

Mýty a omyly v survivalu
aneb
Co se v survivalu neučí

02.00.00.00.

VAROVÁNÍ

[\(obsah\)](#)

*Nikdy nepodceňuj sílu lidské hlouposti.
Robert Anson Heinlein*

Všechny níže uvedené informace a praktiky nejsou v žádném případě návodem k jakékoli trestné činnosti, ale slouží pouze ke studijním a informativním účelům. Za jakékoli nesprávné pochopení nebo použití zde popisovaných technik a praktik nenese autor žádnou odpovědnost.

Náš první prezident, "*prezident osvoboditel*", [Tomáš Garrigue Masaryk](#) byl podle rakousko-uherských zákonů špion a jeho organizace "Mafie" banda vlastizrádců. Kdyby jej rakouská justice dostala, pravděpodobně by byl souzen a odsouzen za špionáž a velezradu. Naštěstí se tak nestalo a po první světové válce se stal zakladatelem československého státu. (*Jeho blízcí spolupracovníci Karel Kramář (1860–1937) a Alois Rašín (1867–1923) tolik štěstí neměli. Oba byli odsouzeni 3 června 1916 za velezradu k smrti provazem, později jim byl trest změněn na 15 a 10 let, avšak 10 července 1917 byli na základě amnestie propuštěni. Karel Kramář se stal v roce 1918 prvním československým ministerským předsedou a Alois Rašín byl v letech 1918–19 a 1922–23 ministrem financí československé vlády.*)

Náš první dělnický prezident [Klement Gottwald](#), "*prezident sjednotitel*", se jako bolševik neustále potácel na hraně prvorepublikových zákonů a kdyby se včas nevypařil do Moskvy, jistě by za okupace dostal šanci prohlédnout si Pankráckou sekýrárnu zevnitř. Naštěstí pro něj se tak nestalo a po druhé světové válce zahájil v naší zemi budování socialismu. Díky němu má zbytečný úřad pro odhalování zločinů komunismu co odhalovat dalších sto let.

Náš první novodobý prezident, "*prezident dramatik*", [Václav Havel](#) měl také tu čest setkat se s policií a soudy. Naštěstí, hlavy se již v naší zemi sekát přestaly, a tak si alespoň odseděl tuším čtyři roky za rozvracení republiky. Po politickém převratu v roce 1989 se stal naším prvním postkomunistickým prezidentem.

Nějaký ten rok si odseděli i další naši prezidenti, Antonín Zápotocký, Antonín Novotný, Ludvík Svoboda (odsouzen k trestu smrti za špionáž), Gustav Husák. Dá se říci, že jediný náš prezident, který "neseděl" byl Edvard Beneš.

Co tím chci říci? Vše, co zde bude popsáno, jsou mnohdy velmi citlivé informace. Pokud byste se rozhodli ověřovat jejich platnost v praxi, jsem přesvědčen o tom, že nemusíte mít tolik štěstí, jako výše jmenovaní pánové, kteří byť zákony této země vědomě a záměrně porušovali, dostalo se jim za to jistého společenského uznání. Vaše bohubíbná snaha o co nejrealističtější survivalový nebo bojový výcvik může být policejními orgány chápána jako nedovolené ozbrojování, v horším případně špionáž, záškodnictví, sabotáž a diverze (trestné činy proti republice, za něž může být uložen i výjimečný trest). V rámci honu na čarodějnice se z vás pak může stát terorista a než se nadějete, budete pár let koukat na slunce přes zamřížované okno.

Sami přece dobře víte, že stejně bylo naloženo i s příslušníky prvního a druhého odboje, kteří také porušovali zákony této země, byť toto činili v jejím budoucím zájmu. Jen málokomu z těchto lidí se dostalo ocenění. Většina zůstala bezejmenná, a pokud měli štěstí, jedině, co po nich zbylo, jsou zaprášené náhrobky. Obdobně bylo naloženo i s vojáky, kteří za

naši zem bojovali na frontách II. světové války. Jejich odměnou, pokud válku přežili, byl obvykle několikaletý kriminál.

Proto, pokud se chcete cvičit ve střelbě, nic vám nebrání v získání zbrojního průkazu a legální zbraně. Jestliže chcete provádět bojový výcvik a zbrojní průkaz nemáte, existuje celá řada realisticky vypadajících špuntovek na plastické kuličky, jejichž vlastnictví není trestné. Budete-li provádět jakékoli teoretické nácviky ničení staveb (koneckonců cvičit můžete jenom na tom, co máme), používejte dřevěné špalíky jako imitaci náloživa, armáda to také tak dělá.

"Při vašem výcviku nemusíte nutně porušovat zákony, hledejte možnosti, jak se do těchto administrativně-byrokratických omezení vejít."

K tomu vám pomáhej Bůh

03.00.00.00.

ÚVOD

[\(obsah\)](#)

*Vše má svou chvíli, každá věc pod nebem má svůj čas:
Je čas rodit se a čas umírat, čas sázet a čas sadbu vytrhat,
čas zabíjet a čas uzdravovat, čas bořit a čas budovat,
čas plakat a čas se smát, čas rmoutit se a čas tancovat,
čas házet kamení a čas kamení sbírat,
čas objímat a čas objímání zanechat,
čas hledat a čas pozbývat, čas chovat a čas odmítat,
čas trhat a čas sešívát, čas mlčet a čas povídat,
čas milovat a čas nenávidět, čas boje a čas pokoje.*

Kazatel 3,1-8

Po posledním politickém převratu, tuším někdy koncem devadesátých let minulého století, se na našem trhu začaly pozvolna objevovat nejrůznější zahraniční publikace a příručky zabývající se problematikou survivalu. (Slovo "[survival](#)" je obsahově a významově širší pojem než jeho prostý český překlad "[přežít](#)", totéž se týká i všeobjímajícího a obsahově nepřeložitelného anglického výrazu "[outdoor](#)".) Jako lehce militantní, bývalý armádní důstojník jsem v této zahraniční literatuře zkoumal, co se od dob zálesáka Ernesta Setona, generála sira Roberta Baden-Powella či našeho junáka – bratra Svojsíka do současnosti v této oblasti změnilo.

[Ernest Thompson Seton](#)
(1860–1946)
[zakladatel woodcrafterského hnutí](#)
([Woodcraft Indians](#))
(1902 – USA)

[Robert Baden-Powell](#)
(1857–1941)
[zakladatel skautského hnutí](#)
(1907 – GB)

[Antonín Benjamin Svojsík](#)
(1876–1938)
[zakladatel spolku](#)
[Junák – Český skaut](#)
(1914 – ČSR)

Bohužel, všechny survivalové příručky, které mi prošly rukama, a nebylo jich zrovna málo, mi velmi detailně na desítkách stran popisovaly, jak s úsměvem na tváři přežít uprostřed desetimetrových vln rozbourěného Atlantiku obklopen hejnem hladových žraloků, jak se chovat v pravé poledne v pouštích Sahary, když máte v nohavici kalhot písečnou zmiji, či jak nezahynout v arktických ledových pustinách s otevřenou dvojitou frakturou kosti stehenní a ledním medvědem na dohled.

Jelikož jsem se však narodil v našich malých českých poměrech a 99,99 % svého života trávím v klidné, po staletí civilizované střední Evropě, došel jsem k závěru, že tyto důmyslné návody jsou našinci platné jak mrtvému zimmník. Ono totiž napsat tlustou knihu o ničem není zase až tak těžké (mám už s psaním přece jen také jisté zkušenosti). Těžké je

nacpat maximum informací do útlé, cenově dostupné brožurky o sto stranách, která se vejde do kapsy a na niž si čtenář v dnešní uspěchané době najde čas.

Dále se v zahraničních survivalových manuálech dočtete, jak se chovat při nejrůznějších živelných a průmyslových haváriích a katastrofách. Bohužel, náš starý dobrý kontinent je na velké přírodní katastrofy velmi skoupý. Potopy (*Pozor, rozlišuj potopy a záplavy. Nelze srovnávat potopy a povodně, např. Severní Čína (1939) – o život přišlo asi 500 000 lidí, Itálie řeka Pád (1951) – zahynulo 100 osob a 30 000 kusů dobytka, Bangladěš (1988) – 1 600 mrtvých s našimi prostými záplavami jako Morava (1997) 50 + 10 obětí a Čechy (2002) 17 mrtvých.*), jakožto i veliké lesní požáry jsou nám díky dlouholeté promyšlené urbanizaci odepřeny. Velká zemětřesení a výbuchy sopek, které by nás mohly ohrozit, zde byly naposledy na přelomu staršího a středního paleolitu tj. v době kdy se [Homo erectus naučil používat pazourek a tak se z něj stal Homo sapiens](#) (*nejmladší české sopky Železná a Komorní hůrka stihly vyhasnout před 200 000 a 500 000 lety*) a pády velkých meteoritů a komet na naši zemi nejsou tak časté, aby mělo smysl se jimi v našem směšně kratičkém životě hlouběji zabývat. No a na krvežíznivé mimozemšťany moc nevěřím. Co se týče průmyslových havárií a katastrof, neznám jediný důvod proč utíkat do lesa, ale znám nejméně deset dobrých důvodů, proč zůstat v bezpečí domu. No a nakonec nám zbývá poslední riziko, velcí masožraví predátoři, jako medvědi a vlci. Tak ty za nás již stačila vybit habsburská šlechta v předminulém století a mikroskopickým predátorům, jako jsou viry a bakterie, se díky acylpyrinu a antibiotikům umíme účinně bránit sami.

Teď si možná kladete otázku: "K čemu je tedy vlastně vůbec dobré zabývat se problematikou survivalu, či technikami přežití obecně?"

Vážení, pravda je totiž někde úplně jinde. My lidé (stejně jako všichni živočichové) jsme ve skutečnosti po předchozích generacích geneticky poznamenáni, chcete-li naprogramováni. Vědomě či podvědomě se survivalem zabývá prakticky každý z nás a s nerealistickými, mnohdy úsměv vzbuzujícími katastrofami to nemá co dělat. Existují dvě obecné úrovně pohledu na survival a v každém z nás jsou obě úrovně v určitém poměru zastoupeny.

[Pravěký lovec-sběrač](#) podle malíře Zdeňka Buriana (1905–1981)

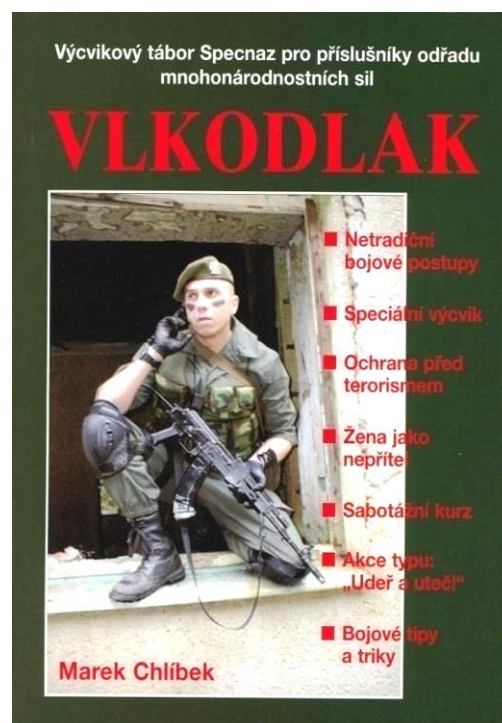
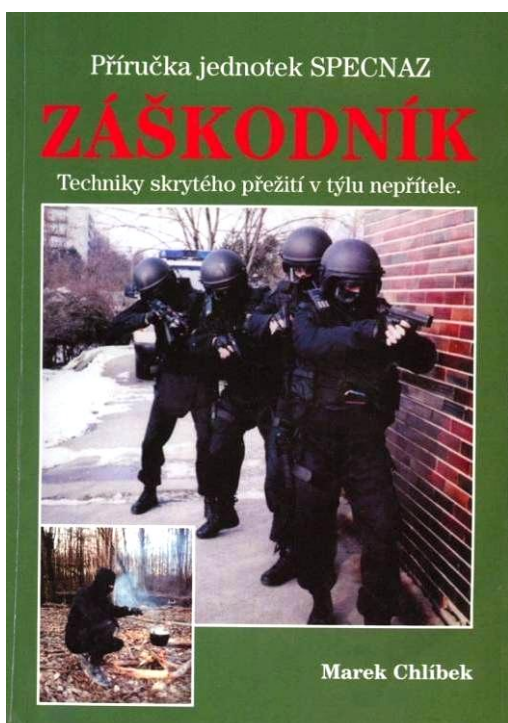
Pohled první – lovec-sběrač. První homo sapiens byli lovci a sběrači. Aby přežili, museli migrovat a měnit svoje loviště, jinak jim hrozil nedostatek potravy. Bylo-li jejich momentální loviště vyjedeno, sbalili si svých pět kůží, hodili oštěp na rameno a šli o kus dál. Díky tomuto neustálému pohybu lidé velmi rychle osídlili celou planetu. Nicméně nějaké geneticky uložené informace o nutnosti změny lovišť v nás zůstaly a proto lidé dodnes rádi cestují, avšak cestování je zde chápáno již ne jako nutnost, ale jako zábava. Survivalista lovec-sběrač (vědomě nebo podvědomě) vychází z teorie: *"Dojte-li k jakékoli mimořádné situaci, sbalím si svých pět švestek a půjdu někam, kde je bezpečněji."* Do této skupiny survivalistů geneticky patří různí táborníci, čundráci, dálkoplazové a samozřejmě i lovci, rybáři, houbaři atd.

[Pravěký chovatel-zemědělec](#) podle téhož autora

Pohled druhý – chovatel-zemědělec. Asi před 10 000 léty se lidé začali zabývat zemědělstvím a chovem dobytka. Díky řízené produkci rostlinné a živočišné potravy byli schopni vytvářet zásoby a přestali být na přírodě tak závislí jako jejich předchůdci lovci a sběrači. Tato nezávislost jim umožnila usadit se na jednom místě a začít shromažďovat a rozhojňovat svůj majetek. Z těchto chovatelů-zemědělců nám také zůstalo něco v genech, avšak místo stád a polí dnes shromažďujeme jejich civilizační ekvivalent – peníze. Survivalista chovatel-zemědělec vychází z teorie: *"Dojte-li k jakékoli mimořádné situaci, musím mít dostatek zásob, abych toto nepříznivé období ve zdraví přežil."* Do této skupiny survivalistů geneticky patří zahrádkáři, drobní chovatelé a pěstitelé apod.

Avšak mimo tyto dva základní pohledy existuje i pohled třetí – vojenský a ten nemá s geny co dělat. Vojáci jsou jedinou organizovanou složkou, která má v popisu práce učit se a znát techniky přežití a umět je efektivně používat. Každý voják je totiž potenciální diverzant, který může být nasazen v týlu protivníka. Každý voják je potenciální zajatec a jako takový se musí pokusit o únik ze zajetí. Každý voják je potenciální odbojový pracovník, a proto musí být připraven na to, že bude nucen se skrývat. Survivalista voják vychází z teorie: *"Dojede-li k jakékoli mimořádné (válečné) situaci, musím být připraven se na nezbytně nutnou dobu ukrýt do bezpečí lesů a skal matky přírody."* Na tuto možnost chápání problému autoři survivalových příruček jaksi pozapomněli a jen velmi málo stránek bylo napsáno o tom, jak se stát uprostřed znepřátelené civilizace nebo země neviditelným. A jelikož žijeme v Evropě a ne na Sahaře, chci v této knize hovořit o tom, jak se stát neviditelným uprostřed Evropy v naší rodné České kotlině.

Prvním zajímavým pokusem v tomto duchu byla brožurka [Záškodník](#) a později [Vlkodlak](#) pana Marka Chlíbka, avšak pohled těchto publikací je spíše dobrodružně-výpravný. Knihy navíc, pravděpodobně z bezpečnostních důvodů, záměrně nedávají přesnější rady a návody, ba dokonce jsou zatíženy i jasnými dezinformacemi. Zda jsou tyto dezinformace způsobeny nedostatkem odborných znalostí či záměrem autora, lze však těžko posoudit. Já se přikláním k verzi záměru, neboť dezinformace jsou do textu zakomponovány velmi umně, tak aby laikem byly jen velmi obtížně rozpoznatelné. Totéž platí i o autorových internetových stránkách (www.specnaz.cz.)

Má však v dnešní době vůbec smysl cvičit se v technikách přežití, cpát se listím pampelišek a špatně propečenými rybami, když na nás za prvním rohem čeká naše stará dobrá česká hospoda s guláškem a pivkem či novodobý symbol našeho konzumního způsobu života – supermarket? Ano, má a existují pro to dva celkem dobré důvody:

První – survival je v současné mírové době především sport a to sport velmi komplexní, kterému se může věnovat naprosto každý, bez jakéhokoli omezení.

Druhý – máte-li za sebou vojenskou službu, kde jste se naučil zacházet se zbraněmi, jste-li dobře vycvičení v naprosto legálních taktikách přežití, a budete-li mít o trochu více odvahy, než všichni naši ublafaní politici za posledních 100 let, máte všechny předpoklady k tomu, že dojde-li k ohrožení naší staré dobré matičky Evropy, dostanete šanci udělat pro ni více, než umřít odloženi ve starobinci.

[Z výcviku přežití vojáků \(žen\) Rakouské armády \(Bundesheer\) Kommando Landstreitkräfte \(KdoLdSK\)](#)

Nyní už konečně můžete namítnout, že toto úvodní žvanění může být pro někoho možná inspirativní, avšak rozhodující je, co mohu říci nového k problematice survivalu, co by dosud nebylo popsáno nebo co byste nevěděli.

Moje odpověď je jednoduchá. Nebudu řešit věci, které již byly tisíckrát a jednou popsány. Špatných plagiátorů je dnes dostatek a smutným důkazem může být internet. Bohužel, díky internetovým pařanům, kteří znají jenom cestu od počítače k lednici, okolo rychlovarné konvice na kávu a nevědí ani jak daleko od jejich domu je nejbližší les, je současný internet doslova zavalen dezinformačními nesmysly ze všech oblastí, survival nevyjímaje.

Jednoho nudného zimního večera, když jsem pozvolna plul po síti a tiše trpěl nad přiblblými teoriemi rádoby odborníků, jsem dospěl k prostému závěru. Jestliže může survivalové stránky dělat stopadesátikilový blb s pěti dioptriemi na každém oku a hemeroidy jako trásně od záclony, pak kdokoli, kdo trefí do nejbližšího lesa, aniž by si musel stáhnout mapu okolí svého bydliště z netu, může psát taky. Jelikož se však nechci přidat k této skupině plagiátorů, chci, aby motto mých stránek bylo:

"Mýty a omyly v survivalu aneb Co se v survivalu neučí."

K tomu mi pomáhej Bůh

Nyní ještě musím uvést na správnou míru jeden filozofický problém, na který při čtení možná narazíte a se kterým se chci vypořádat hned na počátku. V textech totiž průběžně mluvím o dvou navzájem protichůdných teoriích.

První teorií je teorie survivalu, čili přežití, což může být ad absurdum chápáno jako přežití za každou cenu i na úkor ostatních osob, doslova a do písmene podle Darwinovy teorie evoluce přírodního výběru. **Přežití není jen vůle rozumu, ale především síla pudu a instinktu.**

Druhou protichůdnou teorií, o které hovořím, je boj za svobodu a nezávislost, proti případným okupantům nebo civilizaci, ohrožující naše ekonomické, kulturní a společenské hodnoty. Nabádám zde k boji, čili vědomému riziku, které může vést i ke ztrátě života. **Boj za svobodu a nezávislost není jen síla instinktu, ale především vůle rozumu.**

Co s tímto filozofickým problémem? Držme se moudrosti britského prozaika pana [George ORWELA](#), který řekl: *"Abyste mohli přežít, musíte bojovat a bojujete-li, musíte se zašpinit. Válka je zlo a často to menší zlo. Ti, kdo meč zvednou, také mečem hynou a ti, kdo meč nezvednou, zajdou na páchnoucí nemoce."*

Jistě, někteří můžete namítnout, že pan Orwel je nám mentalitou trochu vzdálen a "páchnoucí nemoce" jsou jaksi nedílnou součástí naší české mentality a kultury. Vám pak vám mohu nabídnout slova tatíčka [Masaryka](#): *"Válka je něco hrozného, nelidského. Ale není válka zlem největším – žít nečestně, být otrokem, zotročovat a mnohé jiné je horší. Válka je zlo, ale obrana je mravně přípustná a nutná."* (z Pamětní knihy prvního pluku čs. legií v Rusku, 20 srpna 1917.)

04.00.00.00.

SCHOPNOSTI

[\(obsah\)](#)

Hloupost lze předstírat, inteligenci ne.

Televize, videa, počítače, multikina a ostatní komerční způsoby zábavy nám prodávají emoce a napětí, o které nás připravil náš konzumní způsob života. Díky těmto médiím jsme se naučili prožívat dobrodružství pouze ve své fantazii a ve svých představách. Odpovězte si však zcela upřímně. Jste vůbec schopni a ochotni prožít opravdové dobrodružství? Ne jeho devadesátiminutovou filmovou parodii s Popcornem a Coca Colou, ale reálnou podobu s třicetikilovým batohem na zádech, puchýři na nohou a poloprázdným žaludkem. Opravdu jste ochotni vyzkoušet si přežít v reálné přírodě, v lese, kde jsou skutečné stromy, ne jejich ateliérové kulisy. V přírodě, kde vás bude zkoušet počasí, hmyz, únava a strach. Jste vůbec schopni přežít týden nebo měsíc uprostřed našeho střeoevropského lesa jen z toho, co vám nabízí matka příroda, zvládli byste to? Pro ty, kdo v sobě najdou chuť a především odvahu si svoje schopnosti ověřit, je určena právě tato kniha.

Nejprve si však pojmenujme některé obtíže, se kterými se můžete setkat. Proti vám stojí dva přirození protivníci – vnitřní a vnější. Váš vnitřní protivník je psychického a fyzického původu. Psychického původu je strach pramenící z neznalosti a nedostatku sebevědomí. Fyzického původu je špatná tělesná kondice a její důsledek – únava a vyčerpání. Vnější protivník je pak zima a nedostatek potravy.

Tyto protivnosti však jste schopni porazit, sice bolestivou, ale vysoce účinnou a efektivní metodou. Touto metodou je výcvik. Výcvik vás vybaví fyzickými a duševními schopnostmi potřebnými k překonávání těchto obtíží. Souhlasím, nejtěžší souboje obvykle vedeme sami se sebou, ale vždyť pravěký člověk musel zvládat podstatně složitější situace s nesrovnatelně horším vybavením, než máme dnes, a my sami jsme dostatečně přesvědčivým důkazem toho, že tento souboj vyhrál.

04.01.00.00.

TĚLESNÉ SCHOPNOSTI

[\(obsah\)](#)

Stát je ústav pro slabochy. Silný, energický nadčlověk je pánem sobě i jiným.

Friedrich Nietzsche

Tělesnou zdatnost získáte velmi prostou a vysoce účinnou metodou – fyzickým cvičením. Nepotřebujete k tomu žádné speciální cvičící stroje, posilovny a podobné hlouposti. Cvičte pouze se svým tělem, je pro vás tou neoptimálnějším zátěží. Pokud zvládnete 10 shybů, 30 kliků, 50 lehů-sedů a uběhnete 3 kilometry, jste fyzicky dostatečně připraveni.

Prozatím nespěchejte s nejrůznějšími kurzy potápění, horolezectví a bojových umění. Z hlediska survivalového výcviku má pro vás význam pouze znalost plavání a potápění se bez přístrojů. Totéž platí i pro horolezecké techniky, ty na území naší republiky také příliš nevyužijete. Vždyť i na náš nejvyšší vrchol Sněžku (1602 m) se dostanete na invalidním vozíku. A o, v dnešní době módních bojových uměních ani nemluvíme. [Než předvedete svoji nepovedenou spartakiádní sestavu prostocviků asijské provenience, za doprovodu obvyklého hekání, kňourání a kvokání, dostanete takovou českou nakladačku, že zapomenete i na to, proč jste se vlastně chtěli prát.](#) Tyto bojové techniky jsou možná vhodné pro speciální policejní a armádní jednotky k pacifikaci neozbrojených osob, pro vás však nemají žádný větší význam. Samozřejmě však mohou sloužit jako zajímavé zpestření nudných zimních večerů.

04.02.00.00.

DUŠEVNÍ SCHOPNOSTI

[\(obsah\)](#)

*Patříme ke světu nukleárních obrů a nedospělé etiky.
Víme víc o válce, než o míru a víc o zabíjení, než o
radosti ze života.*

O psychické odolnosti platí zhruba opak toho, co o fyzické kondici. Fyzickou sílu můžete získat během několika týdnů nebo měsíců, ale přestanete-li cvičit, rychle ji ztratíte. Extrémním příkladem tohoto jevu mohou být kosmonauté. Do vesmíru vzlétne vrcholně fyzicky zdatný sportovec a po půlroce se vrátí slaboch, který se sotva udrží na nohou. Znovuzískání původní fyzické kondice mu pak může trvat i několik měsíců.

O psychické odolnosti se dá říci, že se získává dlouhá léta (prakticky celý život), ale většinou vydrží natrvalo. Nabytou zkušenost vám nikdo, ani čas, nevezme (Znáte to, když jste poprvé viděli mrtvého člověka, byl to šok, až jej uvidíte podesáté, bude to jen mrtvola. Zní to možná cynicky, ale je to tak.). To vysvětluje, proč starší a fyzicky méně zdatní lidé přežívají v kritických situacích lépe než mladší, fyzicky zdatnější jedinci. Zde platí prosté konstatování: *"Nelze spoléhat na to, že vydržím něco, co jsem nikdy nevyzkoušel."*

Všichni jistě znáte starozákonní příběh Davida a Goliáše. Mladší i fyzicky slabší David svojí zručností a chytrostí porazil mnohem zdatnějšího, ale "hloupějšího" filištínského válečníka Goliáše ([Samuel 17 – David a Goliáš](#)). Duševní schopnosti jsou stejně důležité jako fyzické. Naše školství tyto nabyté zkušenosti rozděluje na teoretické a praktické. Pokud jste se pustili do četby této knihy, je logicky zřejmé, že se o problematiku survivalu zajímáte. Je velmi pravděpodobné i to, že tato kniha není první zdroj informací tohoto druhu, který máte v ruce. Čili pokud jste přečetli dvě, tři knihy o survivalu, jste teoreticky připraveni.

Kolikrát jste již četli teoretický návod, jak rozdělat oheň třením nejrůznějších klacíků o sebe. Pětkrát, desetkrát, vícekrát? Zkuste si to, nefunguje to, a pokud se vám to povede, je to spíše náhoda, než obvyklý stav. Tento informační balast vzniklá neustálým opisováním návodů, aniž by si autoři ověřili realnost svých tvrzení. Co s tím? Musíte vybrat zrno od plev a tomu se říká praxe: *"Vzdělání jsou naučená pravidla, zkušenosti jsou naučené výjimky."*

Vezměte si do ruky jakoukoli vhodnou teorii, například běžně dostupnou [Příručku jak přežít od Johna Wisemana \(nakladatelství Svojtka&Co\)](#). Vytrhněte z ní kapitoly o katastrofách a záchráncích, pouštích a ledových pustinách, oceánech a tropických džunglích. Z třícentimetrové knihy plné informačního balastu vám zbude pouze útlý sešitek. Nyní jej pročítejte a každý návod prakticky ověřte, třebas i několikrát. Stránky s nefunkčními, na vybavení náročnými, nebo složitými návody opět vytrhněte a použijte například k rozdělení ohně některým z netradičních postupů, kterými tyto knihy přímo hýjí.

Pokud jste se dostali k poslední straně tohoto sešitku, zahod'te ten papírový salát, co máte v ruce, do koše, je vám k ničemu. Jste fyzicky, teoreticky i prakticky připraveni. Nastal čas probrat si věci, které vás příručky zapomněly naučit.

05.00.00.00.

VYBAVENÍ – ÚVOD

[\(obsah\)](#)

Neproklínejte svůj batoh první den putování, určitě není tak špatný, jak se vám zdá. To spíše vaše rozmazlená záda stále ještě nevěří, že to s tím nákladem myslíte vážně. Třetí den to přejde...

Je-li člověk v rovnici přežití konstanta, pak o tom, zda bude pouze zoufale živořit, či naopak bude pánem situace, rozhodují dvě proměnné hodnoty – schopnosti a vybavení. Schopnostmi jsme se částečně zabývali, v předchozí kapitole, nyní nastal čas říci si něco o vybavení.

V oblasti vybavení se více než kde jinde protínají dva různé, diametrálně odlišné směry. Možná si pamatujete na válku o Falklandské ostrovy (Malvíny) v roce 1982. Vzpomeňte si na snímky britských vojáků s obrovským nákladem na zádech, tento náklad údajně dosahoval hmotnosti až 75 kg. Nyní se podívejte na válku v Afghánistánu nebo v Perském zálivu, kde ruští či američtí vojáci měli mnohdy lehčí vybavení než vy, když jdete na rodinný výlet na Kokořín. Kudy tedy vede správná cesta, nést s sebou absolutně vše, co by se mohlo náhodou hodit (podle teorie: *"Některé věci je dobré mít v batohu mockrát zbytečně, než aby jednou chyběly."*) nebo riskovat a jít jen s minimálním, nezbytně nutným vybavením (podle teorie: *"V lese najdete vše co je nutné k životu, co tam není, nepotřebujete."*).

Odstrašující příklad toho, co lze vláčet na hřbetě

Jako opatrný Čech jsem samozřejmě přistoupil na obvyklé, kompromisní řešení. Při jednotlivých akcích jsem si zaznamenával, co mi ve vybavení chybělo a to jsem postupně doplňoval. Naopak, vybavení, se kterým jsem se vláčet zbytečně, jsem uložil do skříně. (Znáte to, co kdyby se to ještě někdy hodilo a mnohdy se to opravdu hodilo.) Nelze totiž

sestavit univerzální soubor vybavení, který by byl použitelný za jakéhokoli ročního období. Jiné vybavení potřebujete v zimních měsících, jiné v letních a jiné do jarních a podzimních plískanic, jiné na víkendový výlet do Podyjí a jiné na čtrnáctidenní pobyt ve vojenském výcvikovém prostoru Dědice (dnes Březina). Takže batoh si musíte vždy nabalit s ohledem na roční období, předpokládané meteorologické podmínky, druh akce, její délky apod. Navíc i do oblasti outdooru a survivalu, stejně jako do všech oblastí našeho života proniká vědeckotechnický pokrok. Jen se podívejte, kam se dostal batoh, stan nebo spací pytel za posledních třicet let.

Mojí nosnou myšlenkou při sestavování optimálního vybavení pro survivalový a bojový výcvik byla jeho **dostupnost**. Dostupností míním možnost nákupu jednotlivých položek vybavení (např. v obchodech s turistickým vybavením, armyshopech, domácích potřebách apod.) případně možnost jejich výroby z dostupných materiálů. Neb nemá valný smysl doporučovat vybavení, jež je dostupné jen úzké skupině vyvolených (např. příslušníkům elitních vojenských jednotek). Výsledným produktem mého experimentování se pak stal tento níže uvedený přehled vybavení.

Ještě jedno upozornění. Vybavení uvedené v tomto seznamu je určeno pro podmínky střední Evropy, není tvořeno pro zbytek světa. Takže žádná Afrika, severní či jižní pól, ani Atlantický oceán, pouze naše krásná střední Evropa.

Seznam vybavení je rozdělen do čtyř základních skupin:

- 1. Výstroj, kterou máte na sobě** – oděv a obuv zohledňující roční období.
- 2. Vybavení pro přežití** – vybavení pro zachování několikadenní životaschopnosti na území střední Evropy. Takže, žádné tablety na odsolení mořské vody, žádný záchranný člun, žádná signální zrcátka, sněžnice a podobné blbiny. Musíte být schopni s minimálním vybavením (v krajním případě žádným) **přežít nezbytně nutnou dobu**, potřebnou pro váš únik z prostoru ohrožení. Tato doba může být různá, maximálně však několik dní, to je vše, tím je váš úkol splněn.
- 3. Výzbroj** – zbraně a munice pro survivalový nebo bojový výcvik.
- 4. Podpůrné a doplňkové vybavení** – vybavení pro zabezpečení dlouhodobého pobytu v přírodních podmínkách. Toto vybavení musí především zohledňovat roční období.

První podmínkou úspěchu při jakékoli cvičné i reálné bojové činnosti je **mobilita**. Chcete-li si nezbytně nutnou mobilitu zachovat, nesmí se z vás stát stádo soumarů vlekoucích zbytečně velký náklad. Podle mých dlouholetých zkušeností hmotnost kompletního vybavení **nesmí** přesáhnout třetinu hmotnosti člověka, maximálně však 30 kg. Pokud uvedenou hmotnost nákladu překročíte, pak se z jakéhokoli přesunu stává vyčerpávající utrpení.

Z nejrůznějších akcí znám internetem zpitomělé teoretiky, vláčejších se s padesátikilovým batohem, na jedné straně plným naprosto špičkového, ale zbytečného vybavení, či na druhé straně s batohem plným blbin, kteří jsou po dvoudenním přesunu naprosto nepoužitelní. (Pro názornost, nechal jsem vybalit obsah dvou přerostlých batohů, abych k svému úžasu zjistil, že v jednom bylo elektronické piáno, v druhém nafukovací křeslo.)

Tento níže uvedený seznam vybavení nelze chápat jako jakési dogma, ale pouze jako určitý návod. Vždycky je nutno přihlídnout k ročnímu období, prostoru činnosti, velikosti skupiny atd. V zimě je například nutné vzít s sebou více baterií, paliva, teplejší oděv a obuv, kaloricky vydatnější potraviny. Pokud se pohybujete v prostoru s velkým množstvím přirozených zdrojů vody a jídla nebo v období zrání zemědělských plodin, nemusíte s sebou nosit velké množství potravin. Ve větších skupinách nemusí mít každý lékárníčku, totéž se týká jídelního nádobí, vařičů a dalšího vybavení. Ale pozor! Počítejte s tím, že tak vznikne skupinová závislost, což může zkomplikovat situaci, když se budete muset rozdělit.

Obecně je proto tento seznam tvořen tak, aby byl **jedinec** schopen **samostatně**, bez cizí pomoci zvládnout dvoutýdenní pobyt v lesích Českomoravské vrchoviny bez přímého záměrného kontaktu s civilizací.

Moje maličkost při cachtání v Dyji v Podhradí nad Dyjí

triko s dlouhým rukávem – Klasické, bavlněné (alespoň 80 % bavlny), v přírodních barvách, dobře sající pot, s dlouhým rukávem. Dlouhý rukáv se dá v případě potřeby vyhrnout, ale krátký nenatáhnete. Pozor na trika prodávaná v armyshopech a tržnicích, většina z nich je asijské provenience a tomu odpovídá i jejich velmi nízká kvalita.

ponožky – Silnější, měkké, dobře odvádějící pot od pokožky nohy. Kvalitní ponožky pro pěší turistiku jsou vyráběny převážně ze směsných textilních materiálů obvykle 50–80 % bavlna, 15–45 % syntetická vlákna (polyamid, polypropylen) a 5 % elastických vláken (elastan, elastomer). Nepoužívejte v žádném případě ponožky vyrobené pouze z bavlny nebo syntetických vláken. Bavlněné ponožky sice dobře sají pot, ale špatně jej odvádí. Naopak čistě syntetická vlákna nesají vůbec. Ponožky by měly být vyšší než boty, jinak vám horní okraje bot odřou lýtka. Vyšší ponožky, díky vzlínavosti vody, lépe odvádějí vlhkost ven z bot a umožňují její odpařování.

košile – Bavlněná (alespoň 80 % bavlny), v přírodní barvě, s dlouhým rukávem, s větším počtem kapes, např. typu Safari. Musí být dostatečně dlouhá, aby vám při pohybu nelezla ven z kalhot. Doporučuji povrch, zejména pak ramena, naimpregnovat kvalitní silikonovou impregnací.

kalhoty – Z kombinovaného materiálu (alespoň 50 % bavlny), v přírodní barvě, s větším počtem kapes, opět doporučuji typ Safari. Kalhoty musí být dostatečně dlouhé (delší než horní okraj bot, jinak vám v dešti bude voda z nohavic stékat do bot), volné zejména v rozkroku, aby vás neomezovaly v pohybu. Pevné, v namáhaných místech zdvojené. Důležitá je impregnace, zejména od kolen dolů pro chůzi v mokré trávě.

taktická vesta – Těchto vest je na trhu celá řada a výběr je široký. Koupíte ji kdekoli, od vietnamské tržnice za 300 Kč, přes armyshopy za 1 500 Kč až po značkové prodejny, např. pražskou Frakonii za 3 000 Kč. Můžete ji také koupit pod označením jako rybářská nebo reportéřská vesta. V našem případě však nejde o název, ale účel. Potřebujete vestu s dostatečným počtem kapes. Povrch vesty je třeba naimpregnovat, dbejte zejména na kvalitní impregnaci ramen, límce, klop kapes a jejich švů.

blůza – Parka nebo bunda v přírodní barvě, s kombinovaným zapínáním (tj. kovovým zipem a knoflíky) s kapucí a odepínatelnou zimní vložkou. Vyvarujte se bundám vyrobeným pouze ze syntetických materiálů (např. nylon, polyester, polyamid, polypropylen apod.). Proč? Mám pro to tři dobré důvody:

Za první – tyto bundy šustí, jak třením při pohybu, tak i o překážky. Ne, že by se to nějak rozléhalo po lese, ale problém je v tom, že šustění ruší váš sluch.

Za druhé – syntetické materiály jsou hořlavé a při hoření se taví. S trochou nadsázky se dá říci, že se chovají podobně jako napalm, koneckonců si to můžete vyzkoušet na nějaké vysloužilé zimní bundě. Jestliže na vás vzplane bunda z umělých vláken a dáte jí nepatrnou šanci rozhořet se (např. klimbnutím u ohně), představuje pro vás smrtelnou past.

Za třetí – vezměte si do ruky vaši zimní bundu ze 100 % polyamidu a najděte si cedulku se symboly o praní a čištění. Nyní si představte, že jste se nešťastnou náhodou někde vyváleli v blátě a jdete vaši polyamidovku prát do potoka pomocí mýdla s jelenem. Jak bude po tomto praní bunda vypadat, si dovedete asi představit sami. Ze zkušeností proto mohu doporučit pouze bundy ze směsí bavlny (minimálně 50 %) a syntetických vláken (nylon, polyester, polyamid, polypropylen apod.). Samozřejmě důležitá je kompletní silikonová impregnace bundy.

Ještě se zmíním o populárním Goretexu. Goretex se stal jakousi modlou a řada lidí si kupuje vybavení z tohoto materiálu, aniž by si vůbec uvědomovali, k čemu je vlastně určeno.

Goretex samotný není nic jiného než lepší pláštěnka. Je to tenká "celofánová" fólie, která nepropouští vodu, ale je schopna v **omezené míře** propouštět molekuly vodní páry, nic více a nic méně! V létě se proto i z nejlepšího goretexového oděvu stane pařeniště, ve kterém vypotíte duši. Goretex navíc ani nehřeje, jak se řada lidí mylně domnívá, a spoléhat na to, že vám goretexová bunda v zimě udrží tělo pěkně v teploučku, je pěkná pitomost. Goretexové oděvy jsou určeny zejména pro chladné (okolo +5 °C), deštivé počasí, tj. náš český říjen, listopad, březen, duben. Pro letní a zimní měsíce existuje řada podstatně vhodnějších materiálů než reklamou gloriifikovaný Goretex.

pokrývka hlavy – Slouží jako ochrana hlavy a zraku. V létě chrání oči proti přímému slunci a přehřátí, v chladnějších měsících naopak proti ztrátě tělesného tepla.

Na léto doporučuji spíše klobouk se širokou střešou než kšiltovku. V dešti vám v klobouku nebude zatékat za krk, jak se naopak u čepice s kšiltem běžně stává. Pokrývku hlavy doporučuji dobře naimpregnovat. Klobouk nepoužívejte po vzoru filmových hrdinů Divokého západu jako nádobu na pití, použitá impregnace nemusí být zdravotně nezávadná. O zimní čepici se zmíním později.

šátek – Klasický, zelený trojcípý šátek má mnohostranné využití. Můžete si jej uvázat kolem krku v případě chladného počasí, okolo hlavy k odsávání stékajícího potu v případě horka. V nouzi ho lze použít jako ručník, filtr na znečištěnou vodu apod. Při poskytování první pomoci jej lze použít k provizorní fixaci končetin, jako škrtidlo a v případě nouze i jako obvaz. Šátek nikdy neimpregnujte a snažte se jej udržet v čistotě.

kapesník – Mějte u sebe v kapsách vždy dva kapesníky, jeden, který používáte, a druhý rezervní. Použití kapesníku je kromě jeho hlavní funkce, tj. k vyprazdňování nosních dutin, identické jako u trojcípého šátku.

rukavice – Kvalitně šité, prstové, kožené. Výběr druhu rukavic je ovlivňován zejména jejich funkcí. Účelem rukavic je především chránit ruce tam, kde byste si je mohli poranit, tj. při lezení, slaňování, překonávání překážek, přenášení horkých nebo ostrých předmětů apod. Při činnostech, které by mohly být považovány za nelegální, rukavice slouží jako ochrana zabraňující zanechání otisků prstů. V zimě pak musí rukavice samozřejmě chránit i proti chladu.

opasek – Po dlouholetých zkušenostech mohu doporučit pouze kvalitní, široký, kožený, opasek, např. důstojnickou "Dohodu", kterou koupíte v každém armyshopu. Nevýhodou koženého opasku je, že při špatném ošetřování může ve velkém vlhku začít plesnivět a je-li nekvalitně obarven, pouští při namočení barvu, dále však již následují jen samá pozitiva.

šle – Máte-li plné kapsy u kalhot a nechcete, aby vám při chůzi padaly, nemáte jinou volbu. Kšandy se také dají použít jako škrtidlo a vynikající jsou při svazování.

boty – Boty jsou velmi individuální a citlivá záležitost. Musí být pevné, pohodlné, musí propouštět pot a chránit nohu proti vlhkosti, to snad ví každý. Málokdo si však uvědomuje, že při špatné údržbě jsou i nejlepší goretexové pohorky k ničemu. **Kvalitu obuvi dělá především její kvalitní údržba**, proto je na péči o obuv dáván u vojenských jednotek tak velký důraz. Údržbu bot lze vyjádřit třemi prostými slovy: "**Čistit, sušit, impregnovat.**"

Klasikové survivalu říkají: "Neexistuje špatné počasí, ale jen nevhodné oblečení." Proto je v zimních měsících nutné výše uvedené oblečení doplnit o několik dalších důležitých výstrojních součástí. Jestliže se domníváte, že se bez nich obejdete, pak si otevřete váš občanský průkaz a podívejte se na ročník vaší výroby. Je-li vám méně než 20 let, omlouvá vás vaše nezkušenost (pravděpodobně jste ve škole neměli brannou výchovu), je-li vám více než 40 let, omlouvá vás senilita. Pokud je však váš věk mezi těmito dvěma hranicemi, jste nerozvážný cvok. Jediné, co vás na území naší republiky (chcete-li střední Evropy) může opravdu zabít, není ani žízeň nebo hlad, ani horko či cokoli jiného, mimo jiného člověka, je to zima. Jen si vzpomeňte, kolik bezdomovců každou zimu umrzne. Nezemřou hlady nebo žízní, ale zimou.

Zamyslete se. Jste-li zahrabáni ve sněhu, někde uprostřed lesů Českomoravské vrchoviny a živíte se jako Meresjev semínky ze šišek a lišejníkem, či podobnými lahůdkami, nakolik se lišíte od bezdomovce? Ano, je to tak, jste na tom mnohem hůř! *(Pro ty mladší ročníky, které měly ve škole jako povinnou četbu pouze Havlova absurdní dramata:*

[Alexej Petrovič Maresjev](#)

Narodil se 20 května 1916 v Kamyšíně. Do armády vstoupil v roce 1937. V roce 1940 absolvoval sovětskou leteckou vojenskou školu. V srpnu 1941 začal létat jako vojenský stíhač. Měl na svém kontě 4 sestřelená nacistická letadla, když byl sám v březnu 1942 sestřelen nedaleko města Staraja Rusa.

Po pádu stroje se ocitl těžce raněný v nepřátelském týlu. Přesto se rozhodl vrátit se sám na území kontrolované sovětskou armádou. Cesta zpět trvala celých 18 dnů. Jeho zranění se zhoršila tak, že po návratu mu musely být pod kolenem obě dvě nohy amputovány.

Maresjev udělal všechno pro to, aby se mohl i s amputovanými nohama vrátit k létání. Po ročním úsilí se naučil ovládat své protézy tak, že se mohl v červnu 1943 vrátit do činné služby. Během vzdušných soubojů v srpnu 1943 sestřelil 3 nacistická letadla Focke-Wulf Fw-190. Celkem absolvoval 86 vzdušných soubojů, při kterých sestřelil 11 bojových letadel. 24 srpna 1943 byl vyznamenán Zlatou hvězdou Hrdiny Sovětského svazu, nejvyššího vyznamenání SSSR. V roce 1944 vstoupil do KSSS a o dva roky později opustil armádu.

V roce 1952 absolvoval Maresjev Vysokou školu politickou, následně se věnoval práci ve výboru válečných veteránů a stal se členem Nejvyššího sovětu SSSR. Byl vyznamenán Leninovým řádem, Řádem Říjnové revoluce, Řádem práce, Řádem Rudé hvězdy a celou řadou dalších vyznamenání.

Zemřel na zástavu srdce 19 května 2001 několik hodin před oficiální oslavou svých 85. narozenin.

Jeho válečný příběh se stal základem pro novelu [Příběh opravdového člověka od Borise Polevého](#), ve které však vystupuje pod pozměněným jménem Meresjev.)

termoprádlo – Je to spodní prádlo pro zimní sporty. Obecně je také známé pod komerčním označením **Moira**. Je vyrobeno z kombinovaných materiálů (např. bavlna + polypropylen, bavlna + polyester apod.) a koupíte ho v každých sportovních potřebách. Toto prádlo je přímo ideální i pro účely zimního survivalu. Máte-li však raději klasiku, pak doporučuji standardní dlouhé bavlněné podvlékačky a teplý nátělník.

zimní ponožky – Zimní ponožky (stejně jako letní) jsou vyráběny ze směsných materiálů, obvykle 40–60 % akrylu, 20–30 % vlny, 20 % syntetických vláken (polyamid, polypropylen) a 1–5 % elastických vláken (elastan, elastomer). Určitě jste si všimli, že zimní ponožky neobsahují žádnou bavlnu. Je to proto, že jejich hlavním úkolem je udržet nohy v suchu a teple, jakmile by nasákly potem, ztratily by svoje termoizolační vlastnosti. Proto doporučuji, v zimních měsících noste na nohou ponožky dvojce. Jedny, spodní tenké bavlněné (nejlépe podkolenky) a na ně ji natáhněte teplé zimní ponožky. Vnitřní bavlněná ponožka vám bude

odsávat pot z pokožky a nepustí jej dál, termoizolační ponožky vám pak nenavlnou. Stejně jako u letních ponožek, tak i pro zimní platí, že by měly být vyšší než boty. Pozor na praní, akrylové a vlněné ponožky je třeba prát ručně ve vlažné vodě, v horké vodě se rády srazí.

vlněný svetr – Tlustý, zimní, vlněný svetr v bílé nebo přírodní barvě (alespoň z 500 g vlny). Záleží jen na vás, jestli si ho koupíte nebo necháte uplést od maminky.

čepice – Zde také záleží na vašich zkušenostech, každému vyhovuje něco jiného. Někomu kulich, jinému ušanka. V každém případě musí být vaše pokrývka hlavy schopna zakrýt i uši. Argument, že se zakrytými ušima špatně slyšíte, neobstojí. Je-li mráz, ale bezvětrí, tak si uši nijak zvláště chránit nemusíte, je-li však fujavice, pak stejně nic, kromě skučení větru neslyšíte a klidně si můžete chránit uši před omrznutím.

05.01.01.00. **TEPELNÁ BILANCE ODĚVU**

[\(obsah\)](#)

Jedna z meteorologických definic říká, že: "V České republice průměrná teplota vzduchu ve formě dlouhodobého normálu nepřesahuje 10 °C (Hodonín) 0,2 °C (Sněžka), a průměrná roční noční teplota vzduchu ve formě dlouhodobého normálu se pohybuje nad hranicí 0 °C."

Jak prostě a jednoduše to zní, praxe je však o něco složitější. Letní denní teploty mohou v našich zeměpisných šířkách vyšplhat bez problémů nad 35 °C (tady ještě o život nejde) a naopak zimní mohou klesnout pod -35 °C (tady už o život jde). Sám jsem dvakrát v životě strávil noc venku, když teplota klesla pod -30 °C (jednou ve stráži na Mokradi – kasárna bývalé VVTŠ Liptovský Mikuláš nedaleko Liptovského Petra, a jednou při výcviku v přežití ve VVP Dědice, dnes Březina) a věřte mi, byly to nezapomenutelné zážitky. Nechcete-li si mráz vychutnat až do morku kostí (stejně jako já, coby mladý a nezkušený zobák), doporučuji vám propočítat si potřebné množství oblečení, které při dané teplotě a činnosti budete nezbytně potřebovat.

Tepelnou bilanci odvodíte z rovnice: $K \geq T + O$

K = minimální tepelný komfort

T = venkovní teplota

O = izolační schopnost oděvu

minimální tepelný komfort – K

při pochodu	při zastavení a odpočinku	při spánku
5 °C	20 °C	25 °C

průměrná denní teplota (platí pouze pro ČR) – T

	leden	duben	červenec	říjen
teplé oblasti (nížiny a úvaly) (200–400 m. nm)	-1 °C až -4 °C	7 °C až 10 °C	17 °C až 20 °C	7 °C až 10 °C
mírně teplé oblasti (vrchoviny a pahorkatiny) (400–600 m. nm)	-2 °C až -5 °C	6 °C až 8 °C	16 °C až 18 °C	6 °C až 8 °C
chladné oblasti (hory) (nad 600 m. nm)	-3 °C až -8 °C	0 °C až 6 °C	10 °C až 16 °C	2 °C až 7 °C

05.02.00.00.

VYBAVENÍ PRO PŘEŽITÍ

[\(obsah\)](#)

*Tam, kde jiní umírají, já začínám žít.
survivalista-rozpadlík*

Veškeré níže uvedené vybavení mějte uloženo v kapsách taktické vesty, případně kalhot, žádné nesmyslné foglarovské kápězetky pro pionýry a skautíky. Pokud vybavení pro přežití nacpete do jakékoli krabice, začne vám tato vadit v pohybu a dáte ji do batohu, jestliže pak o batoh přijdete, a to se může stát, jste v pěkné bryndě.

Zapomeňte na nejrůznější nouzové radiostanice, radiomajáky, signální blikače, zrcátka a podobně. Nejste sestřelený americký pilot. Nikde nablízku nečeká nadržaná americká námořní pěchota na váš nouzový signál, toužící po tom, aby vás zachránila a za zvuků hymny s vlajícími hvězdami a pruhy slavnostně předala prezidentovi Spojených států.

Představte si fiktivní situaci. Jste po nezdařené akci sám, odtržen od svých kamarádů, pronásledován policií se psy, která má povolení po vás střílet bez výstrahy a potřebujete se dostat z prostoru ohrožení zpět, do svého trvalého zázemí, které je vzdáleno cca. 100–150 km. Vaše vybavení pro přežití musí být sestaveno k tomuto jedinému účelu, to se od něj a od vás očekává, nic víc.

05.02.01.00.

OSOBNÍ VYBAVENÍ

[\(obsah\)](#)

Umřel s udiveným výrazem na tváři: "Někde se asi stala chyba..."

hodinky – Náramkové hodinky, s opravdu pevným náramkem a je jedno, jestli jsou ručičkové nebo digitální. Argument, že ručičkové jsou lepší, protože se jimi dají určovat světové strany, neobstojí. Za pětadvacet let praxe jsem neměl ani jednu potřebu určovat směr pomocí hodinek a slunce, navíc i úplný blbec si dokáže místo displeje představit ciferník a z něj odvodit světové strany. Hodinky musí být především spolehlivé, vodotěsné a přiměřeně otřesuvzdorné. Doporučuji mít hodinky dvoje. Já používám náramkové **Casio ATC-1000** vybavené elektronickým kompasem, výškoměrem, variometrem, barometrem, termometrem atd. Jako druhé, záložní používám ruské kapesní celoplašťové hodinky **Molnija**. Jejich výhodou je masivní plášť z kvalitní chromové oceli, umožňující i velmi brutální zacházení. Nevýhodou je tentýž chromově lesklý plášť.

kompas – Většina kompasů a buzol prodávaných na našem trhu (mimo levných trefek) pracuje s přesností lepší než 2°. Když uvážíme, že přesnost udržení směru chůze podle azimutu se pohybuje mezi 10°–20°, je tato hodnota naprosto postačující. Já doporučuji mít při pohybu v terénu (zejména pak v noci nebo mlze) buzolu trvale k dispozici. Nechodíte-li zrovna po cestách s turistickým značením, je buzola spolu s mapou nejvíce používaný nástroj. Buzolu mějte stejně jako kapesní nůž v kapse kalhot, připevněnou šňůrou k pevnému poutku u kalhot (ne k opasku).

Chcete-li zachovávat určitý stupeň konspirace, doporučuji používat buzoly, které nemají kruhovou stupnici ve stupních (0°–360°) ale v dílcích (00,00–64,00), tzv. dělostřelecké buzoly. Pokud vaši mapu s navigačními poznámkami získá protivník, pak hodnota 90° nedává při výslechu mnoho prostoru k manévrování, kdežto hodnota 16,00 se dá vykládat více způsoby. Já osobně používám německý **Marschkompas** po dědovi, který jej dostal darem jako člen **Republikanische Wehr** někdy v roce 1938 a nedám na něj dopustit.

V některých publikacích najdete doporučení nosit kompas a některé drobné součásti vybavení zavěšené na šňůře okolo krku. Já s tímto doporučením nesouhlasím a to ze třech zásadních důvodů:

Za první – při jednom z přesunů na lodi jsme se převrátili. Při překlopení jsem padal do vody pozadu, hlavou napřed a kapesní nůž na šňůře mi sjel z krku dolů a já ho utopil.

Za druhé – pokud se budete prodírat houštinami, spolehněte se, že vám šňůra na krku bude zachytávat za každou větev.

Za třetí – pověste si cokoli na krk a zkuste se proběhnout, budete mít co dělat, aby vám na krku pověšené vybavení nevytlouklo zuby.

sluneční brýle – Brýle nepotřebují zvláštní komentář, mají sloužit k ochraně zraku a ne pro parádu.

dalekohled – Zatím nebojujeme, toto je vybavení pro nouzové situace, proto i dalekohled musí odpovídat těmto požadavkům. Musí být lehký, skladný, odolný proti vnějším vlivům. Optické vlastnosti jsou až druhořadé. Já používám podle potřeby buď binokulár **BUSHNELL 10x25** nebo tužkový monokulár ruské provenience **8x10**, který může po jednoduché úpravě sloužit i jako mikroskop s třicetinasobným zvětšením.

zapalovač – K dispozici máme tři efektivní, rychlé a spolehlivé zdroje ohně. Zápalky, zapalovač benzínový a zapalovač plynový. Když se s plyňákem na kamínek vykoupete a

vytřepáte z něj vodu, bude fungovat dál, jako by se nic nestalo. U benziňáku už máte problém a sirky můžete zahodit. Takže plynový zapalovač na kamínek je naprosto ideální zdroj ohně. Jedinou věc však nezvládne, zapálit zápalnou šňůru, to dokáže pouze zápalka. Já používám jednorázové plynové zapalovače, které koupíte v každé trafice za pětikačku.

zápalky – Slouží ke stejnému účelu jako zapalovač, ale především jako zdroj plamene o vysoké teplotě, který je schopen zapálit zápalnou šňůru. V případě, že máte zápalek dostatek, vám může hořlavá slož z jejich hlaviček posloužit jako nouzová náhražka střelného prachu nebo jako součást počinkových pyrotechnických směsí. Pokud používáte jako hlavní zdroj ohně zapalovač, doporučuji nosit zápalky v ochranném vodotěsném pouzdru, např. v krabičce od filmu, spolu s kostkou pevného lihu.

svíčka – Vyzkoušel jsem desítky typů a tvarů svíček, ale všechny měly více nedostatků než výhod a já začal nad svíčkou rezignovat. Přestal jsem ji s sebou nosit podle logiky: *"Špatná svíčka, žádná svíčka."* Až jednou v létě jsem nocoval na hřbitově v Podhradí nad Dyjí a tam se to stalo, našel jsem ideální svíčku. *(Zákoutí vesnických hřbitovů jsou na přenocování téměř ideální a to hned z několika důvodů. Po setmění na hřbitov, díky nesmyslným předsudkům obvykle nikdo nechodí. Mihotá-li se na hřbitově jakékoli malé světlo, je to vcelku přirozené a logické. Nemáte-li rádi samotu, na hřbitově nejste nikdy sám. Naopak, obvykle se nacházíte v dobré společnosti a okolo vás spí mnoho vážných a úctyhodných lidí, kteří vás navíc nikomu neprozradí.)* Nedělám si legraci, ideální je červená hřbitovní svíčka. Nestéká, vítr ji jen obtížně sfoukne, její světlo má díky obalu červenou barvu, která je méně demaskující než přirozená barva plamene, vydrží hořet dvanáct hodin a pokud ji alespoň do půlky vypotřebujete, dá se z ní perforací horní části obalu a alobalu vytvořit velmi primitivní vaříč.

baterka + náhradní žárovka – Každopádně si poříd'te baterku s barevnými filtry. Nekupujte žádný kryptonový halogen s velkým bodovým dosahem, jenž vám sežere baterie za půl hodiny. Potřebujete baterku se širokým paprskem měkkého světla, které vám ve tmě neunaví oči a vydrží svítit v případě potřeby i celou noc.

Pokud budete vy v noci vidět na 10 metrů, pak světlo vaší baterky je vidět na kilometr daleko, proto používejte barevné filtry. Zelený v mlze a dešti, červený v noci v lese. Máte-li ve výbavě noktovizor, pak lze baterku s červeným filtrem použít jako nenápadný zdroj primárního osvětlení. Já používám naši českou armádní plochou baterku do náprsní kapsy. Svého času jsem se nechal ovlivnit armyshopy a koupil si propagovanou americkou "fajfku", abych zjistil, že naprosto všude překáží. Je prostě nemožné mít ji na dosah ruky pro rychlé použití a současně aby všude nezavazela, proto jsem se vrátil zpět k ploché baterce.

Máte-li s sebou ve výbavě svítilny dvě, hlavní a záložní, můžete dát hlavní zdroj světla do batohu, aby vám nepřekážel po kapsách, v případě nouze vám bude stačit záložní baterka.

Ještě jedna poznámka k dnes oblíbeným čelovkám. S kolegou jsme čelovky jako zdroj světla za pohybu v noci testovali, naše zkušenost však nebyla nejlepší. Proč? Nesete-li baterku v ruce, natáčíte a stabilizujete světelný paprsek baterky jednoduchým pohybem ruky a pohybem očí se díváte tam, kam potřebujete. Vaše ruka je na tyto běžné pracovní pohyby navyklá a nečiní jí to žádné potíže. Namontujete-li si baterku na hlavu, natáčíte světelný paprsek pohybem celé hlavy a tady je ten problém. Za hodinu nočního pochodu vás budou krční svaly bolet tak, že čelovka v lepším případě půjde do batohu, v horším ji rovnou zahodíte. Čelovka je správným řešením v případě, kdy potřebujete mít obě ruce volné, například při práci nebo lezení, ale pro pěší pochod se mi jeví jako naprosto nevhodná.

záložní zdroj světla – **malá záložní svítilna, chemické světlo, pyrotechnické svíčky** – Při jednom z mnoha nočních pochodů jsem tak trochu škobrtnul, no a zastavil jsem se asi po

deseti metrech velmi nepříjemného kutálení. Při tomto neplánovaném pádu jsem přišel o baterku, ve které nárazem prasklo vlákno žárovky a mírný větřík mi nedovolil použít jako nouzový zdroj světla k opravě zapalovač. A jsme u problému, při výměně baterií nebo opravě hlavního zdroje světla si musíte posvítit něčím jiným. Něčím jiným je v našem případě malá záložní svítilna, chemické světlo nebo pyrotechnické svíčky (primárně slouží k odpalování ohňostrojí). Já používám všechny tři varianty, a proto je zde také proberu.

Výhody a nevýhody malé svítilny. V současné době se v přenosných svítilnách používají tři základní zdroje světla – žárovky, zářivky a vysoce svítivé LED. Zářivky z technických důvodů vynechám, neboť jejich využití spadá spíše do oblasti přenosných stolních svítidel, než malých kapesních svítilen. Zbývají nám žárovky a LED. Malá baterka s klasickou žárovkou je dobrým standardním řešením, je zde však známá, velmi nepříjemná rovnice – malá baterka = malé zdroje energie = velmi krátká doba svícení (někdy méně než 30 minut). A tu se na trhu objevily svítilny s vysoce svítivými LED, u kterých tato "nepříjemná" rovnice platí také, ale doba svícení se změnila z desítek minut na desítky hodin.

Dnešní malé svítilny s vysoce svítivými LED nebo LED moduly (např. [Luxeon](#)) jsou naprostá bomba. Jsou velmi malé a lehké (délkou se pohybují mezi 7–15 cm a váhou od 50 do 200 gramů, obě hodnoty jsou přímo závislé na počtu a typu napájecích článků). Vydrží svítit několik desítek až stovek hodin a jejich dosvit je cca. 5 metrů, což v případě nouze bohatě postačuje. Dražší svítilny s cenou nad 500 Kč jsou obvykle vodovzdorné. Mezi největší nevýhody svítilen s LED patří jejich cena, u značkových obvykle okolo 1 000 Kč, a menší dosvit oproti klasické žárovce. Já osobně však, i přes tyto nevýhody, považuji svítilnu s vysoce svítivými LED za naprosto ideální zdroj světla.

LED svítilny koupíte od 100 Kč na vietnamské tržnici až po značkové (**MAG-Lite**, **Lucido**, **Master LED**, **Osram**, **LED Lenser**) za několik tisíc.

Svítilny s vysoce svítivými LED moduly

Chemické světlo - pro ty, kdo nevědí, o čem je řeč, tak je to plastová trubička, kterou ohnutím (zlomením skleněné ampule uvnitř) aktivujete a ta pak několik hodin svítí.

Výhody a nevýhody chemického světla. Za hlavní výhodu považují, že svítí za všech podmínek, mínusem je relativně krátká životnost, jeden až dva roky. Její aktivace je rychlá a snadná, svítí celokruhově, nikoli bodově jako baterka, proto ji můžete pověsit na větev a pracovat pod ní stejně jako pod lampou. Je přibližně stejně velká jako LED baterka a svítí stejně intenzivně. Pozor, má jednorázové použití, jakmile ji aktivujete, po několika hodinách se vysvítí a můžete ji zahodit. Těchto světel existuje na trhu celá řada, z mého pohledu jsou však nevhodnější trubičky se zeleným světlem o délce 10 nebo 15 cm a době svitu alespoň 4 hodiny. Ostatní barvy jsou nevhodné. U nás se běžně prodávají světla **Cyalume** a **Snaplight**.

Chemická světla [Cyalume](#) a [Snaplight](#), cena je různá od 15 do 70 Kč

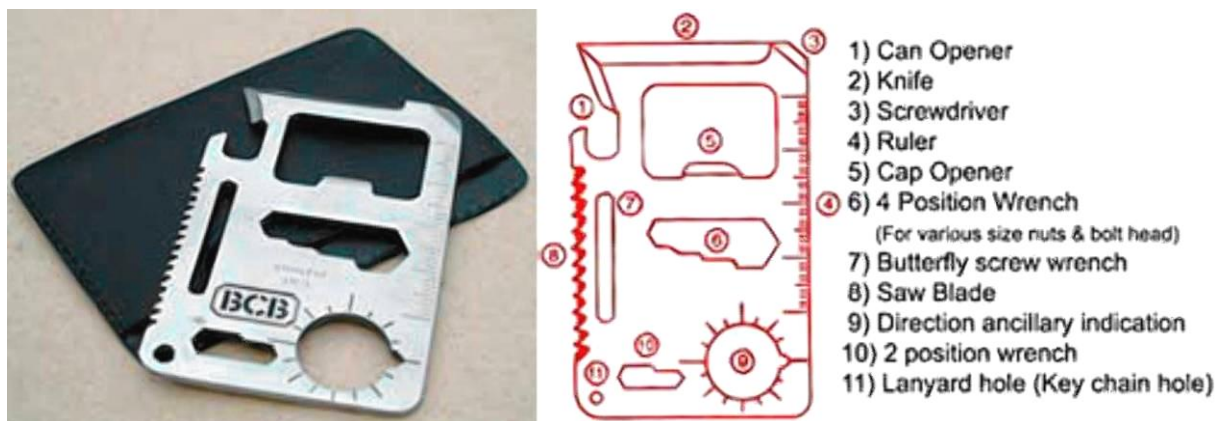
Výhody a nevýhody pyrotechnických svíček. Pyrotechnické svíčky jsou papírové trubičky o délce 30 cm a průměru necelý 1 cm, naplněné pyrotechnickou složící hořící okolo pěti minut, obvykle červeným plamenem a obecně slouží k odpalování ohňostrojů. Lze je použít všude, kde potřebujete na několik minut intenzivní světlo nebo vysokou teplotu např. k zapálení ohně. Jejich hlavní nevýhodou je nebezpečí zvlhnutí, druhou, že je nelze nosit po kapsách. Koupíte je v každé prodejně s pyrotechnikou.

Pyrotechnické svíčky, jejich cena se pohybuje mezi 5 a 10 Kč za kus

kapesní nůž – Rozhoduje spolehlivost, kvalita, univerzálnost, tady se nedá nic ošidit. Pokud přijdete o kapesní nůž, pak se vaše šance snižují o polovinu. Sami dobře víte, že jeden z prvních nástrojů, který pravěký člověk vytvořil, byl pěstní klín, což je primitivní předchůdce nože. Já používám švýcarské armádní nože, podle potřeby buď [Victorinox](#) nebo [Wenger](#). Vyvarujte se módních hraček, ty jsou pro frajery a nezralé adolescenty, v survivalu funguje pouze klasika.

survival stainless – Nevím, jak se správně česky tento nástroj jmenuje, říká se mu také "kreditní karta pro přežití". Je to kus ocelového plechu, o velikosti kreditní karty, s různě broušenými hranami a řadou funkčních otvorů. V návodu se uvádí, že nástroj má 11 funkcí. Je to vaše berlička, pokud přijdete o nůž, ale nikdy jej plnohodnotně nenahradí.

tužka + blok – Bez komentáře, použití je tak jasné, že jakýkoli návod je pouze ztráta času.

obvaz kapesní – Klasický vojenský obvaz, se dvěma polštářky, jedním pevným a druhým posuvným, k poskytnutí první pomoci. Nebudu se pitvat jeho použitím, to je již jiná kapitola. Já používám **Kapesní obvaz vz.80** a **vz.90**, jestliže jej neseženete, může jej nahradit **obvaz hotový sterilní č. 4**, který seženete v každé lékárně.

kapesníky papírové – Je to klasická nouzovka. Slouží jako kapesník, toaletní papír, k podpálení ohně, na odsátí krve a potu, atd.

kapesníky papírové vlhké – Mnohdy, zejména v zimních měsících, nemáte možnost umýt se. Tyto vlhké kapesníky jsou pak jediná možnost, jak provést alespoň nejnужnější hygienu. Ale je zde ještě jedna věc, důležitější. Kapalina, kterou jsou napuštěny čistí, vysušuje a dezinfikuje pokožku. Jestliže si při vyprazdňování útrov s prominutím špatně vytřete pr..., pak do dvou až tří hodin máte vlka a neučiníte-li včas potřebná opatření, tak podebraná pata je vedle něj úplná pohoda. Proto, pokud vykonáte velkou potřebu, na závěr se pečlivě otřete tímto vlhkým kapesníkem, nemyslím pouze ruce! Nechápu, proč všechny příručky říkají, dejte pozor na odřenou patu, která se dá velmi snadno a rychle ošetřit, ale žádná neříká pozor na vlka, když jeho následky jsou mnohem mučivější a léčení dlouhodobější.

provázek – Další z mnoha věcí, které není třeba nijak zvlášť komentovat. Stačí cca. 5 metrů černé nebo zelené šňůry s nosností 40–80 kg. Provázek o nosnosti 40 kg je dostatečně pevný i pro výrobu tětiny luku.

izolační páska – Nejlépe elektrická, černá nebo hnědá. Slouží pro připevnění jinak k sobě nepřipevnitelných věcí, nouzovým opravám, zaizolování kabelů, k obalení lesklých součástí výstroje, k tlumení zvuků různě cinkajících a chřastících součástí vybavení a také ke svazování, podobně jako šle, je velmi účinná.

jehla + nit + spínací špendlíky – Nezbytné potřeby pro provizorní údržbu výstroje, jakožto i zašívání hlubších ran a ošetření puchýřů. Před šitím rány doporučuji jehlu a nit vyvařit (stačí 10 minut) nebo alespoň vymáchat v alkoholu. Já mám jehlu s nití a spínacím špendlíkem zapíchnutou zesponu v klopě vesty.

polní láhev – Známe dva základní typy polních lahví. Klasické, baňaté o obsahu cca. 0,75–1,0 litru nošené v pouzdru na opasku a pilotní ploché láhve o obsahu 0,5 litru do kapsy. Dále lze polní láhve rozdělit na kovové a plastové. Když vám v zimních měsících zamrzne voda v hliníkové polní lahvi (např. naší české), dáte ji na chvíli k ohni a je po problému, uděláte-li

totéž s plastovou polní lahví (např. US Army), máte problém. V hliníkové polní lahvi lze dokonce nouzově vodu i převařit. Proto, nosíte-li vodu v zimních měsících v polní lahvi na opasku, doporučuji používat pouze kovové polní láhve.

Já z těchto důvodů dávám přednost ploché pilotní plastové lahvi do kapsy. Je lehká, skladná, nepřekáží při pohybu, ve vnitřní kapse bundy vám její obsah nezamrzne a manipulace s ní je jednodušší než s lahví na opasku. Zásadní nevýhodou však je její malý objem, proto se hodí pouze jako nouzový zdroj vody. Jako hlavní zdroj vody používám další nádobu nebo nádoby. Mým hlavním zdrojem vody je nádoba v batohu, obvykle 2 PET láhve o objemu 1,5 litru. Některé z vás teď asi napadlo, ale vždyť v PET lahvi voda zamrzne stejně jako v lahvi polní. Ne, není to pravda, polní láhev na opasku je vystavena působení chladu přímo, kdežto PET láhev v batohu je izolována od vnějšího prostředí minimálně několika centimetry vzduchu a obsah batohu, ať chcete nebo nechcete, vyhříváte svými zády. Navíc lze v každých sportovních potřebách za pár korun koupit termostatický návlek na PET láhve. A když vám i přes tato opatření voda v PET lahvi zamrzne, nic se neděje. Potřebné množství vody, např. pro vaření, si odříznete nebo odseknete nožem. Druhý den si po cestě najdete láhev novou a věřte mi, budete si moci vybírat.

Bohužel, mnohdy větší problém než jakou polní láhev, je problém s jejím praktickým používáním. Polní láhev neslouží ani na pivo, ani na rum, případně kávu nebo čaj, slouží jako **nádoba na vodu**, opět opakuji, **na vodu**. Voda je jediná pro vás důležitá kapalina, protože má univerzální použití. Kromě pití, což je její hlavní poslání, ji můžete použít k vymytí ran, omytí obličeje a rukou, omytí úlovku, přípravě jídla apod.

Nosíte-li s sebou, samozřejmě ze zdravotních důvodů něco ostřejšího, například "[Зима, надо затопить](#)", je lépe k tomuto účelu použít specializované láhve, ve kterých se tyto nápoje buď přímo prodávají (všichni znáte klasickou českou placku Rumu, Myslivce, Fernetu apod.), nebo si kupte kovovou placku do náprsní kapsy. Běžně se prodávají v objemech od 0,1 do 0,5 litru.

lžíce – Ta je tak trochu problém. V survivalu ji bezprostředně nepotřebujete, ale ještě jsem neviděl vojáka, který by neměl "bagr" prakticky stále u sebe. Je to, stejně jako hřeben, zapalovač nebo kapesník, osobní potřeba, která nám zjednodušuje život. Používejte kovové lžíce, tvar, velikost, vzhled je jen a jen otázkou vašeho vkusu. Plastové lžíce jsou spíše pro jednorázové použití. Pozor, některé plastové lžíce se vám mohou při vaření rozpustit do jídla, jako např. americké z potravních dávek MRE (Meal Ready to Eat).

igelitový pytel na odpadky – Mikrotenový pytel na odpadky má také mnohostranné použití. Můžete do něj zabalit úlovek, přenášet v něm odpadky, může sloužit jako zásobník na vodu, plovák, pláštěnka apod. Po použití ho lze snadno zlikvidovat a i při velkém objemu je velmi lehký a skladný. Já obvykle používám mikrotenové pytle na odpadky o objemu 40, 60 a 120 litrů se stahovací páskou.

repelentní prostředek – Nepodceňujte jej, máte proti sobě mnoho protivníků, nepřízeň počasí, únavu, hlad, zimu a strach. Neznám jediný důvod, proč se navíc nechat trápit hmyzem. Nejúčinnější známou hmyz odpuzující chemikálií je DEET ([N,N-diethyl-meta-toluamid](#)). Proto vám doporučuji používat ty repelentní prostředky, které Diethyl Toluamid obsahují. Já používám náš český **Diffusil REPELENT** od firmy Lybar v kapesním provedení, ale existuje celá řada dalších, stejně účinných výrobků, např. z reklam známý **OFF**.

mapa – Nemáte velký výběr, musíte dělat kompromisy. Pokud má být mapa celého zájmového prostoru, v našem případě České republiky, dostatečně malá a skladná, nemůže mít měřítko menší než 1:200 000. Takováto mapa však není příliš podrobná, a proto je i její

informační hodnota dosti omezená. Já doporučuji nosit s sebou pouze mapu prostoru, ve kterém se pohybujete, nejlépe turistickou v měřítku 1:50 000 nebo 1:25 000. Nejlepší a nejpodrobnější mapy na našem trhu jsou z **Edice Klubu českých turistů**. Mapu noste zalepenou v průhledných deskách nebo ochranné fólii. Poté, co se s mapou vykoupete, nebo vám zmokne, oceníte tuto drobnou úpravu.

05.02.02.00.

NOUZOVÁ DÁVKA POTRAVIN

[\(obsah\)](#)

Optimisté kupují zlato, pesimisté konzervy.

denník Die Welt

Součástí vybavení pro přežití je i nouzová dávka potravin, limitním faktorem je její objem. Nouzovou dávku **musíte**, opakují, **musíte** mít stále u sebe, proto musí být tak malá, aby se vám vešla do boční kapsy taktické vesty. Tato dávka je víceméně symbolická, ale dává vám určitý pocit jistoty. Vyvarujte se návodům, které doporučují nosit s sebou pro případ nouze pouze jednu masovou konzervu. Za prvé, neustále budete mít pocit, že si ji musíte šetřit na horší dobu a nakonec ji nepoužijete vůbec. Za druhé, nepřeceňujte výživnou hodnotu plechovky "masa", je to jen namletý jateční odpad, škrob, voda, sůl a trocha sádla (nevěřte, tak si někdy přečtete její složení na obalu). Navíc, pokud jakoukoli konzervu otevřete, musíte ji sníst, jinak se vám rychle zkazí.

Pro srovnání kalorická tabulka masných konzerv a kalorická tabulka pečiva

100 g	kCal	kJ	100 g	kCal	kJ
játrová paštika	350	1 435	tatranka	520	2 150
luncheon meat	305	1 285	perník v čokoládě s náplní	420	1 720
vepřové maso ve vlastní šťávě	300	1 255	suchary	380	1 600
hovězí maso ve vlastní šťávě	142	586	pšeničný chléb	270	1 130

Jak vidíte, podle výše uvedených kalorických tabulek má obyčejná **Tatranka** téměř dvojnásobnou výživnou hodnotu oproti vepřovému ve vlastní šťávě a čtyřnásobnou proti hovězímu. A navíc u **Tatranky** se nemusíte obávat, že když ji nakousnete, že se vám do večera zkazí.

Níže popsaná nouzová dávka potravin nemá nic společného s racionální výživou, její účel je jediný, musí vám dodat energii, to znamená tuky, cukry a bílkoviny.

sušenky sladké – Balíček sladkých sušenek o hmotnosti cca. 100 gramů slouží jako zdroj energie. Já používám **Polomáčené sušenky**.

čokoládová tyčinka – Slouží pro okamžité doplnění ztrát energie. Noste s sebou nejméně dvě tyčinky (můžete i více). Až se jednou budete zmoklí, prokřehlí, vyčerpaní, hladoví, špinaví a vystrašení krčit ve starém, plesnivém, polorozpadlém krmelci a zuby vám budou drkotat zimou a nervovým vypětím, pak umolousaný kousek čokolády, který najdete v kapse, vám udělá větší radost, než ranní erekce. Všichni znáte čokoládové tyčinky **Mars, Lion, Snickers, Margot** apod. Za přemrštěnou cenu si můžete koupit energetické tyčinky také ve sportovních potřebách.

žvýkačky – Jejich význam je spíše psychologický než praktický. Pokud jste někde ukryt, máte omezený pohyb a nesmíte usnout, pak žvýkání vás zaměstnává a nepodlehnete tak snadno spánku. U kuřáků může žvýkačka krátkodobě nahradit cigaretu.

prostředek pro desinfekci vody – V survivalových brožurkách se budete setkávat s kontraproduktivním upozorněním, že prostředky pro úpravu vody na bázi chloru při dlouhodobějším používání ničí střevní mikroflóru. Domnívám se proto, že opět nastal čas uvést věci na pravou míru.

Jediným a hlavním úkolem dezinfekčních prostředků je ničit viry a bakterie a je naprosto jedno, na jakém principu pracují. Budete-li pít vodu, obsahující jakékoli dezinfekční prostředky, ty se logicky dostanou do vašeho trávicího traktu, kde budou také dělat svoji práci, tj. ničit bakterie, samozřejmě i ty, které jsou lidskému tělu prospěšné.

Dnes a denně většina z vás pije chlorovanou vodu z vodovodu. Máte pocit, že vám tato voda zjevně škodí? Asi ne. Vaše tělo si na chlorovanou vodu již zvyklo a naučilo se účinkům chlóru bránit. Problém by mohl nastat teprve tehdy, pokud vodu chlorovat přestanete a do těla se vám dostanou bakterie, které mohou ohrozit vaše zdraví nebo i život. Proto se nebojte dezinfekčních prostředků, je mnohem příjemnější pít vodu, jež je trochu cítit chlorem nebo jódem, než běhat se střevním tyfem, dysenterii či jiným průjmovým onemocněním po horách.

Pokud ještě máte v zásobách armádní Pantocid, vyhod'te ho, jeho životnost už dávno prošla. O Dikacitu platí prakticky totéž, špatné tablety poznáte podle špinavě šedivé nebo nahnědlé barvy, funkční tablety mají barvu sněhově bílou. Já používám a doporučuji používat k úpravě vody náš **Aquasteril@2 TRAMP**. Koupíte je v každé lepší lékárně.

tablety pro povzbuzení – V některých survivalových publikacích se dočtete o použití stimulačních drog jako prostředků pro povzbuzení, potlačení strachu, bolesti, syndromu vyčerpaní atd. A já mám opět nutkavou potřebu tento problém pro jeho složitost a komplikovanost probrat podrobněji.

Je nesporným faktem, že jako náctiletý mladík jsem pod tlakem oficiální ideologie osmdesátých let minulého století drogy obecně odsuzoval jako jeden z problémů prohnilé západní konzumní společnosti. Jako starý zkušený důstojník armády 21. století jsem drogy, jako prostředek k potlačení projevů slabosti a vyčerpaní plně akceptoval a jejich použití schvaloval.

Ne všichni lidé jsou ochotni se nechat ve válkách zabít jen kvůli rozdílné náboženské ideologii, nesvéprávným politikům s megalomanskými ambicemi, vlastníků kapitálu, kteří potřebují rozšířit trhy a tím i svoje bohatství, či jiným cizím zájmům. Občané, kteří neprojevovali dostatek nadšení pro myšlenku zemřít za svého vládce a oficiální ideologii byli obvykle přinuceni vstoupit do armády na základě zákonného nařízení, například mé generaci dobře známého [Branného zákona](#). Neuposlechnutí jeho nástroje – [Povolávacího rozkazu](#), bylo obvykle přísně trestáno odnětím svobody a v krajním případě i trestem smrti ([Zákon č. 140/1961 Sb., Trestní zákon § 280](#)).

Jako důstojník jsem měl v jednotkách, kterým jsem velel, vždy několik vojáků, kteří nebyli v armádě zcela "dobrovolně" a myšlenka, že by měli zemřít za vlast a za socialismus, a po roce 89 za kapitalismus v nich nevyvolávala příliš velké vzrušení. Tento nedostatek nadšení nechat se v cizím zájmu zabít chybí mnoha nedobrovolným vojákům a ideologie, náboženství ani ekonomické stimuly na tom nemohou zhora nic změnit. A právě zde je otevřené pole působnosti pro prostředky, jimiž lze ovlivňovat psychiku, myšlení a chování vojáků (záměrně říkám vojáků, voják již není člověk, pouze inventární číslo) a tímto prostředkem jsou drogy. Nebudu se patlat historií, každá armáda v dějinách lidstva, kam až paměť sahá, drogy používala. Jen stručně, vzdálená historie, připomenu [opium](#), [tabák](#), [hašiš](#), [kávu](#), [betel](#), [koku](#), [kawa-kawa](#), [cat atd.](#) Za první i druhé světové války vojáci k potlačení strachu před útokem fasovali alkohol (němci dokonce směs vody a etheru) a k utlumení hladu tabák. Příslušníci výsadkových jednotek za WWII sebou nemohli tahat bedny kořalky tak dostávali Benzedrin (Britové a Američané) a Pervitin (Němci a Japonci). *(O používání pervitinu ale i alkoholu ve výsadkových jednotkách Wehrmachtu se můžete dočíst ve velmi poutavém autobiografickém příběhu [Hodina mrtvých očí od Harryho Thürka](#). Všem ji vřele doporučuji, je to velmi emotivní příběh.)*

Tuba od [Pervitinu](#) používaného v německých ozbrojených složkách za Druhé světové války

Co jsem to zaslechl? Že to vše je historie, že dnešní moderní profesionální armády perfektně vycvičených a vysoce motivovaných vojáků drogy nepoužívají. Ale samozřejmě, že se opět hluboce mýlíte. I motivovaný voják může být psychicky a fyzicky unaven (tento stav je obecně označován jako Syndrom vyčerpání) a i vysoce motivovaný voják se může posrat strachy (*Do smrti nezapomenu hlášku jednoho kolegy – majora, který si po vychladnutí dost nebezpečné situace nevěřicně přes kalhoty osahával zadek se slovy: "Boha jeho, ušlo mi."*), ona totiž dobře krytá kreditní karta před kulkami jaksí moc nechrání. Takže realita je taková, že současné moderní armády stimulační drogy používají a vojáci je při výcviku a bojovém nasazení běžně užívají. Britové zůstali věrní amfetaminu **Benzedrinu**, Američané používají **Dexedrin** (10–50 mg) nebo směs **Seconalu** (100 mg) a **Dexedrinu** (5 mg) každé 4 hodiny, piloti dostávají **Vigil** (300 mg) po 2–3 hodinách.

No a co naši čeští vojáci? Když jsem v osmdesátých letech minulého století tehdy u Československé lidové armády začínal, tak jsme fasovali **Psychoton**, který záhy vystřídal **Fenmetrazin**, no a dnes naši profesionální vojáci fasují psychostimulant metylfenidát-hydrochloridu (MPD) $C_{14}H_{19}NO_2$ pod lékopisným označením **Ritalin**. Tento lék (stejně jako předchozí dva jmenované) podporuje tvorbu dopaminu, který je důležitý pro přenos nervových vzruchů, a zvyšuje tak schopnost koncentrace. Léky na zvýšení výkonnosti však nejsou jen výsadou ozbrojených složek, naše záchranné služby a požárníci experimentují s psychostimulantem **Modafinilem** (200–400 mg) a to s velmi pozoruhodnými výsledky. **Modafinil** je generický název, jeho komerční název je **Vigil** a **Provigil**. Ano, je to stejný doping, na který létají američtí piloti ([Management operační únavy ve vojenském letectvu](#)).

Přiznávám, že s drogami mnoho zkušeností nemám (tedy, samozřejmě kromě běžných společenských drog jako je káva, alkohol, tabák, marihuana, diskotékové amfetaminy a kokain, jako většina obyčejných lidí), takže **Ritalin** (**Psychoton** a **Fenmetrazin** jsem

nezkoušel) je jediná "stimulační droga" se kterou mám zkušenosti, aniž bych tím porušoval platné zákony této země. Proto, pokud se zde rozepíšete o svých zkušenostech se stimulačními drogami, přesněji dopingem, mám na mysli právě **Ritalin**, který jsme při výcviku fasovali prakticky v neomezeném množství a mohli si jeho účinky ověřovat v praxi.

Vojáky jsme oficiálně instruovali, že v případě těžkého vyčerpání se **Ritalin** užívá perorálně 1 tbl. (10 mg) každé 2–3 hodiny maximálně však 6 tbl. denně. Upřímně, takováto dávka je tak dobrá akorát pro zlobivé hyperaktivní prvňáčky aby se ve škole nevrátili a dávali pozor. Pro ně je také tenko lék primárně určen. V praxi tj. k potlačení syndromu vyčerpání se **Ritalin** používá v dávkách nad 50 mg každé 2–3 hodiny. Při perorální užití je však doba nástupu účinku okolo jedné hodiny a to je dlouhá doba. Když ze sebe musíte teď a na tomto místě vymáčkout maximum tak hodina čekání je naprostý nesmysl. Proto první dávku **Ritalinu** je výhodnější rozdrtit na jemný prášek, udělat si čáru a šňupnout (stejně jako kokain) doba nástupu účinku je pak obvykle kratší, asi 15 minut.

Nyní popíšete účinky **Ritalinu**, tak jak jsem je sám na sobě poznal. Tento níže uvedený příběh, sepsaný jako jeden samostatný pokus, však není pravdivý. Je jen účelově vytvořen tak, abych mohl účinky **Ritalinu** co nejlépe popsat. Ve skutečnosti se za ním skrývají desítky pokusů v několikaletém období a zde vytvořená mozaika je složena z těch nejextrémnějších prožitků.

Vy, kdo jste byli na vojně u bojových útvarů, jste to zažili. Je deset hodin v noci, poplach, rozkaz ke zrychlenému přesunu s plnou polní z bodu A do bodu B vzdáleného nějakých 100 km a máte na to mizerných 72 hodin.

I když jsem za celý den normálně unaven, první noc na pochodu se dá zvládnout. Za prvé – okolí kasáren v okruhu 20 km znám z paměti a za druhé – nemám hlad. Svítání a ranní oteplení obvykle zažene únavu a tak mohu z první krizi počítat až po dvanácté. Ta se dá bez problémů překonat pořádným propláchnutím těla vodou s jednoduchými cukry, vitamíny a minerály. Zjednodušeně řečeno, pít tak dlouho, dokud nebudete chtát vodu bez barvy a zápachu. Nástup první vlny únavy se tak dá očekávat po 24 hodinách beze spánku nebo 50 kilometrech pochodu.

Nyní máte tři možnosti. První – natáhnout se a čtyři hodiny se prospat. To je dobrá a účinná varianta, ale čtyři hodiny odpočinku se ve skutečnosti rovnají pěti ztraceným hodinám a to je patnáct kilometrů, které mohou ve finále chybět. Druhá – pokračovat dál bez ohledu na únavu a nějak těch zbývajících 50 kilometrů v polospánku přežít. Když se dostanete do určitého polovědomí, můžete jako zombí pochodovat tak dlouho, dokud se vám nezatmí před očima a vyčerpáním neomdlíte. Takovýto přepych si však v případě válečného konfliktu jako příslušník diverzní jednotky nemůžete dovolit. No a zbývá nám třetí – poslední možnost, doping. Jakmile začnete mít pocit, že nemáte své tělo plně pod kontrolou, jsou zde stimulační drogy, mezi něž patří i náš několikrát citovaný **Ritalin**. Dáte si pět tabletek a sama o sobě se vám zvedne hladina adrenalinu v očekávání účinku. Asi hodinu po požití se pozvolna rozjedete a pro jistotu si dáte dalších pět. Pomalu začnete získávat zpět ztracenou sebekontrolu. Půjdete jako perfektně seřízený stroj, žádná bolest v nohou, žádných třicet kilo na zádech, žádný hlad, žádná žízeň, tělo funguje nezávisle na mysli. Vybičovaný mozek a smysly mají perfektní reakce, i když je noc nezakopáváte, žádný strach, necítíte chlad, máte pocit nepřemožitelnosti. Takto na **Ritalinu**, podle velikosti dávek, můžete fungovat dalších 24–48 hodin, pak je konec a zkolabujete.

Občas se však můžete dostat do stádia, se kterým si nebudete vědět rady. Po čtvrté nebo páté dávce jsem se dostal do stavu, kdy jsem si uvědomil, že postupuji rychlostí okolo pěti kilometrů za hodinu a pokud nezpomalím tak nemůžu takovéto tempo dlouho vydržet. I když jsem se ke zpomalení nutil, způsobovalo mi to silnou fyzickou bolest. Nechal-li jsem nohy, ať si dělají, co chtějí, byla to pohoda, jak jsem se je snažil zpomalit, nešlo to a bolelo to,

šilný pocit. Vrcholem všeho však byla mentální krize po nějakých 40 hodinách. Začal jsem kufrovat, měl jsem mapu, měl jsem kompas a nedokázal jsem se zorientovat. Seděl jsem pod červenou turistickou značkou se šipkou, na které bylo jasně napsaná vzdálenost 6km do nejbližší vesnice, měl jsem před sebou mapu, na níž byla červená čára turistického značení zakreslena, a přesto jsem nebyl schopen mapu zorientovat a stanovit další směr pohybu. Nebyl jsem schopen odpočítat na mapě po červené čáře těch šest kilometrů nazpět a tím určit svoji pozici na mapě. Jediné řešení, na které můj mozek přišel, bylo jít po turistickém značení do vesnice a odtud po silnici do místa určení. Mozek byl ochoten jít navíc dvanáct kilometrů, i když můj cíl byl vzdušnou čarou vzdálen necelé čtyři kilometry. Podvědomě jsem věděl, že mi mozek říká naprostou hovadinu, ale neznal jsem řešení. Až po půlhodině sezení a čumění doblba jsem se dokázal nějak zorientovat a dorazit do cíle. Tam jsem padl na postel a s krátkými pauzami prospal dva dny, následující dva dny jsem měl neustále žízeň a hlad, i když jsem se napil, za pár minut jsem měl zase žízeň. Než jsem se dal jakžtakž dohromady, trvalo mi to skoro týden.

Když vyprchá účinek jakékoli stimulační drogy, dostaví se dojezd a v něm se pak může stát, že se přestanete kontrolovat jako policajti na CzechTeku 2005. Ti se nadopovali **Benzedrinem** aby vydrželi a naprosto klasicky nezvládli jeho dojezd a typický výbuchu agrese, jenž jej doprovází. Tu si pak vybili na skupinkách alkoholem a drogami stejně zmožených pubertáků.

Co říci závěrem? Když se správně nadopujete, opravdu pofrčíte bez jakýchkoli negativních pocitů 24 maximálně 48 hodin, ale pak padnete na hubu a týden se z toho budete dostávat. Pokud si nic nevezmete, budete mít jako vždy po třiceti kilometrech hadrový nohy, bolavý záda, hlad a žízeň, prostě klasický únavový syndrom. Jestliže se však přes noc trochu prospíte a odpočínáte si, můžete takto pochodovat tak dlouho, dokud se vám nerozpadnou boty. Koneckonců přesně takto prošli armády napříč celými kontinenty. Drogy jsou pro slabochy, při zdolávání překážek záleží jen na vás, vaší vůli, inteligenci a vytrvalosti, žádná droga nemůže tyto schopnosti nahradit. No, a že občas máme svoje lidské problémy, jsme unaveni a slabí, mám pro vás dobrou zprávu, náš protivník má stejný problém.

Po zkušenostech, které mám, dnes sebou v kapse vesty tahám jen běžně prodejné multivitaminové prostředky proti únavě a pro povzbuzení, jako např. **Kafit, Energit, Speed 8** apod. Vše ostatní je zbytečné.

05.03.00.00.

VÝZBROJ

[\(obsah\)](#)

Když vstoupíš do místnosti, kde jsou nepřátelé, zabij jako prvního toho, který se pohne - ten totiž začal přemýšlet a je proto nebezpečný.

Vystřel rychle! To ho rozruší na dost dlouho, abys podruhé mohl vystřelit perfektně.

Všechno co má význam být střeleno, má význam být střeleno dvakrát. Střelivo je levné. To život je drahý.

Než se začnu zabírat problematikou zbraní a s tím souvisejícími otázkami, mám pro vás jedno důrazné doporučení. Součástí survivalových schopností by měla být, mimo jiné, znalost obsluhy a použití zbraní a střeliva. Tím však nemyslím pouze jejich konstrukce a taktiky střelby, ale především zákonných norem jejich použití. Pokud se chcete naučit střílet a já se domnívám, že je tomu tak, pak potřebujete střelnou zbraň (nemyslím tím nejrůznější dětské špuntovky, kterými se zákon pro jejich nízkou účinnost nezabývá). K získání legálně držené střelné zbraně potřebujete **Zbrojní průkaz**. Nelegálně držená zbraň je tou nejhoupější variantou, kterou si může zásadním způsobem zkomplikovat život. Ne, nikoho s ní nezraníte, nikomu neublížíte a nic nepoškodíte, pouze budete vlastnit střelnou zbraň bez příslušného oprávnění, to stačí, abyste měli problém, a já dodávám – naprosto zbytečný problém. Proto jedním z vašich prvních kroků, který byste měli podniknout, je získání Zbrojního průkazu. Já doporučuji nejméně skupinu B (ke sportovním účelům).

05.03.01.01.

ZBRANĚ KATEGORIE D (ostatní zbraně)

[\(obsah\)](#)

Silná armáda se hodí jen na dvě věci. Na útočnou válku proti jiné zemi, a na útlak vlastních občanů. Pro obranu proti okupantům ale nefunguje. Na to není nic lepšího, než domobrana.

Thomas Jefferson

podle [Zákona 119 ze dne 8 března 2002 o střelných zbraních a střelivu](#) a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

HLAVA II – KATEGORIE ZBRANÍ A STŘELIVA

§ 3 – Rozdělení zbraní a střeliva

(1) Zbraně a střelivo se pro účely tohoto zákona rozdělují na:

- a) zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní – kategorie A (dále jen "zbraně kategorie A"),
- b) zbraně podléhající povolení – kategorie B (dále jen "zbraně kategorie B"),
- c) zbraně podléhající ohlášení – kategorie C (dále jen "zbraně kategorie C") a
- d) ostatní zbraně – kategorie D (dále jen "zbraně kategorie D"),**
- e) střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané (dále jen "střelivo").

(2) Zbraněmi zařazenými do kategorií A až D se rozumí též hlavní části zbraní, kterých jsou nebo mají být jejich součástí.

§ 7 – Zbraně kategorie D

Zbraněmi kategorie D jsou:

- a) historické zbraně,
- b) zbraně jednoranové a dvouranové zkonstruované na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů,
- c) palné zbraně určené pro střelbu náboji typu flobert s energií střely na ústí hlavně do 7,5 J,
- d) plynové zbraně na vzduchovou kartuš,
- e) plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně dosahuje nejvíce 16 J,
- f) expanzní zbraně a expanzní přístroje,
- g) mechanické zbraně, u nichž je napínací síla větší než 150 N,
- h) znehodnocené zbraně, na kterých byly provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě,
- i) zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně, a
- j) zbraně neuvedené v kategoriích A až C.

Vy, kteří netoužíte po zbrojním průkazu a výkonné střelné zbrani, nebo vy, kteří nespĺňujete zákonem stanovené podmínky k jeho získání (např. věk 21 let), máte několik naprosto legálních možností.

Je-li vaším primárním cílem pouze výcvik v survivalu, pak bude vaše zbraň určena k výcviku ve střelbě, výjimečně k sebeobraně a v případě nejvyšší nouze k lovu (to si však v případě dopadení jen velmi obtížně zdůvodníte). Pro vás jsou tu vzduchovky a plynové střelné zbraně na stlačený CO₂ (obvykle sifonové bombičky nebo jejich modifikace). S naší starou dobrou českou **Slávií 630** nebo **631** se nemusíte bát, že v lesích umřete hladu. Nevýhodou vzduchovek je však jejich velikost a hmotnost. Druhou možností jsou střelné zbraně na stlačený oxid uhličitý (CO₂). Tyto zbraně jsou mnohem lehčí, ale méně účinné než vzduchovky a při teplotách pod +5 °C nefunkční. Rozhodnutí je na vás, buď zbraň těžká a účinná nebo lehká a nespolehlivá.

Když už mluvíme o vzduchovkách, trochu se u nich přece jen pozastavím, neboť na našem trhu je v současné době celá řada opravdu vynikajících vzduchovek. Jak vzduchových pistolí, tak i pušek s pevnou nebo sklopnou pažbou. Já osobně vám doporučuji vzduchové pistole nebo pušky se sklopnou pažbou. Bohužel, výkonnější vzduchovky (jako je např. **Weihrauch** nebo **GAMO Hunter** – s takovýmito zbraněmi si můžete troufnout i na lov bažantů a divokých králíků) se vyrábějí pouze s pevnou pažbou. Závěrem mám pro vás tři rady:

Rada první – kupujte zbraň s co největší úst'ovou energií střely, důvodem je účinnost zbraně.

úst'ovou energii střely lze vypočítat ze vzorce $E_0 = \frac{1}{2} m \times v^2$

E_0 – úst'ová energie střely (J) (zákon povoluje v kategorii D maximálně 16 J)

m – hmotnost střely 0,00056 kg – brok ráže 4,5 mm/cal .177

0,00053–0,00056 kg – diabolka (**MASTER, LUX**) ráže 4,5 mm/cal .177

0,00086–0,0009 kg – diabolka (**SPORT**) ráže 5,5 mm/cal .22

v – úst'ová rychlost střely (m/s)

Rada druhá – kupte si zbraň s co nejmenší hmotností. Předpokládejte, že si v průběhu celé akce ani jednou nevystřelíte, pak je příjemnější vědět, že jste v batohu tahali zbytečně pouze jeden kilogram železa namísto tří.

Rada třetí – čím větší zbraň máte v ruce, tím jste nápadnější. Malá vzduchová pistole, vytažená zpod kabátu jen na krátký okamžik výstřelu, je rozhodně méně nápadná než vzduchová puška metr dvacet dlouhá, tu pod kabát rozhodně jen tak neschováte. Proto, pokud nemáte zvláštní důvod používat vzduchovou pušku s pevnou pažbou, pořídte si raději vzduchovou pušku s pažbou sklopnou nebo vzduchovou pistoli.

Vzduchová puška **GAMO 880 Hunter**

TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 305 m/s, délka 1,125 m, hmotnost 3,1 kg

TTD – ráže 5,5 mm/cal .22, úst'ová rychlost 220 m/s, délka 1,125 m, hmotnost 3,1 kg

Vzduchová puška **GAMO 1250 Hunter Hurricane**

TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 380 m/s, délka 1,23 m, hmotnost 4,1 kg

TTD – ráže 5,5 mm/cal .22, úst'ová rychlost 277 m/s, délka 1,23 m, hmotnost 4,1 kg

Naše nejvýkonnější české vzduchovky **Slavia 630 Standard** a **Slavia 630 LUX** jsou svými parametry hluboko pod hranicí obvyklých standardů

TTD Slavia 630 – ráže 4,5 mm, úst'ová rychlost 170 m/s, délka 1,16 m, hmotnost 3,0 kg

TTD Slavia 631 – ráže 4,5 mm, úst'ová rychlost 170 m/s, délka 1,16 m, hmotnost 3,1 kg

Co se týče pušek se sklopnou pažbou, jsou na našem trhu tři zbraně, bohužel všechny Made in China a tomu odpovídá i velice nízká kvalita. Dvě od firmy **Xifeng (Xisico)** modely **XS-B3-1** a **XS-B5-10**, třetí je vzduchová puška **Shanghai** model **QB6**, ta je zajímavá pouze cenou.

Vzduchová puška se sklopnou pažbou **Xifeng** model **XS-B3-1**

TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 216 m/s, celková délka 1,04 m, hmotnost 2,8 kg

TTD – ráže 5,5 mm/cal .22, úst'ová rychlost 174 m/s, celková délka 1,04 m, hmotnost 2,8 kg

Vzduchová puška se sklopnou pažbou **Xifeng** model **XS-B5-10**

TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 200 m/s, délka 0,76/0,51 m, hmotnost 1,27 kg

Vzduchová puška se sklopnou pažbou **Shanghai** model **QB6**

TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 240 m/s, celková délka 0,865 m, hmotnost 2,8 kg

Hledáte-li však opravdu optimální zbraň pro survival, pak vám doporučuji vzduchovou pistoli. Je lehká, přesná, a mnohdy stejně účinná jako velké vzduchovky. Mezi vzduchovými pistolemi na našem trhu je v současné době naprostou jedničkou **Crosman Airguns model 1377C**, které těsně šlape na paty **Benjamin Airguns model HB-17** a **model HB-22**).

Vzduchová pistole **Crosman Airguns Model 1377C** je naprosto špičkovou pistolí, která svými parametry daleko překonává i velké vzduchové pušky (včetně našich českých Slávií)
TTD – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 180 m/s, délka 0,346 m, hmotnost 0,91 kg

Přídavná pažba **Crosman Model 1399** pro vzduchovou pistoli **Crosman Model 1377C**

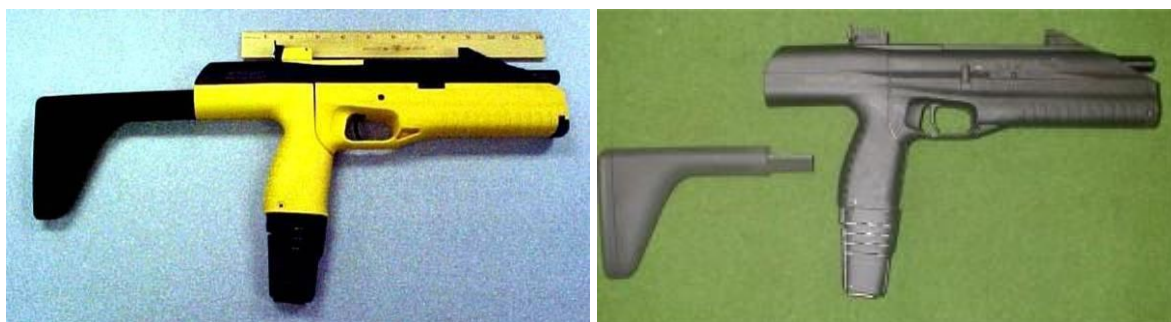

Vzduchová pistole **Benjamin Airguns Model HB-17** (výkon srovnatelný se Slávií 630 a 631)
TTD (HB-17) – ráže 4,5 mm/cal .177, úst'ová rychlost 160 m/s, délka 0,31 m, hmotnost 1,1 kg
TTD (HB-22) – ráže 5,5 mm/cal .22, úst'ová rychlost 140 m/s, délka 0,31 m, hmotnost 1,1 kg

Máte-li zájem o bojový výcvik, můžete se věnovat paintballu nebo jeho levnější verzi airsoftu.

Výhodou paintballu je, že nelze moc podvádět, barevný flek je obvykle jednoznačným důkazem zásahu. Nevýhodou jsou větší provozní náklady a pracovní médium, jímž je oxid uhličitý (CO₂). Oxid uhličitý při teplotách pod +5 °C ztratí tlak a tím jste s hraním skončili.

Výhodou airsoftu je, že máte volbu pracovního média. Můžete střílet pomocí CO₂ i s jeho nevýhodami, nebo si pořídíte vzduchovku (případně vzduchovku s elektrickým pohonem), která není na teplotě tak závislá, ale je dražší. Další výhodou airsoftu jsou nižší provozní náklady. Nevýhodou je, že airsoftové zbraně umožňují určité podvádění, zásah totiž nelze exaktně prokázat.

Ruská automatická pistole **EAA Baikal MP661K Drozd** s kombinovaným plynovým (standardní bombička CO₂) a elektrickým pohonem (6xAA 1,5 V)

TTD – ráže 4,5 mm, úst'ová rychlost 120 m/s, úst'ová energie 7,5 J, délka 0,405 m, délka hlavně 185 mm, hmotnost 1,95 kg, kapacita zásobníku 30 broků, rychlost střelby 300, 450, 600 ran/min, regulátor střelby 1, 3, 6 výstřelů, rozptyl na 10 m je 30–50 mm

Záměrně jsem vynechal mechanické zbraně jako kuše, luky, praky. Moje zkušenosti s těmito zbraněmi jsou rozporuplné. Jsou to zbraně mnohdy rozměrné, těžko skladné, s nízkou mobilitou, účinností a přesností. Jakákoli, i ta nejobyčejnější pistole, tyto zbraně mnohonásobně ve všech parametrech předčí. Chcete-li však s těmito zbraněmi i přes jejich nevýhody experimentovat, samozřejmě nemám nic proti, koneckonců luk a šípy jsou survivalová klasika. ([Zajímavé video s kotoučem do pily na dřevo. Netuším, jestli je to možné nebo je to jen fake.](#))

I s lukem a šípem lze dosáhnout velmi zajímavých výsledků

05.03.01.02.

ZBRANĚ KATEGORIE B a C **(zbraně podléhající povolení a zbraně podléhající ohlášení)**

[\(obsah\)](#)

podle [Zákona 119 ze dne 8 března 2002 o střelných zbraních a střelivu](#) a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

HLAVA II – KATEGORIE ZBRANÍ A STŘELIVA

§ 3 – Rozdělení zbraní a střeliva

(1) Zbraně a střelivo se pro účely tohoto zákona rozdělují na:

a) zakázané zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky zbraní – kategorie A (dále jen "zbraně kategorie A"),

b) zbraně podléhající povolení – kategorie B (dále jen "zbraně kategorie B"),

c) zbraně podléhající ohlášení – kategorie C (dále jen "zbraně kategorie C") a

d) ostatní zbraně – kategorie D (dále jen "zbraně kategorie D"),

e) střelivo do zbraní kategorií A až D, které není zakázané (dále jen "střelivo").

(2) Zbraněmi zařazenými do kategorií A až D se rozumí též hlavní části zbraní, kterých jsou nebo mají být jejich součástí.

§ 4 – Zbraně kategorie A

Zbraněmi kategorie A jsou:

a) zbraně

1. vojenské, s výjimkou pušek, samonabíjecích a opakovacích pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,

2. samočinné,

3. vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),

4. palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,

5. plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení,

6. střelná nástrahová zařízení a

7. s pevně vestavenými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavenými laserovými zaměřovači;

b) střelivo

1. se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou,

2. pro krátké kulové zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku,

3. které neodpovídá dovolenému výrobnímu provedení, a

4. vojenská munice;

c) doplňky zbraní

1. tlumiče hluku výstřelu,

2. zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů a

3. laserové zaměřovače.

§ 5 – Zbraně kategorie B

Zbraněmi kategorie B jsou:

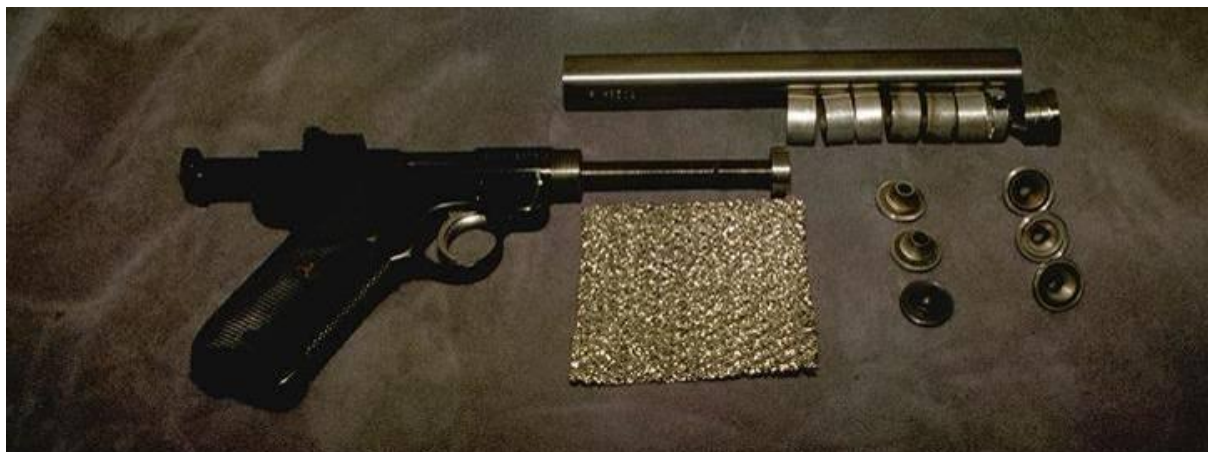
- a) krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně,
- b) krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem,
- c) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm,
- d) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,
- e) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,
- f) dlouhé opakovací zbraně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm, a dlouhé samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm,
- g) samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní, a
- h) signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 19 mm.

§ 6 – Zbraně kategorie C

Zbraněmi kategorie C jsou:

- a) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm,
- b) jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně neuvedené v § 5 písm. d) až f),
- c) plynové zbraně, u nichž kinetická energie střely na ústí hlavně je vyšší než 16 J, s výjimkou paintbalových zbraní, a
- d) více než dvouranové zbraně zkonstruované na principu perkusních zámkových systémů.

Opět si střelné zbraně nejprve rozdělíme podle účelu, ke kterému je budete používat. Zabýváte-li se survivalovým výcvikem, pak vaše zbraň bude určena k výcviku ve střelbě, sebeobraně a v případě nejvyšší nouze k lovu (to si však, jak jsem již jednou řekl, v případě dopadení jen velmi obtížně zdůvodníte). Ve vašem případě je pro vás naprosto ideální zbraň malorážka. Přesněji řečeno zbraň pro střelbu s nábojem **.22LR**. Výběr těchto zbraní je bohatý, přebohatý a záleží jen na vás a vašich požadavcích. Navíc malorážka vybavená tlumičem zvuku je naprosto tichá zbraň, jejíž výstřel nelze na vzdálenost padesát metrů téměř rozpoznat.

Malorážková pistole **Ruger Mk.II** ráže **.22LR** s integrovaným tlumičem zvuku (konstrukce tlumiče)

Malorážková pistole **Ruger Mk.II** ráže **.22LR** s integrovaným tlumičem zvuku

survivalová zbraň **Springfield Armory M6 Scout**

TTD – ráže **.22 LR** nebo **.22 Hornet** (kulová hlaveň) a **.410** (broková hlaveň), celková délka 0,81 m, délka hlavní 0,46 m, hmotnost 1,8 kg, rozptyl na 50 m v ráži **.22 LR** 35 mm, rozptyl broků na vzdálenost 35 m cca. 80 cm

Další zajímavou zbraní je americká survivalová puška **Henri US Survival Rifle (Industries LLC AR-7)** ráže **.22LR**

A její sestřička **Industries LLC AR-20** ráže **.22LR** se sklopnou ramenní opěrkou a integrovaným tlumičem zvuku

Chcete-li však provádět bojový výcvik, jste v trochu složitější situaci. Zákon vám totiž neumožňuje vlastnit vojenské, respektive automatické zbraně schopné střelby dávkou. Nechci-li, aby tento text vyzněl jako navádění k trestnému činu nedovoleného ozbrojování, nemohu vám tyto zbraně doporučovat. Budu proto o těchto zbraních hovořit jen v obecných tezích.

Vojenské samonabíjecí zbraně, např. naše útočná puška [samopal vz.58](#) nebo [samopal vz.61](#) lze legálně koupit. Jsou to relativně, lehké a skladné zbraně, nevyžadující složitou údržbu a přesto jsou dostatečně účinné. Tyto zbraně mohou kromě munice ostré používat i náboje slepé. Slepé náboje umožňují realistický výcvik nejrůznějších bojových situací. Koneckonců nácvik boje se slepou municí je nosným pilířem bojového výcviku ve všech armádách světa. Velká část vojenských ručních zbraní je konstrukčně upravena pro použití tlumiče hluku střelby. Co z toho všeho vyplývá? Nejlepší zbraně pro bojový výcvik jsou z výše uvedených důvodů zbraně vojenské. Jedinou výjimkou jsou odstřelovací pušky. Zde lze dosáhnout civilní loveckou zbraní naprosto stejného výsledku jako se zbraní vojenskou.

Pokud se při výcviku rozhodnete používat nelegální zbraně, pamatujte, kde není žalobce, není ani soudce. Reálný výcvik provádějte v prověřených a dobře zajištěných prostorech, kde neohrožujete sebe ani nezúčastněné osoby. Při střelbě s ostrou municí používejte zbraně s tlumičem zvuku. Rámus samopalu bez tlumiče je slyšet na tři kilometry a v noci i více, s tlumičem maximálně 300 metrů. Není k zahazení mít tichou dohodu s hajným, v jehož polesí výcvik provádíte, samozřejmě to však vyžaduje velkou vzájemnou důvěru. Po

ukončení výcviku s ostrou municí z cvičného prostoru vypadněte tak rychle, jak jen je to možné. Chovejte se tak, jako kdybyste měli v patách policii, možná ji skutečně máte, ale ještě o tom nevíte. Pokud vás policie nechytne, vyhráli jste. Pokud ano, máte problém.

Útočná puška [samopal vz.58S ráže 7,62x39 mm](#) a [samopal vz.61 ráže 7,65 mm](#)

Cvičný náboj [7,62x39 mm](#) pro útočnou pušku [samopal vz.58](#) a náboj [7,65x17 mm Browning](#) pro [samopal vz.61](#)

Budete-li se po lesích přesunovat se samopalem či jeho replikou přes rameno, pravděpodobně se nevyhnete případné nechtěné pozornosti ostatních lidí. Proto noste zbraň a munici skrytě. Výzbroj, kterou nemůžete mít v pouzdrech na opasku nebo v batohu, noste v samostatném válcovém vaku, podobném vaku na stan. Je-li vak na zbraň kratší než 60 cm, můžete jej nosit připevněný popruhy na vrchní části batohu (obdobně se nosí karimatka). Vak si budete muset pravděpodobně ušít sami, nebo někoho požádejte. Musí být ušit z látky nepropouštějící vodu (šijí se z ní batohy) a musí být po celé délce vybaven kvalitním kovovým zipem. Aby nedocházelo ke klepání jednotlivých kovových částí o sebe, doporučuji ho několikrát po obvodu stáhnout parašutistickými gumičkami. Takto zabalený vak s výzbrojí, je-li vybaven rychloodpínatelnými sponami, umožňuje velmi rychlé připnutí i odepnutí.

Jestliže je váš vak se zbraní delší než 60 cm, musí být vybaven samostatnými popruhy pro nesení. Případně si rovnou kupte látkové pouzdro na lovecké zbraň, běžně prodávané ve specializovaných prodejnách zbraní a střeliva. S takto uloženou výzbrojí nevzbudíte takový zájem, jako se samopalem, puškou či jejich replikou přes rameno.

05.03.02.00.

OSTATNÍ VÝZBROJ

[\(obsah\)](#)

Obvyklá cesta do otroctví je, že vám nejdřív seberou zbraně, pak majetek, a nakonec vám řeknou, abyste drželi hubu a dělali, že se vám to líbí.

Mimo střelné zbraně, které jsme si právě probrali, budete potřebovat ještě několik dalších věcí, které se do škatulky výzbroj obvykle zařazují, i když jejich určení není tak přesně ohraničeno jako u zbraní střelných. Do této skupiny patří především nože a některé pyrotechnické prostředky.

nůž – [Sami znáte dlouhosáhlé debaty na téma, který nůž je nejlepší](#). Budu upřímný, já to nevím a neví to nikdo, každému totiž vyhovuje něco jiného. Nejlepší a také nejdražší způsob, jak to zjistit, je postupně si vyzkoušet několik nožů a vybrat si ten nejvhodnější. Já používám již 30 let náš vojenský [útočný nůž vz.75 UTON](#) a nedám na něj dopustit.

víceúčelový nůž nebo nástroj – Jistě znáte víceúčelové nástroje od firmy Leatherman, Gerber, Wenger, Spyderco, případně jejich čínské repliky. Nejsou nezbytně nutnou součástí výzbroje, nýbrž určitým přepychem, který však zásadním způsobem zjednodušuje veškerou činnost. Já používám víceúčelový nástroj **Wengergrip** od švýcarské firmy [WENGER](#).

odpalovací zařízení signálních raket + signální rakety – Pyrotechnické signalizační prostředky lze použít k signalizaci, upoutání pozornosti nebo jako nástrahu. Při nocování, kdy máte díky tmě omezené pozorovací možnosti, umístěte ve vzdálenosti asi půl až jeden kilometr od místa odpočinku na možné přístupové směry nástražné odpalovací zařízení signálních raket. Pokud kdokoli škobrtne o nástražnou šňůru, jste dostatečně včas varováni o směru postupu potencionálního pronásledovatele. Může se stát, že raketu odpálí i zvěř, ale tomu se nelze nijak účinně bránit. Dále lze signální rakety použít k zapálení ohně a při sebeobraně. Odpalovací zařízení si můžete vyrobit sami (jako já) nebo jej koupit v prodejnách zbraní a střeliva. Jedná se o obyčejnou pistolí na slepé náboje (např. **6 mm START SB**, **9x17/.380 START** apod.), vybavenou nástavcem pro odpalování signálních raket ráže 15 mm. Jedinou podmínkou pro nákup je minimální věk 18 let.

Můj oblíbený [útočný nůž vz.75 UTON](#), víceúčelový nástroj **WENGER Wengergrip** a "homemade" odpalovací zařízení signálních raket se signálními raketami a náboji **6 mm START**

05.04.00.00.

ZÁKLADNÍ VYBAVENÍ

[\(obsah\)](#)

"Dvě jsou jedna a jedna je nic!" Toto pořekadlo je třeba aplikovat na každý nástroj, na kterém závisí něčí život...

Uvedené vybavení vám umožní s minimálními časovými a prostorovými nároky přenocovat na libovolném, vhodném místě. Stavba provizorního přístřešku z přírodních materiálů, jenž má splňovat základní pravidla slušného přenocování, trvá nejméně hodinu, ale obvykle dvě. Při tomto budování naděláte mnoho demaskujícího hluku a po opuštění prostoru po vás zbude obrovské množství nezahladitelných stop (zejména pahýly stromků a vlastní přístřešek nebo jeho zbytky). Máte-li níže uvedené vybavení, je stavba vhodného přístřešku otázkou čtvrt až půl hodiny a likvidace zabere stejný čas. Jestliže si stan nepostavíte doprostřed nepokosené louky, ale na okraj smrkového lesa, pak po vás, při troše snahy, nezůstanou naprosto žádné stopy. Daní za tento přepych je však 5–10 kilogramů nákladu na vašich zádech (stan ≈ 2kg, spací pytel ≈ 2 kg, podložka na spaní ≈ 1kg).

batoh, kletr – Co se týče nákupu batohu, mám pro vás několik doporučení. Pokud do batohu hodláte nacpat vybavení na dva týdny plus zachovat určitou prostorovou rezervu, musíte si koupit batoh o objemu minimálně 75 litrů, doporučuji 90 litrů. Batoh musí být vyroben z kvalitní látky nepropouštějící vodu. Mimo obvyklé ukládací prostory musí mít jednu velkou vnější zadní kapsu, do které se v případě potřeby vejde vaše taktická vesta a dvě vnější boční kapsy tak velké, abyste do jedné dostali stan a do druhé celtu (igelitovou plachtu, pláštěnku apod.). Proč? Jestliže začne pršet, pak velmi snadnou manipulací, bez zastavování, sundávání batohu a nejrůznějšího zdržování vytáhnete celtu a obléknete si ji přes sebe jako pláštěnku. Po dešti, jakmile vyschne, ji opět jednoduchou manipulací smotáte a uložíte zpět. Pro stan platí totéž, jakmile naleznete a upravíte vhodné místo k odpočinku nebo přenocování, první, co uděláte je, že si vytáhnete z boční kapsy stan a postavíte jej. Batoh pak dáte do stanu a tam s ním bez jakéhokoli dalšího rizika zvlhnutí obsahu můžete manipulovat. Pokud opouštíte tábořiště za deště, ve stanu si sbalíte batoh, zabalený hodíte před stan a přikryjete celtou. Ustrojíte se, a jako poslední operaci složíte stan a dáte jej do boční kapsy batohu. I když bude stan mokrá, nemůže dojít k zvlhnutí obsahu batohu. Jestliže jste takový batoh v prodejně našli, zkuste si, jak vám bude sedět na zádech. Vyzkoušejte klidně několik batohů a kupte si

jen ten, který vám bude opravdu dobře sedět, cena v tomto případě není rozhodující. Co se týče barvy batohu, doporučuji tmavší, nevýrazné odstíny hnědi, zeleni a šedi.

Budete-li nuceni překonávat vodní tok plaváním, sundejte si vaši taktickou vestu, složte ji do pytle na odpadky a uložte do zadní vnější kapsy batohu a kapsu pečlivě zapněte. (Zadní kapsu batohu mějte vždy prázdnou, slouží pouze jako prostorová rezerva pro uložení úlovků a plodin, které jste při přesunu ulovili nebo nasbírali.) Pak batoh spolu se zbraněmi a municí velmi pečlivě zabalte do celtu a tu zajistěte provazem nebo paragumičkami, aby co nejlépe těsnila. Jelikož má batoh objem minimálně 75 litrů a jeho obsah váží necelých 30 kg, má měrnou hmotnost poloviční, než je měrná hmotnost vody. Už je vám jasné, kam mířím? Batoh můžete bez problémů použít i jako nouzové plavidlo. Samozřejmě, doba použití takto vyrobeného plavidla je omezená, ale při pokusech jsme si ověřili, že lze překonat 200–500 metrů široký tok (Vranovská přehrada), bez jakéhokoli rizika namočení obsahu batohu. Pouze dbejte na to, aby zbraně a munice byly položeny na horní straně batohu, nikoli "pod čárou ponoru".

Obecně pak platí, že "civilní" batohy jsou na nošení mnohem pohodlnější než vojenské a tomu odpovídá i vyšší cena. Slušný vojenský batoh pořídíte za dva až tři tisíce Kč, slušný civilní expediční batoh o stejném objemu stojí minimálně jednou tolik.

75 litrů RANGER 88 litrů RECON 100 litrů RAINCOVER 100 litrů BERGEN britský model

V současné době nejuniverzálnější (modulární) batohy od německé firmy **Sturm-Miltec** (<http://www.miltec.de>)

celta – Použití celtu je poměrně široké a detailně je rozebírají všechny survivalové publikace. Obecně slouží ke stavbě provizorních přístřešků a jako pláštěnka. Já dále používám celtu jako tropiko nad stanem při nocování za deště, jako stříšku při nocování v houpačí síti, jako podložku a přehoz při nocování pod širákem a při výrobě nouzových plavidel.

Pokud nemáte zvlášť dobrý důvod, tak celtu neimpregnujte. Nenaimpregnovaná celta sice při namočení vodou trochu nasákne a zvlhne, ale dále již vodu nepropouští. Použijete-li však celtu při nedostatku vody jako nouzový lapač deště, pak použitá impregnace vám může způsobit zdravotní potíže.

Při nákupu platí základní pravidlo: "*Čím větší celta, o to širší má využití, ale tím je také těžší.*" Proto za maximální přijatelnou hmotnost lze považovat váhu okolo 1,5 kg. Já považuji za nejlepší trofejní čtvercové celtu německého Afrikakorpsu, které po válce používala i naše Pohraniční stráž, ale tu pravděpodobně již neseženete.

Pozor, již jsem se setkal s tím, že si řada lidí plete celtu s pončem a naopak. Takže, celta primárně slouží ke stavbě přístřešků, dále ji lze použít jako pláštěnku. Poslání ponča je však přesně opačné, pončo je pláštěnka, ze které se dá postavit nouzový přístřešek.

Celtu můžete nahradit několikanásobně lehčí igelitovou plachtou, avšak všichni nedostatky tohoto řešení znáte.

stan – Potřebujete lehký, dvoumístný stan z tmavého nevýrazného materiálu s co nejjednodušší konstrukcí, který vám umožní pohodlné přenocování v nepříznivých klimatických podmínkách. Cokoli jiného je neefektivní a zbytečné závaží.

Dvoumístné áčko od americké firmy **Rothco**
TTD – výška 0,91 m, šířka 1,52 m, délka 2,1 m, hmotnost 1,6 kg

Jednomístné stany německé firmy **Sturm-Miltec** a americké firmy **Rothco**

Proč dvoumístný? Za prvé – váš přítel nešťastnou náhodou přijde o vybavení nebo je zraněn a nemá sílu nést batoh, pak mu pomůžete. Za druhé – je příjemnější zejména v nepříznivém počasí mít batoh s sebou ve stanu, vybalovat jej a balit v suchu. Při rušení tábořiště si ve stanu klidně sbalíte batoh, po sbalení jej již můžete hodit před stan a nakonec sbalíte stan, který vsunete do boční kapsy batohu.

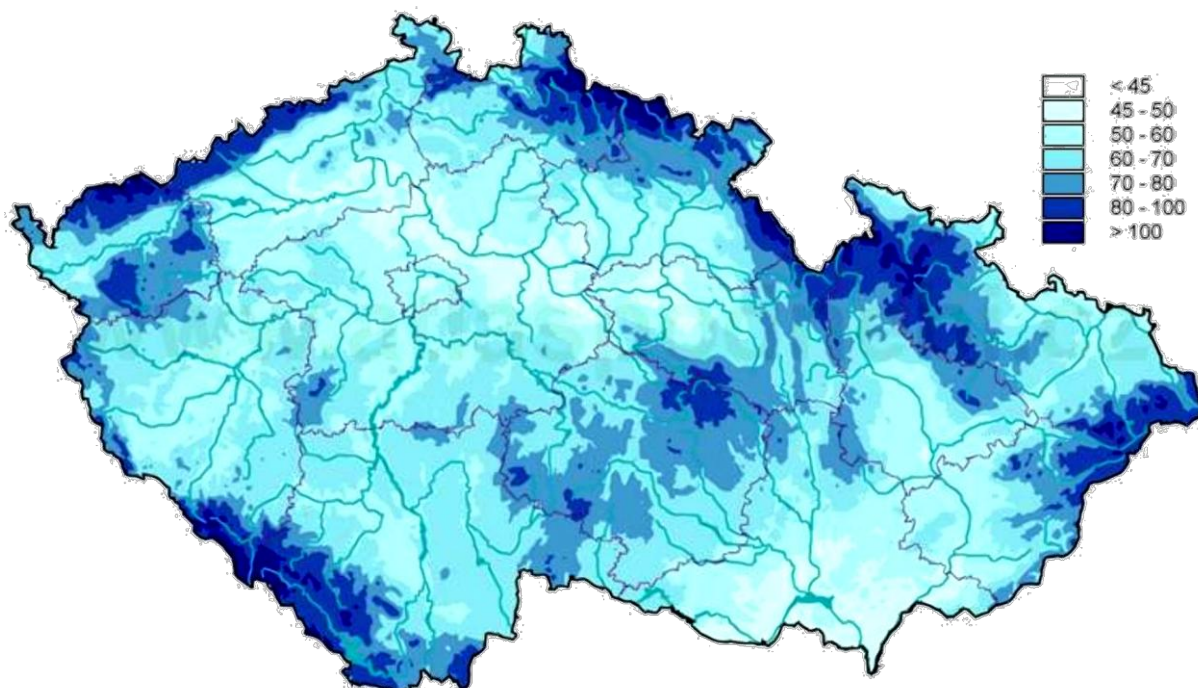
Proč z tmavého nevýrazného materiálu? Prvním důvodem je logicky maskování. Druhým důvodem je, že tmavé barvy lépe absorbují teplo než barvy světlé, které ho naopak odrážejí. Tmavý stan vám proto uschne několikrát rychleji než světlý.

Proč jednoduchá konstrukce? Za prvé – jednoduchý stan postavíte a sbalíte podstatně rychleji než stan se složitou konstrukcí, to je každému jasné. Druhým důvodem je improvizace. Zlomí-li se vám laminátová tyč u kopulovitého nebo geodetického stanu, těžko ji nahradíte kusem větve. Zlomená tyčka u áčka se však dá bez problémů nahradit jakýmkoli klackem.

Hlavním úkolem stanu je ochrana před deštěm, proto nezapomeňte na kvalitní silikonovou impregnaci.

Já používám kamuflované dvoumístné áčko od americké firmy **Rothco** (www.rothco.com). Ne, že by mi zcela vyhovovalo, ale nic lepšího jsem dosud nesehnal. Áčko má sice nejmenší vnitřní objem vzhledem k ploše základny, ale pokud jste v něm sám se svým batohem, pro pohodlné přenocování bohatě stačí. Dalším pádným důvodem pro áčko je maskování. Usekněte dvě větší větve z libovolného listnatého stromu, např. z osiky, břízy, buku, opřete je o sebe nad stanem, jednu zprava a druhou zleva, a stan je z boků i shora neviditelný. Zkuste provést totéž s kteroukoli kopulí. Čím je stan menší, tím lépe ho vyhřejete, to je další pozitivum. A zbývá nám poslední problém, a tím je hmotnost. Moje áčko váží asi 1,6 kg, nejlehčí dvoumístné kopule jsou nejméně o 0,5–1,0 kg těžší.

Při teplotách pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ vám nedoporučuji spát ve stanu, ale je-li to možné, postavte si na noc iglú nebo si ve sněhové závěji vykopejte záhrab. Přes noc svým dechem vyprodukuje až 1,5 kg vody a odparem z těla uvolníte dalšího 0,5 kg vody. Tato voda vám ve stanu z kondenzuje a zmrzne na jeho stěnách a samozřejmě i na všech věcech, které máte ve stanu uloženy. Proto je při nízkých teplotách pod bodem mrazu výhodnější spát v přístřešcích ze sněhu, neboť sníh je hydrofobický a dobře na sebe váže vlhkost. Další výhodou nocování ve sněhu je, že ve větších příbytcích (iglú) si můžete rozdělat i miniaturní oheň. Cena za sněhový příbytek jsou dvě hodiny poctivé práce ve dvou lidech (podle velikosti stavby i více), odměnou je však nezapomenutelný zážitek.

Průměrný sezónní počet dní se sněžením

spací pytel + vložka do spacího pytle + návleky na nohy (boty) – Nejprve několik slov o počasí. Asi 80 % naší krásné země leží ve výšce 200 až 600 metrů nad mořem, s průměrnou

roční teplotou v noci nad hranicí 0 °C. Nejchladnější měsíce jsou prosinec, leden a únor, v lednu jsou celodenní teploty obvykle pod bodem mrazu. V již uvedené nadmořské výšce je u nás ročně statisticky 30–60 dnů ledových s nočními teplotami klesajícími pod -10 °C a 1–3 dny arktické s nočními teplotami klesajícími pod -20 °C. Zbývajících 20 % území leží ve výškách 600 až 1 000 metrů nad mořem, zde jsou pak teploty úměrně výšce nižší. Jsou to především pohraniční pohoří naší země, zejména pak Šumava, Krušné hory, Krkonoše, Orlické hory a Jeseníky.

Teď si doplníme další položku rovnice. Spací pytel s tepelným komfortem do -5 °C váží přes 1,5 kg, pytel pro teploty do -10 °C má hmotnost okolo 2 kg a pytel do -20 °C váží více než 2,5 kg.

A jsme u merita věci. Jaký spací pytel je vlastně pro naše povětrnostní podmínky nejvhodnější z hlediska poměru tepelného komfortu a hmotnosti, chcete-li jej používat celoročně.

Máte tři možnosti řešení tohoto problému:

1. Nejjednodušší a nejdražší varianta. Pořídte si dva spací pytly. Jeden kvalitní mumiový s tepelným komfortem do -20 °C na zimu a jeden dekový s tepelným komfortem do -5 °C na léto.
2. Střední cesta. Pořídte si standardní mumiový spací pytel s tepelným komfortem -10 °C až -15 °C. V létě jej můžete nechat pro lepší chlazení rozepnutý, ale jestliže za zimních nocí poklesne teplota pod uvedených -10 °C až -15 °C tak si sebou do spacáku vezmete termofoř.
3. Komplexní varianta. Kupte si modulární mumiový spací pytel. Ten se v podstatě skládá ze dvou spacích pytlů, jednoho letního s tepelným komfortem do -5 °C a zimního do -15 °C. Předpokládáte-li, že strávíte několik nocí v arktických mrazech, můžete letní spacák strčit do zimního a máte spacák pro teploty do -30 °C. Modulární spací pytly vyrábí firmy **GoLite**, **Sierra Designs** i náš **Hudy Outdoor**. Podobného efektu lze dosáhnout i primitivnějším a levnějším, ale prakticky ověřeným způsobem. Kupte si normální teplou deku, tu přeložte a po délce všijte dlouhý zip (vznikne tak velmi primitivní dekový spací pytel). V létě pak můžete vyrazit do lesů se standardním spacákem do -10 °C, v zimě si do něj vložte výše popsáním způsobem upravenou deku a bez větších problémů zvládnete teploty i okolo -20 °C.

Modular sleeping system používaný v ozbrojených silách USA

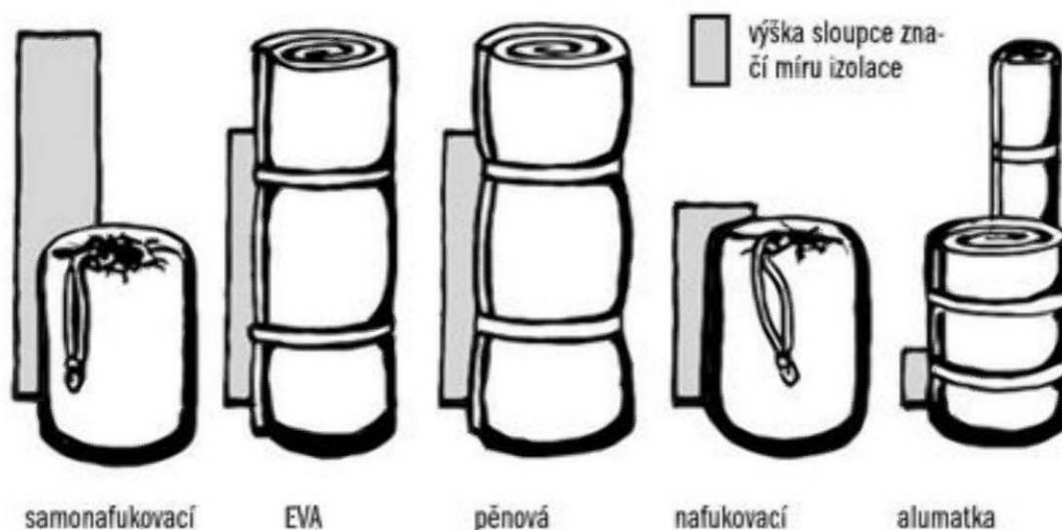
Ještě jeden zimní problém. Používáte-li boty z textilních materiálů, tak vás nemusí nijak trápit, pokud však používáte boty kožené, například vojenské kanady, máte problém. Jestliže si kožené boty přes noc ve velkých mrazech vyzujete, tak vám do rána zmrznou na kost. Nechcete-li si boty ráno rozehrívát vlastním tělesným teplem, nezbyvá vám nic jiného, než nocovat v botách, nebo je chránit před zmrznutím jiným způsobem.

Jak? Nechejte si od maminky ušít návleky na boty, podobné těm, jaké se používají v nemocnicích, ale úměrně vyšší a ty si na noc navlékněte na boty a spěte v botách. Upřímně, s botami na nohách se ale moc dobře nevyspíte. Proto, máte-li možnost rozdělat oheň, rozehrějte dva kameny a horké (ne rozpálené doběla) je zabalte do několika vrstev papíru nebo látky a zastrčte do bot, čím hlouběji, tím lépe a utěsněte ponožkami. Na boty následně navlékněte návleky, ty ochrání boty před vzdušnou vlhkostí a částečně zabrání úniku tepla z bot. Takto zajištěné boty vám ve stanu vydrží v nezamrzlém stavu 4–6 hodin a částečně i vyschnou.

podložka na spaní – Karimatka, alumatka, nafukovací a samonafukovací matrace apod. Ať již výrobci slibují cokoli, žádná z těchto podložek vám nezabezpečí opravdu klidný, příjemný a pohodlný spánek, proto od nich v žádném případě neočekávejte zázraky.

vlastnosti	ALUmatka	pěnová podložka	EVA materiál	samonafukovací matrace	nafukovací matrace
izolace	*	**	**	***	**
komfort	-	*	*	***	**
hmotnost	***	**	**	*	*
objem po sbalení	***	*	*	**	***
příznivá cena	***	***	**	*	**
odolnost proti poškození	**	***	***	*	*
nenáročnost obsluhy	***	***	***	**	*

Přibližné porovnání izolačních vlastností a objemu sbalených karimatek

Tabulka a obrázek z článku **To základní o karimatkách** z <http://www.svetoutdooru.cz/>

Karimatky vám bohužel nemohu v žádném případě doporučit. Jsou sice velmi lehké a levné, ale velice neskladné a proto se musí nosit mimo batoh (obvykle na batohu nebo pod batohem, ale v tomto případě jim hrozí zvýšené riziko poškození při pokládání batohu). Když večer v lese vlastní neopatrností narazíte na hajného a ten na vašem batohu uvidí karimatku, bude mu naprosto jasné, že máte v plánu nocovat venku v lese. Tento les je ale jeho revír, za který zodpovídá a vaše přítomnost v něm není pro něj nijak žádoucí. Takže se může stát, že místo na divočáka opatrně vyrazí za škodnou, počká si, až se ubytujete a pak si vás spolu s policií vybere. Z toho plyne ponaučení, když už pobíháte po lesích s batohem, nemusíte na něm mít červenou vlajku a karimatka pro lesníky a ochranáře takovýmto rudým praporkem je.

Druhý problém je vlastní konstrukce karimatky. Sami dobře víte, že karimatka je v podstatě houba na mytí nádobi s povrchovou úpravou zabraňující nasávání vody. Prodiráte-li se lesem a houštinami, neodvratně dojde k poškození této povrchové ochranné vrstvy a pak stačí jedno zmoknutí a vy budete nocovat na mokré houbě. Přeji příjemnou dobrou noc.

O něco lepší zkušenosti mám s alumatkou, je malá, lehčí než karimatka a navíc je skladná. Její hlavní nevýhodou je, že ji lze použít pouze v letních měsících, v zimě na ní zmrznete. Druhou nevýhodou je, že její povrch klouže, ve stanu to tak nevádí, ale ustelete-li si na ní pod širákem, ráno se vždy probudíte mimo ni. Třetí, lesklá hliníková fólie na jejím povrchu, díky ní nelze člověka manipulujícího s alumatkou přehlédnout.

Na závěr nám zbývají nafukovací a o něco větší samonafukovací matrace. Hlavní nevýhodou nafukovacích matrací je, že oproti karimatkám a alumatkám jsou o něco těžší. Druhou nevýhodou je složitější manipulace s nimi, myslím tím nafukování a sfukování. Třetí je zvýšené riziko poškození, respektive jeho následky. Dále však následují dvě hlavní výhody. Nafukovací matrace zabírají v batohu ze všech podložek na spaní nejmenší objem a lze na nich nocovat celoročně za jakýchkoli klimatických i povětrnostních podmínek. Samonafukovací matrace jsou o něco větší a zabírají přibližně stejný objem jako karimatka.

Záchranná izolační přikrývka (survival blanket) – Je to normální pokovená fólie a uvádí se o ní, že ji lze použít jako nouzovou přikrývku, která odráží zpět až 92 % vyzářeného tepla. Je opravdu velmi skladná, lze ji složit do balíčku o rozměrech malého notesu a prakticky nic neváží.

Já ji mám obvykle přibalenou ve vaku se stanem. Pokud jsem okolnostmi nucen nocovat na travnatém nebo vlhkém povrchu, případně na sněhu, dávám tuto fólii pod stan jako izolaci mezi podlážkou stanu a zemí. Igelit nepropustí vlhkost mezi zemí a podlážkou a kovová vrstva možná opravdu trochu odráží zpět teplo. Jestliže máte pocit, že by vás v noci mohl honit vrtulník s infrakamerou, tak se při nocování pod stanem na závěr přikryjte touto fólií. **Myslím ve stanu, ne, že ji hodíte zvenku přes stan!** Jestliže reklama nelže, tak vás infrakamera neuvidí, ale tuto informaci nemám prakticky ověřenou.

Z hlediska maskování je však survival blanket ten nejotřesnější krám. V podstatě se chová stejně jako zrcadlo. Na slunci, v infrakameře nebo noktovizoru se blýská na všechny strany.

hamaka – V teplých letních měsících, kdy není třeba na noc stavět stan, ale také se vám nechce riskovat spánek na zemi pod širákem, je nejjednodušší použít pro přenocování houpačí síť. Hamaka není o nic pohodlnější než stan, ale je to změna, přinejmenším po vás v tábořišti zůstane méně stop. Avšak ve svažitém nebo skalnatém terénu, mokřinách nebo bažinách, na rozbředlém sněhu a tam, kde není možnost ustlat si přímo na zemi, je nenahraditelným pomocníkem, k jejímu zavěšení potřebujete pouze dva stromy. Chcete-li si přece jen trochu zvýšit pohodlí, roztáhněte síť na koncích pomocí pružných rozpěrných kolíků o délce 40–50 cm. Já používám a **Mini-Hammock** od německé firmy **Sturm-Miltec** (<http://www.miltec.de>), váží pouze 250 gramů a má nosnost 200 kg.

Abych nezapomněl, někde jsem se dočetl, že houpací síť lze použít i k lovu ryb. Nevím, nezkoušel jsem to, ale určitě by to mohl být zajímavý pokus.

lano pryžové – Má stejné vlastnosti jako každé jiné lano, avšak navíc je pružné. Jeho výhodou je, že se při napnutí díky pružnosti natáhne a tlumí náraz. Dá se také použít při budování léček a nástrah. Já používám 5 metrů lana o průměru 8 mm, spolehlivě udrží dospělého člověka.

padáková šňůra, horolezecké lano – Použití je opět jasné a není jej třeba nijak zvlášť komentovat. Podle mých zkušeností stačí 10 metrů šňůry o nosnosti 200 kg na zdolání 99 % terénních překážek, se kterými se můžete v praxi setkat. Ke šňůře si ještě přibalte dvě horolezecké karabiny.

paragumičky – Je to opletené gumové lanko o průměru cca. 5 mm a délce 30–60 cm s háčky na koncích. Slouží k rychlému upevnění nebo stažení čehokoli k čemukoli, např. cely a stanu k batohu. V praxi vám bude stačit 6–10 paragumiček.

termofor – Plánujete-li v zimních měsících nocovat pod stanem, tak si do batohu přibalte termofor. Je to červený gumový vak o obsahu cca. 1–2 litrů a slouží k vyhřátí studeného lůžka, v našem případě spacího pytle při zimním stanování. Samozřejmě, že se jedná o určitý přepych, ale máte-li na výběr, zda budete mít v nohách horký kámen nebo termofor, pak s termoforem je mnohem snazší a příjemnější manipulace než s rozpáleným kamenem. A pokud v noci klesnou teploty pod -20 °C, tak se bez pomocných tepelných zdrojů ani v tom nejlepší spacím pytli moc nevyspíte. No a až se ráno vyhrabete ze spacáku, budete mít v termoforu příjemně vlažnou vodu na ranní hygienu a věřte mi, je to mnohem, mnohem příjemnější než si drhnout obličej zledovatělým sněhem.

polní lopatka, sekera, pila – Vyrážíte-li ve větší skupině na týden do lesů, není k zahození, vezmete-li si s sebou uvedené pracovní nářadí. Každopádně to jsou 2–3 kilogramy zátěže navíc, ale v nošení se můžete střídat a ve výsledku vám uvedené nářadí podstatně zjednoduší život.

Klasická skládací polní lopatka (nahore) a trojkombinace polní lopatka, sekera a pila ruské provenience (dole)

Zahradnická zavírací pila (optimální pro průměry kmenů a větví 5–10 cm), mačeta (pro průměry do 5 cm) a ruční řetězová pila (bez potíží položí i 30 cm smrk)

drát izolovaný – Deset až dvacet metrů tenké izolované dvojlinky. Použijete ji při budování elektricky ovládaných nástrah, odpalování náloží apod.

drát ocelový vázací a ocelové lanko – Asi pět metrů tenkého včelařského drátu a dva metry tenkého ocelového lanka. Použijete je ke spojování, sešívání, opravám, k lovu, k budování nástrah apod.

provázek – Opět široké použití, netřeba komentovat. Stačí 20 metrů černé nebo zelené šňůry s nosností 40–80 kg. Současně tato šňůra může sloužit jako rezerva do taktické vesty.

izolační páska – Rezervní izolační páska, pokud vám dojde páska z taktické vesty.

gumičky – Normální gumičky do vlasů, slouží jako spojovací materiál. Stačí cca. deset kusů.

signální rakety – Rezervní signální rakety ráže 15 mm. Slouží také pro rozdělání ohně nebo při výrobě improvizovaných pyrotechnických zážehových složí a zápalných šňůr. Koupíte je v každé prodejně zbraní a střeliva. Cena se pohybuje okolo 10 Kč za kus.

hřebíky / vruty – Spojovací materiál na stavbu přístřešku, výrobu pastí, nástrah apod. Mějte alespoň deset různě velkých hřebíků a vrutů. Malým hřebíkem spojíte jen malá prkna, velkým spojíte malá i velká!

souprava šití – Šicí souprava tj. jehly a nitě s několika knoflíky pro opravu oděvů a výstroje.

tkaničky do bot – Předpokládám, že už jste někdy tkaničku převali. Pak není třeba dále komentovat.

sekundové lepidlo – Pro rychlé provizorní opravy, např. poškozených bot, poškozené podlahy stanu apod.

svíčky – Mějte s sebou alespoň dvě záložní svíčky. Pokud si jednu zapálíte při zahájení akce v kapliče pro štěstí, pak druhá svíčka spolu se svíčkou z taktické vesty vám zabezpečí světlo na dalších 24 hodin.

alobal, hliníková fólie – Pro přípravu stravy, výrobu provizorních nádob apod.

mikrotenové pytle – Pro ukládání odpadu, než najdete vhodné místo k jeho definitivní likvidaci.

kapesníky papírové – Rezervní kapesníky. Běháte-li promoklí po lesích, může se stát, že nastydnete. Sami dobře víte, jaká je při rýmě spotřeba kapesníků. Já doporučuji nosit alespoň dva rezervní balíčky papírových kapesníků. Současně papírové kapesníky slouží jako toaletní papír, k odsání potu, krve atd.

souprava pro lov ryb – Znáte ji, klasická česká pytláčka. Deset metrů vlasce, pár háčků a olůvek pro lov ryb. Nocujete-li v blízkosti vodní plochy, pak vám toto drobné vybavení může pomoci zpestřit jídelníček. Samozřejmě, teď jasně slyším váš pesimistický názor: "Zbytečnost, stejně nic nechytnu." Možná máte pravdu, ale lapení jakékoli vhodné návnady, napíchnutí na háček a hození do vody může trvat pět minut. Když ráno vytáhnete z vody

prázdný háček, může vás alespoň hřát pocit, že jste nakrmili malou hladovou rybičku. Ale ono to jednou vyjde, á propos, vy nesázíte sportku?

kalendář – Malý kalendářík s daty a jmény. Divili byste se, jak povzbuzující je, když vám zmrzlému, vyčerpanému, špinavému a hladovému někdo nabídne panáka a poblahopřeje k svátku či narozeninám. Do kalendáře nikdy, opakuji nikdy, nedělejte žádné značky nebo poznámky, slouží pouze jako pasivní zdroj informací. V případě, že jej získá protivník, může a bude se ptát, co která značka znamená a je velmi pravděpodobné, že to z vás i vymlátí.

balíček karet – O kartách platí totéž, co o radiopřijímači, jejich efekt je především psychologický, nikoli praktický. [Jistě jste všichni slyšeli příběh, který vyprávěl T. Texas Taylor.](#)

záložní baterie (elektrochemické články) – Jednou jsem při balení batohu ze zvědavosti nasypal všechny baterie, které jsem s sebou tahal, na váhu a ta mi k mému zděšení ukázala hmotnost skoro půl kilogramu (nevěříte, zkuste si to taky). Nevím, jak byste dopadli vy, ale mě tato hmotnost mírně zarazila a začal jsem spekulovat, jak tuto váhu alespoň částečně snížit a zde jsou výsledky mého bádání.

Jen pro upozornění, dále se budu zabývat pouze primárními elektrochemickými články (tj. články, které lze bez rizika použít pouze jednou). Proč? Protože akumulátory, pokud nemusím, nepoužívám. Nechci, aby to znělo příliš kategoricky, nic zásadního v tom není, ale mám k tomu rovnou tři dobré důvody:

První – akumulátory mají o čtvrtinu až třetinu nižší kapacitu než alkalické články a obvykle i menší svorkové napětí (1,2 V) a tím pádem i menší zkratový proud. Samozřejmě vás teď jasně slyším, jak říkáte: "*Ale akumulátor se dá přece dobít, od toho je to akumulátor.*" Ano, máte pravdu, ale uprostřed lesů moc zásuvek na síťovou nabíječku nenajdete a solární nabíječky, jež se dají bez obtíží přibalit do batohu, mají směšně malý výkon a ten je navíc silně závislý na slunečním svitu.

Druhý – akumulátory mají oproti primárním článkům větší vnitřní samovybíjecí proud. Podívejte se na jakoukoli baterii, kterou máte zrovna po ruce, někde na ní najdete datum, do kdy ji můžete bez větší újmy na jejím zdraví skladovat. Podle typu a druhu článku je to 5–10 let. Takže když si do krabice s rezervním vybavením nasypete hrst baterií, víte, že je tam najdete, kdykoli budete v následujících pěti letech potřebovat a co je hlavní, budou funkční! Jakýkoli dobře nabitý akumulátor vám vydrží s bídou půl roku. A za další, přece si nenakoupím akumulátory, kus minimálně za 50 Kč (článek AA), abych je pak strčil do batohu a tam je nesmyslně skladoval. Akumulátory se kupují především do spotřebičů, které velmi často (každodenně) používáte a ne proto, abyste je někde skladovali pro případ potřeby.

Třetí – vybité primární články můžete s klidem zahodit a zbavit se tak mrtvé hmotnosti, akumulátory s sebou taháte pořád, právě proto, že je lze dobít.

Domnívám se, že mnohým z vás jsem žádnou novinku neřekl a mám pocit, že i následující odstavce nebudou žádným velkým překvapením, ale jak jste již jistě mnohokrát slyšeli: "*Opakování je matka moudrosti.*"

Životnost primárních (tj. nenabíjecích) chemických článků elektrického napětí je přímo závislá na jejich **kapacitě** (mAh) a **velikosti elektrické zátěže** (mA), nepřímo pak na provozní a skladovací teplotě (± 20 % kapacity) a stáří (± 15 % kapacity).

05.05.01.00. **ZDROJE ELEKTRICKÉ ENERGIE** (obsah)
PRIMÁRNÍ ELEKTROCHEMICKÉ ČLÁNKY

Pro pořádek, budu zde psát pouze o elektrochemických článcích, které se používají do komerčně prodávaných, přenosných spotřebičů, jako jsou svítilny, radiopřijímače, fotoaparáty apod., čili o zinko-uhlíkových článcích (*Z elektrotechnického hlediska je totiž oblast elektrochemických článků mnohem, mnohem bohatší, avšak jejich rozbor není účelem tohoto povídání.*).

05.05.01.01. **KAPACITA ELEKTROCHEMICKÝCH** (obsah)
PRIMÁRNÍCH ČLÁNKŮ

99 % v obchodní síti prodávaných primárních článků jsou články pracující na bázi chemické reakce zinku a uhlíku. Podle chemické reakce (kyselé nebo alkalické) rozeznáváme tři druhy primárních zinko-uhlíkových článků. Kyselé zinko-uhlíkové (dnes se již pravděpodobně nevyrábějí), zinko-chloridové a alkalické zinko-uhlíkové. Jejich článkové napětí je identické, a to 1,5 V. Tyto primární články se liší především kapacitou, alkalické články mají oproti zinko-chloridovým přibližně dvakrát až třikrát větší kapacitu.

Napětí (V)	Typ	Rozměry (mm)	Hmotnost (g)	Kapacita (mAh)*	Označení		
					GER	IEC	USA
1,5	Zn-Cl	Ø10,5x44,4	8	500	MICRO	LR03	AAA
	alkalický		8	1 050			
	Zn-Cl	Ø14,5x50,5	18	1 000	MIGNON	LR06	AA
	alkalický		22	2 600			
	Zn-Cl	Ø26,2x50,0	70	8 150	BABY	LR14	C
	alkalický		90	7 500			
Zn-Cl	Ø34,2x61,5	90	7 500	MONO	LR20	D	
alkalický		140	17 700				
9,0	Zn-Cl	17,5x26x49	32	340	9V BLOCK	6F22	9V
	alkalický		45	500		6LR61	
4,5	Zn-Cl	22x67x62,5	100	3 500	NORMAL	3LR12	

* při zatížení 25 mA vybiteno do 0,9 V na článek

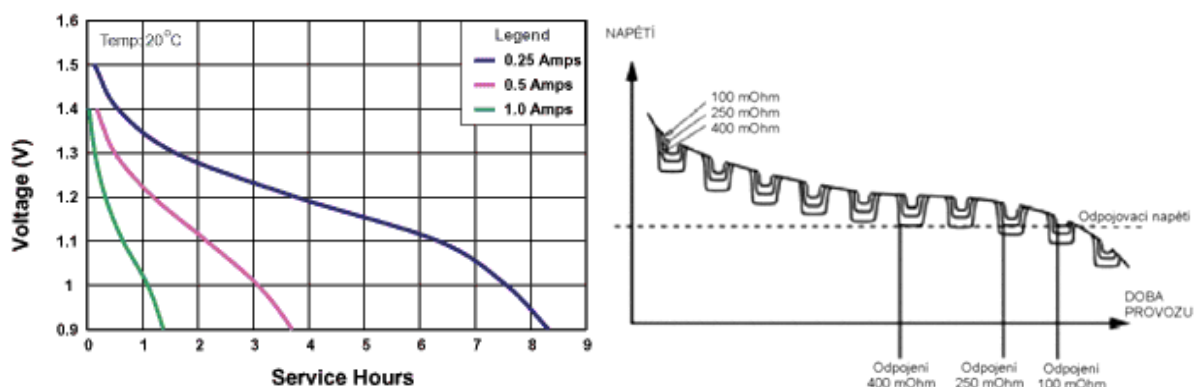
z internetu stažený katalog alkalických článků a baterií Bateria z <http://www.bateria.cz/>

Kyselé zinko-uhlíkové články (dříve také označované jako manganové) – kapacita kyselých zinko-uhlíkových článků se pohybuje od 500 do 800 mAh (článek AA). Domnívám se však, že v současné době se již nevyrábějí, neboť byly postupně vytlačeny zinko-chloridovými články. Zinko-chloridové články jsou konstrukčně téměř identické a základní rozdíl mezi nimi je v použitém elektrolytu. Zinko-uhlíkové články používají jako elektrolyt pastovitý roztok salmiaku, kdežto zinko-chloridové používají jako elektrolyt vodný roztok chloridu zinečnatého. Výrobní cena je u obou typů téměř identická.

Zinko-chloridové články – jak již bylo řečeno, základní rozdíl mezi zinko-uhlíkovými a zinko-chloridovými články je rozdílný elektrolyt. Tento rozdíl umožnil zvýšit kapacitu zinko-chloridových článků na 800 až 1 500 mAh (článek AA). Cena nejlevnějších (a také nejhorších) zinko-chloridových AA článků (např. **Bateria, Wonder**) se pohybuje od 5 do 10 Kč.

Alkalické články – alkalické zinko-uhlíkové články používají jako elektrolyt hydroxid draselný a také mají oproti kyselým článkům mírně odlišnou konstrukci. Díky těmto změnám se zvýšila kapacita článku na 1 500 až 2 600 mAh (článek AA). Cena těchto článků oproti zinko-chloridovým je stejně jako kapacita dvojnásobná až trojnásobná (20 až 30 Kč kus).

Tak a nyní si probereme mírně zavádějící pojem **kapacita článku**. Nevěřte totiž tomu, že tuto výrobcem deklarovanou kapacitu skutečně z jakékoli baterie vydolujete, je to nereálné. Warum? Nabitý primární zinko-uhlíkový článek má napětí 1,5 V. Při jeho vybíjení klesá postupně jeho svorkové napětí a tím (je-li zátěžový odpor konstantní) i proud tekoucí obvodem (Vzpomínáte si? Je to ze základní školy známý Ohmův zákon.). Jakmile toto napětí článku poklesne ze 1,5 V na nějakých 0,9 V (cca. o 60 % jmenovitého napětí) přestane spotřebič normálně fungovat. Z baterky se stává bludička, rádio začne chrochtat, hračky s displejem vám ukáží symbol prázdných baterií a přestanou s vámi komunikovat atd., atd., sami jistě víte, o čem mluvím.

Vybíjecí charakteristiky alkalického zinko-uhlíkového článku AA (tužková baterie)

Takže z celkové kapacity primárního zinko-uhlíkového článku v praxi využijete podle velikosti a typu zátěže (druhu spotřebiče) asi 50–70 % u kyselých zinko-uhlíkových a zinko-chloridových článků, a 60–80 % u alkalických zinko-uhlíkových článků. (Obecně však lze říci, že kapacitu článku využijete lépe spotřebičem s malým odběrem, než spotřebičem s odběrem velkým.)

Nyní si pro názornost na základě obecně platných zákonů německého fyzika, pana George Simona Ohma uděláme jednoduchou matematicko-fyzikální demonstraci toho, co lze v praxi z primárního elektrochemického článku vyždímat.

Je mlžná listopadová noc, drobně prší a fouká nepříjemný studený podzimní vítr. Vy jste sami, ve stanu, uprostřed Českomoravské vrchoviny zakudlaní do zvlhlého spacáku, a chladem a vyčerpáním nemůžete usnout. Tu silně zatoužíte po inspirativní četbě, která by vás ve vašem strádání povzbudila a dala vám sílu úspěšně zvládnout těžkou noc. Sáhnete za hlavu pro svítílnu a z batohu si vytáhnete vaši oblíbenou knihu – [Káju Mařika](#).

A nyní otázka: "V ruce máte tu nejobyčejnější svítílnu na tři tužkové (AA) baterie s žárovíčkou, na které je napsáno 3,8 V/0,5 A. Jak dlouho se teoreticky budete moci četbou duševně posilovat, než vám dojdou baterie?"

Hypoteticky jste v krámě čirou náhodou koupili kyselé zinko-uhlíkové AA články:

výpočet využitelné kapacity článku: $0,65 \text{ Ah} : 2 (50 \%) = 0,325 \text{ Ah}$
výpočet doby svícení: $0,325 \text{ Ah} : 0,5 \text{ A} = 0,65 \text{ h}$ (tj. asi 39 minut)

Koupili jste si zinko-chloridové AA články např. Bateria Slaný – ULTRA PRIMA za 5,50 Kč/kus:

výpočet využitelné kapacity článku: $1,15 \text{ Ah} : 2 (50 \%) = 0,575 \text{ Ah}$
výpočet doby svícení: $0,575 \text{ Ah} : 0,5 \text{ A} = 1,15 \text{ h}$ (tj. asi 1 hodinu 9 minut)

Koupili jste si alkalické zinko-uhlíkové články AA např. Varta VARTA-4906:

výpočet využitelné kapacity článku: $2,6 \text{ Ah} : 1,65 (60 \%) = 1,6 \text{ Ah}$
výpočet doby svícení: $1,6 \text{ Ah} : 0,5 \text{ A} = 3,2 \text{ h}$ (tj. asi 3 hodiny 12 minut)

Co z této matematicko-fyzikální demonstrace vyplývá? S kyselými zinko-uhlíkovými bateriemi si při rychlosti čtení stránka za dvě minuty přečtete 20 stránek (půl stránky byl obrázek) a s alkalickými bateriemi se budete moci inspirovat i několik večerů.

Jelikož chcete mít v batohu elektrochemické články s maximální kapacitou při minimální hmotnosti, tak si logicky, stejně jako já, nakoupíte články alkalické. To je také důvod, proč se ostatními druhy zinko-uhlíkových baterií již nebudu dále zabývat.

05.05.01.02. **VELIKOSTI ELEKTRICKÉ ZÁTĚŽE** ([obsah](#))

Nakoupili jste si tedy poměrně drahé, ale co se týče kapacity nejvýkonnější alkalické zinko-uhlíkové články, a nyní přišel čas snížit spotřebu vašich žroutů baterií. A tím jsme se dostali k **velikosti elektrické zátěže**. Že snížit spotřebu vašich elektrických spotřebičů dost dobře nejde? Samozřejmě, že se mýlíte, jde. Každý z vás s sebou v batohu tahá minimálně svítílnu, radiopřijímač a mnozí i radiostanici.

V předchozím bloku jsem ve výpočtech pro demonstraci použil klasickou žárovíčku 3,8 V/0,5 A (odpor 7,6 Ω). Je to žrout baterií střední třídy, jsou i horší případy, jako např. halogenové žárovky 3,8 V/0,7 A (odpor 5,4 Ω).

Žárovka z hlediska využití elektrické energie převádí na viditelné (světelné) záření podle typu a druhu 3 % (klasická žárovka s teplotou vlákna $T = 2\,800 \text{ K}$) až 6 % (halogenová žárovka s teplotou vlákna $T = 3\,400 \text{ K}$) spotřebované energie, zbytek se přemění na teplo. (Více již teplotu vlákna žárovky zvýšit nelze, protože teplota tání wolframu je $T_t = 3\,660 \text{ K}$ a neexistuje jiný vhodný materiál, který by snesl vyšší teplotu a přitom by jej bylo možné zahřívat Jouleovým teplem procházejícího proudu.)

Chceme-li tedy u kapesní svítílny snížit spotřebu elektrické energie, musíme použít jiný zdroj světla, než je obvyklá žárovka, a tímto jiným zdrojem jsou zářivky nebo vysoce svítivé LED.

Účinnost zářivek se pohybuje kolem 18 % a to při mnohem delší životnosti, než má žárovka. Bohužel, světelný výkon zářivky je dán, mimo jiné, její luminiscenční plochou, proto lze světlo zářivky jen velmi obtížně směřovat. Zářivky jsou proto vhodné spíše pro plošné osvětlení, než pro noční pochod českým lesem a to je důvod, proč se jimi také dále nebudu zabývat.

A jsme u elektro-luminiscenčních diod. Vysoce svítivé LED převádí cca. 40 % elektrické energie na energii světelnou, to je třináctkrát více než v případě klasických žárovek, šestkrát více než u halogenových žárovek a dvakrát více než v případě zářivek. Navíc jejich životnost je minimálně 50 000 h (bílá LED), což je osmkrát více než u zářivek a životnost žároviček nelze s životností LED srovnávat vůbec. Klasická žárovičky do baterky má životnost méně než 10 hodin a halogenové, kryptonové a xenonové mají životnost 10–50 hodin.

Vysoce svítivé LED mají při napětí 3,4 V obvyklý odběr 20 mA (odpor 150 Ω). Momentálně jsou na našem trhu běžně dostupné kapesní svítilny osazené od jedné až po desítky LED. I kdybyste si pořídili svítilnu s deseti LED, bude mít při napájecím napětí 3,4 V celkový odběr pouze 0,2 A (naše "obyčejná" žárovička použitá ve výpočtech má při 3,8 V odběr 0,5 A). A pokud se rozšoupnete, tak si můžete pořídít svítilnu s LED modulem např. **Luxeon**.

Vysoce svítivá LED bílá
 V_f 3,4 V / I_f 20 mA / 5 500 K

LED modul **Luxeon 1W**
 V_f 3,42 V / I_f 350 mA / 5 500 K

LED modul **Luxeon 5W**
 V_f 6,84 V / I_f 700 mA / 5 500 K

Pro ilustraci si nyní projdeme výpočet doby životnosti alkalických AA článků při použití svítilny s naší známou žárovičkou 3,8 V/0,5 A a svítilny se čtyřmi vysoce svítivými LED. (Je jedno, zda si koupíte svítilnu za 100 Kč ve vietnamské tržnici nebo značkové **Lucido** za 1 500 Kč. Použité LED jsou od stejného výrobce. Svítilny se spíše liší kvalitou zpracování pouzdra, než optoelektronickými prvky.).

Výpočet doby životnosti alkalických zinko-uhlíkových baterií při použití žárovky 3,8 V/0,5 A:

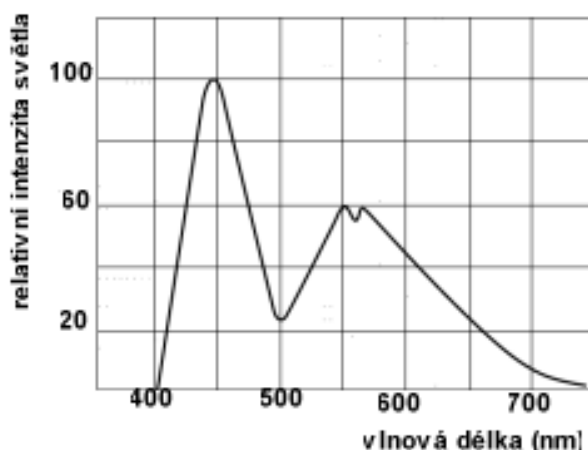
výpočet využitelné kapacity článku: 2,0 Ah : 1,65 (60 %) = 1,2 Ah
výpočet doby svícení: 1,2 Ah : 0,5 A = 2,4 h (tj. asi 2 hodiny 24 minut)

Výpočet doby životnosti alkalických zinko-uhlíkových baterií při použití 4 vysoce svítivých LED 3,0 V/0,02 A (0,08 A):

výpočet využitelné kapacity článku: 2,0 Ah : 1,65 (60 %) = 1,2 Ah
výpočet doby svícení: 1,2 Ah : 0,08 A = 15 h

Co z této matematické simulace vyplývá? Použijete-li svítilnu s vysoce svítivými LED, prodloužíte životnost baterií několikanásobně (v našem příkladě šestinásobně). Já vím, LED mají monochromatické světlo a jejich dosvit je nižší než u klasické žárovky, ale nic vám nebrání, pořídít si svítilnu s kombinací žárovky a LED nebo si pořídít svítilny dvě. Jednu větší

s žárovkou pro případ, kdy opravdu potřebujete velmi silný světelný paprsek a jednu malou s LED.

Výřažovací spektrum bílé LED s vysokou světlostí při V_f 3,4 V / I_f 20 mA / 5 500 K

No a stejně můžete postupovat u radiopřijímače. Budete-li poslouchat rádio přes reproduktor, tak odpor reproduktoru malých radiopřijímačů se pohybuje v rozmezí 4–16 Ω . Malé sluchátko do ucha má odpor 160 Ω , tj. desetkrát větší.

Používáte-li pro komunikaci ruční CB radiostanice, obvykle jedete na plný výkon tj. 4 W. Je jasné, že na takovém výkonu vypálíte baterie za pár hodin. Když přejdete na stanice PMR, které mají při vysílacím výkonu 0,5 W (8x nižším) prakticky stejný dosah, vydrží vám v nich baterie při rozumném provozu i několik dní.

No a tak bych mohl pokračovat dále. Proto při nákupu elektrických spotřebičů zvažujte nejen jejich výkony, ale souběžně i spotřebu, a tedy i jejich užitnou hodnotu. Neboť elektrický spotřebič bez baterií nebo spotřebič, jež nechcete příliš používat, protože by vám během pár minut vysál baterie, se stává mrtvou hmotností a je vám k ničemu.

Já jsem se postupně, nákupem "vhodných" elektrických spotřebičů dopracoval k tomu, že nyní používám pouze dva typy elektrochemických článků, tužkové baterie AA a mikrotužky AAA. To mi umožňuje v případě nouze přehazovat baterie mezi jednotlivými spotřebiči. (Já vím, ideální by byl pouze jeden "univerzální" typ článků, ale to se mi dosud nepovedlo.)

No a na závěr mám pro vás jednu radu. Používáte-li, jako já, plochou svítilnu na 4,5 V (baterie 3LR12), lze ve specializovaných prodejnách elektro koupit adapter o velikosti a tvaru ploché baterie, do kterého se vkládají tři tužkové články. Tímto způsobem můžete nahradit ploché baterie tužkovými a tím snížit počet používaných typů elektrochemických článků.

Adapter ploché baterie na tři články AA

05.05.02.00.

ALTERNATIVNÍ ZDROJE ELEKTRICKÉ ENERGIE

[\(obsah\)](#)

Víceúčelové přístroje neplní ani jednu svou funkci pořádně.

Bylo by velmi příjemné, kdyby všechny naše outdoorové spotřebiče pracovaly na univerzální elektrochemický článek, například nejrozšířenější a nejlépe dostupné tužkové baterie AA. Avšak z praxe víme, že tomu tak není a že jsou přístroje, u kterých si prostě vybírat nemůžeme. Tímto příkladem mohou být některé mobilní telefony. Všechny dnes prodávané mobilní telefony, videokamery, velká část digitálních fotoaparátů a radiostanic používá jako zdroj elektrické energie akumulátory (accupacky). A jak jsme si již řekli, akumulátory se nevyhazují, akumulátory se dobíjejí. Jaké jsou tedy vaše možnosti, vybijí-li se vám uprostřed Drahanské vrchoviny akumulátory ve vaší PMR radiostanici.

Síťové adaptory logicky škrtneme, elektrorozvodná síť 240 V je bohužel v lesích a lukách naší krásné země ministerstvem zemědělství dlouhodobě neřešený a zanedbávaný problém. Další možností jsou záložní accupacky, jejichž cena bývá obvykle nemalá, mnohdy se pohybuje i v rádech tisíců korun anebo mobilní nabíječky. Mobilní nabíječky jsou zařízení umožňující dobíjení různých typů spotřebičů nebo článků z vestavěného akumulátoru, co se ceny týče, platí pro tyto nabíječe totéž co pro accupacky.

Navenek by to mohlo téměř vypadat, že se bez radiostanic budeme muset obejít. Ale, jako vždy tu máme takové malé "ale" a tím jsou alternativní zdroje elektrické energie.

Ze všech alternativních zdrojů jsou v outdooru prakticky použitelné pouze dva, solární zdroje a rotační nabíječe na manuální pohon. Oba tyto zdroje mají stejnou výhodu a tou je autonomnost, společnou nevýhodou je pak velmi nízká účinnost.

05.05.02.01.

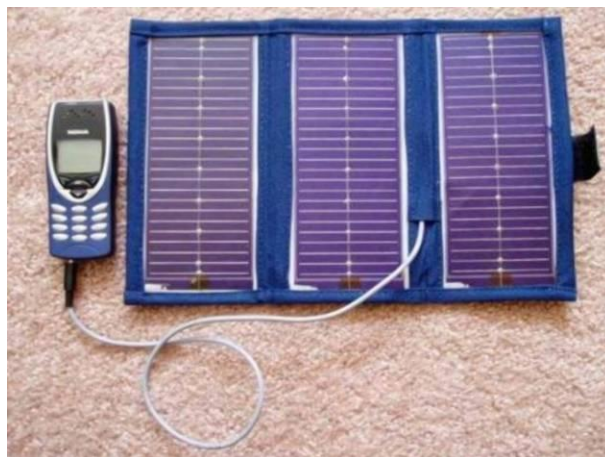
SOLÁRNÍ NABÍJEČE

[\(obsah\)](#)

Největší slabinou solárních nabíječek je jejich malá účinnost vzhledem k velikosti (ploše), druhou, pak závislost na slunečním svitu. Účinnost v současné době prodávaných křemíkových polykrystalických solárních článků se pohybuje mezi 10 až 15 % a jestliže vás bude někdo oblbovat 30 %, vězte, že tento údaj je ryze teoretický, platí za laboratorních podmínek pro nejnovější typy článků na bázi monokrystalického křemíku, a ty, aspoň zatím, v kramě běžně nekoupíte.

Solární nabíječky naší české firmy **Prosolar**

Solární nabíječka pro mobilní telefony **Sunflipper**

05.05.02.02.

ROTAČNÍ NABÍJEČE

[\(obsah\)](#)

V posledních několika letech se nám na trhu začaly objevovat rotační nabíječe určené k nouzovému dobíjení mobilních telefonů při outdoorových aktivitách. Samozřejmě nikde není napsáno, že s nimi nejde dobít i další spotřebiče. Ve většině případů se jedná o kombinaci nabíječe, radiopřijímače, svítilny, akustického a světelného majáku. Jejich nevýhodou stejně jako u solárních zdrojů je malá účinnost, dále následují pouze výhody.

Rotační nabíječ **Campo LED** korejské firmy **Campo** kombinovaný s LED svítilnou

Rotační nabíječ **FR 305 Voyager** finské firmy **EVER Light** kombinovaný s LED svítilnou a VKV radiopřijímačem

My si teď pro větší názornost porovnáme parametry rotačního nabíječe **Koracell E-power II EPR907** se stejně těžkým solárním nabíječem tužkových baterií **Silva Solar I** (oba tyto nabíječe jsou na trhu běžně dostupné). Názor na ně si udělejte sami.

rotační nabíječ Koracell E-power II	solární nabíječ Silva Solar I
maximální výstupní výkon	
2,0 W	1,2 W
výstupní proud	
300–500 mA při 100–120 ot/min	300 mA přímé sluneční záření 150 mA polojasno 30 mA oblačno
rozměry (mm)	
140x61x30 mm	panel: 136x122x9 mm nabíjecí pouzdro: 130x45x27 mm
Hmotnost	
195 gramů	190 gramů (panel 120, pouzdro 70)

další funkce	
vestavěný akumulátor 550 mA svítidla (3 vysoce svítivé LED) světelný maják (4 červené LED) akustický alarm (výkon 0,25 W) kompas	žádné
Příslušenství	
AC adaptér pro dobíjení vestavěného akumulátoru z elektrické sítě, kabel pro napájení (nabíjení) spotřebičů, sada redukcí pro nabíjení mobilních telefonů (Nokia, Sony Ericsson, Siemens a Samsung)	žádné
Cena včetně DPH	
800 až 900 Kč	1 300 až 1 500 Kč

Aby byl příklad ještě názornější, tak si výše uvedenými nabíječi dobijeme vyždímaný akumulátor z mého mobilu **EVOLVE**. Proto nejdříve základní informace o nabíjeném akumulátoru: Accupack Li-ion 3,7 V / 1 300 mA (4,8 Wh).

Obecně platí, že k nabití akumulátoru na 100 % do něj musíte vložit ≈ 120 % energie, přičemž těchto 20 % jsou ztráty, které se změní na teplo. Takže do mého akumulátoru musíme dodat 1 560 mA.

Rotační nabíječ **Koracell E-power II EPR907** má při 100 ot/min výkon 300 mA.

$$1\ 560\ \text{mAh} : 300\ \text{mA} = 5,2\ \text{h}$$

K plnému nabití accupacku **EVOLVE** musíte točit kličkou 5,2 hodiny rychlostí 100 ot/min a to jak sami uznáte, je to úkol hodný těžkého masochisty. V praxi si během pár minut dotlačíte akumulátor pro nutný hovor plus nějakou tu rezervu a hotovo, na nějaké dobíjení na 100 % se vykašlete. Výhodou rotačních nabíječů je jejich kompaktnost, vysoká mechanická odolnost a kombinace s jinými účelovými zařízeními např. se svítilnou.

Solární nabíječ **Silva Solar I** má při polojasném počasí výkon 150 mA.

$$1\ 560\ \text{mAh} : 150\ \text{mA} = 10,4\ \text{h}$$

Při polojasném počasí a 10 hodinách denním svitu jste schopni solárním nabíječem dobít accupack na 100 %, bez toho aniž byste hnuli prstem, to je ta dobrá zpráva. Ta špatná je, že solární zdroje jsou relativně rozměrná zařízení (čím větší plocha, tím větší výkon), vlastní solární panely jsou citlivé na mechanické namáhání a poškození, a jejich cena je oproti rotačním nabíječům téměř dvojnásobná.

Výhody a nevýhody rotačních a solárních nabíječů znáte, rozhodnutí, jaký zdroj si pořídíte je teď už jen na vás. Já, ano správně, používám oba. V létě solární panel, vyrobí elektřinu a člověk se nezpotí, v zimě rotační nabíječ, vyrobí elektřinu a člověk se navíc zahřeje. Avšak znovu a důrazně opakuji, nečekejte od těchto alternativních zdrojů žádné zázraky.

05.06.00.00.

HYGIENICKÉ POTŘEBY

[\(obsah\)](#)

Tělo produkuje přírodní oleje, a pokud průduchy v pokožce zůstanou otevřeny, nemůže dojít k poškození zdraví. Na zápach si brzo zvyknete a společenské události jsou v krizové situaci ojedinělé.

Vynechám nudný popis úkonů každodenní hygieny a budu se věnovat specifickým problémům hygieny v polních podmínkách, kde denní mytí je spíše výjimkou než pravidlem, jak říkával plukovník Skácel; *"Když smrdí všichni, tak nesmrdí nikdo, hlavně si hlídejte nohy a prdel."*

Když si týden nevyčistíte zuby pastou Signal plus, tak vám je bakterie ani zubní kámen nesežere, jak tvrdí televizní reklama, maximálně svým dechem srazíte havrana z kupy hnoje. Když si několik dní neumyjete obličej, přibude vám pár beďarů, klidně to svedte na hormony. Když si občas neumyjete ruce, bude vás mít okolí asi za čuně, ale klidně to označte za maskování. Když si však denně neumyjete, nezkontrolujete a neošetříte nohy, budete všem za blázna. Najděte si čas a minimálně jednou denně si pečlivě nohy umyjte, stejně pečlivě je vysušte, natřete krémem, vazelínou nebo lojem, zkontrolujte nehty a vezměte si suché a čisté ponožky. Nohy jsou váš dopravní prostředek, chovejte se k nim tak.

Stejnou péči se snažte věnovat i místům, o kterých se ve slušné společnosti příliš nemluví.

Nemám nic proti deodorantům, pokud nejsou přeparfémované a nejsou používány jako náhrada mýdla a vody. Co se týče vlasů a nehtů, lépe se udržují krátké vlasy a nehty, než přerostlé, umaštěné háro zamrzlých Hippies.

Vlhčené papírové kapesníky jsou nouzová varianta, nemáte-li jinou možnost, pak se jimi můžete otřít místo mytí.

Ještě jedno důležité upozornění. Když sledujete chování zvěře u vody, zjistíte, že zvěř nejprve dlouho pozoruje okolí, než se skloní k vodě. Jakmile se budete věnovat mytí, nabírání vody nebo lovu ryb, vaše pozornost bude soustředěna na tuto činnost a nejste schopni se současně věnovat i pozorování okolí. Proto, pokud nejste sám, chodte k vodě nejméně ve dvojici, kde jeden z dvojice střeží a druhý se věnuje činnosti ve vodě. Jste-li sám, v nepravidelných intervalech kontrolujte svoje okolí a snažte se činnost ve vodě zkrátit na minimální možnou dobu.

pouzdro na hygienické potřeby – Musí se vám do něj vejít všechny hygienické potřeby, které máte s sebou. K vodě musíte jít pouze s jedním pouzdrům, žádné ruce plné krabiček, tub, lahviček, kartáčků apod. Pokud budete nuceni rychle vypadnout, budete mít dost práce se sbíráním svršků a bot, na blbosti nebudete mít čas. V pouzdře mějte i rychloobvaz a nůžky na nehty k okamžitému ošetření nohou po umytí.

ručník – Velký, dobře savý ručník. Prosím vás, žádné plážové signální barvy, sloužící k upoutání pozornosti opačného pohlaví. Ručníky se dají koupit i v nevýrazných odstínech zeleni a šedi. Navíc tmavší ručník uschne na slunci několikrát rychleji než světlý.

mýdlo – Na mytí používejte kvalitní (pokožku nevysušující) neparfémovaná mýdla. Já používám naše české dětské mýdlo. Kromě mýdla na mytí si do pouzdra přidejte i mýdlo na praní nebo prací prášek. Existují i prací prostředky v tubě, jako např. prací krém **Trimin** od firmy Zenit Čáslav. Já však nejraději používám a také doporučuji kousek obyčejného mýdla s jelenem. Na přeprání ponožek, trika a trenýrek bohatě stačí.

Když hovoříme o praní prádla, mám pro vás několik rad. Nejčastěji pranou výstrojí součástí jsou bezesporu ponožky. Vyprat fusekle pravděpodobně pro nikoho z vás nebude složitý problém, avšak horší situace může nastat při jejich sušení. Je-li slunečné počasí nebo můžete-li rozdělat oheň, jste v pohodě ale v zimních měsících, kdy je možnost rozdělání ohně díky sněhu omezena, případně za deštivých dní vám nezbude nic jiného, než vysušit ponožky tělesným teplem. A nejjednodušší způsob jak usušit ponožky je dát si je okolo krku pod límec bundy, když je dobře rozložíte a během sušení několikrát protřepete tak vám za dvě až čtyři hodiny uschnou. Avšak do většího prádla se pouštějte jen tehdy, máte-li možnost ho i na místě usušit.

potřeby na holení – Zarostlá tvář je hůře rozpoznatelná a identifikovatelná než oholená, taky vás to napadlo? Ano, je to pravda. **Ale vy se přece nepotřebujete maskovat!** Jste turista – dálkošlap a ne špinavý, zarostlý, podezřele vypadající pobuda, kterého každý odhadne na vykradače chat a preventivně na mobilu vyťuká 158. **Jste slušný člověk na výletě, pamatujte si to!** Nastane-li situace, kdy budete nuceni si maskovat obličej a ruce, použijte k tomuto účelu určené maskovací barvy, které koupíte v každém armyshopu. Já dávám přednost improvizovaným kamuflážním prostředkům z mastného krému, popela a hlíny.

potřeby na čištění zubů – Podívejte se na první reklamu v televizi, ať si neotloukám prsty o klávesnici.

šampon – Není nezbytně nutný a já ho ani příliš nedoporučuji. Šampon při oplachování udělá na vodě dlouhou, dobře viditelnou pěnovou stopu, které si každý z dálky všimne. Umyjete-li se mýdlem, tak po opláchnutí mýdla voda jen trochu zmléční a za šera nebo v noci si toho nikdo nevšimne. Já si v terénu myji celé tělo i hlavu mýdlem, ale nevnučuji vám to, pouze doporučuji.

krém, vazelína, lůj – Namažte si jím pečlivě nohy po každém mytí, pokožka bude měkčí a pružnější, bude méně náchylná na odřeniny, otlaky a puchýře. Vyzkoušejte a oceníte. V zimě si jím také natírejte rty.

krém na ruce a obličej – Používejte při nepříznivých povětrnostních podmínkách. Prudké slunce, déšť, mráz, vítr, jejich nepříznivé vlivy krém zmírňuje. Používám běžně dostupný krém **Nivea**.

kapesníky papírové vlhké – Pro případ, kdy nemáte možnost umýt se, zejména pak na místech o kterých se v dobré společnosti příliš nemluví. Kdo z vás běhal s vlkem po horách, ví, o čem mluvím.

05.07.00.00.

ZÁLOŽNÍ VÝSTROJ

[\(obsah\)](#)

*Nevěř na zázraky, spoléhej na ně.
W. Rogers*

Rezervní prádlo mějte pečlivě srovnané a stlačené do válcového balíku, zabalené ve vodotěsném obalu, např. do igelitové tašky, pytle na odpadky apod. Vodotěsnost obalu je stejně důležitá jako jeho obsah, jestliže vám v záložní oblečení zvlhne, je k ničemu, alespoň do doby než ho znovu usušíte. Proto opakuji, záložní výstroj musíte bezpečně ochránit před jakýmkoli zvlhnutím. Já tento válec zabalený do blůzy používám při nocování v přírodě jako polštář po hlavu.

trenýrky – Byly již popsány v kapitole o [Výstroji](#).

triko s dlouhým rukávem – Platí totéž.

ponožky – Jeden pár čistých rezervních ponožek mám uložen v pouzdru s hygienickými potřebami, důvod je jasný, po umytí nohou si rovnou vezmu i čisté fusekle. Druhý pár mám ve spacím pytli, když už nemám možnost umýt si nohy a vyměnit ponožky tak si беру suché čisté ponožky aspoň na noc. Další dva páry ponožek mám v balíku s rezervním prádlem. Podle fotografie vidíte, že používám klasické vojenské ponožky, ale kvalitní ponožky pro pěší turistiku koupíte v každých sportovních potřebách.

Ponožky jsou snad jediné prádlo, které si budete prát bez ohledu na počasí. V dešti nebo zimních měsících však možná budete mít problém s jejich sušením. Jestliže není jiná možnost, dejte si je okolo krku a sušte tělesným teplem, zpočátku to není nic příjemného, ale jak se prohřejí, přestanete je vnímat. Při sušení je nezapomeňte pravidelně protřepávat, aby rychleji proschly.

kapesník – Tři kusy rezervních kapesníků.

kalhoty – Rezervní kalhoty pro případ nedobrovolné koupele, zmoknutí atd. (Jednou mi dokonce kalhoty při sušení shořely.).

ručník – Rezervní ručník, je v něm zabaleno veškeré rezervní prádlo.

plavky – Záleží na vás, jsou určitým přepychem. Domnívám se, že ne vždy je společensky vhodné běhat mezi lidmi s holou prdelí a nic na tom nemění fakt, že tito lidé jsou vaši přátelé. Jak řekl Sigmund Freud: *"Ztráta studu je příznakem slabomyslnosti."* Pokud však s sebou plavky nemáte, pak se přece jen raději koupejte nazí. Bavlněné trenýrky dlouho schnou, a pokud si je obléknete mokré, můžete si odřít nohy, případně vám způsobí již dříve citované bolestivé zapařeniny kůže.

náhradní obuv – Obyčejné lehké rezervní tenisky, jejich kvalitu nechám na vás. Obvykle je použijete při ztrátě funkčnosti obuvi základní, případně pokud si vlastní hloupostí zničíte nohy tak, že si nebudete moci obout boty. Jestliže si koupíte kvalitní značkové tenisky **O'neil**, **Adidas** nebo **Nike**, které stojí i několik tisíc, pak si v případě potřeby nedovolíte do nich hrábnout nožem. Koupíte-li si kecky od Vietnamců za 100 Kč, vyrobené ze staré pneumatiky, klidně je rozsekáte a nařezete podle potřeby, avšak pro delší pochody jsou naprosto nevhodné. Rozhodnutí je na vás, já momentálně používám rezervní tenisky **Rebook**, jsou kompromisem mezi oběma variantami.

05.08.00.00.

PRO PŘÍPRAVU STRAVY

[\(obsah\)](#)

Ruský a americký provianták se baví o zabezpečení vojáků svých armád. Američan říká: "Nás americký voják má na den stravní dávku 5000 kilokalorií." Rus se na něj nedůvěřivě podívá, otočí se, vytáhne kalkulačku a chvilku do ní zuřivě buší. Pak se otočí zpátky a říká: "To není možný, protože ani ten nejhladovější voják nedokáže za den sežrat deset kilo brambor."

kanystr na vodu – Při průměrné teplotě 20 °C dospělý člověk vylučováním a pocením ztrácí 2–3 litry vody denně. Při zatížení nebo nedostatku potravy se může tato spotřeba zvýšit na 6–8 litrů denně. Proto doporučuji mít k dispozici zásobu vody minimálně o objemu nominální denní spotřeby, tj. 2–3 litry rozdělenou do dvou nádob. Já nosím v batohu dvě průhledné 1,5 litrové PET láhve. Víčko láhve můžete provrtat a otvorem protáhnout hadičku (koupíte ji v akvaristice), kterou si vyvedete u límce vesty. Tato úprava vám umožní pít přímo z batohu a vyhnout se tak rušivým manipulacím s polní lahví. Po vyprázdnění jedné láhve jednoduše přehodíte víčko na láhev záložní. Pokud si na nádobách na vodu nesených v batohu provedete tuto úpravu, pak doporučuji používat polní láhev pouze jako nouzový zdroj vody. Tato úprava však má význam pouze v horkých letních dnech a při extrémně velké zátěži. Za normálních podmínek vám bude stačit, když se pravidelně napijete při zastávkách na pochodu.

Budete-li používat vodu z přírodních zdrojů, doporučuji vodu chemicky upravovat. Všechny dezinfekční prostředky pro úpravu vody potřebují určitou reakční dobu, obvykle půl hodiny až hodinu. Proto používejte láhve dvě, jednu s vodou již upravenou a druhou, kde se voda chemicky upravuje. Průhledná PET láhev vám navíc umožňuje provést vizuální kontrolu čistoty vody, zda náhodou neobsahuje nějaké vodní breberky nebo podezřelý zákal.

krabice na potraviny – Nechcete-li mít potraviny rozstrkané po celém batohu, případně i mírně sešrotované (jistě jste již viděli batoh-popelnici), doporučuji uložit je do pevného, kompaktního, víceúčelového, nejlépe vodotěsného, obalu. Já používám hliníkovou turistickou krabici na jídlo **Mobila**, ale existuje celá řada vhodných a běžně dostupných plastových nádob, které koupíte v každých Domácích potřebách.

jídelní nádobí / nádobí na přípravu stravy – Jistě všichni znáte vojenský ešus, v armádě označovaný jako jídelní souprava trojdílná. Pokud vám vyhovuje, používejte jej, ale já přeci jen doporučuji kvalitnější nádobí z ocelového plechu. Vždy, opakuji vždy, používejte nádobí s pokličkou. Otevřený kotlík je pro skautíky, kteří mají dost času na vaření a mohou si dovolit udělat velký oheň. Vy musíte vařit na malém ohýnku a poklička je jediný způsob, kterým můžete při vaření minimalizovat tepelné ztráty. Současně pokličkou podstatně snížíte množství odpařené vody z připravované stravy.

plechový hrníček – K přípravě horkých nápojů a pití obecně. Pokud mne chcete přesvědčovat, že stačí umělohmotný skládací šálek, mám protiargument. Dáte-li si horký nápoj do plastového hrníčku a nápoj vám vystydně, v umělohmotné nádobě ho již neohřejete. Plecháček dáte na chvíli k ohni a můžete dále popíjet svůj horký grog, teplým hrníčkem ohřívát ruce a rozjímat. V turistických potřebách narazíte na velmi pěkné hrníčky z chromové oceli, jsou určitě dobré. Já však doporučuji navštívit Domácí potřeby a koupit si náš obyčejný český smaltovaný plecháček od firmy **Sfinx** v jakémkoli barevně nevýrazném provedení. Možná nevypadá zrovna světově a není příliš "IN", ale co je hlavní, je mnohem praktičtější, neblýská se a je z něj cítit kousek domova.

plynový vaříč + plynová bomba – Jako většina lidí mám rád oheň pro jeho magický vliv na psychiku. Znáte to, je vlahý letní večer, sedíte u táboráku, praskají polena, popíjíte čaj nebo grog, v němž rum má nadpoloviční většinu, pokuřujete cigára Black Stone a zasněně hledíte na oblohu posetou hvězdami. Nádhera. Bohužel, tentýž oheň má řadu demaskujících vlastností, respektive všechny vlastnosti, které oheň má, jsou demaskující. Pokud se nesmíte profláknout, pak vám nezůstane nic jiného, než používat výše citovaný plynový případně benzínový vaříč. Já používám propan-butanový vaříč **Campingaz Bleuét 206** s bombou **CV470**, bomba mi vydrží při běžném provozu čtrnáct dní. Benzínové vaříče nemám moc rád pro jejich "benzínový odér" a dlouhou "dobu rozjezdu", zejména pak v zimních měsících.

Jako nouzovku lze použít i lihové vaříče a je naprosto jedno, zda spalují líh kapalný nebo pevný. Jejich hlavní výhodou je, že jsou konstrukčně jednoduché a provozně levné, jejich nevýhodou je velmi nízký výkon.

líh pevný (hexamethyltetramin) – Pro rozdělání ohně z mokrého dřeva a pro podpal obecně. Dojde-li vám plynová bomba do vaříče, položte kostku pevného lihu na plynový hořák a zapalte ji, nic moc výkon, je to nouzovka, ale funguje.

saponát na nádobí – Jestliže nechcete běhat po lesích s umolousaným nádobím, odlijte si s sebou do plastové lahvičky trochu Jaru. V případě nutnosti umyjete nádobí i popelem nebo pískem, saponát je tak trochu přepychem, ale velmi příjemným.

kapesníky papírové – K utěsnění jídelního nádobí proti nejrůznějšímu klepání a cinkání, případně je lze použít místo utěrky.

termoska – V zimě, kdy teploty klesají pod 0 °C, bývá často problém uchránit vodu v batohu nebo v polní lahvi před zamrznutím (hlavně přes noc). Sami víte, že není dvakrát příjemné pít

z polní láhve vodu, ve které plavou kousky ledu. Proto doporučuji nosit s sebou v zimních měsících termosku s teplým nápojem, nejlépe čajem. Dále doporučuji tento čaj dostatečně osladit a případně dochutit rumem nebo jiným oblíbeným alkoholickým nápojem. Ne, nebojte se, nechci z vás udělat alkoholiky, ale cukr (1 g = 17 kJ) a alkohol (1 g = 29 kJ) jsou vydatným zdrojem energie a také, což je důležité, snižují teplotu, při které voda, v našem případě čaj, zamrzá.

Jedno důrazné doporučení. **Nepoužívejte plastové termosky se skleněnou termostatickou nádobou, ale pouze termosky ocelové.** Ocelové termosky sice mají podstatně horší tepelně izolační vlastnosti, než termosky skleněné, ale oproti skleněným jsou prakticky nerozbitné! Já používám celoocelovou termosku o obsahu 1 litr od firmy **Tescoma**.

05.09.00.00.

POTRAVINY

[\(obsah\)](#)

Podarí-li se vám uvařit teplé jídlo, obvykle začne pršet.

Pokud je to možno, nejezte potraviny z nouzové dávky v taktické vestě, ty jsou určeny pro případ nouzové situace. Pro běžnou konzumaci vám poslouží níže uvedená dávka potravin. Já s sebou v batohu obvykle nosím zásobu potravin na dva až tři dny (tj. 2–3 kg potravin plus 2–3 litry vody).

MRE (Meal, Ready-to-Eat) americké armády (nahore vlastní balíček, dole obsah menu 2)

Všechny jednodenní nebo záchovné potravinové dávky, které mi prošly rukama a žaludkem, ať již nejznámější americké ([MRE – Meal, Ready-to-Eat](#)), kanadské ([IMP – Individual Meal Pack](#)), německé ([EPA – Einmannpackung](#)), francouzské ([RCIR – Ration de Combat Individuelle Rechauffable](#)) či české (jak staré dobré káděčko **KDP** – Konzervová Dávka Potravin, tak dnes používané krabice **BDP** – Bojová Dávka Potravin a **KDP** – Konzervovaná Dávka Potravin) vážily něco mezi 1,0–2,0 kg. Pokud byste tedy (ryze teoreticky) chtěli nést potraviny na dva týdny, může se stát, že ponese náklad o hmotnosti minimálně 14 kg a to, což sami uznáte, je naprostý nesmysl. Já osobně nejsem zastáncem stravování se z nesených zásob a upřednostňuji získávání potravin průběžně lovením a sběrem. Avšak většina odborníků v tomto směru nesdílí můj názor a doporučuje mít s sebou již zmíněnou dvou až třídní dávku potravin.

Naše současné armádní **BDP** a **KDP** nejsou nic nového pod sluncem, v podstatě se jedná o očesané kopie potravinových dávek **EPA** (Einmannpackung) německého Bundeswehru. České armádní potravinové dávky **KDP** lze objednat a koupit přes Internet. Pravdou však je, že když si zajdete do nejbližšího Supermarketu, tak celý obsah krabice **BDP** pořídíte za nějakých 150–200 Kč a ani nemusíte platit poštovné a balné. **KDP** se od **BDP** liší

jen tím, že navíc obsahuje "sadu na vaření" složenou z hřbitovní svíčky, sirek, vařiče na tuhý líh s pytlíkem hexaminových tablet a hliníkového hrníčku. Kdo z vás jezdí častěji do Německa, nebo ovládá taje nákupu ze zahraničí přes internet, si může bez problémů nakoupit německé dávky **EPA**, které jsou obsahem bohatší a jejich cena se pohybuje mezi 4–6 €.

Pro větší názornost zde uvádím několik snímků potravinových dávek jak zahraničních tak i dávek **BDP** a **KDP** Armády české republiky.

Francouzská potravinová dávka **RCIR**

Kanadská potravinová dávka **IMP**

Německé potravinové dávky (EPA) Einmannpackung **Typ II**

Německé potravinové dávky (EPA) Einmannpackung **Typ III**

Polská potravinová dávka **IZZ**

Ruská potravinová dávka **IRP-P**

Jako příklad možného složení jednodenní potravinové dávky stravy uvádím složení potravinových dávek **BDP** (bojová dávka potravin) a **KDP** (konzervovaná dávka potravin) Armády české republiky.

Seznam komponentů BDP I a BDP II		Seznam komponentů KDP I, KDP II a KDP III	
BDP I		KDP I	
Znojenská hovězí pečeně s rýží	1	Znojenská hovězí pečeně s rýží	1
Vepřový guláš s bramborem	1	Vepřový guláš s bramborem	1
BDP II		KDP II	
Pikantní rizoto	1	Pikantní rizoto	1
Vepřové maso s mrkví a bramborem	1	Vepřový guláš s bramborem	1
KDP III			
		Pikantní rizoto	1
		Vepřový guláš s těstovinami	1
Další obsah je stejný pro všechny varianty BDP		Další obsah je stejný pro všechny varianty KDP	
Sýr tavený 100 g	1	Sýr tavený 100 g	1
Lunch meat 100 g	1	Lunch meat 100 g	1
Slané sušenky (crackers) 125 g	1	Slané sušenky (crackers) 125 g	1
Sladké sušenky (hartkeks) 125 g	1	Sladké sušenky (hartkeks) 125 g	1
Jam porcovaný á 30 g	2	Jam porcovaný á 20 g	2
Káвовý extrakt 2 g	2	Káвовý extrakt 2 g	2
Čaj porcovaný 1,5 g	2	Čaj porcovaný 1,5 g	2
Cukr (krystal) porcovaný á 5 g	8	Cukr (krystal) porcovaný á 5 g	8
Instantní nápoj ovocný 45 g	1	Instantní nápoj ovocný + vitamín C	2
Čokoláda hořká 50 g	1	Čokoláda mléčná 50 g	1
Žvýkačka (balení 4 kusy)	4	Žvýkačka (balení 4 kusy)	4
Sůl jedlá balená á 2 g	2	Sůl jedlá balená á 2 g	2
Víceúčelový papír	4	Příbor	2
Ubrousek hygienický osvěžující	3	Ubrousek hygienický osvěžující	3
Multivitaminový nápoj 35 g	1	Papírový ubrousek	4
		Toaletní papír	5
		Mýdlo	1
		Gumičky	4
Sáček z PET	1	Sáček z PVC (minimálně 20x25 cm)	2
Návod na ohřívání hotových pokrmů	1	Návod na ohřívání hotových pokrmů	1
Seznam komponentů BDP	1	Seznam komponentů KDP	1
		Sada na vaření obsahuje	
		Svíčka kelímek	1
		Zápalky	1
		Vařič na tuhý líh	1
		Tuhý líh	1
		Hrnek	1
Rozměry: 250x200x70 mm		Rozměry: 290x180x100 mm	
Hmotnost: 1 600 g		Hmotnost: 1 900 g	
Min. trvanlivost: 24 měsíců od data převzetí výrobku odběratelem		Min. trvanlivost: 24 měsíců od data převzetí výrobku odběratelem	

Tak a to by k armádním potravinovým dávkám snad stačilo. Nyní se zmíním o mých zkušenostech. Hned na počátku přiznávám, že nejsem a nikdy jsem nebyl specialista na výživu, ale přesto jsem si sestavil svoji vlastní, níže uvedenou, jednodenní dávku potravin. Její hlavní předností je snadná dostupnost jednotlivých komponentů a nízká hmotnost, méně

než 1,0 kg. Tato dávka neslouží k tomu, aby mne třikrát denně nasýtila, ale jako záloha pro případ neúspěchu při lovu a sběru potravy.

konzerva střední, hotové jídlo konzumovatelné za studena – Můžete si ji ohřát, ale nemáte-li tuto možnost, dá se sníst i studená. Já požívám hotová jídla v hliníkové vaničce od firmy **Hamé**. Jídlo se dá ohřát přímo ve vaničce a z ní také sníst.

konzerva malá, hotové jídlo konzumovatelné za studena – Malé konzervy lunchmeatu, hovězího nebo vepřového ve vlastní šťávě, nejrůznější paštiky, masové pomazánky apod.

instantní polévka – Klasická pytlíkajda od firmy **Vitana, Maggi, Knorr** apod., znáte je z televizních reklam asi všichni.

instantní vitamínový nápoj – Záleží na vás, kupte si takový, jaký máte rádi. Jde hlavně o obsah vitamínů a minerálů, chuť je v tomto případě nepodstatná.

čaj, káva, kakao – Několik sáčků kakaa, rozpustné kávy a čaje. Po chladné noci je ranní čaj / káva s rumem k nezaplacení.

sušenky slané – Balíček slaných sušenek o hmotnosti cca. 100 gramů. Dají se použít samostatně, ke konzervě místo pečiva, k zahuštění polévek uvařených z přírodních surovin apod. Já používám sušenky **Telka Klasik** od firmy **Opavia**.

sušenky sladké – Balíček sladkých sušenek o hmotnosti cca. 100 gramů. Jak jsem již řekl, mám rád **Polomáčené sušenky**.

čokoládová tyčinka – Tyto tyčinky slouží především pro okamžité doplnění ztrát energie. Sami dobře víte, že mozek a svaly pracují na cukr, dejte jim jej. Zabráníte tak únavě a bolestem svalů. Jak již bylo řečeno, těchto tyček existuje celá řada a záleží jen na vaší chuti. Já je příliš nerozlišuji, jím všechny, např. **Mars, Deli, Lion, Snickers** apod.

žvýkačky – Po každém jídle, žvýkejte v duchu reklamy. Mimo jiné jimi zažene žízeň i chuť na cigaretu.

sůl a cukr – Jednoho krásného jarního dne jsem zatoužil zbaběle utéci před prací, civilizací a ženskými do lesů a zde strávit několik týdnů jen o vodě, přírodní stravě a onanii, sám jako poustevník. Pro jistotu jsem se, se svým nutkáním svěřil kamarádovi, klinickému psychologovi, který mi tento duševní klystýr k mému podivu schválil. Nicméně mi důrazně doporučil vzít si sebou tři věci; krabici kostkového cukru, sůl a lahev kořalky. Jeho rada zněla: "*Dej si třikrát denně špetku soli, kdykoli budeš cítit únavu kostku cukru a když přijdou blbý myšlenky tak panáka.*"

Nebudu rozebírat proč zrovna sůl a cukr, všichni to víte. Je to o doplnění ztrát solí vyměšováním a pocením, dále sůl působí jako antidepresivum. No a cukr jako potrava pro mozek. Moje rada je plagiát, ale zní: "*Nechcete-li se tahat s jídlem, vždy si sebou do batohu vezměte alespoň cukr, sůl a rum.*"

A pokud nevěříte, podívejte se do [Zprav 54-03 Zásady sebezáchovy v týlu nepřítelů](#), strana 79 poslední odstavce.

dochucovací prostředky – Pro zpestření chuti jídel vařených z přírodních surovin. Záleží na vás, jaké kulinářské extravagance hodláte vytvářet a jaké koření k tomu použijete. Já používám pouze klasickou **Vegetu** a polévkové kostky **slepičího** a **hovězího bujónu**.

kapesníky papírové – Samozřejmě namítnete, že nejsou k jídlu. Souhlasím. Slouží k elementárním hygienickým úkonům po jídle. Jak k utření nádobí, tak i osobní hygieně. Můžete si k nim do krabice přibalit i jednorázové osvěžující ubrousky pro otření rukou a obličeje. Koupíte je v každé drogerii.

Takto nějak vypadá moje jednodenní dávka potravin

alkohol – závěrem se ještě dotknu jednoho, pro mne ze zcela nepochopitelného důvodu tabuizovaného tématu, a tím jsou alkoholické nápoje. Při pročitání nejrůznějších survivalových návodů, rad a doporučení se nikde nemluví, respektive nepíše, o alkoholu. Jako by snad vůbec neexistoval. Nevím proč tomu tak je, ale vždyť i jeden z našich nejskvělejších písničkářů Wabi Daněk zpívá v [Rose na kolejích](#) o tom, co s sebou pocestní nosí a jednou ze jmenovaných položek je RUM. Naši dědové, otcové, i vy, kteří jste se zabývali nebo zabýváte trampingem, jste s sebou určitě měli někde v batohu zašitou lahvičku pro zahřátí. Takže vykašlete se na falešné předsudky rádoby ctnostných autorů, kterým se navenek při vyřčení slova alkohol dělá mdlo a na těle jim nabíhá svědivá vyrážka. Ve skutečnosti, pokud tito pánové nemají v krvi alespoň 1,5 promile, nejsou schopni napsat ani pohlednici babičce k svátku. Nabalte si klidně do batohu láhev něčeho ostřejšího a věřte mi, určitě se vám bude hodit. Já po létech mladického tápání podlehl kouzlu rakousko-uherských rumů Sebastiana Stroha [Stroh 60](#) a [Stroh 80](#). Jak říká moudrý klasik: "Rum jest mlékem hrdinů. Zlepšuje zrak, zpevňuje ruku a zjemňuje pilotáž."

Pouze si nejsem zcela jist, kam alkohol vlastně patří, zda do kapitoly [Potraviny](#) nebo [Lékárnička](#), neboť alkohol je energeticky velmi vydatná potravina s prokazatelným

medicinálním účinkem. Jak říkával pan doktor Kretschmer; *"Nemoc, není nic jiného než zanedbané pití, neboť jest vědecky dokázáno, že alkohol zničí každý bacil. Již 20-ti % koncentrace alkoholu hubí 80 % známých choroboplodných zárodků."*

05.10.00.00.

LÉKÁRNIČKA

[\(obsah\)](#)

Zkušenost je přísný učitel, protože po nás požaduje nejprve zkoušku, a teprve poté nám poskytne vysvětlení.

Vernon Sanders Law

Dá se říci, že sestavení ideální lékárničky mi trvalo ze všeho nejdéle, a i přesto je tato lékárnička pouze velkým kompromisem mezi účinností a dostupností. Na opravdu účinné léky, které by měla každá pořádná survivalová lékárnička obsahovat (např. antibiotika, analgetika, anestetika, opiáty apod.), si totiž dělají patent lékaři a bez jejich pozhnutí (lékařského receptu) tyto léky volně nekoupíte. Tím se vědomě dostávám do určitého rozporu se svým úvodním tvrzením, že mé hlavní krédo při sestavování vybavení byla jeho dostupnost. Přesto doporučuji, abyste si níže uvedená léčiva třebas i pokoutně sehnali, v extrémních situacích vám totiž mohou zachránit život.

Silná analgetika a anestetika (opiáty **Dolsin**, **Fentanyl**, **Sufenta**, **Morphin**, ketamin **Narkamon**, **Calypsol**) pro případ těžkých zranění, tak běžná v zahraničních survivalových soupravách, jsou u nás z důvodů vpravdě mnohdy šílených zákonů normálnímu, slušnému, poctivému, daně placícímu občanu nedostupná. Proto v případě bolestivých zranění či zákroků (např. při znehybnění zlomenin či provádění provizorních chirurgických zákroků) nemáte moc na výběr a musíte použít "ruské morfium" – alkohol (nelze dost dobře použít při perforacích žaludku, střev a poranění hlavy). Víím, alkohol není zrovna ideální, ale na rozdíl od opiátů je všeobecně dostupný. Ne, že by zraněný po vypití láhve rumu bolest necítil, cítí ji dál a dobře, ale je mu to obvykle jedno. Také z pohledu lidského i vojenského je mnohem přijatelnější, když lesem na improvizovaných nosítkách vláčíte kamaráda rumem na mol zpitého, než nebožáka bolestí zoufale skučícího.

I přes jmenované problémy se však domnívám, že s níže uvedeným obsahem lékárničky a bez "hůře dostupných léků" budete schopni ošetřit většinu běžných zranění, která můžete při pobytu v přírodě utřít.

Nejčastější zranění, se kterými se můžete setkat, jsou drobná poranění jako zadřené třísky, drobné řezné rány, odřeniny, zhmožděniny, lehké popáleniny, pobodání hmyzem, puchýře apod. Tyto lze mnohdy ošetřit pouhým pofoukáním, zatřením **Novikov roztokem**, přelepením **rychloobvazem**, v krajním případě obvázáním (70–80 % případů z celkového počtu zdravotních komplikací).

Na druhém místě jsou bolesti hlavy (mohou být spojeny se zvracením i průjmem), (z chladu nebo horka, únavy a vyčerpání, pádů, dehydratace, ale i kofeinových abstáků!) a bolesti končetin a zad (obvykle z únavy), (dohromady asi 10–20 % případů). Řešením bývají léky pro tlumení bolesti (**Paralen**, **Ibalgin**, případně analgetika s obsahem kofeinu např. **Acylcoffin**), zvýšený příjem tekutin, vitamínů, minerálů (soli) a odpočinek.

Na třetí příčce jsou zažívací obtíže, obvykle spojené se zvracením, průjmem, ale nejčastěji obojím. Tyto problémy jsou ve většině případů důsledkem lehkých otrav z jídla (v létě až 5 % případů). Řešením bývá dieta, medicínální uhlí a dostatek tekutin, minerálů a vitamínů.

No a na závěr nám zbývají ty zranění a nemoci, jež nebyly v předchozích odstavcích uvedeny, počínaje banalitami jako zapařeniny, vymknuté kotníky, nachlazení, alergické reakce, ponorková nemoc, přes závažnější krvácející zranění a otřesy mozku, až po velká krvácející zranění spojená s rozsáhlými zhmožděninami nebo zlomeninami.

Zdravotnické vybavení si obecně rozdělíme na dvě části:

První částí je **vybavení pro poskytnutí první pomoci** a je tvořeno kapesním obvazem, jež máte uložen v kapse vesty, a trojčipým šátkem uloženým v kapse kalhot. Obvaz slouží k poskytnutí první zdravotnické pomoci, obvykle k zastavení krvácení a překrytí rány. Trojčipý šátek lze využít k fixaci zraněné končetiny, případně jako škrtidlo. Není na závadu, nosíte-li po kapsách také platičko **Ibalginu** a pár **náplastí s polštářkem**.

Druhou částí je **zdravotnické vybavení druhotného ošetření**, které máte uloženo v batohu, nejlépe v pevném vodotěsném obalu (např. v plastové krabici po okraji zajištěnou lepicí páskou proti vniknutí vody). Tvoří ji léčiva, dezinfekční prostředky, obvazový materiál a zdravotnické pomůcky. Toto vybavení umožňuje léčit některá lehká onemocnění a provádět komplikovanější ošetření, než je prosté obvázání kapesním obvazem.

Obsah lékárničky je limitován několika faktory. Hmotností, dostupností jednotlivých položek a zdravotnickým vzděláním jejího uživatele. Je naprosto zbytečné, aby lékárnička obsahovala např. chirurgické šití, když si ani neumíte zalátat fusekle. Totéž platí o léčivech, jestliže nevíte, k čemu slouží a jak je používat.

05.10.01.00.

LÉČIVA

[\(obsah\)](#)

širokospektré baktericidní antibiotikum penicilínového typu – indikace: Horečnatá onemocnění dýchacích cest (např. zápal plic, angína, zánět průdušek). Pronikající zranění do hrudní a břišní dutiny, destruktivní nebo ztrátová poranění končetin s následnou infekcí rány apod.

Problematiku nejvhodnějších antibiotik jsem konzultoval se dvěma vojenskými lékaři a jedním z horské záchranné služby. Všichni tři se shodli na tom, že by si do survivalové lékárníčky nabalili širokospektré antibiotikum penicilínového typu (samozřejmě, pokud zrovna nemáte alergie na penicilín). Ovšem neshodli se na tom, jaká antibiotika jsou k uvedenému účelu nejvhodnější. Takže vojenští lékaři radili, jeden **Augmentin** nebo **Unasyn**, druhý **Azitrox** nebo **Ciplox** a záchranář **Duracef** nebo **Zinnat**. Americko-kanadský [Wilderness EMS institute](#) doporučuje k léčbě infekcí **Zithromax**, na infikovaná zranění **Polysporin**. Když se optáte svého rodinného lékaře, jaká antibiotika by vám do survivalové lékárníčky doporučil, určitě vám poradí něco úplně jiného. Jelikož sám nemám vysokoškolské medicínské vzdělání, nemohu vám konkrétní léky doporučit, ale selský rozum mi říká, že citovaná antibiotika budou mít obdobné vlastnosti a nebude mezi nimi zásadní rozdíl. Uvedená léčiva bez známého lékaře pravděpodobně neseženete.

analgetika-anodyna, anestetika – indikace: K tlumení bolesti obecně, zejména pak v případě poranění tělních dutin, rozsáhlých ztrátových poraněních a zlomeninách. V případě, že nemáte zkušenosti s injekčním podáváním léků, existují analgetika i ve formě tablet, případně kapek, např. **Tramal** nebo **Tramadol**. Avšak opiáty, např. **Morphin** (10 mg intramuskulárně každé 2–3 hodiny), případně celková anestetika (narkotika) jako racemát ketaminu, např. náš český **Narkamon** (1–3 mg/kg intravenózně, 5–7 mg/kg intramuskulárně, 10–12 mg rektálně) nebo německý **Ketanest** je neefektivnější podávat injekčně. [Wilderness EMS institute](#) doporučuje pro běžné případy **Morphin** a **Narcan**, při infekcích ran a otevřených frakturách **Rocephin**. Bez známého doktora uvedená léčiva neseženete.

Obecně, i přes nesmyslné administrativní obtíže, pro vás bude nejdostupnějším opiátem **Morphin** 1 %, a proto si oněm něco povíme. **Morfium** je vynikajícím prostředkem k tlumení bolesti obecně a velmi dobře ho lze použít i k utlumení traumatického šoku při zlomeninách, traumatických amputacích, rozsáhlých popáleninách a při pronikajících poranění břišní dutiny. Určitou nevýhodou **Morphinu** je, že mírně tlumí dýchání a může způsobit nevolnost. Proto zraněným s dýchacími obtížemi, při poranění hlavy a hrudníku, zraněným s velkou ztrátou krve a při podezření na vnitřní zranění se jej doporučuje podávat pouze intramuskulárně.

analgetika-spasmolytika – indikace: Pro uvolnění křečí hladkého svalstva, např. při křečích zažívacího a močového ústrojí, žlučníku, případně bolestech hlavy např. **Algifen**, **Spasmoveralgin**. (Máte-li v plánu prakticky ověřovat konzumovatelnost a stravitelnost syrového listí přírodních bylin, např. pampelišky, šťovíku, jitrocele apod., doporučuji nasadit v kombinaci s medicínálním uhlím.) [Wilderness EMS institute](#) doporučuje **Aleve**, **Vicodin**, **Lortabs**.

analgetika-antipyretika, antiflogistika – indikace: Bolesti hlavy, zubů, zad, pohybového ústrojí, horečka apod. např. **Paralen**, **Ibalgín**, **Acylpyrin**. [Wilderness EMS institute](#) doporučuje **Aspirin** a **Tylenol**. Uvedené léky lze koupit bez lékařského předpisu.

antiflogistika-venofarmaka – indikace: Občas se může stát, že vaše ramena nebudou ochotna uvěřit tomu, že to s tím batohem myslíte vážně. Proto méně odolným jedincům doporučuji do lékárníčky přibalit vhodné antiflogistikum. Večer si jím promasírujte ramena a chodidla, případně všechna další bolestivá místa, budete lépe usínat, např. **Yellon gel**, **Olfen gel**.

antidiarhoika, chemoterapeutika – indikace: Průjmová onemocnění např. **Smecta**, **Endiaron** apod. [Wilderness EMS institute](#) doporučuje **Imodium-AD**. Obvykle lze koupit bez lékařského předpisu.

střevní adsorbens – indikace: Poruchy zažívání a mírné otravy z jídla. Medicinální uhlí se v současné době prodává pod komerčním označením **Carbo medicinalis** a koupíte jej bez předpisu v každé lékárně. Obvyklé dávkování je 3–4 x 2–5 tbl. denně, při průjmu 3–4 x 10 tbl. denně.

antitussika, mukolytika, expektorancia – indikace: Kašel, bolesti v krku, záněty horních cest dýchacích, rýma. Je naprosto jedno, jaké je roční období, spíte-li ve stanech nebo na zemi, brodíte-li se vodou, občas zmoknete, do toho se pořádně zpotíte a následně v mokřých šatech prochladnete, není problém se nastydnout. Když pak nastuzení, ve špatnou dobu na špatném místě začnete kýchat a kašlat, může to být pro vás fatální situace (koneckonců jste to jistě mnohokrát viděli i ve filmech). Prostředků proti kašli a rýmě je na trhu tak velké množství, že jakékoli doporučení nemá valný význam. Přesto mi to nedá a doporučím vám prostředky obsahující [Kodein](#), jejich nevýhodou je, že je seženete pouze na předpis.

povrchová antiseptika – indikace: Dezinfekce drobných zranění a jejich okolí, např. **jodová tinktura, Betadine**. Jodovou tinkturu lze v případě nouze použít i k dezinfekci vody. Podle znečištění aplikujte 5–10 kapek na litr vody a nechejte cca. 30 minut reagovat. U některých slabších jedinců se může při kontaktu projevit alergie na jód, v tom případě jej nahraďte jinou dezinfekcí. Lze koupit bez lékařského předpisu.

Já si nechávám namíchat jódovou dezinfekci podle ruského receptu vojenského lékaře Mudr. Kretschmera (*budiž mu země lehká, jako zdravotník prošel s generálem Svobodou z Buzuluku až do Prahy*). Tato dezinfekce je téměř 100 % účinná i na klíšťaty přenášené nemoci (Lymeská borelióza, Ehrlichioza, Klíšťová encefalitida) pokud doba od přisátí nepřekročila 12 hodin. Skládá se ze 4,5 g etylalkoholu, 4,5 g etheru a 1,0 g jódu. Namočte ušítka do tinktury a přisáté klíště i okolí rány tinkturou pořádně provlhčete a pak chaotickým pohybem ušítka klíště z rány vyviklejte. Žádné tahání klíštěte pinzetou, tak si akorát vymáčknete obsah jeho žaludku zpět do rány. Skeptici jistě nadhodí, že klíště namočené do takového jedu se zpět do rány stejně pobleje. Ano, samozřejmě k tomu může dojít, ale v podstatně menší míře, než když klíště stisknete pinzetou. Právě díky etheru, který je v tinktuře obsažen dojde prakticky okamžitě k celkové paralýze nervového systému klíštěte a jód s etylalkoholem rychle pronikající do rány se postará o bakterie a viry. U slabších jedinců se může stát, že pokožka potřená touto tinkturou silně ztmavne a po několika dnech se odloučí.

hemostatika, lokální antibiotika – indikace: K zastavení krvácení a dezinfekci drobných poranění. Na rozdíl od obvazů a leukoplastů se nešpiní, nepadá, nevlhne, nepřekáží, např. **Traumacel, Framykoinový zásyp, Novikov roztok**. Obvykle lze koupit i bez lékařského předpisu.

dermatologika, lokální antibiotika – indikace: Na infikované, zanícené a špatně se hojících rány a vředy, např. **Calcium pantothenicum, Dermazulen, Infadolan, Framykoin mast**. Framykoin mast lze koupit pouze na lékařský předpis, ale "normální" lékárníci vám ji prodají i bez předpisu.

Upozornění: Prakticky všechny léky mají omezenou dobu expirace, proto pravidelně, nejlépe před každou akcí, kontrolujte jejich možnou použitelnost.

05.10.02.00. **PROSTŘEDKY PRO ÚPRAVU VODY** [\(obsah\)](#)

Dezinfekční prostředky k úpravě pitné vody – např. **Aquatabs, Aquasteril tramp**. Na základě dlouholetých pokusů dávám přednost prostředkům na bázi chloru. Do nádoby s vodou dám příslušné množství dezinfekčního činidla, protřepu a nechám působit. Většina návodů doporučuje dobu expozice chlorem nejméně půl hodiny. Chlor z vody vytěsňuji dechloračním činidlem teprve před jejím použitím.

Dezinfekční prostředky k dezinfekci užitkové vody – např. **Savo, Manganistan draselný (hypermangan)**. Občas potřebujete větší množství užitkové vody (např. k umytí nádobí, omytí rukou a nohou) a jediný zdroj vody široko daleko je zabahněná, ne příliš důvěryhodně vypadající tůňka za kravínem. K desinfekci takovéto pochybné vody použijte pro jistotu manganistan draselný. Do libovolné nádoby naberte vodu, vhoďte několik zrněk hypermanganu (cca. 5 zrněk na litr vody) a promíchejte. Počkejte asi čtvrt hodiny a můžete použít. Opakuji, nemluvím zde o vodě pitné ale užitkové, která slouží k mytí, nikoli pití.

05.10.03.00. **OBVAZOVÝ MATERIÁL** [\(obsah\)](#)

pohotovostní obvaz kapesní, obvaz hotový sterilní č. 4 – Obvaz se dvěma polštářky, jedním pevným a druhým posuvným k obvázání pronikajících a rozsáhlých krvácejících zranění, průstřelů a postřelů. Pro tento účel je nejlepší vojenský obvaz **vz.80, vz.80-II** nebo **vz.90**, vedou jej některé Armyshopy. V lékárně koupíte **obvaz hotový sterilní č. 4**, jenž je však podprůměrnou náhražkou vojenského obvazu. Doporučuji nosit s sebou obvazy dva, jeden v taktické vestě a druhý v lékárně.

obinadlo 6cm x 5m, obvaz hotový sterilní č. 2, obvaz hotový sterilní č. 3 – K obvázání a překrytí menších krvácejících zranění a popálenin.

gáza sterilovaná 22x29 – K překrytí drobných zranění, odsátí krve, dezinfekci apod. Jestliže balíček načnete, již není sterilní, proto doporučuji mít v lékárně balíčky dva.

obvaz elastický – Ke zpevnění kloubů a končetin při namožení. Stačí pouze jeden, protože má několikanásobné použití.

leukoplast – Cívka leukoplasti k ošetření drobných ranek, fixaci ob vazů, stažení okrajů hlubších řezných zranění.

náplast s polštářkem (rychloobvaz) – K ošetření drobných zranění, fixaci ob vazů. Představte si teoreticky, že si hned první den v terénu díky novým botám nebo starým ponožkám odřete patu a před sebou máte dalších 10 dnů náročného pochodu. Proto s sebou noste minimálně 10 kusů rychloob vazů různých typů a velikostí.

05.10.04.00. **ZDRAVOTNICKÉ POMŮCKY** [\(obsah\)](#)

držák ostří skalpelu + ostří skalpelu – K drobným chirurgickým zákrokům, vyjímání cizích předmětů z podkoží a svalstva. Čepel se prodávají jednotlivě ve sterilním balení. Kupte si několik čepelí různých velikostí a typů. Po zákroku je spolu s použitým obvazovým materiálem bezpečně zlikvidujte nejlépe spálením. Obojí lze běžně koupit v zdravotnických potřebách.

chirurgická pinzeta – K drobným chirurgickým zákrokům, odstraňování parazitů apod. Lze ji koupit ve zdravotnických potřebách.

nůžky rovné – Bez komentáře. Lze je koupit ve zdravotnických potřebách.

chirurgické šití – K drobným chirurgickým zákrokům. Běžně je neseženete (pouze máte-li známého lékaře), ale lze je bez problémů nahradit obyčejnou jehlou a jakoukoli nití z rostlinného (lněnou, bavlněnou) nebo syntetického (silon, nylon) materiálu, případně rybářským vlasem. Důrazně se nedoporučuje používat k šití vlákna živočišného původu (žíně, střeva) z důvodu možného přenosu infekcí, jedinou výjimkou je hedvábí. Před použitím alternativních šicích materiálů je třeba je sterilizovat vyvařením (minimálně 10 minut) nebo alkoholem (už 20 % alkohol ničí 80 % běžných bakterií).

Z medicínského hlediska není šití nepronikajících zranění nezbytně nutné, zraněná zvířata v divočině se také nezašívají, a přesto se jim rány zahojí. Rány se uzavírají šitím ze tří hlavních důvodů. Zabránění průniku infekce do rány, urychlení hojení a kosmetický vzhled jizvy.

Před šitím musíte provést nejprve dezinfekci okolí rány (operačního pole). Následně proveďte velmi pečlivou revizi zranění a odstraňte z rány všechna cizí tělesa, postupujte od středu směrem ven a na závěr ránu vypláchněte peroxidem vodíku nebo alespoň převařenou vodou. Při šití lze dobře využít traumatického šoku, tj. určité necitlivosti rány a jejího okolí (zraněný necítí bolest jako takovou ale pouze tupý tlak v ráně a jejím okolí). Tento stav traumatického šoku trvá podle mechanismu zranění několik minut až desítek minut po zranění.

Nemáte-li k dispozici antibiotika, nikdy nesešívajte znečištěná zranění a poranění způsobená pokousáním, nikdy nesešívajte rány starší 24 hodin. Tato zranění, pokud je to možné pouze vydrénujte a nechte ránu, aby se vyčistila přirozeným způsobem. Jestliže ránu znečištěnou mechanickými nečistotami, slinami nebo nekrotickou tkání sešijete, koledujete si o pěknou sepsi. Když i přes tato doporučení někomu zalátáte pokousanou ruku a ta začne hnisat, nic se ještě neděje, vytrháte stehy a necháte ránu vyhojit bez šití, ale když se vám to stane v obličeji, může infekce způsobit ošklivé jizvy.

spínací špendlíky – Postačí pět spínacích špendlíků různých velikostí (raději větší než menší). Slouží k zajištění obvazu, oděvu, k fixaci trojčepého šátku atd.

prezervativy – V některé z příruček jsem se dočetl o deseti různých způsobech využití prezervativu, ale domnívám se, že jeho použití je mnohem širší. Ze zdravotnického hlediska lze prezervativy nouzově použít místo chirurgických rukavic, k překrytí pneumotoraxu, jako zásobníku na vodu apod. Z vyprávění znám případ, kdy na chirurgii přiběhl chlapík a přinesl si svůj useknutý prst v prezervativu strčeném ve vaničce zmrzliny. Tato duchaplnost byla lékařským personálem velmi pozitivně hodnocena. Dále jej lze použít jako vodotěsný obal na cokoli, co se do něj vejde, například na mobilní telefon nebo PMR radiostanici při sjíždění divoké vody. V tomto případě jej doporučuji navíc i mírně, opakuji mírně, přifouknout aby se v případě nehody nepotopil i s obsahem. Stejně bohaté "další" využití mají i menstruační tampony, více na <http://willowhavenoutdoor.com>.

Závěrem, pro srovnání uvádím složení současné armádní lékárníčky **IBV vz.99**. Nic proti ní, ale její látkový obal se mi jeví jako naprosto nevhodný. Neposkytuje žádnou ochranu proti vodě a blátu a i jeho funkce ochrany proti mechanickému poškození obsahu je také

05.11.00.00.

VYBAVENÍ – ZÁVĚR

[\(obsah\)](#)

Správný úsudek vychází ze zkušenosti. Zkušenost vyplývá z nesprávného úsudku.

Dosud jsme zde mluvili o vybavení, které byste měli mít při survivalových nebo cvičných akcích s sebou. Nyní se však zmíním o věcech, které byste naopak s sebou nosit neměli. To je totiž další brožurkový problém. Mnohdy je seznam doporučeného vybavení, uváděný v survivalových publikacích tak rozsáhlý, že byste na jeho přepravu potřebovali menší nákladní auto, ale nikdo vám nenapíše, co nosit nemáte. **Ještě jednou opakují, mluvím o akcích citlivého charakteru, ne o rodinném výletě do Prachovských skal.**

Takže, nikdy s sebou nenoste žádné písemnosti a poznámky, nebudu zde vyjmenovávat, které, seznam by byl na stránku, raději zde uvedu dokumenty, jenž s sebou mít můžete nebo musíte. Z písemností s sebou noste pouze osobní a oficiální doklady a dokumenty (tj. občanský průkaz, řidičský průkaz, zbrojní průkaz, průkaz zbraně, průkaz zdravotního pojištění, průkaz dárce krve, kreditní kartu apod.) a mapy. Osobní doklady noste všechny pohromadě, dobře zabalené ve vodotěsném obalu (např. v sáčku z PVC) uložené v samostatném pouzdru nebo kapse. Budete-li nuceni se jich zbavit, je jednodušší zahodit jedno pouzdro, než se šacovat a prohledávat kapsy, kde jste co zapomněli. Současně, budete-li mít smůlu a protivník vám ustřelí hlavu, pak ušetříte práci s jejich hledáním svým kamarádům. Pro všechny bude lepší, budete-li neidentifikovatelný.

Co se týče map, nikdy si do nich nedělejte žádné poznámky nebo značky, dělejte si je pouze mastnou tužkou na igelitový obal mapy. V případě nutnosti lze tyto informace rychle a bezpečně setřít.

Nikdy s sebou nenoste mobilní telefon. Zjištění polohy a zajištění odposlechu libovolného mobilního telefonu je otázkou několika minut. Samozřejmě můžete argumentovat tím, že mobil vypnete a hotovo, nikdo vás nenajde. Máte pravdu, vypnete-li mobilní telefon a preventivně z něj vytáhnete i baterii, nikdo vás nenajde. Ale pozor! Mobilní telefon je také databáze telefonních čísel, za kterými se skrývají konkrétní lidé. Jestliže se policie této databáze zmocní, vyselektuje pojišťovány, instalatéry, elektrikáře, rodinné příslušníky, milenky případně milence, zbude pár neidentifikovaných čísel, na které se vás určitě policie zeptá, respektive se optá na to, co vás vedlo k tomu, abyste si je uložili. Myslím, že budete velmi těžko vysvětlovat, proč máte v mobilu uložena telefonní čísla lidí pracujících u policie, BIS či armády. Samozřejmě, zase existuje protiargument. Policie si může od operátora vyžádat výpis vašich telefonních hovorů a mobil, který najdou u vás v kapse, s tím nemá co dělat. Ale to je přece už o něčem jiném, teď již mluvíte o konspiraci obecně. Volat ze svého mobilu informátorovi pracujícímu u policie může jen naprostý idiot.

Používáte-li GPSku, vymazávejte ji před každým vypnutím. Těžko budete někomu vysvětlovat, že jste celý týden rybařili na Jevišovické přehradě, když policisté z paměti přístroje zjistí, že jste se před pár hodinami motali okolo železničního viaduktu u Moravských Bránic.

Ještě několik slov, nebo spíše doporučení, na závěr. **Než se pustíte do nákupu jakéhokoli vybavení, promyslete si pečlivě, několikrát, všechny možné scénáře a varianty, k čemu toto vybavení vlastně potřebujete nebo budete používat.** Zda se opravdu chcete věnovat survivalovému a bojovému výcviku, či pouze o tomto vybavení uvažujete jako o evakuačním zavazadle pro případ velké živelné (záplavy – verze [Morava 1997](#) nebo [Čechy 2002](#)), (zemětřesení – velmi nepravděpodobné) nebo průmyslové havárie (úniky jedovatých látek – verze [Neratovice 2002](#)) či katastrofy (výbuch jaderného reaktoru – verze [Černobyl](#)), případně jako o jakési berličce v případě blíže nespecifikované přírodní (pády kosmických

těles – verze [Armagedon](#)) nebo vojenské (jaderný konflikt – verze [Den poté](#)) globální katastrofy s následným celosvětovým ekonomickým, politickým a společenským kolapsem.

Výše uvedené vybavení vás totiž přijde podle kvality na 50 000 až 100 000 Kč a to jsem se ještě nepustil do speciálního vybavení pro komunikaci, optický a radioelektronický průzkum, zdravotnického vybavení apod. Cena tohoto speciálního vybavení může dosáhnout dalších 20 000 až 50 000 Kč. Proto velmi dobře zvažte, zda má tato investice pro vás význam.

Má-li vaše vybavení sloužit pouze jako **evakuační zavazadlo**, pak obsah a význam evakuačního zavazadla je diametrálně odlišný od výše popsaného survivalového vybavení.

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné situace nebo nařízené evakuace. Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou, více na [Evakuační zavazadlo](#).

Evakuační zavazadlo obsahuje:

- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách, dobře zabalený chléb, pitnou vodu,
- předměty denní potřeby, jídelní misku a příbor,
- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti,
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- toaletní a hygienické potřeby,
- léky, svítilnu,
- náhradní oděv, obuv, pláštěnku, spací pytel nebo přikrývku,
- kapesní nůž, zápalky, šití a další drobnosti.

zdroj Ministerstvo vnitra České republiky 2001

Má-li však vaše vybavení sloužit jako únikové zavazadlo v případě jakéhokoli globálního kolapsu, kdy přestanou fungovat obvyklé civilizační záchytné mechanismy, pak pozor! Jako v každé oblasti, tak i v oblasti survivalu totiž existují "slepé koleje". Mezi nejmarkantnější příklady slepých odnoží survivalu patří skupina lidí tzv. batůžkářů (backpackers). Tito lidé mají doma ve skříni připravené vybavení pro případ velké vojenské, přírodní či jiné katastrofy globálního charakteru. V případě takovéto celosvětové katastrofy, kdy dojde k selhání celkové infrastruktury naší civilizace, předpokládají, že hodí batoh na záda a s příslušným vybavením se uchýlí do blízkosti možných zdrojů potravy. Bohužel, tato úvaha však má několik slabých míst, které z ní tvoří právě onu slepou uličku.

První problém je, že naše planeta, byť dnes živí šest miliard lidí, je schopna uživit pouze necelých sto milionů lovců a sběračů, mezi které tito batůžkáři potenciálně patří. Byť by přežilo pouze oněch sto milionů lidí, budou katastrofou úměrně zredukovány i možné přírodní zdroje obživy, alespoň v období těsně po této katastrofě. Takže se logicky nelze přesunout k potravním zdrojům, které neexistují.

Co z toho tedy vyplývá? Příprava batohů pouze pro přežití je naprosto zbytečná investice peněz i času. Dojde-li k civilizační katastrofě, která vyhubí většinu obyvatel planety, pak ti, co přežijí, si mohou v obchodech vybrat takové vybavení, na které by jinak šetřili možná několik let.

V případě již zmiňovaného velkého kolapsu přeživší lidé samozřejmě mohou zapomenout na vodu z vodovodu, elektřinu, ústřední topení a podobné civilizační vymoženosti, ale pro začátek budou mít na několik let značný přebytek potravin ze skladů a obchodů. Proč by tedy těch pár katastrofou přeživších nebožáků utíkalo do lesů a hor s jejich nejistými zdroji potravy, když mohou zůstat sedět doma, v prostředí, na které jsou zvyklí a

které důvěrně znají. Pro potraviny si mohou klidně dále chodit do nejbližšího obchodu, jistě jich tam pro ně bude zásoba na několik let.

Samozřejmě bych těmto lidem křivdil, kdybych tvrdil, že jsou hloupí. Pouze podlehlí tlaku reklamy na survivalové vybavení cíleně propojené s nejrůznějšími katastrofickými scénáři falešných proroků šířenými po internetu. Stejně jako jiní lidé podléhají reklamám na auta, vložky, prací prášky nebo léky na hubnutí či erekci. Všichni si jistě vzpomenete na katastrofické scénáře obecné publikované pod tajemným označením [Colaps Y2K](#) (Colaps Year 2 Kilo = kolaps rok 2000) či jeho modernější verzi [The 2012 phenomenon](#) (Den zkázy 2012).

06.00.00.00.

ROZDĚLENÍ DNE

[\(obsah\)](#)

Chceš-li pobavit Boha, seznam ho se svými plány do budoucna.

Woody Allen

Nejprve opět trocha teoretizování. Pro lepší ilustraci si den rozdělíme na čtyři stejné části. Vaší hlavní denní činností bude přesun, obvykle pěší. Na přesun proto plánujte 2/4 dne, tj. 12 hodin. 1/4 dne, tj. 6 hodin, plánujte na výstavbu a likvidaci tábořiště, získávání potravin a jejich přípravu, hygienu a údržbu výzbroje a výstroje. Tato doba slouží současně jako časová rezerva pro případ, že by se váš postup z jakéhokoli důvodu zpomalil. Zbývajících 1/4 dne, tj. 6 hodin, je určeno k odpočinku.

Další otázkou je teoretický denní rozvrh. Tento rozvrh není žádné dogma, ale pouze doporučení, jak co nejlépe zefektivnit veškerou činnost. Denní rozvrh bude především záviset na ročním období, době rozednění a svítání a hlavně na plánu vaší činnosti.

Budíček by měl být načasován do prostoru mezi rozedněním a svítáním, nejpозději však na 08,00 hod. Proč? Za tmy je vaše vizuální lokalizace ze zcela pochopitelných důvodů ztížena, avšak s přibývajícím světlem se po lese pohybuje čím dál více osob, zejména pak osob majících k lesu přímý pracovní nebo právní vztah. Tím se úměrně zvyšuje i riziko vašeho odhalení a prozrazení. Není nejlepším startem do nového dne, když vás po ránu budí našťvaný hajný dloubnutím hlavní dvojky do žeber.

Po probuzení se sbalte, zkontrolujte a zlikvidujte pasti a nástrahy, a proved'te všechny ostatní úkony související s likvidací a opuštěním tábořiště (snažte se, aby po vás zůstalo co nejméně stop, nejlépe žádné). Tato činnost vám zabere podle velikosti skupiny asi půl hodiny. Následně se přesuňte 2–3 km daleko nebo 1 hodinu pochodu od místa, kde jste nocovali, nejlépe do blízkosti vodního zdroje. Zde si udělejte půlhodinovou přestávku na ranní hygienu a snídani spojenou s upřesněním plánu dalšího postupu na základě dostupných informací např. o vývoji počasí, schůdnosti a složitosti terénu, možných zdravotních komplikací apod.

Jak jsme si již řekli, většinu dne vám zabere přesun. Ten není zpravidla limitován časem, ale vzdáleností, kterou potřebujete překonat. Vše musí být podřízeno především jeho bezpečnosti, efektivitě a rychlosti. Při maximální rychlosti pěšího pochodu 3 km/h jste pak teoreticky schopni urazit denně vzdálenost 36 km. To je však pouze matematická teorie, v praxi bude tato vzdálenost kratší, obvykle 20, maximálně 25 km. Pamatujte, vždy budete jen tak rychlí, jak rychlý bude nejpomalejší člen vaší skupiny.

Po příchodu do plánovaného prostoru si vybudujte, zamaskujte a zajistěte tábořiště a připravte ohniště. Následně se můžete věnovat přípravě a zpracování na přesunu získaných potravin, položení pastí a nástrah, večerní hygieně, údržbě výzbroje a výstroje, plánování apod. V pozdních odpoledních a večerních hodinách se po lese téměř nikdo nepohybuje a navíc je již šero. Tyto faktory pak logicky snižují možnost vašeho odhalení.

V noci jsou všechny zvuky lépe slyšitelné než za dne, proto po setmění omezte veškerou činnost na minimum a věnujte se především odpočinku.

Při uvedeném způsobu rozvržení dne je optimální jíst pouze ráno a večer. Organismus potřebuje během dne podávat plný výkon, a proto není vhodné jej navíc zatěžovat jídlem. Sami víte, jak je obtížné vykonávat fyzický náročnou činnost s plným žaludkem. Nejednou jsem zažil situaci, kdy se lidé z velké fyzické nebo psychické zátěže i pozvraceli. Také energetické využití stravy v klidu a v teplém stavu je mnohem efektivnější. Pokud budete mít potřebu během dne doplnit energii, doporučuji jíst málo rozměrné a energeticky bohaté potraviny, které nepotřebují tepelnou úpravu, např. čokoládu, případně čokoládové a energetické tyčinky.

07.00.00.00.

MOBILITA – PŘESUN

[\(obsah\)](#)

Je jedno, kam musíte pochodovat, vždy to bude z větší části do kopce.

Prvním a rozhodujícím faktorem při každé bojové činnosti je mobilita. Sami dobře víte, že když uděláte průšvih, to nejlepší, co můžete udělat, je potichu, nenápadně a co nejrychleji zmizet. S určitou nadsázkou se dá říci, že taktika partyzánských a diverzních skupin je v podstatě velmi zbabělá, je to rychlý a překvapivý úder a ústup. Přímý střetný boj s dobře vycvičenou vojenskou jednotkou je pro partyzánskou nebo diverzní skupinu ve většině případů velký problém. Jak říká heslo Special Training Station No. 25 SOE: *"Záškodník nebojuje, záškodník ničí. Není to zbabělost, je to nutnost."*

Před zahájením každé akce si pečlivě předem promyslete trasy přesunu s časovým harmonogramem na každý den a to jak na cestu k cíli, tak samozřejmě i na cestu zpět! Naplánujte si hlavní trasu a její možné varianty, místa, kde přenocujete (tábořiště), vytipujte si na mapě možné zdroje vody, potravin, ale také místa možných problémů a potíží. Každý večer po ukončení denní etapy přesunu znovu prověřte reálnost plánu na příští den. Do vaší činnosti bude vstupovat tolik proměnných faktorů, že prakticky nikdy nelze přesně dodržet původní rozvrh. *(Při jedné z akcí na Českomoravské vrchovině nás několikadenní hustý déšť donutil k zastavení a ukončení přesunu. Pochod na kluzkém blátivém povrchu v kombinaci s vysokou mokrou trávou a vodou ztěžklým oblečením a vybavením byl tak vysilující, že nejlepším řešením bylo zastavit, přestávku využít k odpočinku a usušení výstroje a pokračovat až po zlepšení počasí.)*

K cíli se nikdy nepřesouvejte po přímé ose, ale tak, aby váš hlavní cíl byl 5–10 km mimo pochodovou osu a také, pokud je to možno, v průběhu dne jednou až dvakrát změňte směr pochodu, přinejmenším si zabezpečíte to, že bude velmi obtížné zjistit směr vašeho cíle.

V terénu se můžete přesunovat čtyřmi relativně bezpečnými a hlavně jednoduchými způsoby. Je to pěší pochod, bicykl, plavidlo a kombinace těchto způsobů.

Záměrně, ze zcela pochopitelných důvodů jsem vynechal motorová vozidla. Ne, že by se motorovými vozidly nebylo možno přesouvat, ale sami dobře víte, že první, co bezpečnostní složky při lovu lidí udělají je, že obsadí klíčová místa na komunikacích, tj. letiště, nádraží a především silniční uzly. Proto přesouvat se motorovým vozidlem z polícií uzavřeného prostoru považuji za riziko, které lze podstoupit jen v krajním případě, kdy nemáme jinou možnost, tj. při prorážení obklíčení, zranění apod. Samozřejmě jiné riziko podstupujete přesunem na motokrosové motorce po lesních cestách a jiné přesunem po dálnici D1 Prahou V3S. Při přesunu motorovým vozidlem je třeba vždy pečlivě zvážit všechna možná rizika, "vhodnou" SPZ počínaje a počtem osob ve vozidle konče.

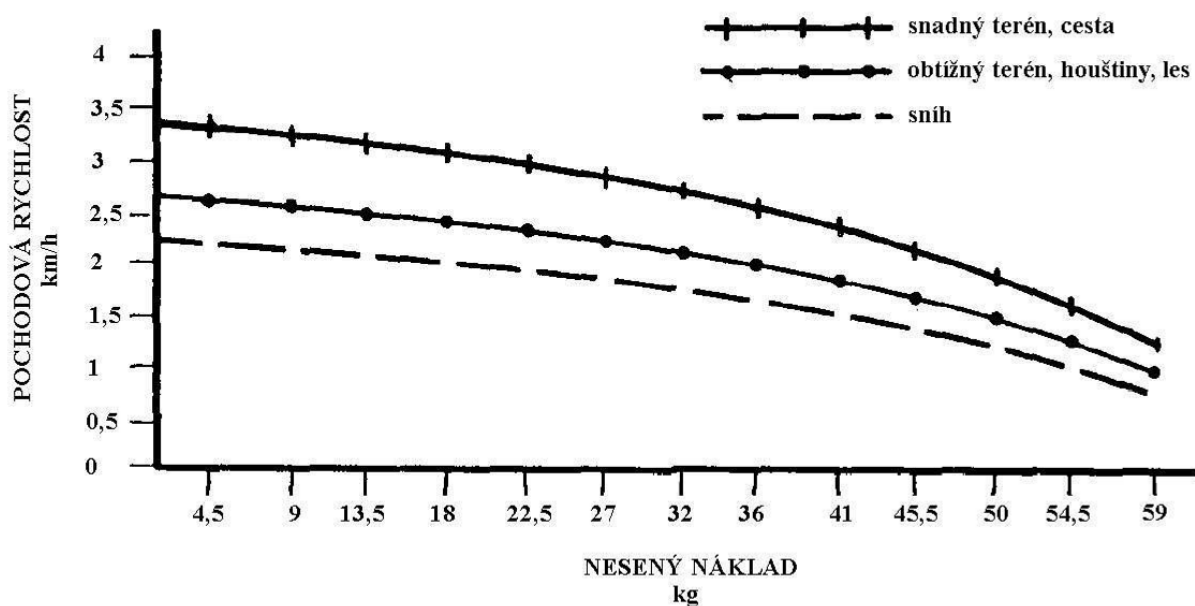
Pronásledování motorového vozidla na silnici je pro bezpečnostní složky poměrně snadný úkol, proto při použití vozidla musíte mít vždy v záloze připraven plán "B" pro případ, že se profláknete.

PĚŠÍ PŘESUN

Chceš-li co nejlépe využít zkratku, utíkej. Chceš-li co nejvíce využít soupeřovy nepřítomnosti, trénuj.

Nejběžnějším a nejbezpečnějším způsobem pohybu v terénu je pěší přesun za denního světla. Není prakticky limitován žádnými terénními vlivy, počasím, roční dobou a vyžaduje minimální technické zabezpečení. Vše, co potřebujete, jsou dobré boty a nohy. Při pěším přesunu za denního světla dosáhnete maximální rychlosti na cestě okolo 4 km/h a v terénu 2,4 km/h. Z toho vyplývá, že za ideálních podmínek lze za 5–8 hodin pochodu překonat vzdálenost 20–32 km. Přesouváte-li se ve skupině, budete vždy jen tak rychlí, jak rychlý bude nejslabší člen skupiny. Proto rozložte celkový nesený náklad tak, aby slabší nesli méně, jinak se rychle vyčerpají a budou celou skupinu zpomalovat pod únosnou hranici.

Je-li to možné, tak po ujití každých pěti kilometrů nebo dvou hodinách pochodu, sejděte s cesty cca. 200 metrů mimo pochodovou osu, najděte si vhodný provizorní úkryt (houštinu, terénní vlnu apod.) ze kterého jste schopni kontrolovat směr, odkud jste přišli, a udělejte si malou přestávku (cca. 10–15 minut) na upevnění a úpravu výstroje, vykonání tělesných potřeb, občerstvení, upřesnění svojí polohy na mapě a v terénu, kontrolu stavu zranění apod.

graf vlivu terénu a neseného nákladu na pochodovou rychlost podle [FM 21-18 Foot Marches](#)

V lesním porostu se při prodírání houštinami pohybujte pomalu a opatrně. Buďte stále ve střehu. Občas se zastavte a naslouchejte, sledujte chování zvěře a ptactva. Křik sojky, útěk zvěře směrem k vám může znamenat, že se proti vám někdo pohybuje. Nezapomínejte také na to, že v lese se zvuk šíří lépe než v otevřeném prostoru.

Při přesunu mějte oči otevřené, je to současně prostor, kde se můžete věnovat sběru plodin a lovu zvěře. Pokud narazíte na jakýkoli zdroj potravy, udělejte si malou přestávku a využijte jej, možná, že během dne již další příležitost mít nebudete.

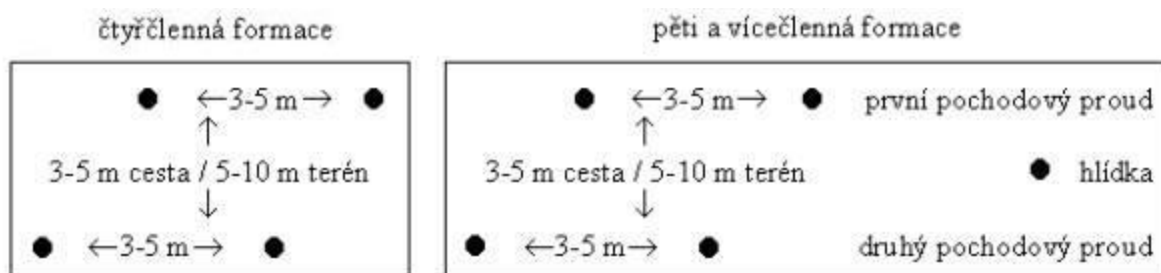
K přesunům využívejte cesty se zpevněným povrchem, na kterých nezanecháte otisky podrážek. Při pohybu v terénu došlapujte do míst s pevným povrchem (kameny, holá suchá pevná místa, větve a kmeny spadlých stromů apod.) a naopak se vyhýbejte místům s měkkým podkladem nebo místům vlhkým (např. vysoká tráva, bláto, pole apod.).

Na pochodu ve vícečlenných formacích dodržujte pravidlo "jedné stopy", to znamená, že se snažíte klást vlastní stopy do jakýchkoli již vytvořených stop. Při pohybu v operačním prostoru si můžete zesponu na boty připevnit (např. přilepením sekundovým lepidlem, přivázáním pomocí provázků apod.) oválné podložky vystřižené ze starého silného koberce. Zvětšením plochy vašeho chodidla budou stopy méně zřetelné a čitelné, a podstatně ztíží pronásledovatelům jak rozpoznání vlastní stopy, tak i směru vašeho postupu. Podložky navíc ztlumí kroky na tvrdém povrchu, zvuky praskajících větviček a drčeného štěrku. Jedinou nevýhodou je, že na kluzkém nebo svažitém terénu neposkytují tak bezpečnou oporu jako podrážka. Provizorně lze také boty obalit kusem látky (např. pytloviny) a tu okolo chodidla a nártu upevnit provazem.

Nestříhejte tuto podložku do tvaru podrážky s opačnou orientací stopy pro zmatení směru vašeho postupu. Odborník (stopař) stejně podle dalších příznaků směr vašeho pochodu rozpozná (směr ohnutí stébel trávy, tvar zlomu větviček, hloubka stopy apod.). Vaším cílem není přesvědčit pronásledovatele, že jdete opačným směrem, než opravdu jdete, vaším cílem je, aby po vás nezůstaly žádné čitelné stopy, podle kterých by vás pronásledovatelé mohli stopovat.

Některé příručky doporučují používat k matení stop plížení, kutálení se či chůzi bokem a pozpátku. Upřímně, opět se jedná o přihlouplé teorie nezkušených autorů. Při experimentech s těmito vřele doporučovanými technikami zjistíte, že jimi obvykle naděláte podstatně více stop než prostou chůzí. Zkuste se plížit nebo kutálet několik set metrů a nezanést po sobě pořádně zvalenou travu, nejde to, a navíc budete také pěkně upachtění. Co se týče chůze bokem nebo pozadu, zkuste si to, podrážkami vyoráte do země díry, které nikdo nepřehlédne, navíc jsou tyto styly chůze velmi namáhavé.

Pokud se pohybujete ve skupině, přesouvejte se ve formacích. Pro skupinu do tří osob je neoptimálnější formací klasický zástup s rozestupy okolo tří až pěti metrů (v noci jeden až tři metry). Pro čtyřčlennou skupinu doporučuji šachovnicovitou formaci. Pro skupinu pěti a více osob je nejvýhodnější šachovnicovitá formace s předsunutou hlídkou. Přesouváte-li se po cestě, pak každý pochodový proud kopíruje jeden okraj cesty, v terénu je vhodnější udržovat vzdálenost mezi oběma proudy 5–10 metrů.

Na závěr několik rad, které se vám mohou hodit. V nerovném, kamenitém nebo jinak obtížném terénu našlapujte na vršky drnů, kamenů a vyvýšenin. Snažte se zbytečně nesesťupovat a nestoupat. Stoupání o jeden metr vás stojí 12 J energie, klesání 8 J a máte-li na zádech třicetikilový batoh, můžete tyto hodnoty klidně vynásobit. Je lépe se přesouvat po vrstevnici a obejít 20 metrů než jít jeden metr do výšky. Výjimkou je voda, hluboký sníh, bláto, písek, vysoká tráva nebo jiný porost a husté křoviny, takovýto terén je jednodušší překonat nejkratší cestou.

Musíte-li překonávat velká stoupání či klesání, a tomu se v členitém terénu vyhnout nelze, je zde prosté pravidlo. Při stoupání/klesání menším než 20 % se přesouvejte po přímce, pokud to samozřejmě terén dovolí. Při stoupání/klesání větším než 20 %, běžte v serpentínách

nebo kličkuje po svahu tak, aby vaše stoupaní/klesání bylo menší než uvedených 20 %. Mnohem méně se unavíte, půjdete rychleji a bezpečněji.

Poslední doporučení zní, při každé orientaci a zaměření vlastní pozice si porovnejte také svoji polohu vzhledem ke slunci. V lese, kde pro stromy nevidíte dále než 200 metrů, je to jediný relativně pevný orientační bod, podle kterého se můžete řídit, a kontrolovat směr chůze.

07.01.01.00.

PĚŠÍ PŘESUN V NOCI

[\(obsah\)](#)

Při nočním přesunu po cestě dosáhnete maximální rychlosti cca. 3,2 km/h, v zalesněném terénu pak asi 1,6 km/h, pokud ovšem nezačnete bloudit. Proto vám noční přesun v zalesněném terénu nedoporučuji, jestliže k němu ovšem nemáte opravdu dobrý důvod. Pro názornost, stmívá-li se v deset večer a rozednívá ve čtyři ráno, urazíte za noc cca. 10 kilometrů. Noční přesun je podstatně náročnější na smyslové vnímání než přesun denní. Po nočním přesunu budete vyčerpaní tak, že pro další celodenní činnost budete takřka nepoužitelní. Navíc počítejte s řadou drobných poranění a oděrek od větví a pádů. Když na pochod vyrazíte ráno za svítání, po nočním spánku svěží a odpočatí, tutéž vzdálenost překonáte za tři až čtyři hodiny a budete i nadále plně funkční. Vždy doporučuji držet se hesla: *"Den slouží pro manévr, noc pro odpočinek, lov nebo úder."* Jediným pádným důvodem pro noční přesun je ústup z ohroženého prostoru nebo pronásledování.

Obecně se noční přesun od denního liší v taktice pohybu, větší obtížnosti a rizikovosti. Při nočním přesunu je nejvýhodnější přesunovou formací zástup s rozestupy 1–2 metry v terénu a 2–3 metry při přesunu po cestě, bez ohledu na počet osob ve skupině. Zjednodušeně se dá říci, že sledujete záda osoby před vámi a posloucháte, kdo kde škobrtl nebo zakopl, z těchto zvuků pak odhadujete polohu překážek. V případě zjištění nebo napadení protivníkem však takováto formace není schopna zahájit účinnou obranu.

07.02.00.00.

PŘESUN NA KOLE

[\(obsah\)](#)

Zbabělec se přírody bojí, profesionál s ní splyne.

Pokud mluvím o kole, nemyslím tím chebskou Esku pologaluskáč s drnčícími hliníkovými blatníky a odrazkami do všech směrů, ale velmi kvalitní horské nebo trekkingové kolo, odstrojené od všech lesklých předmětů a zejména odrazek! Při ozáření světlem i v infračerveném spektru jsou všechny reflexní plochy, např. již citované odrazky viditelné na několik set metrů!

Obrovskou výhodou jízdního kola je jeho vysoká mobilita. V našich lesích je nesčetné množství cest a pěšin, jakož i oficiálních cykloturistických tras, které umožňují prakticky nekontrolovatelný pohyb po celém území naší republiky. Při přesunu Ho-Či-Minovou metodou není problém zvládnout denní přesun na 100 km a více. Rychlost tohoto přesunu je však vykoupena jeho vyšší rizikovostí. Přijdete-li o kolo, pak z plánovaných 100 km denně se stane neplánovaných 25 km a tím krachují všechny vaše plány. Také nezapomeňte, že s sebou musíte vézt veškeré vybavení pro údržbu a opravy kola. Další nevýhodou přesunu na kole je, že jste omezeni ročním obdobím (březen až říjen), sjízdností terénu, počasím a řadou dalších vlivů. Dostanete-li se do situace, kdy budete muset kolo tlačit, pak se váš postup může zpomalit na méně než 3 km/h. Proto plánujte přesun na kolech, pokud možno, po známé a předem prověřené trase. *(Osobně jsem zvládl přesun na kole ze Staré Boleslavi do Znojma s nákladem 30 kg za dvanáct hodin. Na základě tohoto velice poučného experimentu jsem dospěl k dvěma závažným poznatkům. Za prvé – cestování na kole na velké vzdálenosti není o*

vytrvalosti nohou, ale o odolnosti hýžd'ových svalů. Za druhé – v každém homosexuálovi musí být pořádný kus masochisty.)

Na hranici operačního prostoru kola skryjte, zamaskujte, či s nimi proveďte cokoli jiného a dále pokračujte do cvičného prostoru pěšky. Po ukončení akce se vraťte pro kola a na nich se dopravte zpět do výchozího bodu.

V cvičném nebo bojovém prostoru totiž zanecháte velké množství neodstranitelných stop. Rozpoznají-li pronásledovatelé nebo protivník, že jste tento prostor opustili na kolech, bude z tohoto předpokladu při pronásledování také vycházet. Opustíte-li však prostor pěšky a až po určité době nenápadně přeseďte na kola, protivník bude vycházet z mylného předpokladu o vaší možné rychlosti a tím mu snáze uniknete.

Dále nezapomeňte, že při přesunu na kole máte všechn náklad uložen v bočních cyklistických brašnách a na nosiči. V určitém okamžiku však budete muset náklad přeložit do batohu a tomu by měla odpovídat i velikost tohoto nákladu.

švýcarský armádní bicykl **M93 CONDOR** poslední jednotka švýcarské armády vybavená koly byla rozpuštěna v roce 2003

vojenské skládací kolo **PARATROOPER** americké firmy Montague Corporation testované ozbrojenými silami USA v letech 2001 a 2002

07.03.00.00.

PLAVIDLA

[\(obsah\)](#)

Stoupne-li ti voda nad hlavu, je již jedno o kolik.

Při nočním pochodu jste schopni vyvinout maximální rychlost 1,6–3,2 km/h. Jestliže směrem vašeho postupu teče řeka a podaří-li se vám získat nebo vyrobit vhodné plavidlo, jste schopni se za stejných podmínek přesouvat rychlostí 6–10 km/h!

Proto dalším vynikajícím dopravním prostředkem jsou plavidla. Zejména pak v noci je tento způsob přepravy poměrně bezpečný a velmi efektivní. Nemusíte se prakticky starat o orientaci a všechnu pozornost můžete věnovat bezpečnosti a vlastnímu pohybu. Řeka vám v noci poskytuje velmi dobrý úkryt. Z boků jste kryti břehem, jelikož řečiště jsou vždy uložena pod úrovní okolního terénu. Okolo vodních toků rostou stromy, které vás kryjí shora, a nad řekou se velmi často tvoří opar. Tyto faktory podstatným způsobem snižují riziko vašeho odhalení.

Ovšem je zde i několik mínusů. Tento způsob přepravy je razantně limitován ročním obdobím. Plavidly se lze přepravovat od dubna do října, jestliže je však tento přesun spojen s koupelí a to u hůře splavných toků obvykle je, pak jej lze použít jen od května do září, čili v letních měsících. Samozřejmě předpokládám, že umíte plavat, v opačném případě tuto formu přesunu raději neriskujte.

Dalším úskalím jsou vodáci a rybáři. Zde platí, čím kurióznější plavidlo použijete, tím větší rozruch vzbudíte a pokud budete nuceni improvizovat, pak se zcela jistě určité originalitě a s ní spojené nechtěné pozornosti nevyhnete. Proto denní přesun na jakémkoli

"nestandardním" plavidle je naopak velmi riskantním počinem, který vám v žádném případě nemohu doporučit.

Já doporučuji mít předem prověřené úseky řek, které jsou bez velkých nároků sjízdné (charakter toků **ZW** např. Dyje, Morava, Jihlava, Svratka, Váh apod.). Na vhodném místě jejich toku si předem připravte či vytipujte vhodné plavidlo. V krajním případě může být "vhodným" plavidlem i váš batoh nebo nafukovací matrace, kterou používáte na spaní.

Ještě jedna lahůdka na závěr. Potřebovali jsme se rychle přesunout z jednoho konce Vranovské přehrady na druhý. Na obyčejnou laminátovou pramici Lucii jsme vyrobili z kusu větve primitivní stožár a celtu použili jako plachtu. Pomocí takto improvizované plachty a samozřejmě pádlování se nám podařilo vzdálenost 30 km překonat za necelé čtyři hodiny.

Nafukovací kanoe **palava 380** z Gumotexu (www.gumotex.cz), umožňuje sjíždění divoké vody až do obtížnosti WW III (délka 3,8 m, šířka 0,9 m, nosnost 240 kg, rozměry ve složeném stavu 55x40x25 cm, hmotnost 20 kg)

Klasifikace vodních toků podle obtížnosti.

Stupeň obtížnosti	Charakter toku, nároky
ZW	Stojatá voda (z německého Zahmwasser, tj. "mírná voda") a rozlišují se stupně:
A	- stojatá voda (přehrady apod.)
B	- slabě proudící voda (téměř nezatelný proud)
C	- mírně proudící voda (mírný proud bez vln, např. při zadržení vody nad jezy)
WW	Divoká voda (z německého Wildwasser, tj. "divoká voda") a rozlišují se stupně:
I	- pomalu tekoucí voda s lehkým proudem, malými vlnami, občasnými nízkými peřejemi a meandry. Vhodná pro otevřené turistické kanoe.
II	- rychle tekoucí a nepravidelně proudící voda s četnými malými peřejemi, vodními válci a víry. Horní hranice pro turistickou plavbu a ideální cvičný terén pro začínající raftaře.
III	- obtížné úseky řek s většími peřejemi a prudkým spádem. Tyto úseky mohou sjíždět pouze dobře vybavení a zkušení vodáci. Nutné jsou zavřené kajaky nebo nafukovací plavidla.
IV	- těžké úseky řek (velké peřeje, válce, některá místa je potřeba před sjížděním prohlédnout). Vhodné pouze pro dobře vybavené a zkušené vodáky. Horní hranice pro rekreační a komerční rafting.
V	- velmi těžké úseky řek s prudkými peřejemi a vysokými stupni, je nezbytná velmi dobrá znalost terénu. Vhodné pouze pro dobře vybavené a velmi zkušené vodáky. Nebezpečná a velice obtížná řeka, kterou si mohou dovolit splout jen skupiny sešlapaných expertů po předchozí prohlídce a zabezpečení záchrany.
VI	- označuje extrémně náročné úseky s velmi prudkým spádem, sjízdné pouze pro velmi zkušené vodáky, zpravidla s velkým rizikem. Hranice lidských možností, ke splutí jsou potřeba dlouholeté zkušenosti, trénink, dokonalá výzbroj a ideální vodní stav.

tabulka i mapa z <http://www.raft.cz/>

08.00.00.00.

ORIENTACE

[\(obsah\)](#)

Jedna z nejnebezpečnějších věcí je podporučík s mapou a kompasem.

Podle mých dlouholetých zkušeností nepředstavuje denní orientace v otevřeném terénu v našich zeměpisných podmínkách žádný problém. Pokud víte, kde se nacházíte, **opakuji, víte, kde se nacházíte**, máte kompas a mapu, není obvykle co řešit.

Trochu větší problém je orientace v rovinatém zalesněném prostoru, kde je vaše dohlednost razantně limitována lesním porostem nebo v mlze. V takovémto prostředí vidíte maximálně na 200–300 metrů a nemáte příliš mnoho možností korigovat trasu přesunu podle význačných orientačních bodů. Proto zdůrazňuji, musíte vždy znát, alespoň přibližně svoji polohu na mapě, tento údaj je pro vás klíčem k úspěchu při přesunech na větší vzdálenosti.

Opravdovým problémem může být orientace v zalesněném terénu v noci. Mám samozřejmě na mysli přesun lesem a nikoli po silnici první třídy s ukazateli směru po 100 metrech. *(Při jenom z nočních nácviků v prostoru jižně od Podhradí nad Dyjí dokázala skupina třikrát obejít kopec po jeho obvodu, než si všimla, že chodí neustále dokola.)* Neznáte-li dobře trasu přesunu nebo netlačí-li vás čas, doporučuji přenocovat na vhodném, bezpečném místě a vyrazit až za svítání.

08.01.00.00.

MAPA

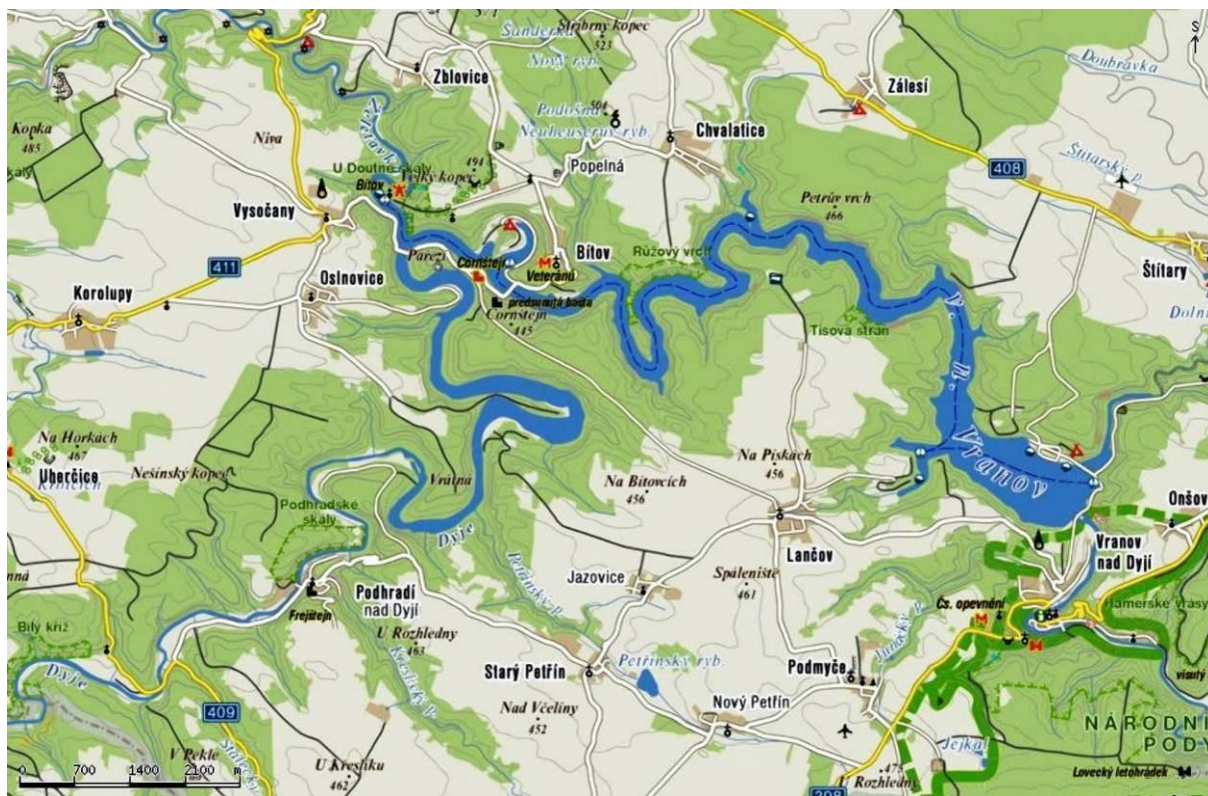
[\(obsah\)](#)

Pokud se nezačnete hloupě starat o to, kde vlastně jste, nejste nikdy ztraceni.

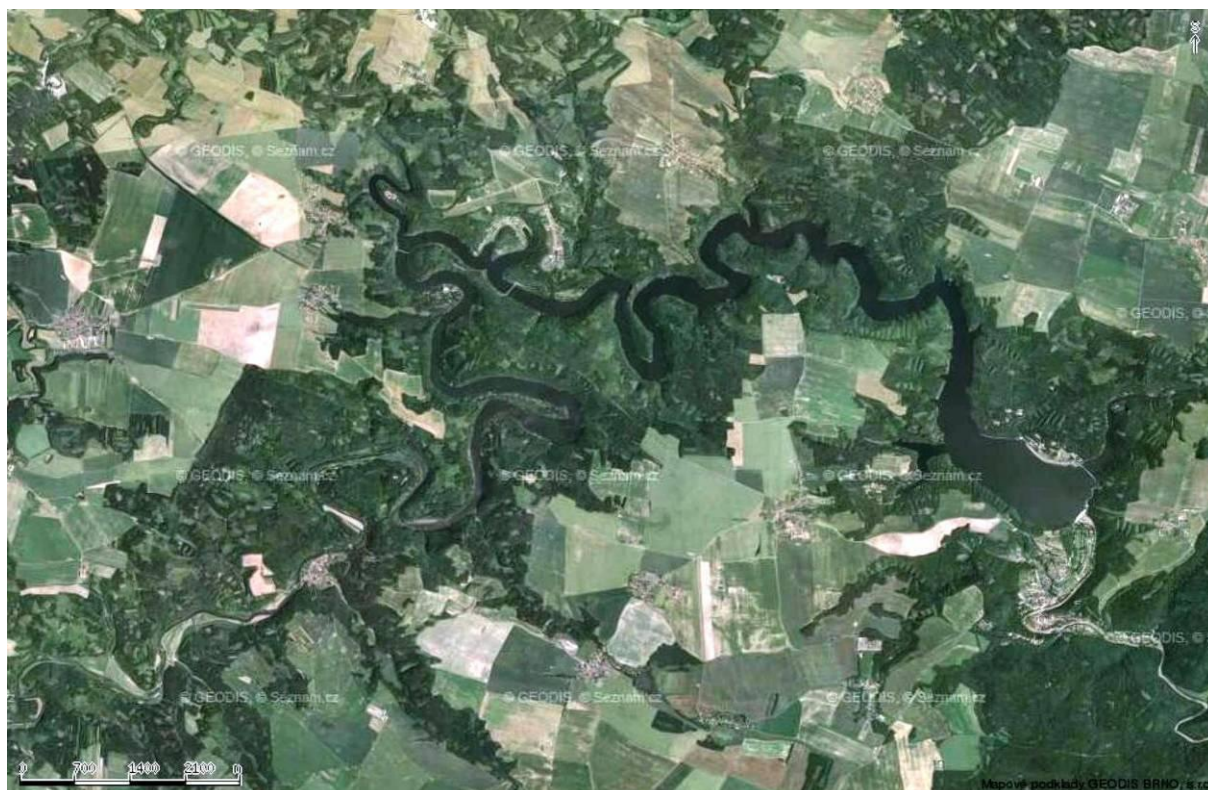
Ne, nemusíte se obávat, nebudu vás mořit problematikou určování světových stran a orientací mapy pomocí rostlin, lišejníků, mravenišť, slunce, hvězd, hodinek či jiné pomůcky, to přenechám skautským a pionýrským vedoucím, já budu hovořit o podstatně závažnějších a důležitějších věcech.

Pro běžnou orientaci po lesích, luzích a hájích naší krásné země jsou nejlepší klasické turistické mapy 1:50 000, dobré jsou i turistické mapy 1:25 000, ale ty se shánějí o něco hůře. Já považuji za nejlepší mapy z [Edice klubu českých turistů](#). Turistické mapy jsou dostatečně podrobné a mají i optimální rozměry pro uložení (vejdou se do větší kapsy). Navíc, co jiného by měl mít u sebe turista-dálkošlap, když ne turistickou mapu. Každou novou mapu si před prvním použitím ze zadní strany v přehybech a po okrajích podlepte tenkou, úzkou, průhlednou lepicí páskou. Mapa se vám pak nebude v těchto překladech trhat. V terénu si dávám mapu do plastových desek s takovým tím jako zipem (však víte, co myslím) formátu A4. Mapa je tak chráněná proti vlhkosti, a na desky si můžu mastnou tužkou zaznamenávat všechny důležité navigační informace. Formát A4 představuje u mapy 1:50 000 prostor 15x11 km, čili přibližně vzdálenost půldenního pochodu.

Co se týče vojenských map, je zde několik úskalí. Máte-li známého vojáka z povolání, může vám bez problémů sehnat jakoukoli vojenskou speciálku, dnes již nejsou tyto mapy nijak utajované. Bohužel, mapy používané u většiny vojenských útvarů jsou beznadějně zastaralé. U řady útvarů se totiž ještě dnes používají mapy i dvacet let staré a výpovědní hodnota takovýchto map je minimální. Proto, chcete-li získat aktuální vojenské mapy, musíte se obrátit na **Vojenský topografický ústav – Dobruška**, nejlépe osobní návštěvou. Tam lze naprosto legálně a za rozumné ceny koupit vojenské mapy i barevné letecké snímky libovolné oblasti naší republiky.

Výřez z turistické mapy KČT číslo 81 PODYJÍ – Vranovská přehrada

Ortofotomapa téže oblasti, jež je vynikajícím doplňkem turistické mapy

Avšak, lapí-li vás s vojenskou mapou, případně leteckými snímky Centrálního tankoviště ropy v Nelahozevsi v ruce bezpečnostní složky, přinejmenším vás seberou, prověří si vaši totožnost a budou se dlouho a dotěrně vyptávat, k čemu že to potřebujete vojenské mapy a letecké snímky největšího skladiště ropy v Česku. Samozřejmě, že vás musí pustit, nic

nelegálního jste nespáchali, ale někde v Praze-Stodůlkách příslušný referent BIS zaznamená do vaší složky vaši podivnou aktivitu. Dojde-li však někdy v budoucnu k jakémukoli bezpečnostnímu konfliktu, který pro nás skončí ztrátou nezávislosti a suverenity, předá BIS horlivě všechny svoje poznatky nové moci (stejně jak to udělali četníci za okupace v roce 1939, kdy předali informace o problémových či společensky nebo politicky aktivních osobách Gestapu, nebo při "internacionální pomoci" v roce 1968, kdy naše bezpečnostní složky předaly informace o nespolehlivých osobách KGB). Tato okupační moc se pak již sama v rámci preventivních opatření boje proti "terorismu" postará o likvidaci nežádoucích osob s "podivnými koníčky".

Proto, vydáváte-li se za turistu, používejte turistické mapy, jsou stejně podrobné jako mapy vojenské, ale při kontaktu s bezpečnostními složkami nevyvolají takový nežádoucí zájem jako vojenské speciálky.

Než vyrazíte na jakoukoli akci, najděte si dostatek času a pomalu si prostudujte mapu zájmového prostoru. Klidně si prohlédněte i několik různých druhů map (turistické, katastrální, vojenské, ortofotomapy apod.) a všechna místa, která vás z jakéhokoli důvodu zaujmou, si zakroužkujte nebo jinak označte. Mohou to být výrazné orientační body, křižovatky, objekty hospodářského významu, historické objekty, vodní zdroje, mosty, přírodní útvary nebo jen zajímavá rozhraní barev na mapě. Nehledejte v tomto konání příliš logiky, řiďte se především instinktem. Až budete plánovat trasu přesunu, tak se těmto místům z dálky vyhněte. Když tato místa zaujala vás, je velmi pravděpodobné, že zaujmou více lidí, zejména turistů a v těchto prostorech bude zvýšený pohyb. A tam, kde je zvýšený pohyb lidí se občas motá i policie, zejména pak v pohraničních oblastech.

Následně si stejným způsobem projděte mapu znovu a snažte se najít ty nejjednodušší a nejméně zajímavé prostory, které jste při předchozím prohlížení doslova přelétli okem, a ničím vás nezaujaly. Mohou to být barevně jednolitá plochy bez přesnějších kontur, prostory s nic neříkajícími nebo nezajímavými názvy apod. Opět využijte instinkt. V těchto prostorech se naopak při přesunech pohybujte.

Na obal mapy si mastnou tužkou zakreslete osy pochodu, k jednotlivým osám si zaznamenejte azimut a délku úseku. Naplánujte si jednotlivé úseky trasy přesunu tak, aby vždy končily rozeznatelným mezníkem nebo orientačním bodem na dohled. Je dobré, jsou-li tyto body identifikovatelné i v noci. Nikdy se však k těmto orientačním bodům nepřibližujte. Pronásledovatelé obvykle dobře vědí, které body jsou pro orientaci zajímavé, a není pro ně problém v blízkosti těchto kót nechat hlídky.

Při přesunu si trvale zaznamenávejte na desky mapy všechny závažné informace, lépe si je pak zapamatujete. Smrtelně důležitou informací, kterou je nutno zaznamenat, jsou i místa, kde jste zjistili zvýšený pohyb osob. Nezapomeňte, že pokud vás někdo uviděl, může informovat bezpečnostní složky o směru vašeho pohybu. Nedokážete-li přesně určit místo, kde jste mohli být zpozorováni, tak nedokážete ani správně změnit směr pohybu a můžete vběhnout do léčky. V případě jakéhokoli nebezpečí setřete všechny navigační a informační záznamy z obalu mapy rukou, rukávem, kapesníkem apod.

Survivalové příručky říkají, že mapa slouží pro orientaci v terénu, to je svatá pravda, ale neříkají, že do mapy lze také znamenat průzkumem získané informace, protože by mohlo být špatně vykládáno jako návod na špionáž. Nedíváte-li se tedy na mapu jako na pasivní prvek sloužící pouze k orientaci, ale jako na interaktivní zdroj informací, životně důležitých informací o rozmístění, elegantně řešeno, potenciálních zdrojů rizik a také vašich případných cílů, pak je pravděpodobné, že budete do mapy některé důležité informace i zaznamenávat. Při zaznamenávání informací do mapy tyto informace šifrujte. Právě zde zúročíte výhody dělostřelecké buzoly. Záznamy o poloze důležitých cílů si ved'te v polárních souřadnicích

(azimut a dálka) vztažených k určitému bodu na mapě, např. rybníku, kótě, křižovatce apod., který znáte pouze vy. Já vám však vedení jakýchkoli konkrétních záznamů do mapy v žádném případě nedoporučuji, spíše se snažte si všechny důležité informace zapamatovat.

Často je dobré si na základě průzkumu ručně nakreslit provizorní mapu cíle nebo cílového prostoru. Do této mapy si zakreslete váš cíl, přístupové a ústupové trasy, přírodní elektrická vedení, telefonní dráty, antény, senzory a čidla elektronického zabezpečení apod. Mezi důležité informace patří i takové detaily, jako je použitý stavební materiál (dřevo, cihly, beton), počet dveří a oken, jejich orientace, počet osob v objektu (civilisté nebo vojáci), jejich výzbroj, ale i úroveň osvětlení jednotlivých částí cíle v předpokládaném čase úderu. Na základě takovéto komplexní informace pak můžete na vaší mapě rozebrat i taktiku a jednotlivé fáze úderu. Po briefingu před akcí tuto provizorní mapu zničte.

08.02.00.00.

GPS

[\(obsah\)](#)

Lidé začnou jednat rozumně až po vyčerpání všech ostatních možností.

Ještě proberu jednu záležitost a tou jsou GPSky. Dle mých zkušeností, mapa a kompas jsou klasika – ovládáte-li je, žádnou GPSku nepotřebujete. Je však nesporným faktem, že GPSka až neuvěřitelně zjednodušuje pohyb a orientaci v terénu. Může být jakákoli denní nebo roční doba, jakékoli počasí, nic se neděje, máte-li slušný signál, můžete podle GPSky maširovat i když nevidíte na metr před sebe. Proto nejsem v zásadě proti, znáte to: "*Účel světí prostředky.*" Avšak přijímače GPS mají některé nevýhody, se kterými je třeba počítat:

- Při pohybu v neznámém terénu vždy potřebujete mapu a kompas, bez těchto dvou věcí se neobejdete. GPSka je jen další navigační zařízení, které vám umožní stanovit vaši polohu na **mapě**, kterou jste zorientovali pomocí **kompasu**. Já vím, teď vás jasně slyším: "... *mapa se dá nahrát do přístroje, tak o co jde?*" Samozřejmě máte pravdu, problém je však ve velikosti displeje. Jeho velikost vám prostě neumožňuje zobrazit takovou sumu informací a tak přehledně jako mapa.
- Pokud nemáte problém s orientací, tak GPSku nepotřebujete. Má význam teprve tehdy, jestliže zabloudíte nebo nejste schopni určit svoji polohu a to by se stávat nemělo, že. Zvyknete-li si používat GPSku jako berličku v případě bloudění, časem si na tuto berličku zvyknete a pozvolna zapomenete na řadu pro orientaci důležitých návyků. Důsledky jsou vám víceméně jasné.
- Ve složitějším terénu, vysokých nebo hustých lesích, skalních soutěškách, tj. v místech, kde jste nuceni neustále měnit směr pohybu a vyhýbat se terénním překážkám má použití GPS přijímače svoje opodstatnění. Avšak u méně kvalitních přijímačů právě v takovémto terénu dochází ke ztrátě signálu a tím se stává zařízení nepřesným nebo nepoužitelným.
- Přijímač potřebuje pro provoz baterie, respektive musí být trvale napájen. V outdoorových mapových stanicích řady **Garmin** vydrží baterie (obvykle dva články **AA**) podle typu 20 až 30 hodin. Takže vyrazíte-li s GPSkou na čtrnáct dní do lesa, hm, chce to pytlík baterek.
- Získá-li vaši nevyřazenou GPSku policie, může si celou vaši trasu pohybu, včetně všech detailů podrobně zrekapitulovat a použít jako důkaz proti vám.
- I když se naučíte kvalitně a přesně se stanicí GPS pracovat, tak v případě válečného konfliktu buď vlastník, nebo protivník bude ze zcela pochopitelných důvodů radiový signál na našem území rušit nebo kódovat, stejně jako při konfliktu v Jugoslávii. Pak jsou vám všechny zkušenosti s GPSkou k ničemu.

09.00.00.00.

MASKOVÁNÍ ČINNOSTI

[\(obsah\)](#)

Když nemůžeš vyhrávat čestným způsobem, pak zasazuj rány pod pás. Nebo měj někoho, kdo to udělá za tebe.

Proč zde vlastně mluvím o maskování? **Protože většina z vás si pod pojmem maskování představuje, že si oblékne módního hejkala nebo maskáče, nejlépe naše armádní, které v lese nikdo nepřehlédne, zapatlá si obličej a ruce starou žluklou kamuflážní barvou z armyshopu a stane se neviditelným.** Bohužel, je to tragický omyl! Kdokoli bez rozdílu rasy, věku, pohlaví a inteligence, když v lese potká takto vymóděného "neviditelného" pošuka nebo ještě lépe skupinku takovýchto klaunů, nenechá si tuto informaci pro sebe, ale vyslepičí to na nejbližším rohu. O hodinu později o vás budou vědět všichni vesničané v okruhu několika kilometrů.

Toto je možná maskování vhodné do války, ale potká-li vás někdo v lese takto idiotsky nahastrošeného, můžete si být jisti, že pozorností spojené s výsměchem neuniknete

Tudy cesta nevede. A proto zde budeme mluvit o něčem mnohem důležitějším a účinnějším, než jsou uválené maskáče, tráva za límcem a umolousaný obličej, budeme mluvit o maskování činnosti. Ze zcela nepochopitelných důvodů není na maskování činnosti dáván takový důraz, jaký si tato činnost zaslouhuje, ba naopak, maskování činnosti je mnohdy opomíjeno jako zbytečné mrhání časem, energií a inteligencí.

Nejprve si však probereme některé výchozí podmínky, tj. s kým se vlastně můžete v lese setkat a jak velké riziko toto setkání pro nás představuje. Skladba lidí pohybujících se po lese se v průběhu dne i celého roku různě mění. Statisticky se však nejčastěji setkáte se čtyřmi skupinami lidí. Tyto skupiny jsou zde seřazeny podle jejich rizikovosti.

První skupina, nejméně nebezpečná. Jsou to pytláci, kteří se pohybují zejména v blízkosti rybníků a vodních toků. Většinou se jedná o nezaměstnané, kteří si pytláctvím

zabezpečují alespoň elementární obživu. Perfektně znají prostředí, jsou dobře skrytí, a jestliže předem několik minut pečlivě nesledujeme zájmový prostor, jejich přítomnost ani nezjistíme. Pokud cokoli zpozorují, nechají si to ze zcela pochopitelných důvodů obvykle pro sebe. V případě, že se vám podaří je lapit při pychu, ochotně a rádi spolupracují, případně je lze snadno zpacifikovat krabičkou cigaret či lahví alkoholu. Dále do této skupiny patří nejružnější pobertové, lapkové a zlodějící pohybuji se v blízkosti chatových nebo zahrádkářských kolonií. Do skupiny "pytláků", ač se to nezdá, patří i případní milenci. Ti také obvykle raději mlčí o tom, co a koho na svých záletech viděli.

Druhou skupinou jsou sběratelé lesních plodů. Je jedno, zda jsou to houbaři či babky na borůvkách, malinách nebo šípčích. Ve většině případů jsou to lidé starší, případně lidé s dětmi. Jsou většinou díky vesnickému oděvu anebo dětskému křiku snadno identifikovatelní. Pro vás jsou také naprosto neškodní, a když se budete chovat tiše, vaši přítomnost ani nezaregistrují. Setkání s nimi však zbytečně neriskujte a raději se jim vyhněte.

Třetí skupinou jsou děti. Zejména v letních měsících, díky letním táborům, jsou jich plné lesy. V přímém styku jsou samozřejmě také neškodné, ale dokážou si vše, co viděly, dobře zapamatovat a věrně interpretovat! Mají dobré pozorovací schopnosti, jsou všímavé a mají cit pro detail. Proto si na děti dávejte velký pozor, vše, co je zaujme, většinou sdělí kamarádům nebo dospělým. Vaší výhodou je, že jsou v lese obvykle velmi hlučné a díky křiku je zjistíte dříve než ony vás. Dětem se raději také vyhýbejte.

Čtvrtou, poslední skupinou jsou lesní dělníci, lesníci, lesní stráž, myslivci, ochranáři, policie a další osoby mající přímý vztah k lesu. Jsou logicky nejnebezpečnější. Bohužel, pokud neudělají chybu, jsou těžce zjištělní. Dobře znají prostředí, mají právní nebo osobní vztah k dané oblasti a navíc mohou být a bývají ozbrojeni. Setkání s nimi může být předzvěstí problémů. Jedinou výhodou je, že les je jejich pracoviště a normální člověk se po pracovní době na pracovišti zpravidla nezdržuje. Takže po třetí hodině odpolední se s nimi v lese obvykle již nepotkáte.

Co s tím vším dělat, nehodláte-li každé setkání s lidmi řešit metodou "hrdinů" třetího odboje, bratří Mašinů, tj. každého na místě zastřelit, případně ještě okrást. Jestliže se tedy nechcete chovat jako banda lupičů a vrahů musíte najít jiné, společensky přijatelnější řešení. Toto řešení se jmenuje [sociální inženýrství](#). Sociální inženýrství je, mimo jiné, schopnost vydávat se za někoho jiného, ale především schopnost přesvědčit okolí, že jste někdo jiný, než opravdu jste. Proto se vždy chovejte podle určitých sociálních modelů. Jak na to?

Pokud vás nikdo nevidí a nehrozí vám prozrazení, chovejte se jako voják nebo vězeň na útěku (možná jím jste, ale ještě to nevíte). Nikdy se nepřesouvejte z jednoho místa na druhé ve velkých skupinách, ale maximálně ve dvou až čtyřčlenných družstvech. Je-li to možné, přesouvej se každá skupinka mírně odlišnou trasou, jestliže to z jakéhokoli důvodu možné není, nechávejte alespoň mezi skupinami rozestupy "na dohled", ne však více než 200–300 metrů. Dohodnutými vizuálními, nikoli akustickými signály se pak mezi sebou dorozumívejte o možných nebezpečích. Při pochodu se chovejte tiše, věnujte se pozorování okolí a studiu trasy přesunu. Může se stát, že budete nuceni se v noci stejnou trasou přesouvat zpět, pak tato znalost prostředí může být pro vás rozhodující. Narazíte-li po cestě na jedlé plody nebo houby, seberte je, budou se vám hodit k večeři.

V případě neočekávaného a neodvratného kontaktu s lidmi se je snažte svým chováním přesvědčit, že jste skupinka brněnských dálkošlapů při pochodu na Mohelskou hadcovu step, kochající se jarní zelení a vůní lesa. Když se budete chovat jako polovojenská jednotka, těžko své okolí přesvědčíte o opaku. Místo tohoto setkání si zaznamenejte nebo zapamatujte. Až se budete vracet zpět, těmto prostorům a okolním obcím se pro jistotu vyhněte. [Jestliže dotyčná osoba o svém setkání s podivnou skupinkou mluvila, a druhý den nato se v okolí semele něco hodně ošklivého, mohou z tohoto bezpečnostní složky vyvodit souvislost a umístit v místech, kde se pohybují "podivné skupinky" hlídky.](#)

Budete-li se po lese nebo v přírodě pohybovat takto oblečení, lidé vás budou považovat za běžné čundráky, a přesto v případě potřeby takovéto oblečení zabezpečuje velmi slušné maskování

Jestliže jste se už proflákli a jste kýmkoli osloveni (lesníkem, policistou), chovejte se jako představitel oficiální instituce, plníci si v lese své naprosto jasné, čitelné, pokud možno vědecké poslání. Chovejte se sebevědomě a ochotně, nikoli však drze nebo arogantně. Neupoutávejte na sebe pozornost, nekličkujte a nevymýšlejte si žádné debilní báchorky, nic nevysvětľujte a nezdůvodňujte, pokud se vás na to nikdo neptá. Nesmíte dát najevo svoji nerozhodnost a obavy nebo nedej bože pocit viny. Tento pocit lze velmi snadno z chování lidí vycítit!

Takže, když už tedy potkáte hajného, nechovejte se jako parta pubertálních uličníků, které domovnice nachytala ve sklepě při vzájemné hromadné onanii. Pěkně a z dálky jej pozdravte. Pokud se vás zeptá, co děláte v jeho revíru, představte se jako entomologická výzkumná skupina některé z přírodovědeckých fakult, věnující se výzkumu blanokřídlého a dvoukřídlého hmyzu, se specializací na studium biotopu Bzikavky slepoočky a její příbuzné Bzikavky dešťové. Pečlivě se ho vyptejte na výskyt ovádů v jeho polesí a také na nejbližší cestu z lesa ven. Preventivně si ji nechejte dvakrát zopakovat a nakonec pro jistotu nakreslit do prachu cesty. Následně několikrát poděkujte a na rozloučenou si s ním podejte ruku. Po rozloučení se vydejte přesně opačným směrem, než na který jste se tak pečlivě vyptávali.

Ještě jedna statistická zkušenost, za normálního počasí připadá na pět kilometrů nebo dvě hodiny pochodu jedno potenciální setkání s lidmi. Pokud k němu nedošlo, něco jste přehlédli.

10.00.00.00.

TÁBOŘIŠTĚ

[\(obsah\)](#)

Zkuste pokládat nepohodlí za normální a nikdy jim nebudete trpět.

Tokugawa Iejasu

Ti z vás, kteří jste v mládí trempovali, si jistě vzpomenete, že jste na svých oblíbených trasách měli vybudovaná stálá, relativně bezpečná tábořiště, ve kterých bylo klasické táborové ohniště obložené kamením a někdy i malý provizorní přístřešek. Tato tábořiště byla umístěna v místech, kde nehrozilo velké nebezpečí, že vás hajný nebo kdokoli jiný jen tak náhodou odhalí. Takže o to tu jde.

Provizorní přístřešek z celt, rákosu a větví

Nejdůležitějším aspektem při výběru vhodného místa pro odpočinek nebo přenocování je utajení (Znáte to, [289/1995 Sb. ZÁKON ze dne 3. listopadu 1995 o lesích a o změně a doplnění některých zákonů \(lesní zákon\)](#); HLAVA TŘETÍ – Obecné užívání lesů; § 20 – Zákaz některých činností v lesích; odstavec 1 – V lesích je zakázáno; písmeno k – **kouřit, rozdělovat nebo udržovat otevřené ohně a tábořit mimo vyhrazená místa.**)

Nejjednodušší a nejefektivnější je proto mít takováto bezpečná tábořiště předem připravená a vybudovaná. Tím si ušetříte práci i čas, který by jinak vyhledání a vybudování vhodného tábořiště zabralo.

Hodláte-li tedy v některém ze zájmových prostorů vyhledat nové tábořiště, musíte dodržet určitá elementární pravidla. Vhodný prostor pro tábořiště, si nejdříve vyhledejte na mapě. Teoreticky by tábořiště mělo splňovat několik základních podmínek:

1. Mělo by být vzdáleno na doslech od veřejných komunikací, tím myslím i polních nebo lesních cest, po kterých mohou projíždět vozidla. Právě zvýšený provoz na těchto

- komunikacích je jedním z prvních příznaků toho, že se děje něco neobvyklého. Tato cesta by měla vést vzdušnou čarou nejméně 500–1000 metrů od tábořiště.
2. Přístupovou cestu do tábořiště by měl tečovat potok, kterým vám umožní z cesty sejít a nenápadně postupovat jeho korytem k prostoru tábořiště. Potok musí mít dostatečně pevné (kamenité nebo šterkové) břehy a dno, aby v něm nezůstaly otisky vašich bot, nebo musí být dostatečně hluboký, aby stopy na dně nebyly prostým okem viditelné. Současně by měl mít dostatečně čistou vodu, aby byla použitelná alespoň k mytí.
 3. Optimální prostor pro tábořiště je lesní porost. Nemíním tím však jakýkoli remízek pěti akátů v poli vojtěšky, ale souvislý lesní masiv o rozloze nejméně několika desítek kilometrů, umožňující skrytý manévr jakýmkoli směrem.
 4. Tábořiště by mělo být umístěno v mírném svahu otočeném na jihozápad. Tyto svahy jsou teplejší, sušší a jsou osvětlené až do pozdního večera, což vám umožní i v pozdních odpoledních hodinách rozdělávat malý oheň, aniž by byl viditelný. Tento svah musí mít dostatečně vzdálený protisvah, alespoň 1 km.
 5. Z prostoru tábořiště musíte mít možnost snadného úniku více směry. Proto nebudujte tábořiště v místech, která vám neumožňují rychlé a nenápadné opuštění a protivníku naopak zjednoduší vaše obklíčení (tj. v místech, kde vám např. hustý porost, terénní překážky, vodní tok znemožňují rychlý postup).
 6. Tábořiště musí být dostatečně daleko od lidských obydlí – alespoň několik kilometrů. Les je totiž zajímavý nejen pro vás, ale i pro sběratele lesních plodin, lovce, ať již legální nebo pytláky, děti, milence apod. Čím dále se budete nacházet od civilizace, o to méně riskujete, že vás nějaký zvědavec najde.
 7. Vaše tábořiště by mělo být vzdáleno od jiného maximálně na den chůze, tj. 20–25 km, ne více. Důvod je zcela jasný a není třeba jej dále rozebírat.

Zapomeňte však na to, že každý teoreticky vhodný prostor pro tábořiště, který na mapě naleznete, bude vhodný i v reálu. V praxi počítejte s tím, že všem podmínkám bude vyhovovat možná tak jeden z pěti. Proto není od věci, když si v lokalitě, kde předpokládáte, že vybudujete tábořiště, vytipujete hned několik vhodných míst. Po příchodu do vytipovaného prostoru nejprve ověřte, zda splňuje výše uvedené podmínky. Následně paprskovitě prozkoumejte jeho okolí v okruhu nejméně 1–2 km. Jakmile při rekognoskaci narazíte na hájovnu, dětský tábor, rekreační objekty, turisticky zajímavé místo nebo cokoli jiného, co by mohlo vést ke zvýšenému pohybu osob, místo tiše opusťte a přesuňte se do dalšího vytipovaného prostoru, kde začnete znovu.

Po nalezení vhodného prostoru pro tábořiště, jenž bude splňovat všechny uvedené požadavky, především s ohledem na bezpečnost, vyberte dvě místa. Jedno pro přenocování a druhé pro vaření a pomocné práce. Tato místa by měla být od sebe vzdálena na dohled cca. 200–300 metrů.

Nejlepší prostor pro vybudování místa k přenocování jsou husté křoviny, porosty maliníku, ostružiníku, neprořezané porosty mladých jehličnanů, špatně přístupné svahy se skalními plošinami, rákosím zarostlé břehy řek, potoků, rybníků apod. Nelze dát přesný návod k nalezení vhodného místa, to musíte najít spíše instinktivně s určitým citem. Nemusíte to však moc přehánět, tento úkryt budete zpravidla používat jednou nebo dvakrát do roka a za šera nebo v noci, kdy je les prakticky liduprázdný, takže pravděpodobnost vyzaření vaší přítomnosti je velmi malá.

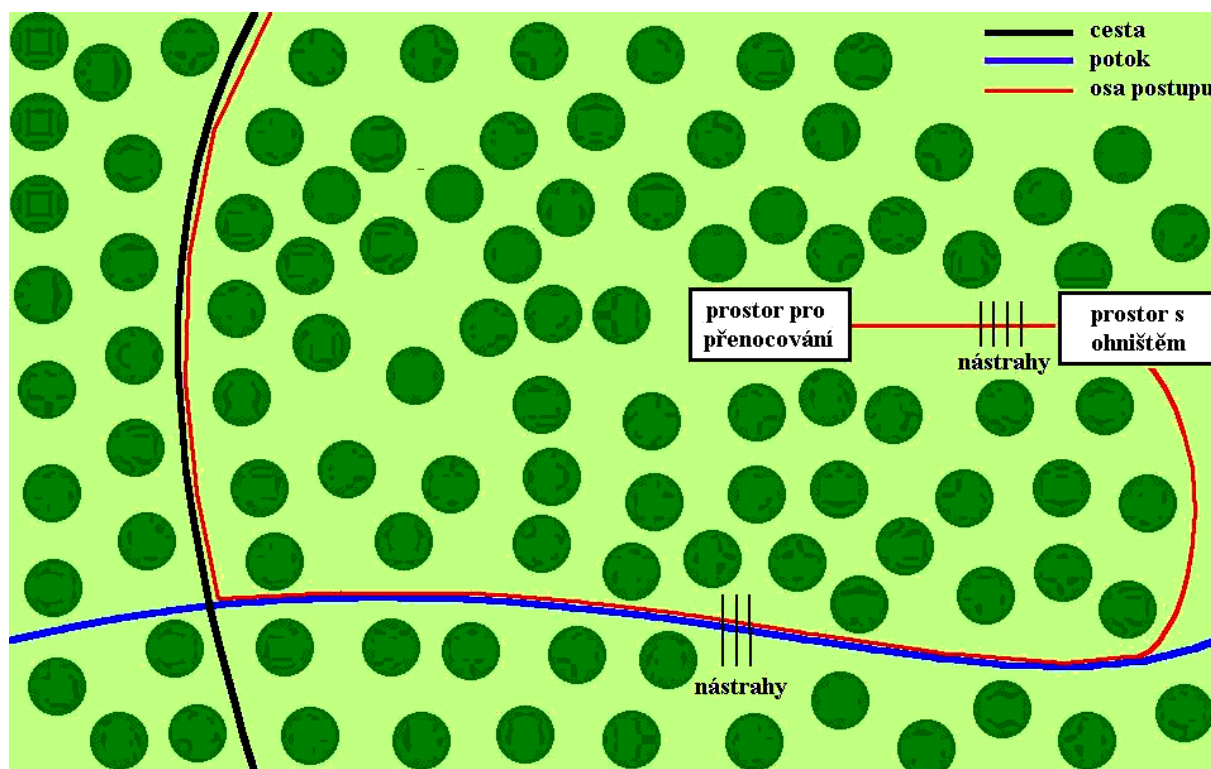
V prostoru tábořiště si předem upravte a vyrovnejte plochu nebo plochy pro stavbu přístřešků nebo stanů. Šířka této plošiny by měla být cca. 3 metry a je daná délkou ležícího člověka, tj. 2 metry + 1 metr volného prostoru pro pohyb, její délka je pak daná počtem osob ve skupině cca. 1 metr na osobu. Dvoumístné áčko má délku ≈ 2 metry a šířku $\approx 1,5$ metru + $2 \times 0,25$ metru na napínací kolíky, vidíte a jsme zpátky u hodnoty 3×1 metr na osobu. Můžete

si zde také vybudovat kryt z větví podobný krmítku pro bažanty. Takovýto jednoduchý a tvarem známý přístřešek nevyvolá nechtěný zájem případných zvědavců. Je velmi důležité, aby byl váš úkryt chráněn stromy či keři i shora jak proti dešti, tak i optoelektronickému průzkumu.

Při budování tábořiště v příkřejších svazích si na vhodném, hlinitém, ne kamenném místě vykopejte vodorovně po vrstevnici malé plošiny o rozměrech 2x2 metry. Odkopejte asi metr do svahu a z vykopané zeminy vytvořte zbytek plošiny. Před plošinu a do jejích svahů zasadte několik malých stromků a keřů z náletového porostu pro zpevnění okolního terénu a maskování. Další dobrou variantou nocování v prudších svazích je odpočinek v houpacích sítích (hamakách), v tomto případě můžete veškeré úpravy terénu omezit na minimum.

Do předem vybudovaných a připravených tábořišť vstupujte vždy zezadu proti směru, odkud přicházíte. Na přístupovou cestu, po které jste přišli, umístěte signální nástrahy, např. z provázku a obyčejné plechovky. Pokud pronásledovatelé narazí na nástrahy, jejich aktivací prozradí svoji přítomnost a vy budete mít dostatek času uniknout z ohroženého prostoru.

Jestliže vás přesto vaši pronásledovatelé vystopují, je vaše tábořiště prakticky ztraceno. Za prvé je prozrazeno a tím se stává bezcenné a za druhé, máte-li zde provizorní přístřešek, pronásledovatelé jej bezpečně zničí. Proto doporučuji, máte-li přece jen trochu času, nastražte do jeho prostoru nástrahy, které protivníka když ne zastaví, alespoň zpomalí. Hustý porost v okolí v tomto případě hraje ve váš prospěch.

Zjednodušené schéma tábořiště a pohybu v jeho okolí

Není na závadu, válí-li se v okolí vašeho úkrytu několik strategicky umístěných, dobře páchnoucích mršin (např. nádherně smrdí chciplá kočka, zvláště pokud ji necháte několik dní na sluníčku v černém mikrotenovém pytlí uležet, a přitom nevyvolá takový zájem hajného jako mrtvá srnka), které spolehlivě překryjí pach váš, případně i pach z připravované stravy. Pach zdechliny také obvykle odrazuje i různé zvědavce od prolézání "zajímavých" houštin a vám naopak zjednodušuje orientaci, navracíte-li se do tábořiště v noci (za příznivého větru a teploty je mršina cítit na 100 i více metrů).

V mnohých příručkách taktiky diverzních skupin se uvádí, že strava se má sníst, pokud je to možno, studená, neboť vůně z připravované stravy je cítit hodně daleko. Zkuste jíst studené jídlo několik dní a pochopíte, jak špatná je to rada. Konzumace pouze studené stravy (zejména konzervované) je totiž psychicky i fyzicky velmi vysilující. Proto by součástí tábořiště mělo být i malé a nenápadné ohniště. Jak by toto ohniště mělo vypadat, je popsáno v kapitole [Oheň](#).

Ráno, jakmile se rozední, se co nejrychleji sbalte a opusťte tábořiště. Po ujití cca. 2–3 km nebo jedné hodině pochodu si udělejte půlhodinovou přestávku (nejlépe v blízkosti vodního zdroje) spojenou se snídaní a všemi ostatními ranními náležitostmi.

Tábořiště vám však neslouží pouze k prostému přenocování při přesunu z bodu "A" do bodu "B", ale je to také váš týlový prostor. Při úniku z prostoru ohrožení nebo při pronásledování nemáte zpravidla čas věnovat se získávání potravy lovem a sběrem, budováním tábořišť a podobným, byť důležitým záležitostí. Váš hlavní úkol je velmi rychlý ústup, chcete-li útěk a veškerá vaše činnost musí být podřízena tomuto rychlému přesunu do bezpečí.

Předem vybudované tábořiště je proto také prostor, který vám musí při pronásledování poskytnout nejen útočiště k nezbytnému odpočinku ale i možnost doplnění energie, případně zásob. Doslova je to prostor, kam dorazíte se zbytkem sil, bez vybalování hodíte batoh na místo, kde nepřekáží, polní lopatkou nebo nožem opatrně vyhrábnete bedničku se zásobami, z ní vylovíte dvě konzervy a bedničku opět zahrabete. Následně zhltnete jednu z konzerv a svalíte se pod předem připravený přístřešek nebo úkryt, zakryjete se blůzou a trochu prospíte. Po odpočinku se rychle sbalíte, hodíte batoh na záda a vyrazíte na další celodenní pochod k dalšímu tábořišti, tam se situace víceméně opakuje tak dlouho, dokud se nedostanete do bezpečí nebo vašeho trvalého zázemí. To je také důvod, proč by vzdušná vzdálenost mezi jednotlivými tábořišti neměla přesáhnout 20–25 km, což je obvyklá délka celodenního pochodu.

Proto si v tábořišti nebo v jeho blízkosti zakopejte do země cca. 15–20 cm hluboko dřevěnou bedničku, plastovou krabici nebo třeba jen větší plechovku od barvy (plechovka od barvy dobře natřená gumoasfaltem vydrží v zemi desítky let). Místo si samozřejmě jasně označte. Do bedničky dejte několik velkých konzerv hotového jídla, nikoli však pouze masové konzervy. V hotových jídlech je velký podíl vody, proto pokud jí nemáte dostatek, částečně ji získáte ze stravy. Z čistě masových konzerv naopak žízeň dostanete. Zbude-li vám v bedničce trochu místa, nic se nestane, necháte-li si v ní i plechovku džusu nebo jiného nápoje. Do bedničky se zásobami nedávejte žádné polotovary, které se musí tepelně zpracovávat. Dále do ní nedávejte potraviny v nekovových obalech, myši vám je sežerou. Neuskładňujte potraviny s kratší životností než 3 roky. První rok tábořiště vybudujete a zakopete v něm zásoby, nejdříve ho tedy použijete za rok, ale zpravidla později. Takto připravená zásobárna s deseti konzervami vám zaručuje dostatek potravy alespoň na pět dní, kdykoli budete v následujících pěti letech potřebovat. (Některé speciální zahraniční nouzové potravinové dávky sterilizované radioaktivním zářením mají za ideálních podmínek životnost až 25 let, koukněte se např. stránky na <http://www.jakprezit.eu/>.)

Při pronásledování nikdy a v žádném případě nerozdělávejte oheň, v tomto případě se bohužel musíte spokojit pouze se studenou stravou. Jakýkoli zdroj tepla, světla nebo dýmu, či jenom vůně z ohřívání stravy vás může prozradit na několik set metrů.

Co se týče strážení v případě nocování v tábořišti, jsou pouze dvě varianty. Jste-li v tábořišti sám, potřebujete si především odpočinout a vyspat se, takže výstrahu pro případ pronásledování si musíte zajistit pomocí technických prostředků, tj. signálních nástrah. Jste-li ve skupině, pak rozhoduje velikost hrozby, kterou pro vás odhalení představuje. Jestliže vás

odhalení může ohrozit na životě, pak je pro vás strážní hlídka životní nutností a nemáte jinou volbu. Doba strážení se obvykle rozděluje všem stejným dílem bez rozdílu. Jestliže je vás ve skupině deset a více, může strážit souběžně i několik stráží na více směrech.

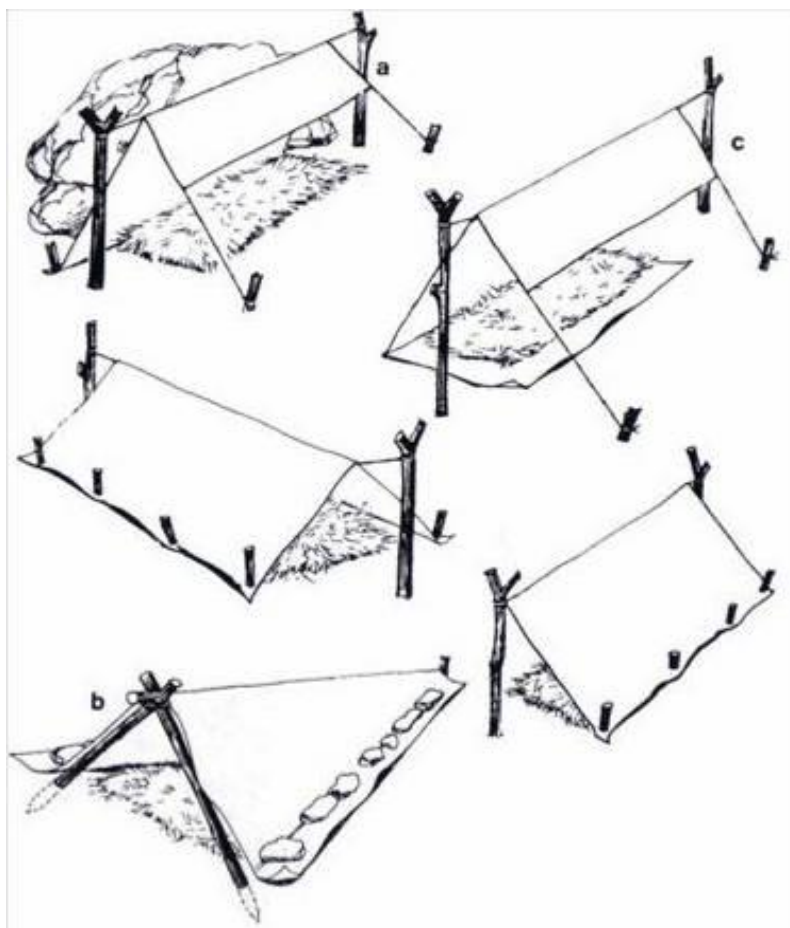
10.01.00.00.

LETNÍ TÁBOŘENÍ IMPROVIZOVANÉ PŘÍSTŘEŠKY

[\(obsah\)](#)

Vždy se snažte provést vše co nejjednodušeji.

Stan áčko pro dvě osoby postavíte do pěti minut, kopule vám zabere necelých deset minut. Stavba pohodlného přístřešku z celt, ponča nebo plachty vám bude trvat kolem půl hodiny. Výstavba improvizovaného přístřešku z přírodních materiálů vám bude trvat nejméně dvě hodiny, nemáte-li zkušenosti i více. Proč si tedy kontraproduktivně přidělovat práci a zabývat se stavbou improvizovaných přístřešků, když máme k dispozici lehké a cenově dostupné stany z těch nemodernějších materiálů, jež nám poskytují komfort, který je naprosto nesrovnatelný s jakýmkoli přírodním přístřeškem? Ano, jako vždy jde o dobrodružství, proto i vám všem doporučuji si stavbu improvizovaného přístřešku vyzkoušet. Je to dobrá zkušenost.

Improvizované přístřešky z plachty, celt a ponča jsou jednoduché a není na nich nic moc k vysvětlování, obrázky jsou dostatečně názorné

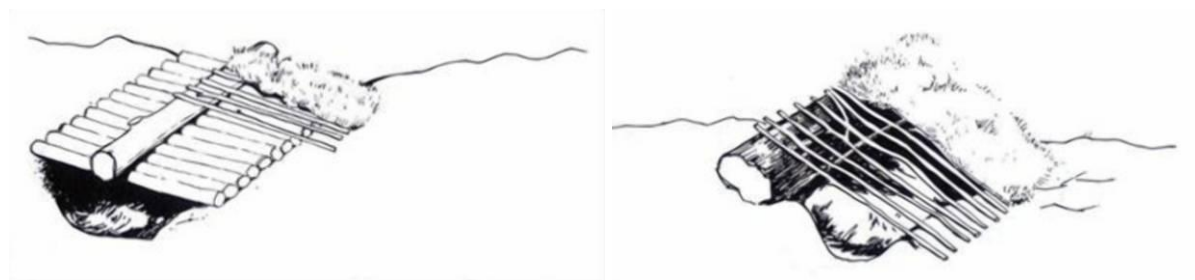
My si zde dále probereme nejzajímavější oblast a tou je stavba přístřešků z přírodních materiálů. Rozdělíme si přístřešky na zahloubené a stavěné.

10.01.01.00.

ZAHLOUBENÉ PŘÍSTŘEŠKY

[\(obsah\)](#)

Upřímně, s hloubenými přístřešky nemám dobré zkušenosti. Většinou se jedná o díru v zemi shora zastřešenou proti dešti. Jestliže využijete jakoukoli přírodní prolákladinu a začne pršet, máte téměř stoprocentní jistotu, že vás voda dříve či později vyplaví. Takže chcete-li si vybudovat funkční podpovrchový úkryt, vykopete si jámu sami a z odkopané hlíny udělejte valy proti vodě. Potřebujete k tomu minimálně polní lopatku a čas k odkopání 1–2 m³ hlíny. Vyrobit střechu z klacků a smrkových větví je už hračka. Samozřejmě, v armádě jsme se učili kopat okopy s úkryty a budovat zemljanky ale to už je o něčem jiném, to je práce pro několik lidí na pár dní.

Dva příručkové nákresy podpovrchových přístřešků

A foto jak to může dopadnout, začne-li pršet

10.01.02.00.

STAVĚNÉ PŘÍSTŘEŠKY

[\(obsah\)](#)

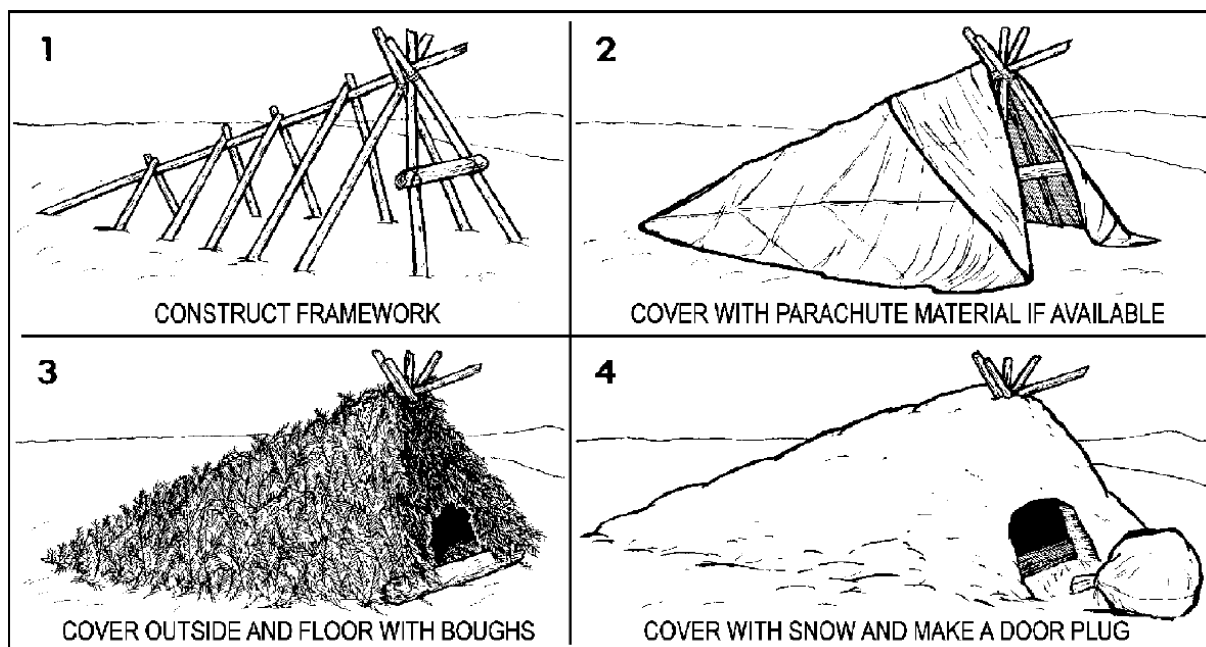
Na jejich vybudování nepotřebujete žádné nástroje, ale máte-li kvalitní zavírací nůž s pilkou na dřevo, můžete si postavit poměrně přepychový přístřešek. Nejprve si probereme nejjednodušší úkryt z větví ve tvaru A. Na jeho stavbu vám stačí to, co najdete v lese na zemi.

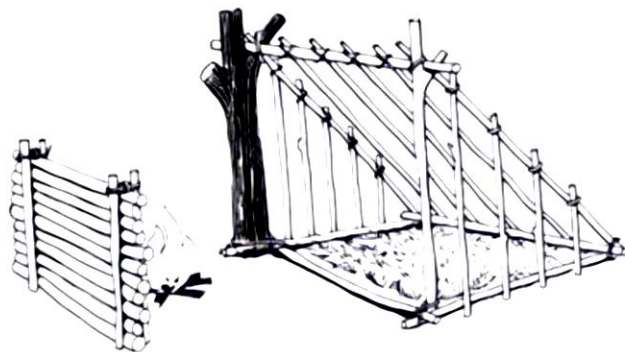
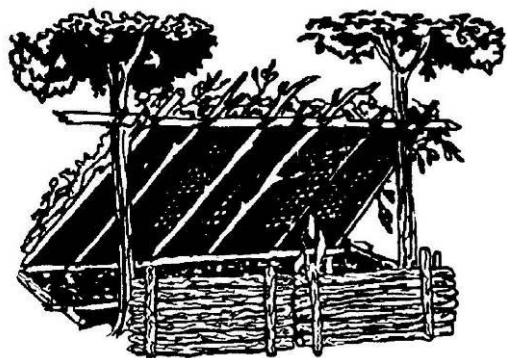
Improvizovaný přístřešek z větví /stromku ve tvaru A – nákres

Improvizovaný přístřešek z větví ve tvaru A – foto

Několik variací na přístřešek z větví ve tvaru A

Máte-li nůž s pilkou, pak se můžete pustit i do stavby poměrně komfortních úkrytů. Místo provázků můžete použít šlahouny z ostružiní a maliní.

10.02.00.00.

ZIMNÍ TÁBOŘENÍ IMPROVIZOVANÉ PŘÍSTŘEŠKY

[\(obsah\)](#)

Amatéri postavili Noemovu archu, profesionálové Titanic.

V případě, že noční teploty klesají pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, na zemi je alespoň metr silná vrstva dobře promrzlého homogenního sněhu (ne prašanu), máte dostatek času, tj. nejméně dvě hodiny a chcete opět zažít trochu dobrodružství, vykašlete se na stavbu stanu nebo přístřešku z větví a postavte si přístřešek ze sněhu. Přístřešky ze sněhu mají oproti stanu tři velké výhody. První – v zimě je v nich mnohem tepleji než ve stanu. Druhá – sníh odebírá ze vzduchu vlhkost, takže nebudete muset ráno otloukat ze stěn stanu led. Třetí – ve větších sněhových příbytcích je možno rozdělat i miniaturní ohniště.

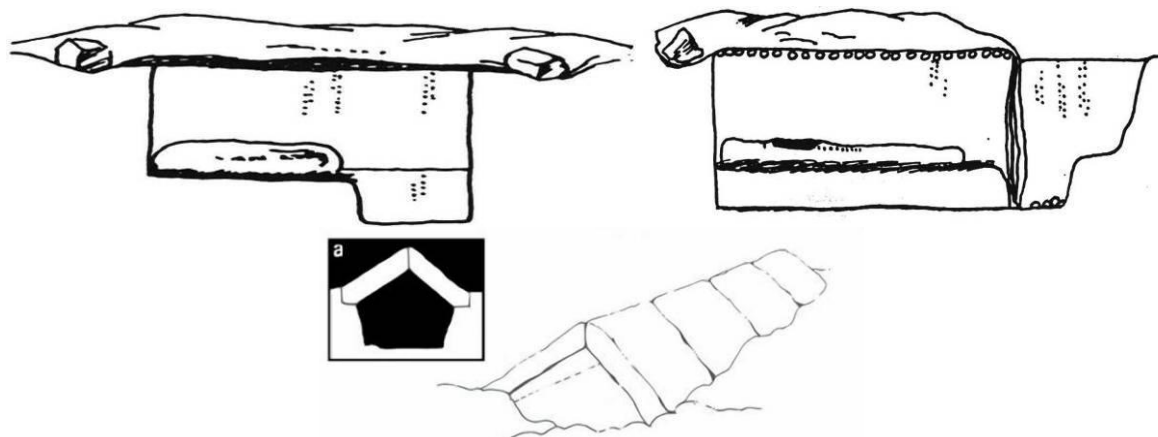
Nevýhodou je, že vykopání jakéhokoli přístřešku ve sněhu (např. sněhového příkopu, díry ve sněhu, přístřešku v hromadě sněhu), tj. odkopání více než 3 m^3 sněhu vám může trvat i dvě hodiny, rozhodnete-li se ke stavbě iglú, pak při stejném objemu obytného prostoru vám jeho stavba zabere o hodinu více, stan postavíte bez námahy za pět minut. Druhou – k vybudování jakéhokoli sněhového přístřešku potřebujete pilu nebo alespoň polní lopatku na řezání sněhu, pokud ji s sebou nemáte, tak se do stavby ani nepouštějte, protože nic kloudného nepostavíte, a když postavíte, tak rozhodně ne za dvě hodiny. Třetí – stavební materiál. Vzpomeňte si, kdy jste naposledy v zemích Koruny české viděli metr silnou vrstvu homogenního sněhu. Já jezdím téměř každou zimu na šumavskou Kvildu, a i zde, tisíc metrů nad mořem je metrová vrstva sněhu spíše výjimkou než pravidlem. Samozřejmě sněhový přístřešek postavíte i z třiceticentimetrového sněhu ale než dáte dohromady potřebné $3\text{--}4\text{ m}^3$, bude vám to trvat i s lopatou celý den.

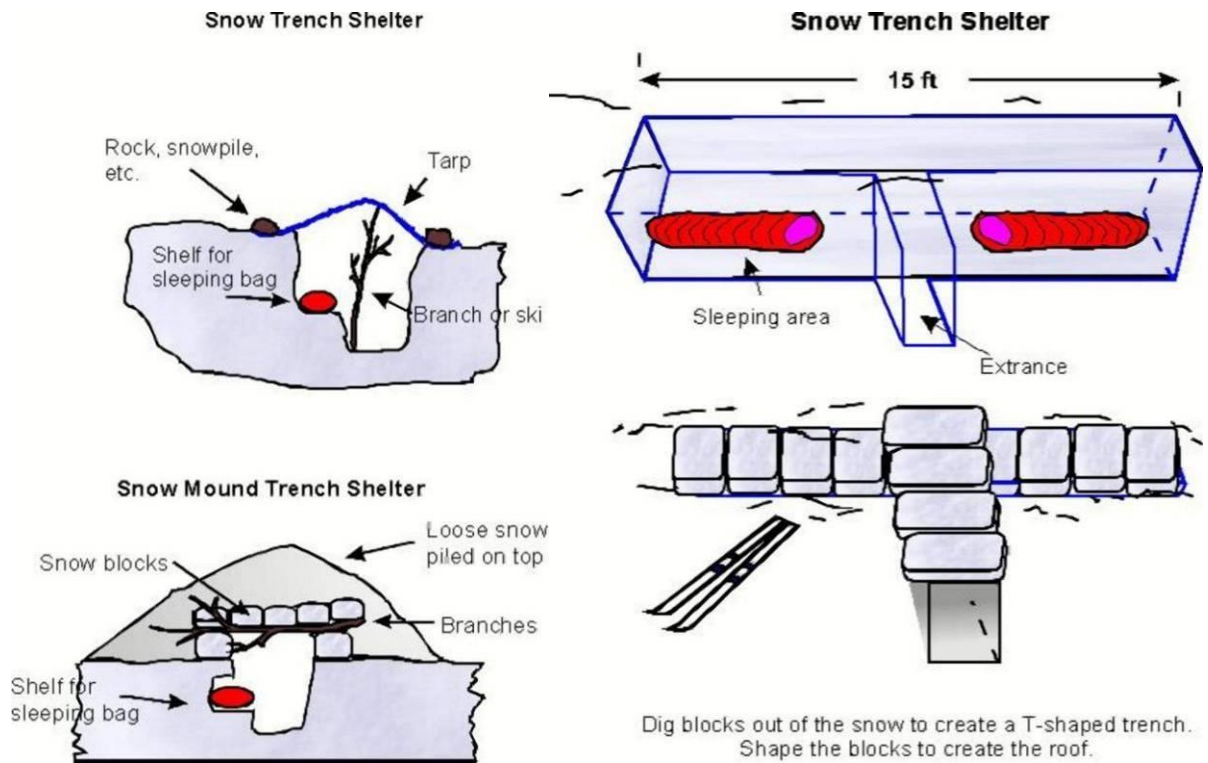
10.02.01.00.

SNĚHOVÝ PŘÍKOP

[\(obsah\)](#)

Stavebně nejjednodušším a proto i nejoblíbenějším sněhovým přístřeškem je sněhový příkop také známý pod označením sněhový zákop. Sněhový příkop více než přístřešek spíše připomíná nouzový úkryt a je obvykle budován pro jednu osobu. K jeho stavbě potřebujete minimálně jeden metr silnou sněhovou vrstvu, polní lopatku ale sněhová lopata je samozřejmě ideální a podle velikosti krytu jednu až dvě hodiny práce. Sněhem vyházeným z příkopu zvyšte stěny a celtu použijte jako střechu. Chcete-li zaexperimentovat se stavbou sněhových přístřešků, doporučuji začít právě u příkopu, zkušenosti z jeho stavby uplatníte při stavbě složitějších sněhových obydlí.

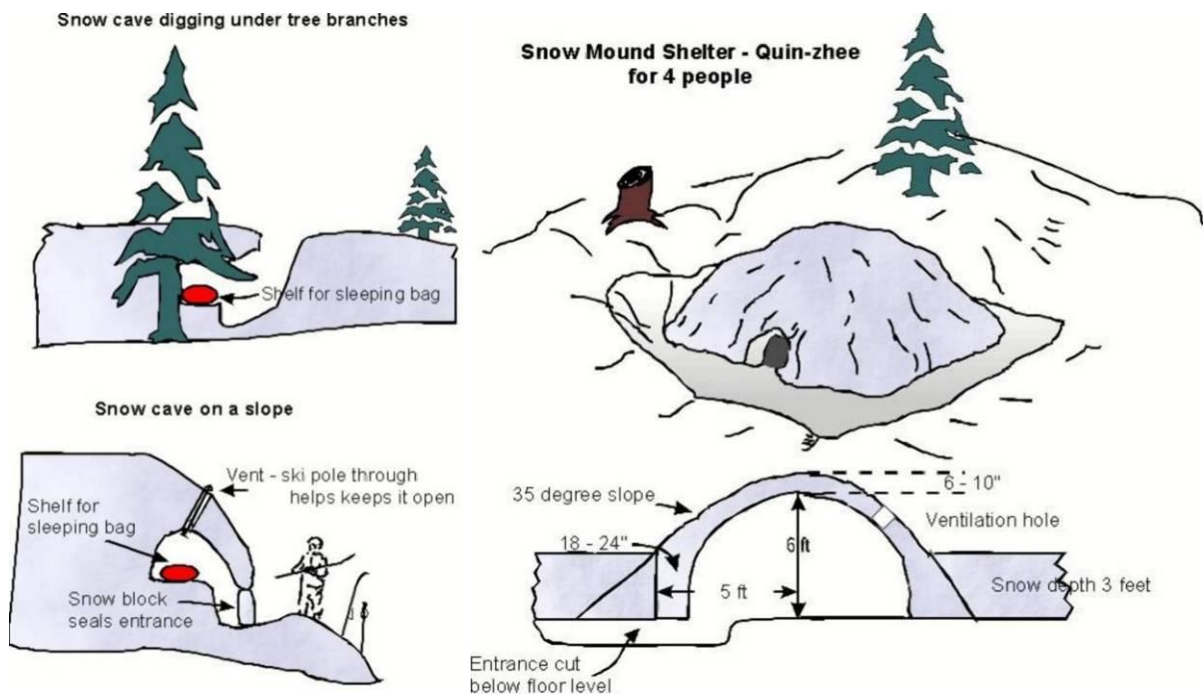

10.02.02.00.

SNĚHOVÉ JESKYNĚ A DÍRY

[\(obsah\)](#)

Tento typ krytu je stavebně složitější a pro jeho stavbu potřebujete sněhovou závěj nebo sněhový převis vysoký alespoň dva metry, lopatu s krátkou rukojetí a dvě hodiny práce. Je-li závěj dostatečně veliká, lze vybudovat úkryt i pro několik lidí. Krajiní eventualitou může být, že si sami vytvoříte dostatečně vysokou hromadu sněhu a v ní si jeskyni vykopete. Avšak toto vám nedoporučují, je to zbytečně pracné, časově náročné a takto volně nasypaný nespojitý sníh vám neumožní vybudovat víc než jakýsi obytný tunel v hromadě sněhu, to už je lepší postavit si iglú.

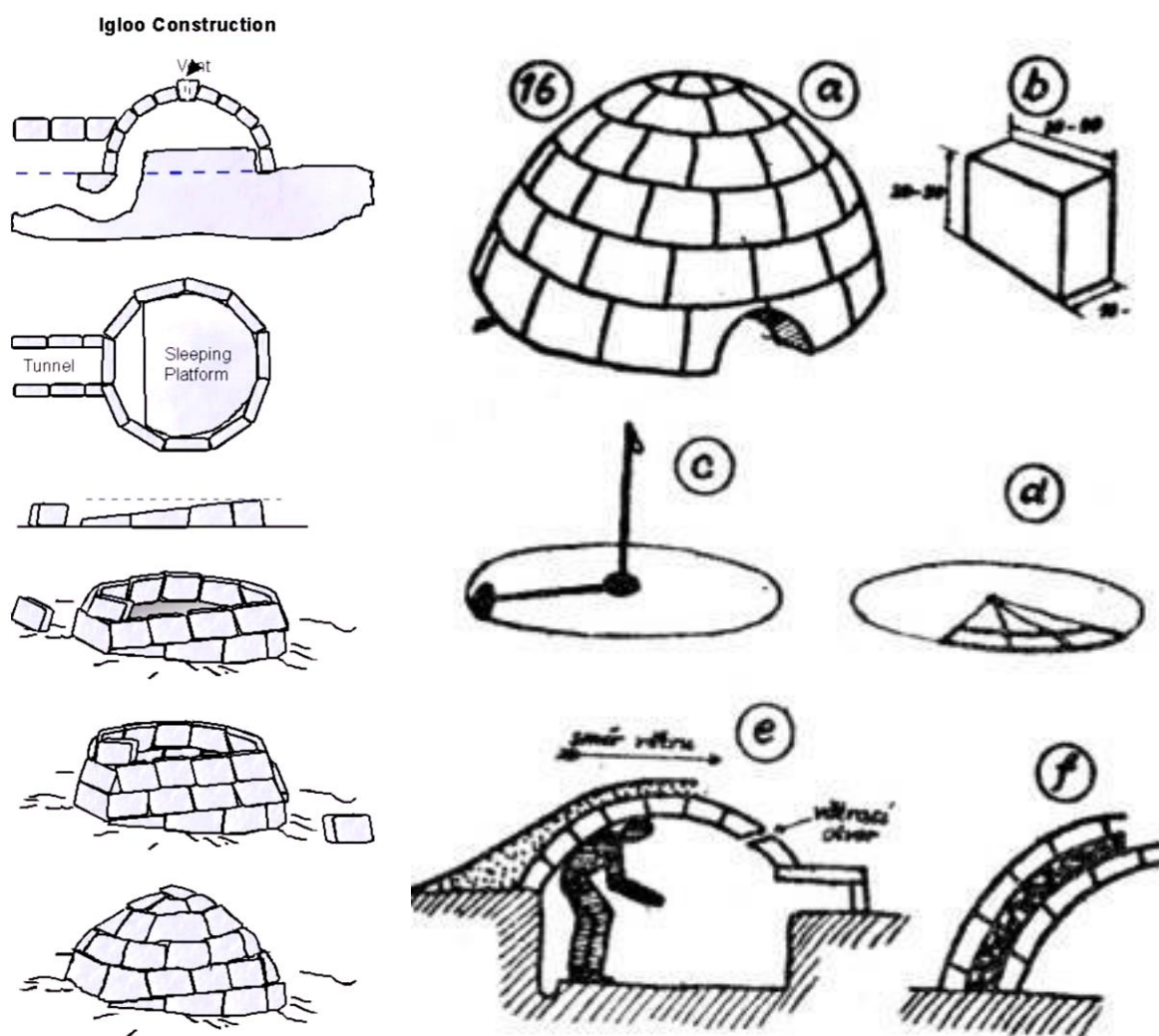

10.02.03.00.

IGLÚ

[\(obsah\)](#)

Stavebně nejsložitější sněhový přístřešek je iglú. K jeho stavbě potřebujete polní lopatku nebo lopatu, pilu na řezání sněhových bloků a alespoň půlmetrovou vrstvu homogenního sněhu. Pokud jste sám, tak vám stavba iglú zabere celý den ale ve dvou a s dostatkem zkušeností ho postavíte za dvě až tři hodiny. Nejlepší postup je ten, že jeden připravuje kvádry a druhý zevnitř staví. Optimální velikost bloků závisí na hmotnosti sněhu, čím bude sníh lehčí, o to mohou být bloky i iglú větší. U nás je obvykle sníh vlhčí a těžší. Já ke stavbě používám bloky o délce 50–70 cm výšce 30–50 cm a tloušťce 20–25 cm. Pro stavbu iglú pro jednu až dvě osoby je optimální stavba o průměru 2–2,5 metru, pro tři až čtyři osoby 2,5–3 metry. Do větších průměrů se raději nepouštějte, větší kopule z těžšího sněhu vám velmi snadno spadne. To už je lepší pro větší skupinu postavit iglú dvě.

11.00.00.00.

OHEŇ

[\(obsah\)](#)

Když NASA poslala první kosmonauty do vesmíru, zjistila, že psací pera při absenci gravitace nefungují. Vyřešením tohoto problému pověřila konzultantskou společnost. Po deseti letech a 12 milionech dolarů Američané mají pera schopná psát v jakékoliv pozici a v rozmezí teplot 0 až 300 Kelvinů.

Rusové používají tužky.

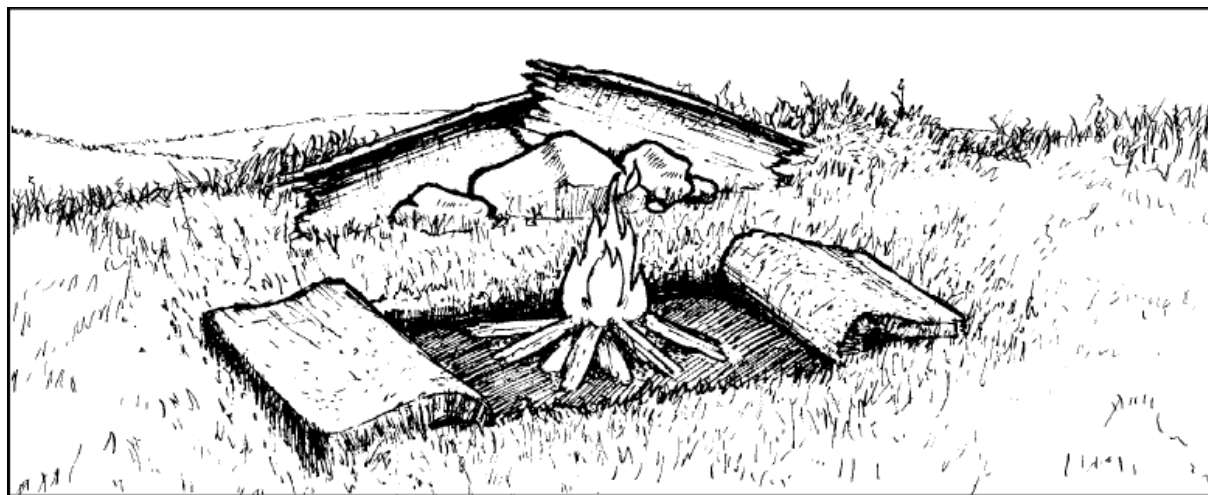
Oheň je jedním z nejkontroverznějších problémů survivalu, avšak z dlouhodobého pohledu se bez něj prostě neobejdete. Jeho hlavní užité vlastnosti (světlo, teplo a dým) jsou současně z hlediska maskování jeho hlavní nevýhody. Proto jste-li z jakéhokoli důvodu nuceni zapálit ohniště, musíte dodržovat elementární pravidla jeho maskování.

Nyní opět nastal čas zapomenout na vše, co jste se naučili v [Deutsches Jungvolk](#), [Hitlerjungend](#), [Kuratoriu pro výchovu mládeže](#), [Pionýru](#), [Junáku](#), [Skautu](#) či jiné mládežnické organizaci. Nebudeme totiž pálit žádné ceremoniální pyramidy či pagody, žádné táborové ohně obložené kamením, ale budeme se zabývat malým, sotva hořícím ohničkem, za který by se každý pořádný táborník musel propadnout hanbou.

Příprava jakéhokoli ohniště, dřeva na topení a jeho následná likvidace vám zabere určitý čas. Celkově tato doba může zabrat půl hodiny i hodinu. Proto, pokud si potřebujete ohřát plechovku leča s moravskou klobásou, je lepší vytáhnout z batohu vařič a během pěti minut mít teplé jídlo, než se ztrácet čas s rozdělováním ohně a riskovat případný konflikt s hajným. V našich zeměpisných šířkách znám pouze dva dobré důvody, kdy je třeba rozdělat oheň. Je to v případě, kdy potřebujete tepelně zpracovat syrové potraviny (např. úlovek) nebo usušit výstroj.

Po změně priorit si popíšeme vaše nové ohniště s jeho charakteristikami. Vaše ohniště bude vypadat asi takto:

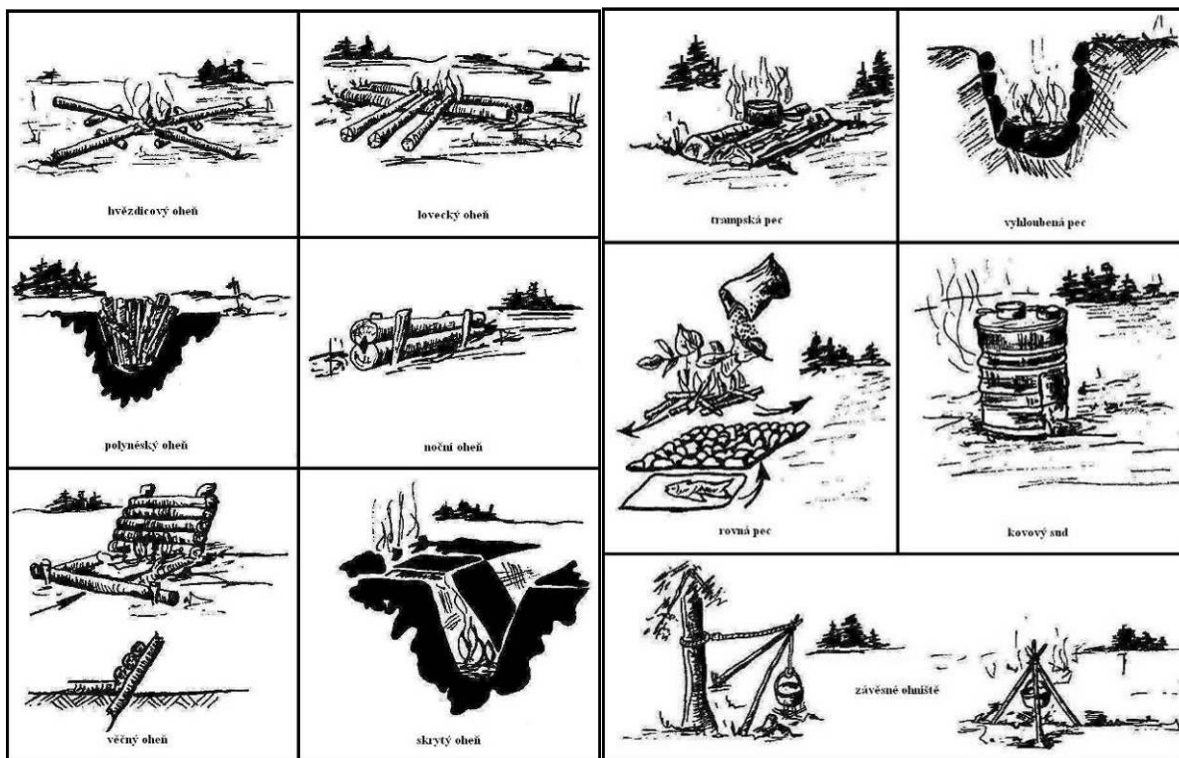
Na přístupové ose k tábořišti, cca. 200–300 metrů od místa, kde budete nocovat, si najdete vhodné místo, kde se netočí vítr, např. úžlabinu, místo kryté houštinami, vysokým porostem apod. (Vítr se obvykle točí v místech, kde naráží na terénní překážku). Opatrně odstraňte 2 drny i s hlínou o rozměrech 25x50 cm, jeden blok drnu napravo a jeden nalevo od středu ohniště. Tím v zemi vznikne čtvercový otvor o hloubce cca. 10–15 cm, v této díře si pak udělejte malé ohniště (viz obr.).

K topení používejte pokud možno suché dřevo listnatých stromů, např. dubu, buku, habru, břízy, jilmu, javoru, osiky. Netopte mokrým dřevem a dřevem, které dělá hodně popela nebo dýmu, obojí je krajně nežádoucí. Dřevo klad'te do ohniště naležato, vždy do míst, kde začnou vyskakovat příliš velké plameny. Do ohně přikládejte polínka o průměru 3–5 cm, která hoří malým plamenem.

Ve dne je oheň viditelný řádově na desítky metrů, v noci na stovky. Proto oheň rozdělávejte pouze za denního světla, opakují pouze za denního světla, jakmile se setmí, nesmí již být vidět žádné plameny. Po setmění lze maximálně využít žhavých uhlíků a horkého popela. Jestliže již oheň nebudete potřebovat, zahaste jej, uveďte terén do původního stavu a přesuňte se do tábořiště. V případě, že máte jakékoli podezření, že byste mohli být pronásledováni, nastražte v okolí ohniště signální nebo výbušné nástrahy. Pokud někdo půjde po vaší stopě, automaticky dojde nejprve k ohništi a díky tmě spustí nástrahy, které vás včas upozorní na případné pronásledování. Pravděpodobnost, že nástrahu spustí zvíř, je poměrně nízká, proto se nemusíte obávat zbytečných poplachů. Ráno po probuzení a zrušení tábořiště se přesuňte asi hodinu pochodu od vašeho nočního tábořiště a tam si teprve udělejte přestávku na snídani, máte-li s sebou vařič, je zbytečné rozdělávat oheň. Nemáte-li jej, raději snězte potraviny studené.

A závěrem několik nákresů tábornických ohnišť. Z hlediska maskování je pro vás nejvhodnější polynský nebo skrytý oheň.

Les vám, jako vašim prapředkům dá vše, co potřebujete pro přežití, co v něm není, nepotřebujete.

V naší kontinentální Evropě je díky geografické poloze a mírnému pásmu dostatek vodních zdrojů, takže její získávání pro vás nebude vážný problém. Co však problém je, je často její zhoršená kvalita. Naštěstí lidský žaludek je neobyčejně agresivní prostředí a s většinou mikroorganismů si dokáže velmi dobře poradit. I vy sami jistě máte určitou představu o tom, co všechno jste již asi při koupání v našich rybnících a řekách pili. Přesto, kdybych vám teď řekl, abyste uhasili svoji žízeň tím, že se napijete z vašeho obecního kačeňáku, nevyvolalo by to ve vás pravděpodobně příliš velké nadšení. I když to tak mnohdy nevypadá, je voda z většiny zdrojů na našem území i bez chemické úpravy více či méně pitná. Přes to všechno je dobré si zdroje vody přece jen vybírat a vodu upravovat.

My si nyní si postupně probereme jednotlivé, běžně dostupné vodní zdroje. Samozřejmě vypustím pumpy, veřejné hydranty, prameny, komerční a další zdroje, jimž obvykle důvěřujeme, a proto není třeba je nijak zvlášť popisovat.

Podle mých zkušeností lze považovat za solidní zdroj vody jakýkoli lesní potůček, který dosud neprošel žádnou vesnicí. Na našem území, zejména v hornatých a zalesněných oblastech, je naštěstí takovýchto potůčků nespočet. Narazíte-li na potenciální zdroj pitné vody, proveďte si na mapě, zda mezi vámi a prameništěm teče pouze lesem, splní-li tuto podmínku, pak můžete vodu z tohoto zdroje pít bez obav. Zjistíte-li však, že kilometr proti proudu stojí prasečák či kravín, je požitelnost této vody podstatně snížena.

Jste-li nuceni použít vodu ze zdrojů, které po cestě protékají industrializovaným územím, pak první a základní pravidlo zní: žijí-li ve vodě obvyklí vodní živočichové (žáby, ryby, hmyz), pak voda není otrávená nebo životu nebezpečná. Nejméně bezpečné jsou zdroje se stojatou nebo pomalu tekoucí vodou a velké řeky protékající městy a průmyslovými oblastmi (např. Vltava, Labe, Morava).

I když se domníváte, že váš zdroj vody je bezpečný, doporučuji, pokud je to možné, vodu desinfikovat, respektive upravovat. A opět jsme u našich brožůrek. Vykašlete se na všechny rozsáhlé pasáže o efektivitě a účinnosti, výhodách a nevýhodách jednotlivých způsobů úpravy vody. Celá věc je totiž náramně jednoduchá. Jak se upravuje voda ve vodárnách? Chlorem, respektive prostředky na bázi chloru (chlornanem sodným, chlorderiváty kyseliny izokyanurové, např. dichlorizokyanurátem a trichlorizokyanurátem sodným atd.). Na co si váš organismus tedy již navykl? Ano, správně, na chlor. Takže žádný jód, koloidní stříbro, manganistan draselný, žádné tropické rostlinné prostředky, ultrafialové záření, ozón, ale pouze nám dobře známý, všeobecně dostupný a neobyčejně účinný chlór. V lékárnách se dají prostředky pro úpravu vody na bázi chloru běžně koupit. Hlavně nesmíte po lékárníkovi chtít prostředek pro desinfekci vody, ale prostředek pro úpravu vody. Pozor, je to zásadní rozdíl!

V každé lepší lékárně lze zakoupit náš dezinfekční prostředek pro úpravu vody **Aquasteril Tramp**. Krabička váží něco přes 100 gramů a cena se pohybuje okolo 300 Kč. Jedním balením se dá upravit 300 litrů vody. Jedno balení mi vystačí na celý rok pro dva lidi (vodu, kterou používám na vaření, chemicky neupravuji). Cena takto upravené vody je 1 Kč za litr, což je velice rozumná cena.

V případě, že budete nuceni improvizovat, si kupte obyčejné **Savo** (obsahuje chlornan sodný s 45 % aktivního chloru), výsledek bude prakticky stejný. Na úpravu litru vody vám stačí 5–10 kapek **Sava**, minimální doba expozice je 30 minut. Chcete-li po úpravě z vody vytěsnit chlór, vhodte do ní tabletu Celaskonu nebo ve vodě rozmíchejte jakýkoli instantní vitamínový nápoj obsahující vitamín C (kyselinu L-askorbovou).

Vodu k vaření a mytí nemusíte obvykle nijak upravovat. Ve vodě používané k vaření se případné choroboplodné zárodky zničí varem a k mytí vám stačí jakákoli tekoucí nezapáchající voda. V krajním případě můžete vodu k mytí vydesinfikovat manganistanem draselným z lékárníčky.

Další způsob úpravy vody je čištění pomocí keramických mikrofiltrů (např. švýcarský **Katadyn**, americký **MiniWorks** a **WaterWorks** atd.). Upřímně, moje zkušenosti s mikrofiltry jsou rozporuplné. Popíši vám je a úsudek si udělejte sami.

1. Účinnost. Dle dokumentace výrobce mikrofiltr zaručuje odstranění všech mechanických nečistot do rozměru 0,2 μm , viry jsou však obvykle menší. Proto seriózní výrobci doporučují vodu dodatečně chemicky upravit (u některých filtrů jsou patrony s desinfekčním přípravkem součástí filtru a musí se stejně jako filtrační vložka po určité době obměňovat). Takže naberete-li si z jakéhokoli čistého českého lesního potůčku vodu a hodíte do ní desinfekční tabletu, výsledek bude naprosto identický, jako kdybyste použili keramický filtr.

2. Hmotnost filtru. Keramické filtry váží okolo 0,5 kg, tablety **Aquatabs** na úpravu vody váží pár gramů. Tablety pro úpravu vody můžete nosit v kapse vesty a mít je tak trvale po ruce. Půlkilový filtr můžete nosit pouze v batohu, a pokud o batoh přijdete, tak máte problém.

3. Cena. Keramický filtr podle typu a výrobce stojí 3 000 až 5 000 Kč, nová filtrační vložka 1000 až 1500 Kč. Keramická filtrační vložka vám vydrží asi rok provozu, pak začne klást tak velký odpor, že pokud nebudete chtít zničit pumpičku, bude muset koupit novou filtrační vložku. Nevím, kolik vody jsem během roku přefiltroval (přesnou statistiku si nedělám), ale bylo to méně než 1000 litrů. Jestliže si koupíte nový filtr, např. **WaterWorks II** za 5000 Kč, pak vás litr vody přijde asi na 5 Kč což je pětikrát více, než za vodu upravenou chemicky.

4. Keramický filtr nelze použít v zimě, naprosto spolehlivě zamrzne. U tablet stačí prodloužit dobu expozice z 30 minut na 1 hodinu.

Takže výhody a nevýhody mikrofiltrů a chemických prostředků již znáte, rozhodnutí, jaký způsob úpravy vody je pro vás výhodnější, přenechám vám.

Keramický filtr
Katadyn Pocket
hmotnost 0,55 kg
(www.katadyn.com)

Keramický filtr **MSR WaterWorks**
hmotnost 0,54 kg
(<http://www.msrcorp.com>)

Prostředek pro úpravu vody
Aquasteril-Tramp
hmotnost sto gramů
(<http://www.aquapluscz.cz>)

Nevěřte brožurkovým filtrům z písku, dřevěného uhlí a podobných mechanických prostředků. Písek sice z vody odstraní mechanické nečistoty a kal, nikoli však bakterie, uhlí na sebe pro změnu naváže všechny pachy a vy pak čichem nerozpoznáte chemicky znečištěnou vodu.

Vykašlete se na brožurková doporučení o převařování vody. K likvidaci běžných bakterií je vodu třeba vařit alespoň 10 minut. Spotřeba vody se podle ročního období a stupně

zátěže může pohybovat okolo 4 litrů na osobu a den. Chcete-li tedy vodu sterilizovat vařením, pak nebudete celý den dělat nic jiného, než vařit vodu. Navíc likvidace bakterií varem je i energeticky velmi náročný způsob desinfekce. Takže tudy cesta nevede.

Zapomeňte na získávání vody pomocí různých solárních odpařovacích zařízení. Umřete žízni.

Zapomeňte také na dešťovou vodu. V našich podmínkách se jedná o poměrně jedovatou a nebezpečnou kapalinu, ani ne tak z hlediska biologického jako z hlediska chemického. Za standardních podmínek se jedná o roztok kyseliny uhličitě, siřičité a slaných popílků. Stalo se vám již někdy, že vás při dešti začaly pálit oči? Ano, to jsou právě ony kyselé chemikálie.

Takže závěrem, narazíte-li při přesunu na jakýkoli zdroj vody (nepočítám samozřejmě vodu z prověřených zdrojů, tam jsou tato opatření zpravidla zbytečná), ověřte si na mapě odkud pramen nebo potůček teče a jakou oblastí protéká (pozor na pole, zemědělci na pole často vyvázejí hnůj a močůvku). Dále si ověřte, zda v jeho okolí rostou běžné rostliny a zda ve vodě žijí vodní živočichové. Pořádně vodu očichejte, jestli nemá podezřelý zápach a prohlédněte zákal. Nejistíte-li nic závadového, naberte vodu do průhledné nádoby, např. PET láhve, opět vizuálně zkontrolujte, je-li voda v pořádku, přidejte prostředek pro úpravu vody dle příslušného návodu. Tečka. Jakákoli jiná forma získávání vody je zbytečná ztráta času, energie a peněz.

V blízkosti každé chatové kolonie naleznete studánku nebo pramen s pitnou vodou (<http://www.estudanky.cz/>)

13.00.00.00.

ENERGETICKÁ BILANCE ORGANISMU

[\(obsah\)](#)

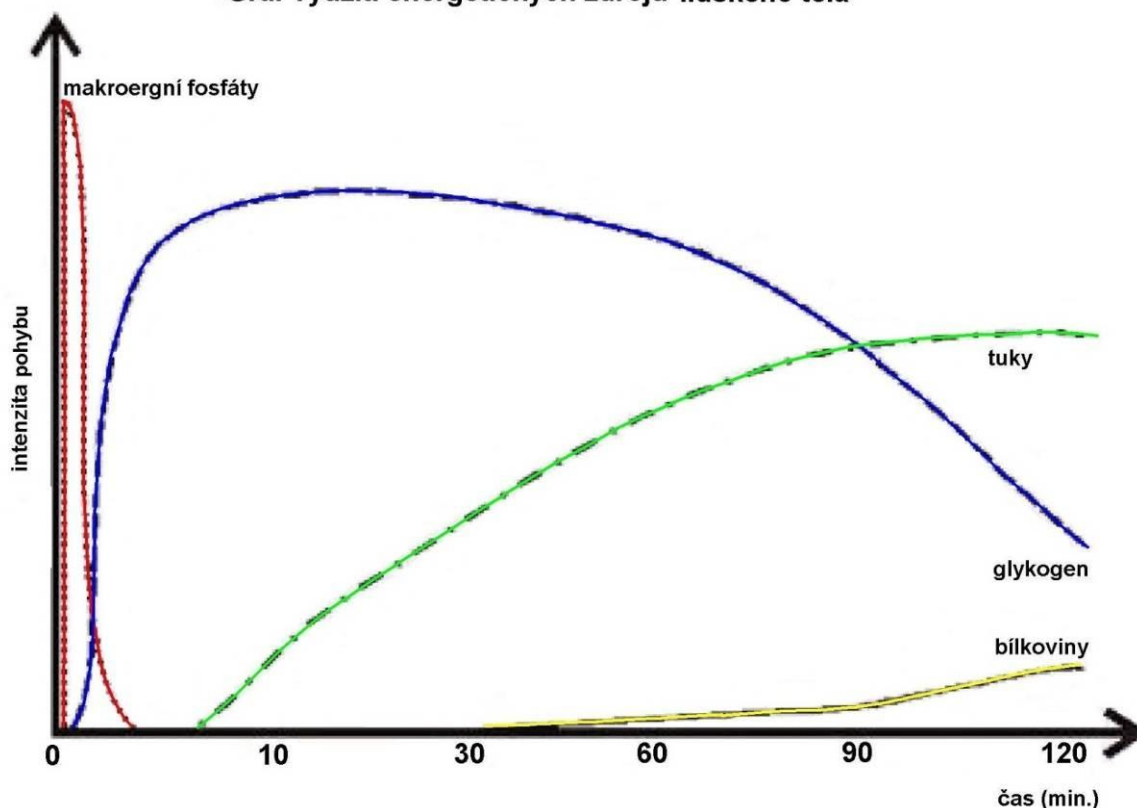
Nedá-li se to vyjádřit v číslech, není to věda. Je to názor.

Robert Anson Heinlein

Předtím než se pustíme do problematiky stravování z přírodních zdrojů, respektive v podmínkách přežití nebude od věci, probereme-li si něco o energetické bilanci lidského organismu. Umožní nám to pochopit mnohé o tom, jak předejít únavě a vyčerpání z nedostatku energie.

Vy, kdo jste chodili na dálkové pochody, jste to jistě zažili (dálkovým pochodem myslím pěší přesun na vzdálenost 50 km a více). Po startu, až jste se po prvních pár kilometrech trochu rozešli, jste přešli z chůze na indiánský pochod, tj. několik stovek metrů jste běželi lehkým poklusem a jakmile jste začali cítit únavu, přešli jste na rychlou chůzi. Po ustálení dechové a tepové frekvence jste opět přešli na poklus a tak pořád dokola, dokud mělo vaše tělo dostatek síly k běhu. Avšak po určité době (v závislosti na trénovanosti organismu) se vzdálenost překonávaná poklusem zmenšovala, až nakonec jste vůbec nebyli poklusu schopni a když jste se o to pokusili, měli jste problém se vůbec udržet na nohou, případně jste vůbec nebyli schopni dalšího pochodu, museli si na nějakou dobu sednout a počkat až vaše tělo doplní svaly potřebnou energií. Tak to je to, o čem se teď budeme bavit a nejprve, jak už jste si jistě zvykli, trocha teorie.

Graf využití energetických zdrojů lidského těla

Jak vyplývá z výše uvedeného grafu, je energie v lidském těle uložena ve čtyřech základních formách:

Makroergní fosfáty – ATP-CP (adenosintrifosfát a kreatintrifosfát) pohotovostní zásoba energie uložená ve svalech. Je určena pro krátkodobý, špičkový výkon a podle trénovanosti organismu se vyčerpá během několika jednotek až desítek sekund. Po jeho spotřebování přecházejí svaly na spalování glykogenu.

Glykogen – zásoba energie ke střednědobému výdeji. Průměrný člověk má v zásobě cca. 250–400 g glykogenu. 1/3 v játrech a 2/3 ve svalech. Sportovci mohou dosáhnout zásobu až 800 g glykogenu. Jeho zásoba se vyčerpá po 30–90 minutách svalového výkonu v závislosti na jeho intenzitě. Po několika minutách zátěže se spustí i chemický proces spalování tuků.

Tuky – dlouhodobá zásoba energie. Průměrný zdravý muž by měl mít z celkové hmotnosti 10–20 % tukové tkáně, žena 20–30 %. To je z fyziologického hlediska ideální stav, jehož dosahuje pouze 25 % Čechů a Češek. Všeobecně má většina české populace nadváhu, v praxi mají muži 20–30 % tukové tkáně, ženy 30–40 %, tj. asi 50 % obyvatel. Lidmi s tukovou zásobou nad těmito hodnotami se zabývat nebudu, neboť pro otylost se jich tato kniha netýká, tj. zbývajících 25 % české populace. (Podle údajů Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky – [Srovnání vybraných zdravotnických ukazatelů v EU a ČR – Červen 2004](#). Průměrný Čech měří 177,8 cm a váží 82,1 kg, průměrná Češka měří 164,9 cm a váží 68,4 kg.) Po spotřebování tukových zásob přechází tělo na spalování bílkovin tj. svalové hmoty.

Bílkoviny – tato fáze je konečná, neboť spalováním bílkovin nejsou zabezpečeny ani základní životní funkce, dále následuje pouze apatie a smrt z vyčerpání.

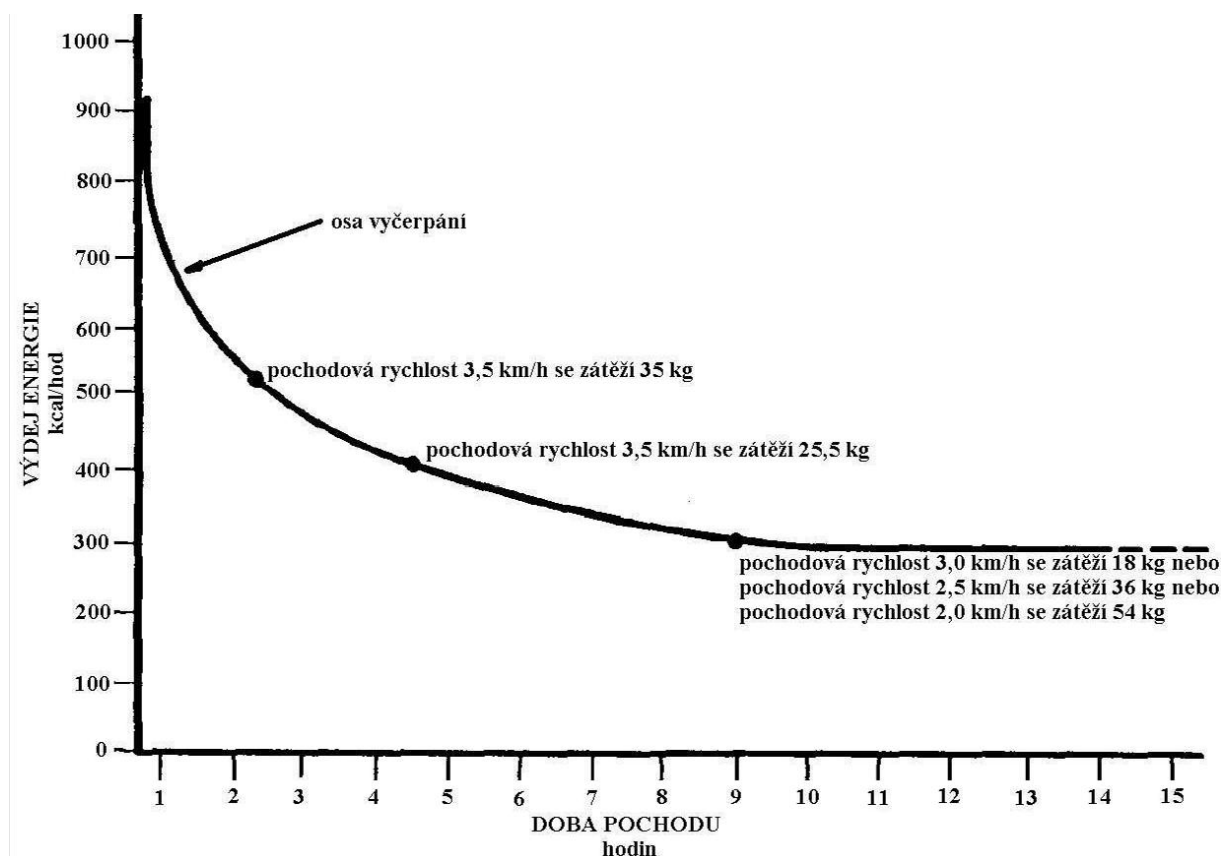
Z uvedeného vyplývá, že nemá-li lidské tělo zabezpečeno dostatečný příjem energie z potravy, jsou jeho tukové zásoby hlavním zdrojem energie, a proto se zde právě vašim podkožním tukem budeme zabývat. (Ještě si musíme říct, že tuková tkáň se neskládá jen z tuku, ale také z vaziva, cév, nervů, takže v 1 kg tukové tkáně "je uskladněno" asi 27 000 kJ energie.) Jste-li průměrný Čech s průměrnou nadváhou tak z jednoduché trojčlenky vyplývá, že při průměrné hmotnosti 82 kg a 25 % tuku máte kromě jídla v batohu k dispozici 20,5 kg sádla rozloženého po těle, jako zásobu pro případ nouze, chcete-li nedostatku potravy. Radostné to zjištění, co Čech to survivalista!

Nás teď bude zajímat, jak dlouho nám tyto pracně nabyté zásoby tělesného tuku vydrží. Lidské tělo je opět podle trénovanosti organismu schopno přeměnit za jednotku času jen určité množství tuku na energii. Potřebuje k tomu především kyslík a o ten se při zátěži musí dělit celý organismus. Proto množství tuku, jenž dokáže tělo přeměnit na energii je omezené a pohybuje se mezi 300–500 gramy tuku/denně. Čili, za ideálních podmínek při dostatku kyslíku, tepla, vody a vůle může vaše tělo vyrobit z tukových zásob 9 000–13 500 kJ energie denně (aerobní fosforylace tuku). To znamená, že v tělesném tuku má průměrný Čech zásobu energie přibližně na nějakých 50 dní. Zní to optimisticky, avšak jak záhy zjistíte tak uvedených 9 000–13 500 kJ energie, které tělo dokáže z tuku vyrobit je tak akorát dost pro zabezpečení fungování těla, ale ne pro dlouhodobý maximální výkon. Podle odborné literatury je totiž přibližná průměrná hodnota klidového energetického výdeje za 24 hodin u mužů 7 140 kJ a 6 300 kJ u žen. (Bazální spotřebu organismu lze snadno vypočítat. Vynásobte vaši hmotnost koeficientem 24 (muži) a 21,7 (ženy). Příklad; při mé hmotnosti 92 kg x koeficient 24 mé tělo denně, aniž bych se poškrábal v nose, spálí 2 208 kcal tj. 9 274 kJ energie.).

Podrobněji je vše rozebráno v prezentaci [Fyziologie zátěže](#) a skriptech [Fyziologie tělesné zátěže I.](#)

Nyní si doplníme další položku naší energetické bilance. Trénovaný člověk může dlouhodobě vydávat energii cca. 1 000–1 200 kJ/hod (maximálně, po několik minut okolo 4 000 kJ/hod) nebo 20 000–28 000 kJ/denně.

Je-li trénované lidské tělo schopno vydávat energii 20 000–28 000 kJ/denně avšak z tukových zásob dokáže vyrobit "pouze" 9 000–13 500 kJ/denně dostáváme se k energetickému deficitu 11 000–14 500 kJ/denně a tento deficit musíte zabezpečit příjmem potravy.

Graf poměru zatížení a výdeje energie z polního manuálu U.S. Army [FM 21-18 Foot Marches](#). Jelikož jde o starší publikaci je zde energie uváděna jednotkách kcal (kilokaloriích), v současné době, podle platné SI soustavy je jednotkou energie J (Joule). Převod mezi jednotkami kcal a kJ je 1 kcal = 4,186 kJ.

Polní manuál U.S. Army [FM 21-18 Foot Marches](#) dále doporučuje:

- dlouhodobě může trénovaný člověk vydávat energii cca. 300 kcal/hod (1 250 kJ/hod) tj. 30 000 kJ/denně.
- maximální krátkodobý výdej energie (6–10 minut) může dosáhnout 900–1 000 kcal/hod (3 770–4 190 kJ/hod)
- celkový nesený náklad pro celodenní pochod by neměl přesáhnout 22 kg
- krátkodobě, pro přibližovací pochod může hmotnost neseného nákladu dosáhnout 32 kg
- celková pochodem překonávaná vzdálenost (bez ohledu na denní dobu) s nákladem 22 kg nemá nepřekročit:
32 km za 8 hodin
56 km za 24 hodin
96 km za 48 hodin
128 km za 72 hodin

Jak již bylo v některé kapitole řečeno, nejvíce energie obsahují tuky (lipidy), cukry (sacharidy) a bílkoviny (proteiny). 1 gram tuku obsahuje 38,9 kJ (9,3 kcal) energie, 1 gram cukrů a bílkovin obsahuje 17,2 kJ (4,1 kcal) energie a pro zajímavost 1 gram alkoholu obsahuje 29,3 kJ (7,0 kcal) energie. Většina potravin tuky, cukry a bílkoviny v nějakém poměru vždy obsahuje a s jejich vzájemným poměrem si hlavu příliš lámat nemusíte. Na vás teď je, si tento minimální příjem energie zabezpečit, o tom jak a kde, bude pojednávat následující kapitola. *(Opět jen informativně. 100 g škvařeného vepřového sádla má energetickou hodnotu 3 750 kJ. 100 g hlávkového salátu má energetickou hodnotu 50 kJ. To znamená, že minimální denní příjem energie v podmínkách dlouhodobé fyzické zátěže odpovídá 0,3 kg škvařeného sádla nebo 2,5 kg hlávkového salátu denně.)*

Z internetu stažené kalorické tabulky některých vybraných potravin *(berte prosím uvedené hodnoty jen jako orientační, jako vše na síti jsou i tyto údaje často účelově upraveny a nelze jim příliš důvěřovat).*

maso, vnitřnosti, ryby, vejce	100 g/kcal	100 g/kJ
kachna	393	1614
husa	358	1471
vepřové	290	1230
skopové	244	1001
jehněčí	180	745
hovězí libové	160	670
koňské	148	607
kuře	126	518
slepice	125	515
kachna divoká	122	511
telecí	120	505
krůta	120	500
bažant	116	477
králík	115	470
jelení	114	469
holub	100	414
zajíc	80	330
srnčí	70	290
jazyk	205	875
ostatní vnitřnosti (průměr)	140	600
vepřová játra	127	535
hovězí játra	126	534
ledvinky	124	524
úhoř	266	1093
kapr	121	500
pstruh	109	450
štika	84	345
vejce	163	682

masné výrobky, konzervy, uzeniny	100 g/kcal	100 g/kJ
vepřové sádlo škvařené	914	3750
škvarky	756	3100
anglická slanina	567	2326
játrová paštika	350	1435
trvanlivé salámy – průměrně	439	1800
luncheon meat	305	1285
vepřové maso ve vlastní šťávě	300	1255
špekáčky, kabanos, měkké salámy – průměrně	292	1200
hovězí maso ve vlastní šťávě	197	810

tuky	100 g/kcal	100 g/kJ
ztužený pokrmový tuk	883	3624

Mýty a omyly v survivalu aneb Co se v survivalu neučí

olej	806	3306
mléčné výrobky		
máslo	750	3075
tavené sýry 60–70 % t.v.s. – průměrně	373	1530
máslo pomazánkové	258	1060
tavené sýry 50–60 % t.v.s. – průměrně	307	1260
smetana ke šlehání 33% tuku	304	1250
tavené sýry 40–50 % t.v.s. – průměrně	292	1200
tavené sýry 30–40 % t.v.s. – průměrně	258	1060
tavené sýry 20–30 % t.v.s. – průměrně	185	760
mléko plnotučné	64	264
acidofilní mléko 3,6 %	58	240
mléko polotučné	46	190
ovoce, zelenina, obilniny, luštěniny, semena		
hrozny	61	255
višeň	59	248
švestka	59	247
rybíz	56	238
třešeň	54	226
hruška	51	213
jablko	50	209
angrešt	50	207
meruňka	43	180
broskev	41	171
jahoda	36	150
česnek	110	460
kukuřice	108	444
brambory zimní	80	335
brambory ranné	72	297
kapusta růžičková	52	214
cibule	40	167
hrách	41	170
kapusta	37	155
fazolové lusky	36	151
mrkev	33	139
brokolice	32	135
červené zelí	32	134
pórek	30	125
celer	26	108
kedlubny	25	105
rajčata	22	92
bílé zelí	20	83
paprika	20	82
květák	20	81
cuketa	18	77
špenát	18	70
ředkvičky	14	55
okurky	13	50
hlávkový salát	13	50
slunečnicová semena	591	2427
dýňová semena	551	2260
mák	486	1996
rýže	359	1475
proso – zrno	357	1464
oves – zrno	357	1464
pohanka – zrno	342	1406
kukuřice – zrno	333	1368
pšenice Špalda – zrno	326	1339

Mýty a omyly v survivalu aneb Co se v survivalu neučí

ječmen – zrno	321	1318
pšenice – zrno	315	1293
hrách	335	1395
fazole	330	1385
čočka	325	1375
lískové ořechy	700	2872
vlašské ořechy	688	2822
kaštiny	189	775

mouka, pečivo, cukrářské výrobky	100 g/kcal	100 g/kJ
Tatranka	524	2150
perník v čokoládě s náplní	419	1720
suchary	390	1600
grahamový křehký chléb	365	1500
mouka pšeničná – Špalda	360	1478
mouka ječná	357	1467
vánočka	356	1461
mouka pšeničná	356	1460
mouka kukuřičná	351	1440
mouka žitná	330	1356
pšeničný chléb	275	1130
pšeničný chléb celozrnný	241	990
60 g dalaťánek	163	670
50 g celozrnného pečiva	141	580
40 g rohlík	119	490
mléčná čokoláda	535	2235
hořká čokoláda	530	2222
čokoláda na vaření	515	1980
mléčné karamely	395	1635
cukr	380	1600

divoce rostoucí rostliny, houby, ostatní	100 g/kcal	100 g/kJ
med	304	1250
křen	107	440
šípky	102	420
jeřabiny	79	326
borůvky	67	275
brusinky	62	255
maliny	56	230
listy smetanky	53	218
ostružiny	48	200
bezinky	48	200
klikve	38	159
houby průměr	14	60

nápoje	100 g/kcal	100 g/kJ
destiláty 40 % alkoholu	285	1172
destiláty 33 % alkoholu	231	967
víno červené	68	281
víno bílé	55	226
pivo tmavé 10 stupňů	52	215
pivo světlé 12 stupňů	35	144
pivo světlé 10 stupňů	32	134

Závěrem příklad stravních dávek ČSLA

Stravní dávky vojskového týlu ČSLA			
	Pozemní vojsko	Letecké osádky	Zajatci
Chléb	800 g	300 g	500 g
Chléb pšeničný		300 g	
Tvrdý příkrm	180 g	160 g	40 g
Maso	220 g	450 g	
Brambory	500 g	550 g	500 g
Zelenina a ovoce	300 g	500 g	200 g
Mléko		300 g	
Smetana		30 g	
Tvaroh		30 g	
Sýr		15 g	
Máslo		80 g	
Olej jedlý		10 g	
Tuk 100%	60 g		15 g
Cukr	80 g	100 g	15 g
Čaj	1 g	1,5 g	
Káva		2,5 g	
Kávovina			20 g
Sůl	20 g	30 g	12 g
Příspěvky (koření)	5 g	5 g	2,5 g
Energetická hodnota	16 560 kJ	19 010 kJ	7750 kJ
Cigarety	mužstvo 10 ks/den, důstojníci 25 ks/den		
Zápalky	mužstvo 3 krabičky/měsíc, důstojníci 7 krabiček/měsíc		

Pramen: Prov-1-1

Pozn.: V tabulce není uvedena stravní dávka pro nemocné ani přídavky pro piloty, důstojníky a pro pracující válečné zajatce.

Pro praktickou představu uvádí tabulku stravních dávek pro pozemní vojsko, létající personál a zajatce podle bývalého armádního předpisu ČSLA Prov-1-1. Podobně jsou na tom Rusové i Američané. Ruský voják v poli musí mít podle předpisu zabezpečen denní příjem energie minimálně 3 100 kcal tj. 13 020 kJ z toho 415 g cukrů, 128 g bílkovin a 103 g tuků. Americký voják 3 750 kcal tj. 15 750 kJ z toho 51 % cukrů, 36 % tuků a 13 % bílkovin.

14.00.00.00.

ZÍSKÁVÁNÍ POTRAVIN

[\(obsah\)](#)

Není nic horšího, než kvůli únavě a strachu před nepohodou nedojít tam, kam si člověk předsevzal.

Rabindranatah Thákur

Nejprve pro jistotu zopakují náš cíl. Naším cílem je bez cizí pomoci, bez přímého záměrného kontaktu s civilizací zvládnout dvoutýdenní pobyt v středoevropských lesích. Takže žádné pouště, ledové pustiny, pralesy či oceány ani místa jim podobná, kam se průměrný našinec za celý život většinou nedostane, ale nám známý a našemu srdci blízký středoevropský prostor.

Bez ohledu na roční období čtrnáct dní v českých lesích přežijete i s dvoudenní dávkou potravin nesenou v batohu a nouzovou dávkou potravy z kapes vesty. Je velmi pravděpodobné, že zhubnete pár kilo, ale v žádném případě vám nehrozí, že zemřete na alimentární dystrofii. Jaké jsou však vaše možnosti, nemáte-li zrovna v plánu shodit vašich deset kilo nadváhy? Musíte získávat potravu z více zdrojů, čili zásob nesených s sebou, přírodních zdrojů, drobného polního a lesního pychu, případně drobnými krádežemi.

Ještě než začnu mluvit o jídle, trochu odbočím a řekneme si něco o hladu a to je moc důležité téma. Já vím, uprostřed Evropy je vždy na dohled "něco" k jídlu. Přesto, kdo z vás zkusil týden, dva nejíst, jen pít vodu. Pro ty, co to nezkusili, kdyby se vám to "náhodou" přihodilo několik rad. Já do toho také poprvé nešel dobrovolně, byla to prostě souhra vcelku dramatických náhod ve stepích Kazachstánu.

První dva dny máte "jen" hlad. Třetí den začne být hlad bolestivý, čtvrtý den mučivý, ale hodně jsem pil a žvýkal stébla trav, pokud jsem nějaká našel. Pátý den jsem si začal na hlad zvykat. Šestý den se mi ulevilo, takový euforický pocit lehké omámenosti. Následujících pár dní jsem se cítil vcelku dobře, přestal jsem hlad vnímat, začal jsem pozorovat, že hubnu a dokonce jsem z toho měl i jakousi perverzní radost. Cítil jsem i scvrklý žaludek, jako když máte v břiše kámen, něco malého ale těžkého a chladného. Nevím, po osmi nebo deseti dnech jsem se dostal do civilizace, kde jsem měl možnost se najíst. Viděl jsem jídlo, cítil jsem jídlo, ale neměl chuť k jídlu. Udělal jsem si psychickou berličku, když jsem to doteď zvládl, zvládnou ještě těch pár dní, než se dostanu do Česka, tady ještě ke všemu nedej Bože dostanu dysenterii a to je to poslední co potřebuji. Po necelých dvou týdnech jen o tekutinách (voda, čaj a vodka) jsem se dostal domů, do Česka.

Místo toho aby problémy skončily, pokračovaly. Pití mi nedělalo problémy, ale nebyl jsem schopen jíst. Když jsem se pokusil jíst byt' jen čistý vývar, udělalo se mi po pár lžících nevolno až mdlo, jedno jestli to bylo teplé vlažné nebo studené. Další problém byl, že vše co jsem snědl a udržel v sobě, protéklo trávicím traktem a za hodinu šlo ven druhým koncem. Po pár dnech jsem zavolal zkušenému frontovému doktorovi Kretschmerovi a ten mi poradil dát si před každým jídlem 100 gramů.

Měl pravdu, alkoholem znečitlivělý žaludek se tak nebránil, ale trvalo to skoro týden, než začalo všechno fungovat jak má. Za dobu pobytu v Kazachstánu jsem zhubl z 82 kg na 73 kg. Než jsem se naučil znovu jíst, dostal jsem se na nějakých 69 kg. Při své výšce 192 cm jsem vypadal jak reklama na hlad, vypadal jsem příšerně. Rok mi trvalo, než jsem se dostal zpátky na rozumných 80 kg.

A jaká z toho plyne rada či ponaučení? Ocitnete-li se bez potravy, ať jste kdekoli, v jakýchkoliv podmínkách, jezte. Jezte cokoli co považujete jen trochu za jedlé, například listí bylin, klasy trav, kořinky, to je jedno. Rostliny vás nenasytí vás ale váš žaludek a trávicí trakt bude nucen pracovat a jeho přechod na "normální" provoz bude plynulejší než po "radikální" hladovce.

A rada druhá, zkuste si to, naordinujte si teď v "klidu" týdenní hladovku. Je to velice dobrá zkušenost. A co je zajímavé, první hladovka je bolestivá, hodně bolestivá. Ale každá další bolí méně a méně. Dnes mám tak vycepaný organismus, že nemusím jíst i několik dní bez jakýchkoli výše popsaných průvodních jevů.

14.01.00.00.

NESENÉ ZÁSoby

[\(obsah\)](#)

Ať děláš, co děláš, guláš vždycky uděláš.

Jak jsem již řekl. V taktické vestě máte nedotknutelnou zásobu potravy určenou pro případ nouze a v batohu dvě, možná tři celodenní dávky potravin. Plánujete survivalovou zimní akci a je vám jasné, že získávání potravy z přírodních zdrojů bude velmi, velmi obtížné. Co s tím? Jednoduchá rada. V zimě, je-li dostatek sněhu, obvykle nebývají problémy se získáváním vody. Nabalte si tedy s sebou dehydrované potraviny. Například reklamou propagované pytlíky **Dobry hostinec** od firmy **Maggi**. Jeden pytlík váží cca. 150 gramů, deset pytlíků pak váží 1,5 kg, k tomu ještě musíte připočítat jednu plynovou bombu na vaření o váze 0,5 kg, tj. dohromady 2 kg. To je vcelku přijatelná hmotnost, a pokud ponese méně vody než v létě, tak se tato zátěž prakticky ztratí. No a v nejhorším případě jsou tu vaše zásoby zakopané v tábořišti nebo polévka z ulovené vrány.

Jedno důrazné doporučení, nemusíte-li nejzte v zimě studené potraviny a nepijte studenou vodu. Vše si ohřívejte. Váš energetický výdaj je v zimě mnohem větší než s létě. Bude-li muset vaše tělo pumpovat glykogen do jater, aby se ohřálo, nebude ho dost pro svaly a vy se velice rychle unavíte. Žaludek je také sval, když ho podchladíte studenou potravou a vodou nebude pracovat správně a bude narušen celý trávicí proces. Proto si na zimu kupte litrovou termosku, večer a ráno si ji naplňte horkým čajem s poctivou dávkou medu, rumu a špetkou soli. Teplé jídlo stačí jedno denně, nejlépe večer. Pro doplnění energie za pohybu vám musí stačit, čokoláda, sušenky, karamelky atd.

14.02.00.00.

ZÍSKÁVÁNÍ POTRAVY Z PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

[\(obsah\)](#)

Od chaosu dělí civilizaci sedm dní bez jídla.

Nemáte-li s sebou dostatek potravin a to pokud jdete do lesa na čtrnáct dní jen s batohem nemáte, musíte cokoli, co najdete a považujete za požitelné prostě sníst, a i tak budete mít neustále hlad. V tomto směru může být velmi inspirativní moudré čínské přísloví, které říká: "Sněž cokoli, co létá, kromě letadel, a uvař všechno, co má nohy, kromě stolu." Leckdo z vás si samozřejmě myslí, že mu několikadenní hladovka jen prospěje, máte nesporně pravdu, vaše tělo bude žít z tukových zásob na dluh. Ale může se nedej Bože stát, že se tyto tukové zásoby z nejrůznějších důvodů vyčerpají, a i když začnete později jíst stejně jako ostatní, vše co najdete, přírodní stravou tuto ztrátu tukových zásob nedoženete.

My si pro naši potřebu rozdělíme rok na dvě zhruba stejná, diametrálně se lišící období. Období relativní hojnosti od června do listopadu, kdy nám pole, zahrady, louky, lesy a řeky nabízejí hojnost nejrůznějších zdrojů potravy a období od prosince do května, které je charakterizováno citelným nedostatkem jakékoli přírodní potravy.

Možnost získávání rostlinné stravy lze v zimních a jarních měsících opět rozdělit do dvou období. Období, kdy země není pokryta sněhem a období, kdy zem pokryta sněhem je. Není-li země pokryta sněhem, můžete se pokusit sbírat jedlé hlízy a výhonky (např. topinamburu, leknínu, orobince, rákosu,) nebo plody (kaštiny, žaludy a bukvice) a na záhumencích občas naleznete nesklizené košťáloviny (např. růžičkovou kapustu, zelí apod.). Úprava těchto rostlin do požitelné formy je časově a technicky poměrně náročná a moc si nepochutnáte, ale pořád je to potrava. Pokryje-li se však země sněhem, pak vám zbývají pouze šípky, semena ze šišek a lišejníky, to je vše. Meresjev na tom v ruském březnu přežil osmnáct dní, zvládli byste to také? Já to zkusil, jednou. Bez glykogenu a s výrazným úbytkem tuku jsem se po týdně na šiškách bez přestání klepal zimou jako králík.

Živočišná strava je pak v zimě omezena pouze na drobné ptactvo, které u nás zůstává přes zimu, a lesní zvěř obecně. Tuto zvěř a ptactvo je však třeba ulovit, kde a jak, to si probereme později. Jedinou výhodou zimního období je, že pokud skolíte větší kus zvěře (např. spárkaté), mráz vám umožní její uchování po delší dobu.

My si tuto kapitolu dále rozdělíme na [Získávání rostlinné potravy z přírodních zdrojů](#) a [Získávání živočišné potravy z přírodních zdrojů](#).

14.02.01.00.

ZÍSKÁVÁNÍ ROSTLINNÉ POTRAVY Z PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

[\(obsah\)](#)

Vegetariáni jsou nepřátelé zvířátek. Žerou jim potravu! Kravičky pak mají tenkou svíčkovou a králíci chudý cemr...

Já vím co si myslíte, v sadech, na polích a záhumencích najdete dostatek kulturních plodin, takže survivalové teorie o okusování listů pampelišek či jiných bylin, jsou pouze teorie, bez jakéhokoli reálného opodstatnění. Ano i ne. Co platí dnes, nemusí platit zítra a přeložte si to jak chcete. Právě proto považuji kapitolu o získávání potravy z přírodních zdrojů za nesmírně důležitou.

Možná si teď řeknete: "Tak dobrá, co je na tom tak složitého, když přežije v přírodě mnohem "hloupější" divoké prase, proč bych nepřežil já?" A máte pravdu, když půjdete lesem

a budete sbírat jedlé plané rostliny, nasbíráte jich dost, abyste alespoň z části pokryli vaši energetickou spotřebu.

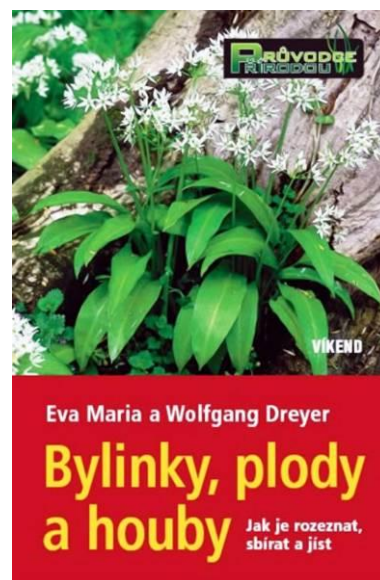
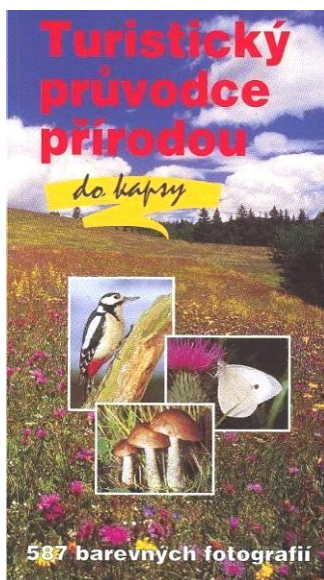
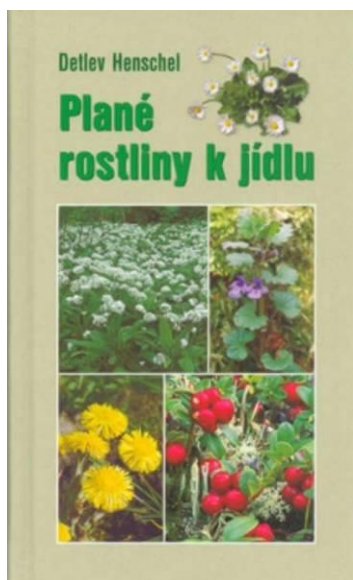
Problém je však jinde, ten je ve schopnosti vašeho organismu strávit syrovou rostlinnou potravu. Zvěř je na tuto stravu navyklá, divoké prase se s chutí nacpe žaludy, které mají poměrně velkou výživnou hodnotu, ale zkusili jste to vy sami. Dokážete sníst pět, deset syrových žaludů? A toto platí universálně téměř pro všechny jedlé plané rostliny.

Proto mám pro vás radu první a ta se především týká rostlinné potravy. Většina, ne-li všechny plané jedlé rostliny mají i léčivé účinky (neberte to úplně doslova, některé mají "jen" účinky) a to především účinky čistící. Kudy všude se může lidské tělo čistit, zejména když má stravu bohatou na vlákninu již přenechám na vaší fantazii. Proto na čistě přírodní syrovou rostlinnou stravu přecházejte pozvolna, dejte tomu čas, ať si tělo zvykne. Samozřejmě jsem zkoušel i šokovou metodu, opět vřele doporučuji, obvykle to trvá metabolismu několik dní až týden, než se přestane "čistit", kam se hrabe proslulý [dvojitý klystýr doktora Grünsteina](#).

Budete-li konzumovat syrové listí rostlin ve větších množstvích, dejte ho na den do studené vody, voda mu neublíží, ale vyluhují se z něj hořčiny a třísloviny, narušte jeho strukturu, uvolní se vám glykosidy a saponiny (pro zajímavost si můžete prostudovat skripta [Biologicky aktivní přírodní látky](#)). Uvařte ho a stane se lépe stravitelným. A toto platí univerzálně, pro všechny části rostlin.

Z hlediska výživy je nevýhodou listů rostlin, že mají jen velmi málo živin, naopak výhodou je snadná dostupnost. Pro výživu jsou vhodnější kořinky, cibule, hlízy, jejichž získávání je náročnější (rýč, motyka) nebo klíčky, výhonky, květy a především plody jejichž dostupnost je omezena vegetačním obdobím.

Opět nebudu opisovat, máte-li zájem, rozšířit své vědomosti z botaniky, pak v knihkupectvích najdete dostatek vynikajících encyklopedií s touto tematikou, zde máte k dispozici malý nátluk [Rostliny pro přežití aneb sežratelné kytky](#).

Tři zajímavé knihy [Plané rostliny k jídlu](#) z vydavatelství [Granit](#), [Turistický průvodce přírodou do kapsy](#) z vydavatelství [Příroda](#) a [Bylinky, plody a houby z vydavatelství Víkend](#). Všem survivalistům, kteří hodlají experimentovat s přírodní stravou, je vřele doporučuji

Další malou kapitolkou jsou houby, pokud jim rozumíte a znáte je, mohou být příjemným doplňkem a zpestřením vašeho jídelníčku, navíc řada jedlých hub roste i v zimě. Opět doporučuji, než se pustíte do sběru hub, prostudujte si opět příslušnou odbornou [mykologickou literaturu](#).

14.02.02.00.

ZÍSKÁVÁNÍ ŽIVOČIŠNÉ POTRAVY Z PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ

[\(obsah\)](#)

Cokoliv se stává požitelným, když se to dostatečně jemně naseká.

A zde je rada druhá a ta se týká živočišné potravy a opět její nedodržení může mít nepříjemný dopad na zažívací ústrojí a mnohdy i psychiku. Nenuťte se do jídla, k němuž máte odpor, zní to banálně ale myslím to velice vážně. Viděl jsem řadu hrdinů, kteří se přeli o to, kdo sní víc žížal. Není podstatné, kdo vyhrál, stejně za deset minut nato, až přešlo první nadšení, většina z nich potupně blila někde v houští. Prostě to "napoprvé" psychicky nezvládli. Kromě pěti žížal pak přišli i o všechnu potravu, co měli v žaludku. Časem, jak se bude váš hlad zvyšovat, obvykle hodíte některé předsudky za hlavu a sníte vše, co budou jíst ostatní. Nevěříte, dokumentárně je doloženo nespočetné množství případů kanibalismu mezi lidmi z nedostatku jiné potravy. Pojídání syrového masa nebo hmyzu je z psychologického hlediska proti antropofagii učiněná legrace.

Tedy k věci, nyní si budeme povídat o něčem zajímavějším a z hlediska výživy efektivnějším, než je lupení a plísň. Budeme si povídat o živočišné stravě, která je v survivalových publikacích zatížena nejhorším balastem. Z našeho pohledu si rozdělíme živočišnou potravu do čtyř možná nelogických ale zato praktických skupin a to na ptáky teplokrevné živočichy obecně, studenokrevné živočichy obecně a hmyz.

14.02.02.01.

PTÁCI

[\(obsah\)](#)

Nejdostupnějším zdrojem masa na našem území, ač se vám to možná nezdá, jsou ptáci. K jejich lovu vám stačí obyčejná zlamovací vzduchovka a během chvilky si nalovíte dostatek ptáků k večeři. Pokud máte dobrou mušku, můžete ranou do hlavy ulovit i bažanta nebo holuba. Používáte-li pro lov výkonnější zbraň, například malorážku s tlumičem, jsou vaše možnosti, co se lovu ptactva týče neomezené. Avšak pozor na maso vran, havranů a strak, tyto ptáci jsou mrchožrouti, proto je možné jejich maso jíst pouze dobře vařené, alespoň dvě hodiny.

Jak jsem již předeslal, lov ptáků vzduchovkou je poměrně jednoduchou záležitostí, o něco složitější je však tepelná úprava jejich masa. Zeptejte se maminky nebo manželky, jak dlouho trvá upečení bažanta nebo divoké kačeny v troubě (a to nemluvím o vráně). Dozvíte se, že alespoň tři až čtyři hodiny. Pokud ulovíte jakékoli volně žijící zvíře a po vzoru filmových hrdinů divokého západu se jej budete snažit upéct nad ohněm, spíše ho usušíte a spálíte, než upečete. Navíc se vám z něj vytaví a do ohně vykape i ta trocha tuku, co mělo to nebohé zvíře v těle. Pach páleného tuku a masa je pak cítit na velkou vzdálenost.

Proto maso ptáků připravujte jinými, efektivnějšími způsoby, např. dušením a vařením. Za nejchutnější a nejzajímavější tepelnou úpravu masa ptáků považuji dušení v Setonově hrnci, avšak tato úprava je poměrně zdlouhavá a vyžaduje i určité praktické zkušenosti, proto vám doporučuji klasické vaření. Vhodte ptáka do vroucí vody a vařte a vařte a vařte. I když bude pták i po uvaření tuhý jako podešev můžete sníst alespoň teplý vývar.

Jedinou výjimkou z tohoto pravidla jsou mláďata ptáků, která ještě nevyklétla z hnízda a jsou dost velká na to, aby skončila ve vašem pekáči. Do této velikostní kategorie patří všichni ptáci od holoubat výše. Mláďata ptáků jsou vynikající pečená, mají ještě krásně měkkou, létáním "nevypracovanou" svalovinu. Nejjednodušší způsob úpravy, který znám je, že oškubané, vyvržené a vyčištěné holoubě nasolíte, okořeníte, pořádně zabalíte do alobalu,

zahrabete do žhavých uhlíků v ohništi a upečete. Nechcete-li aby se vám příliš vysušilo, vyplňte tělní dutinu kopřivami. Doba pečení se pohybuje do jedné hodiny. V případě, že nemáte alobal, zaobalte je nejdříve do kopřiv a potom bláta. Obalíte-li je pouze blátem, spálí se vám. Avšak výskyt mláďat ptáků je časově úzce limitován obdobím několika týdnů v roce, proto pečená holoubata patří spíše do oblasti lahůdek, se kterými se budete setkávat pouze výjimečně.

14.02.02.02.

TEPLOKREVNÍ ŽIVOČICHOVÉ

[\(obsah\)](#)

Nedoporučuji lovit a jíst maso masožravých zvířat, jako jsou lišky, jezevci, lasičky a kuny, může být nakaženo virem vztekliny, případně může být napadeno larvami svalovce. Navíc jejich maso není chuťově nijak zvlášť zajímavé. Ba naopak. Nebudete-li mít jinou možnost, doporučuji jejich maso před důkladným tepelným zpracováním zabalit do papíru nebo látky a na 24 hodin zakopat do země, aby se alespoň částečně zbavilo nepříjemného (nasládle zdechlinovitého) pachu a stalo se požitelnějším.

Nedoporučuji lovit a jíst maso všežravých zvířat, jako jsou divoká prasata, potkani (nezaměňovat s krysou), ježci (ježek je sice hmyzožravec ale nepohrdne mršinou), atd. Tato zvířata mohou být napadena nejrůznějšími parazity, kterými se může nakazit i člověk. Masožravci a všežravci, ač se vám to nezdá, rádi hodují na mršinách a jejich maso může být napadeno trichiny, což jsou larvy střevního hlísty [Trichinella spiralis](#) vyvolávající onemocnění trichinelóza (jedná se o parazita lidově známého jako svalovec).

Latentní promořenost zvířecích rezervoárů trichinelózou v přírodních ohniscích se pohybuje v desítkách procent – potkani 10 až 70 %, psi 60 až 70 %, medvědi 50 %, lišky 30 až 45 %, kočky 20 až 30 %, divoká prasata 15 až 30 %, prasata domácí pouze 4 %, hranostaj 25 %, ježek 7 %.

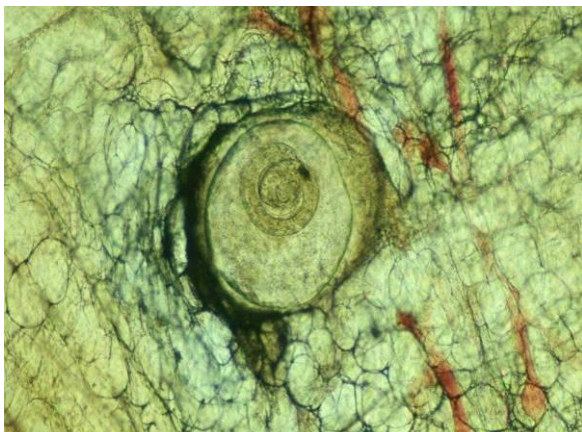
Za posledních 100 let bylo na dnešním území České republiky zaznamenáno 19 epidemií trichinelózy. Onemocnělo přes 1 000 osob a 50 jich na následky choroby zemřelo. V posledním období byl výskyt Svalovce stočeného hlášen v roce 1985 sedm případů, v roce 1987 se vyskytlo pět onemocnění v Uherském Hradišti a dva případy v roce 1988 na severní Moravě. Zatím poslední případ hlášené trichinelózy u lidí v Čechách je jedno onemocnění v roce 1992 v Hradci Králové.

Největší epidemie na Slovensku proběhla v roce 1998 v obci Valaská u Banské Bystrice, kdy trichinelózou onemocnělo 336 lidí (291 mužů a 45 žen, z nichž dvě těhotné potratily). Zdrojem nákazy bylo pozitivní maso ze čtyř k tomuto účelu krměných psů, přidávané do vepřových klobás 1:1. Nejmladší pacient této epidemie byl tříletý, nejstarší měl 65 let, jinak onemocněli převážně muži v aktivním věku, dodržující místní tradici způsobu výroby a kolektivní konzumace psích klobás v tamějším regionu.

Z rozsáhlejších epidemií v Evropě z posledních let připomínáme rok 1982, kdy onemocnělo v Německu asi 400 osob po konzumaci čerstvého salámu vyrobeného z vepřového masa. Nověji je to pak více než 400 obyvatel francouzských Pyrenejí v roce 1998. Ti se nakazili masem koní dovezených z Jugoslávie. Počátkem roku 1999 bylo hlášeno 8 srbských emigrantů z Londýna, u kterých se nemoc objevila po konzumaci salámu ze Srbska. V místě výroby pak byla trichinelóza prokázána u 50 lidí. V severní Itálii se nakazilo v roce 1998 z místní obdoby tatarského bifteku vyrobené z polských jatečních koní 92 osob. Na přelomu roku 1998/99 jsou popsány dvě epidemie v Německu. Celkem při nich onemocnělo 52 lidí a společným znakem byly uzeniny zakoupené v supermarketech. Časté jsou i epidemie v Polsku, Rumunsku, Bulharsku, Ukrajině, Bělorusku i jinde.

Trichinelózou se mohou nakazit prakticky všichni savci i ptáci. Vzhledem ke kontaktu s člověkem jsou z divoce žijících a domácích zvířat nejrizikovější z masožravých hlavně liška, pes, medvěd, ze všežravých potkan, prase divoké a domácí a dokonce z býložravých i kuň,

samozřejmě pokud člověk konzumuje jejich tepelně nedostatečně upravené maso. V literatuře je udávána 30 % smrtelnost trichinelózy.

Cysta se zapouzdřenou larvou *Trichinella spiralis*

Masivní invaze trichinel ve svalovině

Proto, pokud se odhodláte sníst ježka, který se vám v noci snažil vloupat do stanu, doporučuji jej upravovat pouze jedinou metodou – důkladným vařením. Pamatujte, všechny masožravce a všežravce jezte pouze vařené a to nejméně hodinu.

Já na základě těchto zkušeností doporučuji lovit a konzumovat pouze býložravá zvířata jako veverky, králíky, zajíce, srnčí zvěř apod. V pětičlenné skupině bez problémů za dva večery sníte celou srnku (cca. 10 kg masa), ostatní spárkatá zvěř je však příliš velká na to, abyste ji snědli dříve, než se vám stačí maso zkazit.

Co se lovu týče, je zde opět jeden příručkový problém. V příručkách najdete nepřehrné množství konstrukčně důmyslných pastí určených k lovu zvěře. A je zde opět ale. Při budování složitějších pastí hlukem vyděsíte zvěř v širokém okolí, naděláte velké množství neodstranitelných stop, ztratíte mnoho drahocenného času a podle zákona schválnosti stejně do pastí chytíte akorát zvědavého jezevčíka místního hajného.

Z loveckého hlediska je totiž lov do pastí dlouhodobější záležitost a má význam pouze tehdy, jestliže nemáte střelnou zbraň nebo setrváváte-li delší dobu na jednom místě, což ovšem není váš případ. Další nevýhodou pastí je, že jakmile past zvíře usmrtí nebo mu způsobí otevřené krvácející zranění (to se obvykle stává, jak se zvíře snaží vyprostit z pastí), začne být zajímavé pro mouchy a přijdete-li k úlovku až za několik hodin, při ranní nebo večerní kontrole pastí, může se stát, že se budete muset o maso dělit s červy. V létě se vám do oka chycená srnka může velmi snadno zapařit a v zimě naopak úlovek zmrzne na kost, takže jeho zpracování bývá fyzicky velmi náročnou činností. Proto zapomeňte na lov zvěře do pastí, v našem případě je to naprosto neefektivní ztráta času.

Přesto vám dám jednu radu, jste-li si jisti, že máte alespoň nějakou šanci ulovit zvěř do pastí, pak s sebou noste malá železa. Ty večer nastražte na vhodné místo (např. králičí nora, stezka v trávě, v blízkosti napajedla apod.) a propojte se signalizačním zařízením, vyrobeném z vaší baterky, kolíku na prádlo a drátů. V noci světlo žárovky uvidíte na 500 metrů a pro kořist si kdykoli dojdete. Ale jakákoli jiná forma lovu do pastí je jen zbytečná ztráta času.

Takže budeme-li mluvit o lovu, opět použijeme jako většina rozumných lidí střelnou zbraň. K lovu drobné zvěře a ptáků vám bude stačit obyčejná zlamovací vzduchovka. Jestliže máte malorážku vybavenou tlumičem výstřelu, jsou vaše možnosti prakticky neomezené. Knihy zabývající se myslivostí sice uvádějí, že na skolení srnčí zvěře je třeba zásah střelou s dopadovou energií $E_{(100m)} = 800-1\ 000\ J_{min}$, malorážka má však pouze $E_{(50m)} = 150\ J_{max}$. Trefíte-li však srnku do hlavy nebo krční tepny bude vám tento výkon stačit. (*Pro informaci, na zabití člověka je třeba zásah střelou o hmotnosti cca. 5 g s dopadovou energií $E = 80\ J_{min}$.*)

Drevokocůr ulovený vzduchovou pistolí **Crosman** ráže 4,5 mm (nic moc, ale na večeři pro jednoho stačí)

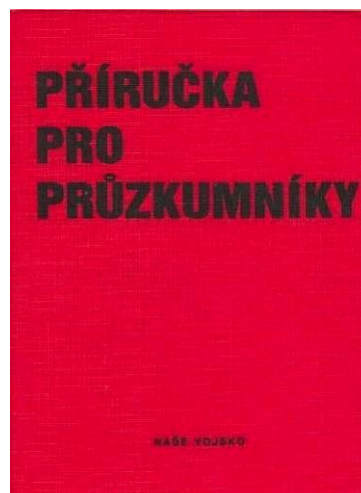
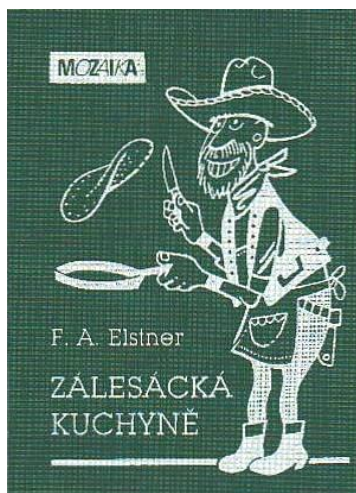
Myslivci obvykle střílí brokovými zbraněmi na vzdálenost do 50 metrů, kulovými pak na 100 výjimečně 150 metrů. Tyto vzdálenosti jsou však reálné pouze pro myslivce, což jsou odborníci s určitou loveckou praxí. Pro nelovce nebo střelce, kteří nemají zkušenosti ve střelbě na pohyblivé cíle, je maximální vzdálenost pro efektivní lov kulovou zbraní 50–75 metrů. Proto, nemáte-li lovecké zkušenosti, nezkoušejte ani vy střílet na větší vzdálenost, šance na zásah není úměrná velikosti rizika.

Po výstřelu se nehýbejte, ale vyčkejte nejméně čtvrt až půl hodiny. Tato pauza má dva velmi dobré důvody.

První – zaslechne-li kdokoli výstřel, začne bedlivěji pozorovat prostor, odkud vyšla rána. Zaregistruje-li výstřel hajný, je mu jasné, která bije a půjde se porozhlédnout po škodně. Neprozradíte-li se pohybem, po chvíli ho hledání přestane bavit a vzdá to. Současně při této vyčkávací pauze velmi pečlivě zkoumejte svoje okolí v okruhu, kam dohlédnete, nejlépe dalekohledem. Není totiž dobré mít při dnešních trestních sazbách za pytláctví (2 roky v horším případě až 5 let) svědky.

Důvod druhý – vždy předpokládejte, že jste zvíře pouze zranili a ne zabili. V případě, že zvíře pouze zraníte, vždy kousek popoběhne a zjistí-li, že není pronásledováno, zpravidla po několika desítkách nebo stovkách metrů zalehne. Po zalehnutí, díky krvácení postupně zeslábne natolik, že není s to se opět zvednout. Když po uplynutí bezpečnostní pauzy opatrně za úlovkem vyrazíte, obvykle jej podle krvavých stop snadno dohledáte a potichu nožem dorazíte. Úlovek si následně přeneste na bezpečné místo, odkud máte dobrý výhled, ale je obtížné vás zpozorovat a tam si jej v klidu vyvrhněte. Kůži a vnitřnosti musíte samozřejmě zakopat nebo alespoň dobře zahrabat, aby nevyvolaly nežádoucí zájem. U spárkaté zvěře, jestliže nestřílíte na krk nebo hlavu, ale na lopatku nebo na srdce, se může stát, že střela projde vnitřnostmi a při přenášení se vám obsah žaludku a střev může vylít do břišní dutiny. Proto je z loveckého hlediska dobré spárkatou zvěř vyvrhnout na místě, kde zhasla. Z bezpečnostního hlediska je to však hazard.

Maso býložravců vám již umožňuje jiné formy tepelného zpracování, než je obvyklé vaření. Nejjednodušší a nejrychlejší způsob zpracování masa je v tomto případě pečení. Jak na to? Maso nakrájejte na plátky o tloušťce 5–8 mm, osolte, pečlivě naklepejte a na pánvi nebo vložené mezi dva ploché, rozpálené kameny dobře propečte. Další složitější recepty si vymyslete sami. Chybí-li vám fantazie, inspiraci najdete např. v příručce **Zálesácká kuchyně** od F. A. Elstnera.

Nechci vás ani sebe dále mořit nejrůznějšími "kuchařskými" recepty, jak udělat z ničeho něco, které jsem za dvacet let posbíral, ale doporučím vám dvě zajímavé knížečky, které by vás mohly inspirovat. První je brožurka **Zálesácká kuchyně** od F. A. Elstnera, která vyšla v roce 1991 a druhá [Příručka pro průzkumníky](#) vydaná v roce 1990, obě příručky vydalo nakladatelství **Naše vojsko**

14.02.02.03. **STUDENOKREVŇÍ ŽIVOČICHOVÉ**

[\(obsah\)](#)

Ještěrky, hadi, žáby, ryby, raci, šneci apod. Všechny studenokrevné živočichy žijící na našem území můžete bez obav jíst. Dokonce i maso ropuch je jedlé (myslím tím zadní nohy), nikoli však kůže. Kožní sekret ropuchy obsahuje halucinogenní deriváty pyrokatechinu a indolalkylaminů (bufoteniny). Takže, než si dáte stehýnko z ropuchy i s pěkně propečenou kůžičkou, přivažte se pevně ke stromu, protože nejen Red-Bull vám dává křídla.

Studenokrevní živočichové, jsou však na rozdíl od teplokrevných, dostupní pouze v jarních, letních a podzimních měsících. V zimě jsou zalezlí v děrách a spokojeně spí. Studenokrevné živočichy můžete sbírat nebo lovit bez jakéhokoli zvláštního vybavení.

I takto může vypadat vaše večeře, schválně, znáte druhové jméno tohoto, u nás žijícího hada?

14.02.02.03.a

HADI A JEŠTĚRKY

[\(obsah\)](#)

Hady chytíte do ruky. Zmije (délka se pohybuje mezi 40–80 cm) jsou menší ale mnohem chutnější než užovky (délka mezi 50–150 cm). Užovky, které se živí rybami a žábami jsou i rybinou cítit. Divnou chuť, pravděpodobně od konzumovaného hmyzu mají slepýši (délka do 30 cm), ještěrku jsem ještě nejedl.

Ulovenému hadu uřízněte hlavu, prořízněte břicho a vyvrhněte. Nakonec ho stáhněte z kůže směrem od krku k ocasu. Nejjednodušší úprava je pečení na prutu nad žhavými uhlíky nebo na pánvi.

Co se týče uštknutí zmijí, mne zmije uškla dvakrát a nikdy nebyly následky tohoto uštknutí tak dramatické, jak jsou prezentovány ve zdravotnických příručkách.

14.02.02.03.b

ŽÁBY

[\(obsah\)](#)

Žáby lze také bez problémů chytat do ruky. Nejchutnější jsou skokani. Z žab se jí pouze zadní nohy a spodní část zad. Pokud máte dobrý žaludek, žábu přetrhnete v půlce, horní část zahodíte, spodní část s nohama stáhněte z kůže a očistěte od zbytků vnitřností, případně opláchněte. (Znáte přísloví: "Přetrhnu tě jako žábu" – tak o tom to je.) Jestliže svému žaludku příliš nevěříte a víte, že trhání žab by vám mohlo způsobit lehkou nevolnost, pak žábu přeřízněte nožem ve dvou třetinách délky trupu, jistě sami podle stavby těla poznáte kde. Dále pokračujte podle výše uvedeného návodu. Žabí stehýnka můžete jíst pečená nebo vařená (vynikající jsou obalovaná v trojobalu jako vídeňský řízek).

14.02.02.03.c

RYBY

[\(obsah\)](#)

Ryby lze stejně jako hady a žáby chytat v mělkých vodách do ruky, ale jednoduší a obvyklejší způsob je lov na návnadu. Nebudu zde však probírat problematiku rybaření, která je všem důvěrně známá a zaměřím se na některé nestandardní způsoby lovu.

Nejjednodušším způsobem je lov na nestřeženou návnadu. Ryby má smysl touto metodou chytat pouze v době, kdy shánějí potravu, což je od rozbřesku do 10 hodin a po soumraku. Jak na to. Večer před soumrakem nastražte vlasce s háčky a návnadou, to vše 10x na jednom návazci nataženém napříč proudem řeky. Nemá smysl nosit sebou komerčně vyráběné návnady. Nejlepší je, jestliže návnada pochází z prostředí, v němž ryba žije a je rybám známa, tj. červi a hmyz žijící v blízkosti vody, drobné rybky apod. Příprava a natažení jednoho návazce trvá 10 až 15 minut, stažení ještě méně. Statistická účinnost jsou dvě ryby na deset návnad. Není k zahazení některé z ulovených ryb rozpitvat žaludek a podívat se čím se živí, může se vám to příště hodit a rybí střeva lze druhý den použít jako návnadu.

Ve vodách, ve kterých žijí úhoři (např. Dyje), používám úhoří pytel. Do starého děravého pytle od brambor nappěte volně seno, slámu, kapradí či cokoli podobného, následně vložte dobře zamřelé zbytky drůbeže nebo drůbežích vnitřností a opět seno. V těžišti pytle uložte dostatečně velký kámen a pytel přivažte provazem ke stromu na břehu. Není-li pytel dostatečně děravý, nožem vyrobte několik otvorů. Na noc pytel utopte v hlubší tůni. Ráno jej pak rychle vytáhněte z vody. Statistická účinnost je jeden až dva úhoři na pět nahození.

Lov na ruskou třpytku. Lov na ruskou třpytku má svá specifika a nedodržení těchto pravidel je ve většině případů mrhání cennými výbušninami. Jak tedy na to. Výbušninou lze lovit pouze ty ryby, které se právě krmí, ryby které leží u dna a odpočívají, výbuch možná zabije, ale stejně zůstanou dole a nevyplavou. Proto nejlepší okamžik pro lov je ranní nebo večerní krmění. Poznáte je podle vlnící se hladiny vody a rybek vyskakujících z vody. Lovit výbušninou je efektivní ve vodách o hloubce minimálně 3 a maximálně 5 metrů. V menší než

třímetrové vodě vám tlaková vlna výbuchu unikne směrem k hladině a udělá maximálně velké šplouchnutí. Pokud nálož odpálíte ve větší hloubce než 5 metrů, ryby zůstanou ležet na dně a nevyplavou. Nálož musí detonovat asi 1–1,5 metru ode dna aby tlaková vlna sevřela ryby mezi epicentrem výbuchu a dnem.

V survivalových návodech se dočtete, že stačí hodit do vody ruční granát a můžete ryby sbírat do košů. Zapomeňte na to, je to naprostá pitomost. Šplouchnutí granátu při dopadu do vody ryby vyplaší a směšně malá nálož pak nedokáže zabít ryby na větší vzdálenost. Na efektivní lov potřebujete alespoň 200 gramovou náložku TNT, ale optimální je nálož 0,5 kg TNT s elektrickým detonátorem, pak máte úspěch téměř zaručen. Není na závadu, jestliže vodu půl hodiny před odstřelem zakrmíte zbytky pečiva, šrotem z obilí, kukuřice apod. Účinnost lovu na ruskou třpytku je velmi proměnná, od nuly až po několik desítek kilogramů ryb na jedno nahození, mnohdy záleží opravdu jen na štěstí (můj rekord je 110 kusů bílé ryby na 200 g TNT).

Přípravu ryb nebudu probírat, je tak jednoduchá, že jakýkoli popis by bylo možno označit za hrubé pohrdání vaší inteligencí. Přesto vám dám pouze jednu malou radu. Pečení masa a tím i ryb je dobře a daleko cítit. V daleké Rusi jsem se naučil jeden dobrý recept. Do hrnce dejte vodu, hodně soli a octa (na litr vody rovnou polévkovou lžící soli a ¼ litru octa), případně přidejte kořenovou zeleninu. Vše uveďte do mírného, opakují mírného varu, vložte rybu nebo ryby a lehce cca. 10 minut povařte. Po uvaření rybu velmi opatrně, opakují, velmi opatrně vyjměte a můžete jíst. Všichni, kdo takto upravenou rybu okusili, se tvářili náramně spokojeně.

14.02.02.03.d

RACI

[\(obsah\)](#)

Raci se chytají do ruky nebo do sítě. Na dně potoka roztáhněte síť a do jejího středu položíte zasmrádlé drůbeží vnitřnosti. Počkejte půl hodiny a síť rychle vytáhněte. Ale upřímně, díky industrializaci a račímu moru jsou raci v naší zemi téměř vyhubeni a je jen velmi málo potoků, např. na Vrchovině, kde ještě žijí. Pokud jich nenachytáte koš, moc se nenajíte. Raci se připravují tak, že je celé hodíte do slané, vroucí vody a vaříte tak dlouho, až dostanou barvu přepálené cihly. Z vařených raků se jí pouze maso z klepet a dva malé válečky svalů z ocasu. Z jednoho raka získáte asi polévkovou lžící chuťově vynikajícího masa, chutná trochu po rybině a trochu po oříšcích. Je mnohem chutnější a kompaktnější než maso z krevet.

14.02.02.03.e

ŠNECI

[\(obsah\)](#)

Znám maníka, který šneky připravuje tak, že je lehce "naklepne" kamenem tak aby praskla ulita, aby mu tlak páry nevytlačil sval nohy při pečení z ulity, zahrabe je do popela a upeče. Pečené nožem vydloubne s ulity, lehce očistí a sní. Jen koukat na něj jak je jí, byla silná káva i pro mne. Proto, co se týče přípravy, považuji ta vhodnější tento poněkud složitější recept. Nasbírané šneky dejte do jakékoli nádoby, ze které nemohou utéct a v chladnu je nechejte dva, tři dny ale klidně i týden aby si vyprázdnilí trávicí trakt. Po této "defekalizační" době je v kýblu několikrát opláchněte studenou vodou a na závěr pořádně prosolte, když píšu pořádně, myslím pořádně. Prosolené je nechte několik hodin, dokud sůl nerozpustí sliz. Po této "odslizovací" kůře je opět několikrát opláchněte studenou vodou a následně vhodte do vařící vody a povařte cca čtvrt až půl hodiny, tak aby šli vytáhnout z ulit. Uvařené šneky vytáhněte z ulit, odstraňte vnitřnosti, nohy očistěte od slizu a všech nechutností opět dejte nejméně na půl hodiny do studené silně slané vody s octem "doodslizit". Takto připravené a omyté nohy vařte v osolené vodě se zeleninou a kořením do změknutí, zhruba hodinu až dvě.

Tepelnou úpravou se noha scvrkne na váleček o průměru necelý jeden a délce dvou až tři centimetrů. Co jejich chuti týče, připomíná zapařenou trávu.

Jestliže se rozhodnete šneky zkusit, snažte se jich mít opravdu co nejvíc, alespoň několik desítek, kvůli pěti šnekům ta práce okolo za to nestojí.

14.02.04.00.

HMYZ

[\(obsah\)](#)

Opět se musím zmínit o příručkách, které nás přesvědčují o výživné hodnotě hmyzu a jednoduchosti jeho lovu. Nepopírám však, že hmyz je pravděpodobně nejpitomějši forma života, kterou můžeme při našem pobytu v přírodě konzumovat.

Pro demonstraci neefektivnosti lovu hmyzu si udělejte jednoduchý pokus. Vyrazte kamkoli, vezměte jakoukoli zbraň a ulovte cokoli jedlého. Do půlhodiny ulovíte nejméně holuba nebo pět vrabčáků, případně rybu. Zvažte váš úlovek. Nyní si vezměte nějakou nádobu a pusťte se do sběru jedlého hmyzu. Jedlý hmyz jsou žížaly, bílé larvy hmyzu živící se tlejícím dřevem, larvy včel, vos, sršňů a čmeláků, mravenci a kobylky. Pokud jsem na cokoli jedlého zapomněl, seberte to taky. Když budete opravdu dobří, tak nasbírat hmotnostně stejné množství jedlého hmyzu vám bude trvat nejméně celé dopoledne (samozřejmě pokud dědovi nevyberete včelí úl).

Já osobně jsem nikdy neměl takovou nouzi, abych byl nucen konzumovat hmyz. Experimentálně jsem ochutnal mravence, larvy včel a smažené žížaly. Larvy včel, jsem jedl syrové a zaživa. Chuťově připomínaly mléčně nasládlý flusanec, který se vám hýbe v puse, nic moc. Smažené žížaly připravíte následujícím způsobem. Brzy ráno, po deštivé noci, posbírejte na trávníku vylezlé žížaly dešťovky. Pečlivě je vyperte ve vodě, osmažte v rozpáleném tuku, stejně jako bramborové hranolky a posolte. Chutnají jako hranolky, křupou jako hranolky, akorát mezi zuby vám navíc bude vrzat hlína.

Fotka hmyzích pochoutek od Uliho Leichtla, kterou pořídil kdesi v Bangladéši

Chcete-li tedy experimentovat s [entomofagií](#) ([konzumace hmyzu](#)), nemám nic proti. Odborníci, entomofágové říkají, že hmyz lze jíst syrový (i zaživa) nebo tepelně upravený. Já

přece jen doporučuji tepelnou úpravu, zda to bude vaření, pečení nebo smažení nechám na vás. Pokud si však nebudete vědět rady a nechcete riskovat, že se vám při jídle otočí žaludek, doporučuji recept, který mi poradil dlouholetý přítel, zkušený broukožrout (bývalý instruktor KSK – Komando Spezialkräfte, Pfullendorf, SRN). Tento recept je vhodný zejména pro začátečníky a slabší žaludky.

Tak tedy, nachejte hmyz, který považujete za jedlý, nasype do kastrolu s pokličkou, zalijte trochou vody a v páře zahubte, aby vám při přípravě neutíkal z pekáče. Následně jej nad mírným plamenem pražte tak dlouho, až se bude při drcení rozpadat na suchý prášek. Pak jej nejmenno rozdrťte. Tuto drť nasype do vody a cca. 10 minut povařte. Na závěr vývar zfiltrujte přes plátno (kapesník, ponožku), v plátně zůstane mechanický odpad (krovky, nohy, křídla) a výsledkem bude poměrně vydatná proteinová polévka, kterou si můžete podle vlastního gusta dosolit a dochutit. Přeji vám dobrou chuť.

14.03.00.00.

DROBNÉ KRÁDEŽE

[\(obsah\)](#)

*Když máš z něčeho strach, udělej to hned!!!
Odvahu dostaneš později.*

O polním pychu jsem se již zmínil. Z hlediska výživné hodnoty jsou pro nás nejzajímavější brambory, kukuřice, kořenová zelenina, košťáloviny a všechno ovoce. Zvláště na velkých polích nebo ve velkých sadech je řádově kilogramová ztráta v celkovém objemu ztrát zanedbatelná. Pamatujte si, vlastník záhumenku, jenž byl oloupen, toto pozná především podle stop, které po sobě zanecháte. Jste-li nuceni získávat potravu polním pychem, nemusíte po sobě zanechat spoušť jako divoká prasata. Jestliže nic nepoškodíte nebo viditelně nesklidíte velké množství úrody, majitel to obvykle ani nepozná.

No a zbývají nám králíci a slepice. Navštívíte-li něčí králíkárnou nebo kurník, majitel to obvykle velmi rychle zjistí. Proto se nesnažte drobného chovatele ještě navíc naštvat tím, že si lupem získaného králíka budete péci za humny jeho stodoly. Vezme na vás vidle a já s ním souhlasím. Takže, když v noci navštívíte něčí králíkárnou, přesuňte se dostatečně daleko, abyste vůni pečinky nejitřily nervovou soustavu okradeného chovatele. Možná o tom ani nebudete vědět, ale na rožni můžete mít chovnou samici Kastorexe, nositelku několika tuzemských i zahraničních ocenění.

Záměrně jsem vynechal psy a kočky. Podle mých zkušeností většina kluků a kupodivu i dívek, majících zkušenosti s divokým trampingem nebo zajímaví o survival se pokoušeli psa nebo kočku jíst. Takže možnost konzumace těchto domácích mazlíčků je součástí všeobecného povědomí každého člověka a není třeba tuto záležitost znovu omílat.

Vejce. Pokud jste je nevytáhli slepici pod zadkem, tak je jezte jedině dobře tepelně upravená, tj. vařená alespoň 10 minut.

Když už hovoříme o drobných krádežích, zmíním se ještě o rekreačních objektech. Prakticky ve všech brožurkách jsou vřele doporučovány návštěvy chat a rekreačních objektů jakožto potenciálních zdrojů potravin a vybavení. Jedná se opět o doporučení, se kterým nemohu zcela souhlasit. Zkuste si to, najděte si trochu času a projděte se mimo zimní měsíce po kterékoli chatové nebo zahrádkářské kolonii. Vsadím se, že si budete připadat jako pod mikroskopem. Jakmile se v kterékoli tuzemské chatové kolonii objeví cizí člověk, může dát krk na to, že jej někdo pečlivě sleduje. A nemylte se, existují i chataři a chalupáři důchodci, kteří tráví na chatě nebo chalupě téměř celý rok. Takže, zapomeňte na tyto hloupé návody, je to ta nejlepší cesta, jak se dostat kvůli plechovce vepřového ve vlastní šťávě za 30 Kč do registru vykradačů chat. V letních měsících získáte na polích a záhumencích dostatek

potravin, které svojí kvalitou daleko předčí již zmiňovanou konzervu a s podstatně menším rizikem.

Co se týče zimních měsíců, je situace o něco lepší. Chataři a chalupáři až na několik málo výjimek sedí doma v teple svých bytů. Navštívíte-li však některou z relativně dostupných a bezpečných chat, neznamená to, že v ní najdete spíž plnou vybraných lahůdek francouzské kuchyně a v lednici basu dobře chlazeného šampaňského. Sám na chatu jezdím a vím, co v ní přes zimu nechávám. Kromě flašky petroleje, pixly Biolitu, zbytku ztuchlé mouky, trochy soli a cukru a několika cibulí tam nic jiného k jídlu nenajdete.

Takže suma sumárum, návštěvy rekreačních objektů na území naší republiky jsou velmi riskantním počinem s nejistým výsledkem. Jediný dostatečně pádný důvod pro návštěvu chaty je případ, kdy potřebuje krátkodobě (třebas jen na několik hodin či noc) získat určité zázemí. Pro příklad. Při přechodu řeky Jihlavy pod Templštýnem se pod vámi prolomí led a vy se vykoupete, venkovní teplota se pohybuje mezi -10 °C až -20 °C. Jestliže se velmi rychle neusušíte nebo nepřevléknete, pak vám hrozí smrt z podchlazení. Ano, teď nastal důvod proč navštívit první roubenku, kterou po cestě potkáte. Riziko z podchlazení je podstatně větší než riziko prozrazení. Jakmile se vám podaří dát se dohromady, uveďte chatu do původního stavu, tak jak vypadala před vaší návštěvou, pečlivěji ji vystříkejte jakýmkoli aromatickým sprejem, který najdete, třebas i citovaným Biolitem a tiše z ní vypadněte. Po cestě (např. ve sněhu) se snažte zlikvidovat veškeré stopy, které by jen nastiňovaly, že jste chatu navštívili.

Závěrem je ještě třeba říci jednu zásadní věc. Vylupování rekreačních chat kvůli pár rezavým konzervám mletých kůží, jatečního odpadu a drůbežního separátu s prošlou životností, je naprosto zbytečné riziko. Jako zázemí vám mají a musí sloužit především předem připravená tábořiště. Tábořiště jsou umístěna v bezpečném, vám dobře známém prostředí, máte zde uloženy zásoby potravin a jejich návštěvou prakticky nic neriskujete, naopak, dobrá znalost místního prostředí a podmínek hraje z psychologického hlediska ve váš prospěch.

15.00.00.00.

KOMUNIKACE

[\(obsah\)](#)

Důležitost vozidla je vždy úměrná počtu namontovaných antén.

Doba polních telefonů s velkým červeným nápisem: **"POZOR NEPŘÍTEL NASLOUCHÁ!"** je neodvratně pryč. Veškerá dnešní i budoucí komunikace probíhá a bude probíhat pomocí radiového spojení. Samozřejmě, běháte-li po lese sám, tak je otázka radiokomunikace (snad vyjma mobilního telefonu) téměř bezpředmětná (to téměř vysvětlím později), jestliže však operujete ve větší skupině a neděláte nic moc nelegálního, může být ruční radiostanice (tzv. ručka) výborným pomocníkem.

15.01.00.00.

MOBILNÍ TELEFONY

[\(obsah\)](#)

*Vím vše, protože mlčím, abych slyšel.
motto STASI*

Co se týče mobilních telefonů, mají dvě výhody, všichni je znáte:

První – mobilní telefon má v naší republice téměř každý, takže se jím lze dovolat prakticky kdykoli, kamkoli, kamkoli (podle údajů CIA <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/cz.html> bylo v české republice roce 2011 registrováno 12 810 000 mobilních telefonů, čili více než obyvatel země.).

Druhá – skoro celá republika je pokryta signálem mobilních operátorů, a pokud jej čirou náhodou nemáte, stačí vylézt na nejbližší rovinku nebo kopeček. Z uvedeného vyplývá jedna velmi důležitá, pozitivní vlastnost mobilního telefonu – lze jím přivolat pomoc, znáte to: Integrovaný záchranný systém 112, Hasiči 150, Záchranná služba 155, Policie 158, Krizové centrum – linka důvěry 224 923 255, váš psychoanalytik, vaše domina, maminka atd.

S ostatními vlastnostmi mobilního telefonu je to bohužel horší, jsou to převážně nevýhody:

První – mobilní telefon je bez diskuse provozně nejdražším způsobem komunikace.

Druhá – veškerý provoz vedený v síti mobilních operátorů je trvale monitorován bezpečnostními a zpravodajskými složkami, takže stačí jediné podezřelé slůvko a celý váš rozhovor bude nahrán, včetně toho odkud jste volali, komu jste volali a jak dlouho jste volali (oficiálně se veškerá data o hovorech uchovávají z důvodu případných reklamací vyúčtování hovorného). Doporučuji prostudovat velmi poučný článek [Kapesní práskači z www.specnaz.cz](#).

Třetí – zapnutý mobilní telefon neustále komunikuje v síti GSM (Global System for Mobile communications) s nejbližšími vysílači BTS (Base Transceiver Station) a proto jej lze prakticky kdykoli lokalizovat a trvale sledovat s přesností řádově několika set metrů v terénu a několik desítek metrů ve městech (čím hustší je síť vysílačů BTS tím je lokalizace snadnější). A pokud o vás projeví zájem bezpečnostní složky, tak ty vás díky zařízení **Agáta** (v podstatě se jedná o mobilní BTS vysílač) dokáží sledovat s přesností na metry. (Izraelská armáda spolu s tajnou službou **MOSAD** v boji proti palestinským teroristům experimentuje s upravenými protitankovými řízenými střelami, jenž se navádí na signál mobilního telefonu, klidně i v jedoucím vozidle. V hlavicí střely je malý BTS vysílač, který vysílá impulsy dotazu, hledaný mobilní telefon mu odpovídá a na tuto odpověď se střela automaticky navádí.) Data o pohybu telefonních stanic se trvale zaznamenávají a po určitou dobu archivují, takže lze snadno zpětně zrekonstruovat pohyb sledovaného telefonu včetně osob (majitelů mobilních telefonů), které se v blízkosti sledovaného mobilního telefonu nacházely.

Co z toho všeho vyplývá. Vyrážíte-li si na rodinný výlet z Bedřichova na Sněžku, tak je jedno zda sebou mobil nesete či nikoli. Vyrážíte-li však na několik dní do lesů a máte nepříjemný pocit, že by vaše činnost mohla být bezpečnostními složkami nesprávně chápána, zapomeňte svůj mobil na těchto pár dní u přítelkyně, přítele, v šuplíku v práci nebo u někoho z rodiny.

Tolik o mobilních telefonech a nyní si probereme něco zajímavějšího a tím jsou ruční radiostanice – ručky. Ze všeho nejdříve si probereme jednotlivá, pro provoz občanských radiostanic povolená frekvenční pásma.

15.02.00.00.

RUČNÍ RADIOSTANICE

[\(obsah\)](#)

Je lepší mít dobrý plán dnes, než vynikající plán až zítra.

Pásmo KV – 27 Mhz / radiostanice CB (Citizen Band)

(provoz povolen na základě [GP-9/1995](#) a [GL-22/R/2000](#))

Pro CB stanice je vyhrazeno kmitočtové pásmo 26,565 až 27,405 Mhz s maximálním povoleným výkonem 4 W. CB pásmo je rozděleno na 80 kanálů 26,965–27,405 Mhz pro 1. až 40. kanál a 26,565–26,955 Mhz pro 41. až 80. kanál. Některé kanály jsou na základě vzájemné (nepřipsané) dohody předurčeny pro:

1. kanál (26,965 Mhz) vyvolávací – na něm se jednotliví radisté svolávají, než přejdou na jiné, předem smluvené, pásmo.

9. kanál (27,065 Mhz) je nouzový kanál a slouží k přivolání pomoci, většinou je trvale monitorován záchrannými službami nebo policií, je jakousi obdobou telefonního čísla 112.

10. kanál (27,075 Mhz) – slouží řidičům kamionové dopravy, dá se ale říci, že jej využívají i ostatní řidiči, především jeho odposlech. Řidiči se zde vzájemně informují o dopravní situaci, radarech, policejních razířích proti řidičům apod.

18. (27,175 Mhz), a 23. (27,255 Mhz) kanál – je vyhrazen pro provoz dálkově ovládaných záznamníků.

19. kanál (27,185 Mhz) – je obecně využíván jako mezinárodní kanál řidičům kamionové dopravy (u nás není používán).

24. (27,235 Mhz), 25. (27,245 Mhz), 52. (26,675 Mhz), 53. (26,685 Mhz), 76.(26,915 Mhz) a 77. (26,925 Mhz) kanál – na těchto kanálech je povolen přenos digitálních dat (tzv. packet rádio)

80. kanál (26,955 Mhz) – vyvolávací s použitím selektivní volby.

Dosah CB stanic je velmi proměnný a závisí na mnoha faktorech, počasí nevyjímaje. Při povoleném výkonu 4W mají největší dosah pevné stanice s dobrým anténním systémem, obvykle několik desítek kilometrů. Mobilní stanice (automobilní, lodní atd.) mají dosah do deseti kilometrů. Ruční stanice (ručky) mají v běžném terénu dosah maximálně tři kilometry.

Pásmo UKV – 446 Mhz / radiostanice PMR (Public Mobil Radio)

(provoz povolen na základě GP-28/1999 a [GL-3/R/2000](#))

Pro PMR je vyhrazeno kmitočtové pásmo 446,0 až 446,1 Mhz s kanálovým odstupem 12,5 kHz. Anténa musí být integrální součástí zařízení a efektivní vyzářený výkon nesmí přesáhnout 500 mW. PMR pásmo je rozděleno na 8 kanálů. Jak již vyplývá z názvu **Public Mobil Radio**, jsou radiostanice PMR pouze mobilní přenosné (ručky). V běžném terénu mají dosah okolo tří kilometrů.

7. kanál je monitorován horskou službou a slouží k přivolání pomoci

8. kanál je monitorován vodní záchrannou službou Jablonec nad Nisou

Ostatní pro provoz občanských radiostanic povolená frekvenční pásma

(provoz povolen na základě [GP-5/1994](#) a [GL-16/R/2000](#))

Mimo výše zmíněných, dvou nejrozšířenějších pásem pro CB a PMR existuje ještě další, méně používaná, pro provoz ručních přenosných radiostanic povolená frekvenční pásma.

pásmo VKV – 34 Mhz (4 kanály) s maximálním povoleným výkonem 1 W

pásmo VKV – 45 Mhz (6 kanálů) s maximálním povoleným výkonem 1 W

pásmo VKV – 80 Mhz (8 kanálů) s maximálním povoleným výkonem 1 W

pásmo VKV – 170 Mhz s maximálním povoleným výkonem 1 W a 5 W

pásmo UKV – 450 Mhz s maximálním povoleným výkonem 1 W a 5 W

Co se týče radiostanic, nebudu vám doporučovat ani pásmo, ani výrobce. Důvod je jednoduchý, každé pásmo má svoje výhody a nevýhody. Radiové vlny o nižší frekvenci (27 Mhz, 34 Mhz, 45 Mhz, 80 Mhz) se umějí trochu "ohnout", a proto se lépe šíří v terénu, jejich nevýhodou je vyšší citlivost na průmyslová a atmosférická rušení. Vyšší frekvence (446 Mhz, 450 Mhz) se šíří odrazem, a proto jsou vhodné do městské zástavby (naopak obtížně pronikají přes terénní překážky, kopce, les apod.), jejich velkou výhodou je, že nejsou citlivé na průmyslová rušení, a proto poskytují kvalitní signál bez rušení a šumů.

Co se týče dosahu, všechny ruční radiostanice umožňují kvalitní komunikaci na vzdálenost do tří kilometrů, víc od nich nečekejte (v otevřeném terénu při přímé viditelnosti je dosah samozřejmě větší, může dosáhnout řádově desítek kilometrů).

CB radiostanice **ALLAMAT 27** pro pásmo 27 Mhz, PMR radiostanice **Mikrotalk** pro pásmo 446 Mhz a radiostanice **ICOM E90** pro provoz v ostatních občanských pásmech

Přestože nechci upřednostňovat žádná frekvenční pásma (jak jsem již řekl, každé má svoje výhody a nevýhody), doporučím vám některá základní pravidla, kterými byste se při nákupu radiostanic měli řídit.

První – je dobré, umí-li radiostanice pracovat (vysílat i přijímat) na několika frekvenčních pásmech (důvody byly již zmíněny).

Druhé – radiostanice by měla umožňovat připojení externího sluchátka a mikrofону, případně hands free soupravy. Důvod je jasný, komunikace přes reproduktor je poměrně hlasitá, což je v některých situacích krajně nežádoucí, dalším pádným důvodem je obslužný komfort.

Třetí – radiostanice by měla umožňovat připojení externí antény. To vám umožní z jakékoli ručky vytvořit na vyvýšeném místě základnovou stanici s dosahem několikanásobně větším než je dosah s pendrekovou anténou, kterou používáte při pohybu.

Čtvrté – je dobré, má-li radiostanice vstup pro napájení z externího zdroje, např. akumulátoru vozidla, transformátoru apod.

Páté – radiostanice by měla být vybavena scannerem (režim SCAN). Scanner vám umožní monitorovat radiový provoz na frekvenčním pásmu, které používáte, a případně zjistit, zda je ve vašem okolí je někdo, kdo by mohl vaši komunikaci odposlouchávat.

Šestá – radiostanice by měla mít volitelný výkon vysílače (u CB obvykle 1 W a 4 W). Důvodem je prodloužení životnosti baterií a snížení dosahu a tím i zmenšení možnost odposlechu.

Jste-li ochotni do vašeho radioelektronického vybavení investovat větší peníz, doporučuji vám pořídit si přenosný přijímač pro radiový monitoring. Já jsem podlehl kouzlu přístroje [Rohde & Schwarz PR100](#). Na této skvělé přenosné hračičce můžete monitorovat veškerý radiový provoz od 9 kHz do 7,5 GHz v okruhu desítek až stovek kilometrů.

Portable receiver for mobile radio monitoring **R&S PR100**, na němž právě šmíruji dopravní policii v BDY

Scanner **R&S PR100** anténou **R&S HE 300**. Prostou triangulační metodou jste schopni zjistit pozici /pohyb jakéhokoli vysílače podle vzdálenost s přesností na stovky až desítky metrů

Nádherně jsou na něm sledovatelné policejní radiostanice **Pegas/Matra**, pracující na frekvenci 380–385 a 390–395 Mhz. Policejní **Matra** má totiž jednu fantastickou nevýhodu. Pracuje stejně jako mobilní telefon a neustále komunikuje s pozemními převaděči. Takže můžete libovolnou radiostanici pomocí antény HE 300 lokalizovat s přesností řádově na desítky metrů a při tom nemusí proběhnout jediný hovor.

Radiová síť [Pegas/Matra](#) je obdobou sítě GSM (Global System for Mobile Communication), kterou všichni jistě z praxe znáte, používá ji váš mobilní telefon. Systém pracuje s pulzní čtyřstavovou fázovou modulací (čtyřstavové klíčování s kvadraturovým fázovým posuvem – QPSK), (v Matře je šifrování komunikace řešeno stejně jako v mobilním telefonu, tj. kombinací SIMky a IMEIE). Hovory jsou šifrovány 32 bitovým kódem měnitelným za provozu, datový přenos může být šifrován 4, 8 a 16 bitovým kódem (zatím se používá 8

bitové šifrování). Toto šifrování lze samozřejmě stejně jako šifrování v síti mobilních operátorů pomocí speciálního, nikoli však nedostupného hardwaru a softwaru rozbít.

Proto nevěřte tvrzení prolhaných ministrů vnitra a jejich Matrou dobře podplacených poradců, kteří se snaží několikanásobně předražený nákup zdůvodnit tím, že její provoz nejde odposlouchávat (cena projektu k roku 2003 přesáhla 6 miliard Kč a to se jedná pouze o základní síť, cena jednoho mobilního telefonu je 60 000 Kč a adapter pro připojení do vozidla stojí dalších 60 000 Kč). Každému, i méně technicky nadanému člověku je jasné, že každý zdroj elektromagnetického záření lze lokalizovat. Rozbít šifru je těžší, ale je to jen otázka technických možností, volně přeloženo – peněz a historie je toho jasným důkazem. Síť **Pegas/Matra** je v podstatě zjednodušenou variantou sítě mobilních operátorů GSM a vy sami jistě dobře víte, že mobilní telefony odposlouchávat lze a to velmi dobře. Koneckonců naši politickou scénou každou chvíli otřásá aféra, kde si některý z poslanců či senátorů stěžuje na odposlech svého mobilního telefonu. (Na internetu lze nalézt celou řadu firem, i tuzemských, nabízejících prodej zařízení pro odposlech mobilních telefonů, cena se pohybuje od tří set tisíc nahoru.)

Co říkáte, že monitoring nebo odposlech policie je nelegální? Ano, podle tuzemských zákonů možná je. A vy snad souhlasíte se zákony, které umožňují bezpečnostním složkám, aby vás odposlouchávaly, kdykoli se jim to zlíbí, avšak vám neumožňují se této státní zvlášti bránit (podle platných zákonů nesmí řadový občan České republiky bez povolení požívat utajovač hovoru). Já tedy ne. Když může stát zlovolně vytvářet zákony, které narušují moje soukromí a to v přímém rozporu s ústavou, mám já morální právo sledovat toho, kdo moje soukromí narušuje. Howgh, I have done.

No a přes Big Bluff jménem **Pegas/Matra** jsme se dostali k dalšímu důležitému bodu radiové komunikace a tím je utajení. Proč utajení? Všechna radiová pásma jsou průběžně monitorována bezpečnostními složkami (vidíte, už nás zase špehují) a v případě, že se nějakému UIDovi od odposlechu bude zdát vaše komunikace podezřelá, nahraje ji samozřejmě k pozdější analýze. Proto vaše komunikace musí obsahovat minimum použitelných informací, respektive žádné použitelné informace.

Nyní si zde probereme několik základních pravidel, jimiž byste se při radiové komunikaci měli řídit.

Pravidlo první – minimalizujte komunikaci na co nejkratší dobu, a pokud nemáte nic důležitého, tak mlčte, tzv. radiový klid. Můžete-li komunikovat vizuálními signály, používejte je. Rádio používejte jako poslední možnost v případě, že jiné metody komunikace nelze použít.

Kdo z vás byl na vojně, jistě si vzpomene na šílený předpis **Spoj 4-1 Spojovací provozní řád ozbrojených sil ČSSR**, kde byla popsána pravidla radiového fonického provozu. Pro ty, kdo to nezažili a chtějí si udělat jakousi představu o komunikaci podle vojenských předpisů v praxi, popíši, jak taková komunikace zpravidla probíhala:

"Stůl, stůl, stůl, zde jáma, jáma, jak mě slyšíte."

"Jáma, jáma, jáma, zde stůl, stůl, opakujte, vidím vás na pět, slyším na nula."

"Stůl, stůl, stůl, zde jáma, jáma, započítám pro doladění. Jeden, dva, tři, čtyři, pět,"

"Jáma, jáma, jáma, zde stůl, stůl, nerozumím, započítejte pro doladění."

Tímto způsobem probíhala komunikace tak dlouho, dokud v některé radiostanici nedošly baterie nebo se radista psychicky nesložil. Takže, přesně takhle to vypadat nemá.

Pravidlo druhé – šifrujte svoji komunikaci. Nemáte-li radiostanici vybavenou šifrátorem nebo digitálním maskovačem řeči (a tu většina z vás, pokud nechcete porušovat platné zákony, nemá) pak musíte dodržovat některá bezpečnostní pravidla.

Než se pustíte do jakékoli radiové komunikace, tak se pár týdnů poflakujte po sdílených kmitočtech amatérských pásem a poslouvejte, jak se baví zkušení radioamatéři. Zprvu možná nebudete příliš chápat, ale žádný strach, časem se do toho dostanete. Pak postupně začněte monitorovat komunikaci technických služeb, stavebních firem, taxislužby, energetických závodů apod. a snažte se zvládnout jejich styl konverzace. Jakmile zmáknete jejich slovník, snažte se na svých akcích používat stejné výrazy a obraty, jaké jste odposlechli.

Pokud se někdo napíchne na váš kanál a bude poslouchat rozhovor typu: *"Josef, pošli mi sem ještě jednu japonku betonu a ukrajince s pivem, ..."* tak jej to po chvíli přestane bavit. Jestliže však začnete komunikovat vojenským kódovým žargonem (např. podle Obrazu 238, tabulky HT-7 apod.) *"Masiv, Artuš, Božena 30, David 200, ..."* tak si buďte jisti, že budete mít hodně posluchačů, kteří si pečlivě nahrají veškerou vaši komunikaci.

Pamatujte, debilní komunikace o pivu a cementu nikoho nezaujme, jakmile však začnete zjevně záměrně používat neobvyklé slovní obraty a výrazy, logicky si každý položí otázku, proč to dotyčný dělá, pravděpodobně pro to, že chce před posluchači něco skrýt, proto, že páchá cosi nekalého.

Pravidlo třetí – používejte krycí jména. Klidně ať éterem lítají Pepové, Honzové, Jirkové, Milanové, hlavně však ať to nejsou vaše skutečná jména. Nejlepší zkušenosti mám se jmény začínající stejným písmenem jako vaše skutečné jméno. Například jmenujete-li se Michal, může být vaše krycí jméno Mirda, Míla apod. Další variantou jsou jména stanic (nikoli obsluh), např. již zmíněný Pepa, Honza, Jirka atd.

Čím bych povídání o radiové komunikaci uzavřel? Asi varováním. Než cokoli do éteru plácnete, dobře to zvažte. Byť jste relativně anonymní, máte mnoho stejně relativně anonymních posluchačů. Jestliže však díky neopatrnosti při komunikaci tuto svoji anonymitu narušíte, stává se z vás, na rozdíl od vašich posluchačů, konkrétní osoba, na kterou lze ukázat prstem.

16.00.00.00.

ZDRAVOTNICKÁ PŘÍPRAVA

[\(obsah\)](#)

Nejsou žádné přesvědčivé důkazy o životě po smrti. Ale nejsou vůbec žádné důkazy proti tomu. Brzo to budeš vědět. Tak proč se tím užírat?

Při vašich outdoorových a survivalových aktivitách, chtě nechtě, utřítíte nepřebornou plejádu drobných "civilních" poranění. Sami jste již možná zažili, že večerní čištění a přeplepování odřenin, drobných řezných ran a popálenin vám zabralo i půl hodiny (ne, není to nic neobvyklého i mně se to stává). Může však dojít k situaci, kdy vaše zranění budou tak závažná, že bude nutná profesionální zdravotnická pomoc, avšak tato pomoc nebude v daném okamžiku k dispozici. Pak budete okolnostmi nuceni, bude-li chtít zůstat naživu, nebo zachovat život jiným, provádět lékařské úkony, které byste za normální situace pravděpodobně nikdy neprováděli.

My si v této kapitole probereme jakési zdravotnické minimum z pohledu survivalu (*minimum proto, že tato problematika je svým rozsahem a složitostí na samostatnou knihu*). Pozor, toto survivalové pojetí zásad první pomoci je v mnoha ohledech odlišné od běžných "civilních" pravidel. Zásadním rozdílem mezi civilním a survivalistickým přístupem je, že civilní pojetí vychází z předpokladu, že se zraněnému řádově během několika desítek minut dostane kvalifikované lékařské pomoci, avšak z pohledu survivalu si musíte vystačit sami a jediná pomocná ruka, kterou máte k dispozici, je ta u vašeho ramene.

Nebudu zde popisovat obecné známé [zásady první pomoci](#), techniky ošetřování nemocných, obvazování běžných poranění a popálenin, fixace zlomenin apod. Tyto vědomosti by měly být součástí intelektuálního vybavení každého člověka. Znalosti nad tento rámec jsou však již velmi individuální záležitostí. Jiné má holič, jiné řezník a jiné veterinář. Nicméně nikdo vám nebrání v tom, abyste si svoje znalosti studiem odborné lékařské literatury prohlubovali. Dále zde nebudu rozebírat problematiku lékárničky, tuto záležitost jsme probrali v kapitole [Lékárnička](#). A ze všeho nejdříve probereme základní pilíře první pomoci v poli - [BATLS \(Battlefield Advanced Trauma Life Support\)](#).

16.01.00.00.

PRVOTNÍ OŠETŘENÍ A RESUSCITACE

[\(obsah\)](#)

Neexistují silní soupeři, pouze my můžeme být slabými.

Kolaps Ověřte reakce (Prvotní ošetření bod 1)	Zraněný je při vědomí a na vaše podněty reaguje (Prvotní ošetření bod 2a)		
	Zraněný je v bezvědomí a na vaše podněty nereaguje	Zraněný dýchá (Resuscitace bod 2b a bod 3a)	
		Zraněný nedýchá (Resuscitace bod 3b)	Zraněný má pravidelný hmatný tep (Resuscitace bod 4a)
			Zraněný má nehmatný tep (Resuscitace bod 4b)

V krajním případě se můžete dostat do situace, kdy před vámi bude ležet zraněný, který je v bezvědomí, nedýchá, má nehmatný tep a zjevně ztratil velké množství krve. V takovéto situaci budete muset provést prvotní ošetření a resuscitaci souběžně. Proč? Má-li raněný poškozenou některou z tepen (krční, pažní, stehenní) a současně je v bezvědomí, nedýchá a má nehmatný tep, zahájením nepřímé masáže srdce ([KPR – kardio-pulmonální resuscitace](#)) jej vykrvítíte jako prase na porážce. A naopak, budete-li se příliš dlouho věnovat krvácení, může být za chvíli pozdě na zahájení kříšení. Proto jsou právě velká krvácení a

následný hypovolemický a hemoragický šok jednou z hlavních příčin okamžitých úmrtí. Nyní si teoreticky probereme postup prvotního ošetření a resuscitace.

Spolu s přítelem a lahví rumu ležíte na hraně lesa, pozorujete krajinu pod sebou a klábosíte o běžných peripetiích sexuálního života. Právě jste dopili láhev a zvedáte se k odchodu, když najednou uslyšíte svist a zvuk kulky, jak tupě plácne do masa a následně hluk vzdáleného výstřelu. Váš přítel se hroučí na zem a vy mu chcete a především musíte pomoci. Leží před vámi na zemi a nejeví známky života (šok, mdloby, bezvědomí apod.). *(Ne, nebojte se, nejsme ve válce. To si vás jen protékční, sváteční lovec, tuctový podržtaška z ministerstva zemědělství spletl s tuleněm. Že u nás tulení nežijí? No já to vím, vy asi taky, ale on ne.)*

16.01.01.00.

PRVOTNÍ OŠETŘENÍ

[\(obsah\)](#)

1. První, co uděláte, je, že s ním zatřesete, citlivě jej profackujete, oslovíte ho, případně mu položíte jednoduchou otázku, např.: *"Co se ti stalo, vole?"*

2a. Nabude-li zraněný na základě těchto vnějších podnětů vědomí, ověříte, případně zajistíte průchodnost dýchacích cest a zkontrolujete krční páteř. Následně ověřte kvalitu dýchání a ventilace (pneumotorax, hemotorax). Zabezpečení dýchacích cest má vždy nejvyšší prioritu. *Ze všech úmrtí způsobených poraněním hrudníku 25 % osob zemře nevyhnutelně, ale 75 % by mohlo být zachráněno dobře provedeným prvotním ošetřením.*

Diagnostika poraněné páteře a míchy je složitější, protože může dojít k poranění páteře bez poranění míchy. Byla-li však mícha poškozena, lze dobře rozpoznat z těchto příznaků. Prvním příznakem je ztráta kontroly nad svěrači, zjednodušeně řečeno, zraněný se pomočí a případně pokálí. Druhým je ztráta citlivosti v končetinách, zraněný nereaguje na bolestivé podněty. Třetím je diafragmatické (brániční) dýchání.

Jakmile zabezpečíte dýchání, zkontrolujte krevní oběh a krvácení. Cévní a žilní krvácení musí být zastavena co nejrychleji.

Na závěr proveďte jednoduché neurologické vyšetření, zjednodušeně řečeno, ověřte, zda raněný nemá poranění hlavy. *Má-li zraněný penetrující střelné poranění hlavy a je při vědomí, má 88,5 % šanci na přežití, reaguje-li pouze na podněty nebo trpí nevolností, má 66,7 % šanci, reaguje-li pouze na bolest, má 20,9 % šanci, a pokud na žádné podněty nereaguje, nebo je v komatu, udělejte mu křížek na čelo a rozlučte se s ním tichou modlitbou (máte-li na ni čas).*

Na základě těchto jednoduchých vyšetření jste podle krvácení nebo chování raněného schopni odhadnout, která část těla byla poraněna a rámcově posoudit vliv zranění na základní životní funkce. Znáte to – klasická filmová hláška: *"Je to dobrý, to přežiješ."*

Od začátku ošetření musíte s raněným mluvit. Jestliže raněný komunikuje, může to naznačit stav dýchání a prokrvení mozku. Aby byl zraněný schopen komunikovat, musí mít průchodné dýchací cesty, dostatečný objem vdechovaného vzduchu pro tvorbu řeči a přiměřené prokrvení mozku, aby chápal, co říkáte a případně na vaše otázky odpovídal.

16.01.02.00.

RESUSCITACE

[\(obsah\)](#)

Může se však stát, že vše neprobíhá tak hladce, jak je popsáno v předchozím odstavci a zraněný je v bezvědomí, nedýchá a má nehmatný tep. V tom případě musíte neprodleně zahájit resuscitaci. Při oživování musíte nejprve zabezpečit krevní oběh a následně dýchání, teprve až jsou zabezpečeny tyto základní tělesné funkce, můžete pokračovat v první pomoci a případně druhotném ošetření. Strohá vojenská medicínská terminologie říká: "*Kříšení se nezahajuje u zranění, která jsou neslučitelná se životem.*" Lidsky řečeno, to, že raněný již není nebo dlouho nebude mezi živými, lze často rozpoznat podle druhu zranění. Chybí-li mu část mozku i s obsahem nebo má-li střeva všude jinde, jenom ne v břišní dutině, nemá valný smysl uvažovat o resuscitaci. Nemáte-li však takto jednoznačný důkaz o tom, že zraněný je již na půli cesty na onen svět, musíte se o resuscitaci alespoň pokusit.

Resuscitaci je nutno zahájit nejpozději do tří minut od zástavy srdce a šesti minut od okamžiku zástavy dýchání. Po uplynutí této doby dojde k odumírání mozkových buněk a raněný až na výjimky (prudké podchlazení při topení, úrazy elektrickým proudem) umírá.

Průvodním příznakem zástavy krevního oběhu jsou:

- bezvědomí
- raněný zpravidla nedýchá (viz níže – Průvodní příznaky zástavy dechu)
- tep není hmatný
- po jedné minutě od zástavy srdce se rozšiřují zornice (mydriáza)

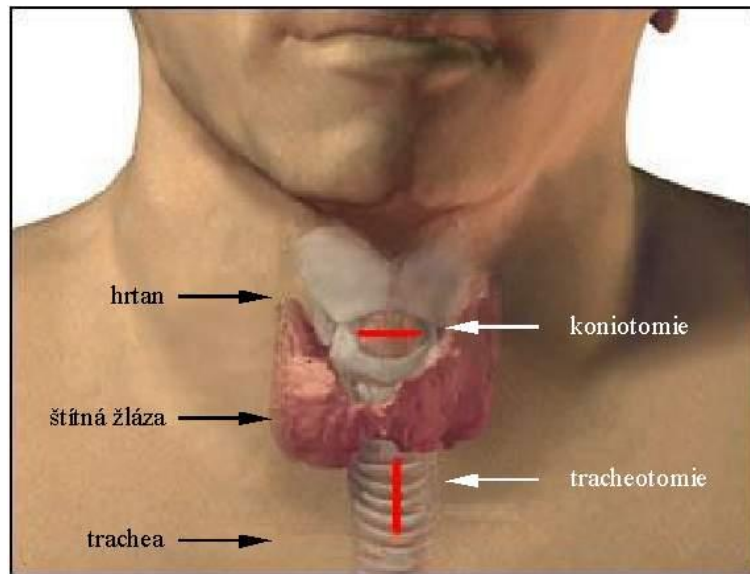
Průvodními příznaky zástavy dechu jsou:

- na hrudníku a nadbříšku nejsou viditelné dýchací pohyby
- z úst není cítit proud vzduchu
- cyanóza (promodrání okrajových částí těla), která se objeví po jedné až dvou minutách od zástavy dýchání

2b. Pokud zraněný na vaše podněty nereaguje, zkontrolujte, zda dýchá. Šetrně jej otočte na záda, zkontrolujte, případně vyčistěte ústní dutinu, uvolněte dýchací cesty záklonem hlavy a zkontrolujte dech. Jestliže raněný nedýchá, okamžitě zahajte umělé dýchání z úst do úst (jak provádět umělé dýchání, najdete v každé zdravotnické příručce, proto se zde nebudu touto problematikou zabírat). Obvykle se provádí jeden vdech za pět vteřin, celkový počet vdechů se pohybuje v rozmezí 12 až 15 za minutu. Začne-li zraněný sám dýchat do 1 minuty po zahájení resuscitace, má 98 % šanci na přežití, začne-li dýchat do 5 minut po zahájení resuscitace, má 25 % šance přežití a začne-li dýchat do 10 minut, má 1 % šanci na přežití. V bojových situacích může být uvedena statistika určitým měřítkem, zda má smysl dále pokračovat v resuscitaci, či nikoli.

Normálnímu spontánnímu dýchání mohou bránit cizí tělesa vniklá do horních cest dýchacích (např. části vlastní tkáně při zranění obličeje, vdechnutá cizí tělesa, střepiny, hlína apod.), pak je nutné zabezpečit dýchání jinou cestou, než jsou ústa nebo nos. K tomu nám slouží drobný chirurgický výkon [tracheotomie](#) a v nouzi nejvyšší koniotomie.

Koniotomie (krikothyreotomie) je zákrok, který dovede zabránit smrti udušením i tam, kde je po ruce pouze kapesní nůž. Stačí protnout příčně v délce 2 cm vaz mezi chrupavkou štítnou a prstencovou, aby vznikl zející otvor, který při zakloněné hlavě pro první chvíli dostatečně zajišťuje přístup vzduchu i bez zavedení kanyly nebo gumové rourky. Abyste při vbodnutí nože nepronikli až do zadní stěny hrtanu, položte ukazovák na nůž tak, že ostří přečnává jen v délce 1–1,5 cm. Při vbodnutí se ukazovák opře o kůži a zabrání dalšímu pronikání nože do hrtanu.

3a. Jakmile zraněný začne sám dýchat, pokračujte v první pomoci druhotným ošetřením zranění.

3b. Jestliže po několika (5–10) vdeších nezačne zraněný sám dýchat, zkontrolujte tep.

4a. Má-li zraněný pravidelný hmatný tep, pokračujte v umělém dýchání, obvykle po krátké resuscitaci začne sám dýchat. Přesto nezapomeňte tep pravidelně nejméně 1x za 1–3 minuty kontrolovat.

4b. Má-li zraněný nehmatný tep, musíte souběžně s umělým dýcháním provádět nepřímou masáž srdce. Bod stlačení pro kardio-pulmonální resuscitaci se nachází asi 3 prsty nad dolním okrajem hrudní kosti.

Jste-li na resuscitaci sám a máte zvládnout jak umělé dýchání, tak i srdeční masáž, musíte střídat oba úkoly v rytmu 30:2, tj. třicet stlačení hrudníku a dva rychlé a úplné vdechy do plic s tempem 80–100 stlačení hrudníku za minutu (hloubka stlačení 4–5 cm). Zdá se vám to moc? Ano, máte pravdu, je to pěkná honička a dá se zvládnout pouze několik minut.

Proto je vhodnější provádět oživování ve dvojici tak, že jeden zachránce zabezpečuje dýchání a druhý krevní oběh v poměru 15:2, tj. patnáct stlačení hrudníku (bez přestávek na vdechy) na jeden vdech s tempem 80–100 stlačení hrudníku za minutu (nezapomeňte pravidelně nejméně 1x za 1–3 minuty kontrolovat tep).

Je-li kříšení účinné, poznáte podle těchto příznaků:

- barva postiženého se zlepší
- na krční tepně se objeví hmatný tep
- zornice se při osvětlení zúží

Několikrát mi byla položena otázka, jak rozpoznat, zda má resuscitace ještě smysl a za jakých podmínek ji lze ukončit. V civilním sektoru je tento problém řešen jednoznačně, jediný, kdo má právo říci: "*Je konec, zavolejte havrany.*" je lékař.

Avšak v situaci, kdy lékaře z jakéhokoli důvodu zavolat nemůžete, platí tato obecně platná pravidla.

Resuscitace se nezahajuje jestliže:

- prokazatelně uplynul od zástavy krevního oběhu časový interval delší než 15 minut u dospělých a delší než 20 minut u dětí za podmínek normotermie (při hypotermii se interval prodlužuje až na 40 minut),
- nevyлéčitelně nemocný je v terminálním stavu (nemocný umírá),

– jsou přítomny jisté známky smrti (podrobnosti níže).

Resuscitaci lze ukončit jestliže:

- došlo k úspěšnému obnovení základních životních funkcí (to je ta lepší varianta),
- po 30 minutách resuscitace, nedošlo-li k obnově základních životních funkcí (obvykle pro celkovou schvácenost záchránců)
- nedošlo-li nejméně 20 minut k známkám okysličení organismu (zúžení zornic, obnovení dýchacích reflexů)

V složitých bojových podmínkách však obvykle není dostatek času ani zdravotníků, kteří by se mohli resuscitaci zraněných věnovat. To je hlavní důvod, proč vojenské předpisy přistupují k resuscitaci v boji mnohem vlažněji a řeší tuto problematiku poněkud odlišným způsobem, než je v civilním sektoru obvyklé. Na bojišti totiž obvykle leží desítky zraněných a je třeba primárně poskytnout pomoc těm, kteří mají šanci na přežití.

Podle doporučení vojenských příruček se zranění s amputovanou končetinou pokud nejsou pozorovány žádné znatelné pohyby těla a zranění bez zřejmých dechových pohybů a bez hmatného pulsu s širokými zornicemi považují z praktického hlediska také za mrtvé. V těchto případech se provádění kardio-pulmonální resuscitace nedoporučuje.

Dovoluje-li však situace provést oživování pak platí, neobnoví-li se do deseti minut od zahájení resuscitace dýchání a srdeční tep, ověřuje se reakce oka. Jestliže oko nereaguje na žádný z níže uvedených testů, resuscitace se zpravidla ukončuje:

Prvním testem je reakce zornic na světlo, zornice mrtvého na prudké světlo nereagují.

Druhým testem je test na dotek. Dotkněte se lehce rohovky oka raněného, nedojde-li k reakci víček (mrknutí), máte další důkaz.

Třetím testem je "kočičí oko". Prsty stlačte oko z protějších stran, tak aby zornice dostala oválný nebo štěrbinový tvar připomínající kočičí oko. Zornice živého člověka zůstane okrouhlá a svůj tvar nezmění. Naopak jakákoli i malá změna tvaru zornice dokazuje smrt. Tento příznak patří mezi tzv. jisté známky smrti.

Za I. a II. světové války se oživování zraněných neprovádělo a zranění se nechávali 24–48 hodin takzvaně uležet. Teprve ti, co přežili tuto vyčkávací dobu, byli chirurgicky ošetřeni, proto ranění v bezvědomí měli jen malé šance na přežití. Resuscitace se začalo v širším měřítku používat až ve válce v Koreji a Vietnamu. Za války ve Vietnamu již Američané dokázali své raněné pomoci vrtulníků transportovat z hluboké džungle do týlové nemocnice do 30 minut.

16.02.00.00.

DRUHOTNÉ OŠETŘENÍ ZRANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

*Smrt je daleko, co se bát. Smrt je blízko, co nadělat.
Ruské přísloví*

Provádí se po prvotním ošetření případně resuscitaci, jakmile je zdravotní stav zraněného v mezích možností stabilizován. Byla-li resuscitace úspěšná, zabezpečte průchodnost dýchacích cest a pokračujte v druhotném ošetření zraněného. Hlavním úkolem druhotného ošetření je dokončit ošetření velkých krvácení, omezit riziko vniknutí infekce do ran, eliminovat další poškozování životně důležitých orgánů, znehybnit poranění a zabezpečit odsávání raných výměšků. Vojenské příručky doporučují dodržet následující postup:

1. K místu poranění je třeba si zajistit rychlý a šetrný přístup. Oděv se nesvléká, pouze se v místě zranění rozepne, odhrne, rozstříhne nebo rozřízne.

2a. Zjistíte-li při ošetření, že zraněný má otevřené zranění nejprve zastavte krvácení. Tepenné krvácení (jasně červená stříkající krev). Nejrychlejším a nejspolehlivějším způsobem, jak zastavit tepenné krvácení, je stisknout prsty krvácející tepnu v tlakovém bodě (nejlépe proti kosti) nad místem krvácení (stlačování tepny v ráně příliš nedoporučuji, pro raněného je to velmi bolestivé a navíc zbytečně zvyšujete riziko infekce).

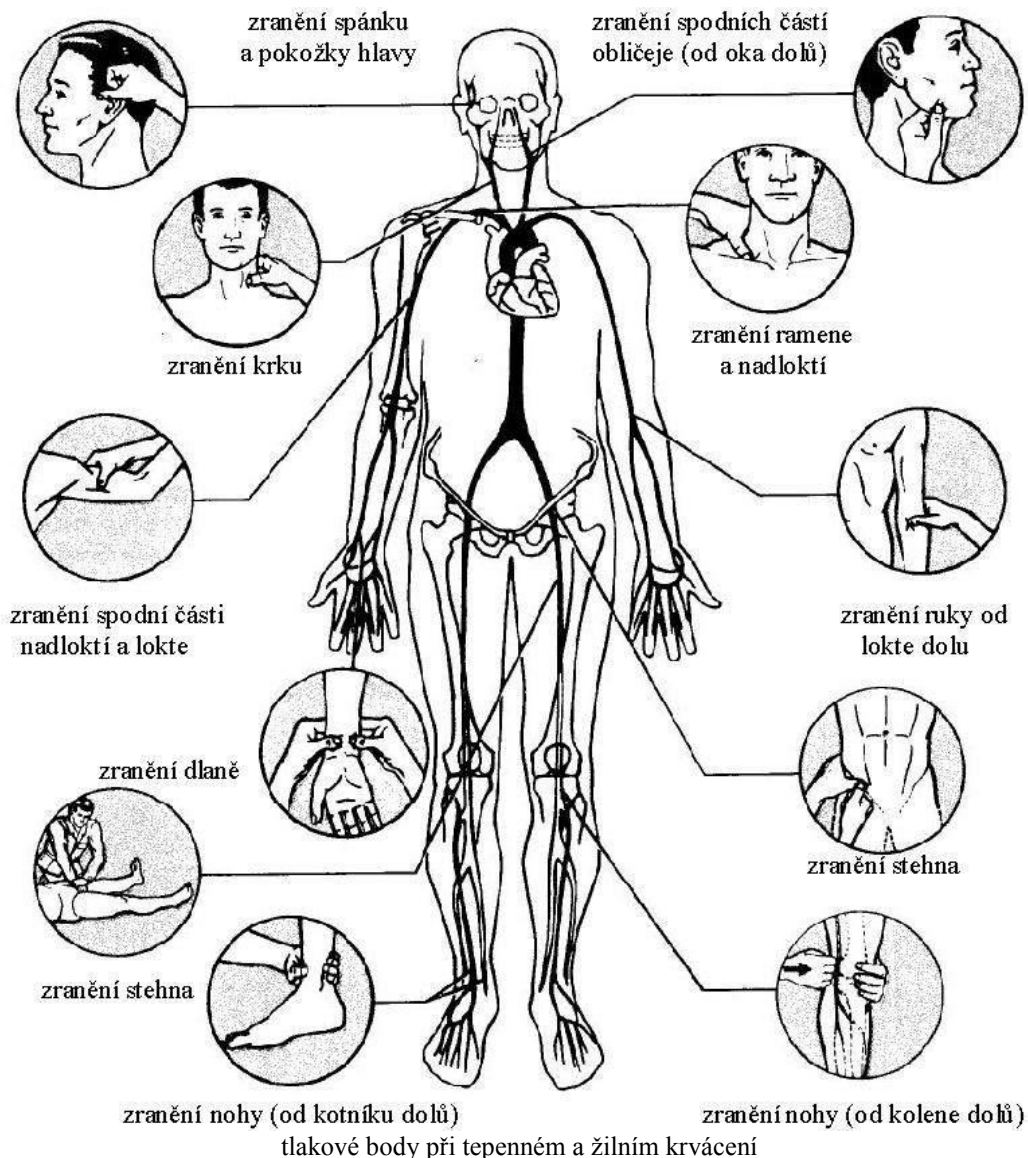
Po zastavení krvácení zvažte, jaký způsob ošetření zvolíte. Není-li tepna přerušena, je nejjednodušším a nejrychlejším řešením ránu (ne tepnu) prostě ucpat sterilním obvazem a ránu obvázat tlakovým (kompresním) obvazem. Avšak v případě, že tepna přerušena je, zejména u ztrátových zranění nebo u traumatických amputací bývá bohužel často jedinou možností zaškrcení končetiny.

Škrtidlo používejte jen a pouze v krajním případě, kdy jiné způsoby zastavení krvácení selhaly. Pozor, škrtidlo lze na lidském těle umístit pouze na dvě místa! Na nadloktí těsně v podpaží a kolem horní části stehna. Škrtidlo nikdy nepřikládejte těsně nad loket ani nad koleno, neboť může dojít k poškození nervů. Zaškrcení je třeba každých 30 minut na krátkou dobu uvolnit a celková doba zaškrcení nemá překročit 1,5–2 hodiny, jinak může dojít k odumření končetiny. **Samozřejmě tato pravidla neplatí u traumatických amputací.**

V případech, kde nelze použít tlakový obvaz nebo škrtidlo z důvodu špatné dostupnosti nebo je-li končetina částečně nebo úplně oddělená, vyhledejte krvácející tepnu, vypreparujte ji a podvažte silnou nití. Nevýhodou preparace a podvázání tepny je, že je to komplikovanější a časově náročnější zákrok než prosté zaškrcení, navíc v končetinách vedou tepny společně s nervy a při preparaci hrozí riziko jejich poškození. Naopak obrovskou výhodou je, že končetina je podvázáním tepny podstatně méně traumatizována než při zaškrcení, neboť může být dále, byť omezeně, zásobována krví z menších nepoškozených cévek.

U žilního krvácení (tmavá proudem tekoucí krev) si v naprosté většině případů vystačíte s tlakovým obvazem, případně tamponováním rány. Při ztrátovém poranění, kdy je žíla zjevně přerušena a současně nelze použít tlakový obvaz, doporučuji její podvázání, zaškrcení by v tomto případě bylo pro končetinu mnohem více traumatizující. Toto samozřejmě opět neplatí pro traumatické amputace, kde primárně zastavujeme tepenné krvácení, obvykle zaškrcením nebo podvázáním.

Zbývá nám vlasečnicové krvácení (po kapkách prosakující krev). Na vlasečnicové krvácení vám bude stačit prosté obvázáni sterilním obvazem.

2b. Vnitřní krvácení. Rozpoznání vnitřního krvácení bývá dosti obtížné, neboť obvykle chybí viditelná krev. Běžnými symptomy jsou žízeň, závrať, zblednutí, slabý a rychlý tep. Nejčastější příčinou vnitřních krvácení bývá zhmoždění dutiny hrudní nebo břišní (krvácení do dutiny lebeční je většinou spojeno s bezvědomím). Při podezření na vnitřní krvácení uložte raněného nznak se sníženou hlavou a se zdviženými končetinami a zajistěte odsun do bezpečí.

Při krvácení do plic (vykašlávaná krev je jasně červená a většinou zpěněná) přikládejte na hrudník studené nebo ledové obklady. Raněného je třeba transportovat v polosedě, s lehce předkloněnou hlavou.

Při krvácení do žaludku (zvracená krev je nahnědlá a natrávená, smíchaná se zvratky) přikládejte na nadbřišek studené nebo ledové obklady. Raněný nesmí jíst ani pít. Transport se provádí v poloze nznak s lehce vyvýšeným hrudníkem a pokrčenýma nohama.

Pokračování v odstavci – **Uzavřená poranění.**

3. Po zastavení zevního krvácení (tamponáda rány, zaškrcení podvázání apod.) ránu obvažte. Není-li to nezbytně nutné, rány se nedotýkejte, ničím ji nevymývejte ani nevytírejte. Z rány můžete odstranit volně uložená cizí tělesa, pevně tkvící tělesa neodstraňujte. Vyhřezlé orgány (např. střevní kličky) nikdy nevpravujte zpět do tělních dutin, pouze je lehce přichyťte

obvazem, aniž byste se jich dotýkali. Povrch rány je možno zasypat prostředkem s bakteriostatickým účinkem (antibiotika a sulfonamidy). Po překrytí a obvázání rány lze zbytkem obvazu převázat oděv (pokud není oděv příliš znečištěn), z důvodu zpevnění oděvu a snížení tepelných ztrát zraněného. Ránu vždy obvazujte v "konečném postavení", tj. v poloze, ve které bude uložena po dobu transportu, než dojde k definitivnímu ošetření.

4. Na závěr ránu znehybněte a zajistěte odsun raněného do bezpečí.

My si nyní možná zranění, která můžete při vašich survivalových aktivitách utřížit, rozdělíme do několika skupin. A pro začátek si zranění rozdělíme na **nebojová a bojová**.

16.02.01.01.

NEBOJOVÁ ZRANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

Za nebojová zranění si označíme ta, která nebyla způsobena zbraněmi (za zbraň nepovažuji váš kapesní perofřízek, kterým jste se dlouhli do stehna při otvírání konzervy drůbeží paštiky). Takováto "civilní" zranění si můžete ve většině případů ošetřit sami (běžná "domácí" zranění) a pokud na ně nestačíte, můžete navštívit nebo přivolat lékaře (dopravní nehody, popáleniny, zlomeniny apod.), naprosto nic tím neriskujete.

Bohužel mi to opět nedá, abych se neotřel o některé rádoby survivalové příručky. Většina publikací o survivalu nám totiž nesmyslně vsugerovává, že největší zdravotnický problém, který nás může v přírodě potkat, je odřená pata a přisáté klíště. Pravdou je, že tyto dvě komplikace jsou nejčastěji řešeným problémem, avšak nejsou největším problémem. Vytažení klíštěte netrvá ani minutu, a odřená pata se prostě zalepí, to je vše. Zato znám tři velké problémy, které vám mohou život opravdu znepříjemnit. Na prvním místě jsou to bolavé zuby. Na druhém zanícený palec (či jiný prst) na noze, jedno zda z malých bot nebo přerostlého nehtu. Jestliže vám palec oteče do velikosti pingpongového míčku, tak jej do boty prostě nedostanete, pak přichází ke slovu rezervní tenisky od Vietnamců a nůž pro úpravu špičky boty. Třetím problémem je pro znalce vlk, pro latiníky intertrigo a pro zbytek zapášená pr.... Nevěřili byste, jak paralyzující záležitostí může být. Vyvarujte se zejména těmto třem naprosto zbytečným problémům, které lze v polních podmínkách jen obtížně řešit (zuby) nebo jejichž léčení je dlouhodobější a vyžaduje určitá omezení v pohybu.

Tímto bych skončil s trapnou kapitolou nebojových zranění, k jejichž řešení vám ve většině případů stačí běžná znalost základů první pomoci, leukoplast a dětský zásyp, a budu se zabývat něčím složitějším a tím jsou zranění bojová.

16.02.01.02.

BOJOVÁ ZRANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

Upřímně, utrpíte-li za válečné situace jako člen odboje, jenž není pod ochranou mezinárodních úmluv a dohod ([I. Ženevské úmluvy o zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil v poli](#), [II. Ženevské úmluvy o zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků ozbrojených sil na moři](#), [III. Ženevské úmluvy o zacházení s válečnými zajatci](#), [IV. Ženevské úmluvy o ochraně civilních osob za války](#), [I. Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů](#), [II. Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám z 12. 8. 1949 o ochraně obětí ozbrojených konfliktů nemajících mezinárodní charakter](#).) jakékoli **bojové zranění**, jste v pěkné bryndě. Bojová zranění s sebou přinášejí jeden zásadní problém, ve většině případů je totiž třeba, aby takováto zranění, dříve či později, ošetřil odborník s příslušným vybavením – lékař. Navštívíte-li však za jakékoli situace, ať mírové nebo válečné, lékaře s průstřelem nohy, dá vám injekci 10 mg 1 % morfia a zavolá na nejbližší policejní stanici. Nelze mu to zazlívat, má

to v popisu práce a lékařské tajemství s tím nemá co dělat. Policie si z vás potřebné informace o tom, jak jste ke zranění přišli, už vymlátí. Proto návštěvu odborníka (lékaře) s bojovým zraněním za válečné situace lze hodnotit jako jasný pokus o sebevraždu.

Samozřejmě, že v rozhodování zda lékaře navštívit či nenavštívit bude hrát velkou roli i stupeň rizika, který touto návštěvou podstupujete. Jestliže jste v mírové situaci při nepovedené cvičné akci chytli odraženou kulku, můžete se vymluvit na to, že jste v mladické nerozvážnosti rozebírali nalezenou patronu a ono vám to najednou bouchlo, samo. Kde není žalobce, není ani soudce. Za válečné situace, dojde-li k přestřelce s pár mrtvými a vy druhý den nato navštívíte lékaře s kulí v noze, počítejte s tím, že zbytek vašeho života bude velmi krátký a velmi smutný. Co s tímto zapeklitým problémem dělat a jaké jsou vaše možnosti.

My si nyní možná bojová zranění rozdělíme na zranění, při kterých je **zraněný v bezvědomí nebo nepohyblivý** a na zranění, při kterých je **zraněný při vědomí a je schopen alespoň částečného pohybu**.

16.02.02.01.

ZRANĚNÝ JE V BEZVĚDOMÍ NEBO JE NEPOHYBLIVÝ

[\(obsah\)](#)

Tento případ je ta nejhorší varianta, která vás může potkat. Jestliže vám na záda funí houf nasraných, po zuby ozbrojených maníků, těžko budete provádět umělé dýchání a nepřímou srdeční masáž až do příjezdu lékaře. Jediné, čeho se asi dočkáte, bude kulka do břicha a dvacet minut pomalého umírání zpříjemněného pečlivě mířenými kopanci do rozkroku. Takže jediné, co můžete udělat, je, že si raněného hodíte přes záda a zmizíte do relativního bezpečí, kde budete moci pokračovat v resuscitaci. Manévrujete-li však v nepřátelském prostředí se zraněným, který je v bezvědomí nebo nepohyblivý a vy jej musíte nést, může to váš pohyb výrazně zpomalit a to může být konec nejen jeho, ale i váš. Navíc nemáte žádnou jistotu, zda váš bohulibý pokus o záchranu má nějaký smysl a zraněný přežije. Za II. světové války bylo v diverzních jednotkách toto dilema řešeno velmi jednoduše. Spolubojovníci pomohli zraněnému bezpečně umřít a nejužívanějším lékem v tomto případě bývala kulka do hlavy. Případně, byl-li zraněný při vědomí a měl velkou důvěru spolubojovníků, dostal od nich do ruky odjištěný granát. Ať již sevření prstů povolil vědomě nebo ztrátou vědomí, výsledek byl vždy stejný, rychlá a spolehlivá smrt. Na základě dlouholetých zkušeností se domnívám, že i ve válečných konfliktech budoucnosti se budou dodržovat tato logická a osvědčená konspirační pravidla.

Shrnutí, těžce zraněný odbojový bojovník, není-li mu poskytnuta rychlá a odborná lékařská péče, má statisticky jen velmi malou šanci na přežití. I když se mu této lékařské péče dostane, neznamená to, že neskončí v ruku protivníka, který jej vytěží (technický výraz bezpečnostních složek pro výslech spojený s různými formami fyzického a psychického nátlaku) a pro výstrahu veřejně popraví.

16.02.02.02.

ZRANĚNÝ JE PŘI VĚDOMÍ A JE SCHOPEN ALESPŮŇ ČÁSTEČNÉHO POHYBU

[\(obsah\)](#)

Jakýkoli pohyb je pro vážně zraněného člověka velkým utrpením (sám jsem to na vlastní kůži několikrát zažil, proto vím, o čem mluvím), ale jak říká klasik: "*Pokud nejde o život, tak jde o h...o.*" Je-li zraněný při vědomí, může si sám zastavit krvácení, případně ošetřit zranění. Není-li toho schopen, je s ním přece jen mnohem lepší spolupráce, než se zraněným v bezvědomí. Může-li raněný navíc bez cizí pomoci chodit, máte napůl vyhráno.

16.03.00.00.

DEFINITIVNÍ OŠETŘENÍ

[\(obsah\)](#)

Milióny lidí touží po nesmrtelnosti a přitom neví co dělat v neděli odpoledne, když venku prší.

Nyní jste v situaci, kdy jste se úspěšně odpoutali od protivníka, jste skryti v relativním bezpečí vašeho tábořiště nebo jiného úkrytu a potřebujete ošetřit vaše zraněné. Opět trochu reálu. Ať již jste sebelepší odborník, třeba s medicínským vzděláním, bez speciálního vybavení (operační sálu, chirurgických nástrojů, rentgenu, krve, infuzí, narkotik, antibiotik apod.) můžete pouze z končetin a povrchových částí těla vytahat kulky a střepiny (v polních podmínkách zpravidla nelze vyjmát cizí tělesa z velkých tělních dutin, tj. dutiny lebeční, hrudní a břišní), zašít řezné, sečné a bodné rány nebo vydrénovat střelné rány a pokousání psy, případně provést amputace těch končetin, které nelze zachránit z důvodu rozsáhlých ztrát tkání nebo které byly postiženy infekcí a hrozí riziko celkové sepse. Proto si naše bojová zranění opět rozdělíme, tentokrát na **uzavřená poranění** a **otevřená poranění**.

16.03.01.00.

UZAVŘENÁ PORANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

Příčinou těchto zranění jsou účinky tlakové vlny výbuchu, úder cizím tělesem, zasypání apod. Následkem mohou být poranění s řadou hematomů, vnitřní krvácení, roztržení plic, sleziny, jater, dutých orgánů atd. S takovými složitými vnitřními poraněními si mnohdy neví rady ani lékaři, tím méně si budete schopni poradit vy sami. Jediné, co můžete pro zraněného udělat, je, že jej urychleně odsunete do bezpečí, zmírníte jeho bolesti a pomodlíte se za něj. Vše ostatní je v rukou Božích. Dobrou zprávou je, že přežije-li zraněný prvních 24 hodin, jeho stav se obvykle rychle upraví a má velkou šanci, že se bez následků uzdraví.

16.03.02.00.

OTEVŘENÁ PORANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

Řezná, sečná, bodná poranění.

Tato zranění jsou zpravidla způsobena ostrým plochým nástrojem. Nezpůsobí-li zranění masivní krvácení (podříznutí krku), nebo není-li rána infikována (u pronikajících bodných zranění), obvykle se velmi rychle zhojí hladkou jizvou. Utržíte-li obdobné poranění, jehož rozsah vyžaduje lékařské ošetření, můžete se vymluvit na to, že vás napadla skupina pobudů, nikdo nedokáže, že si vymýšlíte. Jste-li nuceni si zranění ošetřit sami, platí jednoduchá zásada. Nepronikající, neznečištěné a neinfikované rány je možno zašít, u pronikajících a infikovaných zranění se provede drenáž rány a rána se nechává otevřená, tak aby bylo zabezpečeno hojení zevnitř.

Tržné a tržně zhmožděné rány.

Jsou obvykle způsobeny nárazem tupého předmětu. Rány se vyznačují tím, že jejich okraje jsou zhmožděné, rozdrčené, někdy nerovné. Hlavním nebezpečím tržně zhmožděných poranění je zvýšené riziko infekcí, nevýhodou je, že rány jsou velmi bolestivé a obvykle vyžadují fixaci, naopak je určitou výhodou, že tato zranění obvykle málo krvácejí. Hojení tržných ran je zpravidla pomalé a s ošklivými jizvami. Jestliže rány věnujeme dostatečnou péči, lze tržná zranění léčit i v polních podmínkách. V případě, že na ránu nestačíte, můžete opět risknout návštěvu lékaře s tím, že jste spadli ze střechy.

Střelná zranění.

U střelných poranění musíte počítat s nejrůznějšími formami a kombinacemi zranění, zejména pak s mechanickými (střelná a střepinová poranění), termickými (popáleniny) a bakteriálními (primární a sekundární infekce). A opět dělení, tentokrát na **zranění pronikající a zranění nepronikající**.

Střelné poranění dutiny břišní zásahem britskou útočnou puškou **Enfield L85A1** ráže **5,56x45 mm (.223 Rem)** (standardní náboj NATO) z bezprostřední blízkosti. Vlevo vstřelný kanál (okolo něj jsou vidět termické popáleniny způsobené výstřelnými plyny), vpravo výstřelný kanál (rána je vychlípěná směrem ven).

britská útočná puška **Enfield L85A1** a standardní náboje NATO ráže **5,56x45 mm (.223 Rem)**.

16.03.02.01.

ZRANĚNÍ NEPRONIKAJÍCÍ

[\(obsah\)](#)

Nepronikající zranění (65–81 % z celkového počtu střelných poranění) nebývají tak nebezpečná jako zranění pronikající a je-li včas zastaveno krvácení a poskytnuto kvalitní druhotné ošetření, zraněný zpravidla přežívá i bez chirurgického ošetření (zde více než jinde platí, že méně může znamenat více). Zejména to platí pro odrazová a tečná postřelení, kdy je nejlepším řešením ránu ovázat a zabezpečit hojení bez jakýchkoli invazních vstupů (totéž platí i pro některá řezná, sečná, bodná a tržná poranění). Mezi tato méně nebezpečná poranění patří:

- prosté průstřely měkkými tkáněmi s hladkým vstřelem a výstřelem, bez příznaků poranění větších cév, šlach a nervů
- mnohočetná povrchová střepinová poranění
- pronikající poranění hrudníku, bez známek dušení, otevřeného nebo přetlakového pneumotoraxu, většího nitrohruďního krvácení a poranění jícnu

S výše uvedenými zraněními si poradí každý zručný zdravotník a při vhodném ošetřování a aplikaci antibiotik lze takováto zranění poměrně rychle a bez větších následků

vyhojit. Nejčastější komplikací hojení je stejně jako u zranění pronikajících infekce v ráně, avšak na rozdíl od zranění pronikajících lze zranění končetin v krajním případě řešit amputací.

16.03.02.02.

ZRANĚNÍ PRONIKAJÍCÍ

[\(obsah\)](#)

Na průběh a hojení rány má velký vliv, zda rána proniká do některé z tělních dutin či nikoli. Každá tělní dutina je obklopena blanou, jež slouží jako ochrana před pronikáním mikrobů (pobříšnice chrání dutinu břišní, pohrudnice dutinu hrudní a podlebice dutinu lební). Je-li zraněním porušena celistvost některé z těchto výstelek, mluvíme o zranění pronikajícím. Primárním rizikem těchto zranění je vnitřní krvácení, sekundárním pak infekce.

Proto nejdůležitějším faktorem, zda zraněný přežije či nikoli, je první pomoc, při níž musí být zastaveno krvácení a zabráněno pronikání choroboplodných zárodků do rány. I když bude první pomoc úspěšná, prognóza vývoje zranění obvykle není nijak příznivá a zraněný nemá bez lékařské pomoci příliš mnoho šancí na uzdravení. Ryze statisticky řečeno, nedostane-li se zraněnému s pronikajícím zraněním řádově do několika hodin chirurgického ošetření, má méně než 30 % šanci na přežití.

16.04.00.00.

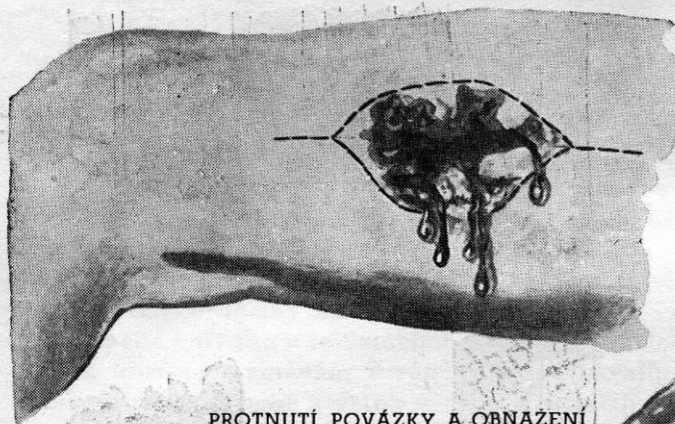
VŠEOBECNÉ ZÁSADY CHIRURGICKÉHO OŠETŘENÍ STŘELNÝCH PORANĚNÍ

[\(obsah\)](#)

*Člověk dokáže třikrát víc, než si myslí a sedmkrát víc,
než si myslí jeho maminka.*

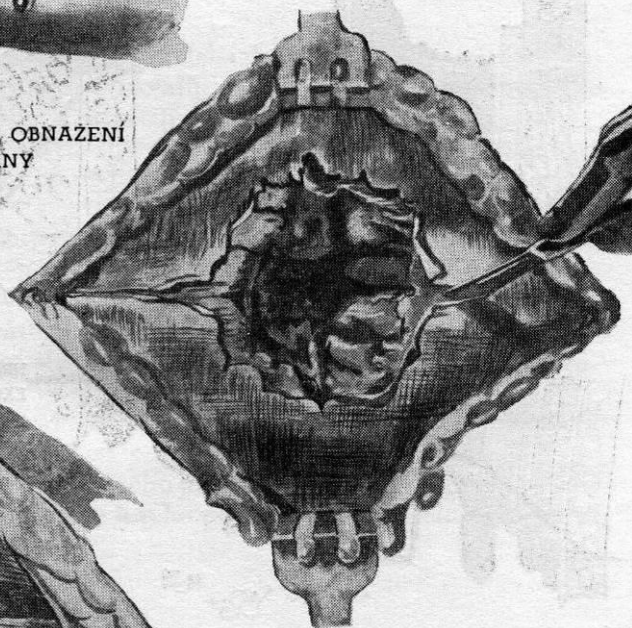
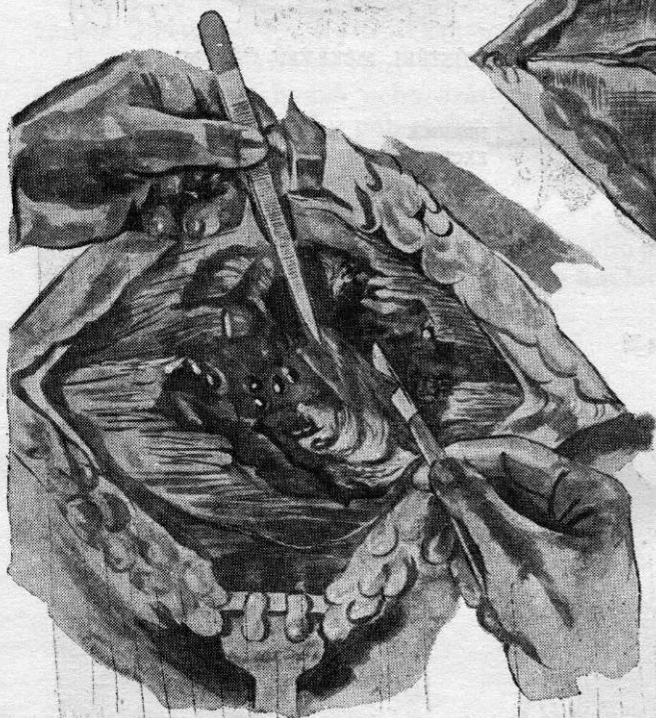
1. Odstraňte prvotní obvaz a případné znehybnění. Očistěte, oholte nebo ostříhejte a dezinfikujte okolí rány, podle možností zarouškujte operačního pole.
2. Znecitlivění rány. Nemáte-li k dispozici analgetika (Dolsin, Fentanyl, Morphin), lokální anestetika (Procain, Mesocain) nebo ještě lépe anestetika celková (Ketamin) musíte improvizovat. Mezi improvizovaná analgetika patří alkohol a opium a lokální anestetika znecitlivění chladem. K celkové anestezii je nejvýhodnější použít etherovou narkózu (podrobnosti v odstavci Ether a Chloroform).
3. Ránu pomocí háků otevřete a vypláchněte fyziologickým roztokem (9 g chloridu sodného na 1 litr převařené vody) nebo alespoň převařenou vodou. V případě, že je vstřelný kanál příliš úzký, prořízněte v místě vstřelu kůži a povázku, tak abyste měli dobrý přístup ke střelnému kanálu a spodině rány.
4. Odstraňte z rány cizí předměty (hlínu, textilie, střepliny, střely, drobné úlomky kostí apod.) Ránu čistěte vždy od středu směrem ven, ne opačně. Následně odstraňte silně znečištěné, zhmožděné a života neschopné části tkáně. Zastavte krvácení v ráně nejlépe podvázáním, u drobnějších krvácení lze cévky uzavřít koagulací. Vyprázdňte hematomy stlačující tkáně a narušující krevní oběh. Ránu opět vypláchněte fyziologickým roztokem a zrevidujte.
5. Na závěr ránu vydrénujte, překryjte sterilním mulem, obvažte obvazem a znehybněte. Umělá drenáž rány se nedoporučuje u ran na obličeji, na prstech rukou a u povrchových postřelů, zde je vhodnější použít drenáže přirozené.
6. Uzavření střelné rány. Střelná poranění nikdy neuzavírejte po prvotním chirurgickém ošetření. Sešitím zabráníte odloučení a vyplavení nekrotických tkání, důsledkem pak mohou být zánětlivé komplikace při hojení (toto neplatí u pronikajících poranění tělních dutin, zde je třeba ránu zašít a vyvést umělou drenáž mimo dutinu). Ránu lze uzavřít šitím nejdříve třetí až osmý den po prvotním chirurgickém ošetření před vytvořením granulací, nejsou-li v ráně přítomny známky infekce a je-li zraněný celkově v dobrém stavu. Rány lze také uzavírat postupným stahováním okrajů pomocí náplastí a náplast'ových obvazů. V případě, že se v ráně objeví příznaky infekce, rána se sešívá až po zvládnutí infekcí, u menších nepronikajících poranění se nechává zarůst bez šití.

VYŘÍZNUTÍ RÁNY

EXCISE KÚŽE A ROZŠÍŘENÍ
RÁNY

PROTNUTÍ POVÁZKY A OBNAZENÍ
HLUBOKÝCH ČÁSTÍ RÁNY

SNESENÍ NEŽIVOTNÝCH TKÁNÍ

16.05.00.00.

POLNÍ AMPUTACE

[\(obsah\)](#)

Často je snazší získat odpuštění než povolení.

Amputace je poměrně jednoduchý chirurgický výkon, který může provádět opravdu každý lapiduch a to je také hlavní důvod, proč je tento zákrok tak oblíben ve válečné chirurgii. (Je zdokumentován válečný případ, kdy si odbojový pracovník sám sekerou amputoval omrzlou ruku v předloktí a ránu si uzavřel koagulací tkáně přiložením pahýlu na rozpálenou lopatu. Sám v nepřátelském týlu str.26) Pamatujte, úkolem polní amputace není vytvořit bezvadný pahýl, ale zachránit raněnému život ohrožený ranou infekcí i za cenu ztráty končetiny nebo končetin.

Amputace se rozděluje do tří kategorií:

Prvotní – provádí se při prvotním chirurgickém ošetření k odstranění končetiny zjevně neschopné života (neúplné nebo úplné odtržení končetin, rozsáhlé poškození měkkých tkání s rozsáhlým rozdrcením kostí a kloubů a přerušením velkých cév a nervů).

Druhotné – používá se při komplikacích ohrožujících život raněného (gangréna tkání, sněť končetiny, flegmóna, nezvladatelné sepse, omrzliny IV. stupně apod.).

Opakované – takzvané reamputace u vadných pahýlů (např. při nezhojení pahýlu, u bolestivých pahýlů a všude tam, kde pahýl nedovoluje přiložení protézy). (Tyto operace se vás již netýkají, neboť neslouží k záchraně zraněného, ale k jeho návratu do normálního života a obvykle je provádějí specialisté na ortopedii nebo plastické chirurgii.)

Anestezie: Nemáme-li k dispozici vhodná komerční analgetika a anestetika, lze použít improvizovaných analgetik a anestetik jako je alkohol, opium a podchlazení končetiny. Z hlediska polních operací je znečistlivění chladem dostupným a velmi dobrým lokálním anestetikem, zejména pak v kombinaci s alkoholem.

Nástroje: K amputaci nezbytně potřebujete nůž na oddělení měkkých částí, pilku na oddělení kostí, pilník na začištění ostrých hran na kosti a nitě na podvázání cév.

Zaškrcení: V improvizovaných podmínkách je nejvhodnější provádět amputaci se škrtidlem. Bylo-li zraněnému přiloženo škrtidlo již dříve k zastavení krvácení, je třeba ponechat jej na místě až do konce operace nezávisle na tom, ve kterém místě končetinu oddělujeme. Je-li škrtidlo příliš blízko místa amputace a překáží v operaci, nesnímáme je, ale ve vhodnějším místě přiložíme druhé škrtidlo a pak teprve odstraníme původní zaškrcení. Tím zabráníme resorpci rozpadových látek a jejich přestupu do krve, což by mohlo podstatně zhoršit celkový stav raněného. Operujete-li z důvodu gangrény nebo anaerobní infekce, nikdy škrtidlo nepřikládejte, pouze prsty stlačte přívodní tepny.

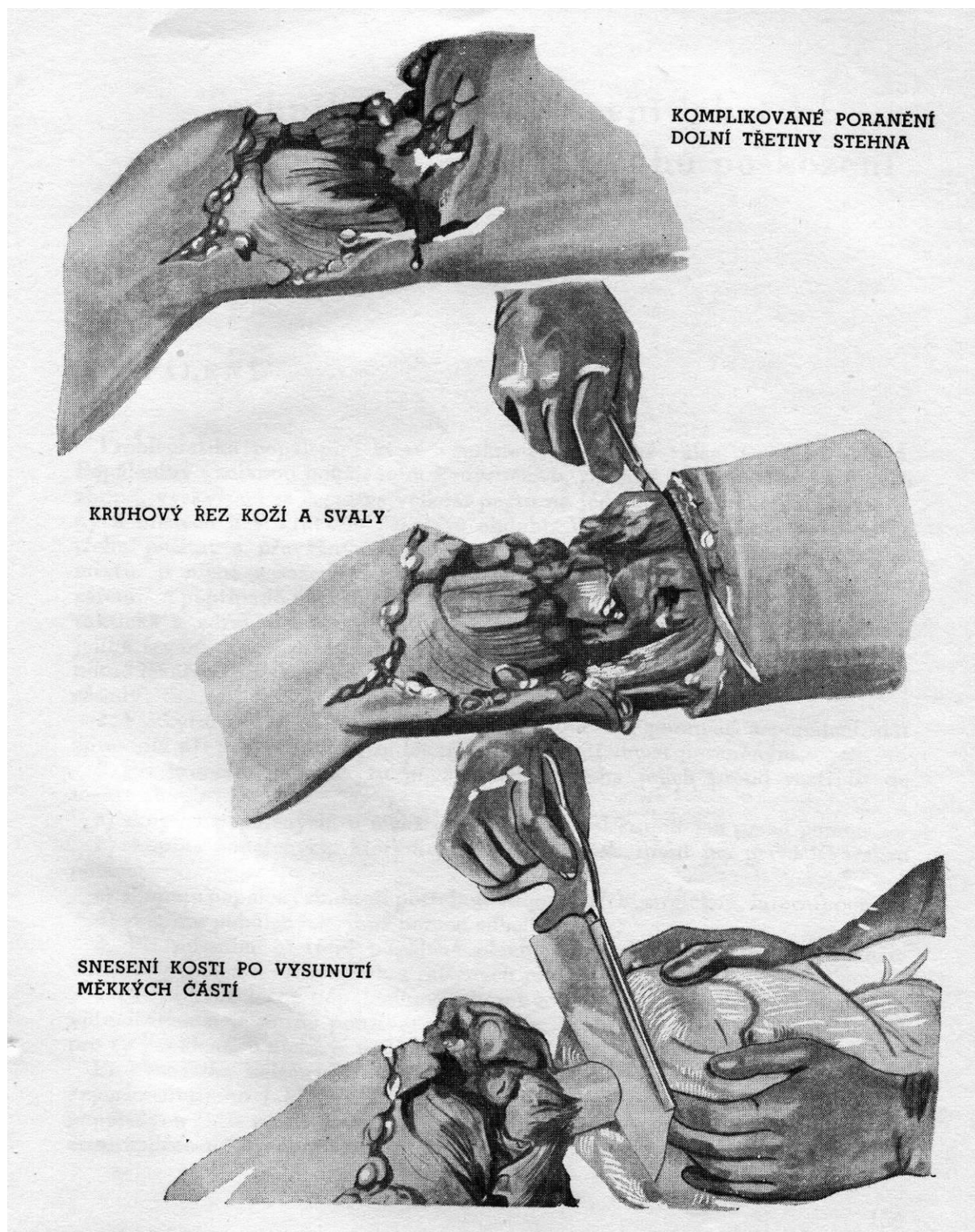
Vlastní amputace se skládá ze tří fází:

1. Protěti měkkých tkání. Nejdříve na úrovni zdravé tkáně po obvodu proříznete kůži i s podkladovou tkání a stáhněte ji směrem k trupu. Následně odděluje stejným kruhovým řezem svaly a vysunujte je také směrem nahoru. (Měkké tkáně lze také protnout formou laloku. Avšak z chirurgického hlediska je cirkulární amputace jednodušší a pooperační péče kratší.) Svaly protínejte po vrstvách, vždy těsně nad nervovými a cévními svazky. Následně izolovaně protněte velké cévy a každou dvakrát podvažte. Nervové kmeny přerušete bez uchopení a hmoždění kleštěmi nebo pinzetou. Nyní protněte zbytek svalů až na kost.

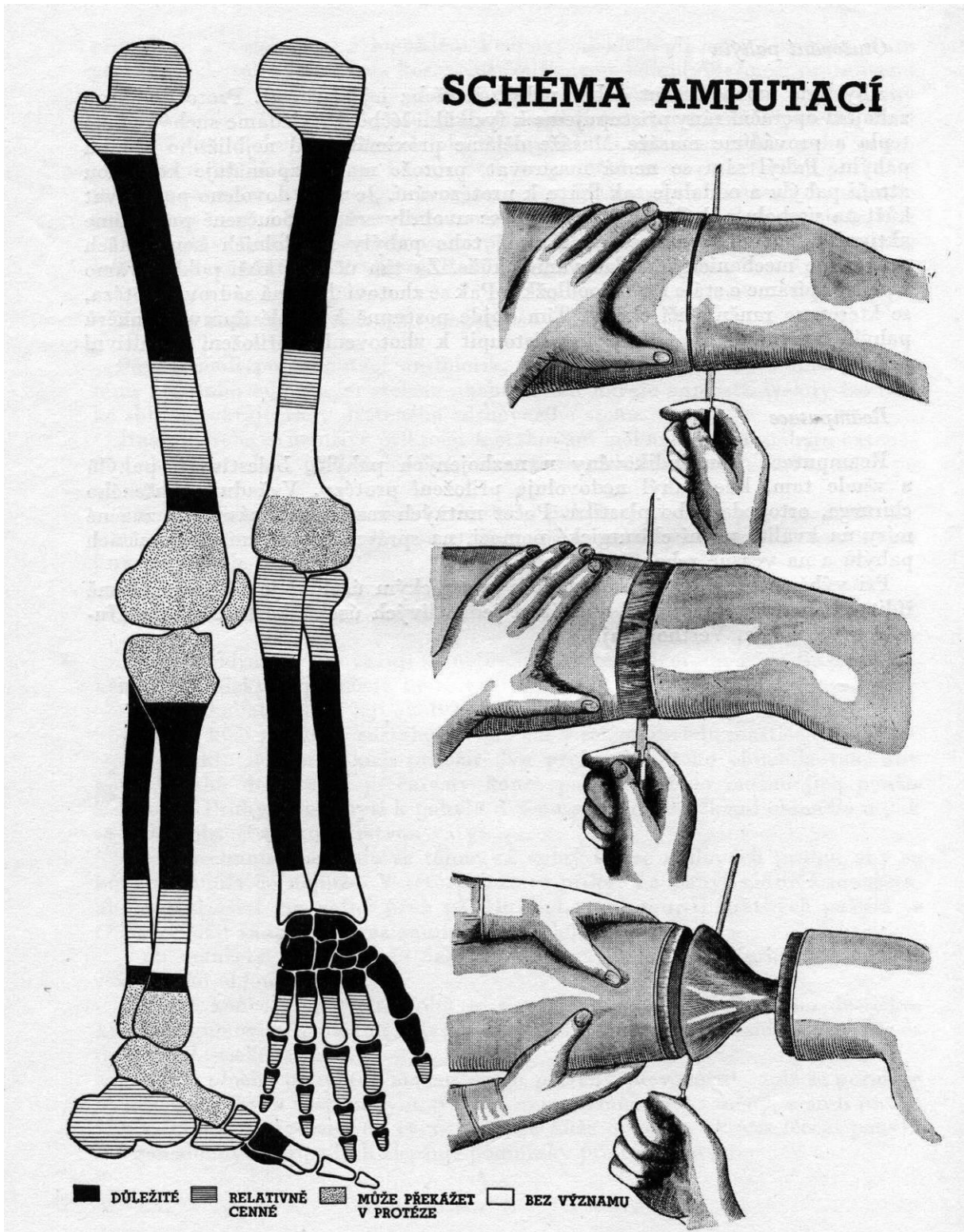
2. Odříznutí kostí. U kosti nejdříve proříznete cirkulární okostici. Periferní okraj okostice odsuňte a těsně pod okrajem řezu měkkých tkání oddělte kost. Při řezání kosti překryjte měkké části tkáně a chraňte je před znečištěním a dalším poškozením. U párových kostí řežte obě kosti současně. Kostní dřev z kosti nevyškrabujte! Ostré okraje kostí uhlad'te pilníkem. V

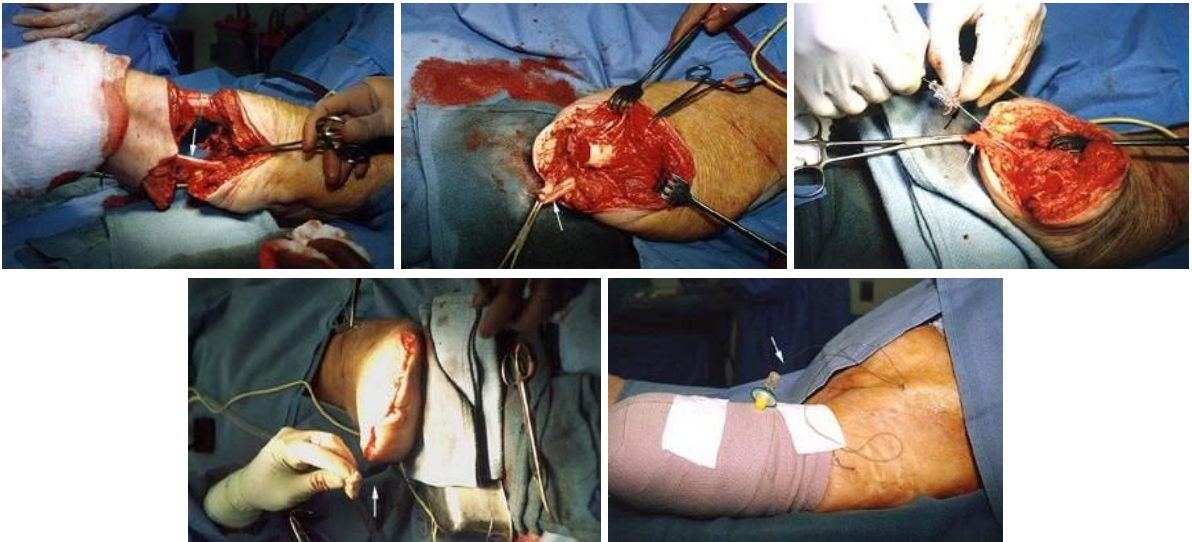
případě, že nemáte pilku, musíte provést amputaci pod nejbližším kloubem a přetnout kost v kloubu (exartikulace).

3. Úprava rány. Provéřte podvázání tepen a žil v ráně, aby nedocházelo ke krvácení. Ošetřete konce nervů nejlépe napuštěním prokainem nebo alkoholem. Stehování amputační rány po střelných poraněních je z důvodu infekcí nepřijatelné, jen ve výjimečných případech lze provést jeden sblížovací steh kůže. Povrch rány zasypte bakteriocidním zásypem, pahýl překryjte sterilním obvazem a znehybněte.

Amputační rána se uzavírá dodatečně, při podávání antibiotik nejdříve za 3–5 dnů, jinak 8–10 den po amputaci. Neobjeví-li se pooperační potíže, lze provést druhotný sblíživací steh kůže nebo je možné okraje kůže sblížovat pomocí náplastí. Dále je třeba zahájit stahování měkkých tkání pažby pomocí extenzního obvazu (např. pružného obinadla).

postup při "civilní" cirkulární amputaci nohy nad kolenem s následným uzavřením rány

další civilní amputace, v tomto případě horní končetiny s uzavřením rány pomocí laloku
a [video amputace dolní končetiny taktéž s uzavřením rány pomocí laloku](#)

Další techniky chirurgických zákroků zde probírat nebudu, jak jsem již řekl, bylo by to na další knihu. Buď víte, jak na to a víte, že to dokážete, pak se do zákroku pusťte, nebo si rady nevíte, a pak by váš zákrok mohl napáchat více škody než užitku. Něco jiného je totiž uříznout poslední článek malíčku visící na zbytku kůže a něco jiného je sešívání břicha a střev roztrhaných granátem a žádná survivalová příručka z vás vojenského chirurga neudělá, ani tato ne.

16.06.00.00.

LÉČIVÉ ROSTLINY A ALTERNATIVNÍ PROSTŘEDKY

[\(obsah\)](#)

Krátká historie medicíny:

"Pane doktore, bolí mě hlava."

2000 před Kristem: "Tu máš, zvýkej tenhle kořínek."

1000 po Kristu: "Kořínky jsou pohanské, pomodli se."

1850: "Modlení je pověra, vypij tenhle lektvar."

1940: "Ten lektvar je podezřelý, spolkně tuhle pilulku."

1985: "Pilulka není účinná, užívej toto antibiotikum."

2000: "Antibiotika, taková chemie! Zvýkej tenhle kořínek."

Jestliže se necítíte dobře a víte, co vás bolí, zajdete si do lékárny a koupíte si příslušný medikament. Nevíte-li, jaký neduh vás trápí, zajdete k lékaři a ten vám na základě diagnózy už nějaký lék předepíše. Zatím nemáte žádný problém. Avšak za situace, kdy je pro vás návštěva lékaře příliš velkým rizikem, nebo v polních podmínkách, musíte mnohdy sáhnout k improvizovaným a alternativním léčivým prostředkům. My si v této kapitole budeme povídat právě o improvizovaných a alternativních léčivech, neboť jejich znalost by měla být nedílnou součástí zdravotnické přípravy v survivalu.

16.06.01.00.

ROSTLINNÉ PROSTŘEDKY

[\(obsah\)](#)

Na našem území roste přibližně 3 000 druhů vyšších rostlin. K léčebným účelům lze použít asi 150–200 druhů. I když sice existuje přísloví; *"Není na světě bylina, aby na něco nebyla."*, tak v běžné praxi se používá asi [50 – 70 druhů léčivých rostlin](#). Já se zde zmíním jen o těch nejdůležitějších, jejichž význam byste v žádném případě neměli podceňovat. Další informace o léčivých rostlinách si můžete najít v [Příručce pro průzkumníky](#) a příručce [Zprav 54-03 Zásady sebezáchovy v týlu nepřítel](#). Hodláte-li se této problematice věnovat hlouběji, nic vám nebrání prostudovat si příslušnou [odbornou literaturu](#).

16.06.01.01.

LÉČIVÉ ROSTLINY

[\(obsah\)](#)

Bez černý.

Roste u plotů, na rumišťích, v lesích, hájích a křovinách. K léčebným účelům se používají květy, listy i plody. Teplý čaj z květu se používá jako potopudný prostředek, při nachlazení, začínající chřipce, rýmě, kašli a horečce. Vlažný čaj se užívá proti zácpě, vysokému krevnímu tlaku, jako močopudný prostředek, při chorobách ledvin a močového měchýře. Chladný čaj se užívá při žaludečních nevolnostech, žaludeční a střevní kolice, žaludečních křečích, k uvolnění plynatosti, při žlučnickových obtížích. Obklad z teplého odvaru (též ve směsi s heřmánkovým odvarem) má protizánětlivé účinky. Plody mají využití především jako účinné analgetikum při bolestech kloubů a páteře. Působí též mírně projímavě. Šťáva z plodů se používá na obklady při zápalu trojklaného nebo sedacího nervu.

Borůvky a brusinky.

Borůvka a brusinka tvoří souvislé porosty ve vlhčích lesnatých a smíšených lesích, mnohdy rostou tyto rostliny společně. Čaj z mladých lístků se používá při střevních kolikách. Zevně můžete odvaru z listů a plodů použít k výplachům a dezinfekci dutiny ústní při zánětu dásní a ke koupelím při kožních onemocněních. Plody jsou jedlé, chutné, obsahují vitamín C. Šťáva vylisovaná z čerstvých vyzrálých plodů se podává samotná nebo ředěná vodou, působí

proti nachlazení, zánětu sliznice, k výplachům nosu při rýmě, k odstranění zápachu z úst, při aftech a oparech.

Divizna velkokvětá.

Roste na výslunných kamenitých stráních a mezích, zvláště na písčitých půdách (Pozor na možnou záměnu s květem pupalky dvouleté.). Čaj z květů se používá proti kašli a rýmě, při zánětu průdušek, bronchitidě a jako potopudný prostředek při nachlazení. Dále při léčbě zánětlivých chorob žaludku a střev, poruchách činnosti sleziny a jater. V některých publikacích se uvádí, že semena divizny jsou jedovatá a lze je použít jako rybí jed. Rozdrcená semena se smíchají se šrotem a směsí se zakrmí stojatá voda. Zatím jsem tento způsob lovu nezkoušel, takže za výsledek neručím.

Dub letní.

Dub letní je rozšířen po celé Evropě. Z rostliny se používá především kůra z mladých větví (tenčích než palec) nebo stromků (mladších 10 let), ale lze použít i listy, pupeny nebo plody. Čaj z kůry léčí průjmy, střevní koliky, zastavuje krvácení. Zevně se odvar používá k omývání nebo k obkladům při léčbě krvácejících a hnisajících ran, popálenin, na ekzémy a potíci se nohy. Obdobné účinky jako dub má i kůra vrby.

Heřmánek pravý.

Jedna z nejpoužívanějších a nejúčinnějších léčivých bylin vůbec. Roste v teplejších oblastech jako polní plevel podél cest, na rumišťích, úhorech, jetelišťích od nížin až do podhůří (Heřmánek pravý od rmenu rozpoznáte tak, že utrhnete květ a roztrhnete jej podél. Jedná-li se o heřmánek, je lůžko duté, kdežto u rmenu je lůžko plné.). Čaj z květů zvyšuje pocení, užívá se při žaludečních a střevních poruchách a kolikách, nadýmání, průjmových onemocněních, zánětech močových cest a ledvinových kamenech. Dále při nachlazení, zastydlé rýmě, zánětu nosních dutin, kašli, nespavosti. Heřmánek má dobrý vliv na celkový nervový systém. Odvar se používá také na koupele nebo obklady. Má hojivý a regenerační účinek, působí protizánětlivě a dezinfekčně, snižují bolest, proto používá se na otevřené a zanícené rány, spáleniny, při očních zánětech a zánětu spojivek. Dále hojí kožní vyrážky, záněty v dutině ústní, otoky po vytržení zubů, otoky dásní. Používá se ke kloktání při chronickém zánětu mandlí, k inhalaci při onemocnění dýchacích cest, ke klystýrům při střevních onemocněních.

Hluchavka bílá.

Roste na vlhkých, dusíkem bohatých půdách v blízkosti lidských sídel, na rumišťích, podél zdí a na skládkách. Čaj z květů nebo natě působí protizánětlivě, svíravě, uklidňuje a čistí krev. Používá se vnitřně při zánětu močového měchýře, močovodů a ledvin, dutiny ústní a horních cest dýchacích, při nespavosti a chudokrevnosti. Vedle toho celkově mírně uklidňuje. Rozemnuté rostliny se používají jako obklady na rány. Mladé výhonky lze použít k přípravě salátů a polévek.

Jahodník obecný.

Jahodník roste na pasekách, mezích, výslunných stráních a ve smíšeném lese. Čaj z mladých lístků působí močopudně, reguluje tvorbu žluče, staví průjmy a zaceluje rány, čistí organismus, snižuje horečku. Plody – jahody obsahují vitamín C, jí se čerstvé při překyselení žaludku, chudokrevnosti, revmatismu, na pročištění krve, proti žlučovým, ledvinovým a močovým kamenům nebo slazené s mlékem či smetanou na posílení nervů a srdce.

Jitrocel kopinatý.

Hojně roste na polích, u cest, na lukách a pastvinách, na ladem ležící půdě, v travnatých příkopech, mezích a úhorech. Čaj se využívá při léčení zánětů horních cest dýchacích spojených s dráždivým kašlem, usnadňuje odkašlávání a uvolňuje hlen, dále čistí krev a upravuje zažívání. Obklady z rozmačkaných listů se přikládají na otevřené rány, vředy, pohmožděnin, spáleniny, omrzliny, pokousání a bodnutí hmyzu. Kořen se žvýká při bolesti zubů.

Kontryhel obecný.

Je rozšířený na sušších místech po celé Evropě, u nás roste velmi hojně na loukách, pastvinách, mýtinách a návsích. Čaj z listů se používá vnitřně proti průjmu a kataru žaludku a střev. Odvar se používá k obkladům a vymývání špatně se hojících nebo zhnisaných ran, zanedbaných vředů, očních zánětů a výplachům při onemocnění dutiny ústní. Rozdrcené listy se přikládají na krvácející a zanícené rány.

Kopřiva dvoudomá.

Roste na vlhkých místech bohatých na dusík. Je to plevel, který najdete prakticky kdekoli, zejména pak v blízkosti lidských sídlišť. Na mnoha místech vytváří jednolitý, hustý porost. Čaj z listů podporuje celkový metabolismus, krvetvorbu, činnost žláz a peristaltiku. Užívá se také při onemocněních ledvin a močových cest. Rozemnuté listy přiložené na ránu zmírňují krvácení, působí protizánětlivě, urychlují hojení a regeneraci. Mladé rostliny lze spařením upravit na špenát.

Kostival lékařský.

Roste v příkopech, v křovinách u potoků a řek, ve vlhkých houštinách a na vlhkých polích. Čaj z kořene nebo výjimečně z natě se používá při kašli, bronchitidě, zahlenění dýchacích cest, bolesti na prsou, poruchách trávicích orgánů, žaludečních a dvanácterníkových vředech, krvácení a křečích žaludku, průjmu, úplavici, zánětu pohrudnice, nemocech ledvin a zlomeninách. Prášek z kořene se užívá vnitřně k povzbuzení látkové výměny, k rychlejšímu hojení zlomenin, zejména otevřených, a při kostních nemocích. Užívá se též jako projímadlo a jako prostředek proti kašli. Odvar z rostliny se používá k obkladům na rány a vředy. Obklady na zlomeniny a zhmožděnin se připravují z čerstvých, na kaši rozdrcených listů nebo očištěného, podélně nakrájeného nebo nastrohaného kořene. Z mladých listů kostivalu lze připravit salát.

Lípa (Lípa širokolistá, velkolistá, malolistá, srdčitá, zelená, stříbrná apod.)

Roste v listnatých hájích, na slunných stráních a v alejích od nížin do podhůří. Čaj z květů vyvolává pocení, užívá se při infekčních nemocech, onemocnění ledvin a močového měchýře, zánětu průdušek a nastuzení, rozpouští hleny. Dále má sedativní účinek, proto se užívá při nervovém podráždění, neurózách, nespavosti, nemocech žaludku a střev, žaludečních a srdečních křečích. Listy spařené vodou se přikládají na pohmožděnin, spáleniny, odřeniny. Lipový popel se doporučuje vnitřně při vředech, zánětech a jako dobrý zubní prášek (místo zubní pasty). Uhlíky z lipového dřeva lze použít jako náhradu živočišného uhlí při otravách a nadýmání.

Mák setý.

Kulturní plodina pěstovaná především pro semena. Hlavní účinnou látkou obsaženou v máku je opium (cca. 25 druhů alkaloidů, z nichž je nejdůležitější morfin 2,7–21,0 %, narkotin 6,0–10,0 %, kodein 0,3–4,0 %, papaverin 0,8–1,0 %, thebain 0,1–0,6 %). Surové opium se získává mělkým nařezáváním zelených makovic. Z mléčnic uložených ve stěnách makovic prýští bílá šťáva (podobná latexu), která na vzduchu rychle zasychá a hnědne. Nařezávání

makovic je nejlépe provádět večer. Ráno následujícího dne seškrabejte z povrchu tobolek kapky ztuhlé šťávy. Ze ztuhlé šťávy vyrobíte kuličky o průměru okolo 4 mm, ty se užívají 2–3x denně k tlumení bolestí. Ze surového opia lze také připravit odvar – opiové kapky, užívají se ke stejnému účelu, 10–20 kapek 2–3x denně. Alkaloidy obsažené ve starších, již suchých makovicích (makové slámě) lze získat vyvařením makovic (bez semen) ve vodě. Maková sláma obsahuje okolo 6 % účinných alkaloidů. Dávkování odpařeného odvaru z makové slámy (makovina) je obdobné jako u opiových kapek.

Opium se používá k tišení bolestí při zlomeninách, amputacích, rozsáhlých popáleninách, křečích hladkého svalstva a perforacích dutiny břišní apod. Opium může cca. v 1 % případů vyvolat dechové obtíže u zraněných, kteří ztratili větší množství krve a lidem s dýchacími potížemi. Nejzávažnějším rizikem u opia je možnost jeho předávkování. Smrtelná dávka opia pro nezávislého člověka je podle způsobu podání 0,2–0,4 g.

Některé příručky výstražně zvedají prst a důrazně varují, že na opium může vzniknout fyzická a psychická závislost s těžkými abstinenčními příznaky. Většina z nás starších byla alespoň jednou v životě na kudle (nebojte, vás mladší to také čeká), kde jim byl v rámci předoperační premedikace podán některý z opiátů. Opravdu si myslíte, že se z každého, kdo dostal injekci morfia, stal závislák na opiátech? Je to blbost, že. Takže opět opakují, nevěřte každému blábolu jen proto, že je napsán na papíře, a to, ani pokud je pod ním podpis autora s titulem. Můj profesor pedagogiky a psychologie říkával: *"Studenti, vysokoškolský titul není patentem na rozum. I volu se občas podaří vystudovat vysokou školu a pak se z něj stává promovaný vůl."*

Plicník lékařský.

Roste ve stinných hájích a listnatých lesích. Čaj zvyšuje krevní srážlivost, působí protizánětlivě, mírní dráždění ke kašli. Dále se užívá při žaludečním krvácení, hemeroidech a průjmu. Zevně se užívá ve formě obkladů nebo k omývání řezných a tržných ran.

Podběl léčivý.

Roste na vlhkých jílovitých půdách, na pasekách, náspech, v lomech a podél cest. Čaj z květů se užívá při nachlazení, onemocnění horních cest dýchacích, při bronchiálním astmatu, po zápalu plic a při horečce, působí také protizánětlivě a močopudně. Čerstvé listy se přikládají na spáleniny, oteklé klouby, zanícené žíly, otoky a špatně se hojící vředy a rány. Listy očistěte, natlučte a přikládejte v několika vrstvách na postižené místo a ovažte.

Růže šípková.

Růže šípková je až 3 m vysoký keř. Roste na suchých místech, na výslunných stráních i na okrajích světlých lesů prakticky po celém území republiky. Z rostliny se sbírají zralé plody – šípky, které jsou zdrojem mnoha vitamínů, zejména C, B1, B2, P a K, dále obsahují asi 30 procent cukrů a oleje. Čaj z šípků se užívá zejména při onemocněních spojených s vysokými horečkami, dále zvyšují odolnost organismu proti infekcím, zlepšují metabolismus a celkový zdravotní stav, proto jej lze pít i jako běžný nápoj. Plody lze jíst také syrové bez jakékoli úpravy, pouze se musí se zbavit semen a chmýří.

Řebříček obecný.

Roste na suchých, slunných stráních, mezích a úhorech. Čaj z natě a někdy i květu se užívá při zažívacích obtížích, žaludečních křečích, nadýmání, plynatosti a nechutenství. Podporuje látkovou výměnu, čistí krev, mírně snižuje krevní tlak a posiluje nervovou soustavu. Užívá se při léčbě plicních onemocnění, nachlazení, začínající chřipce a kašli. Pozor, vnitřně užívejte řebříček jen krátkodobě a v malém množství, neboť může způsobit lehké otravy projevující se závratěmi a bolestmi hlavy. Odvarem se omývají krvácející rány,

popraskané ruce, hemeroidy, vředy, otoky, pohmožděniny a vyrážky nervového původu, působí protizánětlivě a podporuje hojení.

Sedmikráska obecná.

Roste na travnatých mezích, cestách, na loukách a pastvinách. Přednost dává spíše vlhkým a humózním půdám. Čaj z květů má díky vysokému obsahu slizu vykašlávací účinek, proto se používá při zahlenění dýchacích cest, působí také protizánětlivě a hojivě. Odvar z natě nebo čerstvá nať sedmikrásky se přikládala na špatně se hojící rány, bércové vředy, kožní záněty a vyrážky.

Smetanka lékařská (Pampeliška).

Roste na loukách, mezích, pastvinách a v zahradách jako obtížný plevel. Před rozkvětem rostliny se sbírá kořen, po rozkvětu a odkvetení listy. Čaj z kořene se užívá při zánětech močových cest a ledvinových kamenech, zvyšuje tvorbu a vylučování žluči, při žaludečních poruchách zlepšuje chuť k jídlu, působí na tvorbu žaludečních kyselin a příznivě ovlivňuje činnost jater a ledvin. Mladé listy obsahují vitamín C a lze je konzumovat syrové.

Svízel (Svízel přítula, Svízel syřišťový, Svízel povázka).

Všechny tyto svízele mají přibližně stejné léčivé účinky, ovlivněné stanovištěm. Roste na mezích, suchých loukách, u cest a v polích. Čaj z rostliny se užívá při onemocněních ledvin, zánětech močových cest, křečích hladkého svalstva žaludku, močového traktu. Odvar se používá v obkladech na popáleniny, kožní choroby, vředy a rány.

Třezalka tečkovaná.

Hojně se vyskytuje na slunných stráních, na mezích, pastvinách, v houštinách, ale i na rašeliništích od nížiny do hor. Čaj z natě a květů působí jako sedativum, proto se užívá při zraněních a zánětech nervů a nervových obtížích všeho druhu, při zraněních po úderech, zmírňuje bolesti svalů a nervů při namožení. Uvolňuje spazmy trávicího traktu a užívá se při léčbě onemocnění trávicího ústrojí spojených s bolestivými kolikami a při onemocněních jater. Působí protizánětlivě na žaludeční a střevní sliznici a podporuje tvorbu žaludeční šťávy. Je výborným prostředkem proti průjmům. Třezalka má mírně močopudný účinek, proto se také používá při zánětech močových cest. Obklad z odvaru se používá na spáleniny, zhmožděniny, vředy, řezné, bodné a tržné rány.

Vrba bílá.

Roste v lužních lesích a pobřežních houštinách podél řek a potoků. Vrbová kůra obsahuje kyselinu salicylovou, což je náš známý Aspirin, který se používá proti horečce, bolestem a zánětům. Z vrbové kůry se připravuje čaj nebo odvar, podává se studený.

16.06.01.02.

DALŠÍ LÉČIVÉ ROSTLINY

[\(obsah\)](#)

Arnika	bolest, poruchy imunity
Bazalka	deprese
Jalovec (bobule)	povzbuzení chuti k jídlu
Česnek	bolesti hlavy, průjem, infekce, vysoký krevní tlak
Fenykl	záněty nosních dutin, průdušek, bolesti břicha, poruchy trávení
Hloh	závratě, vysoký krevní tlak
Hřebíček	bolesti zubů
Chvojník	dušnost
Jilm	onemocnění ucha a krku, bolesti kloubů, poruchy trávení

Kmín	zápach z úst
Kopr	poruchy trávení, zápach z úst
Kopretina	bolesti kloubů, migréna
Kozlík lékařský	bolesti zad
Lékořice	záněty průdušek, léčba závislostí
Levandule	bolesti hlavy, závratě, křeče
Lopuch	detoxikace organismu, otoky kloubů
Máta peprná	závratě, poruchy trávení, nachlazení, žaludeční nevolnost, průjem
Měsíček	oční, břišní a střevní onemocnění, kloubní potíže
Mochna	onemocnění ucha a krku
Mučenka	nespavost
Rozmarýn	poruchy trávení
Routa	bolesti hlavy, závratě
Skořice	bolesti břicha
Šalvěj	bolesti v krku
Zeměžluč	posílení chuti k jídlu

16.06.01.03.

JEDOVATÉ ROSTLINY

[\(obsah\)](#)

Blín černý, Durman obecný, Rulík zlomocný (rostliny obsahují identické alkaloidy, proto je nerozebírám samostatně, ale jako celek, neboť jejich účinky i dávkování jsou obdobné).

[Blín černý](#)

[Durman obecný](#)

[Rulík zlomocný](#)

Blín, Durman i Rulík rostou jako plevel na slunných místech, v lesních lemech, na světlínách, v příkopech, na rumištích a úhorech. Rostliny, byť jsou jedovaté (obsahují alkaloidy atropin, L-hyoscyamin a především skopolamin), patří mezi léčivé rostliny, avšak s ohledem na jejich jedovatost je třeba při používání maximální opatrnosti.

Odvar z listů (rostlin) uvolňuje křeče hladkého svalstva, mírní nutkání na dávení, mírní nadměrné slinění. Ve středověku se odvar používal pro zmírnění bolestí a například i k otupění nešťastníků odsouzených k mučení a popravě. Odvar nejen tlumí bolest, ale také vymazává všechny vzpomínky, což bylo obzvláště ceněnou vlastností. Výluh v alkoholu se používá jako silné analgetikum a anestetikum při chirurgických zákrocích. Nejčastěji se však účinné alkaloidy aplikují inhalačně pro zmírnění astmatických a jiných plicních potíží. Sušené listy se zapálí a stoupající dým se vdechuje, nebo se listy mísí spolu s tabákem a kouří jako cigarety. Maximální jednotlivá dávka sušených listů je 0,2 g, maximální denní dávka je 0,6 g. Obdobné dávkování platí i pro ostatní aplikace ve formě odvaru nebo výluhu. Intoxikace dávkou nad 50 mg atropinu končí u dospělého většinou kómatem a respirační paralýzou.

Pro nás však nejsou tyto lilkovité rostliny až tak zajímavé jako lék nebo anestetikum, ale jako oblíbený prostředek používaný bezpečnostními složkami při výsleších. Všechny jmenované rostliny obsahují skopolamin, takzvaný "alkaloid pravdy" nebo "sérum pravdy".

Po jeho aplikaci se vyslýchaný zklidní a dostaví se stav podobný spánku, ve kterém je jeho vůle značně pozmeněna. Proto může bez větších zábran odpovídat na otázky, na které by v bdělém stavu nikdy neodpověděl.

16.07.00.00.

CHEMICKÉ PROSTŘEDKY

[\(obsah\)](#)

Věda se nemýlí.

1. Je-li to zelené nebo se to hýbe, je to biologie.

2. Jestliže to zapáchá, je to chemie.

3. Nefunguje-li to, je to fyzika nebo Windows.

Některé chemikálie, se kterými se běžně setkáváme v praktickém životě, lze úspěšně použít i k léčebným účelům. To se týká zejména dezinfekčních prostředků, jež jsou běžným vybavením každé domácnosti.

Čpavek.

Prudce účinkující dráždivá chemikálie. Používá se ke křivení při ztrátě vědomí a mdlobě. Několik kapek čpavkové vody kápněte na vatku a dejte přičichnout. Reakce je téměř okamžitá.

Fyziologický roztok.

V 1 litru vody rozmíchejte 9 g chloridu sodného (kuchyňské soli) a nechejte minimálně 10 minut vařit. V krajním případě lze k výrobě fyziologického roztoku použít i destilovanou vodu.

Modrá skalice (síran měďnatý).

Používá se zevně v 1–5 % roztoku k oplachování popálenin fosforem. Síran měďnatý reaguje s fosforem na fosforečnan měďnatý a tím jej neutralizuje. Reakcí současně vznikají černé částice, které ve tmě fosforeskují a proto je lze v ranně snadněji vyhledat a odstranit. Síran je však toxický, proto je nutné ránu po ošetření vypláchnout fyziologickým roztokem nebo alespoň převařenou vodou.

Vepřové sádlo (živočišné tuky obecně).

Vytváří na povrchu tkáně tenký povlak chránící před podrážděním, přístupem vzduchu, účinkům jedů a mikrobů. Lze v něm rozpouštět některé účinné látky léčivých bylin, např. měsíčku – tzv. Měsíčková mast. Obdobně lze využít i některé rostlinné oleje.

Lih (etylalkohol).

Jako v každé české domácí lékárnice stojí zaprášená lahvička zvětralého kysličníku (3 % roztok oxidu vodicího), tak v anglosaských zemích je nepostradatelnou součástí každé lékárnicky láhev Brandy. Z lékařského hlediska má totiž alkohol mnoho pozitivních vlastností (při předávkování má bohužel i některé negativní vlastnosti). Vnitřně se alkohol používá k vyvolání příjemných stavů. Z lékařského hlediska působí jako rychlé a účinné sedativum až narkotikum. Zklidňuje, snižuje nervozitu, ve vyšších dávkách otupuje smysly, případně navozuje spánek. Zevně se alkoholu využívá jako vynikajícího dezinfekčního prostředek.

Utrpíte-li v přírodě jakékoli drobné zranění nebo úraz, lze říci, že k první pomoci vám stačí pouze kapesní nůž k odstranění cizích těles z rány, jehla a nit k případnému uzavření rány a láhev alkoholu. Alkohol nejprve použijete vnitřně ke zklidnění, jako součást protišokových opatření a k otupení bolesti. Zevně k dezinfekci rukou, nože a šití, a dále k

dezinfekci rány a jejího okolí. (Při dezinfekci nástrojů a pomůcek nevádí jeho denaturace. Denaturovaný líh se však nesmí používat vnitřně.)

Manganistan draselný.

Používá se jako dezinfekční prostředek obvykle v 0,1–0,5 % koncentraci. Slabý růžový roztok lze použít i vnitřně jako kloktadla při zánětech horních cest dýchacích. Dále se používá k dezinfekci vody, avšak voda dezinfikovaná hypermanganem není nijak zvlášť chutná.

Kysličník (3 % roztok oxidu vodičitého, také známý jako peroxid vodíku).

Slouží k dezinfekci ran. Při styku s organickými látkami (např. hnísem, krví) uvolňuje kyslík, který působí dezinfekčně. Uvolňováním kyslíku vzniká pěna, která mechanicky ránu čistí a také tlumí krvácení. Velmi dobře lze peroxidu vodíku použít k odlepení obvazu přischlého k ráně, kysličník současně odstraňuje nepříjemný zápach při zánětech v ráně.

Chloramin B (benzensulfochloramin) (25 % aktivního chloru).

Jeden z nejúčinnějších antiseptických a dezinfekčních prostředků vůbec. Má silné baktericidní účinky. V 0,5–1 % koncentraci se používá k dezinfekci rukou a povrchu těla v 1–2 % koncentraci k dezinfekci nástrojů. Nové balení má obvykle životnost 5 let, což z chloraminu činí velmi dobře a dlouhodobě skladovatelný dezinfekční prostředek.

Pevný líh (hexamethylentetramin, lékopisný název **Urotropin**)

Slouží jako vnitřní antiseptikum. Než sir Alexander Fleming v roce 1929 objevil penicilin (poprvé použit k léčbě v roce 1938 biochemikem Ernstem Chainem), užívaly se k léčbě bakteriálních infekcí sulfonamidy (bakteriostatický účinek). Předchůdcem těchto sulfonamidů byl náš známý a v tábornické praxi běžně používaný pevný líh. Urotropin byl používán jako vnitřní antiseptický prostředek ještě za II. světové války! Samozřejmě, že jeho účinky nelze srovnávat s účinky antibiotik nebo sulfonamidů, ale pokud tyto léky nemáte, pak je v určitém rozsahu můžete nahradit právě **Urotropinem**. Užívá se v dávkách 0,3–0,5 g 3x denně.

Ether (dietyléter), **Chloroform**.

Používá se jako narkotikum při operacích pro celkovou anestezii. Před narkózou by operovaný neměl alespoň 12 hodin nic jíst (častou komplikací při etherové narkóze bývá zvracení). Další nezbytnou podmínkou při etherové a chloroformové narkóze je pevné zajištění operovaného (zejména v období excitace). Před narkózou zakryjte operovanému oči gázou jako ochranu před světlem a zkontrolujte ústní dutinu, zda neobsahuje cizí tělesa (falešný chrup). Pevnou kovovou klecí (v krajním případě i vytvarovaným cedníkem) překryjte ústa i nos a na tuto klec položte několik vrstev gázy. V první minutě narkotizace kapejte na gázu 20 kapek narkotizační látky. V následujícím období (excitační fázi) kapejte 50–60 kapek za minutu až do zklidnění operovaného. Jakmile se dostaví hluboký spánek, snižte dávkování na méně než 20 kapek za minutu. Při drobných a nekomplikovaných operacích, při kterých není potřeba hluboké narkózy, lze provádět zákrok hned v období prvního omámení před nástupem excitace.

Není třeba připomínat, že po celou dobu narkózy je třeba kontrolovat tep, tlak a dýchání. Při zástavě dechu okamžitě ukončete narkotizaci a zahajte umělé dýchání, při zástavě srdce zahajte nepřímou masáž srdce.

Éter v malém množství koupíte ve většině lékáren, ve kterých připravují léky. Jinak ho lze poměrně "snadno" vyrobit z čistého lihu a koncentrované kyseliny sírové. V destilačním přístroji ohřejte kyselinu sírovou na teplotu 140–170 °C a pozvolna přidávejte bezvodý

etanol. Chemickou reakcí etanolu s horkou kyselinou sírovou vzniká dietyléter, který se odpařuje, a jeho páry můžete v chladiči kondenzovat. Budete-li udržovat teplotu a do kyseliny přidávat alkohol je proces prakticky nepřetržitý, kyselina slouží pouze jako katalyzátor reakce. Já vím, teď řeknete, moc složité, kde sehnat čistý bezvodý alkohol a koncentrovanou kyselinu sírovou. Klídek, během WWII australští váleční zajatci v Indonésii vyráběli éter z kyseliny kradené z autobaterií a podomácku páleného alkoholu.

Cukr a med.

Při ošetřování nepronikajících a nekrvácejících zranění, popálenin, boláků a vředů lze použít cukr a med jako účinnou ochranu před prvotními i druhotnými infekcemi (bakteriostatický účinek) a k urychlení hojení. Na otevřené rány je možno cukr či med aplikovat až po zastavení krvácení (cukr zabraňuje srážení krve), obvykle jeden až tři dny po zranění. Nejvhodnější způsob aplikace je přiložení cukrového těsta – placky, vyrobené ze směsi cukru a vody pokud možno s malým přídatkem jódu. Cukrovou placku o tloušťce do 1 cm dostatečně viskózní, aby po přiložení zalila ránu, převažte silnější vrstvou obvazu. V krajním případě můžete ránu zasypat vrstvou krystalového cukru a převázat. Při ošetřování zranění medem ránu zatřete nebo zalijte silnou vrstvou medu. Čím tužší med bude, tím lépe. Následně opět převažte silnou vrstvou obvazu.

Cukr je hyroskopický a váže na sebe raný sekret a výpotky proto je třeba pravidelně, minimálně čtyřikrát denně kontrolovat provlhnutí obvazu (cukerný roztok – sirup vznikající v ráně může naopak růst bakterií podporovat, znáte to, klasický kvasný proces). Jakmile zjistíte zvlhnutí obvazu je třeba obvaz sundat, ránu pečlivě omýt, odstranit nekrotickou tkáň, přiložit novou cukrovou nebo medovou placku a opět obvázat.

16.08.00.00.

ALTERNATIVNÍ PROSTŘEDKY

[\(obsah\)](#)

Moderní medicína je soubor postupů udržujících naživu lidi, kteří měli zemřít už hodně dávno a navíc postupně ztratili vše, co je ještě dělalo lidmi.

Tabák. *(já vím, patří mezi rostlinné prostředky, ale jelikož se u nás nepěstuje, ale prodává v trafikce, zařadil jsem jej raději do skupiny alternativních prostředků).*

Vzpomeňte si na některé z amerických válečných dramát, nejlépe z II. světové války, a vybavte si klasickou scénu: Je po přestřelce, špinaví, bojem ohlušení vojáci se pomalu zvedají z trávy a prachu, je slyšet sténání raněných, odněkud je slyšet volání: "**Zdravotník!! Zdravotník!!! ...**". Na zemi pod stromem ve zkrvavené blůze leží voják a nad ním se sklání jeho kamarád. Pronáší povzbuzující monolog, zapaluje cigaretu a vsouvá ji zraněnému mezi rty, ten si několikrát potáhne, na unavené tváři je vidět nejasný úsměv a pocit úlevy, pak tiše zemře. Tak o tom to je.

Farmakologicky účinnou složkou tabáku je sice jedovatý ale svými účinky zajímavý alkaloid nikotin. Jeho inhalací – kouřením se dostává do plic a odtud do krve. Experimentálně byla jeho přítomnost v mozku prokázána po 7 až 10 sekundách od okamžiku vdechnutí. Tenko rychlý nástup účinku je srovnatelný s injekčním podáním. Čím je tedy tabák a jeho účinná látka nikotin pro nás zajímavý.

Za prvé – nikotin působí jako analgetikum a uvolňuje svalové napětí. Proto při bolestivých zraněních nebo zákrocích, nemáte-li k dispozici jiné, účinnější prostředky, může k utlumení bolesti a uvolnění pomoci i vykouření obyčejné cigarety. A nejen vykouření. V publikaci [Survival and austere medicine](#) jsem našel tento "neobvyklý" způsob aplikace nikotinu (velmi volný překlad):

Pro analgezii nikotinem je vhodnější použít doutník, i když lze použít i sypaný tabák a to se stejným efektem. Doutník se zavede ze 2/3 do konečnicku, 1/3 se nechá venku pro snadnější odstranění. Poté se doutník zvlhčí sterilní vodou, případně směsí vody a alkoholu a nechá se zavedený 5–15 minut, ne však více než 30 minut. Tato doba by měla být pro analgezii a uvolnění svalstva postačující.

Nemáte-li k dispozici doutník, lze použít lulkový nebo cigaretový tabák. Z látky vytvoříte váček, do něj nasypete tabák z 5–10 cigaret a zavažte dostatečně dlouhým provázkem. Poté váček zvlhčete opět sterilní vodou nebo v roztoku vody s alkoholem a zaveďte do konečnicku. Doba aplikace je identická jako u doutníku. Pro ukončení aplikace odstraňte váček pomocí provázku z análního otvoru. S. Roberts

Za druhé – nikotin účinně hubí [střevní parazity](#). Průměrná cigareta obsahuje 10mg nikotinu, smrtelná dávka pro člověka se pohybuje mezi 50–80 mg ($L_{50} = 60$ mg). Proto se při hubení střevních parazitů doporučuje sníst tabák z jedné až dvou cigaret ve dvou až třech dávkách a pauza mezi jednotlivými dávkami by měla být dva dny.

*Při studiu parazitárních onemocnění jsem se v odborné literatuře dočetl, že většina lidské populace je nakažena některým ze střevních helmintů. [Třeba jako tato slečna, kterou na internetu neproslavily ani tak její vnady, jako její hlísti](#). V české republice je pak každý pátý obyvatel šťastným hostitelem některého ze střevních parazitů, zejména pak škrkavky dětské (*Ascaris lumbricoides*), psi (*Toxocara canis*) a kočky (*Toxocara cati*), rousa dětského (*Enterobius vermicularis*), či některé z tasemnic (*Taenia*). Rozhodnete-li se ověřit si pomocí nikotinové kúry zda i vy nepatříte mezi vyvolené, mám pro vás dvě rady.*

Jak bylo řečeno, nikotin je jed a i vy se zkonsumováním tabáku tímto jedem přiotrávíte, proto se připravte na některé projevy této otravy a já opět popíši svoji zkušenost. Rád si v dobré společnosti vykourím dobrý doutniček, a proto jsem se domníval, že mně dvě Marlboras nemohou porazit. Musím však přiznat, že mne síla této otravy zarazila. První, čeho si po patnácti až dvaceti minutách všimnete, bude chladnutí končetin a nevolnost. K tomu se postupně přidá pískání v uších, bušení srdce, zvýšené slinění, pocit žízně a nechutenství. Tyto příznaky odezní až po několika hodinách. A tady je rada první – chce to klid a pevné nervy, jinak se pozvracíte. Jestli si myslíte, že si zvracení žmolků hořkého, žaludečnými šťávami nabobtnalého tabáku dovedete představit, jste na omylu, je to mnohem horší.

Rada druhá – jestliže tuto fázi experimentu úspěšně zvládnete a já věřím, že ano, nepátrejte po tom, zda vaše utrpení mělo nějaký výsledek. Můj profesor analytiky říkal: "I negativní výsledek je výsledek." On totiž pohled na půlmetrového červa případně hrst červů, která z vás vyjde, by mohl být psychologicky brutálnější zážitkem, než prostá otrava nikotinem.

Za třetí – nikotin velmi efektivně odpuzuje hmyz. Jistě to znáte, je teplý večer, obloha posetá hvězdami, tráva voní, stromy šumí, co vám dělá vaše dívka si doplňte sami, a do toho komáři, svině, neštípají, ale přímo ŽEROU. Vytáhnete Marlboru, šlehne plamen, dáte dlouhý dým a alespoň na chvíli je klid. Já vím, teď slyším moralistickou poučku čtenářů – nekuřáků: "Kouření škodí zdraví." Hm, souhlasím, ale práce mu taky zrovna dvakrát neprospívá a přesto většina z nás v ní stráví deset i víc hodin denně. Vše je třeba dělat s mírou, něco jiného je sváteční kuřák s krabičkou na týden a něco jiného závislák, který udělá šedesátku denně. Ale to už je jiné téma.

Dále nikotin stimuluje centrální nervový systém na všech úrovních, zbystruje myšlení, potlačuje pocit únavy, oddaluje pocit hladu a má zklidňující účinek. A třeba je i něco pravdy na tomto zajímavém [článku](#).

Moč.

Vlastní moč lze použít k vypláchnutí rány v případě nedostatku jiných vhodných prostředků (v podstatě se jedná o kapalný odpad vyloučený ledvinami z krevního oběhu). Vždy při převazu si močí, chcete-li pochcáním, ránu vypláchněte a následně obvažte. Je to nouzová, ale velmi účinná metoda, jak z rány vyplavit odloučenou tkáň a zabezpečit její přirozené zhojení.

Hlavně nevěřte brožurkovým blábolům o sterilitě moči. Moč stejně jako krev a všechny ostatní tělesné tekutiny může být vysoce infekční případně toxická. Koneckonců proto si myjeme ruce po použití WC.

Vypálení rány.

Vypalování rány je po staletí osvědčený způsob, jak zastavit krvácení a uzavřít ránu před působením infekcí. Koneckonců koagulace se v chirurgii používá dodnes. V dřívějších dobách se k tomuto účelu používalo vařícího oleje, rozžhavených kovových předmětů nebo střelný prach zapálený v ráně. Avšak pozor, k vypalování se používal černý střelný prach (dusičnan draselný, síra, dřevěné uhlí). Dnešní moderní bezdýmé (nitratové) prachy mají odlišné vlastnosti, především volně sypané pomaleji hoří a mají i nižší teplotu hoření. Proto, budete-li si chtít uzavřít ránu vypálením střelným prachem, nemusí výsledek odpovídat vašim představám, ovlivněným filmem Rambo nebo seriálem Ztraceni.

Nejlepších výsledků dosáhnete použitím rozpálených kovových, nejlépe ocelových předmětů. Tkáň musí zesvětlat, stejně jako když hodíte kousek masa do rozpáleného tuku, ale nesmí zuhelnatět tj. teplota použitého nástroje by neměla být větší než 400 - 500 °C, teplota povrchu koagulované tkáně by se měla pohybovat okolo 80 °C.

Znecitlivění chladem.

Znecitlivění chladem lze použít při drobných povrchových chirurgických zákrocích, ale používá se i při polních amputacích zejména u osob, u nichž by byla narkóza příliš velkým zatížením. Provádí se tak, že končetinu uložíte do vaku naplněného rozdrceným ledem nebo obložíte ledovými bloky. Působením chladu po dobu jedné až čtyř hodin vyvoláte bezcitelnost trvající asi jednu hodinu. Velkou předností hlubokých znecitlivění chladem je snížení látkové výměny a omezení resorpce toxinů v ochlazených tkáních, což má význam zejména u raněných s gangrénou, sepsí apod.

A to je, co se týče zdravotnické přípravy asi vše. Co moudrého říci závěrem? Pamatujte, vždy než se pustíte do ošetření zranění svého nebo vašeho kamaráda, si nahlas zopakujte tuto poučku: *"Čím větší je člověk amatér, o to si více troufá, neboť si není vědom možných důsledků svého neuváženého jednání."* A to platí univerzálně, jak v životě, tak i v medicíně. Lékař, než se pustí do jakéhokoli chirurgického zákroku, si nechá udělat všechna možná i nemožná vyšetření, na jejichž základě pak zvažuje, jak nejlépe zákrok provést. A přesto se mu občas stane, že se banální operace změní v pitvu. Vy tyto možnosti nemáte. Jediné, co máte, je snaha pomoci, proto velmi pečlivě važte každý krok, který uděláte, pamatujte:

- v znalosti je síla
- než se dotknete jakékoli rány, umyjte si ruce
- nejprve zastavte krvácení
- převařená voda je dobrá dezinfekce, proto není třeba chcát do rány
- jestliže rána bolí, nechte ji v klidu nebo znehybněte
- dobré jídla, teplá postel a ženská ruka jsou účinný lék
- léčivý účinek placebo vyléčil více lidí než všichni lékaři dohromady
- mistrovská nečinnost může být efektivnější než radikální léčba

- je-li vyrážka mokrá (mokvá) – použij suchý obvaz, je-li suchá – použij vlhký obklad
- nešijte znečištěná zranění nebo zranění starší 24 hodin
- když nevíte co dělat, předstírejte, že víte, co děláte, a lidé budou věřit, že něco děláte
- operace nebo amputace je poslední možností, když všechny ostatní metody léčby selžou
- 90 % zdravotních problémů se vyřeší samo

17.00.00.00.

PSI

[\(obsah\)](#)

Odvaha je doplňkem strachu. Člověk, který nemá strach, nemůže být ani odvážný. Je to totiž hlupák.

Robert Anson Heinlein

Nejprve si trochu popovídáme o rozdělení psů. Pro naše potřeby si psy rozdělíme na stopaře a honící psy. Velmi zjednodušeně řečeno, stopaři jsou psi, kteří sledují pachovou stopu s čumákem u země. Prakticky každý pes (myslím tím každý, včetně domácích gaučových pudlíků) dokáže sledovat pachovou stopu starou do jedné hodiny. Dobrý stopař dokáže sledovat stopu starou tři hodiny. Vynikající, za ideálních podmínek a ve výjimečných případech, dokáže sledovat stopu i osm hodin starou, ale s takovým psem se v životě asi nesetkáte. Stopaři se dále dělí na hlídací psy a útočné (bojové) psy. Funkce hlídacích psů je vám asi jasná a nepotřebuje zvláštní výklad. Útoční psi pak slouží k zadržení nebo zneškodnění pronásledované osoby. **Útoční psi jsou proto pro vás nejnebezpečnější.**

Honící psi (slídiči) se řídí především pachem ze vzduchu. Tento pach jsou schopni zachytit na vzdálenost asi jeden kilometr. Honící pes vede psovoda k cíli, avšak pronásledovaného zpravidla nenapadá, maximálně bude okolo vás poskakovat a štěkat.

Bohužel, reálný výcvik se psy je tak trochu problém. Máte-li možnost trénovat s kvalitně vycvičenými psy, jejich cena vám obvykle neumožňuje provádět souboj "naostro" a naopak, umlátit klackem vyděšeného vesnického voříška, jen proto, abyste si dokázali, že jste silnější, je úchylné.

Schopnosti psů jako lovců lidí jsou obecně přeceňovány. Svou roli zde hraje přirozený strach ze psů, jakožto masožravých predátorů a také nevyzpytatelnost jejich chování. Oproti člověku však mají tři zásadní výhody:

První – díky svému vynikajícímu čichu a sluchu mnohdy umožňují pronásledovatelům postupovat téměř stejně rychle jako pronásledovaným. Limitujícím faktorem v rychlosti pohybu pronásledovatelů není obvykle pes ale člověk. Znáte anglický hon na lišku? Aby pronásledovatelé honícím psům stačili, jezdí na koních.

Druhou – je-li k zadržení nebo likvidaci pronásledovaného vyslán pes a ten je v souboji zabit, pak ztráta psa není pro pronásledovatele tak citelná jako ztráta lidského života.

Třetí – výhodou je, že pes pracuje bez protestů za konzervu špatného masa z nuceného výseku a podrbání za ušima.

Dále již následují pouze samá negativa.

Hlavní nevýhodou psa je, že nemá vyvinuté abstraktní myšlení, a proto ho lze snadno zmást. Máte-li navíc početní převahu, lze toho velmi dobře využít k vlákání pronásledovatelů do léčky.

Druhou nevýhodou, ač o ní málokdo ví, je psí strach. Už jste určitě slyšeli nadávku: "Ty zbabělý pse." Ano, i pes má strach, a ze strachu záměrně sejde ze stopy. Můj bývalý kolega, který sloužil v šedesátých letech na hranicích jako psovod, mi vyprávěl příběhy o převaděčích. Ti s sebou při přechodu přes hranice nosili v pytli vesnického voříška. Pokud zjistili, že jsou pronásledováni hlídkou se psy, voříška záměrně co nejbrutálněji zabili, aby vydával co největší kvičení (pes má mimo vynikajícího čichu i dobře vyvinutý sluch). Jeho tělo pak roztrhali a poházeli po okolí. Jakmile psi pronásledovatelů přišli k jeho ostatkům, stáhli ocasy mezi nohy a odmítali pokračovat v dalším pronásledování. I když byli bití, odmítali dále pokračovat. Doslova mi popisoval, jak jeden z nejtvrdějších psů u jednotky odmítl pokračovat v pronásledování, ač byl za to velmi surově bit svým psovodem, přesto si lehl na záda, dal najevo svou prohru odkrytím břicha a současně se pokálel. Další variantou bylo, že

převaděči s sebou v pytli nesli háravou fenu a tu po přechodu hranic pustili. Ta se logicky vrátila zpět domů a policejní psi, pronásledování, nepronásledování, se pustili za ní (ale tomu tak trochu nevěřím, můj pes, fena nefena na povely reaguje vždy).

Třetí nevýhodou je přirozený respekt psů k cizímu teritoriu, chcete-li území. Tento pokus jsem provedl na základě vyprávění autentického příběhu z války a ověřil jsem jeho použitelnost. Standa, vlastník dvou rotvajlerů (které mimo jiné používá k lovu divokých prasat) mne naprosto spolehlivě pronásledoval již několik hodin. Před jeho uslintanými potvorami nebylo úniku. Když už jsem měl hry na honěnou plné zuby, vzpomněl jsem si na válečný příběh, který jsem kdysi četl. Našel jsem si vhodný strom, na který jsem byl schopen vylézt. Následně jsem pokračoval dalších cca. 500 metrů v původním směru, otočil se a v ostrém úhlu k původní stopě vrátil zpět k vybranému stromu. Po psím způsobu jsem označoval všechny okolní stromy, včetně stromu na který jsem hodlal vylézt a vydrápal jsem se do jeho koruny. Psi proběhli pod stromy, očuchali moje značky, na znamení souhlasu je z druhé strany potvrdili a pokračovali vesele dál po stopě. Jakmile mne přešli, slezl jsem dolů a mazal zpět po vlastních stopách, odkud jsem přišel.

Zkušenost čtvrtá, genetická paměť. Je to tak trochu legrační příběh. Když jsem v osmdesátých letech sloužil u raketového vojska, měl jsem u roty jistého vojáka Půžu, absolventa střední zemědělské školy. Zde se Půža v biologii učil o genetické paměti červů. Velmi zjednodušeně řečeno. Vezmete červa, rozsvítíte světlo a dáte mu elektrickou pecku. To párkrát zopakujete, červa zabijete a nakrmíte s ním jiného červa. Ten se pak automaticky při rozsvícení světla začne mrskat v očekávání elektrického šoku.

Vojín Půža se rozhodl, že pochopí duši psa stejným způsobem (konzumací psiho masa). Zda se mu to povedlo, nevím. Co však vím naprosto přesně, je, že se jako jediný z vojáků mojí roty mohl vracet v noci z hospody do kasáren zkratkou přes autopark střežený hlídacími psy, ti jej obcházeli velmi uctivým obloukem.

A nyní se opět vrátíme k našemu pronásledování se psy. Právě jste provedli něco ošklivého, co protivníka opravdu hodně moc naštvete, a víte, že na vaši stopu nasadí psy, aby vás dostal. Proto co nejrychleji opusťte prostor, kde došlo ke kontaktu. V prvních hodinách ústupu bojujete o čas a prostor. Čím dále se budete nacházet od místa střetu, o to větší problémy budou mít pronásledovatelé s vaším obklíčením. Pro příklad, víte, že protivník je schopen obvykle do hodiny, nejpozději do dvou, nasadit na vaši stopu psy. Při rychlosti ústupu 3 km/h stačí pronásledovatelům uzavřít a prohledat kruh o obvodu 19 km, avšak při rychlosti 6 km/h se obvod prostoru, kde se můžete vyskytovat, zvýší jedenkrát na 38 km a to vyžaduje i dvojnásobný počet pronásledovatelů. To je hlavní důvod této maximální rychlosti. Teprve až získáte dostatečný prostor pro manévrování, se pusťte do kličkování a matení stop.

První pravidlo úspěchu, **pohybuje se, pokud je to možné, po větru nebo bokem k větru**. Psi se nebudou moci řídit vaším pachem ve vzduchu, ale pouze pachovou stopou na zemi. Druhé pravidlo zní, **měňte směr pohybu v co nejostřejších úhlech, při změně směru postupu se točte po větru**. A třetí, **používejte k přesunu komunikace, lesní cesty, zvířecí stezky, pěšinky, apod**. Budete-li se prodírat lesem, zanecháte velké množství pachových i mechanických stop a lesní porost navíc váš postup zpomaluje. Čtvrté pravidlo, jak dlouho po vás pachová stopa v terénu zůstane, závisí také na počasí. Za mlhy, mrholení, teplot okolo 10 °C, bezvětří vydrží pachová stopa nejdéle. Naopak vysoké teploty, přímé slunce, mráz, silný vítr, hustý či vytrvalý déšť nebo sněžení stopu úspěšně znehodnocují a zahlazují. Takže máte-li možnost výběru mezi přesunem v chladném údolí, kde je bezvětří nebo po prosluněném svahu, kde vane mírný vítr, **vyberte si pro přesun taková místa, kde se vlivem povětrnostních vlivů vaše stopy znehodnocují rychleji**.

Další, méně důležitá pravidla jsem vynechal, ty najdete v každé survivalové příručce. Jedná se o rozdělování a spojování skupiny, vytváření uzavřených pachových bludišť v

houštinách, využívání potoků a řek k matení směru pohybu, použití silně aromatických prostředků k překrytí stop a podobně. Jistotu, že jste psy setřásli, nemáte nikdy, ale musíte pro to udělat maximum. Podaří-li se vám pronásledovatele zmást, jste dobří, pokud ne, pokračujte v četbě.

Nyní se nacházíte v situaci, kdy již nemáte čas spekulovat a vymýšlet triky, kterými psa zmatete. Nikde v okolí není žádný potok, přes který byste mohli kličkovat, ani houštiny, kde můžete vytvořit bludiště stop a navíc je na tyto fínty už pozdě. Také vám došel pepř, pálivá paprika, káva, cigaretový tabák, čpavková voda, háravá fena a podobné blbiny pro zmatení psího čichu, které s sebou stejně, jako většina lidí, ani nenosíte (a které, jak jsem si několikrát prakticky ověřil, stejně nefungují).

Podle štěkotu či jiných příznaků je vám jasné, že pronásledovatelé jsou za vámi necelý kilometr a pes nebo psi vás spolehlivě cítí a sledují. **Vaše jistota, že jste bezpečně sledován, však nemusí korespondovat s názorem pronásledovatelů, kteří si nejsou nikdy stoprocentně jisti, zda pes sleduje správnou stopu, či nikoli!** V této situaci máte jedinou možnost, utíkat, jak nejrychleji umíte, snažte se psa i psovoda vyčerpat. Zrychlením získáte větší náskok před vašimi pronásledovateli, ale vaše stopa bude díky větší námaze naopak výraznější. Za normálních podmínek psovod psa vypouští až v okamžiku, kdy vás vidí. Znáte to z filmů. Ukáže na vás rukou a vydá povel: "*Alíku, trhej!*" a pustí psa z vodítka. Za ostré situace však psovod tolik odvahy zpravidla nemá a psa obvykle vypouští pro jistotu o něco dříve, pokud možno v bezpečné vzdálenosti od vaší zbraně. Dojde-li psovod podle chování psa k názoru, že se jeho hlava nachází nebezpečně blízko ústí hlavně vaší zbraně, vypustí psa a ten vás samozřejmě dříve nebo později dožene.

Zjistíte-li, že vás pes dohání, pokračujte dál v útěku, aby nabyl jistotu, že se jedná o standardní situaci, na kterou je cvičen. Musíte se chovat naprosto stejně jako figurant při výcviku, pes pak nedokáže rozlišit, zda se jedná o cvičnou hru či reálné zadržení. (Nezkoušejte různé pitominy, jako např. že se proti němu rozběhnete, pes možná před vámi ustoupí, ale jakmile se otočíte, bude dále pokračovat v pronásledování podle nacvičeného schématu, vy však ztratíte drahocenný čas.)

Při běhu si nejprve odjistěte nůž v pouzdře, pak si připravte pistoli ke střelbě. Nakonec si pevně omotejte ruku čímkoli, co máte po ruce pro zachycení psa, který se vám do této nastavené ruky zakousne. (Já k tomuto účelu používám taktickou vestu, jejíž jeden konec nechám volně viset. Pes se pak často zakousne do této volně visící části.) Samozřejmě, že psu nastavíte tu ruku, jejíž poranění pro vás bude méně omezující. Na tuto přípravu potřebujete alespoň 10 sekund. Středně nasraný a během unavený vlčák běží rychlostí maximálně 35 km/h, to znamená, že za tento čas uběhne cca. 100 metrů.

Nyní se psychicky připravte k naprosto přesné synchronizaci činnosti. Přiblíží-li se pes na vzdálenost cca. 25–30 metrů, otočte se a zaklekněte, ať máte co nejnižší položené těžiště těla. Pes špatně vidí a sleduje vás po pachu, nikoli vizuálně. Po zakleknutí na omotanou ruku položte pistoli jako na oporu, rychle zamiřte a začněte střílet v rovině osy jeho těla. Máte asi 2,5 sekundy k vedení palby, za tuto dobu jste schopni 2–3x vystřelit. Pokud se vám nepovede psa palbou zabít nebo alespoň zranit, nezbude vám nic jiného, než mu nastavit připravenou ruku. (Pozor! Pes ve skoku může dosáhnout rychlosti až 15 m/s, což při hmotnosti 40 kg obnáší dopadovou energii 4 500 J. Volně řečeno, připravte se na náraz 30 kg pytle cementu letícího rychlostí 50 km/h.) Následně psa na této ruce zvedněte tak vysoko, abyste ho byli schopni zespodu zastřelit nebo mu nožem rozpárat břicho. Nikdy nestřílejte na psa shora, mohli byste si v zápalu boje prostřelit vlastní ruku nebo nohu. Pes nikdy nesmí vidět ruku se zbraní, která ho ohrožuje, jak ji uvidí, je velmi pravděpodobné, že na ni instinktivně přehmátne.

Nemáte-li pistoli, ale pouze nůž, neukazujte psovi ruku se zbraní, ale skryjte ji za záda. Nastavte mu chráněnou ruku k zakousnutí, přitáhněte ho na ní k sobě, zvedněte do výšky, a zespoda mu vrazte nůž do břicha. Nedovolte mu strhnout vás na zem. Pokud vás pes přece jen srazí k zemi, musíte ho zalehnout a zabít vleže.

Máte-li v ruce jen klacek, opět jej skryjte a vyčkejte, až se pes přiblíží na malou vzdálenost. Pak jej prudkým sekem udeřte přes kořen čumáku, pokud útok zopakuje, udeřte jej znovu do stejných míst. Pravděpodobnost, že ho na místě zabijete, je malá, ale způsobíte mu velmi bolestivé zranění, na které může i vykrvácet. Jakmile se vám psa podaří úderem přes čumák paralyzovat, okamžitě mu přerazte nohy. Proti psovi klackem nikdy nebodejte,

maximálně se vám do něj zakousne a budete se s ním přetahovat tak dlouho, než vás doběhne jeho psovod a skolí vás zblízka dávkou do jater.

Nemáte-li žádnou zbraň, pak vám nezbude nic jiného, než nechat psa zakousnout do nastražené chráněné ruky, zalehnout jej a zlomit mu vaz. U psů s dlouhým čumákem to dokážete, ale pokusíte-li se o toto u rotvajlera, pravděpodobně vám ukousne prsty. Psa s krátkým čumákem musíte zadusit. Nesmíte mu dát šanci uvolnit stisk ruky, pokud stisk povolí, pak mu vražte ruku ještě hlouběji do tlamy a druhou rukou mu při tom zakrývejte nozdry tak, aby nemohl dýchat. Současně mu nohama sevřete hrudní koš a snažte se mu polámat žebra, v žádném případě mu nedovolte nádech. Cirka do dvou až tří minut jej udusíte.

Jestliže tolik času nemáte, pak psovi prsty volné ruky musíte zničit oči, ale není to tak snadné, jak to vypadá. Oční bulva je poměrně pevný a kompaktní orgán, takže žádné filmové triky s ukazováčkem a prostředníčkem. Pěkně mu vražte palec do očního důlku a oko rozdrťte, případně palcem podeberte, přimáčkněte k ukazováčku a vytrhněte z očního důlku ven. Stejný postup zopakujte i u druhého oka. Zní to odporně, ale nebojte se, až k tomu jednou dojde, bolest vaší ruky, na které se bude zmítat rozzuřený pes, vás povede. Celý tento zákrok trvá asi 20 sekund. Máte-li v ruce alespoň kapesní nůž, je celý chirurgický zákrok pochopitelně snazší, dvě bodnutí a pootočení.

Nyní jste v situaci, kdy smrtelně zraněný pes, v křeči nebo ze setrvačnosti drží vaši ruku v sevření čelistí a vy jste nuceni psovi s uvolněním sevření pomoci. U psa s dlouhým čumákem to nebude velký problém. U psů s krátkým čumákem musíte psovi nejdříve proříznout oba koutky mordu nožem až na doraz na kost. Teprve potom se pokuste ruku páčením (nikoli tahem) vyprostit.

Zapomeňte na cokoli jiného, co vám budou příručky vnučovat, všechny ostatní postupy jsou riskantnější a vyžadují i určitou praxi. Zapomeňte na to, že psa zabijete tiše nožem. Vždycky alespoň zavyje a tím udá svoji i vaši polohu. Je to totéž, jako když budete střílet, tak jak tak bude vaše poloha vyražena.

Nikdy se nesnažte do psa kopnout, je to nejhorší, co můžete udělat, chytí vás za nohu a strhne na zem, zapře se, bude táhnout a nedovolí vám vstát. Pamatujte! Hlavním úkolem psa je pozdržet vás po nezbytně nutnou dobu, než vás dohoní zbytek pronásledovatelů, ti vás ze vzteku, pro radost či pobavení rozstřílí a ještě za to budou odměněni. Proto se snažte boj se psem zkrátit na co nejkratší dobu.

Nyní si vyjasníme ještě jeden problém. Nikdy sami při pronásledování aktivně nevyhledávejte boj se psem (pokud se ovšem nejedná o léčku). Za normální situace, nemáte-li jinou volbu, můžete na souboj s jedním, výjimečně dvěma psy přistoupit. Pronásleduje-li vás však smečka dobře vydrážděných rotvajlerů nebo dobrmanů, jsou vaše šance v boji s nimi tak malé, že nestojí ani za zlámanou grešlí. Možná dva nebo tři psy v sebeobraně i zabijete, ale ostatní vás roztrhají na kousky. K tomu jsou konec konců velmi tvrdě cvičeni. V tomto případě doporučuji pouze jediné – utíkat, utíkat a utíkat, do rytmu běhu si můžete přefíkávat Modlitbu Páně (snad vás modlitba posílí, ale na Boží pomoc raději příliš nespolehejte):

*Otče náš, jenž jsi na nebesích,
posvěť se jméno tvé.
Přijď království tvé.
Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi.
Chléb náš vezdejší dej nám dnes.
A odpusť nám naše viny,
jako i my odpouštíme našim viníkům.
A neuved' nás v pokušení,
ale zbav nás od zlého.
Amen.*

Ještě několik rad ohledně odpadků. Survivalové knížky vám budou radit, že odpadky je nutno kvůli psům zakopat, utopit ve vodě či jinak skrýt, aby vás jejich pach neprozradil. Nechápu toto doporučení. Když protivník takovýto balíček najde, má skvělou pachovou stopu pro psy. Podle obalů z potravin získá informace o tom, kde byly vyrobeny a případně i nakoupeny, pravděpodobně získá i vaše otisky prstů a řadu dalších důležitých indicií. Moje zkušenosti s pronásledováním pomocí psů jsou proto diferenciatně odlišné.

Odpad se snažte vždy spálit. Já vím, výrazný zápach páleného odpadu, ale toto riziko je přípustné. Jestliže však tuto možnost nemáte, pak rozdrobte do pytle s odpadem pár nedopalků z cigaret, vlijte lógr ze zrnkové kávy, případně přidejte jiné aromatické látky např. zvířecí fekálie a vše dobře protřepejte (v amerických potravinových dávkách MRE je k tomuto účelu přiložena malá lahvička Tabasca). Následně odpad rozsypte napříč nejbližšího smetiště nebo skládky, okolo které půjdete, a bude jich hodně, to mi věřte. Psi se vrhnou na odpadky, které jste rozházel a budou se je snažit vyhledat, nakonec je zápach skládky tak zmate, že ztratí vaši stopu a nebudou vás moci dále pronásledovat.

Vždy dbejte na to, aby na odpadcích, např. plechovkách, obalech či jiných zbytcích nezůstaly otisky vašich prstů, rtů nebo zubů. Nemáte-li naprostou jistotu, že na odpadcích nezůstaly vaše otisky, raději odpad nevyhazujte, ale spalte. Pokud používáte jednorázové plastové lžice (např. z amerických potravinových dávek MRE), také je nikdy nevyhazujte, ale vždy spalte, mohou na ní zůstat sliny, ze kterých se dá syntetizovat vaše DNA.

Potravní dávka [MRE](#) s lahvičkou Tabasca (dole uprostřed v igelitovém sáčku)

Závěrem. Pes není stroj, je to živý tvor a má duši, možná malou, ale má. Díky této slabosti může selhat a také selhává. Pokud máte IQ větší než 60 (což je maximální hranice chytrého vlčáka), pak vás vaše inteligence předurčila v souboji se sebelstivějším psem k vítězství. Jestliže tento souboj prohrájete, znamená to, že jste hloupější a zbabělejší než pes a to není příliš lichotivé, že.

PRŮZKUMNÉ PROSTŘEDKY

Vojáku pamatuj, že tvou výzbroj a vybavení dodává ten, kdo nabídl nejmenší náklady a největší úplatek.

A opět nejprve začnu našimi brožurkovými dezinformačními návody. Brožurky vám budou důrazně doporučovat, abyste se přes otevřený terén přesunovali zásadně v noci a tím snížili možnost vašeho vizuálního zpozorování, bla, bla, bla, bla. Já nesdílím toto přežití doporučení, poplatné období II. světové války a naopak jej považuji přímo za sebevražedný návod. Cui bono?

Postava člověka je lidským okem za denního světla při standardních povětrnostních podmínkách rozpoznatelná na vzdálenost 700–1 000 m, skupina osob na 1 000–2 000 m. Pozorováním pomocí dalekohledu lze tuto vzdálenost nejméně jedenkrát prodloužit na 2 000 m a u skupiny osob na 4 000 m. Dodržíte-li však elementární pravidla maskování a krytí, pak se tato vzdálenost možného rozpoznání snižuje na několik desítek, maximálně stovek metrů. Tato pravidla platí nejen pro vás, ale také pro vaše potencionální pronásledovatele! Takže za denního světla jsou šance vzájemného zpozorování prakticky vyrovnané a záleží jen na tom, kdo je šikovnější a umí se lépe skrývat a maskovat.

V noci se všakisky vah razantně naklání ve prospěch pronásledovatelů. V noci vidíte prostým okem na desítky, maximálně stovky metrů a máte-li k dispozici noktovizor (zesilovač zbytkového světla), váš optický dosah se zvyšuje na několik set metrů. Váš protivník však má k dispozici infračervené termografy (lidově termokamery) a musíte logicky počítat s tím, že je i používá. Termokamera je dnes již poměrně standardním průzkumným vybavením. Budete-li se přesouvat v otevřeném terénu v noci, stačí na vás jeden trouba s termovizní kamerou (např. systém **OKO**) a protivník bude vědět o každém vašem pohybu přinejmenším na vzdálenost několika kilometrů, vy však nebudete vědět o ničem a vesele vběhnete do připravené léčky.

Využijete-li však k přesunu den, váš maximální optický dosah bude již citovaných 2 000–4 000 m. Za teplého letního dne je termovizní kamera k ničemu a i za chladného dne je její dosah díky slunečnímu záření razantním způsobem omezen a tím se dostáváme opět k vzájemné rovnováze průzkumných prostředků.

Další váš problém při nočním přesunu je hluk. Hluk se díky chladnému vlhkému vzduchu šíří lépe v noci než za dne. Váš protivník leží někde potichu pod celtou za bukem, popíjí kávu z termosky, kouří cigára a kouká na monitor. Vy naopak škobrtáte přes výmoly a minimálně šustíte oděvem a výstrojí. Tyto zvuky lze bezpečně lokalizovat na desítky metrů!

Co z toho všeho vyplývá? Znovu musím zopakovat: *"Nikdy neopouštějte les, pokud nemusíte, je tím nejdokonalejším a neefektivnějším krytím."* Nemáte-li jinou možnost, opakují, nemáte-li jinou možnost, překonávejte otevřený prostor brzy ráno před rozedněním, kdy velká vlhkost vzduchu snižuje účinnost optoelektronických pozorovacích přístrojů. Překonávání otevřeného prostoru za jasné noci, zvláště pokud jste pronásledováni, je velmi riskantním počinem, který vám nemohu v žádném případě doporučit.

K použití všech optických průzkumných prostředků potřebujete volný prostor. Nemá smysl příliš koukat do dalekohledu, noktovizoru nebo termokamery v lese, kde pro stromy není vidět na sto metrů. Naopak v řídkém porostu nebo v otevřeném terénu se bez těchto prostředků neobejdete. Pamatujte – tak daleko, jak vidíte vy, vidí i váš protivník. Nebudete-li jej podceňovat, musí vám být jasné, že k pozorování využívá výhodná vyvýšená místa, ze kterých má dobrý výhled. Takovýmto místům se vy obloukem vyhýbejte. Více než jinde zde platí známé: *"Vidět a nebyť viděn."*

My si nyní letmo probereme, jaké průzkumné prostředky proti nám mohou použít represivní složky státní správy.

Naše armáda má momentálně k dispozici dva létající optoelektronické průzkumné systémy, a to vrtulníky **Mila Mi-17** a bezpilotní letoun **Sojka**. Policie k optoelektronickému průzkumu používá vrtulník **Bell 412HP**.

Vrtulník **Mila Mi-17** s kamerou pro noční vidění (malá kopule pod trupem) a bezpilotní letoun **Sojka III**

Policejní vrtulník **Bell 412HP** na snímku vlevo je kamera pro noční vidění **FLIR 2000FN** vpravo vyhledávací reflektore **Spectrolab SX-16 Nighsun**, na snímku vpravo je ovládací panel a monitor v kabině vrtulníku

Armáda má dále k dispozici dva mobilní průzkumné a pozorovací komplety, a to průzkumný a pozorovací komplet **Sněžka** a lehký pozorovací a průzkumný systém **LOS**, oba na upraveném podvozku BVP-1.

Dalším armádním optoelektronickým průzkumným zařízením je převozný a přenosný lehký :-) průzkumný a pozorovací systém **OKO**. Nevím proč lehký, neboť celý systém včetně zdrojů váží 80 kg.

Pozorovací komplet **Sněžka** (nalevo) a lehký pozorovací a průzkumný systém **LOS** (napravo)

Lehký průzkumný a pozorovací komplet **OKO** (bez zdrojů elektrického napájení)
vlevo je sensorová část a vpravo ovládací terminál s monitorem

Já mám určité zkušenosti se dvěma průzkumnými prostředky, a to s průzkumným a pozorovacím kompletem **Sněžka** a vrtulníkem **Mila Mi-17** (s kamerou pro noční vidění **Inframetrics 445G Mk. II** a vyhledávacím reflektorem **Spectrolab SX-16 Nighsun**).

Sněžka je pravděpodobně nejlepší průzkumné zařízení, které má naše armáda v současné době k dispozici. Největší výhodou i nevýhodou Sněžky je to, že je vybavena radiolokátorem. Výhodou proto, že radiolokátor v otevřeném terénu spolehlivě zachytí nemaskující se osobu na pět až šest kilometrů (v technické dokumentaci je uváděn dosah na osoby devět kilometrů, ale ten berte jen jako matematicko-teoretický, praxe je odlišná), a tak umožní obsluze lokalizovat cíl optickými prostředky. Nevýhodou proto, že běžící radiolokátor lze snadno zjistit na desítky kilometrů radiolokačním pátračem, který vám zbastlí každý průměrný radioamatér za pětikilo (jedná se o jednoduchý přijímač s přímým zesílením pro pásmo 2 cm). Největší slabinou **Sněžky** je však monitor, sloužící k zobrazení informací z optoelektronických průzkumných prostředků (kamery, infračerveného termografu a noktovizoru). K optickému zobrazení je použit černobílý monitor o rozměrech obrazovky cca.

10x12 centimetrů a na takovémto shitu prostě nelze aktivně vyhledávat vzdálenější cíle. Taktika pozorování je z tohoto důvodu následující: obsluha zapne radiolokátor a v šeru a teple kabiny pozvolna usne. V případě, že radiolokátor zachytí pohybující se cíl, dá akusticky signál, který možná probere obsluhu ze sladkého snění a ta rozespálýma očima pomocí optoelektronických senzorů ověří, o co jde. Obecně lze říci, že dobře vycvičená osádka **Sněžky** dokáže v otevřeném prostoru bez terénních překážek lokalizovat nemaskující se lidskou postavu na vzdálenost cca. 6 km ve dne i v noci, při zhoršených meteorologických podmínkách se samozřejmě tato vzdálenost podstatně snižuje.

Druhým prostředkem, se kterým mám určité zkušenosti, je vrtulník **Mila Mi-17** s kamerou pro noční vidění **Inframetrics 445G Mark II**. Tento průzkumný prostředek je v podstatě **Sněžka** namontovaná na vrtulníku, jenže bez radaru. Jeho hlavní výhodou je, že si k podezřelému cíli, na rozdíl od pozemních prostředků, může přilétnout blíže a prozkoumat jej z bezprostřední blízkosti.

A teď dávejte dobrý pozor! Jestliže se budete pohybovat pouze v zalesněném terénu, tak vás lze odhalit pouze průzkumnými prostředky, umístěnými na létajících prostředcích. Proto jsme spekulovali, jak oklamat tyto létající optoelektronické systémy, a přišli jsme na zajímavou fintu. Pokud podle zvuku zjistíte, že prostor, ve kterém se pohybujete, prohledává vrtulník, je zejména v noci velmi pravděpodobné, že bezpečnostní složky k vašemu vyhledání používají termovizní optoelektronické vyhledávací zařízení. Co s tím?

V boční kapse batohu máte na výšku smotanou celtu. Vezměte plní láhev s vodou a vodu pomalu vlijte mezi jednotlivé vrstvy celtu a nechte vsáknout. Ve vhodném okamžiku, tj. pokud se vrtulník přiblíží na vzdálenost 3–5 km, mokrou celtu vytáhněte a dejte si ji přes sebe jak pláštěnku. Pokud vám zbylo trochu vody, namočte si vlasy a nasadte klobouk. Nyní můžete dále pokračovat v přesunu. Jestliže se vrtulník přiblíží na vzdálenost 1,5–2 km, sedněte si na paty zády k vrtulníku, sbalte se do klubíčka s koleny na hrudi tak, aby vás mokrá celta celého překryla a nehýbejte se. Batoh si samozřejmě nechte na zádech, blokuje vyzařování tepla z vašich zad směrem nahoru. Mokrý celta pak převezme teplotu okolí, případně voda z ní se odpařující tuto teplotu ještě mírně sníží. V zimě pak mokrá celta zmrzne a opět zastíní teplo vyzařované vaším tělem. V termokameře takto zamaskovaný člověk není vidět a při velmi podrobném průzkumu se jeví jako větší kámen. Tato pravidla však platí pouze pro pohyb v zalesněném terénu. Pohybujete-li se na volném prostoru, musíte uvedené hodnoty nejméně zdvojnásobit a stejně vám to asi nebude mnoho platné. Proto, hrozí-li vám pronásledování, nelezte ven z lesa, pokud nemusíte, ušetříte si mnoho potíží.

18.01.00.00.

PROSTŘEDKY OPTICKÉHO PRŮZKUMU

[\(obsah\)](#)

Nikdy nevyrušuj svého nepřítele, když se dopouští chyby.

Napoleon I. Bonaparte

18.01.01.00.

DALEKOHLEDY

[\(obsah\)](#)

Nejdostupnějším pozorovacím průzkumným prostředkem jsou vaše oči. Dosah lidského oka lze velmi účinně zvýšit pomocí optických přístrojů – dalekohledů. Dalekohled je ve všech ohledech neocenitelným pomocníkem, bez kterého se při jakýchkoli průzkumných aktivitách vy ani váš protivník neobejdete. Obecně je rozdělujeme na jednooké (monokuláry), nebo dvouoké (binokuláry).

Zvětšení dalekohledu

Uvádí se vždy jako první číslice v násobku a znamená, kolikrát se nám objekt zdá blíže, než ve skutečnosti je. Dostatečné zvětšení je 6–8x a zvětšení větší než 10–12x již postrádá smysl, neboť je problém udržet dalekohled s tak velkým zvětšením při pozorování v klidu.

Průměr objektivu

Bývá uváděn jako druhé číslo v násobku a lze si ho také snadno ověřit pravítkem. Kvalitnější objektivy s velkou světelností mívají průměry 40–56 mm, u menších dalekohledů se však běžně setkáte i s průměrem 20 mm.

Šířka zorného pole

Čím větší má dalekohled zvětšení, o to má užší zorné pole a naopak. Tato hodnota již není na dalekohledech uváděna tak často, jako zvětšení a průměr objektivu. Pokud uvedena je, bývá uváděna v metrech na 1 000 metrů nebo ve stopách (yards) na 1 000 yardů. Například na binokuláru **Bushnell 10x25** se uvádí šíře zorného pole 101 m/1 000 m nebo 304 FT/1 000 YDS.

Světelnost dalekohledu

Je to velmi důležitá hodnota, zvláště za zhoršených světelných podmínek, např. za šera nebo tmy. Zornice oka se s vzrůstající tmou stále více roztahuje až na maximálních 7 mm. (U velmi mladých lidí to může být i 8 mm, běžně 6–7 mm, po šedesátce 4 mm a po osmdesátce jen 2,5 mm.) Tomuto průměru zornice oka by měl minimálně odpovídat i průměr výstupní pupily okuláru. Průměr pupily dalekohledu lze vypočítat tak, že průměr objektivu vydělíte zvětšením. Například světelnost již zmíněného dalekohledu **Bushnell 10x25** je $25 : 10 = 2,5$, což je hodně pod hranicí 7 mm a takovýto dalekohled je za šera již nepoužitelný. Naopak ruský vojenský dalekohled s infradetektorem 6x50 má světelnost $50 : 6 = 8,3$ což z něj činí dalekohled, který lze dobře použít i v noci.

Výkonnost za šera

Je údaj, který ještě lépe charakterizuje možnosti dalekohledu ve špatných světelných podmínkách. Tento údaj lze také vypočítat. Je to druhá odmocnina ze součinu zvětšení a průměru objektivu v mm. Tato hodnota by měla být lepší než 18. Opět použijí jako příklad dalekohled **Bushnell 10x25**, u kterého je výkonnost za šera $\sqrt{10 \times 25} = 15,8$. Jak z výpočtu

vyplývá, uvedený dalekohled opravdu není ideálním prostředkem pro pozorování při zhoršených optických podmínkách.

Při výběru dalekohledu pro účely survivalu doporučuji jakýkoli **lehký, malý a odolný dalekohled**, jedno zda monokulár nebo binokulár, jeho optické vlastnosti jsou až druhořadé. Avšak při složitějších průzkumných akcích se bez kvalitního binokuláru prakticky neobejdete. Zde se již musíte rozhodnout sami, zda budete používat kvalitní lovecký triedr – např. ruský **Zenit BPC 10x50** vážící 1,0 kg, nebo si vystačíte s malým a několikrát lehčím **Bushnellem 10x25** vážícím 200 gramů, jehož optické vlastnosti jsou však pod hranicí běžně uznávaných standardů.

1. ruský tužkový survivalový monokulár 8x10 / mikroskop 30x
2. kapesní dalekohled **Bushnell 10x25**
3. ruský triedr **Zenit BPC 10x50**

18.02.00.00.

PROSTŘEDKY OPTOELEKTRONICKÉHO PRŮZKUMU

[\(obsah\)](#)

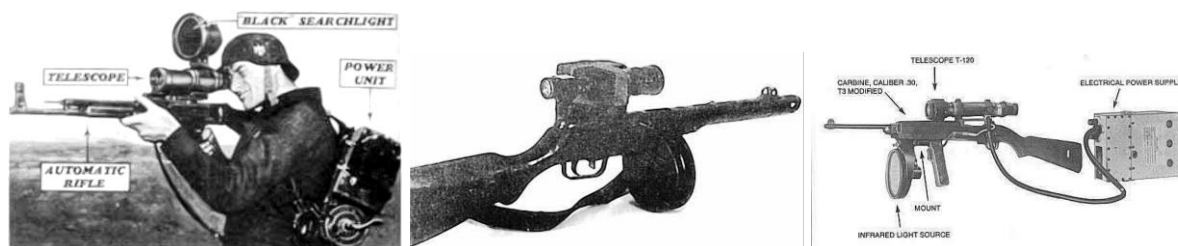
Nikdy se neboj stínů. Prostě znamenají, že v tvé blízkosti je světlo.

18.02.01.00. ZESILOVAČE ZBYTKOVÉHO SVĚTLA NOKTOVIZORY

[\(obsah\)](#)

Z výše uvedeného pojednání o dalekohledech vyplývá, že dalekohled, byť velmi kvalitní, není zrovna ideálním prostředkem pro pozorování za zhoršené viditelnosti nebo v noci. Pro pozorování v noci jsou dnes běžně používány zesilovače světla – noktovizory, jejichž dosah za jasné noci je několik set metrů, výjimečně více. Podobně jako dalekohledy, tak i noktovizory jsou vyráběny jako monokuláry a binokuláry.

Nikdy, nepoužívejte binokulární noktovizor. Obraz v noktovizoru je totiž zprostředkováván pomocí optoelektronického zesilovače, který má velmi intenzivní, zpravidla zelené nebo u starších ruských typů oranžové světlo. Podíváte-li se v noci do noktovizoru, jas obrazu vám stáhne zorničku a po odložení dalekohledu na toto oko nic nevidíte. Tento stav bude trvat minimálně několik minut, než se oko opět přizpůsobí tmě. Podíváte-li se tedy v noci do noktovizoru monokuláru, budete několik minut slepí na jedno oko, uděláte-li to u binokuláru, budete slepí na obě oči!

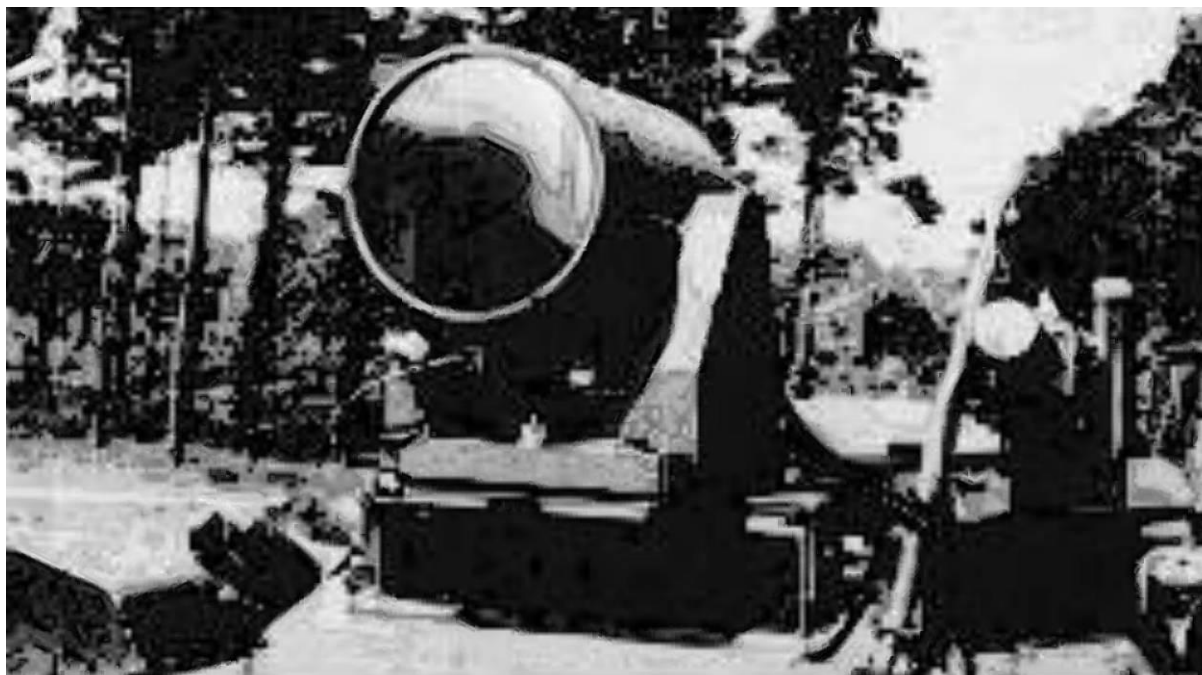
První zesilovače zbytkového světla byly zavedeny do výzbroje armád v průběhu druhé světové války. Na snímcích zprava doleva - německý na samopalu Sturmgewehr 44, ruský na samopalu PPS vz.41 Špagin a americký na karabině M1 cal.30

18.02.02.00.

VIDEOKAMERY

[\(obsah\)](#)

Dalším průzkumným prostředkem jsou videokamery. Jsou-li používány k pozorování vzdálenějších cílů, musí být umístěny na stativu při pohybu pak na stabilizované plošině. To z nich činí spíše stacionární prostředky průzkumu a protivník je bude používat především na vyvýšených místech, ze kterých je dobrý výhled. Další drobnou vadou na kráse je jejich hmotnost. Kvalita obrazu je totiž závislá na kvalitě (světelnosti) optiky, a kvalitní skleněná optika něco váží. Předpokládám, že všichni doma videokameru máte, takže víte, o čem mluvím. Proto považuji další komentář za zbytečný.

První infračervená kamera pro vojenské účely (sledování vzdušných cílů) byla vyvinuta ve Švédsku v roce 1958 ve spolupráci firem **AGA Infrared Systems** a zbrojovkou **Bofors**. O jaký kolos se jednalo, vidíte na obrázku

18.02.03.02.

INFRAČERVENÉ TERMOGRAFY S NECHLAZENÝM DETEKTOREM

[\(obsah\)](#)

Velká hmotnost, energetická náročnost a konstrukční složitost chlazených detektorů bránila jejich většímu rozšíření, zejména pak v civilním sektoru a vedla k vývoji jednodušších a lehčích tj. nechlazených mikrobolometrických mozaikových detektorů typu FPA (Focal Plane Array). Dnes se již dají běžně koupit termokamery s nechlazeným FPA čipem o hmotnosti od necelých 300 gramů a v cenách od 50 000 Kč. Nejlepší termokamery pro civilní využití v současné době vyrábí americké firmy **FLIR Systems** a **FLUKE Corporalion**.

Termokamera **MilCAM Recon® III LocatIR** firmy **FLIR Systems** s nechlazeným mikrobolometrickým mozaikovým FPA detektorem. Vidíte ten stativ pod kamerou tak bez něj se při sledování vzdálenějších objektů neobejdete

18.03.00.00. **PROSTŘEDKY ELEKTRONICKÉHO PRŮZKUMU** [\(obsah\)](#)

Nějaký pacifista argumentoval tím, že pistoli by žádný slušný člověk neměl mít, protože je to věc vymyšlená k zabíjení lidí... a dostal odpověď: "V momentě, kdy se mi někdo snaží rozbít hlavu železnou trubkou, je "věc vymyšlená k zabíjení lidí" přesně to, co bych chtěl mít po ruce."

18.03.01.00. **RADIOLOKÁTORY** [\(obsah\)](#)

Ještě se okrajově zmíním o radiolokátorech. O možnostech radiolokátorů mnohdy panují přehnané představy. Nejlepší radiolokátory konstruované ke sledování osob a pozemní techniky jsou schopny lokalizovat pohybujícího se postavu člověka v rovném otevřeném terénu na 5–10 km. Jestliže však plně využijete terénních nerovností pro krytí a pohybujete-li se velmi pomalu a pozvolna při zemi, tento dosah se snižuje maximálně na několik set metrů. Současně však lze vysílač radiolokátoru pomocí velmi primitivního přijímače lokalizovat až na několik desítek kilometrů. Z těchto důvodů nedoznaly radiolokátory pro sledování pozemních cílů většího rozšíření. U nás radiolokátory pro sledování malorozměrných cílů používá pouze armáda. Dnes již poměrně zastaralé přenosné/převozné **SCB 2130 L-2 Sova** izraelské firmy ELTA a mobilní na průzkumném a pozorovacím kompletu **Sněžka**. Samozřejmě radiolokátory mají tytéž nevýhody jako optoelektronické průzkumné systémy, jsou to těžká a energeticky náročná zařízení, jejichž použití je při rychlé manévrové bojové činnosti téměř vyloučeno.

Přenosný radiolokátor **SCB 2130 L-2 Sova** a průzkumný a pozorovací komplet **Sněžka**, oba systémy používají stejný izraelský radiolokační systém s obdobnými TTD

TABULKY PRO ODHAD VZDÁLENOSTÍ

Tabulka odhadu vzdálenosti podle zdrojů zvuku

Zdroj	Vzdálenost
Je slyšet šepot.	20 - 30m
Je slyšet pohyb člověka v lese, např. praskot větviček, zakopnutí o kámen, šustění při polézání porostu, přeskakováním překážek apod.	25 - 100m
Jsou slyšet jednotlivá slova.	do 70m
Je slyšet hlasitý hovor.	do 100m
Je slyšet kašel, zvuky nabíjení zbraní.	do 150m
Jsou slyšet povely.	do 200m
Je slyšet hluk pochodující jednotky po silnici, zatloukání kolíků.	do 300m
Je slyšet řezání dříví a sekání dříví.	do 400m
Je slyšet zatloukání kůlů, provoz vozidel na polní nebo lesní cestě, hluk slabších elektrocentrál.	do 500m
Je slyšet porážení stromů.	do 800m
Jsou slyšet nárazy vesel do boku loďky, provoz vozidel na silnici, hluk silných elektrocentrál.	do 1000m
Je slyšet hluk kolony vojenské techniky na polní cestě.	do 1500m
Jsou slyšet jednotlivé výstřely, hluk kolony vojenské techniky na silnici.	do 3000m
Jsou slyšet střelba z automatických ručních zbraní.	do 5000m
Je slyšet zvuk zvonů.	do 10 000m

Tabulka odhadu vzdálenosti podle charakteristických tvarů ve dne

Předmět	Vzdálenost
Je vidět bělmo očí.	20 m
Viditelné detaily obličeje, rukou tj. oči, nos, ústa, prsty.	50 - 75m
Je vidět podoba obličeje, součásti zbraní, listy na stromech.	100 m
Jsou vidět vousy, vlasy, podrobnosti výzbroje a výstroje např. knoflíky.	150 m
Je rozeznatelná barva obličeje, cihly ve zdi, tašky na střeše, rozbitá okna.	200 m
Jsou rozpoznatelné podrobnosti oděvů a jejich barva.	250 m
Jsou rozeznatelné obrysy hlavy a končetin, ostré barevné skvrny na šatech, pěchotní zbraně.	300 m
Jsou rozeznatelné barvy výstroje, větve stromů.	400 m
Jsou rozeznatelné obrysy postavy, okenní rámy, kůly v plotě.	500 m
Jsou rozeznatelné podrobnosti na domech, stavebách, ploty.	600 m
Jsou rozeznatelné pohyby paží a nohou kráčejícího člověka, na stromech jsou vidět silné větve.	700 m
Jsou rozeznatelné jednotlivé osoby, jednotlivé kmeny a koruny stromů, jednotlivá vozidla v koloně.	800 - 1000m
Jsou rozeznatelné větší skupiny osob, pochodové nebo nástupové tvary vojenských jednotek, pochodující jednotky, kolony vozidel i jednotlivá vozidla v koloně, komíny nad střechami.	1000 - 1500 m
Jsou rozeznatelné jednotlivé domy a stavby, jsou vidět signální světlice.	2000 - 3000 m
Jsou rozeznatelné skupiny budov a siluety osad.	4000 - 8000m
Jsou vidět velké tovární objekty, letiště, města, velká sídliště.	10 000-15 000m

Tabulka odhadu vzdálenosti podle zdrojů světla v noci

Zdroj	Vzdálenost
Je vidět hořící cigareta.	100 - 200m
Je vidět hořící zápalka.	do 300m
Je vidět malý plamen.	do 600m
Jsou vidět jednotlivá světla, lampy pouličního osvětlení, reflektory aut, osvětlená okna domů apod.	do 5000m
Jsou vidět světla velkých měst a sídlišť, signální světlice.	až 10 000m

Tabulka odhadu vzdálenosti podle zdrojů pachů (v závislosti na směru větru)

Zdroj	Vzdálenost
Pach kouře z cigarety, zdechlin menších zvířat.	do 60m
Pach připravované stravy, zdechlin větších zvířat.	do 200m
Pach kouře z ohně.	do 500m

STŘELNÉ ZBRANĚ

Kdyby Bůh nechtěl, aby se lidé zabijeli, nedal by jim do ruky zbraně.

V kapitole [Vybavení](#) jsem jen velmi všeobecně rozebral problematiku střelných zbraní a v této kapitole bych chtěl toto zobecnění přece jen trochu více rozvést a konkretizovat.

Ještě se vrátím zpět k [Zákonu 119 ze dne 8. března 2002 o střelných zbraních a střelivu](#) a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních).

Podle **Hlavy II – Kategorie zbraní a střeliva, § 3 – Rozdělení zbraní a střeliva, písmeno a) zakázané zbraně a § 4 – Zbraně kategorie A**, jsou zbraně zakázané:

1. vojenské, s výjimkou pušek, samonabíjecích a opakovacích pušek, pistolí a revolverů, ověřených pro civilní použití, pokud podléhají ověřování podle zvláštního právního předpisu,
2. samočinné,
3. vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně),
4. palné nevyrobené z kovů, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,
5. plynové nebo expanzní, nejde-li o dovolené výrobní provedení,
6. střelná nástrahová zařízení a
7. s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači.

Toto zkráceně říká výše zmiňovaný, v současné době platný zákon. Obdobné zákony platily v zemích Koruny české pravděpodobně již za Rakouska-Uherska, za první a druhé republiky, za okupace i po II. světové válce. Kdyby je občané naší země striktně dodržovali, neexistoval by první ani druhý odboj. ***Toto pro změnu říká železná logika.***

Mnohdy v hromadných sdělovacích prostředcích čteme a slyšíme, že naše země armádu nepotřebuje, že naše armáda od vzniku státu, tj. od roku 1918, za nezávislost naší země a proti okupaci nikdy nebojovala, ba naopak s okupační mocí spíše aktivně kolaborovala ([1938](#) a [1968](#)). Ano, je to pravda, je to čistá pravda, ale je to jen poloviční pravda. Armáda je nástrojem politiky a politiků, ti rozhodují o jejím použití. Naši zem v roce 1939 nezradili vojáci, ale politická reprezentace, která den před okupací republiky nasedla do letadel a zajištěna 20 miliony liber zmizela do exilu v USA a Velké Británii. V roce 1968 to byla opět naše politická reprezentace, která směnila naši svobodu a nezávislost za svoji politickou moc. **Naši zem nikdy nezradili vojáci, ale politici.** Slovy klasika: "*Zbraně mají jen dva nepřátele - rez a politiku.*"

Pevně věřím, že kdyby naší zemi opět hrozilo vojenské nebezpečí, zaprodají nás naši politici stejně snadno a rychle, jako v roce 1939 nebo 1968. Pokud mi nevěříte, najdete jediného člověka z naší současné politické reprezentace, kterému opravdu věříte a o kterém jste přesvědčeni, že by v případě nebezpečí neshrábl státní peníze a nezamizel do bezpečí exilu, či tiše a oddaně nekolaboroval, ale naopak, byl ochoten vést válku na obranu země a národa i za cenu porážky a s tím související odpovědností. Klasik říká: "*Zemi může dobře*

vládnout jen ten kdo je ochoten pro ni zemřít." Neznám jediného současného českého politika, který by byl ochoten za svoji zem obětovat cokoli kromě daňových poplatníků, o vlastním životě ani nemluvě.

Jestliže mám pravdu a naše politická reprezentace nás v případě válečného konfliktu opět smění za peníze či moc, pak je řada na občanech naší země, ano na vás, abyste sami rozhodli o tom, zda s tímto stavem souhlasíte, či nikoli. Toto právo vám dává [Ústavní zákon 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 v článku 23 Listiny základních práv a svobod.](#)

19.01.00.00.

KRÁTKÉ KULOVÉ ZBRANĚ

(obsah)

Rychlejší než 158 na drátě je 357 na opasku.

Vlastníte-li zbrojní průkaz skupiny E (k ochraně života, zdraví nebo majetku), není pro vás jejich získání ani vlastnictví žádný problém. Krátké kulové zbraně se obecně rozdělují na revolvery a pistole. Výhodou revolverů je vysoká spolehlivost, dále už následují jen samá negativa. U pistolí je to přesně naopak, jejich výhody jsou vykoupeny nižší spolehlivostí. Pokud teď stojíte před otázkou, co je lepší, zda pistole nebo revolver, odpovídám, všechny armády světa používají pistole a asi vědí proč. Pravděpodobně bude následovat dotaz: "*Pokud pistole, tak jaká?*" Já mohu doporučit pistole na náboj [7,62x25 mm Tokarev](#) nebo [.357 Magnum](#). Pokud má protivník standardní neprůstřelnou vestu s třídou odolnosti I a II (podle technických podmínek balistické specifikace DIN 52290 Technische Richtlinie Schutzwesten – SRN) nebo BR-1, BR-2, BR-3 (podle technických podmínek balistické specifikace Committee European Normalization (CEN) Euronorm Standard EN1063 – EU), je mu proti těmto střelám stejně platná, jako kdyby stál za šípkovým keřem.

Vybavit komerčně prodávané pistole tlumičem hluku bez zásahu do konstrukce zbraně je problém, avšak řešitelný. Jak? Musíte si sehnat nebo vyrobit delší hlaveň, nebo hlaveň s osazením pro připevnění tlumiče.

Moje oblíbená zbraň, armádní pistole [Pi vz.52](#) (náboj [7,62x25 mm Tokarev](#)). Náboj [7,62x25 mm Tokarev](#) ($E_0 = 693 \text{ J}$) je po náboji [.357 Magnum](#) ($E_0 = 926 \text{ J}$) druhý nejvýkonnější náboj pro krátké kulové zbraně. Naučíte-li se střílet s dvaapadesátkou, umíte střílet ze všech pistolí

19.02.00.00.

AUTOMATICKÉ ZBRANĚ

[\(obsah\)](#)

Způsobují-li zbraně zločinnost, k čemu je vlastně má policie?

Samočinné zbraně (útočné pistole, samopaly, karabiny, kulometry), umožňující střelbu dávkou, jsou podle [Zákona 119/2002 o střelných zbraních a střelivu](#), zbraně zakázané. Z našeho pohledu se tyto zbraně svým principem činnosti nijak zvlášť od pistolí neliší, dokonce některé z nich i pistolovou municí ke střelbě používají. Jediným rozdílem proti pistolí je jejich schopnost střílet dávkou. Samopal či kulomet je v podstatě pouze přerostlá pistole. Ve výzbroji naší armády jsou v současné době dva typy samopalů. Jedná se o [samopal vz.58](#) ve verzích **P** a **V** (náboj **7,62x39 mm**) a [samopal vz.61](#) (náboj **7,65 mm Browning**). Obě zbraně se bez větších problémů dají vybavit tlumičem zvuku (respektive jsou k tomu konstrukčně přizpůsobeny).

útočná puška [Kalašnikov AKM](#) (náboj [7.62x39 mm](#)) s tlumičem zvuku **PBS-1 AKM** (tento tlumič lze použít i pro náš samopal Sa vz.58)

[samopal vz.61](#) (náboj [7.65 mm Browning](#)) s kolimátorovým zaměřovačem, tlumičem zvuku a sklopnou ramenní opěrkou

19.03.00.00.

NEAUTOMATICKÉ ZBRANĚ ZBRANĚ S RUČNĚ OVLÁDANÝM ZÁVĚREM

[\(obsah\)](#)

Svobodní lidé by nejen měli být ozbrojeni a disciplinováni, ale měli by mít dostatek zbraní a munice, aby uhájili svou nezávislost před kýmkoliv, kdo by je chtěl utlačovat - včetně jejich vlastní vlády.

George Washington

Pušky. Převážně se jedná o lovecké nebo sportovní zbraně. Jsou určeny pro střelbu jednotlivými ranami, tj. po každém výstřelu se musí ručně znovu nabít. Opět zde platí pravidlo, pokud vlastníte zbrojní průkaz skupiny **B** (ke sportovním účelům) nebo **C** (k loveckým účelům), není pro vás jejich získání a vlastnictví žádný problém. U pušek lze jen velmi těžko doporučit typ zbraně i druh munice. Platí zde jediné univerzální pravidlo – čím větší ráže, o to větší dopadová energie střely a tomu samozřejmě odpovídá větší hmotnost zbraně (1 000 J ústřední energie střely přibližně odpovídá 1 kg hmotnosti zbraně).

Prakticky všechny pušky lze vybavit tlumičem zvuku. Velkou výhodou pušek s ručně ovládaným závěrem vybavených tlumičem je, že nemají žádnou automatiku, která by vyvíjela při střelbě nežádoucí hluk.

Velmi zajímavá úprava lovecké pušky s tlumičem zvuku a světlometem k nasvícení a oslnění zvěře při lovu
(v ČR je tato technika lovu nezákonná)

20.00.00.00.

TLUMIČE

[\(obsah\)](#)

Silné tělo činí i mysl silnou. Z různých druhů cvičení doporučuji střelnou zbraň. Je to přijatelné cvičení pro tělo a dává myslí důstojnost, zábavu a nezávislost. Míčové a podobné hry jsou pro tělo příliš prudké, a netříbí mysl. Necht' je střelná zbraň na tvých výletech nerozlučným společníkem.

Thomas Jefferson zakladatel a třetí prezident USA

Musím předeslat, že [tlumiče hluku výstřelu](#) jsou podle [Zákona 119 ze dne 8 března 2002 o střelných zbraních a střelivu](#), **Hlavy II – Kategorie zbraní a střeliva, § 3 – Rozdělení zbraní a střeliva, písmeno a) zakázané zbraně** a **§ 4 – Zbraně kategorie A** zakázané.

Kdo z vás bydlí v blízkosti vojenské střelnice, může potvrdit, že pokud jsou dobré meteorologické podmínky, je střelba z vojenských pěchotních zbraní slyšet na vzdálenost několika kilometrů. Tato "hlučnost" je v mnoha případech nežádoucím jevem, a proto jsou při některých bojových akcích speciálních jednotek používány tlumiče zvuku.

Chcete-li začít experimentovat s tlumiči zvuku, musíte nejprve zapomenout na všechny připitomělé akční filmy, ve kterých se běžně střílí revolvery s tlumičem a hluk této střelby je tak tichý, že je slyšet jak oběti po zásahu povolí anální svěrače. Zapomeňte dále na filmy, ve kterých odstřelovač s puškou vybavenou tlumičem vystřelí oběti oko na dva kilometry, to vše jsou naprosté pitomosti.

Takže, právě jste z hlavy vypustili všechny super zbraně, jenž dokáže vyprodukovat jen komerční filmový průmysl, a můžeme se spolu ponořit do tvrdého reálu, kde platí fyzikální zákony pana Newtona.

Začneme nejprve tím, že se vrátíme zpět do škamen základní a střední školy do hodin fyziky a vytvoříme si imaginární matematicko-fyzikální model střelné zbraně s ručně ovládaným závěrem s důrazem na přesnost, minimální hlučnost a maximální účinnost.

20.01.00.00.

BALISTIKA

[\(obsah\)](#)

Nikdo není tak beznadějně ztročený, jako ti, kteří falešně věří, že jsou svobodní.

Johan Wolfgang von Goethe

Nejprve si probereme problematiku přesnosti. Jedna z nejlepších ruských odstřelovacích pušek s integrálním tlumičem zvuku [VSS Vintorez \(Vinovka Snaiperskaja Spetsialnaya\)](#), či její novější verze se skloupnou pažbou **AS Val** (Avtomat Spetsialny) se speciální podzvukovou municí, náboj **SP-5**, **SP-6** nebo **PAB-9** (9x39 mm) má efektivní dostřel 400 m. (*K zabití člověka je třeba zásah do hlavy střelou o hmotnosti > 5 gramů s dopadovou energií $E_d > 80$ J.*)

Střelba na 400 metrů, to zní velmi povzbudivě, že. Ale máme zde opět slovíčko ale. Tato vysoce hodnocená zbraň má za ideálních podmínek střeleckého tunelu při střelbě na 100 metrů s nábojem **SP-5** rozptyl přes 75 mm a v případě, že je střelba vedena za bočního nebo nárazového větru, můžete tuto hodnotu klidně vynásobit třemi. Představu, jaký rozptyl má jakákoli zbraň při střelbě na 200, 300 či 400 metrů, si můžete udělat na základě níže uvedených tabulek už sami.

Vliv bočního větru na odklon dráhy střely od záměrné osy při rychlost střely v_0 340 m/s

Vzdálenost cíle	Odklon od záměrné osy při rychlosti bočního větru			
	1 m/s	5 m/s	10 m/s	20 m/s
100 m	0,82 cm	4,1 cm	8,2 cm	16,49 cm
200 m	3,17 cm	15,84 cm	31,72 cm	63,79 cm
300 m	6,91 cm	34,56 cm	69,21 cm	139,18 cm

Tabulky pro odhad rychlosti větru jsou uvedeny na předposlední straně této kapitoly (průměrná rychlost větru na území naší republiky je 8 m/s)

Balistická dráha střely při střelbě na vzdálenost 100, 200 a 300 metrů při úst'ové rychlosti střely v_0 340 m/s

Vzdálenost od cíle (m)	Převýšení (pokles) dráhy při střelbě na vzdálenost			Dopadová rychlost střely (m/s)	Čas letu střely (s)
	100 m	200 m	300 m		
0	0 cm	0 cm	0 cm	340,0	0,000
10	3,99 cm	8,71 cm	13,73 cm	338,1	0,029
25	8,34 cm	20,15 cm	32,71 cm	335,3	0,074
50	11,22 cm	34,83 cm	59,95 cm	330,8	0,149
100	0 cm	47,22 cm	76,46 cm	322,4	0,302
150	-34,83 cm	35,99 cm	111,35 cm	314,8	0,459
200	-94,43 cm	0 cm	100,47 cm	307,9	0,619
300	-292,39 cm	-150,76 cm	0 cm	295,2	0,951
500	-1 033,75 cm	-797,72 cm	-546,6 cm	275,2	1,653
1 000	-5 329,83 cm	-4 857,57 cm	-4 355,33 cm	235,2	3,632

Ruská odstřelovačská speciální puška **VSS Vintorez** (nahore) a ruský samopal speciální **AS Val** (dole) s integrovaným tlumičem zvuku (tlumič je konstrukční součástí zbraně a bez něj nelze vést palbu). Při střelbě z těchto zbraní s nábojem **9x39 mm** při úst'ové rychlosti střely 290–300 m/s dosahuje úroveň hluku 130 dB, což odpovídá úrovni hluku netlumeného výstřelu z malorážky nábojem .22LR

Nyní si musíme přiznat základní fakt. **Žádný amatér, byť velmi zručný s dobře vybavenou dílnou, nedokáže vyrobit lepší zbraň než zaběhlá renomovaná fabrika se stoletou tradicí.** Podle mých zkušeností je vynikající strojař (zbrojíř amatér) s profesionálním vybavením schopen vyrobit odstřelovací pušku s tlumičem, se kterou je možno vést dostatečně přesnou střelbu na vzdálenost do 100 m, vše, co je nad tuto hranici, patří do říše pohádek z hollywoodských filmových ateliérů.

Pokud jste se smířili s tímto technickým omezením, budeme pokračovat. Dle odborných publikací je pro přijatelně přesnou střelbu na vzdálenost do 100 metrů potřeba hlavěň o délce alespoň 30–35 cm, kratší hlavěň mají obecně větší rozptyl než delší. Tlak prachových spalin však nemusí působit na střelu po celou dobu jejího pohybu v hlavni, ale pouze po dobu, než střela dosáhne požadované rychlosti (v našem případě méně než 340m/s), následně mohou být prachové plyny odvedeny z hlavěň pryč, např. k pohonu automatiky zbraně nebo do tlumiče hluku. Střela pokračuje hlavní dále v pohybu pouze vlastní setrvačností.

Co se týče vlivu drážkování hlavěň na přesnost, platí zde jednoduché pravidlo. Je-li délka střely menší než dvě ráže, je při střelbě do 100 metrů střela dostatečně stabilní a nepřítomnost rotace nemá rozhodující význam na její rozptyl. Při střelbě delší střelou nebo na větší vzdálenost může nepřítomnost rotace negativně ovlivnit dráhu střely.

Shrnutí: Zbraní s tlumičem lze vést efektivní mířenou palbu na vzdálenost do 100 metrů, při střelbě na větší vzdálenost klesá přesnost střelby pod běžně uznávané hodnoty a střelbu lze považovat za neefektivní.

Zbraň, se kterou lze vést střelbu na vzdálenost 100 metrů s přijatelným rozptylem, musí mít hlavěň o délce minimálně 32 cm, drážkování hlavěň není nezbytně nutné.

20.02.00.00.

AKUSTIKA

[\(obsah\)](#)

Pro dosažení vítězství musíme soustředit všechny své síly v centru veškeré moci a pohybu. Nepřítelem je těžšíš.

Carl von Clausewitz

Nyní si probereme problematiku akustické účinnosti tlumiče. Hluk výstřelu z palné zbraně se skládá ze tří složek:

První složkou je hluk, který vytváří vlastní automatika zbraně, respektive mechanismus zabezpečující nabití případně znovunabití zbraně ([video-1](#) a [video-2](#)). Tuto hlučnost lze omezit pouze zásadním zásahem do konstrukce zbraně nebo náboje a i tak obvykle nedojde k zásadnímu zlepšení. Nejtišší jsou tedy logicky mechanismy zbraní s ručně ovládaným závěrem (pušky), jejichž "hlučnost" se pohybuje okolo 40–50 dB.

Druhou hlučnou složkou je její nejnámější část, vlastní výstřel. Tento třesk je způsoben nárazem plynů vytékajících velkou rychlostí z hlavěň na okolní atmosféru (zpravidla v okamžiku kdy střela opustí ústí hlavěň). Rychlost výstřelných plynů může dosáhnout až 2 000 m/s. Dobrou zprávou je, že tento třesk lze velmi dobře ztlumit. Stačí dát do proudu z hlavěň vytékajících plynů jakoukoli mechanickou překážku, na které se výstřelné plyny zchladí, zpomalí, rozptýlí nebo zastaví. (*Znáte to, je to ze základní školy známý velmi volně formulovaný zákon zachování energie a první termodynamická věta; "Energii nelze vyrobit ani zničit, ale pouze přeměnit na jiný druh energie." V našem případě kinetickou energii plynů změňme na teplo.*)

Jistě jste sami již mnohokrát v televizi viděli, jak zákeřný padouch se sadistickou radostí zastřelí nevinnou oběť, obvykle krásnou dívku, ranou zblízka přes její oblíbený polštářek s králíčkem. Bez použití tlumiče může hluk výstřelu dosáhnout akustický tlak více než 140 dB, použijete-li i velmi primitivní tlumič hluku není problém stlačit akustický tlak výstřelu pod 100 dB. Jednoduchý příklad, vystřelte ve zbrani s tlumičem výstřelu slepým nábojem (bez střely), uslyšíte jen tiché lupnutí a pšouk.

Třetí a nejproblémovější hlučnou složkou střelby je hluk vyvolaný letící střelou. Střela letící nadzvukovou rychlostí vytváří obdobnou rázovou vlnu jako nadzvukové letadlo.

Při rychlosti větší než 400 m/s vyvolá hluk o akustickém tlaku až 140 dB. Střela letící rychlostí 100 m/s vyvolá hluk okolo 80 dB. S tímto jevem bohužel nelze vůbec nic dělat, hluk letící střely je neodstranitelný a ráže, délka ani tvar střely nemá zásadní význam. Tento hluk je závislý jen a pouze na rychlosti střely, na ničem jiném.

Shrnutí: Hluk nabíjecích a vybíjecích mechanismů zbraně umíme ztlumit nebo omezit pomocí ručně ovládaného závěru. Hluk výstřelu umíme pomocí velmi primitivních prostředků ztlumit také. Avšak co příliš ovlivnit nejde, je hluk letící střely.

Někde jsme si řekli, že: "K zabití člověka je třeba zásah do hlavy střelou o hmotnosti > 5 gramů s dopadovou energií $E_d > 80 \text{ J}$."

A tady je náš velký problém. Máme tři imaginární střely o váze 5, 10 a 15 gramů (např. **7,65 mm Browning**, **.357 Magnum** a **.45 Auto**) v hlavni, těsně přiložené k imaginární hlavě, na kterou mají dopadnout s energií 80 J (pro zjednodušení výpočtu jsem přiložil hlavě k hlavě proto, aby se energie úst'ová rovnala energii dopadové).

No a ze vzorce $v_0 = \sqrt{\frac{2E_0}{m_q}}$ si nyní vypočítáme minimální rychlost, jakou musí střely mít, aby dopadla se smrtící energií min. 80 J.

v_0 – počáteční rychlost střely (m/s)

E_0 – úst'ová energie střely (J)

m_q – hmotnost střely (kg)

$$v_0 = \sqrt{\frac{160}{0,005}} = \sqrt{32000} = 179 \text{ m/s}$$

Aby střela o hmotnosti m_q 5 gramů dosáhla dopadové energie E_0 80 J, musí opustit ústí hlavně rychlostí v_0 min. 179 m/s. Při této úst'ové rychlosti vyvine střela hluk o akustickém tlaku přibližně 83 dB.

$$v_0 = \sqrt{\frac{160}{0,01}} = \sqrt{16000} = 126 \text{ m/s}$$

Aby střela o hmotnosti m_q 10 gramů dosáhla dopadové energie E_0 80 J, musí opustit ústí hlavně rychlostí v_0 min. 126 m/s. Při této úst'ové rychlosti vyvine střela hluk o akustickém tlaku přibližně 80 dB.

$$v_0 = \sqrt{\frac{160}{0,015}} = \sqrt{10666} = 103 \text{ m/s}$$

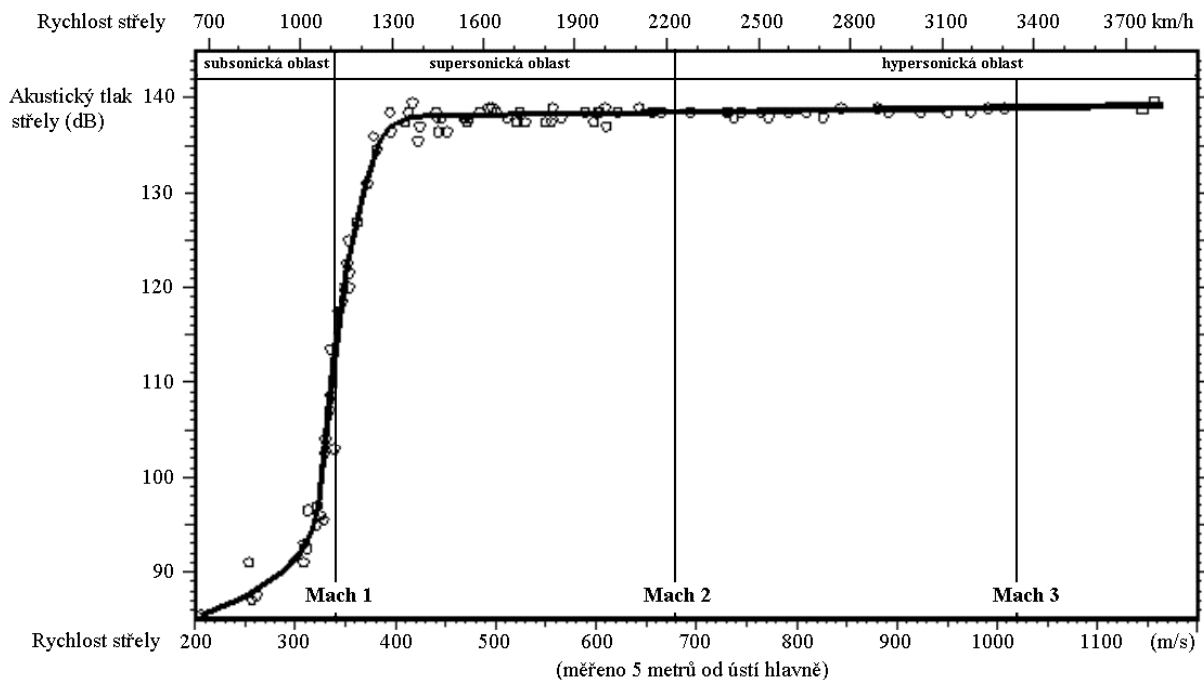
Aby střela o hmotnosti m_q 15 gramů dosáhla dopadové energie E_0 80 J, musí opustit ústí hlavně rychlostí v_0 min. 103 m/s. Při této úst'ové rychlosti vyvine střela hluk o akustickém tlaku přibližně 78 dB.

Chceme-li vést účinnou palbu alespoň na 100 metrů, musíme zvýšit úst'ovou rychlost střely přibližně o 20 m/s, což zvýší její "hlučnost" asi o 3 dB (platí pro všechny tři výpočty).

Z této matematické simulace vyplývá, že změna hmotnosti střely při zachování stejné dopadové energie nemá nijak zásadní vliv na její hlučnost za letu. I při maximální možné hmotnosti střely 15 gramů (pistolové náboje větší ráže neznám) nelze při zachování účinnosti snížit akustický tlak letící střely pod 80 dB. Proto je jedno, z jak tiché zbraně (tichý

mechanismus do 40 dB, zatlučený výstřel do 40 dB) vystřelíte. Při minimální dopadové energii 80 J vyvolá letící projektil akustický tlak minimálně 80 dB a to je fakt, který nelze změnit. (Pro představu, o jakých hladinách intenzity zvuku mluvíme, je na poslední straně této kapitoly uvedena tabulka příkladů zvuků a jejich úrovní.)

Graf poměru rychlosti střely (m/s) a akustického tlaku (dB) způsobeného jejím průletem okolní atmosférou

Měření platí pro náboj 7,62x39 mm. Ústová rychlost byla měřena 5 metrů od ústí hlavně. Zvukoměrná stanice byla umístěna ve směru střelby 35 metrů od ústí hlavně a 10 metrů od osy střelby. Pro potlačení zvuku výstřelu byla střelba vedena ze zděné budovy (cihla 30 cm) přes otvor ve zdi vybavený gumovou membránou a polystyrénovým blokem. Akustický tlak vlastního výstřelu dosahoval ve vzdálenosti 35 metrů od ústí hlavně velmi malých, prakticky neměřitelných hodnot

Z uvedeného grafu vyplývá, že nejstrmější nárůst hlučnosti začíná při rychlosti střely nad 320 m/s (92 dB), proto chcete-li omezit hlučnost střely, musíte omezit její rychlost pod tuto hodnotu. A tím jsme se dostali k účinnosti zbraně.

20.03.00.00.

ÚČINNOST

[\(obsah\)](#)

Na světě je příliš mnoho nešťastných lidí, kteří udělali všechno správně.

Destrukční schopnost nevybušné střely je dána dvěma faktory, její kinetickou, respektive dopadovou energií a tvarem.

Úst'ová energie střely je dána vztahem $E_0 = \frac{1}{2} \times m_q \times v_0^2$

m_q – hmotnost střely (kg)

v_0 – počáteční rychlost střely (m/s)

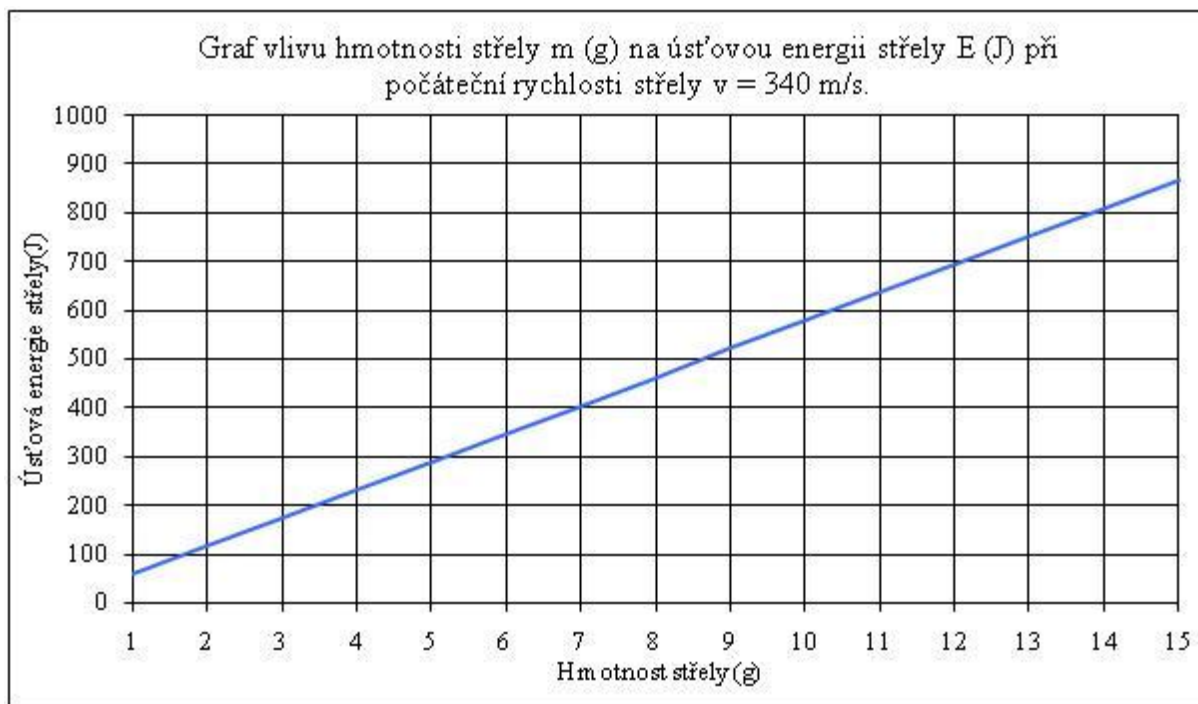
Proměnnou, kterou se nyní budeme zabírat, je počáteční rychlost střely v_0 . Za podmínek ISA (International Standard Atmosphere) je ve výšce $h = 0 \text{ m}$ rychlost šíření zvuku $c = 340 \text{ m/s}$. Proto i my budeme pro potřeby našich výpočtů počítat s touto rychlostí jako s rychlostí mezní. Jestliže má být střela vypálena z našeho matematického modelu dostatečně tichá, musíme omezit její rychlost na rychlost podzvukovou tj. $v_0 < 340 \text{ m/s}$. Tímto rychlostním omezením se naše proměnná mění na konstantu.

Na základě těchto poznatků si náš vzoreček můžeme upravit na $E_0 = \frac{1}{2} \times m_q \times v_0^2 \leq 115600$

a následně zjednodušit na

$$E_0 = m_q \times v_0 \leq 57800$$

Jakmile se z naší proměnné ($v_0 < 340 \text{ m/s}$) stala konstanta, pak jediný efektivní způsob, jak zvýšit účinnost střely, je zvýšit její hmotnost m_q . Hmotnost střely je ve většině případů daná její ráží, platí zde jednoduché pravidlo, čím větší ráže, tím větší hmotnost střely. Samozřejmě, že tento vztah není univerzální a existují četné výjimky, ale pro naše potřeby matematicko-fyzikální simulace toto pravidlo vcelku vyhovuje.

Na základě těchto výpočtů se nám jeví jako nejvhodnější náboje pro střelbu s tlumičem [náboje do krátkých kulových zbraní](#). Tyto náboje mají malou prachovou nálož, velkou hmotnost střely a délka střely obvykle nepřevyšuje dvě ráže.

Přesnějšího doladění úst'ové rychlosti střely dosáhneme regulací balistického výkonu zbraně. Jak? Úst'ovou rychlost střely lze regulovat změnou délky hlavně, respektive změnou délky její části, ve které je střela urychlována. Platí zde jednoduché pravidlo; čím déle působí tlak spalin náboje na dno střely, tím větší je její úst'ová rychlost a naopak. Tento vztah však

není přímo úměrný, ale lze ho poměrně přesně vypočítat ze vzorce $v_0 \approx \eta \times \sqrt{\frac{l}{d}}$.

Optimální délku hlavně pak lze vypočítat ze vztahu $l \approx \frac{v_0^2}{\eta^2} \times d$

v_0 – úst'ová rychlost střely (m/s)

l – délka hlavně (m)

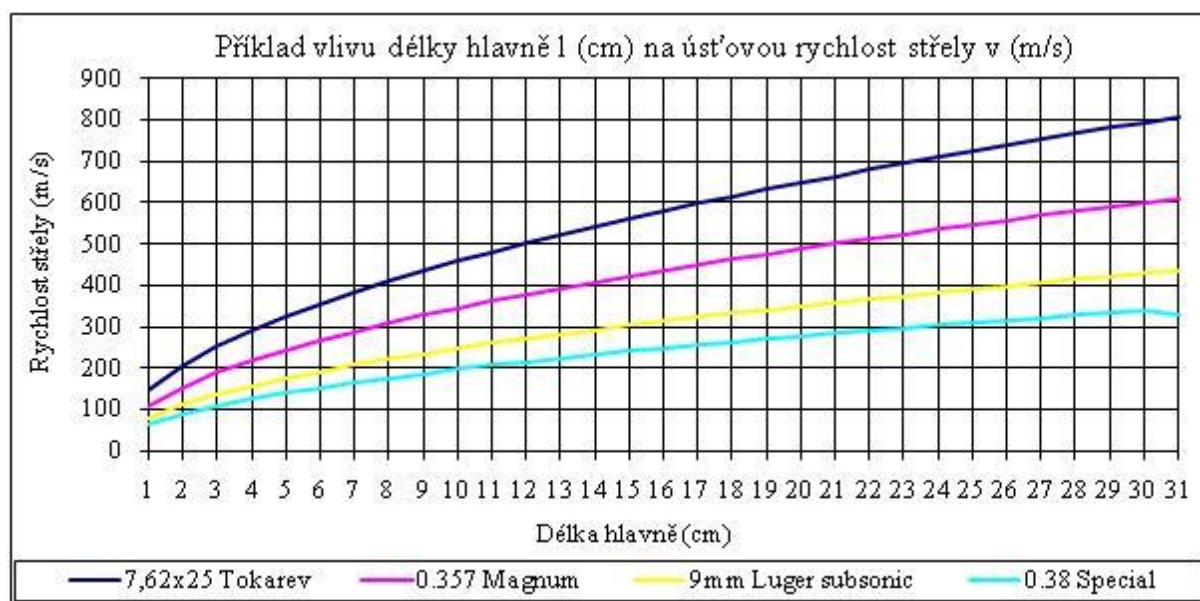
d – ráže hlavně (m)

η – balistický výkon náboje (viz tabulka).

Střední balistický výkon nábojů do krátkých kulových zbraní se pohybuje okolo hodnoty 90.

Přehled balistických výkonů nejběžnějších nábojů krátkých kulových zbraní

Typ náboje	Balistický výkon (η)
.22 LR SB	31,9
6,35 mm Browning / .25 Automatic	74,5
7,62x25 mm Tokarev	126,5
7,65 mm Browning / .32 Automatic	88,0
9 mm Browning Colt Automatic Pistol (Court) / .380 Automatic	92,0
9 mm Luger / 9 mm Parabellum	90,5
9 mm Luger subsonic	74,5
9x21 mm (civilní verze 9 mm Luger)	98,5
9 mm Makarov	86,5
.38 Speciál	59,0
.357 Magnum	104,0
.45 Automatic Colt Pistol (ACP) / .45 Automatic	78,0

Mezi délkou hlavně a akustickým tlakem plynů výstřelu platí vztah, že čím je hlaveň kratší, tím je akustický tlak plynů opouštějících hlaveň vyšší a naopak, čím je hlaveň delší, tím je tlak nižší. Je to dáno teplotou a tlakem plynů v hlavni. Z výše uvedeného grafu vyplývá, že při použití náboje **7,62x25 mm Tokarev** nám stačí k dosažení rychlosti 340 m/s hlaveň o délce 5,5 cm, ale při použití náboje **.38 Speciál** nedosáhneme této rychlosti ani s hlavní o délce 30 cm. Jako optimální se nám tedy jeví náboj **.357 Magnum** a **9 mm Luger subsonic**. Oba mají výrazně těžší střelu, než je v ráži 9 mm obvyklé a střela dosáhne požadované rychlosti v hlavni, jejíž délka nepřesahuje stanovených 30–35 cm.

No a tímto jsme dokončili první část našeho matematicko-fyzikálního modelu palné zbraně. Máme střelnou zbraň s ručně ovládaným závěrem, jež má délku hlavně 32 cm. Ve vzdálenosti 18 cm od hrdla nábojové komory jsou do hlavně vyvrtány dvě až čtyři řady bočních otvorů o průměru 2,5–3,5 mm pro odvod spalin náboje limitující počáteční rychlost

střely na požadovaných cca. 340 m/s. Do nábojové komory vložíme náboj **9 mm Luger subsonic**, uzavřeme závěr, zamíříme a vystřelíme. Ústí hlavně opouští střela námi vypočítanou rychlostí nižší než 340 m/s a následně se ozve rána výstřelu. Ano, teď přišel okamžik, kdy na hlaveň musíme připevnit tlumič. Ale nejprve si musíme o tlumičích něco říci.

20.04.00.00.

TLUMIČE - KONSTRUKCE

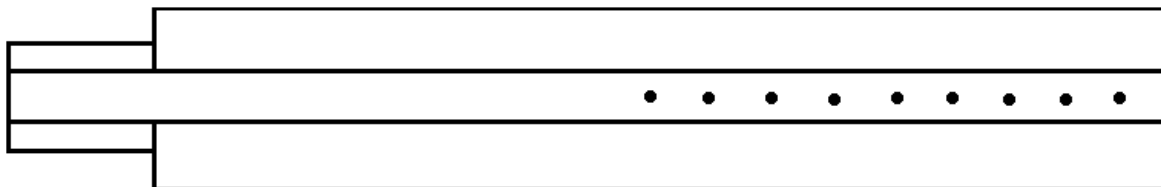
[\(obsah\)](#)

Zákon dodržuje jen ten, kdo není dost silný na to, aby ho ignoroval.

Tlumiče zvuku výstřelu rozdělujeme do tří hlavních skupin:

- I. tlumiče na snížení rychlosti plynů vytékajících z hlavně
- II. tlumiče k snížení úst'ové rychlosti střely
- III. kombinované tlumiče, tj. tlumiče plnící obě funkce (tyto tlumiče jsou nejpoužívanější)

Máme-li zbraň, jejíž střela opouští ústí hlavně podzvukovou rychlostí (naš matematicko-fyzikální model), pak nám stačí ztlumit pouze zvuk výstřelu snížením rychlosti plynů vystupujících z hlavně z nějakých 2000 m/s na 20 m/s a to není žádný problém. Takovýto tlumič je konstrukčně velmi jednoduchý a jeho životnost v závislosti na účinnosti, je to několik set až tisíc výstřelů. Nejčastěji jsou tlumiče zvuku vyráběny z nerezových slitin oceli nebo Duralu, prostor mezi hlavní a tělem tlumiče může být vyplněn hliníkovou nebo měděnou drátěnkou. ([Ve své podstatě funkci tlumiče zvuku může plnit i PET láhev navléknutá na hlavní.](#))

Konstrukce tlumiče pro snížení rychlosti plynů vystupujících z hlavně

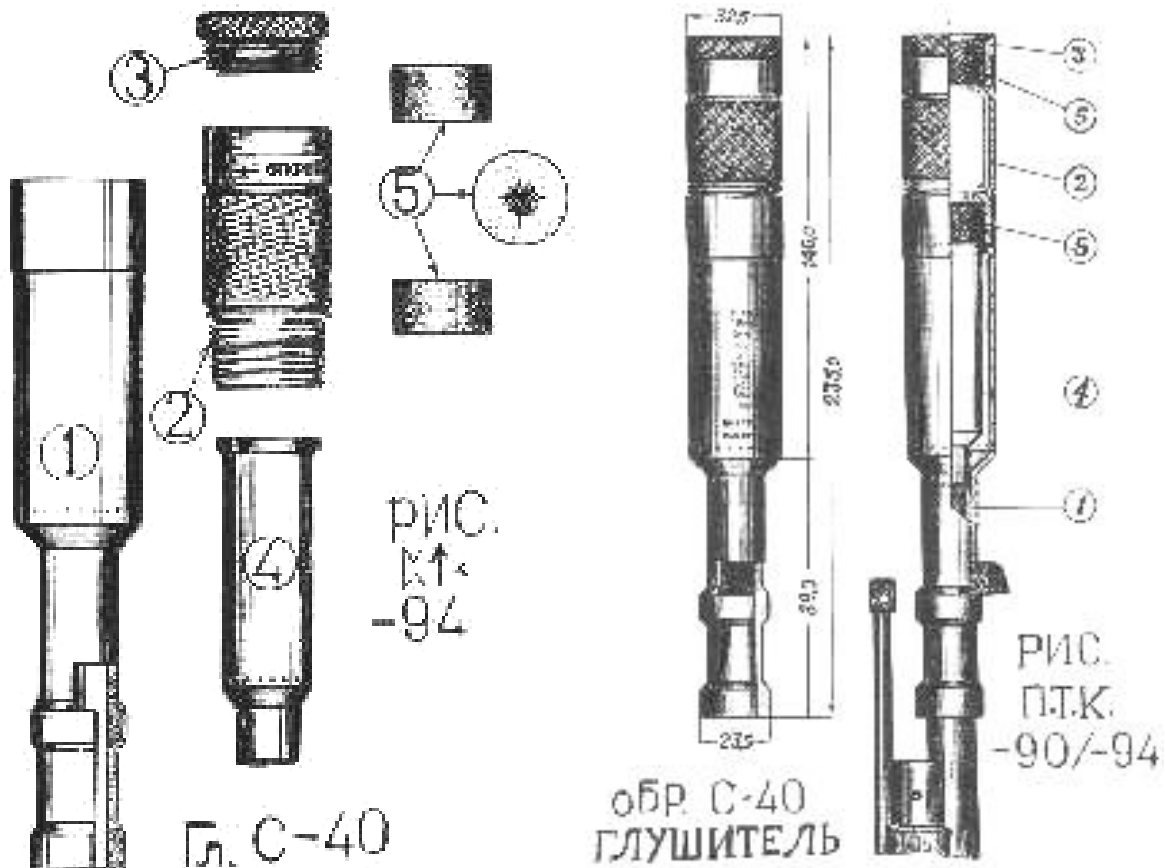
Opouští-li však střela ústí hlavně nadzvukovou rychlostí, musíme nejprve snížit rychlost prachových plynů a následně zpomalíme střelu na podzvukovou rychlost ($v_0 < 340$ m/s). V předchozích odstavcích jsme si již řekli, že zpomalit rychlost plynů není nijak obtížný úkol. Snížit rychlost střely je složitější. V tlumiči musíme pomocí gumových nebo ocelových membrán třením snížit rychlost střely na požadovanou podzvukovou rychlost. Nevýhodou je, že se tyto membrány třením rychle opotřebovávají a tím se snižuje účinnost tlumiče. Životnost tlumiče rychlosti střely je několik desítek až stovek výstřelů, pak je třeba všechny membrány vyměnit.

Konstrukce tlumiče s gumovými nebo ocelovými membránami

Konstrukce tlumiče s gumovým brzdícím blokem

Konstrukce velmi primitivního puškového tlumiče S-40 s gumovými brzdícími bloky používaného sovětskými odstřelovači v Zimní válce (Rusko-Finsko 1936–1940)

Konstrukční schéma (nahore) a řez (dole) sériově vyráběného tlumiče PBS-1 AKM pro účinnou pušku Kalašnikov AKM (náboj 7,62x39 mm)

20.05.00.00.

APLIKACE POZNATKŮ

[\(obsah\)](#)

...oprávněná obrana není jen právem, ale přímo nevyhnutelnou povinností pro toho, kdo je odpovědný za život jiného, za rodinu či za stát. Naneštěstí se stává, že potřeba učinit agresora neschopným páchat škody někdy vyžaduje vzetí jeho života. V takovém případě je tento osudový důsledek možné přičíst agresorovi, jehož činy k této újmě vedly, i kdyby nebyl morálně odpovědný pro neschopnost jasného úsudku.

Jan Pavel II.

Začneme u revolverů. Střela vystřelená z revolveru v drtivé většině případů opouští hlaveň podzvukovou rychlostí (např. **.38 Speciál** 210–270 m/s), což je ta dobrá zpráva. Ta špatná je, že i když nakrásně zatlumíme rychlost plynů vystupující z ústí hlavně, nikdy nezabráníme tomu, aby neunikly mezi ústím bubínku a hrdlem hlavně, tam nám to vždycky bouchne, a pořádně.

Na snímku je patrný výsledek plamene mezi ústím bubínku a hrdlem hlavně revolveru při výstřelu

Tak takto by měl vypadat "účinný" tlumič pro revolver. Jak sami uznáte, toto zařízení vypadá dost neohrabaně a manipulace s ním bude také komplikovanější, než s jednoduchým tlumičem u pistole

Takže tlumičem zvuku na hlavní revolveru snížíte hlučnost o nějakých 10–20 dB maximálně. Chcete-li zatlumit hluk výstřelu o nějakých 30 dB, pak musíte vyrobit tlumič na hlaveň i bubínek. Revolver s takovýmto tlumičem však vypadá velmi robustně až neohrabaně a přebíjení je také nesnadné. Co z toho pro vás vyplývá – tlumič na revolveru necháme dále v rukách filmových hrdinů a zapomeneme na něj. Výroba tlumiče pro revolver je totiž naprostá ztráta času.

Následují pistole. Vezměte si do ruky pistoli, vyndejte z ní zásobník, ověřte si, zda nemáte v nábojové komoře náboj a natáhněte závěr zbraně, jako když hodláte nabít zbraň a zahájit střelbu. Slyšíte ten kovový zvuk? Tak s ním vám nikdo nepomůže a toho se nikdy nezbavíte. Tento poznatek teď můžete paušálně aplikovat na všechny pěchotní automatické zbraně napínané tlakem plynů vznikajících při výstřelu.

Ale vraťme se k pistolím. Vlastníte-li zbraň, jejíž střela opouští hlaveň podzvukovou rychlostí (např. pistole používající náboj **6,35 mm** a **7,65 mm Browning**, **9 mm Browning Court**, **9 mm Luger Subsonic**, **9 mm Makarov**, **45 Auto/ACP**), stačí zpomalit pouze plyny vystupující z ústí zbraně.

Pistole [Beretta 92F](#) (náboj **9 mm Luger**) s přídavným tlumičem snižujícím hluk výstřelu o 38 dB

Pistole [Ruger Mark II](#) (náboj **.22LR**) s integrálním tlumičem zvuku snižujícím hluk výstřelu o 43 dB

U zbraní s nadzvukovou rychlostí střely (např. pistole používající náboj **7,62x25 Tokarev, 9 mm Luger a Parabellum, .357 Magnum**) musíte snížit rychlost plynů i střely.

Tyto výše uvedené závěry lze paušálně aplikovat na všechny další automatické zbraně, útočnými pistolemi počínaje a těžkými kulomety konče. S velikostí zbraně, velikostí prachové náplně a vyšší ráží se sice bude měnit i velikost (vnitřní objem) tlumiče, ale princip i účinnost zůstávají zachovány.

[Samopal vz.61](#) (náboj **7,65 mm Browning**) s přídavným tlumičem snižujícím hluk střelby o 35 dB

Samopal [Heckler & Koch GmbH MP5SD3](#) (náboj **9 mm Parabellum**) s integrálním tlumičem snižujícím hluk střelby o 38 dB

Zbývají nám zbraně s ručně ovládaným závěrem, čili zbraně neautomatické. V našem případě se jedná ve většině případů o pušky, i když existují i jednoranové pistole. Zde je věc nadměrně jednoduchá. Všechny lovecké pušky (mimo malorážek 330–405 m/s) používají náboje, jejichž střela opouští ústí hlavně rychlostí 700–1 000 m/s, čili dvojnásobnou až trojnásobnou rychlostí zvuku. Zpomalit takovou rychlou střelu na rychlost podzvukovou, tj. < 340 m/s, vyžaduje velmi robustní a těžký tlumič. Takže vysoce rychlou střelu samozřejmě lze také zpomalit, ale proč, není to trochu kontraproduktivní? Je to totéž, jako když si v bytě pustíte naplno topení a otevřete okna dokořán, abyste se zbavili přebytečného tepla. Hodláte-li používat pušku ke střelbě s tlumičem zvuku, je naprosto zbytečné udělovat střele hypersonickou rychlost, abyste ji posléze redukovali na subsonickou. Jak na to? Snižte prachovou náplň náboje tak, aby střela opouštěla ústí hlavně rychlostí podzvukovou. O kolik je třeba náplň snížit, nelze přesně říci, to závisí na délce hlavně a typu náboje. Nezbyvá vám tedy nic jiného, než experimentovat. Chce to krabici nábojů, přesné váhy a trpělivost. Dostanete-li se na již několikrát zmiňovanou podzvukovou rychlost, pak snížení rychlosti plynů je hračka a máte zbraň, u které lze díky pevnému závěru snížit hluk výstřelu bez problémů o 40 dB.

Tabulka pro odhad přibližné rychlost větru

Rychlost větru		Působení větru
m/s	km/h	
6	20	Vítr lehce pohybuje listím.
11	40	Vítr pohybuje slabšími větvemi.
15	50	Vítr ztěžuje pochod s batohem na zádech.
16	60	Vítr hýbe silnými větvemi, chůze je již velmi obtížná.
20	70	Při chůzi musíme udržovat rovnováhu pomocí hůlek.
22	80	Vítr lomcuje silnými větvemi a slabšími stromy, chůze začíná být nemožná.
25	90	Lze chodit jen se sníženým těžištěm.
28	100	Vítr láme a vyvrací silné stromy.
30	110	Postupovat lze jen přískoky.
40	140	Pohyb je možný pouze plazením.

Větrná stupnice

Stupeň	Rychlost (km/h)	Název	Účinky
0	1	Bezvětrí	Kouř stoupá kolmo vzhůru.
1	4	Vánek	Kouř se lehce vychyluje.
2	9	Větřík	Pohybuje se listí na stromech.
3	15	Slabý vítr	Pohybují se větvičky.
4	22	Mírný vítr	Pohybují se větve.
5	30	Vítr	Šumí koruny stromů.
6	40	Silný vítr	Pohybují se koruny a větve.
7	50	Prudký vítr	Vítr rve listí ze stromů.
8	60	Vichřice	Ulamují se menší větve.
9	75	Bouře	Ze střech padají tašky.
10	85	Silná bouře	Vyvracejí se stromy.
11	100	Prudká bouře	Padají komíny, stožáry, vítr rve lehčí střechy.
12	150	Orkán	Vyvrací a pustoší vše, kudy prochází.

Závěrem této kapitoly bych chtěl trochu odbočit od probíraného tématu. V textu jsem nesčíslněkrát použil výraz **decibel (dB)**, ale co to ten decibel vlastně je:

1) je to logaritmická jednotka používaná k vyjádření akustické intenzity. Rozdíl 20 dB znamená rozdíl 10x větší amplitudy signálu a 100x většího výkonu. Obvykle se používá pro vyjádření relativního poměru signálů. Je-li použit ve významu absolutní hodnoty intenzity zvuku, pak se za výchozí hodnotu 0 dB považuje akustický výkon 10–12 W.m⁻² (jedná se o prahovou intenzitu slyšitelnosti čistého tónu o frekvenci 1 000 Hz).

2) logaritmické vyjádření poměru dvou výkonů, napětí, proudů nebo intenzit zvuku. Zvuk se měří vzhledem k prahu slyšitelnosti (0 dB = akustický tlak 20 μP) – například šepot je typicky 30 dB, normální mluva 60 dB, hluk nákladního auta přes 100 dB, diskotéka okolo 110–112 dB, a práh bolestivosti je 130–140 dB. Já vím, vy kdo se tím neživíte jako já, tak vám to nic neříká, proto je zde pro představu tabulka hladin intenzity zvuku.

Příklad zvuku	Hladina intenzity zvuku (dB)
Práh zvuku, slyšení	0
Šelest listí (šum listí při slabém větru)	10
Šum listí, klidná zahrada	20
Pouliční hluk (tiché předměstí), šepot, velmi tichý byt a velmi tichá ulice	30
Relativní ticho v obsazeném hledišti kina	30–35
Tlumený hovor, malý šum v bytě	40
Pouliční hluk (normální)	50
Televizor při běžné hlasitosti	55
Hlasitý hovor	60

Kvákání žáby	64
Klapání psacího stroje, silně frekventovaná ulice, strojovna, hlučný hostinec, potlesk v sále	70
Křik, tunel metra, velmi silná reprodukováná hudba	80
Kohoutí kokrhání	85
Motorová vozidla, jedoucí vlak	90
Maximální hluk motorčky, přádelna, pneumatická sbíječka	100
Hlasité obráběcí stroje, kovárna kotlů, diskotéka	110
Startující letadlo	120
Práh bolestivosti	130
Akustické trauma	140
Nasraná tchýně	< 150

Homemade krochna (náboj **9 mm Luger subsonic**) s teleskopickou pažbou, ručně ovládaným závěrem a integrálním tlumičem zvuku, vybavená puškohledem 4x25 a laserovým značkovačem. Maximální akustický tlak výstřelu 88 dB, ústová rychlost střely 300 m/s, dopadová energie střely E_{100} 290 J. (Před touto zbraní neutíkejte, zemřete unaveni.)

21.00.00.00.

RUČNÍ GRANÁTY

[\(obsah\)](#)

Pětivteřinová rozbuška obvykle spustí za tři vteřiny.

Než se pustíme do ručních granátů, probereme si opět trochu nudné teorie. Ruční granáty se obecně rozdělují do tří základních skupin (více v [Děl-27-02 Ruční granáty](#)):

1. **útočné granáty** – Působí především trhavým účinkem výbušné nálože, střepinový účinek má druhotný význam. Obvykle jsou konstruovány jako nárazové (např. náš český **GR-4**).
2. **obránné granáty** – Působí především střepinovým účinkem obalu, trhavým účinek má druhotný význam. Obvykle jsou konstruovány jako časové (např. náš český **F-1**).
3. **speciální granáty** – Sem patří všechny ostatní ruční granáty, např. granáty univerzální (náš český **URG-86 Uragán**), dýmové (náš český **RDG-2**, [DG-50](#)), chemické (náš český [RGSL-85](#)), [zápalné](#), [protitankové](#), [cvičné](#) apod.

Ruční granáty obecně mají více než efekt smrtící účinek psychologický. Tento názor možná nekoresponduje s bojovými scénami z amerických akčních filmů, ale je to tak, ať se vám to líbí, nebo ne. Pamatuji si ještě z vojenské školy nácviky na téma: Motostřelecké družstvo v útoku. Pokud jste to také zažili, určitě si vzpomínáte na povely: "*Granáty připravit*", a "*Granáty*", po kterém jste hodili útočný granát RG-4 před sebe a kryjící si obličej pažbou samopalu s hromovým: "*Hurááááá*" vyrazili ostrým během kupředu, k zákopům protivníka. Tento nácvik jsem absolvoval několikrát a doslova se dá říci, že granáty vybuchovaly okolo nás, protože nikdy nebyla dodržena přesná linie družstva a každý hodil granát v trochu jiném okamžiku. Přesto si pamatuji pouze na jedno lehké zranění, kterým bylo částečné oddělení malíku levé ruky střepinou (rtn. Honza Vitásek), malíček mu byl později ve vojenské nemocnici v Plzni amputován.

[Ruční útočný granát RG-4](#)

[Ruční obranný granát F-1](#)

[Ruční univerzální granát URG-86](#)

21.04.00.00.

DÝMOVÉ GRANÁTY (RDG-2 – zkušenosti)

[\(obsah\)](#)

Válku zpravidla vyhraje strana s jednoduššími uniformami.

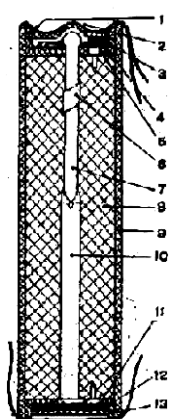
Vynechám poměrně nudné a nezáživné téma: "Motostřelecké družstvo v útoku a obraně", kde se podrobně rozebírá problematika krycích a maskovacích dýmových clon a budu se spíše zabývat některými nestandardními způsoby použití dýmových granátů.

Pozor, čtěte pečlivě! Pokud za denního světla bezdůvodně pohodíte dýmový granát, je to totéž jako řvát: "Pojďte si pro mě, tady jsem!" To může udělat jenom naprostý **idiot**, opakují **NAPROSTÝ IDIOT!**

Obecně platí, že ruční dýmové granáty používáme pouze tehdy, chceme-li se při střetu, obvykle ústupu, odpoutat od protivníka. Co se týče nestandardního použití, mám pro vás dva návody.

První. Jste-li za šera nebo v noci pronásledován hlídkou se psy, vyberte si vhodnou úžlabinu nebo údolíčko, kde je bezvětří nebo mírný vítr směrem k pronásledovatelům, **NE OD NICH**. Touto úžlabinou nebo údolím proběhněte a pak zahodte zapálený dýmový granát. Kouř, který prostor úžlabiny zamoří, udělá se psy své a hon aspoň pro tuto noc končí.

Další zajímavý způsob použití je instalace několika dýmových granátů (6–10 kusů RDG-2 nebo 4 kusy DM-11) s dálkovou elektrickou iniciací na podvozek vozidla. V případě pronásledování lze pomocí tohoto jednoduchého zařízení vytvořit dýmovou clonu, která nám může pomoci setřást případné pronásledovatele.

Obr. 1.3. Ruční dýmový granát RDG-2
1 – tmeň; 2 – krytka;
3 – pístavec s pružinou
a bezpečím; 4 – výložek;
5 – výložek přetlačovací;
6 – bezpečnostní zátky;
7 – zátky;
8 – dýmová směs;
9 – tělo; 10 – trn;
11 – spodní přetlačovací;
12 – dna s kalounem;
13 – tmel

RDG-2 – hmotnost 0,7 kg, průměr 55,5 mm délka 145 mm, doba rozdýmání 10 s, doba dýmání 50 s, délka dýmové clony do 25 metrů (seženete ho ve většině Armyshopů za necelých 100 Kč).

21.01.00.00.

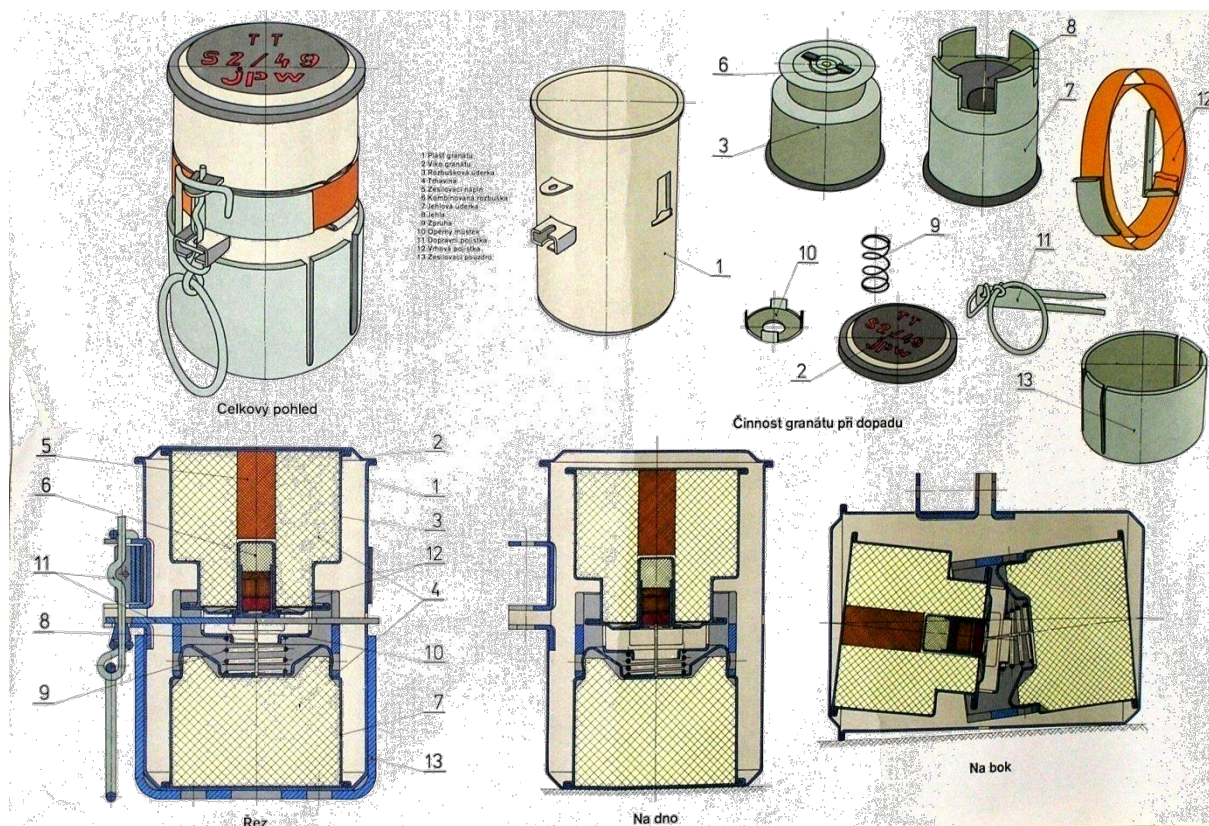
ÚTOČNÉ GRANÁTY (RG-4 – zkušenosti)

[\(obsah\)](#)

Nikdy nemířte na nic, co nechcete zničit. Z toho plyne, že pokud na Vás někdo míří, chce vás zabít, a proto to musíte brát vážně.

Co se střepinového dosahu týče, mají útočné granáty mnohem menší účinek než granáty obranné. Dobře znám případ ze Staré Boleslavi, u kterého jsem byl osobně přítomen. Házející, trémou zblblý major L. J. – notorický alkoholik, místo aby hodil granát před sebe, jej hodil do výšky a jako by to bylo málo, ještě se koukal, jak to dopadne. Chudák řídící střelby podplukovník Z. F. na majora L. J. skočil a snažil se ho stlačit dolů do okopu. Povedlo se mu to. Naneštěstí nestačil skrýt do okopu i svoji hlavu. Granát vybuchl na zemi v úrovni jeho hlavy, asi dva metry od něj (řídící střelby oproti předpisům neměl na hlavě přilbu). Jediné zranění, které kromě leknutí utrpěl, byla drobná, asi 1,5 cm dlouhá plechová spirálka asi 2 cm hluboko pod kůží na hlavě (mezi týlní kostí a kůží) a samozřejmě plné oči prachu.

Druhý případ je moje osobní zkušenost. Ve vzteku po mně hodil ruční granát RG-4 výkonný praporčík mojí roty (jmenoval se Kratochvíl, ale všichni mu pro jeho prchlivou povahu říkali Krat'as). Granát mi vybuchl doslova za prdelí a to, že jsem byl zraněn, jsem zjistil až za několik minut, když jsem začal mít nepříjemný pocit, že mám nachcáno v kalhotách. Znáte ten teplý, vlhký pocit, když si cvrnknete do kalhot, že. Dvě poměrně velké střepiny se mi zasekly vedle sebe do zad v úrovni pasu a teplá krev mi stékala mezi půlky a dále do rozkroku. Zdravotní instruktor (svobodník, na jméno si již nevzpomínám, se stavební průmyslovkou) mi během několika málo minut střepiny ze zad vytáhl a ránu zašil.

21.02.00.00.

OBRANNÉ GRANÁTY (F-1 – zkušenosti)

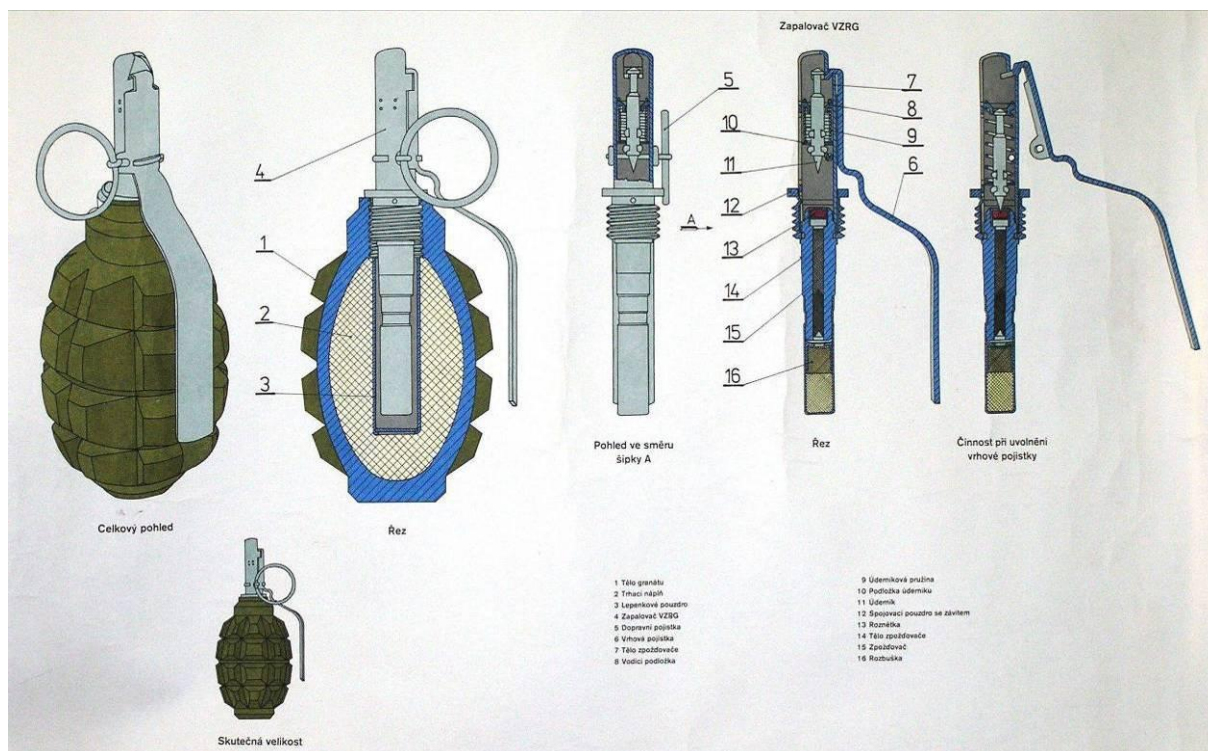
[\(obsah\)](#)

"Dědo, vyprávěj mi své zážitky z války!"

"Chlapče, to byla opravdu strašná hrůza. Nechce se mi skoro o tom mluvit. Ráno jsme tam byli já a moje četa, které jsem velel a asi stovka partyzánů. Celý den se střílelo a střílelo a večer jsme byli naživu jen já a moje četa. Druhý den přišli noví partyzáni, zase se celý den střílelo a střílelo a zase jsme večer byli naživu jen já a moje četa. A tak to bylo celou válku."
"Dědečku, vy jste ale byli hrdinové! A co to bylo za četu, které jsi velel?"
"Popravčí!"

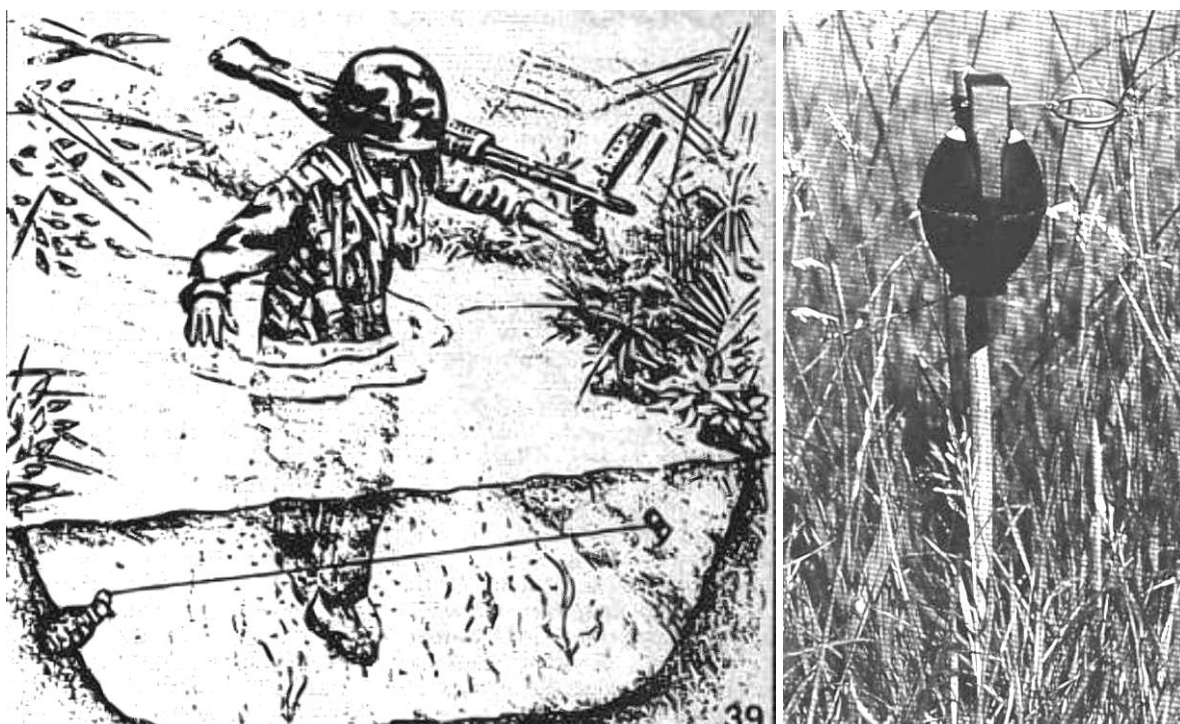
Rýhování střepein na ručním granátu F-1 možná vypadá hrozivě, ale našli jste z něj někdy střepinu? Vsaďte se, že nikoli. I když je granát F-1 dramaticky rýhovaný, rozpadne se na litinový prach a největší střepiny mají průměr okolo 5 mm. Pokud mi nevěříte, vezměte starý sud od nafty, napusťte ho vodou a vhod'te granát. Sud se trochu nafoukne nebo i na boku pukne, ale střepiny si pak budete moci prohlédnout.

Jiný pokus, který jsem prováděl, byl, že jsem čtyři figuríny vpřed běžícího vojáka umístil na 1 cm tlustou překližku. Tyto terče jsem rozmístil tři až pět metrů daleko okolo granátu F-1. Granát jsem kvůli maximálnímu střepinovému účinku zavěsil na špagátu asi metr nad zemí a elektricky odpálil. Pouze jedna střepina byla tak účinná, že prorazila terč i překližku naskrz. Ostatní střepiny by možná způsobily bolestivá, leč převážně povrchová, neztrátová, dobře léčitelná zranění.

Takže **nikdy**, opakují nikdy, nespolehejte na smrtící účinky ručního granátu. Pokud protivníku udělíte psychologický šok jeho použitím, ujistěte se dobře mířenou dávkou ze samopalu, že je skutečně mrtev.

Teoretický smrtící dosah útočných ručních granátů se pohybuje od 5 do 10 metrů a obranných ručních granátů 100 až 200 metrů. Pro přímý střetný boj a přeпад jsou proto mnohem vhodnější útočné granáty a to nejméně ze dvou důvodů. První – ranivý účinek, nemáte-li se kde krýt nebo v otevřeném prostoru je logicky vhodnější, nechcete-li přijít o vlastní zadek, použít granáty s menším smrtícím dosahem. Druhý – hmotnost, obranný granát např. naše **F-1** váží 600 gramů a obsahuje 50 gramů TNT, kdežto útočný **RG-4** váží pouze 320 gramů, avšak obsahuje 110 gramů TNT. Z toho vyplývá, že nesete-li v kapse dvě RG-4 místo jedné F-1 máte při stejné hmotnosti dvojnásobnou palebnou sílu. Nechci však za každou cenu upřednostňovat útočné ruční granáty, obranné granáty jsou díky časovému zapalovači naopak vynikajícím prostředkem k vytváření nástrah.

možné varianty nástrah z ručního obranného granátu

Pokud z pokusných důvodů sháníte ruční granát, tak aspoň jak jsem informován, na černém trhu nabídka přesahuje poptávku a cena se pohybuje od 300 do 500 Kč.

Co se týče improvizovaných ručních granátů, jejich domácí výroba je tak neskonale jednoduchá, že ji zvládne téměř každý. Vezměte všemi pubertáky známou petardu Mega nebo Pirát a uřízněte jí zadní část (tu s ucpávkou, ne tu, kterou škrťáte o krabičku sirek). Vysypte práškovitý obsah a místo něj napěchujte do petardy zvlhčený černý střelný prach (např. Vesuv, který koupíte v každé prodejně Zbraní a střeliva) a nechte ji na topení vyschnout. Potřebujete-li k aktivaci výbušniny rozbušku, přidejte za prachovým zpoždovačem roznětku z jakékoli třaskaviny, kterou dokážete připravit, aniž byste při tom přišli o prsty.

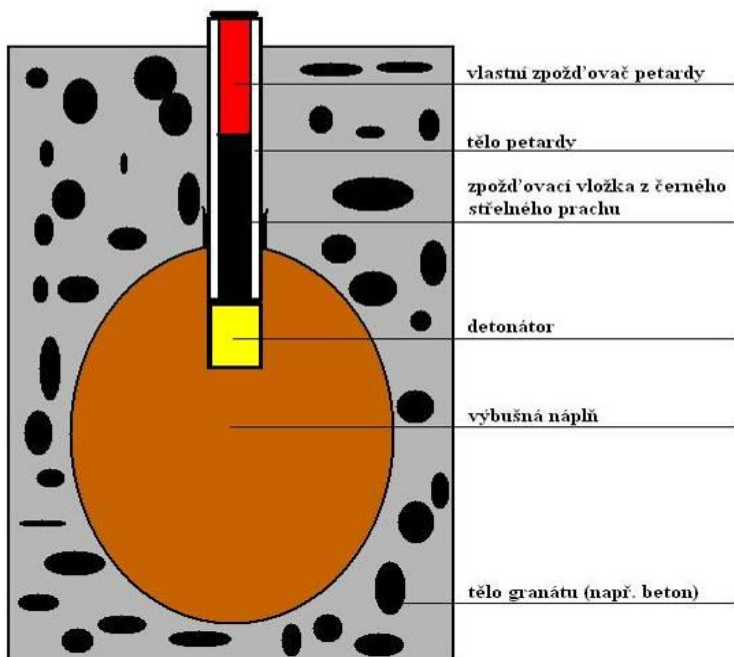
Nyní vezměte prezervativ a naplňte jej jakoukoli střelivinou nebo výbušninou (minimálně 200 g), kterou dokážete v rámci svých možností vyrobit nebo sehnat. Černým střelným prachem počínaje (černý prach jako náplň ručních granátů se používal ještě za WWI,

například do německých [Kugelhandgranate Mod.1913](#)) a nitráty konče. Po naplnění vložte do prezervativu upravenou petardu, případně petardu s detonátorem a okolo ní uzavřete prezervativ, např. provázkem, gumičkou, izolační páskou apod. Tím si zajistíte pevné spojení rozněcovače s náloží. Následně omotejte prezervativ i s petardou elektrickářskou izolační páskou, jako izolaci proti vlhkosti a současně nálož vytvarujte do požadovaného tvaru, např. válce, koule apod.

Nyní si vyrobíme formu z PET láhve. Vezměte PET láhev, velikost a tvar závisí na velikosti výbušné nálože a na hmotnosti, jakou chcete, aby váš granát měl. Láhev přeříznete napůl, spodní část pak použijete jako formu.

Rozmíchejte přiměřené množství epoxidové pryskyřice, Dentacrylu či obyčejného betonu a do připravené směsi vsypte hrst hřebíků, šroubů, matek, ložiskových kuliček, velkých broků, kousků drátů, korálků, hrubého šterku apod., fantazii se meze nekladou. Část této směsi vlijte na dno formy (PET láhve), cca. 2–3 cm. Pak do formy vložte nálož a tu zalijte zbytkem směsi opět 2–3 cm nad její okraj. Po vytvrzení vyloupněte granát z formy, nechte jej vyschnout a vše je hotovo. Střepinový i trhavý účinek takového amatérsky vyrobeného granátu je naprosto identický jako u granátu vyrobeného průmyslově.

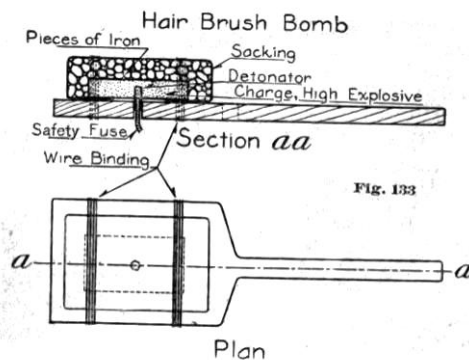
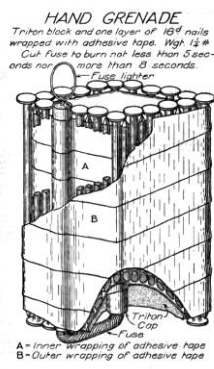
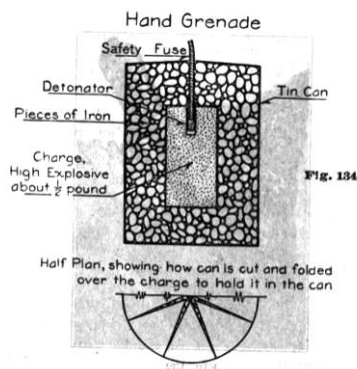
Ještě jednodušší než výroba granátu je výroba zápalné láhve, o které se zmiňuji v jiné kapitole.

schematický náčrt improvizovaným ručním granátem

improvizovaným ručním granát Made in Irák

Improvizované granáty podle diverzní příručky CIA

22.00.00.00.

VÝBUŠNINY

[\(obsah\)](#)

Může rozeřvaná a zkrvavená oběť milovat krevi zbrocené tesáky, které ji rvou, úd po údu? Milujte své nepřátele, a číňte dobro těm, kteří Vás nenávidí a využívají, není to opovrženímhodná filozofie kokršpaněla, který se lísá, když ho nakopnete? Nenávidíte své nepřátele celým srdcem, a jestliže vás někdo udeří do tváře, práskněte ho přes druhou! Zbijte ho po hnátech a bedrech, neboť sebezáchova je nejvyšším zákonem! Ten, kdo nastaví druhou tvář, je zbabělý pes!

Anton Szandor La Vey

Než začnu teoretizovat na téma výbušniny, musíme si nejprve vyjasnit některé důležité aspekty jejich použití. Opět, jak již bylo několikrát řečeno, vlastnictví a používání pyrotechnických předmětů pro zábavné účely III. třídy a výbušných předmětů IV. třídy stupně nebezpečnosti (podle klasifikace [174 VYHLÁŠKY Českého báňského úřadu ze dne 16 března 1992 o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi](#)) a vojenské munice (podle [119 ZÁKONA ze dne 8 března 2002 o střelných zbraních a střelivu](#)) bez příslušného oprávnění může být klasifikováno jako trestný čin.

22.01.00.00.

HARD PYROTECHNIKA

[\(obsah\)](#)

Je těžké být dobrým andělem, jsou-li vaše křídla promáčená krví.

Některé internetové stránky (kupodivu i ty, jež jsou pod přímou kontrolou bezpečnostních složek) se nám snaží vnutit, že hlavní cíle odbojových skupin v případě okupace naší země by byly, citují: "... *dopravní infrastruktura, těžební, přepravní a skladovací zařízení ropných a plynových produktů, elektrárny a energetická distribuční síť, systémy dodávky vody, infrastruktura záchranných služeb, bankovní a finanční infrastruktura, informační a komunikační struktura, infrastruktura vlády.*"

Upřímně, kdybych byl rezidentem zahraniční zpravodajské služby zodpovědným za provádění diverzních akcí na území České republiky, asi bych udělal totéž a snažil se na Internet propašovat stejné dezinformace. Vždy se najde dostatek militantních idiotů, kteří takovýmto pitomostem uvěří a pokusí se tyto cíle ničit (např. Greenpeace, severomoravská RJ-11, jihomoravská SMAA, Darkeři apod.). **Proto vězte, výše jmenované cíle jsou prioritními cíly teroristických a diverzních skupin, nikoli skupin odbojových.** Budete-li jako vojáci vysazeni na nepřátelské území, pak budete protivníku ničit právě výše jmenovaná zařízení. Když se jako voják bojující za nezávislost či proti okupaci pustíte do ničení infrastruktury vlastní země, odvedete práci právě za tyto diverzní skupiny.

Pamatujte si, cílem odboje není a nesmí být destrukce a kolaps infrastruktury vlastní země, cílem odboje je boj proti okupantům, boj za nezávislost. Jaké jsou tedy cíle partyzánského boje a odboje obecně. **Cílem odbojových skupin jsou nepřátelské transporty, technika a především nepřátelská vojska.** Co porazilo Američany ve Vietnamu a co porazilo Rusy v Afghánistánu? Ano, byly to velké ztráty na živé síle, které již společnost nebyla dále ochotna tolerovat a snášet.

Počítejte se mnou, výroba střelné zbraně trvá několik hodin, výroba tanku několik dní, výroba letadla několik týdnů, výroba vojáka trvá 18–20 let a výroba důstojníka 25–30 let.

Proto si pamatujte, odboj musí zasadit protivníku ránu tam, kde má neobnovitelné nebo pomalu obnovitelné zdroje. Tímto pomalu obnovitelným zdrojem je lidský potenciál. Chcete-li jakéhokoli protivníka zlomit, musíte zlomit jeho vůli bojovat. Odboj musí bojovat stejně brutálně, ba ještě brutálněji, než protivník. Pravidla jsou velmi jednoduchá, buď on anebo vy. Buď bude zlomena jeho vůle bojovat, nebo vaše vůle bránit se.

A co s tím vším mají společného výbušniny. Velmi mnoho. Výbušniny jsou totiž nejefektivnějším a nejbrutálnějším prostředkem ničení a destrukce. (*Mortalita při použití výbušnin proti nechráněným osobám se pohybuje okolo 15 %.*)

Chcete-li začít koketovat s výbušninami, doporučuji, nejprve si pečlivě prostudujte polní manuál americké armády [FM 5-250 Explosives and Demolitions](#) či naše armádní ženijní příručky pojednávající o trhacích pracích, ty však nejsou tak podrobné jako výše zmíněný polní manuál. Jestliže však výbušninám příliš nerozumíte, raději přenechejte práci s tímto materiálem odborníkům na destrukční práce. Nemyslím si, že byste nedokázali odpálit nálož, ale ono nezáleží ani tak na tom, že to bouchne, ale jak to bouchne. Nemáte-li znalosti z oblasti destrukčních prací, bude vaše snaha spíše experimentem bez valného účinku.

Asi vás teď tak trochu zklamou, ale nebudu se zde rozepisovat o technologiích výroby výbušnin, na Internetu bez problémů naleznete dostatek kvalitních studijních materiálů, např. skvělou **Chemii a technologii výbušnin I, II, III a IV** od polského akademika **Tadeusze Urbańského**. Já se zde raději rozeberu některé aspekty jejich použití.

Naším teoretickým cvičným úkolem bude zničit lehce obrněné nebo dokonce pancéřované vozidlo protivníka v léčce. Jak na to.

Zajdeme si na nejbližší skládku, kde se válí staré karoserie z aut, stará kamna nebo jakékoli jiné, dostatečně velké plechové předměty (bedny, kontejnery atd.) a z tohoto šrotu si sestavíme jakési imaginární vozidlo. Podložíme ho cihlami tak, aby jeho spodní část byla cca. 30–50 cm nad zemí. Do hypotetické karoserie naházíme nejružnější harampádí, aby vážila alespoň 1 000 kg ale klidně i více. Hodíme do ní starou televizi nebo rádio jako imitaci elektronického zařízení, případně klubko kabelů a pár elektromotorů imitujících elektroinstalaci. Nakonec do tohoto vozidla vhodně umístíme púl kanystru nafty nebo benzínu imitující palivovou nádrž a jeden nebo dva staré pytle naplněné senem představující figuríny vojáků. Klidně tam nacpěte cokoli dalšího, co se může v autě vyskytovat, fantazii se v tomto případě meze nekladou.

Než si zkonstruujeme toto nepřátelské vozidlo, tak trochu odbočím a probereme si přece jen něco málo z teorie výbušnin. Výbušniny obecně rozdělujeme do čtyř skupin na střeliviny, třaskaviny, trhaviny a pyrotechnické slože. Výbušninou však mohou být za určitých podmínek i hořlavé kapaliny nebo plyny. Zkuste hodit do ohně propanbutanovou láhev nebo kanystr benzínu a okamžitě vám bude jasné, o čem mluvím.

Střeliviny – jsou to obyčejné, pomalu hořící prachy. Používají se jako náplň nábojů palných zbraní nebo jako pevné pohonné látky v raketových motorech. (např. prach černý, nitrocelulózový-nc, nitroglycerinový-ng, diglykolový-dg, nitroguanidový-gu apod.)

Třaskaviny – jsou to látky citlivé na vnější podněty (náráz, tření, teplotu, elektrostatický náboj). Používají se k plnění rozbušek a kapslí. Slouží jako iniciátory pro odpálení méně citlivých výbušnin. (např. třaskavá rtuť, azid olovnatý, azid stříbrný, HMTD apod.)

Trhaviny – jsou to výbušniny obvykle málo citlivé na mechanické podněty. Právě trhaviny jsou však tažným koněm ve výbušninářství. Trhavinami je prováděna většina destrukčních, demoličních a trhacích prací. (např. TNT, Pentrit, Hexogen apod.)

Pyrotechnické slože – obecně jsou to směsi oxidáčovadel, hořavin a pojidel, případně dalších přidavných látek (např. barvicích plamen nebo dým), které při hoření vyvolávají světelné, zvukové nebo dýmové efekty.

Z výše uvedeného rozdělení výbušnin je jasné, že pro destruční práce jsou vhodné pouze trhaviny. Zavrhneme proto všechny střeliviny, mají směšně nízkou rychlost hoření. Zavrhneme také všechny třaskaviny, ty hoří dostatečně rychle, ale mají nízký pracovní výkon (mimo Hexamethylentriperoxodiaminu – HMTD) a navíc pracovat s třaskavinami ve větších než gramových množstvích je výsadou nevědomých, kterým ještě nic v rukách nebouchlo.

Nyní si blíže specifikujme pro nás zajímavé výbušniny a rozdělíme je do tří největších skupin, podle technologie výroby na; pyrotechnické slože, průmyslové trhaviny (DaP) a vojenské trhaviny (nitraty).

22.01.01.01. **PYROTECHNICKÉ SLOŽE** [\(obsah\)](#)

První skupinou jsou pyrotechnické slože, obvykle na bázi kyslíkatých solí chloru (chlorečnany a chloristany), solí dusíku (dusičnany) a manganu (manganistany). Suroviny pro jejich výrobu lze bez problému koupit v každém specializovaném obchodě a v domácích podmínkách garáže je lze vyrábět na kilogramy. Jediným drobným problémem může být cena surovin, např. kilogram chloristanu draselného (KClO_4) stojí 300-500 Kč. Rychlost hoření těchto výbušnin může dosáhnout až 10 km/s (67 % KClO_4 + 33 % Al), avšak jejich nízký pracovní výkon je odsoudil k tomu, že je lze prakticky použít jen v civilní pyrotechnice pro výrobu petard, z vojenského hlediska je jejich účinek více než směšný. [Příkladem mohou být vojenské imitační prostředky, např. naše české dělobuchy typu V-5, V-10, V-30 a V-100 \(V – výbuška\) které jsou plněny pyrotechnickými složemi na bázi kyslíkatých solí chloru a hliníku.](#)

Starší typy výbušek V10-b a V10-el v obalu z voskovaného papíru a novější výbušky V5-b a V30-b v plastovém obalu

Takže vyrobili jste asi 10 kg pyrotechnické slože, např. **Flash-10** (50 % chlorečnanu draselného, 25 % síry, 25 % hliníkového prášku), nasypali ji do plastového kanystru a uložili do prachu imaginární cesty a právě na ni najelo vaše nepřátelské vozidlo. Šlehne ostrý světelný záblesk, ozve se silná detonace výbuchu, následuje chvíle ticha a z rozplývajícího se bílého dýmu a prachu se pomalu vynořuje naše vozidlo, možná má trochu ohořelý podvozek, ale jinak je celé, bez zjevného poškození.

22.01.01.02.

PRŮMYSLOVÉ TRHAVINY (DaP)

[\(obsah\)](#)

Druhá skupina jsou trhaviny na bázi dusičnanu amonného (DaP – dusičnan amonný a palivo). Z dusičnanu amonného je vyráběna většina průmyslových a důlních trhavin. S těmito trhavinami lze již provádět zajímavé kousky, ale bohužel amonoletkové trhaviny jsou efektivní především pro komorové odstřely, tj. vloží se do předem připraveného vrtu a odpálí. Použijete-li je k ničení na přílož, obvykle nedosáhnete velkých úspěchů (konkrétně 2x0,5 kg Permonu umístěného na obyčejné stavební traverze na stříh, udělá v místě stříhu malou vlnku o hloubce 2–5 mm). Hlavním problémem amonoletkových trhavin je jejich nízká rychlost hoření (2 000–5 000 m/s), a tím pádem i malá brzance.

Jestliže však lze pyrotechnické slože podomácku vyrábět na kilogramy, pak průmyslové trhaviny lze vyrábět na metráky. Jediné, co k tomu potřebujete, je suchá teplá garáž, lopata, ledek a nafta. Výrobní cena je v tomto případě až směšně nízká.

Názorným příkladem nízké účinnosti průmyslových trhavin může být [Ludendorffův železniční most](#) přes Rýn v Remagenu. Ten Němci naládováli šesti sty kilogramy důlní trhaviny **Gelatine Donarite** (55 % dusičnan amonný, 22 % nitroglykol, 10 % dusičnan sodný, 6 % dinitrotoluen, 5 % tritol, 1 % dřevná moučka, 1 % nitrocelulóza) a 7. 3. 1945 odpálili. Most přesto bez větších problémů odolal, a kdyby jej americké tanky nepřetížily, možná by stál dodnes. Zřítel se z důvodu poškození a přetížení 17. 3. 1945, při jeho pádu zemřelo 28 amerických vojáků.

Názorná ukázka výbuchu nálože 0,5 kg **Dynamonu 12** s elektrickým roznětem EPIO a rozbuškou 4 g **HMTD**

Vyrobili jste 10 kg tentokrát průmyslové trhaviny **Dynamon 12** (83 % dusičnan amonný, 7 % rostlinný olej, 5 % dvojjodan draselný, 5 % hliníkový prášek) a uložili ji v

plastovém kanystru do prachu imaginární cesty. Na vaši nálož právě najelo nepřátelské vozidlo. Ozve se tlumený výbuch, následuje chvíle ticha a z rozplývajícího se mraku šedého dýmu se vynořuje naše vozidlo, má s největší pravděpodobností poškozená kola a některé součásti instalací umístěných na spodní části podvozku. Výbuch vozidlo nadhodil do výšky a to dopadlo zpět na cestu, pravděpodobně je již nepojízdné, ale osádka ani vybavení vozidla nebylo výbuchem nijak zvlášť poškozeno.

22.01.01.03. **VOJENSKÉ TRHAVINY (NITRÁTY)** [\(obsah\)](#)

Třetí skupinou trhavin jsou nitráty. A tady už to začíná být zajímavé. Vždyť všechny armády světa používají pro destrukční práce právě nitráty. Proč ne my? Protože je musíme nejdřív získat. Zkoušeli jste někdy podomácku vyrábět nitráty? Já mám za sebou šestiměsíční pyrotechnický kurz v Martině, vlastním dnes již propadlý pyrotechnický průkaz skupiny A a B. S výbušninami pracuji přes třicet let, velmi dobře ovládám technologii výroby většiny průmyslově vyráběných výbušnin, mám prakticky neomezené zdroje surovin, a přesto nejsem schopen v domácích podmínkách vyrábět větší než dekagramová množství nitrátů (např. RDX, PETN, TNT apod.) Proč?

Chcete-li totiž vyrábět kvalitní a spolehlivé nitráty alespoň v kilogramových množstvích, neobejdete se bez určitých výrobně technologických kapacit, česky srozumitelně řečeno – chce to velkou laboratoř nebo malou domácí továrničku. Tu však 99,9 % čtenářů tohoto spisu nemá.

Slyším, jak se ptáte: "*A v čemže je ten problém?*" V základním komponentu nitračních směsí – kyselině dusičné HNO_3 . V krámě koupíte kyselinu dusičnou s koncentrací maximálně 65 %, ale takovýmto čajíčkem nic nesnitrujete, takto nízká koncentrace je akorát tak dobrá na vypalování bradavic. Na nitraci organických látek potřebujete kyselinu dusičnou-bezvodou, s koncentrací alespoň 94 % a tu si, pokud chcete nitráty vyrábět, musíte vyrobit, respektive vydestilovat. Na výrobu 1,0 kg Hexogenu (a to není nijak závratné množství, protože na pořádnou ránu potřebujete alespoň 5,0 kg výbušniny) potřebujete 5 litrů 98 % kyseliny dusičné. Už víte, proč mluvím o výrobních kapacitách, ona se vám totiž desetilitrová destilační kolona na kuchyňský kredenc prostě nevejde.

[Další možností, jak získáte nitráty, je, že si municí obsahující TNT nasbíráte na některé z opuštěných strelnic ve vojenských cvičných prostorech.](#) Chce to dostatek času, dobré boty, běžný detektor kovů (Tesoro, White's, Zetex, atd.), polní lopatku a trpělivost. S klidným svědomím opět vyřadím 99,9 % čtenářů, kterým bude chybět některý z uvedených předpokladů, a proberu další možnosti.

Máte-li známého překupníka, obvykle policejního pyrotechnika, střelmistra nebo podobný zdroj trhavin, můžete si od nich trhaviny koupit. Cena je velmi proměnná a pohybuje se podle druhu a kvality od několika set po několik tisíc korun za kilogram. Na černém trhu lze běžně sehnat trhaviny jako je **TNT**, **Semtex 1A** bleskovice **Startline** apod. Nemáte-li však potřebnou sumu k dispozici, těžko si něco koupíte.

Přesto i přes určité potíže jste získali některým z výše uvedených způsobů potřebných 10 kg trhaviny, např. nejdostupnějšího **TNT**. Uložili jste jej do prachu imaginární cesty a právě na nálož najelo nepřátelské vozidlo. Šlehně temně rudý záblesk, ozve se rána výbuchu, následuje chvíle ticha a z rozplývajícího se hustého černého dýmu se vynořuje roztrhaná karoserie našeho vozidla. Je odhozená několik metrů od místa výbuchu, vozidlo leží na boku a šlehají z něj plameny. Osádka byla pravděpodobně zabita a vozidlo je dále nepoužitelné.

Co z této teoretické simulace vyplývá? Máte-li možnost si výbušniny koupit, kupte je. V domácích podmínkách prostě nikdy nevyrobíte tak kvalitní a účinné výbušniny jako

zaběhlá fabrika. Nevěřte internetovým teoretikům, kteří o sobě tvrdí, že vyrábějí tritol na kila, bez určitých výrobně technologických kapacit to prostě nejde. Jsou to nezkušení a nezralí adolescenti, kteří se dostali maximálně k experimentům s organickými peroxidy, avšak jejich fantazie pracuje na výrobě atomové pumy.

Nemáte-li žádný zdroj nákupu vojenských trhavin, pak jste schopni kdykoli bez větších problémů vyrobit trhaviny průmyslové. Průmyslové trhaviny nejsou tak účinné jako nitráty, ale jsou dostupné a jejich výroba je levná a snadná. Nemáte-li však znalosti z chemie a netroufáte-li si na výrobu výbušnin, vězte, že to není to nic nepřirozeného. S výbušninami si hraje pouze úzká skupina šilenců, jste-li normální, není to vaše chyba, ale přednost. Pokud však dokážete v dostupných podmínkách garáže nebo domácího kumbálu vyrábět dostatečně účinné výbušniny, vězte, že patříte k elitě, 99,9 % lidí tyto schopnosti a možnosti nemá.

Z internetu stažený výbuch \approx 25–50 kg nálože pod obrněným transportérem BTR-60PB kdesi v Čečenku

Závěrem uvádím několik jednoduchých výpočtů pro určení velikosti nálože potřebné k proražení nebo přeražení různých stavebních a konstrukčních materiálů a prvků. **Uvedené údaje platí pro TNT, respektive pro vojenské trhavin s detonační rychlostí vyšší než 6000m/s na přílož.** Průmyslové trhaviny dosahují detonační rychlosti 2 000–5 000 m/s, a proto jsou pro svoji nízkou brizanci k trhání na přílož prakticky nepoužitelné.

Trhavina	Detonační rychlost
2,4,6-trinitrotoluen (TNT)	6 700–6 900 m/s
pentaerythrittetranitrát, (Pentlit, PETN)	5 850–8 350 m/s
1,3,5-cyklotrimethylentritramin (Hexogen, RDX, Cyklonit)	8 350–8 800 m/s
plastické trhaviny (např. Semtex)	7 600–8 100 m/s

Samozřejmě, když do kmene stromu nebo stavebního prvku navrtáme otvory a ty naplníme výbušninou, stačí zlomková množství trhavin (až 10x menší) a lze použít i slabší průmyslové trhaviny (např. na bázi dusičnanu amonného – detonační rychlost 2 700–3 400 m/s), ale v praxi je tento způsob trhání technicky náročný (výkonná vrtací kladiva, vrtáky, zdroj elektrické energie), časově zdlouhavý a tyto přípravy nelze dělat potichu a nenápadně. Navíc i výpočty pro takovéto odstřely jsou velmi složité a nelze je provádět bez podrobných stavebních plánů a hluboké znalosti použitých materiálů ničeného objektu. Proto se také většina trhacích a destrukčních prací v armádě provádí klasickou metodou na přílož a to i za cenu značného předdimenzování náloží. (Když jsem v roce 1981 absolvoval první pyrotechnický kurz v Martině, tak se cena 1 kg TNT pohybovala okolo 2 Kč, dnes se cena 1 kg TNT pohybuje okolo 200 Kč (např. dovážená americká demoliční náložka M915), což je stále ještě směšná suma.) Takže i z vojensko-technicko-ekonomického hlediska je podstatně efektivnější použít nálože předdimenzované, než několik dní "nenápadně" vrtat díry do ničeného objektu. Pamatujte, v jednoduchosti je genialita. V Rusku jsem se naučil, že: *"Tam, kde nestačí hrubá síla, pomůže ještě větší síla."*

V průběhu mé praxe jsem se setkal s obrovským množstvím vzorců, tabulek, grafů a Bůh ví jakých propočetů (mnohé z nich jsem pro jejich komplikovanost ani pořádně nepochopil) pro stanovení velikosti demoliční nálože. V reálné situaci však s sebou těžko budete tahat třicetimetřovou příručku a vědecký kalkulátor, musí vám stačit malý papírek s několika jednoduchými vzorečky, tužka a papír. *(Dovedu si velmi barvitě představit, do jakého průseru se dostanete, když vás bezpečnostní složky načapají, jak sedíte pod mostem přes Labe na mladoboleslavské dálnici, na klíně máte otevřenou Příručku pro střelmistry od Bartoše a Mečíře a zamyšleně bušíte do kalkulačky.)*

Níže uvedené (extrémně jednoduché) vzorečky ke stanovení velikosti nálože na přílož používám již více než 20 let a nikdy se nestalo, že by se mi odstřel nezdařil. Jejich přesný původ však bohužel neznám, mám je ze školního sešitu ženijní přípravy, kterou mne na vojenské škole učil pravděpodobně jeden z nejšílenějších pyrotechniků, se kterým jsem se v životě setkal, pplk. Rešl. *(Tento člověk se svými kousky stal skutečnou armádní pyrotechnickou legendou.)* Chcete-li si však ze studijních důvodů pohrát se vzorečky o něco více, pak vám doporučuji ke studiu již zmíněný polní manuál [FM 5-250 Explosives and Demolitions](#) tam je popsáno vše i s obrázky.

22.01.02.01.

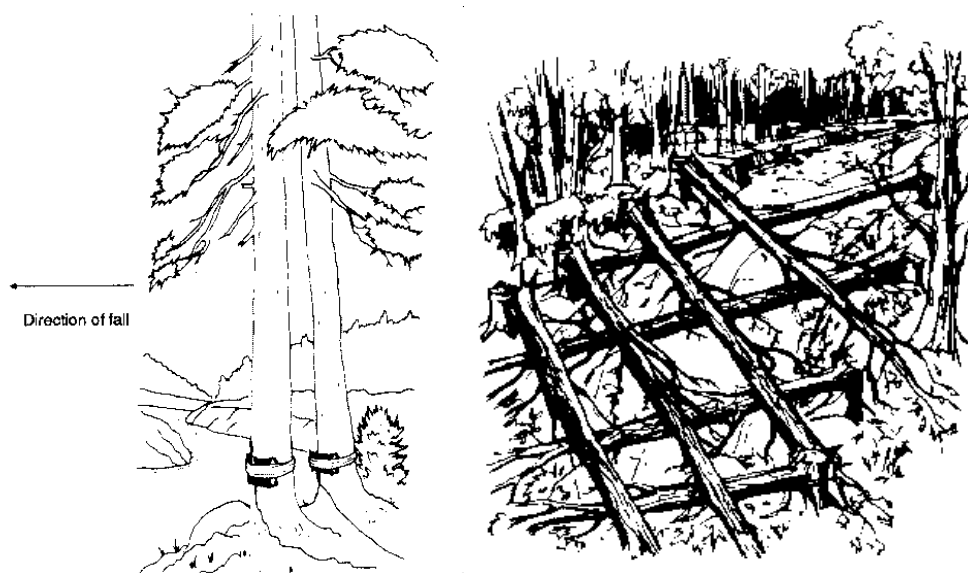
DŘEVO – KULATINA SYROVÁ

[\(obsah\)](#)

(stojící stromy)

V praxi znám jediný dobrý důvod, proč kácet stromy pomocí výbušnin, a to je vytváření záseků přes cesty. Budete-li potřebovat dřevo na topení, je jednodušší podříznout v tichosti malou soušku a potřebujete-li dřevo na vybudování úkrytu, stačí vám kmínky do tloušťky 5 cm a ty srazíte jednou ranou sekerkou.

Jak nasměrovat pád stromu. Podstřelený strom obvykle (ale nikdy na to spoléhejte), padá na stranu, ze které přišel náraz, tedy na stranu, na které byla přiložena nálož. Ale je tu naše známé ale. U kmenů do průměru 20 cm stačí na porážení jedna nálož, u průměrů nad 20 cm již musíte použít několik náloží uložených vedle sebe a u kmenů nad 50 cm musíte rozmístit nálože po celém obvodu stromu. A zde se nám to s nasměrováním začíná trochu komplikovat. Co z tohoto faktu vyplývá, nejlépe se dá nasměrovat pád stromů do průměru 20 cm, čím je strom silnější, tím hůře lze jeho pád ovlivňovat a u průměru nad 50 cm je to víceméně sázka do loterie. Samozřejmě, že lze vcelku úspěšně ovlivnit směr pádu i velmi silných kmenů, ale musíte si již pomáhat dalšími technickými prostředky, jako je jeho předeprnutí lanem nebo pomocí několika tenčích, dobře nasměrovaných kmenů, které o něj předem opřete apod., ale to vše je již jiná kapitola.

nasměrování pádu stromu a záseky

Pro porážení syrových kmenů platí: $N = K \times D^2$

N – hmotnost nálože (kg)

K – koeficient 10 měkké dřevo (smrk, borovice, jedle, topol, vrba, lípa, modřín, kleč, jalovec, bříza, olše, jíva, střemcha)

 16,5 středně tvrdé dřevo (kaštan, platan, jilm, líska)

 20 tvrdé dřevo (tis, dub, ořešák, jeřáb, klen, javor, jabloň, jasan, buk, hrušeň, švestka, akát, habr)

D – průměr kmene (m)

Příklad:

Chcete položit smrk o průměru 50 cm. Jak velkou nálož budete potřebovat?

$10 \times (0,5 \times 0,5) = 2,5$

Na přeražení smrkového kmene o průměru 50 cm potřebujete 2,5 kg TNT na přilož.

22.01.02.02.

VYZRÁLÉ DŘEVO

[\(obsah\)](#)

(kůly, trámy a svazky kůlů, trámů – piloty)

Níže uvedený vzorec platí pro suché vyzrálé dřevo (sloupy, kůly, trámy) a svazky kůlů a trámů (pilíře dřevěných mostů – piloty). V praxi jsem se setkal se střílením těchto materiálů pouze na střelnici, kde jsme se učili přerážet telegrafní sloupy. V současné době se však energetická i sdělovací vedení ukládají do země nebo na betonové sloupy a dřevěné mosty se již pro svoji nízkou nosnost a malou životnost také nepoužívají. Z těchto důvodů má uvedený vzorec spíše jen teoretický význam.

Pro přerážení vyzrálého dřeva a svazků z vyzrálého dřeva platí: **$N = K \times D$**

N – hmotnost nálože (kg)

K – koeficient	6	měkké dřevo	(smrk, borovice, jedle, topol, vrba, lípa, modřín, kleč, jalovec, bříza, olše, jíva, střemcha)
	8	středně tvrdé dřevo	(kaštan, platan, jilm, líska)
	12	tvrdé dřevo	(tis, dub, ořešák, jeřáb, klen, javor, jabloň, jasan, buk, hrušeň, švestka, akát, habr)

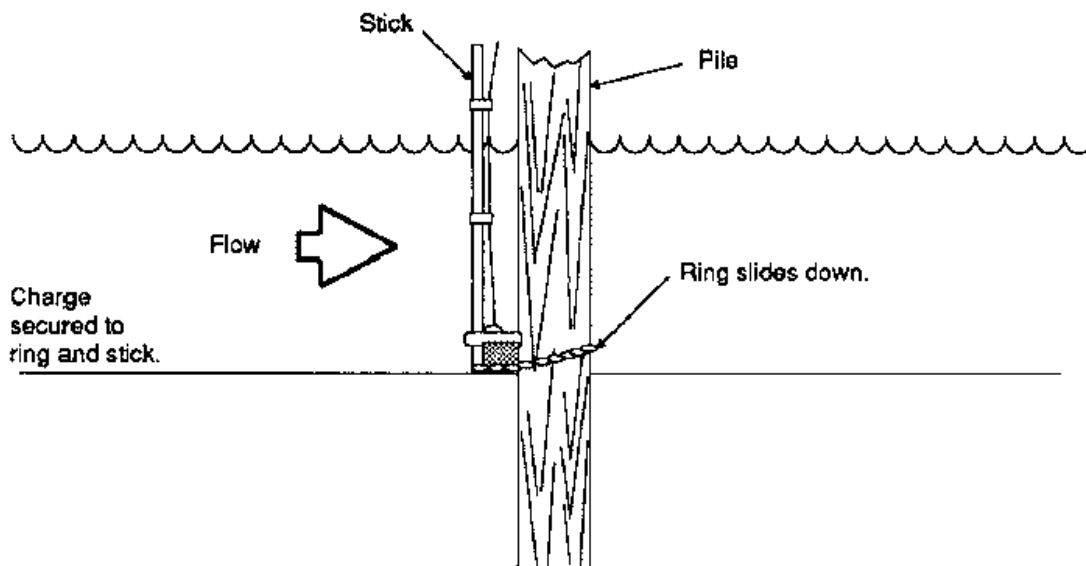
D – průměr kůlu nebo svazku kůlů (m)

Příklad:

Vaším cílem je mostní pilot z dubových trámů o průměru 50 cm. Jak velkou nálož budete potřebovat na jeho přerážení?

$12 \times 0,5 = 6,5$

Na přerážení dubového mostního pilotu o průměru 50 cm potřebujete 6,5 kg TNT na přílož.

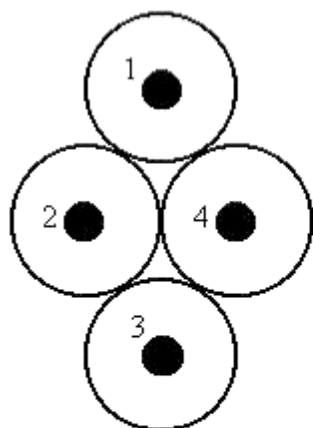
pozice nálože na mostním pilíři

22.01.02.03.

ZDĚNÉ, BETONOVÉ A ŽELEZOBETONOVÉ (ARMOVANÉ) PRVKY

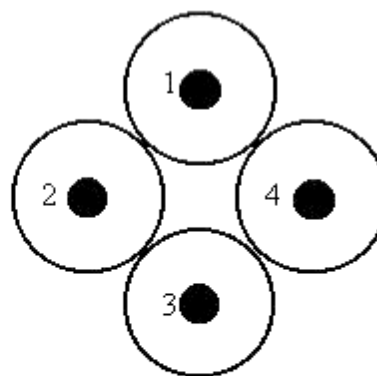
[\(obsah\)](#)

Co říci ke stavebním prvkům? Záleží na tom, zda chcete udělat do zdi díru, kterou byste pronikli do budovy, nebo přerazit mostní pilíř. Nejprve si probereme díru do zdi. Při prorážení otvoru ve zdi je z hlediska maximálního účinku nejefektivnější umístit nálož doprostřed mezi horní hranu podlahy a spodní hranu stropu, to je jasné. Ale je-li místnost za zdí vysoká 5 metrů, a to není u průmyslových objektů nic neobvyklého, pak otvor, přes který budete prolézat do budovy, bude ve výšce 2,5 metru nad zemí a chci vidět, jak se jím budete proskakovat. Proto, při pronikání přes stavební prvky, se nálož zpravidla umísťuje 1–1,5 metru nad horní hranu podlahy. Výbuch se v materiálu šíří v jakési půlkruhové vlně, která je dána tloušťkou prvku. Takže když na cihlovou zeď o tloušťce 30 cm přiložíte vypočtenou nálož (0,25 kg TNT), tak do stěny prorazíte otvor o průměru maximálně 60 cm. Tento otvor je však příliš malý na to, abyste jím rychle pronikli do budovy. Proto se na prvek umísťují obvykle 4 nálože do čtverce nebo kosočtverce ve vzdálenosti dvojnásobku tloušťky stavebního prvku.

Uložení náloží do kosočtverce.

Při prorážení zmíněné 30-ti centimetrové cihlové zdi bude vzdálenost mezi náložemi 1-2-4 a 2-3-4 60 centimetrů.

Uložení náloží do čtverce.

Při prorážení zmíněné 30-ti centimetrové cihlové zdi budou vzdálenosti mezi náložemi 1-2-3-4 stejné tj. 60 centimetrů.

Nyní si probereme železobetonové prvky, například mostní pilíře. Takže dálniční most podepírá pilíř o tloušťce 1,5 metru a délce 6 metrů z armovaného betonu. Chceme-li prorazit pilíř náloží na přílož naskrz, musíme na něj podle níže uvedených výpočtů umístit nálož o hmotnosti 170 kg TNT. Touto náloží ho však pouze prorazíme, ale nepřerazíme, pilíř je dlouhý 6 metrů, proto musíme použít dvě nálože od sebe vzdálené 3 metry (2 x tloušťka stavebního prvku), tj. 340 kg TNT. Že je to šílené, ano je, proto se také železobetonové mostní pilíře nikdy neničí náloží na přílož, ale ničí se mostovka, která je mnohem slabší.

Pro ničení stavebních prvků platí: $N = K \times R^3$

N – hmotnost nálože (kg)

K – koeficient 9 cihlové zdivo

15 prostý beton a kamenné zdivo

50 železobetonové (armované) prvky

R – tloušťka prvku (m)

Příklad:

Vášim cílem je silniční mostovka z armovaného betonu o tloušťce 0,5 m a šířce 5 metrů. Kolik a jak velkých náloží budete potřebovat na její zničení?

$$50 \times (0,5 \times 0,5 \times 0,5) = 6,25$$

$$5 : (2 \times 0,5) = 5$$

$$5 \times 6,25 = 32$$

Na přeražení silniční mostovky z armovaného betonu o tloušťce 0,5 m a šířce 5 metrů je třeba 32 kg TNT.

22.01.02.04.

OCELOVÉ PRVKY

[\(obsah\)](#)

Trhání ocelových prvků, hm. Vypočítat potřebnou velikost nálože lze dvěma způsoby. Z rozměrů ocelového prvku (přesnější metoda) nebo z jeho průřezu (méně přesná metoda). Pro výpočet velikosti nálože, při znalosti rozměrů ocelového prvku používáme dva vzorečky. První, pro materiály do tloušťky 2,5 cm a druhý pro materiály s tloušťkou nad 2,5 cm.

Pro ocelové prvky s tloušťkou materiálu **H** menší než **2,5 cm** platí: **$N = 0,025 \times B \times H$**

N – hmotnost nálože (kg)

B – šířka prvku (cm)

H – tloušťka prvku (cm)

Příklad:

Chcete přerazit ocelové plynové potrubí o průměru 50 cm a tloušťce stěny 1 cm.

$$3,14 \times 50 = 157$$

$$0,025 \times 157 \times 1 = 3,925$$

Na přeražení ocelového plynového potrubí o průměru 50 cm a tloušťce stěny 1 cm potřebujete 4 kg TNT pěkně připevněného po jeho obvodu.

Pro ocelové prvky s tloušťkou materiálu **H** větší než **2,5 cm** platí: **$N = 0,01 \times B \times H^2$**

N – hmotnost nálože (kg)

B – šířka prvku (cm)

H – tloušťka prvku (cm)

Příklad:

Chcete přerazit ocelový nosník o šířce 20 cm a tloušťce 5 cm.

$$0,01 \times 20 \times (5 \times 5) = 5$$

Na přeražení ocelového nosníku o šířce 20 cm a tloušťce 5 cm potřebujete 5 kg TNT opět rozloženého po obvodu.

V případě, že chceme trhat tvarově složitější prvky (kolejnice, profilované ocelové prvky atd.), je jednodušší vypočítat potřebné množství trhaviny z průřezu ocelového prvku. Pro trhání ocelových konstrukcí počítáme 25–35 g trhaviny na každý čtvereční centimetr průřezu trhaného předmětu.

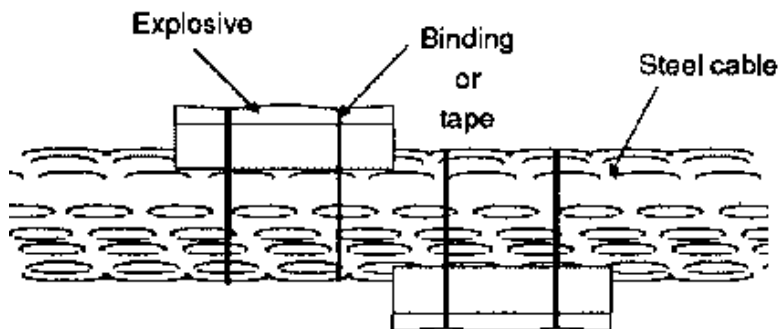
Příklad:

Nosné lano důlního výtahu má průměr 5 cm. Jak velká nálož je potřeba na jeho přetržení?

$$3,14 \times (2,5 \times 2,5) = 19,6$$

$$19,6 \times 0,03 = 0,6$$

Na přetržení ocelového lana o průměru 5 cm je třeba nálož o hmotnosti 0,6 kg TNT.

A jsem u vás, ano u vás, u normálního řadového občana, který si nehraje s výbušninami, nemá vztah k výbušninám, bojí se jich nebo přinejmenším k nim má hluboký respekt. Jste však jako slušný člověk a čestný občan svým svědomím a okolnostmi nucen, postavit se na odpor v zájmu ochrany svobody své země i svobod svých. Pro vás je tu Molotovův koktejl ([Finské](#) a [Sovětské](#) zápalné láhve). Ten dokáže vyrobit naprosto každý od 10 do 100 let věku, a nevím o nikom, kdo by měl panický strach z benzínu, který je hlavním komponentem této zbraně.

Jak na to. Běžte do drogerie, kupte si tři 1/2 litrové láhve technického benzínu, pevný podpalovač PEPO a Dentacryl. Na dvorku nebo v dobře větratelné místnosti (garáži) slijte benzín do hrnce. Rozmíchejte v předepsaném poměru celé balení Dentacrylu a vlijte jej do benzínu. Nyní směs v nádobě ve vodní lázni na elektrickém vařiči ohřejte na 60 °C a promíchejte (přibližně 15–20 minut), až vznikne gel. (Dentacryl slouží ke ztužení směsi, ale stejně dobře vám však může posloužit olej, vazelína, asphalt, polystyrén rozpuštěný v acetonu nebo acetonbenzenu, či jakákoli jiná organická hořlavá látka rozpustná v benzínu). Nyní pečlivě rozmělněte PEPO (např. semletím, nastroháním, rozdrcením apod.) a opět nasypete do benzínu. Na závěr obsah hrnce vlijte zpět do lahví a láhve pečlivě uzavřete. Přebytečnou směs si slijte do samostatné nádoby, budete ji potřebovat později k zapálení knotů. Na bok láhve vázacím drátkem pečlivě připevněte kus dobře savé bavlněné látky, např. z flanelové košile, obvazu). Nepřipevňujte ji lepicí páskou, ta se může při hodu přepálit a hořící látka se od láhve náparem vzduchu oddělí! Nyní vezměte kus železa tyčovitěho tvaru a ten naopak pevně připevněte elektrikářskou lepicí páskou podélně k boku láhve. Chcete-li láhev naplnit výkonnější a hořlavější kapalinou, než je obyčejný benzín, podívejte se opět na Internet, je tam dostatek jednoduchých návodů na výrobu napalmů, pyrogelů a dalších zápalných směsí.

A opět jsme se ocitli u našeho fiktivního nepřátelského vozidla. Máme k dispozici několik litrů snadno dostupné zápalné směsi. V dálce vidíte nepřátelské vozidlo, pomalu se přibližuje na vzdálenost, na kterou jste si naprosto jisti svým zásahem. Zapalujete benzínem napuštěnou látku, zamíříte a hodíte, totéž udělají i další dva vaši spolubojovníci. Láhve se rozbíjejí o konstrukci vozidla a vozidlo začíná hořet. Po chvíli vám bude zcela jasné, že i při nejlepší snaze nelze uhasit vozidlo hořící ze tří stran a jestliže protivníkovi ztěžujete hašení vozidla krátkými dávkami z pěchotních zbraní, je vítězství naprosto bezpečně na vaší straně.

Co z tohoto vyplývá. **[Pokud nemáte výbušniny, použijte benzín.](#)** Odvede naprosto stejnou práci jako výbušniny, je běžně dostupný a k jeho použití nejsou potřebné žádné zvláštní znalosti a dovednosti.

Hořící tank okupačních vojsk SSSR, Praha srpen 1969. Ano, ten sehnutý pán stojící zády k nám drží v ruce [zápalnou láhev](#)

22.02.00.00.

SOFT PYROTECHNIKA

[\(obsah\)](#)

*Špatné svědomí mají vždycky ti nesprávní lidé.
Erich Maria Remarque*

Vy, kteří se kromě outdoorových a survivalových aktivit zajímáte i o vojenský výcvik jste se jistě začali zabývat i problematikou imitační pyrotechnické munice. Pro vás, nechcete-li zbytečně porušovat zákony, jsou tu pyrotechnické předměty pro zábavné účely I. a II. třídy stupně nebezpečnosti (podle [Vyhlášky 174 Českého báňského úřadu ze dne 16 března 1992 o pyrotechnických výrobcích a zacházení s nimi](#)), jejichž používání je zcela legální. Podle § 8 odstavce 3) mohou být pyrotechnické předměty třídy I a podtřídy T0 prodávány osobám mladším 18 let, pokud to není v návodu k používání zakázáno a odstavce 4) pyrotechnické předměty třídy II a podtřídy T1 mohou být prodávány jen osobám starším 18 let.

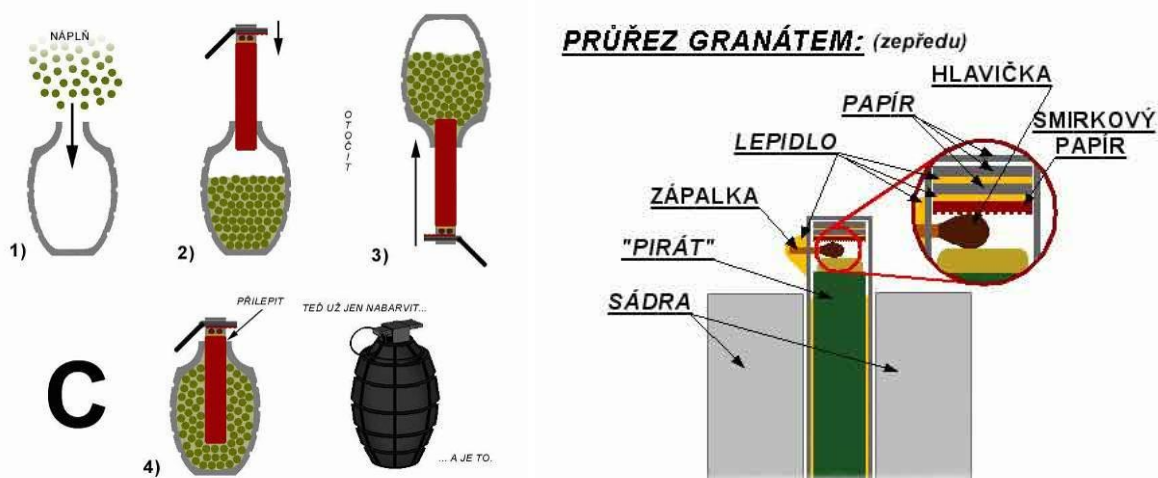
Nebudu se tu však zabývat zábavnou pyrotechnikou, tak jak ji známe ze silvestrovských oslav, ale proberu specifickou oblast a tou je airsoftová pyrotechnika nebo zkráceně soft pyrotechnika, která má svojí konstrukcí k vojenské imitační pyrotechnické munici nejbližší. O co jde. Airsoftákům časem přestaly stačit pušky na plastové kuličky a začali používat upravenou zábavní pyrotechniku jako imitaci ručních granátů, dýmovnic, signálních raket atd. Obecně můžeme v této oblasti legální pyrotechniky sledovat dva trendy, komerční a homemade, a oba nabízejí celou řadu zajímavých výrobků.

22.02.01.01. **HOMEMADE SOFT PYROTECHNIKA**

[\(obsah\)](#)

Nejprve proberu oblast domácí amatérské výroby nebo úprav komerčně prodávané zábavní pyrotechniky.

Ruční granáty – tady je to jednoduché, vítězí nejrůznější úpravy petard **Mega** a **Piráť** za ≈ 4 Kč/kus, z nichž se vyrábějí softgranáty, tzv. "papírky", "hracháče" a "sádráky". Na druhém místě pak figurují softgranáty s výbušnou náplní domácí výroby obvykle na bázi rychle hořících pyrotechnických směsí manganistanu draselného (KMnO_4) (65–60 %) jako oxidovač a síry (S) (15–20 %) s hliníkem (Al) (20 %) jako paliva.

Z airsoftáckých stránek stažené náčrtky papírového granátu "papírku" naplněného plastovými kuličkami nebo hrachem "hracháče" a sádrového granátu "sádráku". V obou případech je výbušnou náloží petarda **Mega** nebo **Piráť**

Dýmavnice – nejjednodušší a nejčastější je jejich domácí výroba z dusičnanu draselného (KNO_3) (50%) a cukru (sacharosu) ($\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$) (50 %). Na druhém místě figurují dýmavnice na bázi hexachlorethanu (C_2Cl_6) (45 %), oxidu zinečnatého (ZnO) (45 %) a hliníku (Al) (10 %). Dýmavná směs se napěchuje do papírové trubky a odpaluje zápalem z černého střelného prachu.

Pyrotechnická munice – přiznám se, že neznám nikoho kdo by se doma patlal s výrobou světlic a šrapnelů. Cena komerčně prodávané pyrotechnické munice se pohybuje řádově v korunách, proto není žádný důvod zabývat se její domácí výrobou.

22.02.01.02. **KOMERČNÍ SOFT PYROTECHNIKA** [\(obsah\)](#)

Od amatérských výrobků se liší především cenou, ta je ve většině případů nepřiměřeně vysoká. Obvykle okolo 100 Kč za výrobek. Musím však uznat, že až na výjimky se jedná o vysoce sofistikované, zdařilé a bezpečné výrobky.

Ruční granáty – na trhu jsou v současné době dva tuzemské výrobky, granát **Rusog** a **SOG-1**.

soft ruční granáty **Rusog** a **SOG-1** (k nákupu granátu SOG-1 musí být zvláštní oprávnění)

Dýmavnice – v armyshopech jsou běžně dostupné armádní dýmavnice **DM-11** a dýmavné granáty **RDG-2**. Jediným důvodem, proč se zabývat výrobou dýmavnice je cena. Dýmavnice domácí výroby je několikanásobně levnější než dýmavnice z armyshopu.

Volně prodejné armádní dýmavnice **DM-11** a **RDG-2**

23.00.00.00.

NÁSTRAHY A NÁSTRAŽNÉ MECHANISMY

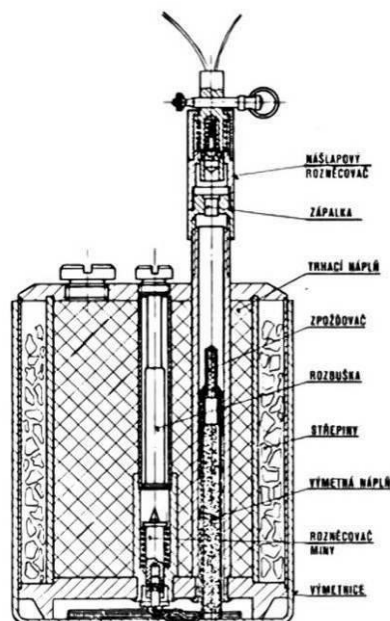
[\(obsah\)](#)

Cílem války je vraždění, zbrání války je vyzvědačství, zrada a povzbuzování k ní, přivádění obyvatel na mizinu, drancování nebo kradení ve prospěch armády, podvod a lež, nazývané válečnou lstí. Mravem vojenského stavu je nedostatek svobody, to znamená kázeň, zahálka, nevzdělanost, krutost, nemravnost, opilství. A přes to všechno je to nejvyšší stav a všichni ho mají v úctě.

Lev Nikolajevič Tolstoj

Nyní si popovídáme o nebezpečných, ale současně vysoce účinných obranných zařízeních a těmi jsou nástrahy a nástražné systémy. [Klasickým představitelem nástražného systému používaného ozbrojenými silami, chcete-li armádami, je mina.](#) Takže mluvíme-li o nástrahách, nejedná se o nic nového, jediným rozdílem mezi minou a nástražným systémem je, že miny jsou vyráběny průmyslově pro potřeby ozbrojených sil, kdežto nástrahy či nástražné systémy tak, jak je chápeme, jsou téměř vždy věci improvizace ([IED – Improvised Explosive Devices](#)). Není pochyb o to, že miny spolu s nástrahami patří mezi ty zákeřnější typy zbraní a je smutným, leč nevyhnutelným faktem, že na mině (v nástraze) může skončit i ten, pro koho nebyla původně určena. Ale když se nečervenají generálové ověšení řadami metálů, kteří nechávají položit minová pole o tisících minách, na kterých umírají lidé i několik desítek let po válce, tak proč bychom měli mít výčitky svědomí my kvůli prknu s pár hřebíky.

My si pro naši potřebu nástrahy a nástražné systémy trochu rozškatulkujeme, rozdělíme si je na nevybušné a výbušné.

Československá protipěchotní mina šrapnelová **PP-Mi-ŠR**. Mina s velkým střepinovým účinkem na okolí. Po aktivaci nášlapem či zakopnutím o nástražný drát dojde k vymetení miny z plechového pouzdra. Ve výšce 1 metr nad zemí dojde k vytažení pojistné závlačky zajišťovacím drátem, připevněným na druhé straně k plechovému pouzdru, a k následné iniciaci trhavinové náplně (325 g šupinkového TNT) s rozletem střepin do okolí

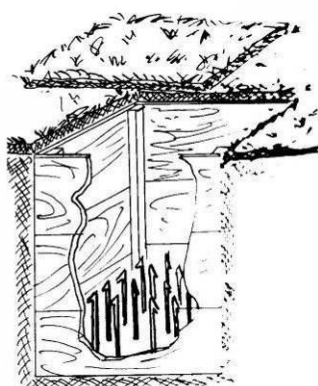
23.01.00.00.

NEVÝBUŠNÉ NÁSTRAHY

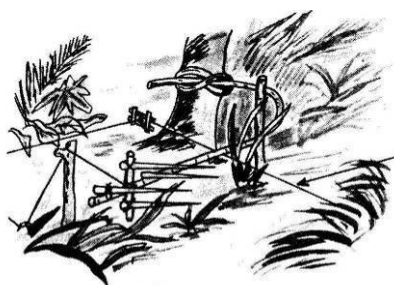
[\(obsah\)](#)

Už sis někdy sbíral zuby zlámanejma prstama?

Nevýbušné nástrahy si projdeme velmi rychle. Jsou to nejrůznější pasti, jámy, bodce, padací a bicí mechanismy, oka, vrhače šípů apod. Jedná se převážně o zařízení poháněná naakumulovanou mechanickou energií. Jejich hlavní nevýhodou je, že jejich energie je velmi malá a působí na malé ploše nebo v úhlově omezeném prostoru. Nevýbušné nástrahy jsou v podstatě obdobou pastí používaných k lovu zvíře, úměrně zvětšených tak, aby byly schopny vážně zranit nebo usmrtit (ulovit) člověka. Divili byste se, jak účinná mohou být obyčejná železa s navařenými zrezivělými ocelovými bodci na čelistech, infikovanými dobře uleželou mršinou. Člověk s nohou perforovanou nad kotníkem (pokud možno až na kost, a to velká železa dokáží) vás už nedohoní ba naopak, pokud velmi rychle nevyhledá lékařskou pomoc, může se stát, že na účet eráru nafasuje nohu dřevěnou a v horším případě skončí v igelitovém pytli. Takže nepodceňujte příliš mechanické nástrahy, řada amerických vojáků, kteří jimi byli ve Vietnamské válce (1964–1975) zraněni se dnes po Americe místo na dvoulitrovém chopperu prohání na dvouručním invalidním vozíku.

Nástraha s bodci (bodce byly obvykle infikovány výkaly nebo zvířecí mršinou)

NÁSTRAŽNÝ DRÁT

Nástraha "Malajské vidle"

Mýty a omyly v survivalu aneb Co se v survivalu neučí

Několik dalších jednoduchých nástrah používaných vojáky Viet Congu (Viet Nam Cong San = vietnamští komunisté) ([video z muzea v Cu Chi](#))

23.02.00.00.

VÝBUŠNÉ NÁSTRAHY

[\(obsah\)](#)

Kdyby zvířata věřila v Boha, ďábel by měl podobu člověka.

Tady to pro vás bude pravděpodobně o trochu zajímavější. Každá výbušná nálož (je jedno, zda se jedná o nástrahu nebo o jednoduchou nálož k rozbíjení kamení v lomu) se skládá ze zařízení pro zážeh rozbušky (zápalnice, elektrický palník, mechanické bicí zařízení apod.), rozbušky a výbušniny. Rozbušky a výbušniny jsme si již probrali v kapitole [Výbušniny](#), a proto není důvod se k nim vracet. Zbývají nám zařízení pro inicializaci (zážeh) rozbušky a právě těmi se budeme v této kapitole zabývat.

Všichni jste již tisíckrát a jednou viděli, jak vypadá nástražný systém Made in Hollywood. Je vybaven velkým, na několik metrů dobře čitelným displejem, jenž zpravidla odpočítává čas do okamžiku výbuchu, několika různobarevnými LED, které svým svícením a blikáním mají navodit pocit dramatickosti děje, případně nějakým měřicím přístrojem, ukazujícím veledůležitou elektrickou veličinu, no a samozřejmě červeným a nějakým dalším drátem, který musí filmový hrdina přestříhnout. Takže právě takhle nikdy žádný funkční nástražný systém nevypadal, nevypadá a ani vypadat nebude.

Nástražný systém musí být neviditelný nebo alespoň těžko odhalitelný, musí být spolehlivý a měl by být nedeaktivovatelný nebo deaktivovatelný pouze tím, kdo jej aktivoval, případně zkonstruoval. Avšak toto je technicky jen velmi obtížně řešitelné, neboť i podprůměrně hloupý pyrotechnik dokáže deaktivovat nadprůměrně inteligentní inicializační obvod. Proč? Protože před tím, než začne stříhat dráty, vyzkratuje přívodní vodiče k rozbušce nebo rozbuškám a následně zkratuje zdroje napájení (nevím proč, ale ve filmech tuto jednoduchou fintu obvykle nevidíte). Pokud toto zvládne, tak ostatní už po něm dodělá i policajt z dopravy pod dohledem cvičené opice.

23.02.01.00.

INICIÁTORY A NÁSTRAŽNÉ MECHANISMY

[\(obsah\)](#)

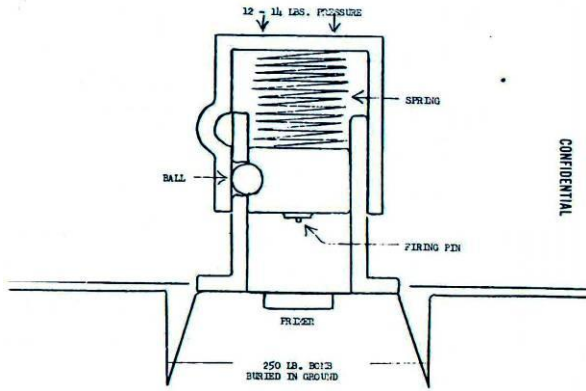
Nyní si nástrahy rozdělíme do dalších dvou skupin a to na nástrahy s mechanickým systémem aktivace (obvykle bicím mechanismem s předepnutou pružinou nebo roznětkou aktivovanou tlakem) a nástrahy s elektrickým roznětem (obvykle elektrickým palníkem, např. všeobecně známým EPIO, ale třeba i žárovíčkou s rozbitou skleněnou baňkou).

23.02.01.01.

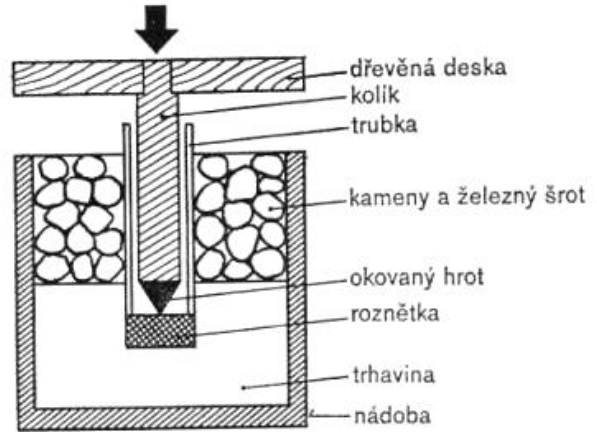
NÁSTRAHY S MECHANICKOU AKTIVACÍ

[\(obsah\)](#)

Jsou sice oproti nástrahám s elektrickou aktivací konstrukčně složitější, ale jejich hlavní výhodou je, že nepotřebují zdroj elektrické energie. Mechanická energie potřebná k odpálení rozbušky je naakumulovaná v pružině úderníku a uvolněním pojistky bicího mechanismu dojde nárazem úderníku k odpálení rozbušky (všichni tento princip znáte, používá se u munice palných zbraní).

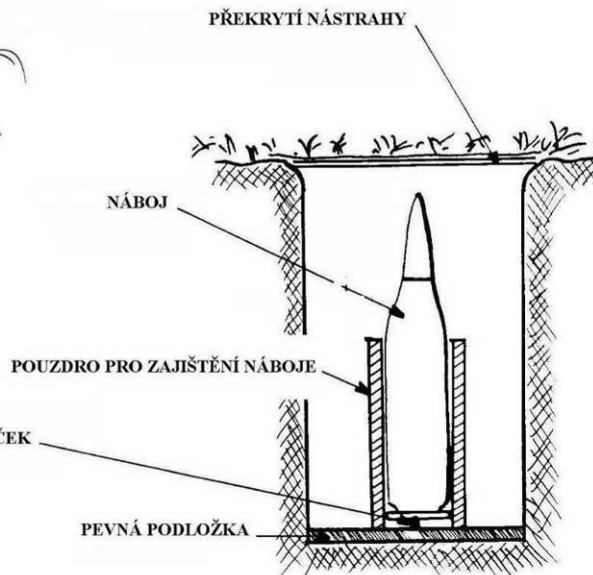
CONFIDENTIAL

NASTŘELOVACÍ NÁSTRAHA

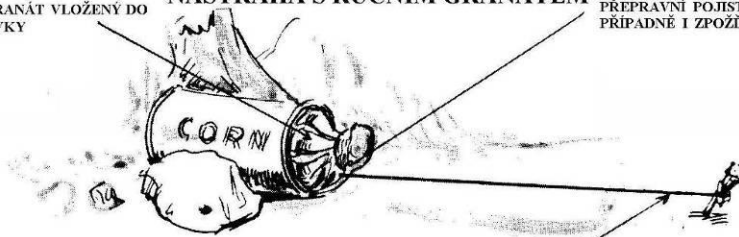
PŘIPÍNÁČEK nebo HŘEBÍČEK

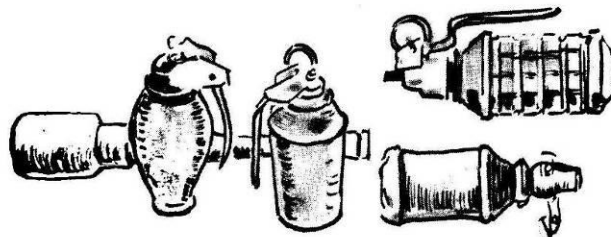
RUČNÍ GRANÁT VLOŽENÝ DO PLECHOVKY

NÁSTRAHA S RUČNÍM GRANÁTEM

RUČNÍ GRANÁT S ODSTRANĚNOU PŘEPRAVNÍ POJISTKOU, PŘÍPADNĚ I ZPOŽDOVACEM

NÁSTRAŽNÝ DRÁT MEZI RUČNÍM GRANÁTEM A KOLÍKEM (VYTAŽENÍM GRANÁTU Z PLECHOVKY DOJDE K ODJÍŠTĚNÍ VRHOVÉ POJISTKY A K VÝBUCHU GRANÁTU)

23.02.01.02.

NÁSTRAHY S ELEKTRICKOU AKTIVACÍ

[\(obsah\)](#)

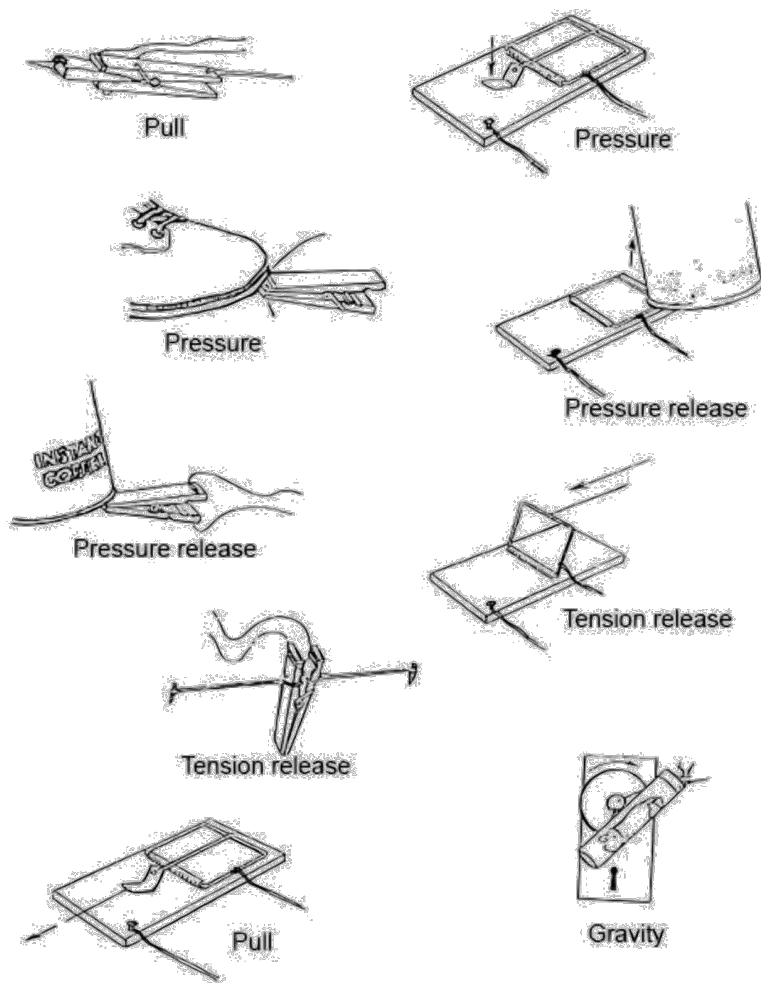
A opět budeme dělit, tentokrát si rozdělíme nástrahy s elektrickou aktivací do dalších dvou podskupin, a to na nástrahy s jednoduchým elektricko-mechanickým spínacím obvodem a nástrahy s elektronickou aktivací.

23.02.01.02.a Nástrahy s aktivací jednoduchým elektricko-mechanickým spínacím obvodem

[\(obsah\)](#)

Jsou to obvykle elektrické obvody, které odebírají elektrický proud pouze v okamžiku inicializace, např. přivedení napětí na rozbušku pomocí mechanického časového spínače (budíku), rtuťového spínače (překlopením) nebo propojením elektrického obvodu jiným mechanickým způsobem.

Konstrukce takovýchto nástrah je nejjednodušší a zvládne ji i žák prvního stupně základní školy. V podstatě potřebujete zdroj elektrické energie (např. plochou baterii), kus drátu (např. obyčejný zvonkový drát), elektrický rozněcovač (např. žárovičku s rozbitou skleněnou baňkou nebo tenký odporový drátek) a spínač (např. upravený kolíček na prádlo nebo pastička na myši). Všechno jsou to věci, které bez problémů seženete v každé domácnosti a během deseti minut sestavíte dohromady i na kuchyňském stole.

Variace na téma kolík na prádlo a pastička na myši

Elektronické obvody, které odebírají elektrický proud trvale, např. nástrahy se senzorickou aktivací (tj. detektorem pohybu, termočidlem, optočlenem, úhlovým akcelerometrem apod.), nástrahy ovládané pomocí dálkového ovládání (obvykle kombinace radiový vysílač-přijímač) a nástrahy s elektronickým časovým spínačem.

Takovéto elektronické obvody už v lese na koleně nepostavíte a součástky na jejich stavbu si musíte koupit (např. jako stavebnici) a zbastlit doma. Zato výsledným produktem může být velmi rafinované a sofistikované elektronické zařízení, které leckomu zamotá hlavu. Nejste-li příliš kamarádi s volty a ampéry (to jsou takové ty mrňavé věci, co žijí v drátech a když si na ně sáhnete, tak kopou), prohlédněte si internetové stránky www.gme.cz, www.conrad.cz, www.flajzar.cz. Zde najdete takovou nabídku jednoduchých elektronických stavebnic, dálkových ovládání a spínacích obvodů, že si dozajista vyberete přesně to, co budete potřebovat a i ceny těchto stavebnic jsou velmi, velmi lidové.

Časový spínač ze starého budíku, z hlediska principu patří spíše mezi elektronická zařízení

A jaké je resumé? Postavit jednoduché elektrické nástražné zařízení (z provázku, drátu, kolíku na prádlo a plochá baterie), rozbít baňku žárovičky, pokapat její žhavicí vlákno lepidlem Kanagom a strčit ji do PET láhve s černým střelným prachem, to vše nacpat do staré pětilitrové plechovky od barvy, zalít jakoukoli organickou hořlavinou a pečlivě zadeklovat zvládne každý školák. Výbuch takového nálože má stejný, ne-li větší účinek než výbuch ručního granátu a přitom vám k její přípravě mnohdy postačí jen to, co najdete na nejbližším smetišti. Takže takový malý McGyver je v každém z nás, jen ho musíme umět objevit a jestliže se vám to povede, pak se děj vůle Boží.

24.00.00.00.

TAKTIKA

(obsah)

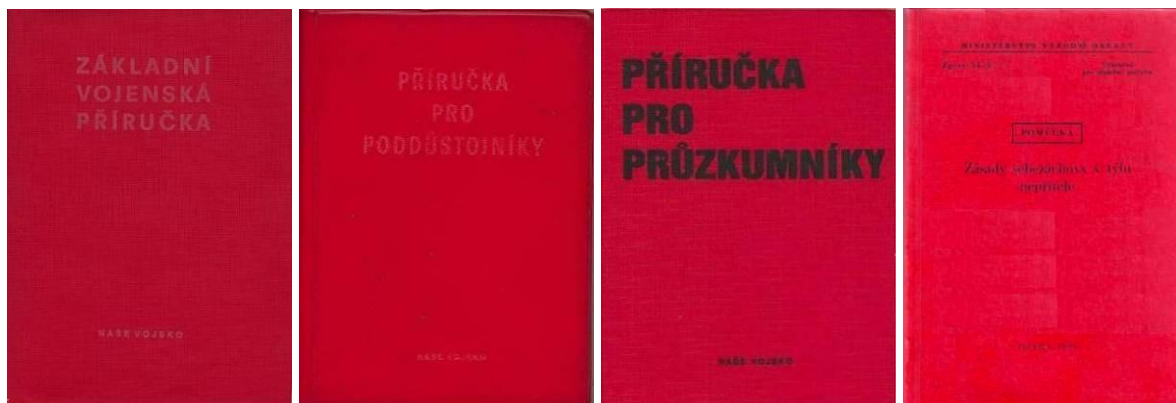
Mou práci nikdo neocení. Na mé neúspěchy svítí slunce a mé úspěchy skrývá země.

bojovník

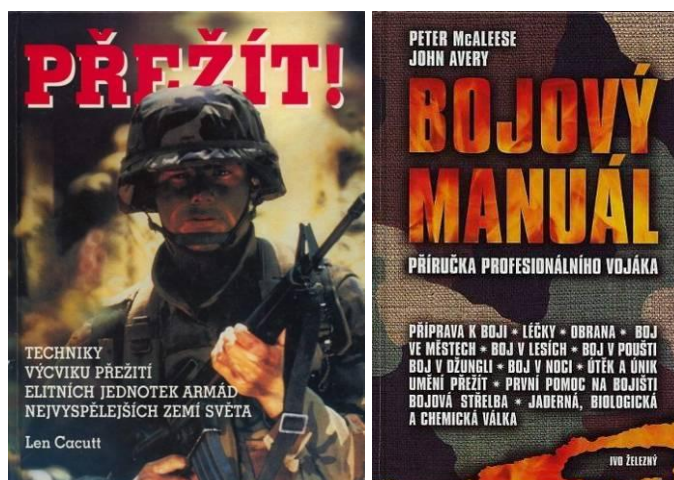
Tato kapitola (nebo spíše kapitolka) bude pravděpodobně nejkratší ze všech. Hlavním důvodem je, že v současné době je na našem knižním trhu dostatek dobrých knih, které se taktikou malých jednotek podrobně zabývají, a proto nemá valný význam sepsovat informace, které jsou již velmi profesionálně napsány a jsou všeobecně dostupné.

Dalším důvodem je, že většina mladých mužů (do roku 2004), absolvovala vojenskou základní službu, kde se cvičili v [bojové taktice malých jednotek](#) (tj. družstvo, četa), a proto nemá valný význam opakovat to, co jim jejich velitelé pracně natloukali do hlavy.

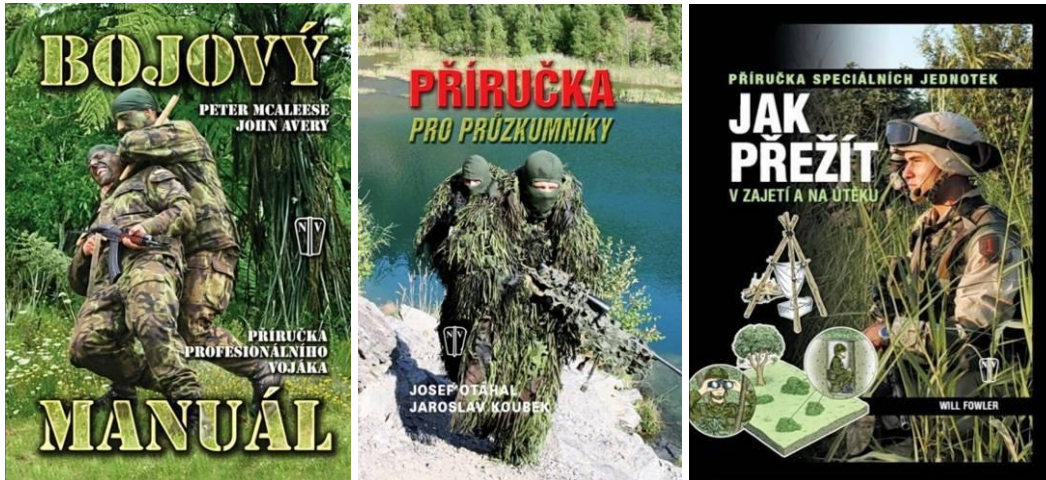
Třetím důvodem je, že žádná taktika se nedá zvládnout pouhým studiem příruček. Taktika je dynamická, je v ní lest i umění, kreativita i konvence. Klasik říká: "*Perfektní plán neexistuje.*" A to platí i pro taktiku boje. Žádný, ani ten sebedůmyslnější plán nepřežije první srážku. Sami jste tyto situace již mockrát viděli ve válečných filmech, a pokud nevíte, co myslím, zeptejte se kluků a holek co hrají airsoft nebo paintball, oni už vám to vysvětlí.

Co se odborné literatury týče, můžete v antikvariátech narazit na starší armádní příručky, které ještě pamatují Československou lidovou armádu v bratrském svazku armád Varšavské smlouvy, jako např. [Základní vojenská příručka](#), [Příručka pro poddůstojníky](#) a [Příručka pro průzkumníky](#), [Zprav-54-3 Zásady sebeobživy v týlu nepříteli](#) (všechny z vydavatelství Naše vojsko)

Dále je na našem knižním trhu několik zajímavých knih, které se taktikou malých jednotek zabývají. První dvě [Přežit](#) a [Bojovat](#) jsou z nakladatelství Svojtka a Vašut, třetí [Bojový manuál](#) je z nakladatelství Ivo Železný

V roce 2008 vydalo nakladatelství [Naše vojsko](#) tyto tři knihy. Nečetl jsem je, jen prolistoval. Můj názor na ně je: "Opsáno z opsaného, žádná nová myšlenka."

FIELD MANUAL
No. 21-76

FM 21-76
HEADQUARTERS
DEPARTMENT OF THE ARMY
Washington, DC, 5 June 1992

HEADQUARTERS
DEPARTMENT OF THE ARMY

FM 23-00

SURVIVAL

GRENADES AND
PYROTECHNIC SIGNALS

Approved for public release; distribution is unlimited.
*This publication supersedes FM 21-76, 28 March 1985.

DISTRIBUTION RESTRICTION: Approved for public release; distribution is unlimited.

Další možností je internet. Vynechám stránky, na kterých nejrůznější opisovatelé přepisují výše citovaný **Bojový manuál** nebo příručky [FM 3-05.70 \(FM 21-76\) Survival](#), [FM 21-76-1 Survival](#) a půjdu rovnou k mámě. Na oficiálních serverech ozbrojených sil USA lze stáhnout řadu zajímavých polních manuálů ([FM – Field Manual](#)). Mezi tyto "zajímavé" studijní materiály patří zejména: [FM 5-250 Explosives and Demolitions](#), [FM 17-98 Scout platoon](#), [FM 21-75 Combat Skills of the Soldier](#), [FM 3-05.70 \(FM 21-76\) Survival](#) a [FM 21-76-1 Survival](#), [FM 23-30 Grenades and pyrotechnics signals](#), [FM 90-10-1 An infantryman's guide to combat in built-up areas](#), atd. (Více v kapitole [Prameny a literatura](#).)

Pokud v sobě najdete dostatek trpělivosti a některé z uvedených příruček si prostuduje, budete teoreticky dostatečně připraveni. Jediným dalším logickým krokem bude praxe, čili zalézt do lesa a cvičit a cvičit a cvičit. To je, co se taktiky týče vše, přeji mnoho studijních úspěchů.

25.00.00.00.

TAKTIKA POLICEJNÍHO VYŠETŘOVÁNÍ

[\(obsah\)](#)

To, že člověk není paranoidní, ještě neznamená, že po něm nejdou.

Následující informace nemají v žádném případě sloužit k podpoře zločinnosti a ztížení boje proti ní. Naopak. Mají pomoci řadovým občanům, kteří žádný zákon neporušili, jen se jejich zvědavost či znalosti znelíbily státu. Uvedené informace slouží ke studiu právních možností, jak se v mezích zákona této státní zvěli bránit. A to je v pořádku jak z morálního, tak i právního hlediska.

Tímto rozbořem bych chtěl upozornit, že při některých, byť naprosto legálních aktivitách, je nutné si dávat mnohem větší pozor, než když se rozhlížíte před spácháním dopravního přestupku. Státu a především jeho represivním složkám jako policie a tajné služby se totiž nelíbí jakákoliv snaha vedoucí k získání operačně-taktických znalostí, a proto je nezbytně nutné být připraven na to, že pokud tento zájem projevíte, začnou se o vás příslušné bezpečnostní složky zajímat. Ne, vůbec nic nespácháte, ale přesto se ocitnete pod jejich drobnohledem. Pak již stačí sebemenší chybný krok a může se vám snadno stát, že budete vyslýcháni či dokonce trestně stíháni! Na tento boj je nutné se předem připravit, jinak si můžete jako zcela nevinní a bezúhonní občané přivodit závažné problémy. A to jak sobě, tak i vašim blízkým.

Ironií je, že samotným zájmem nic nezákonného nepácháte a přesto si na vás dost možná policie posvítí jako na potenciálního zločince. Zneužívá se k tomu ta litera zákona, kterou známe z uhlazených projevů úlisné policejní mluvčí: "... existovalo důvodné podezření, že jmenovaný je ve styku s organizovanou skupinou, mající za cíl násilný akt proti obyvatelstvu ČR." Vidíte, že pro ně není těžké si něco vymyslet, aby získali oprávnění napíchnout vaše komunikační kanály, přátele, rodinu, na celý život. Jenže vy o tom možná nebudete ani vědět, alespoň prozatím ne. Až později vám přijde obálka s modrým pruhem nebo vás rovnou seberou. Na ulici, v práci, před kolegy, přáteli, vašimi dětmi či sousedy. Co si o vás okolí pomyslí, je nabíledni. Kriminálník, zločinec, lump.

A to je právě špatně. Co je špatného na tom, že se zajímáte o zákonem nechráněné informace? Platíte daně, školačky necháváte na pokoji, tak proč jste v očích policie potenciální zločinec?

Bezpečnostním složkám se totiž vůbec nezamlouvá, že se občan snaží získat stejné informace, jaké má armáda či policie. Bezpečnostní složky by s vámi totiž mohly mít mnohem více práce, pokud by proti vám měly zasahovat. Nelíbí se jim, že byste mohli být na lepší úrovni, než jejich muži. Je to pouhá žárlivost, anebo oprávněná snaha eliminovat potenciální teroristické buňky?

Odpověď je snadná. Stát nestojí o to, aby občan znal svá práva a navíc aby se dokázal policejní zvěli i bránit. Chce mít z nás řadových občanů tupé ovce, co si pustí do kalhot, když na ně ostří hoši s černými kuklami na hlavách a boulemi v podpaží zařvou: "**Policie!**" Nechce, aby se občané dokázali této byrokratické státní hyeně postavit, natož se účinně bránit. A to ani v oblasti práva a přitom, jak jste všichni již mnohokrát slyšeli: "**Neznalost zákona neomlouvá!**"

Tak vznikla i idea této kapitoly. Poskytnout normálním, slušným, čestným a poctivým lidem informace o možných důsledcích jejich jednání a zejména to, jak se policejní zvěli a zlovůli bránit! Jak si nepřítížit a nepodlehnout špinavým hrám, které s vámi mohou být sehrány, přičemž žádná z níže uvedených informací není z jiného zdroje, než z běžně dostupných právních předpisů, které by každý občan v rámci právního povědomí měl znát!

Dále zde popíši praktiky policie, jaké bohužel nezkouší jen na zločincích, ale na všech, kdo se dostanou do její pozornosti, a to není fér. Buďte chytřejší. Braňte svá práva, přesvědčení, čest, pověst i život. Historie zná mnoho případů, kdy nevinní lidé skončili na dlouhá léta ve vězení jen proto, že si přitížili až ex post, po spáchání trestného činu! Z banality se snadno může stát závažný zločin. Vyšetřovací mašinérie je spolehlivě rozemlela na malé kousky a nakonec řekli mnohem více, než museli! Přitížili sobě i jiným. A znovu opakují, nebyli to násilníci ani vrazi! Nýbrž oběti okolností, mnohdy stejní lidé jako vy a vaši blízcí.

Doporučuji vám vše prostudovat tak, aby vám níže uvedené zásady přešly do krve. Tváří v tvář policistům bude pozdě myslet na to, co dál. Uvědomte si, že v těch chvílích se možná bude určovat směr vašeho dalšího života! Neberte to jako malování čerta na zeď. Přál bych vám, abyste prožili dlouhý a šťastný život, a o kriminalitě a Policii byste slyšeli jen v černé kronice. Ale život bohužel ukazuje, že právě občan-idealista se zaboří do žumpy maléru nejlouběji.

25.01.00.00.

ZÁKLADNÍ INFORMACE

[\(obsah\)](#)

Z policejního spisu: Viník nebyl nalezen, proto byl určen.

Právo je základ a znalost příslušných právních předpisů je klíč. Doporučuji všem, aby si prostudovali následující literaturu, jelikož jen a pouze tam jsou obsaženy normy, které by se vás mohly týkat (nebo se již naneštěstí týkají). Pokud je někdo předvolán či vyslýchán, jde přímo o **povinnou četbu**, která vám může doslova zachránit krk!!! Některé části doporučuji naučit se **zpaměti** včetně číselných označení zákonů a nejpodstatnějších paragrafů, aby vás nemohli "utáhnout na nudli" např. tvrzením, že jinak neškodné jednání je trestné, nebo vám zamlčeli některá vaše práva! To je věc, na kterou policisté často a rádi zapomínají. Ale nebojte se, takovéto klíčové části zde uvedu a podrobně rozeberu.

Takže jde především o tyto zákony:

- 1) **Zákon o Policii a předpisy související** (zejména [273/2008 Zákon o policii České republiky](#), ve znění pozdějších předpisů a zákon [ČNR č. 553/1991 Sb. o obecní policii](#), ve znění pozdějších předpisů). Tento zákon snad ani nemá cenu komentovat, jeho znalost je **bezpodmínečně nutná**. Jak uvidíte dále, skrývá se v něm klíčové ustanovení, dalo by se snad nazvat až zaklínadlem, jehož vyslovením se uchráníte mnohých problémů! Jakmile přijdete do styku s bezpečnostními složkami, musíte ho mít vždy na zřetelí!
- 2) **Trestní zákon (Zákon číslo 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů)**. To je doslova bible. Univerzálně platí zásada: "*Co není vysloveně zakázáno, je dovoleno.*" a jen skutky v tomto zákoně uvedené jsou trestné!
- 3) **Trestní řád (Zákon číslo 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním)**. Zdánlivě si můžete říct, že to se vás netýká, ale opak je pravdou. Všechny úkony ohledně vyšetřování totiž mají základ v tomto kodexu a vy s jeho znalostí můžete postupy vyšetřovacího orgánu účinně napadnout.
- 4) **Zákon o zpravodajských službách ČR číslo 153/1994** a na něj navazující **zákon o Bezpečnostní informační službě 154/1994 Sb.** Proč je ve výčtu uveden i zákon o BISce, to pochopíte brzy a nebudou to dobré zprávy.
- 5) **Listina základních práv a svobod (ústavní zákon 2/1993 Sb.)**. Jde zejména o lidskou důstojnost, nedotknutelnost obydlí a listovního tajemství, dále o svobodu projevu a právo vyhledávat informace.

Začneme [273/2008 Zákonem o policii České republiky](#) a jeho klíčovým § 61 Podání vysvětlení. Souhrnně řečeno, týká se vaší výpovědi/výslechu před policistou (pozn. v případě zákona o BIS v zákoně takové ustanovení chybí, použijete tedy obecný text předpisu).

§ 61 Podání vysvětlení

1 Policie může požadovat potřebné vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro:

- a) odhalení trestného činu nebo přestupku a jeho pachatele,
 - b) vypátrání hledané nebo pohřešované osoby anebo věci, nebo
 - c) přípravu a výkon opatření k zajištění bezpečnosti osoby chráněné podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu,
- a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu, popřípadě bez zbytečného odkladu, je-li to nezbytné, dostavila na určené místo k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení.

2 Dostaví-li se osoba na základě výzvy, je policista povinen s touto osobou sepsat bez zbytečného odkladu úřední záznam o podání vysvětlení.

3 Podání vysvětlení nesmí být od osoby požadováno, pokud by tím porušila zákonem stanovenou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěna. **Osoba může vysvětlení odepřít pouze, pokud by jí sobě nebo osobě blízké způsobila nebezpečí trestního stíhání nebo nebezpečí postihu za správní delikt.**

4 Kdo se dostaví na výzvu podle odstavce 1, má nárok na náhradu nutných výdajů a na náhradu ušlého výdělku. Náhradu poskytuje policie. Nárok na náhradu nemá ten, kdo se dostavil jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání. Nárok na náhradu zaniká, jestliže jej osoba neuplatní do 7 dnů ode dne, kdy se na výzvu podle odstavce 1 dostavila; o tom musí být osoba poučena.

5 Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být předvedena. Úřední záznam o podání vysvětlení je policista povinen sepsat bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; **po sepsání tohoto záznamu policista osobu propustí.**

6 O předvedení sepíše policista úřední záznam.

Jistě jste si vzpomněli, vždyt' toto ustanovení přece znáte, je to klasická policajtská hláška, tak známá z amerických kriminálků: *"Máte právo nevypovídat. Vše, co řeknete, může a bude před soudem použito proti vám. Máte právo na advokáta. Pokud si ho nemůžete dovolit, bude vám přidělen během vyšetřování a před soudem."* Tak v čem je to kouzlo?

Trik je v tom, že výpovědi jsou pro policii klíčové a bez nich se často není s to pohnout. Všimli jste si někdy, jak silným důkazem je u soudu svědectví?

Připomeňme si ještě jednu zásadu: *"Obžalovanému se dokazuje vina, nikoliv on dokazuje svou nevinu"*, to je tzv. předpoklad (presumpce) nevinu. Dokud není osoba odsouzena, hledí se na ni, jako by byla nevinná. Takže kam tím mířím?

Vězte, že často si svou výpověď pouze přitížíte, aniž by vás napadlo proč. Zamotáte se do svých konstrukcí, budete vidět na očích vyslyšajících, že vám nevěří ani slovo, takže proč mluvit nějak moc? Jen ať si proti vám seženou důkazy sami, proč byste jim měli vysvětlovat, že jste nic neudělali? To všechno slyšeli již tisíckrát! Nyní čekají, že prozradíte nějakou zajímavou informaci, kterou vydolují přímo proti vám! Z toho plyne první zásada: **U výslechu mluvíte méně než více, nebo odmítněte mluvit vůbec!!!**

Výše uvedený paragraf vám dává možnost výpověď zcela odmítnout anebo odpovídat na otázky selektivně, tj. pouze na ty, u kterých budete chtít odpovědět. Nemohou vás nutit, abyste říkali, co nechcete! Je vaše svaté právo neříct jim vůbec nic a nemohou s tím nic dělat!

Podívejme se na text paragrafu. V odstavci 1 jsou definovány okolnosti, za kterých může policie požadovat vysvětlení a vaši povinnost dostavit se k sepsání úředního záznamu o podání vysvětlení. Jinak upozorňuji, že pod tím samým si můžete představit i slovo výslech. Pokud ovšem **náhodou nemáte důvod k odmítnutí výpovědi**, vymezený v odstavci 3!!! A protože víte, že byste si výpovědi mohli přitížit, bude lepší mlčet!

Uvažujte! Předvolají mě a budou po mně chtít odpovědi na otázky. Já však řeknu, že odmítám výpověď podle § 61 odstavec 3. Takže by mělo jít o mé rodiče, děti, manžela, **ale i o mne samotného!!!** Ale nejste povinni nic takového upřesňovat a vyslyšající nemá právo se Vás na něco takového ptát! Nemáte tedy žádnou povinnost říct: "... odmítám výpověď kvůli manželce" nebo "... Janu Novákovi", zkrátka odmítnete výpověď a výslech tak **definitivně** končí!

Tudíž vás musejí **okamžitě** propustit, jak je uvedeno v odstavci 5, protože protokol sepsaný bude, pouze tam vyslyšající napíše, že **Osoba odmítla vysvětlení podle § 61 odstavec 3**. Buďte si jistí, že policisté příliš šťastní nebudou, protože jste jim právě udělali pěknou čáru přes rozpočet. Ale nemohou s tím nic dělat, pokud by totiž **náhodou** neznalou osobu zapomněli poučit, jde o **tretný čin zneužití pravomoci veřejného činitele!!!**

Takže nyní si provedeme malé shrnutí. Předvolají-li vás na Policii či seberou přímo na ulici, máte možnost odmítnout výpověď a věřte, že tento krok vám může velmi pomoci! **Policisté to samozřejmě vědí a používají pár podpásových protitriků, které rozeberu níže**. Buďte vždy připraveni na to, že je proti vám použijí! Jejich jednání sice bude těžce na hraně Listiny základních práv a svobod (*nesmíte být vystaveni ponižujícímu jednání*), ale s tím asi nic nenaděláte, budete-li v jedné místnosti sám, se třemi policisty, je možné, že nějaký ten kopanec (stejně jako já) vyfasujete.

Toto ustanovení použijte bez váhání, jakmile cítíte, že na výslech nejste připraveni. Znáte celodenní nebo celonoční výslechy? Pokud odmítnete vypovídat, nic takového s vámi dělat nemohou!!! Představte si psychiku člověka, kterého vyslyšají celý den na střídačku tři, čtyři ostří hoši, bez jídla a pití, a zblízka mu svítí ostrým světlem od očí. To přesně chtějí, udělat z vás zlomenou, třesoucí se trosku, to je jejich cíl. Nehrajte si na tvrdáky, stejně podlehnete! Možná za den, možná později ale stejně podlehnete. **Odmítněte** v takovém případě výpověď a dejte jim najevo, že pokud s vámi nebudou zacházet slušně a respektovat vás jako občana, neřeknete jim ani slovo! Tím pádem jejich vyšetřování dostane těžkou ránu.

Nyní zběžně k **Trestnímu zákonu** (140/1961 Sb.). Ten Vás bude zajímat pouze informativně, protože nehodláte páchat trestnou činnost.

Prostudujte si sami v **Hlavě II.** pojmy **tretný čin, zavinění, příprava k tretnému činu, pokus tretného činu, pachatel, spolupachatel a účastník tretného činu, dále nepřičetnost a také nutná obrana a krajní nouze**.

V druhé části začíná popis tretných činů. Povšimněte si **tretných činů proti základům republiky (§ 91 až § 97)**. Jsou to **vlastizrada, rozvracení republiky, teror, záškodnictví a sabotáž**. Upozorňuji na to, že právě znění těchto paragrafů může být důvodem, že policie začne nenápadně sondovat vaši činnost a argument má pádný, jelikož se jedná o nejtěžší tretné činy vůbec s možností uložení až výjimečného trestu. Odtud pak pochází ta úvaha státu, že lidé se znalostmi umožňujícími rozpoutat teror či záškodnickou činnost, jsou pro státní zřízení nebezpeční a je třeba si je pečlivě ohlídat. Obvinit vás však z ničeho nemohou, pokud ovšem zůstanete pouze u znalostí.

Služba v cizím vojsku (§ 115) Zde narážím na úvahy (místy asi také uskutečněné), o vstupu do cizinecké legie. Je tam sazba tři až osm let, tudíž by šlo o nepodmíněný trest. Nás

však tento paragraf bude zajímat jen z důvodu, za jakých podmínek by bylo možné takový trestný čin prokázat. Na rovinu, orgány činné v trestním řízení by se asi pomoci od Francie nedočkaly, tím spíš by se vás snažily dostat na svědectví. Na vaše přiznání či svědectví jiných osob, že jste se jim se svým úmyslem vstoupit do Cizinecké legie svěřili, apod. A ještě jednu věc by použily. Záznamy z komunikačních médií, jako odposlech telefonu či napíchnutý mail, ale to jen v případě, že byste byli v jejich pozornosti již předem. Jinak pokud se dnes rozhodnete odjet do Francie a nikomu se o tom nezmíníte ani po návratu, nebude soudce, jelikož nebude ani žalobce. Není mi znám žádný případ reálného použití tohoto paragrafu.

Dále je tu **Hlava III**, trestné věci proti pořádku ve věcech veřejných. Povšimněte si **útoku na veřejného činitele (§ 155 a § 156)**, ještě se k němu vrátím. To samé platí o **zneužívání pravomoci veřejného činitele (§ 158)**.

Pozor na některé formy trestné součinnosti, jako **podněcování (§ 164)**, to musí být **veřejné**, dále vnitřem absurdně zneužitý paragraf **schvalování trestného činu (§ 165)**. (Šlo o souvislost s teroristickými útoky, kdy na fotbale fanoušci provolávali slávu hledanému teroristovi. Háček je v tom, že předně nespáchal trestný čin na našem území, navíc nebyl našimi orgány obviněn, natož odsouzen).

Křivá výpověď (§ 175), to je právě ten důvod, proč je vhodné se zdržet jakékoliv výpovědi. Za křivou výpověď sice dostanete pouze podmínku a navíc platí zásada o použití nejvyššího trestu, tudíž v praxi není tento paragraf používán tak často.

Hlava IV je s branně-bezpečnostní problematikou přímo spojena. Mluví se tam o **obecném ohrožení (§ 179)**, (musí být prokázán úmysl), dále o **nedovoleném ozbrojování**.

Hlava VIII. Vám může posloužit v případě, že budete v krajní nouzi ohledně vyšetřování vaší osoby. Diplomatsky řečeno, pokud budete osobně vnímat újmu způsobenou konkrétními policisty jako neúměrně vysokou. V tomto úseku máte možnost bránit se jejich obviněním z **omezování osobní svobody** (srovnejte s Listinou základních práv a svobod), **zbavení osobní svobody, vydírání, útisku, porušování domovní svobody, porušování tajemství dopravovaných zpráv**. V praxi však toto dokážete jen velmi obtížně, neboť jak je obecně známo, policisté si rádi vzájemně potvrzují alibi. Spíš by šlo o jakési čerání vody. Inu, ani ten jinak nejlépe zapsaný policista by nepůsobil dobře, kdyby Inspekci MV na něj měsíčně přicházelo deset stížností. Mimochodem, pokud byste byli alespoň trochu šikovní, mohli byste, na vás provinilého policistu dostat i před civilní soud a nečekat pouze na zamítavé dopisy z Ministerstva vnitra. Toto však překračuje rámec tohoto článku. Dále by se ke stejnému účelu dalo využít i **poškození cizí věci a poškození a zneužití záznamu na nosiči informací**, to v případě domovní prohlídky a zabavování věcí, ovšem je jasné, že dokazování by bylo nadlidsky obtížné. Jenom se snažím naznačit, že nejen policisté mají možnost zneužívat zákony. Aplikací těchto článků však riskujete žalobu za křivého obvinění.

V případě, že by vás policisté během výslechu vystavili krutému či nelidskému zacházení (viz [Listina práv a svobod](#)), můžete je obvinít z porušení **§ 259a Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení**. Cituji: "*Kdo v souvislosti s výkonem pravomoci státního orgánu, jinému mučením nebo jiným nelidským a krutým zacházením způsobí tělesné nebo duševní utrpení, bude potrestán odnětím svobody.*" (Tento paragraf by se dal, pokud máte dost peněz na dobrého právníka, použít i na zásahy policie proti vám jako podezřelému, včetně zpendrekování během demonstrací či posléze na policejních služebnách.)

Trestní řád (141/1961 Sb.) z něj vás jako bezúhonné občany zajímají články o **domovní prohlídce (§ 82 až § 85b)**, o **otevření zásilek (§ 86 a § 87)** a **odposlech telekomunikačního zařízení (§ 88)**. Trestní řád si později rozebereme z praktického hlediska.

Nyní se budeme chvíli věnovat naší ústavě, respektive její nedílné součásti **Listině základních práv a svobod** (ústavní zákon 2/1993 Sb.). Právě ona vám dává právo sbírat všechny informace, nejsou-li chráněné vyšším zájmem. A je zde i několik dalších důležitých práv, která vám nesmějí být upírána, kromě případů vymezených zákonem, cituji:

... povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod,

... **nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena**. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem (zejména hlava IV. Trestního řádu),

... **nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestu**,

... **osobní svoboda je zaručena, obviněného či podezřelého z trestného činu je možné zadržet jen v případech stanovených zákonem** (následuje taxativní vymezení takových případů, zejména těch, kdy vás mohou vzít do vazby),

... **každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno** (pozn. tudíž v případě, že tak postup Policie vnímáte a zejména během vyšetřování, ohrad'te se tímto článkem),

... **každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života** (pozn. to samé by platilo např. v případě neodůvodněných návštěv policistů za vámi např. v zaměstnání, aby vám udělali skandál, potom se ohrad'te dvěma výše uvedenými zásadami),

... **obydlí je nedotknutelné. Není dovoleno do něj vstupovat bez souhlasu toho, kdo v něm bydlí; domovní prohlídka je přípustná jen pro účely trestního řízení, a to na písemný příkaz soudce (ledaže by věc nesnesla odkladu) – způsob jejího provedení stanoví zákon** (pozn. Trestní řád, § 82 o domovní prohlídce atd.) Pokud policisté nemají příslušný dokument v ruce, nemusíte je pouštět dovnitř, tj. vám ani nemohou zabavit žádné věci, ale pozor, **nesnést odkladu** je nástroj, který se v naší republice zneužívá denně!!! Neuspávejte se tedy iluzorním pocitem nedotknutelnosti obydlí,

... nikdo nesmí porušit listovní tajemství ani tajemství jiných písemností a záznamů, ať již přechovávaných v soukromí, nebo zasílaných poštou či jiným způsobem, s výjimkou případů a způsobem, který stanoví zákon (k tomuto se ještě vrátím při pojednání o bezpečnosti komunikace v ČR).

Politická práva

... **svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny**,

... **každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu** (právě toto ustanovení vám dává právo zajímat se o vše s výjimkou dalšího odstavce),

... **svobodu projevu a právo vyhledávat informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti** (Nicméně to automaticky neznamená, že se dopouštíte trestného činu proti bezpečnosti státu, pokud sháníte návod na výrobu jaderné pumy. Výklad tohoto ustanovení je nejasný a snadno zneužitelný. Nemůžete být stíháni za poptávku po takovém návodu, nebudete-li však zároveň shánět plutonium či uran, vaše jednání stále není trestné. Ovšem počítejte s tím, že si vás vezmou pod drobnohled. Pozor, srovnajte s § 164 Trestního zákona podněcování k trestnému činu!).

25.02.00.00.

KDO SE O VÁS MŮŽE ZAJÍMAT A CO BYSTE O NICH MĚLI VĚDĚT

[\(obsah\)](#)

Jestliže se domníváte, že vzdělávání je drahé, zkontrolujte si, kolik stojí nevědomost.

Nezačnu policií, ale rovnou Bezpečnostní informační službou (BIS). Tato organizace je stejně jako většina tajných služeb zahalena jakousi rouškou tajemna a pověr, ale pro naše informační účely jsou právě tajné služby nejzajímavější. BIS má totiž ze zákona úkol **zabezpečovat informace:**

o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR,

o zpravodajských službách cizí moci,

o činnostech ohrožujících státní a služební tajemství,

o činnostech, jejichž důsledky mohou ohrozit bezpečnost nebo významné ekonomické zájmy ČR,

týkající se organizovaného zločinu a terorismu.

Z tohoto přehledu je jasné, že právě BIS se o soukromníky v branně-bezpečnostní oblasti bude zajímat, a ráda. Pokud to bude možné (a neohrozí-li to některou z jejich pletichářských operací), předá zjištěné skutečnosti kriminální policii.

U BIS se zhusta používá zpravodajská technika, je v mnoha ohledech státem velmi štědře sponzorovaná instituce. To se týká zejména odposlechu, zaznamenávání telekomunikačního, radiokomunikačního a jiného obdobného provozu, včetně Internetu!!! Zde zmiňuji nenápadnou větičku, že v rámci získávání informací BIS **monitoruje telekomunikační, radiokomunikační a jiný obdobný provoz bez odposlechu jeho obsahu.** To znamená, že k takové činnosti nepotřebuje povolení ani dohled, jelikož nejde o porušování práv občanů!!!

Jaká je skrytost komunikace na Internetu a mobilních telefonech.

Na Internetu je situace nejsnazší. Existuje registr klíčových slov, která, vyskytnou-li se v síti, jsou automaticky zaznamenána včetně odesílatele a příjemce. Ovšemže v 99,9 % procentech případů půjde o zcela nevinné věci, jenže to zjistí až operační pracovník BIS, kterému přijde svodka na stůl. Je jen otázkou, jak důmyslný ten systém je a stačí-li pouhé nahrazení např. "efedrinu" písmenem "E" apod.? **Na Internetu proto důrazně doporučuji mluvit tak, jako kdyby veškerá vaše komunikace procházela přes stůl v budově ve Stodůlkách.**

Ještě snazší je monitorovat Internet navštěvováním stránek, kde se probírá pro BIS zajímavá problematika. Opět si pamatujte, že pokud nepoužijete speciální anonymizér, je adresa vašeho počítače (přístupová IP adresa) opět zaznamenána a BISce nic nebrání, začít sledovat **veškerou** vaši práci na Internetu! To si opět zajistí automatem. Její pracovník tedy obdrží soupis vámi navštívených stránek a pochopitelně i obsah všech příchozích a odesílaných emailů. Leda blázen by věřil tomu, že jeho Internet je bezpečný. Jedině snad internetová kavárna by mohla skýtat jakous takous možnost utajení styku, jenže pokud má BIS pod dohledem příjemce vaši zprávy, je to k ničemu a pokud vás dokonce fyzicky sleduje, je to zcela zbytečné (o takových scénářích snad raději ani nemluvme).

Pochopitelně vás neseberou, opakují, nic jste neudělali. Ale měli byste vědět, že právě vás dost možná sledují. Skutečně vám dobře radím, **chovejte se na internetu tak, jako kdyby se vám tajná služba dívala přes rameno!!!**

U mobilních telefonů je situace trochu odlišná, ale ve výsledku docela stejná, ne-li horší, protože anonymitě dobíjecích karet věří spousta naivních lidí. Tím to pak mají zvědaví pracovníci BIS a Policie lehčí.

Reklama a systému GSM říká, že je dobře zabezpečen proti odposlechu. Jenže operátoři našich sítí mají **ze zákona** povinnost s bezpečnostními složkami spolupracovat, takže si nedělejte iluze, oni to dělají. Cítíte-li se bezpečni, musím vás vyvést z tohoto tragického omylu.

Základní problém je, že všichni lidé se pohybují po jistých drahách. Někde bydlíte, někde chodíte do školy, někde pracujete, zkrátka se stále vracíte znovu na ta stejná místa. Stanice sítě GSM, aby s vámi mohly komunikovat, potřebují v každém okamžiku znát vaši polohu, váš mobilní telefon jim tedy v krátkých intervalech tuto polohu neustále posílá. Nejdříve si BIS přibližně určí místo vašeho pobytu. Posléze napíchnou nejbližší buňky všech sítí a pak jen stačí probrat se telefony, co se objevily ve vašem bytě a těch bude pár, takže vás mají! Ohledně přesnosti určování polohy mobilů panují určité dohady, ale klidně se smiřte s tím, že jde o metry, maximálně jejich desítky.

Koupíte si jiné číslo. "Ejhle", řekne si zpravodajec, copak to máme za nové číslo, zajistit jeho odposlech je pak věcí několika minut. A jste tam, kde jste začali. (Odposlouchávací a vyhledávací zařízení mobilních telefonů se dá koupit i přes internet a cena se pohybuje od 300 000 do 1 000 000 Kč.)

Že nebudete zapínat telefon v jisté vzdálenosti od domova? Hm, dobrá volba. Jenže oni asi znají i IMEI vašeho telefonu, takže jste zase vedle i tento údaj letí éterem. Ostatně kvůli tomu jsou někteří naši operátoři schopni ukradený mobil zablokovat. Že si koupíte mobil v bazaru? A co když pár minut po vás tam vstoupí chlápek s plackou? V rámci uspokojivých vztahů platí neoficiální dohoda provozovatelů bazarů s policií, odevzdat na požádání IMEI prodaného telefonu je to nejmenší. Jak vidíte, pokud vás sledují i fyzicky, můžete na soukromí klidně zapomenout. BIS asi nezahlednete, zato ona si důkladně posvítí na vás.

Pokud vás zajímá obvyklá otázka, jaký je rozdíl mezi nechvalně známou StB a dnešní BIS, pak vězte, že pouze jediný. **BIS nemá výkonnou pravomoc, její příslušník může tedy použít zbraň pouze v případech krajní nouze a nutné obrany, to jako každý jiný občan.** Běžná činnost BIS se však nijak neliší od jakékoli jiné represivní složky státní správy čili ani od práce bývalé StB, v podstatě je to její nástupnická organizace.

Policie ČR – kriminální policie

V části, zabývající se Trestním zákonem, jsem jmenoval některé trestné činy. Kriminálka je ze zákona řeší, a to obvykle ex post, po jejich spáchání.

Klíčový paragraf § 12 jsme již probrali. Bohužel, pouze s jeho znalostí byste se vyvlékli leda dopravákoví, co se diví, kdože to zaparkoval vaše auto na zákazu zastavení. Kriminální policie jsou úplně jinde, berte je jako nadlidi. Mají moc a mají jí mnoho. Práce s trestnou činností je jejich životem. Jsou to profesionálové, co zažili, viděli a slyšeli všechno. Možná se s nimi někdy setkáte v situaci, kdy půjde o jejich pracovní úspěch a váš malér, možná dokonce vidinu odnětí svobody, tento stát je divoký. V jejich očích není nikdo nevinný. Nemá cenu křičet, že jste nevinní, protože to samé křičelo tisíc lidí, na stejné židli, na které teď sedíte vy. Až vás na tu židli v neútně vybavené kanceláři posadí, pochopíte, co je to zvířecí strach. Budete se těch mužů bát, budete po nich s obavami těkat očima. Jejich pohledy vás budou po kouscích ubíjet.

Anebo to bude jinak???

Základní zbraň proti policejnímu vyšetřování a policistům jsem již prozradil. Je to obyčejný právní nástroj, ovšem umně použitý dělá zázraky. Policisté jsou však zvyklí vítězit.

Malé ryby to vždy odnesou nejhůř a velké vyklouznou. Tak se pomstí aspoň na těch malých a tak to jde dokola. Jsou to jen lidé a vy jste pro ně jen další drban v řadě, kterého buď dostanou, anebo jim uteče. V této hře, kterou bych vám nikdy nepřál zažít, jste vy štvaná zvěř a oni lovci, nezapomeňte, svět je zlý a semílá lidi jako gigantický mlýnek na hromádky neštěstí. Pro policisty neznamenáte pravděpodobně nic osobního, prostě je to jejich práce. To však neznamená, že byste měli být jejich otloukánkem, který jim vše podepíše a skočí na všechny figle. Často se snaží donutit vás promluvit značně nečistými cestami anebo primitivními triky, které však i po staletí fungují stále velmi dobře.

Takže zcela jistě na vás budou zkoušet následující, jediný smysl těch triků je donutit vás říct, co chtějí slyšet, **ale vy vypovídat nemusíte!!! To mějte stále na paměti!** Pokud na vás začnou něco zkoušet a nebudete se cítit dobře, zmlknete, odmítnete výpověď, nebo jim naznačíte, že to klidně uděláte!!!

Hráz mlčení. Jste v místnosti se dvěma policisty a ti vám položí otázku. Mluvíte a oni mlčí. Domluvíte a oni mlčí stále. Nerozumíte, ale oni se na vás dívají pronikavými pohledy. Zase mluvíte, ale spíše připomínáte cvičenou opičku, co plácá páté před deváté. Začnete mluvit.

Obrana: Odpovídejte co nejkratčeji a vnímejte výslech jako dotěrnost. Příklad: "Co jste dělal včera ve čtyři?"; "Nepamatuji si, byl jsem někde ve městě."; "Kde ve městě?"; "V centru."; atd. Unavujte policisty tím, že budou nuceni vám pokládat spousty otázek a vy jim sdělíte minimum faktů.

Hra na hodného a zlého policajta. Tento prastarý trik na samé hranici etiky a Listiny základních práv a svobod či Trestního zákona je stále účinný. Budou dva. Jeden proti vám bude vystupovat agresivně, bude vás napadat, nadávat vám do sviní a špinit vše, co je vám svaté, občas i naznačí úmysl vás fyzicky napadnout, zatímco druhý bude tichý a mírný. Automaticky se k němu obrátíte, protože bude jakoby krotit prvního. A opět, začnete mluvit. Bude to pro vás v té chvíli ochránce a vy mu vyklopíte všechno, co víte.

Obrana: Zlého policajta si nevšímejte, ačkoliv bude vypadat sebehrozněji, naznačte hodnému, že na vás jejich hra nepůsobí a budou-li pokračovat, odmítnete pokračovat ve výpovědi.

Hra – někdo promluvil. Pokud o vašem případě budou vědět důležité údaje jiné osoby, které jsou vám blízké anebo nedej bože v tom jedou s vámi, řeknou vám policisté, že tito jim již všechno řekli a že vinu hodili na vás. Bude to vypadat přesvědčivě, protože použijí již známá fakta. Automaticky si pomyslíte, že stejně všechno vědí, tak se budete snažit zachránit si krk a opět všechno vyzvoníte.

Obrana: Nikomu neříkejte, co děláte. Když už se to stalo, přisahejte kumpánům tu nejstrašnější pomstu a **počkejte na soud**, ten rozhoduje!!! Pokud jim na to neskočí nikdo, nedostanou vás. Jenže on vždy někdo podlehne. **Proto cokoliv byste dělali závadného, dělejte to vždycky sami.**

Dlouhé výslechy bez jídla a pití, stále se opakující kolotoč otázek. Ty spolehlivě zničí i psychicky velmi silné jedince.

Obrana: Odmítnete výpověď, konec!!! Pokud vás zadrželi, ponechají si vás v cele předběžného zadržení. Nebudete-li se s nimi bavit, nemáte pro ně význam, ... avšak:

Dušení ve vlastní šťávě. Kdybyste byli zadrženi a vzati do vazby, ponechají vás zcela o samotě bez styku s vnějším světem. Zpočátku budete plnit adrenalinu a budete promýšlet

nejlepší varianty výpovědi, ale později si budete přát vypadnout z té samoty, protože ač si to již připouštíte či nikoli, člověk je tvor společenský. Budete vděční i za společnost vyšetřovatelů, jejichž prací je strčit vás na pár let za mříže, takže budete opět mluvit (pozn. pokud budete pouze zadrženi a nebude na vás uvalena vazba, tento trik se vás netýká).

Obrana: Donuťte se zaměstnat svou mysl, provádějte nějakou sebestimulační činnost. Chtějte mluvit s právníkem, obstarejte si tuny vyhlášek a zákonů, a učte se je. Vyžádejte si interní řád věznice a další interní směrnice, využijte svých práv tam uvedených, zkrátka nemyslete na výslechy!!!

Psychický teror. Denní návštěvy policistů doma a v zaměstnání, opakované předvolávání vašich blízkých na kriminálku apod. To vše je již napadnutelné jako porušení Listiny základních práv a svobod i Trestního zákona, ale budete se proti tomu těžko bránit, pokud zůstanete.

Obrana: Extrémní. Přerušte styky s blízkými, z práce si vezměte neplacenou dovolenou a dočasně se odstěhujte někam, kde vás nikdo nezná. Nevolejte domů a neberte telefony. Neposlouchejte bolest či nadávky vašich blízkých, smysl toho všeho je jediný abyste promluvil a tím je vykoupil z útisku.

Nakonec podlost největší, kterou zná Trestní zákon pod označením **vydírání**. Pojedete např. s policistou služebním vozidlem a on vám řekne: "*Když nebudeš mluvit, utrhnu si knoflík z límečku a řeknu, že jsi mě napadl. Máš na krku napadení veřejného činitele a na to je, kámo, paleta, tak se rozmysli...*" Vůbec neřeší, že jsou tam i jiní policisté, protože těžko si představit nějakého z nich, co by shodil kolegy. Výše uvedený rozhovor se udál již v mnoha modifikacích a těžko pak vyslýchaný mohl dělat cokoliv jiného, než polknout knedlík v krku.

Obrana: Když je tak upřímný, sdělte mu, že pokud to chce brát takto osobně, vy to budete brát osobně také. Ať počítá s návštěvou Inspekce MV, ať počítá s trestními oznámeními od pár bezúhonných lidí, že se chová krutě a mučí vyslýchané (*To je jediný případ, kdy doporučuji vyhrožování pouze jako protivýhrůžku!!!*). Pokud takový policista umí počítat, dojde mu, že jedno obvinění sice ustojí, ale deset takových potížístů mu svými stížnostmi spolehlivě zarazí služební postup a vzbudí nelibost nadřízených, kteří s ním drží basu. I jejich trpělivost je omezená a mezi námi, i kdyby vás z napadení obvinil, stále jde o **trestný čin, za který vás musejí nejprve odsoudit, a vyšetřován budete na svobodě!** Takže při rychlosti našich soudů máte dost času na sepisování interpelací svému poslanci i stížností na Ministerstvo vnitra.

A ještě pár obecných zásad, jak se chovat k policistům:

Chovejte se podřízeně a vyvarujte se očního kontaktu. Zapomeňte na zat'até pěsti, výhrůžné pohledy a výhrůžky Inspekcí MV a žalobami. Tohle na ně zkoušeli již tisíckrát.

Spolupracujte ve všem, co nesouvisí s výpovědí! Na výzvu se dostavte na Policii, v případě šacování ho strpte, neotravujte zbytečnými otázkami. Všechno jim naznačujte, že je možné se vámi domluvit. (Nemyslím tím úplatky!) **Bud'te ochotní mluvit, jenom trpte ztrátou paměti. Dělejte, že se snažíte vzpomenout si, ale nejde to.**

Bud'te hloupí! Nedělejte ramena a stylizujte se do pozice hlupáka, co ničemu nerozumí. **Donuťte je všechno několikrát opakovat,** působte nervózním dojmem, nechápejte otázky, ale na nic se neptejte. Zkrátka dělejte chyby, odpovídejte jinak, než chtějí a donuťte je vás opravovat.

Krčte ramena a namísto svých vývodů říkejte: "*Nevím*", přestože máte pocit, že vyřčením nějaké teorie si pomůžete! Nechte je, ať si vše zjistí sami, **oni** budou muset přesvědčit soud, že jste vinní!

O vině a trestu nerozhoduje Policie, ale soud a po řádném procesu! Dokud nejste odsouzeni, jste nevinní! **Zůstaňte v klidu** a neunáhlujte se! Nesnažte se zachránit mluvením!

Oni nespíchají, ale chtějí to od vás! Přinutíte se ke klidu a **nenechte se k ničemu zmanipulovat**, zejména k překotnému ničení důkazů! Jenom byste je navedli na stopu!

Zapamatujte si jména všech vyslychajících! Na služební čísla kašlete, kriminálka není anonymní, jako pořádková policie! **Oslovujte je hodností a jmény**, ať si vychutnají potvrzení své moci!

Nevyhrožujte nikdy a ničím! Chovejte se klidně, jakoby vám bylo všechno jedno, na jejich oznámení, např. o zadržení, reagujte pokrčením rameny a klidně se nechte zavřít do cely. Brzy je přestanete bavit.

Nad každou odpovědí libovolně dlouho přemýšlejte, dokud nebudete s to mluvit zcela klidně a s normálním tepem! Ziskávejte čas! Vy jste pán, protože pokud odmítnete mluvit, jsou nahraní!

Pokud nejste zadrženi, nikdo vás nesmí nutit k sezení na místě, které vám určili! Klidně se zvedněte a začněte se procházet. Nedejte na jejich řeči, protože **žádný předpis vám jako občanovi nepřikazuje sedět a stále platí Listina práv a svobod!** Máte jedinou povinnost, poskytnout vysvětlení, a to ještě můžete podle § 12 odstavce 3 odmítnout!

Cítíte-li, že na vás cokoliv zkoušejí a začínáte se cítit nepříjemně, odmítněte pokračovat ve výpovědi a dívejte se do země. Myslete na něco hezkého a soustřeďte se na to, dokud vás nepustí na svobodu či do cely.

Přál bych vám, abyste uvedené informace nikdy nepotřebovali. Ale člověk by stále měl vědět, jaká situace může nastat. Život se s nikým nemazlí a prohrát svůj malý boj s orgány činnými v trestním řízení může mít závažné následky pro celý váš život. Žijte čestně, ale nedovolte nikomu, aby s vámi ve jménu zákonnosti sehrál špinavou hru, mající za cíl udělat z bezúhonného občana nebezpečného zločince!!!

Jako základ této kapitoly byl použit článek Vojtěcha Štorkána - Taktika policejního vyšetřování potenciálně nebezpečných osob stažený někde z internetu.

26.00.00.00.

BUDOUCÍ PROTIVNÍK

aneb

TROCHA IDEOLOGICKÉHO BALASTU

[\(obsah\)](#)

Občané mají právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny.

Listina základních práv a svobod článek 23

Nyní se pozvolna dostáváte ke konci mého povídání a asi se ptáte, co mne vedlo k tomu, že jsem několik zimních měsíců po nocích pošetile tloukl do kláves a tvořil tuto prapodivnou mozaiku, která svým obsahem pravděpodobně balancuje na hranici zákona. Proč popisuji nestandardní praktiky survivalu, případně taktiky povstaleckého boje, čeho se obávám, proti čemu, či s kým chci bojovat. V této kapitole se vám proto budu snažit některé svoje zkušenosti popsat a jejich důsledky definovat. Avšak vězte, netoužím po vašem souhlasu, chci jen pojmenovat věci a situace, které nás mohou ohrozit a dle mého názoru nás ohrožují již dnes.

26.01.00.00.

HROZBY A OHROŽENÍ

[\(obsah\)](#)

Jak rozeznáte optimistu, pesimistu a realistu?

Optimista se učí anglicky.

Pesimista se učí arabsky.

Realista sedí doma a čistí Kalašnikov.

Co nás tedy ohrožuje a čeho se máme obávat? Vynecháme vymírající živočišnou říši, kterou naopak ohrožujeme my. Vynecháme také přírodní pohromy a katastrofy, kterým jsme jako lidstvo schopni v určitém rozsahu čelit a řekněme si upřímně: **Naším největším a nejhorším nepřítelem je bohužel náš vlastní živočišný druh Homo sapiens.**

Pravděpodobně všichni tvorové živočišné říše jsou geneticky naprogramováni pro boj o samičky a zdroje potravy. Avšak cílem tohoto boje je protivníka zastrašit, nikoli zabít. Člověk, jako jediný živočišný druh je geneticky naprogramován k zabíjení všech ostatních živočichů, včetně svého vlastního živočišného druhu. Jedině člověk považuje za cíl nikoli porážku, ale smrt protivníka a genocidu za přijatelný prostředek. Když nemůže zabít silného konkurenčního soka, protože nemá dostatek síly nebo odvahy, klidně zabíjí samičky a mláďata a považuje to za regulérní a správné. U žádného jiného, ani toho nejprimitivnějšího tvora se s tímto chováním v přírodě nesetkáte.

Pokud se mnou nesouhlasíte, jak jinak tedy chcete hodnotit situaci, kdy si pubertální mladík či dívka přiváže na tělo pět kilogramů důlní trhaviny, nastoupí do přeplněného autobusu a zapálí doutnák, jak jinak hodnotit situaci, kdy člověk záměrně naletí letadlem do budovy plné lidí, jak jinak hodnotit použití sarinu v tokijském metru. Cílem těchto útoků není protivníka porazit, to nedokáží, cílem je pozabíjet co nejvíce lidí bez ohledu na věk, rasu i pohlaví, cílem je zabíjení samotné. A to vůbec nemluvím o prostředcích totální genocidy, jakým byly koncentrační tábory za WWII.

Dobrá, jestliže jste se alespoň částečně ztotožnili s mým názorem, pak budete pravděpodobně souhlasit s tím, že zabíjení vlastního živočišného druhu je sice ohavná myšlenka, nicméně máme volbu, buď se podřídíme tomuto genetickému programu a budeme

zabíjet, nebo se nepodřídíme a budeme zabiti, neboť ne všichni lidé ctí život druhého člověka a dějiny lidstva jsou tohoto přesvědčivým důkazem.

26.02.00.00.

O NÁS – O ČEŠÍCH aneb STOLETÍ KOLABORACE

[\(obsah\)](#)

*Čech je cyklistou, který se nahoru hrbí a dole šlape.
film Protektor*

V roce 1918, po skončení první světové války se rozpadá Rakousko-Uherská říše a na jejích troskách jako Fénix z popela vstávají nové, na Vídni nezávislé země. Do zemí Koruny české se za velké slávy a jásotu vrací z exilu profesor Masaryk. Po cestě jej slavnostně vlajkami a hudbou zdraví davy Čechů, aby byl nakonec slavnostně přivítán v Praze a aklamací zvolen do funkce prvního prezidenta nové evropské země, hlásící se k principům demokracie, republiky Československé. Pozvolna u nás začínají mizet názvy ulic jako Císařská cesta či náměstí nesoucí honosná jména habsburské šlechty, aby je nahradily ulice se jmény českých národovců a buditelů jako byl Jungman, Palacký, Reiger.

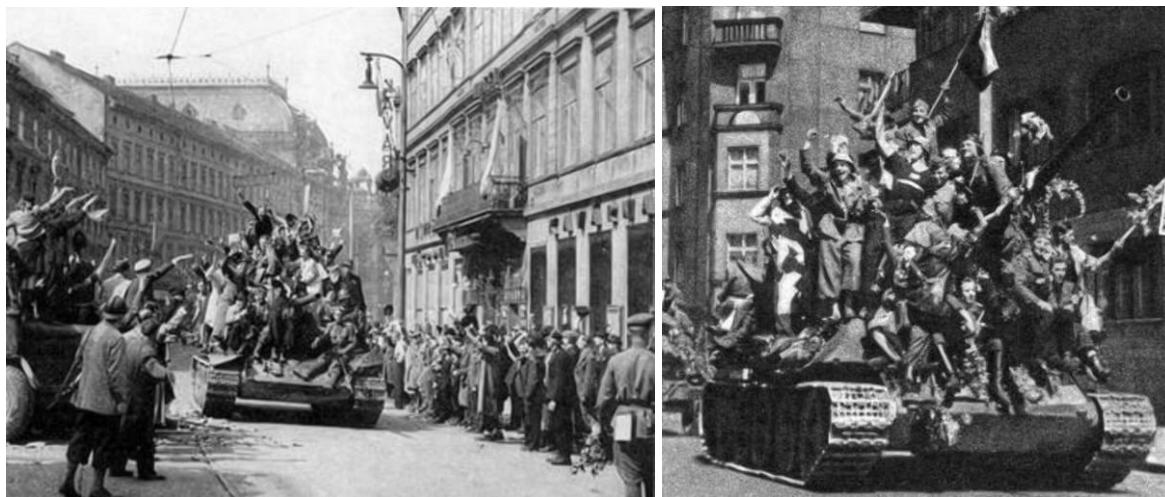
Prezident **Tomáš Garrigue Masaryk** (1850–1937) na dobových fotografiích

Je červenec 1942, od smrti tatíčka Masaryka "prezidenta-osvoboditele" neuběhlo ani pět let a český národ jako jeden muž stojí na Václavském náměstí a za slavnostních projevů čelních politických představitelů protektorátní vlády s pravou rukou hrdě vztyčenou v předpisovém nacistickém pozdravu skládá [Slib národa](#) a přísahá věrnost vůdci Adolfu Hitlerovi a jeho Třetí říši. Cedule se jmény buditelů padají k zemi a na jejich místech se objevují cedule nové, křtící ulice a náměstí na Hitlerstrasse či Hitlerplatz a Praha má dokonce i nábřeží Reinharda Heydricha. Postupně se stáváme členy [Vlajky, Národní obce fašistické, Árijské stráže, Strana českých fašistů či Národního souručenství](#) a hlavním viníkům našeho utrpení – židům, navlékáme na rukáv žlutou Davidovu hvězdu, abychom podřadné židovstvo odlišili od slušného a loajálního obyvatelstva [protektorátu Böhmen und Mähren](#).

V roce 1918 oslavovalo na Václavském náměstí 200 tisíc lidí pád monarchie, v roce 1938 protestovalo 200 tisíc lidí na Václavském náměstí proti [Mnichovské dohodě](#), v roce 1945 opět oslavovalo 200 tisíc lidí na Václavském náměstí konec války, v roce 1948 oslavovalo 200 tisíc lidí na Václavském náměstí Klementa Gottwalda, v roce 1968 protestovalo 200 tisíc lidí na Václavském náměstí proti sovětské okupaci a v roce 1989 oslavovalo 200 tisíc lidí na Václavském náměstí sametovou revoluci. Jen jednou se v naší historii shromáždilo na Václavském náměstí 300 tisíc lidí. Bylo to 3 července 1942, kdy český národ skládal [Slib národa](#) a přísahu věrnost Adolfu Hitlerovi a Velkoněmecké říši ([projev Krejčí Jaroslav](#)) ([projev Moravec Emanuel](#))

Je jaro, květen 1945. Boji vyčerpaná, povstalá Praha vítá rozkvetlými šeríky sovětské rudoarměje, Rudou armádu osvoboditelku, jež nás vytrhla ze spárů fašistického uchvatitele. Lidé opíjí štěstím srážejí z piedestalů orlici se svastikou jako symbol předchozí moci a nahrazují ji symbolem novým – rudou pěticípou hvězdou. Hitlerstrasse a Hitlerplatzy se opět přejmenovávají, tentokrát na ulice a náměstí Rudoarmějců, Stalinovy a Leninovy. Abychom se očistili od špatného svědomí, rozdáváme si navzájem [Osvědčení o státní a národní spolehlivosti](#) a také nacházíme nového viníka našeho utrpení. Je to Němec-nacista a tak, abychom jej odlišili od slušného českého obyvatelstva, musí nosit na rukávu bílou pásku s velkým N.

[Osvobození Prahy Rudou armádou 9 květen 1945](#)

Je studený únor 1948 a na Václavském náměstí, na kterém jsme před šesti léty přísahali věrnost vůdci Adolfu Hitlerovi, stojí opět český národ jako jeden muž, tentokrát s pravou rukou bojovně zaťatou v pěst. V dělnickém pozdravu provoláváme slávu Klementu Gottwaldovi, Komunistické straně a dělnické třídě. Ty tam jsou demokratické principy tatíčka Masaryka, roztály jako jarní sníh. Zahájili jsme novou éru dějin – budování komunismu. Ke stávajícím názvům ulic nám přibyl název nový – ulice Vítězného února.

Prezident Edvard Beneš podepisuje jmenovací dekrety nových členů vlády a projev Klementa Gottwalda na Václavském náměstí 25. Února 1948: ["Právě se vracím z Hradu od prezidenta republiky. Dnes ráno jsem panu prezidentu republiky podal návrh na přijetí demise ministrů, kteří odstoupili 20. Února tohoto roku. A současně jsem panu prezidentu navrhl seznam osob, kterými má být vláda doplněna a rekonstruována. Mohu vám sdělit, že pan prezident všechny mé návrhy, přesně tak jak byly podány, přijal."](#)

Uběhlo pár let, je pozdní léto 1968 a v pražských ulicích jsou opět na svých tancích sovětští rudoarmějci. Avšak co se to stalo? Místo květů šeriků na osvoboditele prší dlažební kostky a zápalné láhve. Jako mávnutím kouzelného proutku se z armády osvoboditelů stává armáda uchvatitelů a okupantů. Sovětské tanky v ulicích Prahy, symbol toho, co nás v květnu 1945 spojovalo, to nás v srpnu 1968 rozděluje.

Český rozhlas a Václavské náměstí Praha 1968 ([video 1](#), [video 2](#), [video 3](#).)

Je opět podzim, tentokrát roku 1989 a český národ opět hrdě prodchnut svatým nadšením stojí na Václavském náměstí. Zvoněním klíčů a blikáním zapalovačů pod balkónem s novou ideologickou modlou vítá pravdu a lásku. Opět padají cedule s názvem ulic a každá vesnička mající alespoň 10 čísel chce mít svoji Masarykovu ulici nebo alespoň uličku. A zdalipak víte, kolik ulic a náměstí čeká na nové pojmenování po Václavu Havlovi? (*Krásným příkladem odrazu doby v pojmenování ulic může být pražský kulaták. Za první republiky nesl honosné jméno Vítězné náměstí, za Protektorátu Čechy a Morava byl přejmenován na Wehrmachtplatz, po válce na Náměstí Eduarda Beneše, po únorovém převratu na Náměstí Říjnové revoluce a po převratu v roce 1989 opět na Vítězné náměstí, a to vše prosím za necelých sto let.*)

Václavské náměstí listopad 1989

Něco se nám však nepovedlo. Místo pravdy a lásky, která měla zvítězit nad lží a nenávisí, tiše přišla korupce, nezaměstnanost, kriminalita, zločinnost, bezzásadovost, zneužívání svobody jedněch na úkor druhých, tedy všechny výdobytky, které si dnes prožíváme. Místo [Osvědčení o státní a národní spolehlivosti](#) si vyběháváme [Lustrační osvědčení](#) a [Osvědčení NBU](#), abychom opět jako slušní občané oddělili zrna od plev. Také jsme si našli nového viníka našeho neštěstí – je jím rudý bolševik.

Jestliže se však na chvíli zastavíme a zamyslíme, dojde nám, že viníkem našich proher a nezdarů ([porážka na Moravském poli](#), [u Lipan](#), [na Bílé hoře](#), [Mnichovský diktát](#), [invaze do Československa](#)) není ani habsburská šlechta, ani Žid, Němec, Rus, fašista, bolševik nebo kapitalista. Vina padá pouze a jedině na nás, na Čechy, na naši lidskou malost a zbabělost.

Sami víte, že se lidé snaží nějakým zjednodušeným způsobem popsat nebo definovat jednotlivá období dějin země, lidstva, národů a států. Známe dobu kamennou, bronzovou, ledovou, známe třicetiletou válku i Tisíciletou říši, známe také století páry.

Kdybych měl nějakým jednoduchým a výstižným způsobem pojmenovat XX. Století s ohledem na politické dějiny země Koruny české, pak musím toto století pojmenovat jako století kolaborace. Je jedno, s kým a proč jsme kolaborovali, velmi hnusně to vyjádřil Ladislav Malý – *"České dějiny od roku 1918 až po současnost jsou samá malost, ubohost, křiváctví a zbabělost."* Neustále jsme se snažili zavést naši malou zemičku nalubrikovanou ideologickými frázemi do análního otvoru Habsburků, posléze Francouzů a Angličanů, aby je zakrátko vystřídali Němci, Rusové a po roce 1989 opět Němci a Američané. Tolik kotrmelců a protichůdných ideologií, jež se staly oficiální státní politikou, snad neudělala v tak krátkém časovém období žádná země světa, ba ani rozvojová.

Historická zkušenost říká: *"Pokud se něco stalo, může se to stát kdykoli znovu, je to vždy jen otázka času."* A nevěřte tomu, že si lidstvo a lidé berou ponaučení ze svých chyb. **Jestliže tedy naše minulé vlády povýšily kolaboraci na státní politiku, pak v tomto stolení k tomu může dojít znovu a sami asi víte, že k tomu docházet bude, natolik se již známe.** Nádherným příkladem současného proamerického rektálního alpinismu naší politické garnitury je [častuška oslavující americký radar v Brdech, kterou pro amerického prezidenta George Bushe složil písničkář Jan Vyčítal a nazpíval společně s bývalou ministryní obrany Vlastou Parkanovou \(2007\).](#)

26.03.00.00.

BEZPEČNOSTNÍ SLOŽKY

[\(obsah\)](#)

Ve válce proti utlačujícímu režimu se z teroristy stává bojovník za svobodu.

Carl von Clausewitz

Možná, že jste z textu této knihy mnohdy vycítili jakési rovnítko, když mluvím o státních bezpečnostních složkách (např. Policie, BIS, NBU) a o budoucím nepříteli či protivníku. Ano je to tak, cítili jste to správně. Náš budoucí protivník jsou opravdu státem řízené represivní složky. Asi si teď někteří myslíte, že nejsem zcela při smyslech. Ne, nemusíte se bát o mé duševní zdraví, jsem téměř normální. Zde jsou důkazy, které mne vedou k této možné neobvyklé konstrukci.

Kdo pronásledoval v období první světové války "vlastizrádce a špiona" profesora Masaryka a jeho odbojovou organizaci Mafii, no přece rakousko-uherská policie.

Kdo předal za protektorátu všechny materiály o vedoucích představitelích politických a společenských organizací (např. politicky aktivních občanů, aktivistů Sokola, Junáku atd.) a dalších potenciálně "problémových" občanech naší země říšským bezpečnostním složkám, no přece naši horliví čeští policisté, respektive v tehdejších oficiálních názvosloví četníci. Za WWII neslavili největší úspěchy v lovu partyzánů, výsadkářů a odbojářů orgány Hlavního úřadu říšské bezpečnosti (ReichsSicherheitsHauptAmt – RSHA), příslušníci Bezpečnostní policie (Sicherheitspolizei – Sipo), Bezpečnostní služby (Sicherheitsdienst – SD) kterou tvořila tajná státní policie (Geheime Staatspolizei – Gestapo) a kriminální policie (Kriminalpolizei – Kripo), či vojenská zpravodajská služba (Abwehr) a zpravodajská služba SS (Schutzstaffel). Tyto složky řešily jen velké případy, když aktivity odboje přerůstaly přes únosnou hranici. Každodenní lov a likvidaci příslušníků odboje prováděli naši vlastní čeští četníci (*Pořádková policie (Ordnungspolizei – Orpo) byla rozdělena na ochrannou policii (Schutzpolizei), četnictvo (Gendarmerie), obecní výkonnou policii (Gemeindevollzugspolizei) a požární ochrannou policii (Feuerschutzpolizei)*) a dostalo se jim za to od okupačních sil nejednoho vysokého ocenění (např. za spolupráci při vyvraždění obyvatel Ležáků).

Podle některých statistik naši čeští četníci za protektorátu Böhmen und Mähren zastřelili nebo zatkli a předali říšským bezpečnostním složkám téměř polovinu z celkového počtu vězněných nebo popravených občanů naší země ([asi 4 000 občanů](#)). A věřte mi, nevím o žádném poválečném potrestání četníků za tuto aktivitu. Ba naopak, jejich bohaté zkušenosti nabyté těsnou spoluprací s Gestapem a SS byly novými poválečnými bezpečnostními složkami rychle využity, včetně zkušeností z vyhlazovacích táborů.

Co obvykle udělala naše česká politická reprezentace v uplynulých sto letech, když byla samostatnost a nezávislost naší země ohrožena.

V roce 1938 převážná část pravicových politiků v čele s prezidentem Benešem a s balíkem státních peněz emigrovala do USA a později do Velké Británie, odkud bez jakéhokoli vlastního rizika vedla plamenné rozhlasové projevy pro domácí odboj. (Vzpomínám si na druhorepublikový kabaretní kuplet z divadla Jára Kohouta, který velmi výstižně parodoval tuto situaci: ... *"Jeden malý pán pojal velký plán. Vybral banku, popad Hanku, vzal si aeroplán a zmizel za oceán."*).

Druhá půlka pravicových politiků pak s okupační mocí směnila naši zem za vlastní politickou moc. Příslušníci ozbrojených sil byli emigrací vyzýváni k odboji, a naopak kolaborační vláda je potichu a nenápadně zavírala do vězení a likvidovala. Chcete slyšet jména zavražděných, dobrá, generálové Syrový, Všetíčka, Pavlík a to jsou pouze vrcholky ledovce. Seznam těchto obětí by byl dlouhý, předlouhý. (*Ze 137 generálů, kteří sloužili v*

československé armádě k 1 září 1938, jich během okupace bylo popraveno, zemřelo v koncentračním táboře nebo padlo 24, dalších 17 generálů bylo vězněno.)

Kdo po roce 1948 poslal na popraviště (např. generála Píku, Miladu Horákovou) a do vězení ty, kdož za naši zem bojovali na frontách II. Světové války. Nevíte? Nevadí, napovím vám, byla to naše česká policie a justice. Tatáž policie, která lovila a zatýkala v prospěch Němců, dále vykonávala tutéž službu pro nového pána a vedla si věru dobře. *(Z řad velitelského sboru Československé armády na základě obvinění z protistátní činnosti skončilo na popravištích 22 jeho příslušníků. Prvním popraveným se 21. 6. 1949 stal div. Gen. Heliodor Píka a posledním 2. 5. 1955 mjr. Ctibor Novák. Soudní procesy postihly jak bývalé příslušníky prvorepublikové armády (např. pplk. gšt. Josef Gonic popravený 18. 7. 1949 nebo pplk. gšt. Josef Robotka popravený 12. 11. 1952), tak osoby, které do čs. Armády vstoupily až po únoru 1948 (čet. z pov. Alois Jeřábek popravený 5. 12. 1953). Památka nezákonně popravených byla uctěna 27. 10. 1998 odhalením pamětní desky na budově Generálního štábu AČR.)*

Abych však nezapomněl protektorátní Sicherheitspolizei (Sipo), Sicherheitsdienst (SD), Geheime Staatspolizei (Gestapo) a Kriminalpolizei (Kripo) byly také bezpečnostní složky, byť německé.

Nyní si jen letmo probereme naši poválečnou policii s jejími názvoslovnými kotrmelci. Jen za posledních padesát let minulého století se poválečné Četnictvo přerodilo do Sboru národní bezpečnosti, Státní bezpečnosti, Veřejné bezpečnosti, Pořádkové nebo také Městské bezpečnosti, posléze na Policii, Bezpečnostní a Informační službu a tak dále, a tak dále, atd. Proč tolik změn v pojmenování téže organizace, k čemu to slouží? Odpověď nám opět dává klasik; *"Čas od času mění trestní mašinérie svůj název, podobně jako jedovatý had svléká svou kůži, aniž by přestal být tímž hadem."*

Pokud se mnou ještě pořád nesouhlasíte, pak do problému přihodím i psychologický aspekt. Co se vám asociuje se slovem Policie? Je to populisticky přihlouplé *"Pomáhat a chránit?"*. Domnívám se, že nikoli. Většinou jsou to slova jako problém, potíže, komplikace, průser a nebojím se říct, že u lidí, kteří prošli policejní pendrekovou "kúrou" mnohdy i hluboký odpor a nenávisť. Velice pregnantně tento rozpor vyjádřil na jednom z diskusních fór Coyot: *Policajt je sluha, kterého si platím, jak jinak než proto, aby mi sloužil. Tudiž tím, kdo by si měl získávat něčí přízeň, nejsem já ale on. Jediný pro mne přijatelný důvod, aby mně oslovil je dotaz, nemůže-li mi nějak pomoci. Situace, kdy mě může kdejaký hňup, žijící z mých peněz zastavit a zdržovat, kontrolovat, mistrovat, případně oloupit - to vše z posice nadčlověka s právní převahou - je pro mě naprosto neakceptovatelná. Odmítám též nazývat nebo přijímat tuto praxi tak, jak je presentována - tedy jako službu - neboť jde o čistou šikanu.*

A jsme u merita věci. Čím je politický režim slabší, o to více lpí na své existenci a o to větší represe a teror uplatňuje proti svým občanům (vzpomeňte na rok 1989, jak okolo sebe v posledních záchvěvech moci kopala komunistická vláda či v roce 2005 se zviditelňovala upadávající vláda ČSSD na CzechTeku). A výkonným orgánem všech vlád byly, jsou a budou její bezpečnostní a represivní složky, kdo jiný?

Ted' dáme dohromady další konstrukci a spojíme kolaborační politiku a policii.

Lidé se obvykle začínají bouřit, pokud jsou ohrožena jejich práva a svobody. Tato hranice je však pokaždé trochu jinde a záleží jen na lidech, jak dlouho jsou schopni a ochotni represe snášet a jak tvrdé tyto represe jsou, o tom není třeba diskutovat. Budeme zde mluvit pouze o jakési pomyslné hranici, jejíž existence je však nesporným faktem.

Řekli jsme si, že uplynulé století naší země by se dalo charakterizovat jako století kolaborace. Není zde tedy žádný důvod si myslet, že XXI. Století zaznamená pronikavou změnu postoje naší mocensko-politické oligarchie. Jak víme, myšlení a postoje lidí se neřídí přelomovými daty, ale cíli, tj. v našem současném prvobytně pospolném kapitalismu – penězi.

Pár fotek z [CzechTeku 2005](#)

Jako armádní důstojník jsem jednoho dne došel k určitému psychologickému bodu zlomu. Řekl jsem si, kdo ti dal právo říct dvacetiletým klukům: "Běžte a postřílejte támhle ty stejně staré kluky, kteří jsou váš nepřítel. A počítejte s tím, že některý z vás to koupí a vrátí se domů k mámě v igelitovém pytlí." A to opakuji, voják brání svou zem, a obrana země mi bezvýhradně toto právo dávala. Ale kdo dal toto právo hyeně, zneužívat slabší sociální inteligence policistů a posílá je mlátit občany vlastní země? My nejsme nepřítel, my jsme daňoví poplatníci, občané, kteří tuto zemi, vládu a policii živíme. Námi volený státně-byrokratický aparát však na nás a za naše peníze posílá svoje řezníky, jen proto, aby dal najevo svoji represivní moc. I zde přece musí být zodpovědný člověk, je si vůbec vědom rizika, že může být někdo zraněn nebo zabit, nebo je to jen zrůda bez svědomí. Proč? Je-li státní aparát schopen takovéto agrese v dnešní pseudodemokratické době, co bude děla v případě jakékoli společenské krize?!

Můj malý dodatek: Jednou jsme s polním kurátem u piva rozebírali nakolik je slučitelné 5 přikázání – nezabiješ s prací vojáka, kdy voják minimálně v zájmu vlastního přežití zabít musí. Kněz řekl: "Musíš-li zabít není to hřích, pokud ti to nečiní radost." V očích policistů na CzechTeku jsem viděl sadistickou radost.

Dojde-li v budoucnu k ohrožení naší země, k jakémukoli politickému, ekonomickému, sociálnímu, vojenskému ohrožení, musíme reálně zvážit i možnost, že se najde skupinka samozvaných politiků (která se alespoň dosud vždy našla), jež se pokusí směnit naši svobodu a nezávislost za svoji politickou moc.

Následně samozvaní politici naleznou zázračné, mírové řešení nastalého konfliktu. Je naprosto jedno, zda to bude naše česká politická lobby či [představitelé Evropské unie](#), jistě jste již slyšeli o [Lisabonské smlouvě](#). Tímto mírovým řešením může být smlouva či diktát, ve které se zřekneme nebo budeme zbaveni vojenské, politické a ekonomické autonomie. Bude se jednat o nám Čechům historicky důvěrně známé politické řešení, výstižně definované pořekadlem: "O nás, bez nás." Obdobnou formu měl [Mnichovský diktát](#) či její elegantnější verzi bylo [rozdělení naší země na Česko a Slovensko](#). Další možností je, že politická reprezentace tiše požádá o vojenskou pomoc, stejně jako kolaborační prosovětská část vládních představitelů v roce 1968. Z vyjednávačů se záhy stane loutková vláda a ta se v

(salát), 3. – pilíř náboženská daň (zakát), 4. Pilíř – půst ramadánu (sawm), 5. – pilíř a pouť do Mekky (hadždž), 6. Pilíř – svatá válka – (džihád.) (Džihád – svatá válka vedená slovem a mečem proti jinověrcům a nevěřícím. Podle Koránu je svět rozdělen na dva domy: dům islámu a dům války. Dům války zahrnuje veškeré země a národy, které se ještě nepřipojily k islámu. V těchto zemích má být nastolen islám pomocí džihádu.)

("Zabíjejte modloslužebníky, kdekoliv je najdete, zajímejte je, obléhejte je a chystejte proti nim všemožné nástrahy!" ([Korán](#) 009:005). "Bojuj s těmi, kteří nevěří ... i kdyby to byli lidé Knihy (křesťané a Židé), dokud ochotně nezaplatí poplatek jizra a uznají tak svou podřízenost" ([Korán](#) 009:029). "Toto bude údělem těch, kteří bojují proti Alláhovi a jeho hlasatelí: Zabiješ je nebo je necháš trpět mučení na kříži. Případně jim usekneš ruce a nohy. Budou vyhnáni ze země" ([Korán](#) 005:037). "Neochabujte a nevybízejte k míru, když máte převahu" ([Korán](#) 047:037)).

Jediné, co mu však schází, je sjednocující síla – vůdce (to je jeden z důvodů proč byl zlikvidován Usáma bin Ládín, Saddám Husajn i Muammar Kaddáfí). Jakmile jej náš protivník získá, tak Jugoslávská válka byla jen jakousi drobnou šarvátkou, oproti tomu co nás, ale především naše děti čeká.

26.04.00.00.

ZATÍM JE JEŠTĚ MÍR

[\(obsah\)](#)

Na řeči mě fascinuje to množství výrazů pro věci, které neexistují. Třeba: pravda, svoboda, spravedlnost...

Jak jsem předeslal v nadpisu, zatím je ještě mír. Využijme toho a připravme se, jistě všichni znáte citát: "Štěstí přeje připraveným", náš protivník tento citát zná a připravuje se. Mýlím-li se ve svých paranoidních vývodech, maximálně riskujete to, že se naučíte některé taktiky povstaleckého boje, nic víc. Ale pokud se nemýlím, pak bude-li to třeba, budete připraveni postavit se na obranu práv svých i práv našich dětí.

No a co uděláme s tou naší policií, inu díky Bohu za ni. Vynikající voják, stratég a politik generál Carl von Clausewitz řekl: "Armáda, která se necvičí ve zvládnutí všech druhů zbraní, všech bojových prostředků a metod, jimiž disponuje nebo může disponovat protivník, si počíná pošetile, ba přímo zločinně."

Vy jste armáda, budoucí armáda. Čím bude za války disponovat váš protivník, jakou taktiku použije a jaké zbraně? Váš protivník budou bezpečnostní složky v rukou kolaborační vlády. Budete-li znát jejich taktiky a praktiky, jejich zbraně, pak budete schopni se jim postavit a této zvlí čelit. Dnes jsou bezpečnostní složky ještě naším spoluhráčem, se kterými můžeme hrát hru na četníky a na zloděje, a upřímně, také ji hrajeme, přiznejme si to. Zatím jsou na naší straně, pomáhají nám ve výcviku, používají technické prostředky a taktiky, jaké budou používat i v budoucnu.

Při této hře však nejde jen o policii. Naši hru můžeme hrát i s bezpečnostními a hlídacími agenturami, myslivci, ochranáři a všemi ostatními represivními složkami státní správy. Když vás dnes lapí při výcviku v chráněné krajinné oblasti ochranáři, řeknou vám "Ty, ty, ty, ..." a nechají vás jít. Vědí, že vaším primárním cílem není škodit přírodě, ale výcvik, vědí, že jde o hru. Pokud vás v lese najdou, udělali jsme chybu a je třeba se z ní poučit, ale nepodřezou vás za to jako ovci. V případě okupace jsou pak všechny tyto bezpečnostní a represivní složky našimi spojenci, samozřejmě mimo vládních.

Klasik říká: "Dějiny národů se pohybují ve spirále a ti, kdož se nepoučili ze svých chyb, jsou odsouzeni si svoje chyby prožít znovu."

Pokud chceme tento bludný kruh našich proher opět zvrátit do stoupající spirály, musíme se tomuto údělu postavit.

Možná si teď někteří myslíte, že jsem militantní úchyl, snažící se zdůvodnit si sám sobě své zvrácené militaristické postoje a názory. Možná se opravdu mýlím a dvacet let služby v armádě se na mně prostě nesmazatelně podepsalo. Avšak jestliže mám pravdu a vy tuto krajní variantu možného vývoje nevezmete do úvahy, můžete za to zaplatit životem svým i životem vašich dětí.

27.00.00.00.

VÁLEČNÉ KRIZE V EVROPĚ 21. STOLETÍ

[\(obsah\)](#)

Pacifismus je dobrá věc, ale je třeba si uvědomit, že angličtí a francouzští pacifisté zavinili Druhou světovou válku. V Mnichově volila Anglie mezi hanbou a válkou, volila hanbu, ale válce se nevyhnula.

Alfred Duff Cooper

Aby ozbrojené hnutí bojující s jakýmkoli ideály a cíly, či proti kterémukoli protivníku dosáhlo úspěchu, muselo téměř vždy dojít k válce a téměř každé z těchto válek předcházela fáze teroristického boje. Tento prvek vzájemné konfrontace však nemusí být přítomen vždy. V novodobých dějinách může být příkladem této nepřítomnosti napadení SSSR Němci a Pearl Harbouru Japonci (1941), okupace Falklandských ostrovů (Malvín) argentinskými vojsky (1982) či irácký útok na Kuvajt (1990). Pokud však dosáhne vzájemná konfrontace úrovně jednostranného či vzájemného teroru, ve většině případů je tento stav počátkem většího, otevřeného válečného konfliktu. Terorismus je proto poměrně jasným a čitelným měřítkem eskalace konfliktu. Je historicky jednoznačně prokázáno, že teroristický akt byl záminkou k rozpoutání I. Světové války ([atentát na arcivévodu Františka Ferdinanda a jeho manželku 28 června 1914 spáchaný v Sarajevu teroristou Gavrilem Principem](#)) i II. Světové války ([údajné zničení německého rozhlasového vysílače v Gleiwitzu polskými vojsky 31 srpna 1939](#)).

Ne náhodou má terorismus mnoho paralel s válkou. Například rozdělení válek je v mnoha ohledech obdobné s rozdělením forem terorismu. Známe především terorismus vedený s cílem získat nezávislost, případně terorismus separatistický. Jedná se o hnutí, která se tímto způsobem pokoušejí osvobodit z koloniálního útlatku, vytvořit nezávislý stát, či připojit se ke státu jinému, než je ten, k němuž patří. Protikladem k tomu pak může být teror koloniální vytvářený mocnostmi, které nechtějí postoupit kolonie. Paralelou mohou být války národně osvobozené či občanské a na straně druhé války koloniální. Další formou je terorismus státní. Jedná se o rovnováhu strachu, což je formulace, která syntetizuje společné chování USA a SSSR v období [I. Studené války](#) (5.3.1946–9.11.1989), jímž obě supervelmoci sledovaly neměnnost mezinárodního pořádku dohodnutého po druhé světové válce. Tuto rovnováhu zaručovala hrozba rozpoutání nukleárního konfliktu.

Podobně jako teroristický útok má zasáhnout nepřítele, tak i vojenský útok je směřován proti potencionálnímu protivníku. Příkladem mohou být minulé i současné konflikty, v nichž teror byl nebo je hlavním způsobem boje. V roce 1954 začal v Alžírsku boj za nezávislost. Hlavní, ne-li jedinou formou tohoto boje byl terorismus. Proti sobě zde stály dvě teroristické organizace, pravicová profrancouzská OAS (Organisation Armée Secrète) a levicová národně osvobozená FLN (Front de la Libération Nationale), v tomto boji zvítězila národně osvobozená fronta FLN. Irská teroristická organizace IRA (Irish Republican Army) bojuje proti vnitřnímu ekonomického kolonialismu a za nezávislost, respektive za zpětné připojení Severního Irsku k Irské republice proti Velké Británii a proti ní jsou také směřovány teroristické útoky. Baskická ETA (Euskadi Ta Askatasuna) bojuje od roku 1968 terorismem za nezávislost Baskicka na Španělsku a Francii. [Palestinský teror pod otevřeným či skrytým vedením OOP \(Organizace pro osvobození Palestiny\) je od roku 1957 veden téměř ze stejných důvodů proti Izraeli.](#)

Jedním z falešných mýtů dnešní doby je obecná víra v to, že dobro musí zvítězit nad zlem. V našem křesťansko-liberálním prostoru klademe na misky pomyslných vah, na kterých poměřujeme dobro a zlo terorismus na stranu zla a naopak demokratické systémy na miskou dobra. Avšak proberme si posledních padesát let minulého století. [Židovský stát Izrael vzniklý v roce 1947 na základě rezoluce OSN byl vybojován a posléze vyčištěn od 700 000](#)

palestinských Arabů terorem. Důsledkem tohoto "vyčištění" jsou palestinské utečenecké tábory, ze kterých se dnes rekrutuje už několikátá generace teroristů. Dnešní teroristé však nebojují jen proti Izraeli, ale proti celému západnímu světu. Zakladatel státu Izrael první předseda vlády a ministr obrany David Ben Gurion (1886–1973), první izraelský prezident Ezer Weizman (1924–2005), (*nositel Řádu bílého lva I. Třídy s řetězem 1996*), generál a politik Moše Dajan (1915–1981), předseda vlády (1977–1983) Menachem Begin (1913–1992), (*nositel Nobelovy ceny za mír 1978*) tento teror řídili nebo sami byli vůdci teroristických komand. Možná jste již něco zaslechli o komandech Haganah, Irgun Tsvai-Leumi, Lehi, Tsel apod.

Jásir Arafat (1929–2004) vůdce teroristické organizace **Organizace pro osvobození Palestiny** nositel Nobelovy ceny míru 1994

Menachem Begin (1913–1992) vůdce teroristické organizace **Irgun Tsvai-Leumi** nositel Nobelovy ceny míru 1978

Turecká část Kypru byla vybojována proti Řecku terorem. Dnešní socialistická republika Vietnam vznikla násilným připojením Jižního Vietnamu k Severnímu Vietnamu. Tato historie není tak vzdálená, aby vám nebyla známa, možná jste již zaslechli výrazy Viet Cong (*Viet Nam Cong San*) nebo Viet Minh (*Viet Nam Doc Lap Dong Minh Hoi*). Velká část afrických zemí vybojovala nezávislost nad koloniálními mocnostmi teroristickým bojem např. Alžír, Angola, Jihoafrická republika. No, a abych nezapomněl na naši Evropu, řada bývalých teroristů z IRA dnes sedí v britském parlamentu. Takže nevěřte tomu, že terorismus je dějinami odsouzen k porážce, není, naopak, umí vítězit a vítězí. (*Je až zarážející, že to, zda je člověk terorista nebo bojovník za svobodu a nezávislost nezávisí ani tak na způsobu a taktice jeho boje, či počtu lidí, jenž pošle na onen svět, ale na tom, z které strany barikády se na něj díváme. Krásným příkladem tohoto dvojího pohledu mohou být naši **bratři Mašínové**, pro některé to jsou lupiči a vrazi nejhrubšího zrna, pro jiné největší hrdinové třetího odboje.*)

Za přelomový bod v dějinách terorismu jsou považovány XX. Letní olympijské hry (Mnichov 1972), kde palestínští teroristé zavraždili 11 sportovců. Olympijské hry si teroristé vybrali z důvodu eskalace svého nátlaku, který do této doby víceméně uplatňovali pouze proti

Izraeli a přenesli svůj boj i na evropský kontinent. Tímto aktem se palestinský terorismus zásadním způsobem odlišil od dosavadních principů a dal teroru nový, **mezinárodní rozměr**.

Teroristické útoky směřované proti Izraeli nikdy neplnily svůj účel, ba naopak, Izrael obvykle odpověděl na tyto útoky ještě větším terorem směřovaným proti Palestincům (např. likvidace palestinských utečeneckých táborů, které sloužily jako základny OOP Tal Záatar v roce 1976 či Sabra a Šatíla v září 1982, kde bylo zabito přes 3 000 Palestinců) nebo přímo válečnou operací proti sousedním zemím podporujícím Palestinský národně osvobozenec boj. Palestinské teroristické útoky začaly být proto od roku 1972 směřovány i proti evropským zemím a měly přinutit tyto evropské země pod nátlakem teroru k zaujetí protiizraelské politiky. Bohužel, Evropa díky silnému vnitřnímu levicovému hnutí tomuto teroristickému tlaku podlehla a opravdu začala zvyšovat politický a ekonomický nátlak na Izrael. Jedním z paradoxů tohoto období je, že [Jásiru Arafatovi](#) jako vůdci teroristické organizace OOP bylo jako úlitba evropských zemí uděleno i jedno z nejprestižnějších evropských ocenění Nobelova cena míru.

Palestinský mezinárodní terorismus a tato evropská ústupnost pak daly terorismu nový impuls – vypěstovaly mýtus a iluzi, že mezinárodní teror vede k řešení velkých politických a společenských problémů dnešní doby.

Dnes začaly v oblasti terorismu přejímat vedoucí místo spíše náboženské skupiny. Náboženský fanatismus tak zaplnil místo, které uvolnila ideologie, jejíž rozpad symbolizoval pád berlínské zdi 9 listopadu 1989. Muslimské země a islám se tak dostávají na první místo bezpečnostních rizik dnešního světa. Jejich ideologie odsuzuje námi uznávané společenské principy a systémy hodnot a jako jediné spravedlivé uspořádání světa uznává uspořádání na přísně islámském základě. Ve jménu této ideologie se islámští fundamentalisté ve svém konfrontačním postoji k neislámskému světu cítí být oprávněni používat nejhoršího násilí, včetně teroru.

Jen si vzpomeňte, kolik arabských slov znáte, pokud vynechám slovo [Alláh](#), [Mohamed](#) a [Korán](#), pak dalším slovem, na které si většina z vás vzpomene je slovo [Džihád](#) (svatá válka) – šíření islámu bojem nebo přesněji řečeno povinný boj všech muslimů vedený zbraní na obranu a za šíření islámu proti odpůrcům a jinověrcům. Dalším dobře známým slovem díky [islámskému terorismu](#) je slovo [Mudžahýd](#) – bojovník, který padne při Džihádu, tito bojovníci v klasické islámské právní interpretaci po smrti stanou v blízkosti božího trůnu: (" *A nepokládejte ty, kdož na stezce Boží byli zabiti, za mrtvé! Naopak, oni jsou živí a u Pána svého odměnu svou užívají...*" ([Korán](#) 003:169))

Pokud bych se vás zeptal na jména muslimských vůdců, které jste si zapamatovali, padla by určitě především jména [teroristů a islámských náboženských radikálů](#).

[Z tohoto těchto důvodů je islámský fundamentalismus nutno vidět jako reálný zdroj a příčinu budoucího evropského a tím i světového válečného konfliktu.](#)

27.01.00.00. **OBDOBÍ KONSOLIDACE (1990–2000)** ([obsah](#))

"... všechny učebnice dějepisu na světě nebyly nikdy ničím jiným než propagačními brožurami ve službách vlád ..."

Marcel Pagnol

Velké změny v Evropě, především v její východní části, probíhaly od konce devadesátých let do počátku nového tisíciletí. Pád komunismu v Sovětském svazu a ve východní Evropě připravil cestu pro oživení nejrůznějších ideologií, nacionalismu, rasismu a náboženského fanatismu. Politický vliv islámu sahá od muslimských zemí v Africe, přes celou Asii až do Tichomoří. Změny pronikly vším, mají mnoho podob včetně globalizace, která s sebou přinesla řadu problémů.

27.02.00.00. **OBDOBÍ INTEGRACE (2000–2005)** ([obsah](#))

Být připraven na válku je neúčinnější způsob, jak uchovat mír.

George Washington

Do roku 2005 bylo ukončeno rozdělení Evropy do nových, vojensko-politických a ekonomicko-mocenských bloků. Většina zemí evropského kontinentu se stala členy [ES](#), [EU](#) a [NATO](#). Armády evropských zemí začaly ztrácet svůj vojenský význam, jako prostředek obrany země proti vnějšímu nepříteli, začaly se profesionalizovat a početně snižovat. Jejich úkoly začínají mít spíše vojensko-policejní charakter. Provozně drahé druhy vojsk (jako např. protivzdušná obrana a raketové vojsko) byly zredukovány nebo zrušeny. (Jako bývalý důstojník dnes již neexistující PVOS jsem velmi dobře obeznámen se stavem, výzbrojí a možnostmi AČR i PVO a mohu naprosto zodpovědně prohlásit, že ozbrojené síly naší země mají v současné době pouze symbolický charakter.) Hlavní funkce armád se přesunula do oblasti likvidace živelných, ekologických a průmyslových havárií či katastrof. Stále více však budou vojska používána k odstraňování následků teroristických útoků, jejichž počet se bude neustále zvětšovat. A je jen otázkou času, kdy teroristé začnou kromě konvenčních výbušnin používat i zbraně hromadného ničení, především zbraně chemické (již se tak stalo), biologické i jaderné, respektive radioaktivní, které v prvopočátku budou schopny způsobit pouze radioaktivní zamoření. *(Na Internetu jsem viděl již několik velmi jednoduchých návodu, jak vyrobit z radioaktivního materiálu, zmagnetovaného železného prachu a vhodného lepivého pojiva směs, která je schopna pomocí primitivního fugasu zamořit poměrně velký prostor, jehož odmořování bude značně obtížné. Pojivo zabezpečí pevné přilnutí směsi ke všemu, co bude zasaženo, a zmagnetovaný radioaktivní železný prach se "nalepí" na veškerou stavební techniku, jež bude použita k odstraňování následků tohoto zamoření.)*

Současně s těmito problémy začala v evropských zemích pozvolna stagnovat životní úroveň a objevují se první náznaky finančních a ekonomických krizí. Hlavní příčinou je především stárnutí obyvatelstva, růst cen energií, snižování přílivu surovin z rozvojových zemí, Číny a bývalého Sovětského svazu, jakož i vyšší nároky, jež jsou a nadále budou kladeny na státní rozpočty, které jsou nuceny přelévát stále více peněz do sociální sféry, na úkor obranyschopnosti.

27.03.00.00.

OBDOBÍ PŘÍPRAV (2005–2010)

[\(obsah\)](#)

Národy a státy s podobnou kulturou se spojují. Národy a státy s kulturami, které se odlišují, se oddělují. Spojenectví na základě ideologie a velmocenských vztahů ustupují před uskupeními na základě kultury a civilizace. Politické hranice se stále častěji stanovují tak, aby odpovídaly hranicím kulturním, etnickým, náboženským a civilizačním. Kulturní společenství nahrazují bývalé bloky studené války a hranice dotyku mezi nimi se stávají hranicemi konfliktu globální války.

Profesor Samuel Huntington

Po roce 2005 začaly vznikat nové potenciální mocnosti. Je to období integrace zemí bývalého Sovětského svazu do nových vojensko-ekonomicko-politických celků. Tyto země vytvářejí vojensko-politické společenství, které jsou obdobně jako NATO, prostředkem vlastní vojensko-politické suverenity a nezávislosti. Jejich hlavním úkolem je zvládat nebezpečí vyplývající z eskalace násilí a teroru, přicházejícího ze sousedních muslimských zemí. Příkladem mohou být vleklé konflikty v oblasti Kavkazských republik, v Abcházii a Jižní Osetii.

Nadále rostou ambice islámských zemí, a to díky přílivu peněz z prodeje ropy, jejíž ceny se neustále zvyšují. Dalším zdrojem financování, především teroristických skupin je a bude obchod s drogami ([Afghánistán je největším výrobcem heroinu na světě.](#)). S tímto ekonomickým posilováním islámu současně narůstá i jeho politické sebevědomí, způsobené především ústupností Izraele při navrácení území, které získal po II. Světové válce. Tím Izrael začal postupně ztrácet své výsadní vojenskopolitické postavení na Blízkém a Středním východě. Novým náboženským vůdcům se daří sjednotit islámské země do jednotného náboženského celku, byť stále rozděleného na země bohaté a chudé. Jedním z faktorů tohoto sebevědomí je vlastnictví atomových zbraní jako prostředku jaderného zastrašování proti potenciálním pokusům řešení rostoucího vlivu islámu vojenskými prostředky. Současně musí státy SNS řešit rostoucí vliv Číny a ostatních asijských zemí, které se snaží dosáhnout vedoucí pozice na asijském kontinentě.

Celosvětově kulminují finanční a hospodářská krize. Nakolik jsou tyto krize vyvolávány cíleně a nakolik jsou opravdu důsledkem hospodářského úpadku ekonomicky vyspělých zemí je spekulativní, ale záměr je jasně sledovatelný zejména ze strany USA, které z nich nejvíce těží.

27.04.00.00.

MOCNOSTI ZÍTŘKA (2010–2015)

[\(obsah\)](#)

Hranice států tvoří lidé a lidé je také mění. Svědčí to pouze o síle dobyvatelů a slabosti poražených, a jedině v této síle je pravda.

Adolf Hitler

Od roku 2010 budeme moci sledovat i nadále sledovat postupné zvyšování tlaku islámských zemí a regionálních mocností o znovurozdělení zájmových sfér. Tyto krize nebudou mít zřetelné obrysy klasického vojenského konfliktu a nebudou svým charakterem vybočovat z obecného rámce nervozity podobné dnešní, pouze se zvýší jejich četnost a agresivita, s jakou budou vedeny. Bude docházet stále častěji k přestřelkám na indicko-pákistánských hranicích, bude se zvyšovat tlak Palestinců na vlastní samostatnost a nezávislost směřovaný především proti Izraeli a později i Turecku a Iráku. Stále otevřená

bude krize mezi Tureckem a Řeckem ve sporu o Kypr, mír a stabilita v zemích bývalé Jugoslávie bude stále obtížněji udržitelná i přes přítomnost ozbrojených sil států NATO a Ruska. Začnou se množit vzájemné potyčky především formou terorizování civilního obyvatelstva, ale útoky budou směřovat i proti dohlížejícím vojskům OSN a do konfliktu budou postupně vtahovány i sousední země, především Řecko, Bulharsko a Rumunsko.

Bude se zvyšovat islámská nevraživost proti USA jako **velkému satanu** a tím samozřejmě i proti zemím západního světa. Čína bude pochopitelně nadále odmítat zásahy do vnitřních záležitostí jinými zeměmi, bude růst její ekonomická a politická síla a stane se vedoucí mocností asijského kontinentu. Čínská strategie tří tygrů získá nový rozměr.

V Evropě, podobně jako i v USA a ostatních vyspělých zemích, si lidé již dnes začali zvykat na určitou nervozitu a pozvolna akceptují i jisté mezinárodní napětí. Podobně jako odsouzenec na smrt, který věří, že v posledním okamžiku před exekucí bude trest zrušen, že se provaz přetrhne nebo puška nevystřelí. Stejně neprozíravě se chovala Velká Británie a [Francie](#) při podpisu [Mnichovského diktátu](#) v roce 1938. Britský premiér **Neville Chamberlain** po návratu z Mnichovské konference, kde svým podpisem schválil okupaci naší země německými vojsky, 30 září 1938 prohlásil: *"Podruhé v naší historii se vrátil ministerský předseda z Německa s čestným mírem. Jsem přesvědčen, že je to mír pro naši dobu."* Bohužel, jak ukázaly dějiny, opak byl pravdou a možná právě tento podpis odstartoval nejpustošivější válku v dosavadní historii lidstva.

[Signatáři Mnichovského diktátu Neville Chamberlain, Édouard Daladier, Adolf Hitler a Benito Mussolini společně foto po podpisu dohody 29 září 1938](#)

[Britský premiér Neville Chamberlain 30 září 1938 po návratu do Británie třímaje Mnichovskou dohodu pronesl výše zmíněná, památná slova](#)

Důsledkem této zbabělosti vůdčích evropských mocností bylo to, že se Evropa a s ní celý svět ocitl na sedm let ve válce, která stála 60 miliónů lidských životů a jejíž tragické následky pocítujeme dodnes.

Někdy mám velmi nepříjemný pocit, že bosý křovák s holou prdelí a lukem přes rameno má lépe vyvinutý pud sebezáchovy, než leckteré vyspělé evropské země, disponující jadernou energií a kosmickými technologiemi.

Po roce 2010 si USA nadále udrží status supervelmoci. Dnešní SNS se ekonomicky vzpamatuje a současně i zesílí a získá větší sebedůvěru ve vojenské oblasti. Přes silné vojenské tlaky sousedních muslimských států, neochoty chápat složitost tohoto stavu a tím odsuzování ze strany evropských zemí a USA (čehož jsme svědky i v současné době), bude schopno vojenskou silou udržet pořádek jak na vlastním území, tak si ubránit i své hranice.

V Asii si Japonsko udrží intenzitu svého zbrojení, jeho obranyschopnost a nezávislost se bude neustále zvyšovat. Hlavní příčinou tohoto zbrojení je obava z možné Čínské agrese

směrem na východ. Indie kvůli vnitřním rozporům pravděpodobně nezesílí ve vojenské oblasti natolik, aby byla schopna tvrdé nezávislé zahraniční politiky. Bude přetrvávat mlčenlivé technologické spiklenectví s Ruskem, založené na zachování akceschopnosti proti islámské hrozbě z Pákistánu, ale zároveň i vůči Číně. Po politicko-ekonomické stránce však nebude Indie plnohodnotnou mocností. Složitě vnitřní vztahy, patový vztah s Čínou a vyčerpávající pohraniční konflikty s Pákistánem brzdí indické ambice.

Islámské země budou nadále ekonomicky rozděleny nejméně do dvou skupin, na chudé a bohaté (respektive na země mající ropu a nemající ropu). Čím budou tyto země bohatší, o to bude jejich politika agresivnější. Tyto dva tábory jsou schopny spolu vytvořit sňatek z rozumu typu – my obstaráme pušky, vy dodáte vojáky (vztah mezi Saúdskou Arábií, Pákistánem a Afghánistánem). Jejich cílem bude především ovládnutí regionů Severní a Střední Afriky, které jsou dnes pod ekonomickou kontrolou Francie a USA, zemí Blízkého a Středního východu, které jsou s pomocí Izraele pod ekonomickou a vojenskou kontrolou USA a Spojeného království a jihovýchodních území dnešního SNS (kavkazské republiky) a Evropy (bývalá Jugoslávie) jako předmostí k otevřené vojenské eskalaci do Ruska a střední Evropy.

Evropa i přes problémy s růstem násilí přicházejícího z Balkánu nadále bude stabilní mocností s kolektivní bezpečnostní politikou v rámci EU a NATO, a bude schopna zajistit křesťansko-liberální prostor proti vnějšímu agresorovi. Avšak evropská stabilita, otřesená ekonomickou krizí, bude vykoupena zvyšováním výdajů do sociálního zabezpečení na úkor vojenských rozpočtů. Armády budou mít jen nezbytně malé počty vojáků – profesionálů. Tyto vojenské jednotky budou velmi dobře vycvičeny, budou vysoce akceschopné a mobilní, avšak jejich nízké počty jim neumožní provádět bojové operace většího rozsahu bez pomoci USA.

27.05.00.00.

SPOJENCI ZÍTŘKA (2010–2015)

[\(obsah\)](#)

*O hranice se nejedná, o hranice se střílí.
Tomáš Garrigue Masaryk*

Z hlediska budoucího válečného konfliktu je jen velmi malé riziko napadení Evropy z východu charakterizovaného zejména ruským fenoménem. Důvodů je několik. Rusko i Evropa si především uvědomily, že jejich politické i ekonomické cíle jsou po pádu "[Železné opony](#)" víceméně identické. Rusko, stejně jako Evropské země postižené hospodářskou krizí jsou nuceni neustále snižovat investice do výstavby ozbrojených sil. Důsledkem toho je, že jejich vojenské aliance jsou schopny realizovat obranné projekty jen v nezbytně nutném rozsahu a jen k zajištění vlastní bezpečnosti. Stávají se z nich postupně spíše politická uskupení, která svoje ozbrojené síly využívají především k řešení vlastních vnitřních problémů, případně regionálních vojenských krizí, avšak na expanzi směrem ven jsou velmi slabá.

Druhým důvodem je vzájemné smluvní uznání a zabezpečení obou vojenskopolitických, celků tj. zemí Evropské unie a Ruska, jako vedoucí mocnosti SNS. Třetím a nejdůležitějším faktorem je, že dnešní SNS se nachází z hlediska budoucích vojenských rizik v obdobné situaci jako Evropa. Již dnes musí čelit agresi islámského fundamentalismu a má na tomto bojišti stejně jako Evropa už mnoho padlých. Především z tohoto pohledu by měly být země SNS chápány jako možný budoucí vojenský partner a spojenc proti společnému agresorovi.

27.06.00.00.

OSUDOVÝ OKAMŽIK (≈ 2015)

[\(obsah\)](#)

*Kdo má Čechy, má Evropu.
Otto Edward Leopold von Bismark*

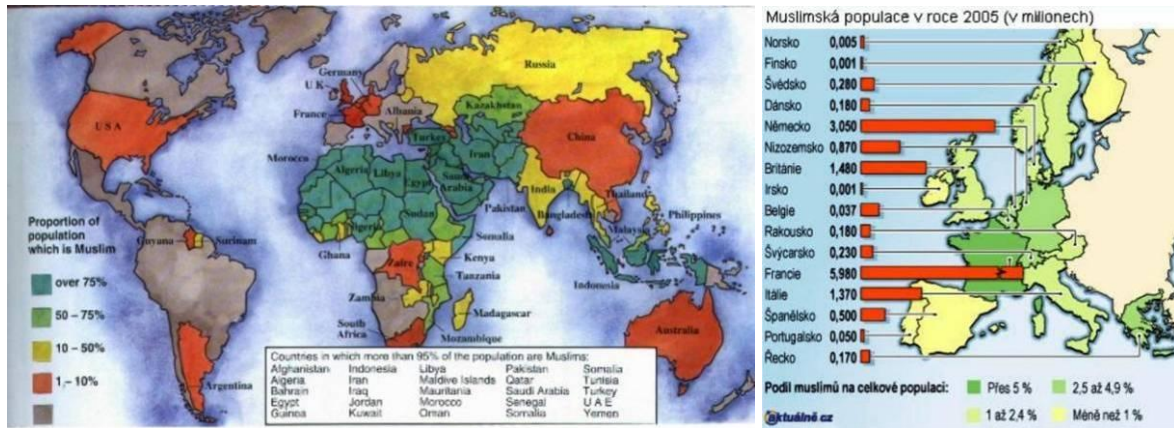
Z politicko-vojensko-ekonomického hlediska lze o možném ohrožení Evropy mluvit až po roce 2015 (skutečný čas krize může oscilovat kolem tohoto data s chybou několika let). V současnosti se islám uchyluje a bude uchylovat pouze k teroristickým nebo guerillovým formám boje, neboť není dostatečně silný pro otevřenou vojenskou expanzi. Islámské země sice již dnes vlastní dostatek zbraní, disponují obrovským lidským potenciálem (na Zemi dnes žije více než jedna miliarda muslimů), mají sjednocující a dostatečně agresivní ideologii, avšak hlavní příčinou této neakceschopnosti je, že nemají silného a všeobecně uznávaného vůdce.

Nyní si možná kladete otázku: "Co bude tato vojenská krize znamenat pro Českou republiku, existuje reálné nebezpečí, že boje budou probíhat i na území naší země a jsme, respektive budeme schopni této agrese čelit?" Pro začátek je třeba si ujasnit jeden základní fakt. Tato otázka je od základu nesmyslná, přesněji a natvrdo řešeno – blbá. "Proč?" "Protože je položena v minulém čase, naše země již ve válce je."

S pádem berlínské zdi v roce 1989 jako pomyslné hranice vojensko-mocenských bloků minulého století skončila [I. Studená válka](#) a následně vypukla válka nová, ve které politické hranice minulých bloků studené války nahradily hranice nové, rozdělující svět z kulturních, etnických, náboženských hledisek, tyto hranice jsou dnes hranicemi nové, dosud nepojmenované II. Studené války.

Nad naším územím létaly plně vyzbrojené bojové letouny USA a NATO již v období krize v Perském zálivu i v I. Válce o Jugoslávii. Těchto bojů se v rámci NATO zúčastňovali a zúčastňují i naši čeští vojáci, a se to všemi vojensko-ekonomickými a společenskými důsledky, které z toho pro nás vyplývají. I když boje nemusí bezpodmínečně probíhat na území naší republiky, mohou a samozřejmě, že zde budou operovat islámské polovojenské jednotky a teroristická komanda rekrutovaná z muslimských uprchlíků, kteří do Evropy utekli při předchozích krizích ve vlastních zemích (*New York září 2001, Moskva říjen 2002, Madrid březen 2004, Beslan září 2004, Londýn červenec 2005, Praha ??? ?????*). Podle posledních zdrojů žije v zemích EU více než deset milionů muslimů. A co se bude dít po vstupu Turecka do Evropské unie lze jen velmi obtížně odhadnout.

[V Německé spolkové republice dnes žije přes 3 miliony Turků a Palestinců, Francie má svoje Alžírany a Marokánce ≈ 6 milionů, Spojené království zase svoje Pákistánce ≈ 2 miliony.](#) V naší zemi v současné době žije přes 20 000 muslimů, z toho asi 5 000 radikálních [kosovských Albánců](#). Řada u nás žijících muslimských běženců (zejména uprchlíků z balkánských zemí) se už nyní profiluje jako budoucí pátá kolona, stačí se jen podívat na jejich internetové stránky, kde již dnes vyzývají k teroru (v jejich interpretaci Džihádu) proti občanům naší země. (*Svět je podle islámské věrouky rozdělen na dvě části – území islámu (dar al-islám) tj. tam, kde se uplatňuje boží zákon (šarí 'a), a území války (dar al-harb), které zahrnuje zbytek světa. Na těchto zemích má být nastolen islám ohněm a mečem pomocí Džihádu.) (Pravidelným rysem při rozpínání islámu jsou masakry. Kterýkoliv národ, jenž okamžitě nekonvertoval, byl prohlášen "Dhimmi", nevěreckým, a jeho lidé se stali druhořadými občany. Byly jim uloženy těžké daně a uvalena na ně omezení, a jestliže porušili islámský zákon, korán vyžadoval, aby byli potrestáni smrtí. Korán dává nemuslimovi na vybranou jednu ze tří možností: konverzi k islámu, nevolnictví pod vládou islámu nebo smrt. [Korán](#) 009:29.)*

Podíl Muslimů v populaci obyvatelstva jednotlivých zemí světa a Evropy

THE MAP OF UNITED STATES OF ISLAM
THE DREAM OF 20th CENTURY MUSLIMS WILL BE REAL IN 21st CENTURY
BY H.G.

حدیث مبارک
جماد فی سبیل اللہ
اللہ کی راہ میں جہاد کرو

FIGHT IN THE WAY OF ALLAH
(AGAINST THE ENEMY OF ISLAM)

القرآن
وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
اور نہ ہی تو کو مسلم فی سے طرف سے، کہ وہ انہیں میں فرق نہ کرے

AND HOLD FAST, ALL TOGETHER BY THE ROPE OF ALLAH AND BE NOT DIVIDED AMONG THEMSELVES.

PLEASE MORE PRINT AND DISTRIBUTE AND GET BLESSING

وحصل الثواب انما یمن بعد الطیبة مریداً

مرید مجاہد اگر دیکھیں دارین حاصل کریں

NAME OF STATES

1 AFGHANISTAN	33 LIBYAN
2 ALGERIA	34 MALI
3 ARABIA	35 MALYSIA
4 AZERBAIJAN	36 MALYSIA
5 BAHRAIN	37 MEXICO
6 BANGLADESH	38 NIGERIA
7 BURUNDI	39 NIGERIA
8 CAMBODIA	40 OMAN
9 CHINA	41 PAKISTAN
10 CUBA	42 PAKISTAN
11 CUBA	43 PAKISTAN
12 CUBA	44 PAKISTAN
13 CUBA	45 PAKISTAN
14 DACHIN	46 PAKISTAN
15 DACHIN	47 PAKISTAN
16 DACHIN	48 PAKISTAN
17 DACHIN	49 PAKISTAN
18 DACHIN	50 PAKISTAN
19 DACHIN	51 PAKISTAN
20 DACHIN	52 PAKISTAN
21 DACHIN	53 PAKISTAN
22 DACHIN	54 PAKISTAN
23 DACHIN	55 PAKISTAN
24 DACHIN	56 PAKISTAN
25 DACHIN	57 PAKISTAN
26 DACHIN	58 PAKISTAN
27 DACHIN	59 PAKISTAN
28 DACHIN	60 PAKISTAN
29 DACHIN	61 PAKISTAN
30 DACHIN	62 PAKISTAN
31 DACHIN	63 PAKISTAN
32 DACHIN	64 PAKISTAN
33 DACHIN	65 PAKISTAN
34 DACHIN	66 PAKISTAN
35 DACHIN	67 PAKISTAN
36 DACHIN	68 PAKISTAN
37 DACHIN	69 PAKISTAN
38 DACHIN	70 PAKISTAN
39 DACHIN	71 PAKISTAN
40 DACHIN	72 PAKISTAN
41 DACHIN	73 PAKISTAN
42 DACHIN	74 PAKISTAN
43 DACHIN	75 PAKISTAN
44 DACHIN	76 PAKISTAN
45 DACHIN	77 PAKISTAN
46 DACHIN	78 PAKISTAN
47 DACHIN	79 PAKISTAN
48 DACHIN	80 PAKISTAN
49 DACHIN	81 PAKISTAN
50 DACHIN	82 PAKISTAN
51 DACHIN	83 PAKISTAN
52 DACHIN	84 PAKISTAN
53 DACHIN	85 PAKISTAN
54 DACHIN	86 PAKISTAN
55 DACHIN	87 PAKISTAN
56 DACHIN	88 PAKISTAN
57 DACHIN	89 PAKISTAN
58 DACHIN	90 PAKISTAN
59 DACHIN	91 PAKISTAN
60 DACHIN	92 PAKISTAN
61 DACHIN	93 PAKISTAN
62 DACHIN	94 PAKISTAN
63 DACHIN	95 PAKISTAN
64 DACHIN	96 PAKISTAN
65 DACHIN	97 PAKISTAN
66 DACHIN	98 PAKISTAN
67 DACHIN	99 PAKISTAN
68 DACHIN	100 PAKISTAN

OTHER THAN STATES ISLAMIC COUNTRIES

81 ALBANIA	92 INDONESIA
82 BANGLADESH	93 MALAYSIA
83 BANGLADESH	94 MALAYSIA
84 BANGLADESH	95 MALAYSIA
85 BANGLADESH	96 MALAYSIA
86 BANGLADESH	97 MALAYSIA
87 BANGLADESH	98 MALAYSIA
88 BANGLADESH	99 MALAYSIA
89 BANGLADESH	100 MALAYSIA

MUSLIM MAJORITY

MUSLIM COUNTRIES

IN NON MUSLIM COUNTRIES

DETAIL OF ISLAMIC STATES

CAPITAL: SAUDI ARABIA

HEAD OF STATE: MUHAMMAD

NAME OF CURRENCY: ISLAMIC DINAR

RULE & LAW: QURAN & HADITH

RESULT

- ALL RESOURCES AVAILABLE IN ISLAMIC STATES
- WEDEST ARMY IN THE WORLD
- STRONGEST CURRENCY IN THE WORLD
- LARGEST COUNTRY IN THE WORLD
- ATOMIC & SUPER POWER COUNTRY
- ISLAMIC U.S.A CAN NOT SEIZE ASSETS IN FUTURE OF ISLAMIC BANKING
- THE HEART OF OIL IN MUSLIM HAND
- HALF POPULATION OF WORLD IN ISLAMIC STATE

WORLD ISLAMIC MISSION RESEARCH DIVISION

AFTER 100 YEARS (۱۰۰ سالہ بعد)

Jeden z mnoha proislámských plakátů šířených po internetu. Myslím, že i člověk bez hlubokých znalostí angličtiny si jeho obsah dokáže bez problémů přeložit

Muslimské země mají snahu získat balistické rakety. Vytvírají a vyvinuly vlastní balistické nosiče, jako Irák a Pákistán, nebo tyto nosiče nakupují z Koreje a Číny (čínská politika třech tygrů). Některé z těchto zemí, např. Irák, jsou již dnes schopny vyrábět bojové otravné látky a bojové biologické prostředky, a je jen otázkou času, kdy vyvinou své vlastní jaderné zbraně, podobně jako Pákistán. Naše republika co do rozměrů má necelých 300x500 km a bohužel nemá kolonie ani závislá území, kam by civilní obyvatelstvo v případě použití zbraní hromadného ničení mohlo uprchnout. Ze zkušeností, které mám z vyhodnocování chemických a jaderných úderů (samozřejmě fiktivních, tzv. zpráv 808), vím, že tři až čtyři správně umístěné jaderné údery o ráži **100–200 kt TNT** činí naši republiku na několik dnů až týdnů prakticky neobyvatelnou. Tento problém možného jaderného napadení se poměrně drahým způsobem snaží řešit USA pomocí protiraketové obrany. Evropské země jsou příliš chudé na tak nákladné obranné projekty, proto je v zemích západní Evropy položen velký

důraz na levnější, pasivní způsoby obrany, zejména pak v budování úkrytů pro ochranu civilního obyvatelstva jako, např. ve Švýcarsku, Německu a Spojeném království.

Vedoucí političtí činitelé naší země zatím, bohužel, používají již několikrát vyzkoušenou a mnohem levnější strategii. Řeší tento problém se zbabělostí nám tak vlastní – **otevřenou demonstrací neochoty bránit se.**

Nevěříte? Mám důkaz tohoto tvrzení a mohu vám jej opět poskytnout, cituji: *Zákon 119 ze dne 8. března 2002 o střelných zbraních a střelivu, § 70 – mimořádná opatření; "Vláda v době trvání stavu ohrožení státu nebo válečného stavu je oprávněna ve veřejném zájmu nařídít odevzdání zbraní na určité místo do úschovy anebo omezit nebo zakázat jejich nošení."*

Neměla by náhodou vláda v době trvání stavu ohrožení státu nebo válečného stavu lidem zbraně naopak rozdávat a ve veřejném zájmu organizovat obranu země?, viz *Ústava Spojených států amerických – Dodatek II; "Dobře organizovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraně nesmí být proto omezováno"*.

Vidíte, naše politická prezentace, vůbec o obraně naší země neuvažuje, naopak chce občany v případě ohrožení státu nebo válečného stavu odzbrojit, aby s námi měly okupační síly co nejméně práce, stejně jako v roce 1938 nebo 1968. Zrádci již dnes schvalují zákony, které berou nám občanům právo bojovat proti okupantům v případě ohrožení naší země. Tato jednoduchá strategie naší vládní garnitury vychází ze správného předpokladu, že v této zemi se téměř nikdy nemusel žádný politik zodpovídat za svá špatná rozhodnutí. Čestnou výjimkou je potrestání kolaborantů po II. Světové válce na základě dnes zpochybňovaných [Benešových dekretů](#). Vyřizování si vzájemných účtů po převratech v roce 1948 a 1989 lze však spíše hodnotit jako msta nového politického režimu starému a potrestání byly ve většině případů spíše oběti než přímí viníci. [Bohužel dnešní hektická doba, plná změn a emocí, vynesla do čela politického dění i lidi, kteří rozhodují o osudu národa a kromě informace o stavu svého konta v životě téměř nic jiného nepřečetli \(čest výjimkám\).](#)

Prvním krokem bylo zrušení protivzdušné obrany. Jedinou výzbrojí vzdušných sil AČR je tucet zapůjčených letounů SAAB JAS-39 GRIPEN, o jejichž bojeschopnosti si nikdo z nás nedělá žádné iluze. Protiletadlové raketové vojsko bylo vyřazeno z trvalé bojové pohotovosti, raketové komplexy byly rozprodány, palebná postavení zrušena a zbývající technika přemístěna z bojových postavení do skladů a garáží kasáren. Radiotechnické vojsko má také jen velmi omezené možnosti. Velitelství vzdušných sil je tak ve velké míře odkázáno jen na informace získané od spojeneckých zemí v rámci integrovaného systému PVO NATO (NATINADS) a na informace od civilního řízení leteckého provozu. (*K 1. 12. 2003 byly Vzdušné síly jako samostatný druh vojska zrušeny a jejich trosky včleněny do bigošské divize druhého řádu podřízené velitelství pozemních sil v Olomouci.*) **Na základě těchto "úsporných" opatření není naše PVO schopna včas zjistit potenciální nebezpečí, které může přijít ze vzduchu, natož na ně efektivně reagovat.**

Dalším zásadním a velmi kontraproduktivním krokem byla redukce (přesněji řečeno likvidace) Civilní obrany, Červeného kříže a zrušení branné výchovy ve školách. Většina krytů a skladů CO byla rozprodána ke komerčnímu využití, například jako sklady brambor nebo pěstírny žampionů. Dnes má naše republika k dispozici kryty sotva pro 5 % obyvatelstva a troufám si s úspěchem pochybovat o jejich plnohodnotné funkčnosti, zejména co se týče filtroventilačních zařízení. Hlavní město je na tom díky metru o něco lépe, je teoreticky schopno poskytnout úkryt cca. 50 % Pražanů. Není třeba se zmiňovat o neexistenci fondu státních hmotných rezerv. Nejsem obdivovatelem předchozího politického režimu v naší zemi, ale před rokem 1989 tento fond disponoval zásobami potravin, paliv a spotřebního

zboží na půl až dva roky pro všechny obyvatele země (jistě si mnozí vzpomenete na tzv. dvojku máslo či masové konzervy s pětiletou záruční lhůtou), po "sametové revoluci" však došlo k redukci těchto zásob na pouhé tři dny.

Pokud se na chvíli oprostíme od našeho směšného maloměšťáckého čecháčkovství a uvědomíme si, že Česko je především a na prvním místě součástí jednoho velkého geopolitického celku – **Evropy**, pak nám musí být všem jasné, že pokud dojde k jakémukoli konfliktu na evropském kontinentě, není rozhodující, kde bude probíhat, jeho politické, ekonomické a vojenského důsledky postihnou celou Evropu, naši zemi nevyjímaje, ať již si to připouštíme či nikoli.

Z těchto výše uvedených faktů jednoznačně vyplývá, čím cílevědoměji a systematictěji bude dnes armáda, Civilní obrana, Červený kříž, Požární ochrana a redukovaná jako "zbytečný žrout peněz", čím více se bude snižovat rozpočet pro tyto "nevýdělečné" složky, o to budou následky tohoto konfliktu horší. (Malým příkladem mohou být záplavy na Moravě v červenci roku 1997 nebo v Čechách v srpnu 2002. Právě zde se projevila omezená akceschopnost těchto "zbytečných" složek státní správy.)

27.07.00.00. **BRAŇME SE, VÁLKA JIŽ ZAČALA** [\(obsah\)](#)
(PO ROCE 2015)

Jsme zde, abychom šířili islám. Pokud se nám někdo postaví do cesty, bude džihád.

Umar Abdarrahmán

Všichni nepřátelé islámu a všichni, kteří zůstávají neutrální – muži, ženy i děti – musí být vyhlazeni.

Abu al Mundhir

Jestliže nezasáhneme v Afghánistánu dnes, pak zítra budeme nuceni bránit naše hranice proti muslimským hordám.

Předseda Výboru státní bezpečnosti (KGB)

Jurij Andropov

Jestliže nepovedeme válku proti muslimům u nich, povedou ji oni proti nám u nás doma. Po stovky let válčili jen proti sobě, dnes válčí proti všem.

Hláška z filmu Body of Lies

Obecně lze označit český prostor za dosti nešťastné místo. Čechy jsou středem Evropy a tím i křižovatkou nejrůznějších vpádů a tlaků. Navzdory veškerým obětem a všemu hrdinství jsme dějinami odsouzeni k porážkám pro svou geografickou, občanskou i faktickou malost. Vstup České republiky do NATO (12 března 1999) je sice pozitivním a uklidňujícím prvkem, stejně pozitivně byl však chápán i náš vstup do svazku zemí Varšavské smlouvy (14 května 1955), ale lidé zároveň pocítují znatelný odchod evropských států (v rámci celého světa) do mocenského stínu a ekonomické průměrnosti.

Všudypřítomný prvek agresivity se projevuje už nyní, v podobě rostoucí kriminality, xenofobie, rasismu a všech ostatních forem nesnášenlivosti. Kulty násilí, hrubosti a bezpráví, pseudohumanita, neúcta k životu, práci a duchovním hodnotám jsou ve srovnání s úrovní vědy a dosavadními historickými zkušenostmi lidstva jedním z paradoxů současného světa. Lidé toto rostoucí nebezpečí určitým podvědomým způsobem cítí a pomalu ale jistě se vyzbrojují i přes určitý pseudoodpor vládních orgánů, které si uvědomují, že kdyby tento

odpor nekladly, bylo by to otevřené přiznání neschopnosti chránit řadového občana proti rostoucí kriminalitě a zločinnosti, kterou nejsou schopny řešit.

Zdá se, že politické reprezentace čelních světových mocností, států a národů nemohou a nedokáží i přes určitou nepopiratelnou snahu zabezpečit svým občanům mír a bezpečí v celosvětovém měřítku. Chybějící profesionalita vládnoucích struktur, neschopnost řešit závažné problémy současného světa, enormní politizace státní správy, celosvětový úpadek kultury a etiky, materializace života, deformace hodnotových stupnic a s nimi související manipulovatelnost a pasivita občanů, [znásobená neodpovědným působením médií](#), finančním propojením politických představitelů s finančním průmyslem a organizovaným zločinem, jejich úplatnost, ziskuchtivost a hrabivost spojená s politickou mocí, jsou hlavní příčiny tohoto stavu.

Ať je již zisk z budoucí válečné agrese více než pochybný, je tento stav pro muslimské náboženské vůdce určitým signálem hlubokého společenského a mravního úpadku evropských zemí.

Dalším znepokojujícím jevem je, že vůdčí světové velmoci jsou v určitém slova smyslu zaslepeny vlastní mocí a vojenskou neporanitelností. Nechtějí vidět vlastní vojenské debakly, jako byl Vietnam (USA), Afghánistán (SSSR) ale třeba i neúspěch operací v Čečensku (SNS) nebo Somálsku (USA). V těchto válkách bojovaly technicky vyspělé země proti mnohem slabšímu a hůře vyzbrojenému protivníkovi, a přesto vojensky neuspěly. Tyto prohry jsou naopak velmi posilující pro islámské a asijské sebevědomí. Vojenská vítězství těchto zemí jsou důsledkem diametrálně odlišného chápání vojenské taktiky od našich (evropských) standardů. Jedním z hlavních rysů, kterým se asijská a muslimská taktika boje liší od našeho pojetí, je, že jejím cílem není zničit soupeřovy vojenské síly, ale pomocí strachu zlomit vůli k odporu. [Mučení](#) a [mrzačení](#), [teror](#), [brutální metody zabíjení](#), [veřejné popravy](#), [znásilňování](#), [pohrdání lidským životem](#) jsou základní rysy tohoto pojetí války. **Je to taktika demonstrativně předváděného barbarství.**

Příkladem může být obsazení ruské nemocnice čečenskými polovojenskými jednotkami, zabití a vyvraždění pacientů a lékařů jako rukojmí, postřílení dětí v Beslanu, pumové útoky v Moskvě, Madridu, Londýně, použití vojáků jednotek OSN jako živých štítů kosovskými Albánci ve válce v Jugoslávii, zapálení Kuvajtských ropných vrtů a vypuštění ropy do Perského zálivu Iráčany, letecký útok na WTC apod. Z našeho pohledu se jedná o vojensky nesmyslné jednání, avšak z pohledu muslimů je to taktika, která pomocí strachu ze zbytečných obětí nevinných lidí může donutit daleko silnější země, aby dělaly to, co chtějí oni. A smutnou pravdou je, že se jim to daří a tato taktika funguje.

Iracionální duševní pochody jsou velmi silnou hybnou pákou nejen v umění, ale i v politice a v jejím nejhorším důsledku – válce. Budoucí válka nebude jen srážkou civilizací, ale nesmírně ničivý odpor proti silám globalizace a změny. V nové válce nepovedou frontové linie mezi svářícími se státy, ale mezi globalizovanými skupinami populace, nositeli a odpůrci změn, jejichž životní styl a vnímání sebe jsou globalizací ohroženy. Proto nelze vyloučit mohutný a agresivní útok některé z nových islámských mocností, motivovaný idejemi islámu, na jehož konci má být vítězství.

[Na základě těchto poznatků se lze domnívat, že příští světová válka nebude válkou technologií, jako byla první nebo druhá světová válka. Budoucí světová válka bude válkou nízké technologické úrovně. Vyspělé země západního světa budou stát proti relativně primitivním zbraním, nikoli však primitivnímu nepříteli \(tzv. Postmoderní válka\).](#) Síla našeho budoucího protivníka je v jeho ideologii, ne zbraních. Ideologicky silného nepřitele je nesmírně obtížné porazit a historie zná pouze dva efektivní způsoby. První, nabídnout lepší ideje, druhým je genocida. To platí nejen pro nás, ale i pro protivníka, a pokud nepřistoupíme na jeho ideologii, pak použije druhou variantu, viz studie [Předpokládané vnější bezpečnostní prostředí České republiky do roku 2015](#).

Abyste mohli vést válku, potřebujete tři základní věci. Peníze, vojáky a nepřítele. Peníze obvykle nebývají velký problém, na to jsou tu státem, jako monopolem organizované násilí proti vlastním občanům zavedeny daně, neplatíte-li, skončíte v kriminále. Vojáci jsou větší problém, ty musíte vychovat, ideologicky zpracovat a vycvičit. Je-li problém s dobrovolností, máme tu opět nástroj státu a tím je [Branný zákon](#) a [Povolávací rozkaz](#), neuposlechnete-li jej, ano správně, skončíte v kriminále, případně na popravišti. Největším problémem obvykle bývá nepřítelem. Není nic horšího, než si vybrat špatného nepřítele, který až se probere z prvního šoku, vám nakope prdel.

My se teď zaměříme na vojáky. První světovou válku mohl německý císař a pruský král Vilém II. Hohenzollern (1859–1941) zahájit díky pruskému školskému systému "[Volksschule](#)" (národní škole), která spíše než škola sloužila jako ideologická příprava pro budoucí vojáky. Vy, kdo jste četli nebo viděli válečný román [Na západní frontě klid od Ericha Maria Remarque](#), víte, o čem mluvím. Druhou světovou válku mohl Adolf Hitler (1889–1945) začít díky mládeži, která byla ideologicky předzpracována v [Hitlerjugend](#) (založena 1926, od roku 1936 zavedeno povinné členství pro veškerou mládež, před zahájením války v roce 1938 měla 8,7 miliónu členů).

A teď mám na vás otázku. [Kdo z vás někdy pocítil nutkavou potřebu nafotit si svoji školou povinnou dcerušku, jak běhá s Kalašnikovem po ulici či synka jak symbolicky hází granát na mapu jiné země? Asi nikdo, ba naopak, připadá vám to, stejně jako mně úchylné. Vidíte, a přesto jsou lidé a náboženství, kteří svoje děti nejtějšího věku vychovávají k zabití jiných.](#) Možná, že za pár let tato milá holčička zastřelí stejným Kalašnikovem vaše děti, jednou možná, tento chlapeček, který dnes ještě nechodí do školy, nastoupí se stejným granátem v ruce do autobusu, ve kterém pojedete i vy, možná... Islám má peníze, má i vojáky, modleme se, aby si vybral špatného nepřítele

Nelze zapomenout, že v roce 1939 zahajoval Hitler válku s armádou, která nebyla schopna bojovat na západní i na polské frontě současně. Japonsko rozpoutalo válku proti Spojeným státům zoufalým útokem na Pearl Harbour, aby na čas ochromilo americkou tichomořskou flotilu. Tvůrce tohoto odvážného plánu, vrchní velitel japonského námořnictva admirál Jamamoto přitom oficiálně upozornil, že Japonsko válku prohraje se všemi důsledky. Co získal Saddám Husajn tažením proti Kuvajtu kromě vojenské porážky a následného hospodářského úpadku země?

Proto není důvod se domnívat, že lidé po desítkách tisíc let opustí hazardní hru s agresivitou jako šanci kolektivního zisku. Z psychologického hlediska se lidé s budoucím konfliktem smířují již dnes. Co z toho pro nás vyplývá. Na přezbrojení naší armády nám zbývá pět možná deset let. Stejně dlouho trvá výcvik a výchova budoucího důstojníka. Je to tak, že již dnes stojíme před osudovou volbou jako mnohokrát v našich pohnutých dějinách a mám velmi nepříjemný pocit, že jsme dosud neučinili nic, za co by se naše děti nemusely jednou stydět a co by podpořilo jejich národní hrdost a sebevědomí.

Pokud se vám zdálo, že tento scénář je tak trochu jako věštění z falešných karet, měli byste si uvědomit, že ve válečném konfliktu již pár let jsme. Můžeme to nechtít vidět, můžeme o tom polemizovat, můžeme to i vyvracet, ale nemůžeme na tom nic změnit. Perspektiva je vždy jen velmi relativní pojem a závisí především na tom, jak daleko člověk

vidí. Řečeno slovy klasika: *"Lidská moudrost, inteligence, zkušenost a invence jsou dobré a účinné zbraně, avšak blbost, stupidita a přezíravost je dokonalý štít."*

30.00.00.00.

ZÁVĚR

[\(obsah\)](#)

*Psaní není nezbytně něco, za co byste se měli stydět –
ale dělejte to v soukromí a umyjte si potom ruce.*

Robert Anson Heinlein

Opět, jak už jste si jistě zvykli, začnu tak trochu oklikou. Knižní publikace zabývající se sexuální osvětou nás poučují, že pohlavní styk by měl mít tři fáze – předehtu, vlastní akt a dohru. Vzpomínám si, jak nám na druhém stupni základní školy o hodinách slohu paní učitelka Paráková vtloukala do hlavy, že každá písemná práce má mít úvod, stať a závěr. Jestliže začnu asociovat a přirovnám (ryze teoreticky), pohlavní styk ke slohové práci, tak dohra/závěr, nemá souložíciho/čtenáře rozdovádět, ale naopak, zklidnit a nechat v něm emoce vyvolané vlastním aktem/statí v klidu doznít. (*I když, toto sexuální přirovnání mi nepřipadá až tak daleko od věci, neboť řada moderních literárních děl více než intelektuální výkřik připomíná mentální poluce.*)

Takže i závěr této knihy je jakýmsi mým literárním post coitum. Má-li jakákoli kniha zaujmout, tak musí mít děj – příběh, a příběh musí být vyprávěn a vyprávění není popis ani reportáž. Když vyprávíte, tak děj dobarvujete a obohacujete, občas zveličujete a přeháníte, dramatzujete, ale pořád to není lež, protože příběh stojí na reálném základě prožité skutečnosti. Tak je to i s touto knihou. Snažil jsem se, aby nebyla psána jako návod k obsluze, chtěl jsem, aby zaujala, aby v ní byl příběh.

Účelem příběhů je vyvolávat v člověku emoce. V detektivkách a pohádkách se zpravidla zabíjí, ve válečných příbězích a science-fiction se bojuje za svobodu a nezávislost, v románech se píše o lásce. Jsme rozdílní, někdo má rád horory plné krve, jiný romantické filmy plné lásky. Láska, nenávisť, odvaha, strach. Emoce, emoce, a zase emoce, které by neměly v žádném příběhu chybět a je naprosto jedno zda jsou pozitivní nebo negativní.

Pokud jste měli občas pocit, že je tato kniha mírně militantní, říkám ano. Tato kniha je o technikách přežití a přežití je boj, někdy i boj o život. Čím jiným by tedy měla tato kniha vyvolávat emoce, než jistou bojovností a militantností? Berte ji proto s určitým nadhledem a tolerancí, je to jen kniha, jedna z mnoha knih, které jste ve svém životě četli.

Kolegyně, dlouholetá zarputilá kritička mých šuplíkových literárních experimentů (a nejen ta), mi několikrát naznačila, že k dobrým mravům patří, aby autor v závěru díla uvedl i něco o sobě, neboť čtenář má svaté právo vědět, kdo že se mu snaží propašovat svoje zvrácené myšlenky do jeho hlavy. Dlouho jsem nad tímto jejím podnětem přemýšlel a nakonec mi nezbylo nic jiného než souhlasit, možná to některé čtenáře i zajímá, proč tedy ne?

Tak tedy, narodil jsem se v roce 1961.

Zaměstnání – něco přes dvacet let jsem sloužil u **Letectva a PVO** později **Vzdušných sil**. V současné době jsem na penzi, a abych se nenudil, pracuji jako analytik.

Vzdělání a jazykové znalosti – nic moc, základní, střední a vojenské: Jako většina české populace se domluví slovanskými a germánskými jazyky.

Záliby – žádná vyhraněná specializace přirozeně preferuji aktivní formy využití volného času.

Ženy – znáte to, je to tak trochu jako v mariáši. Nemáte-li dobrého spoluhráče, pak je lepší mít dobrou ruku. Ono totiž předstírat orgasmus je mnohem lehčí než předstírat erekci.

Milí a vážení čtenáři a to by bylo vše. Nyní mi nezbývá nic jiného, než vám poděkovat za trpělivost a pochopení. Obzvláště pak děkuji těm, kteří dokázali tuto knihu přečíst až do konce. Snad byla pro vás v něčem poučná a zajímavá, snad jste se dozvěděli i něco nového a snad nebudete vše, co v ní bylo popsáno zkoušet.

Pro ortodoxní feministky by tento závěr mohl být jasným důkazem toho, že muži jsou primitivní šovinističtí barbaři myslící pouze na válčení a sex. S rukama po lokty od krve žerou syrové maso a hledí na svět přes testosteronovou mlhu. Opak je však pravdou. Muži mají široké srdce a v něm mnoho místa pro lásku. Pro lásku k chutnému jídlu, dobrému pití, rychlým koním a krásným ženám

A jako tečka, můj oblíbený.

O těch, kdo znalost nesou do neznalosti, pravím, že vyhánějí demony.

O těch, kdo milují bez rozdílu těla, domu či vyznání, pravím, že promlouvají mnoha jazyky.

O těch, kdo vrahy jako děti vítají, pravím, že hady berou do dlaní.

O těch, v nichž nenávisť neprobouzí, pravím, že číše jedu je neotrávi.

O těch, kdo našli a nezůstali skryti, pravím, že na nemocné ruce vkládají.

O těch, kdo mají poznání, pravím, že uzdravují.

Ke spouštění hypertextových odkazů ve složce [Data](#) stačí běžný, volně stažitelný software.

Jestliže nemůžete některé soubory spustit, je pravděpodobně chyba ve vašem počítači.

Adobe Reader – soubory s příponou *.pdf,

Internet Explorer – soubory s příponou *.htm, *.swf, *.jpg,

VLC media player – soubory s příponou *.avi, *.flv, *.mp3, *.mpeg, *.wmv.

Kniha neprošla jazykovou úpravou. Tento materiál je povoleno tisknout, kopírovat a jinak šířit pro vlastní potřebu. Prosím nemodifikovat.

Díky

Milan "MILLI" HALOUZKA

e-mail: halouzka_milan@post.cz